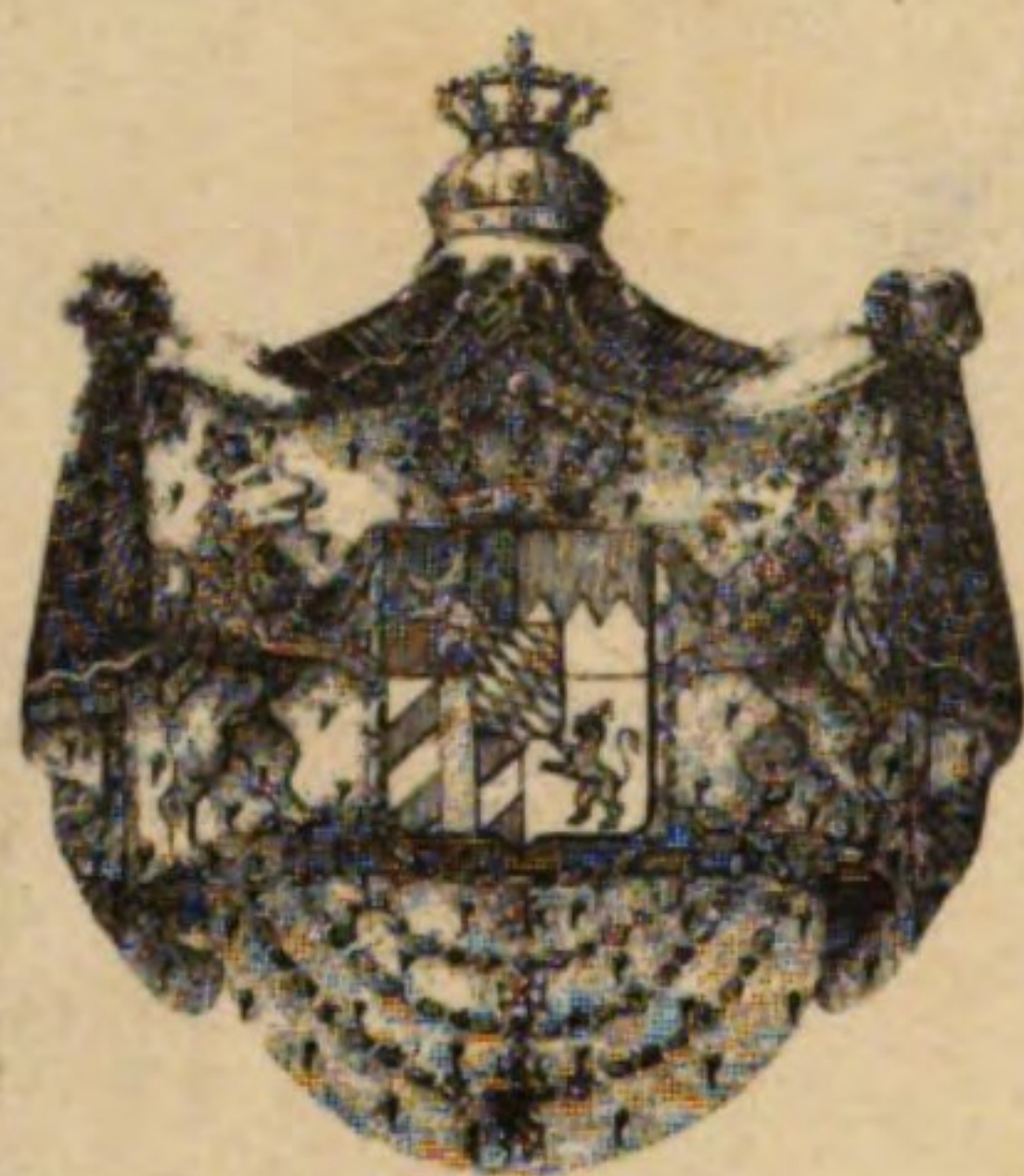

berer

la
nder

4° L. germ. 32 a

BIBLIOTHECA
REGIA
MONACENSIS.

<36630630370010

<36630630370010

Bayer. Staatsbibliothek

Graf von S. Majestät
1. König Ludwig I
von Bayern. *cf. B. VII. König Ludwig
Leuchtrichter*
München am 7 November 1843

Received of Mr. J. H. ...
the sum of ...
for ...
this 1st day of ... 1863

Wij ondergeteekenden verklaren, dat dit Exemplaar van den TEUTHO-
NISTA of DUITSCHLENDER, is het 93^e van de eenhon-
derd en tachtig Exemplaren welke daarvan bij ons gedrukt, en in dit
jaar van de pers gekomen zijn.

Leyden den 30 Julij
1805.

L. Herdingh

D. de Mortier

Wij overnemen de verantwoordelijkheid voor de juistheid van de
in de afgeleverde afdructen voorkomende fouten, in het
geen van de pers afgedrukt is.

Leiden den 20^{den} Juli

1805.

[Faint signature]

TEUTHONISTA
OF
DUYTSCHLENDER
VAN

GHERARD VAN DER SCHUEREN,

UITGEGEVEN

MR. C. BOONZAJER,

VERRIJKT MET EENE

V O O R R E D E

VAN

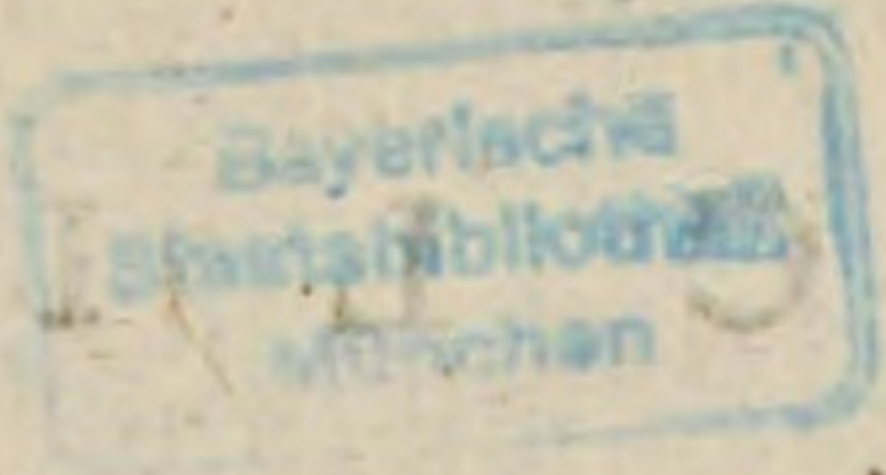
MR. J. A. CLIGNETT.

Te L E T D E N, by
HERDINGH EN DU MORTIER.
M D C C C I V.

Sane non — dissimulem, optandum esse, ut in singulis nationibus prodeant viri docti, qui linguae suae idiomata, vim eorum, notionem, origines, sed et desuetas, et pridem obsoletas voces ad amussim investigent explicentque, cum in enodandis illustrandisque — scriptoribus non mediocris inde lux affulsura sit.

DU CANGE *Praefat. ad Glossarium Med. et infim.*

Latinit. §. 23.

DE
U I T G E V E R S

A A N D E N

L E Z E R.

Eindelijk verschijnt de Teuthonista of Duytschlender van GHERARD VAN DER SCHUEREN, welks uitgave reeds voor 10 jaren werd aangekondigd, gedeeltelijk in het licht. Welke de redenen dezer lange en van de zijde der Uitgevers onwillige vertraginge geweest zijn, is voor het algemeen van weinig belang te weten. Dat het werk nu nog slechts gedeeltelijk te voorschijn komt, geschiedt, eensdeels om de uitgave van een geschrift, zoo belangrijk voor de Nederduitsche taalkunde, niet langer te doen achterblijven; anderdeels omdat, naar het oordeel van deskundigen, het thans in het licht komend en geheel op zich zelf staand gedeelte van den Teuthonista verre het gewigtigste is. Of ook het andere gedeelte, 't welk de Latijnsche woorden met derzelyer Duitsche verklaringen vervat, door den druk zal worden gemeen gemaakt, zal afhangen van de aanmoediging, welke de Uitgevers daartoe van kundige mannen

ont-

ontvangen zullen, en van het meerder of minder vooruitzicht op een genoegzaam vertier, om hen voor hunne kosten schadeloos te stellen. De Heer J. A. CLIGNETT, die over de uitgave van dit werk het toezigt hield, beloofde in de Voorrede hetzelfde met aantekeningen, zoo uit zijn eigen voorraad, als uit dien van wijlen den Heer C. BOONZAJER, te zullen verrijken. Aan deze belofte, welke die Heer door verandering en uitbreiding van werkzaamheden verhinderd werd reeds thans te vervullen, zal, zoodra mogelijk, door eene afzonderlijke uitgave van gemelde aantekeningen voldaan worden; eene toezegging, welke wij vertrouwen, dat den taallievenden niet anders dan aangenaam zijn kan.

V O O R R E D E.

Het Woordenboek van *Gherard van der Schueren* werd reeds voor lang by onze voornaamste taalkenners, vooral by hun, welke het zelve op den rechten prijs schatten konden, met verlangen te gemoet gezien; en geen wonder, daar de aangelegenheid van dit boek de begeerte, om het zelve te bezitten, volkomen wettigt. Te recht derhalven was de arbeidzame *Boonzajer* bedacht, om van dit voortrefflijk Woordenboek eene tweede uitgave te bezorgen, en reeds in den jare 1789. had hy zelf dit werk genoegzaam in dien staat gebracht, in welken wy het thands den Nederlandschen Letterminnaren mogen aanbieden, wanneer hy zijn voornemen, om den *Teuthonista* met zyne aantekeningen in het licht te geven, my te kennen gaf, en myne gedachten omtrent deze onderneming vroeg. Ik moest niet alleen de alzins loflyke pogingen van onzen *Boonzajer* volkomen billyken, maar konde ook niet nalaten, om mijn genoegen te betuigen, dat een zoo nuttig werk voor onze Taalkunde, tot algemeen gebruik, verkrijgbaar zoude worden, en ik verheugde my reeds by voorraad in het bezit van dit voor myne letteroefeningen zoo onschatbaar boek. Ten zelfden tyde gaf *Boonzajer* my opening van het, door hem gesteld, bericht voor dit werk, waaromtrent ik hem nog deze en gene aanmerking mededeelde, welke alle zyne goedkeuring wegdroegen, en met welke het bericht toen ter persse gezonden werd, het welk dan ook op dien tijd, tot de laatste proeve toe, in gereedheid gebracht is, byna woordelijk van den zelfden inhoud, als het naderhand het licht gezien heeft; dan, wanneer men tot dus verre gevorderd was, werd de uitgave daar van, om redenen, voor het algemeen van geen belang, nog vertraagd, en in dien tusschentijd is de brave en kundige *Boonzajer* door eene al te vroegtydige dood aan het letterlievend Nederland ontruikt.

Van dat oogenblik af, was, zoo het scheen, voor my en alle ware hoogachters onzer Nederlandsche Letterkunde alle hoop verloren, om eenmaal dit uitmuntend Woordenboek met de aantekeningen van onzen *Boonzajer* in het licht te zien verschynen; want weinig tijds na deszelfs overlyden werden alle de papieren, tot dit werk betreklijk, nog onder my berustende, terug gevraagd, zonder dat my bewust was, welk lot den arbeid van *Boonzajer* wedervaren zoude. In die zelfde onzekerheid bleef ik, tot dat my het bericht van intekening, zoo

als het in den jare 1793. in het licht verschenen is, werd ter hand gesteld; niet weinig was ik in de daad verheugd, te mogen zien, dat men eindelijk besloten had, om den gewichtigen arbeid van onzen *Boonzajer* niet in eene duistere nacht bedolven te laten, en mischien voor altijd der vergetelheid op te offeren; maar integendeel te beproeven, gelijk men aan de nagedachtenis des kundigen mans schuldig was, om den zelven ten algemeenen dienste der geleerde wereld mede te deelen. Nauwlijks was het gemeld bericht van intekening my ter hand gekomen, of ik gevoelde my door eene zucht voor dit werk gedreven; en daar my wel bewust was, dat *Boonzajer* althands nog geene Voorrede voor dit Woordenboek in gereedheid gebracht had, gaf ik aan zommigen myner Kunstvrienden mijn voornemen, om dezen arbeid mischien wel op my te willen nemen, niet onduidelijk te kennen; tot welk besluit ik oordeelde zeer gewichtige redenen te hebben, die ik echter niet noodig achte hier in te voegen. Weinig tijds daar na werd ik aangezocht, om de bezorging der geheele uitgave op my te willen nemen, wanneer ik eindelijk alleen ter bevordering onzer letterkunde, en uit overtuiging, dat, zoo myne geringe vermogens in staat waren, tot den gelukkigen voortgang van het werk iets toe te brengen, ik my daar aan niet mocht onttrekken; waarom ik dan ook van dat oogenblik af besloot, my niet alleen tot het schryven der Voorrede te verledigen; maar ook het in orde brengen der aantekeningen, door *Boonzajer* vervaardigd, op my te nemen, en eenige weinige, welke ik noodig oordeelde, daar nog by te voegen. — Dit kort verslag achtte ik niet ongeschikt dezer Voorrede te doen voorafgaan, op dat daar uit blyke, wat my eigenlijk tot het schryven van dezelve aanleiding gegeven hebbe.

E E R S T E A F D E E L I N G.

§. I.

Onder alle de overblijffels der oudheid, welke tot onze Taalkunde betrekking hebben, is er niet een eenig werk, meer belangrijk en dus waardiger, om door eene tweede uitgave, tot algemeen gebruik, den letterminnaren te worden aangeboden, dan het Woordenboek van *Gherard van der Schueren*, of, gelijk de schryver zelf zijn werk noemt, dan de *Teuthonista*. Van welk eene uitstekende nuttigheid dit werk, voor onze Taalkunde, door den kundigen VAN LELYVELD gerekend werd, gaf hy niet onduidelijk te kennen in de aantek. op *Huydecopers*

pers Pr. II. D. bl. 99. In het doorbladeren van dezen *Teuthonista* heb ik zoo vele byzonderheden en ophelderingen van oud-duitsche woorden gevonden, dat ik my niet kan onthouden openlijk te wenschen, dat een of ander Taalkenner de moeite geliefde te nemen, ons van dit Boek eene nieuwe en naauwkeurige uitgave te bezorgen. Dit Woordenboek is in de daad, om meer dan eene reden, voor onze Taalkunde van het uiterst gewicht; want niet alleen, dat men hier eenen zeer volledigen woordenschat aantreft, waar uit men reeds eenen zoo vroegtydigen rijkdom onzer tale kan afmeten, en waarom derhalven dit werk, alleen als Woordenboek beschouwd, zyne wezenlyke verdiensten heeft; maar daar en boven is onder al dien schat een zoo groot aantal verouderde woorden, welker beteekenissen ons geheel onbekend zijn, te vinden, dat men te recht zeggen mag, dat dit werk ten dezen opzichte zyne wedergade niet heeft. Door verouderde woorden moet men hier niet alleen verstaan, zulke, welker beteekenis thands geheel onbekend is, en die derhalven voor genoegzaam verloren gerekend moeten worden, maar ook zoodanige, welke tot onzen tijd nog zijn overgebleven; maar oudstijds ook in andere beteekenissen gebruikt werden. Ja zelf vindt men hier niet alleen een eigenlijk gezegd Woordenboek, of eene bloote vertaling der opgegeven woorden; maar in dit werk worden ook, gelijk *Schagen* in zijn flot-bericht van den *Teuthonista*, te vinden in het *Holl. Mag.* II. D. III. Stuk bl. 738. en volgg. (*) zeer wel heeft opgemerkt, verscheiden oude gebruiken bygebracht en opgehelderd, verscheidene natuurkundige zaken, onderscheiden dieren worden er omschreven; de Fabelkunde wordt hier op onderscheiden plaatsen opgehelderd, en eindelijk kan men de waarschiynlyke benaming van zeer vele steden en plaatsen, uit aantekeningen, in dit Woordenboek voorkomende, nagaan. Het is hier de plaats niet, om van dit alles byzondere voorbeelden by te brengen, dewijl wy den Lezer thands tot het werk zelve kunnen wyzen, welke daar op oneindig vele plaatsen mijn gezegden zal bevestigd vinden. Thands zien dus onze taalminnaars, vooral zy, welke onze verouderde moedertaal meer byzonder beoefenen willen, een, voor hun wezenlyk, gebrek vervuld, en een ruim veld voor hunne navorschingen geopend, daar nu de weg gebaad is, om op de min moeilijkste wyze hunnen letterkundigen arbeid in dat vak voort te zetten. Onze beste taalkenners (†) hebben met reden, en ik (§), overtuigd van de gegrondheid hunner stelling, (zonder my echter hier om onder hun getal

(*) Dit bericht van *Schagen* wordt by niemand, voor zoo veel ik wete, aangehaald.

(†) HUYDECOPER *brief over den abs. abs.* bl. 38. in de Werk. van de Maats. der Nederl. Letterk. te Leyden. I. D. TEN KATE *gemeens. tusf. de Gottif. en Nederd. spraek.* bl. 3. Hier van vindt men een treffend voorbeeld in den grooten *Wagenaar*. Hy achtte het van de uiterste noodzaaklykheid, als Schryver, zyne moedertaal in den grond te verstaan, hier toe zocht hy, gelijk in alle zyne letteroefeningen, de bronader op, en las onze oudste en eerste Schryvers, en wel in den aanvang, alleen met oogmerk, om zich in de taal te oefenen. *Lev. van J. Wag.* bl. 17.

(§) *Inleiding voor de Taalk. Mengel.* bl. 3. en volgg.

tal te willen rangschikken.) altijd beweerd, dat de ouden alleen ons kunnen leeren, hoe men onze taal behoore te schryven; en ik voege hier nu nog by, dat men uit hunne schriften de ware beteekenis der verouderde woorden alleen ontdekken kan. Hoe noodzaaklijk echter dit onderzoek ook zijn moge, om in het algemeen eene grondige kennis onzer tale te verkrygen, zoo wel als, om byzonder de verouderde woorden te leeren kennen, is het evenwel te gelijk waar, dat zoodanig onderzoek van de schriften der ouden, als hier toe vereischt wordt, eene zeer moeilyke en omslachtige taak is, ja een arbeid, waar toe mischien niemand, die niet opzetlijk voor zich zelven eene meer dan algemeene kundigheid onzer moedertale tracht te verkrygen, licht besluiten zal, dewijl men, gelijk ik wel zeggen durve, jaren lang moet arbeiden, en een aantal werken onzer eerste schryvers, welke dikwils de vermakelijkste niet zijn, moet lezen en herlezen, eer men nog de beteekenis der geheel onbekende en de verschillende beteekenissen, in welke zommige woorden oulings genomen werden, zal ontdekt hebben. In al dien moeilyken, lastigen en langdradigen arbeid, (gelijk ik meen in myne inlasfing, in het bericht voor dit werk, te recht aangemerkt te hebben.) zal den taal oefenaar, door het bezit van dit zoo nuttig Woordenboek, veel zijn te gemoet gekomen.

Van hoe veel aanbelang het immers in het algemeen is, de *verouderde* en *onbekende* woorden eener tale wel te verstaan, en welke anders de zekere, doch schadelyke gevolgen dezer onkunde zijn, leert ons de groote *DU CANGE Præfat. ad Glossar. Med. et Infim. Latin. §. LXVI.* (bl. 67. in de Parijs. uitgav.) *Occurrunt igitur — infinita propemodum vocabula, quæ aut IGNOTÆ aut NOVATÆ SIGNIFICATIONIS sunt, et cum eorum notio minime plana sit aut perspicua, Lectorem, ad alia properantem, non modo retardant, sed etiam quandoque sistunt et ab eorum lectione propter obscuritatem prorsus avertant.* Deze aanmerking van *du Cange* is zoo waarachtig, dat zy geen bewijs behoeft; een ieder, vertrouwe ik, vindt het bewijs in zich zelven. Doch wil men van de voorlichting, welke dit Woordenboek ons hier in geven kan, een nuttig gebruik maken, dan zullen die struikelblokken, van welke *du Cange* hier gewaagt, by ons zeer spoedig zijn uit den weg geruimd. By de algemeene aanmerking van dezen grooten taalkenner voege ik nog deze, in derzelver gevolgen meer byzonder op onze taalkunde betrekkelijk, dat het namelijk volstrekt onmogelijk is, zonder de vereischte kundigheid van de taal der ouden, niet alleen in deze wetenschap eenige vorderingen voor zich zelven te maken, maar nog veel meer, dat men zonder deze, in dat vak, nimmer met eenige vrucht voor anderen kan werkzaam zijn. Gebrek aan genoegzame ervarenheid in de taal onzer oudste Schryvers, stelt ons ieder oogenblik niet alleen bloot voor de grootste en schandelijkste mislagen; maar ook aan de billyke berisping en bespottung van kundiger taalkenners, en daar en boven nog worden op die wyze de werken onzer eerste schryvers jammerlijk mishandeld, daar men den zin der woorden, en dus de meening van den

den schryver, geheel verduistert, en zyne taal volstrekt onverstaanbaar maakt. Deze waarschouwing achte ik voor ons van te meer gewicht, daar de werken onzer oudste schryvers van de schadelyke gevolgen dier onkunde reeds te veel proef gehad hebben. De sprekende voorbeelden, welke nog voorhanden zijn, strekken tot zoo vele onloochenbare bewyzen van mijn gezegden. Hoe is immers niet de taal van *Melis Stoke*, door de onbedrevenheid van *Alkemade*, te deerlijk mishandeld? En hoe is niet het goed en zuiver Nederduitsch van *Lodewijk van Velthem*, door de dikwils bespotlyke aantekeningen van den ontaalkundigen *Le Long*, volstrekt onverstaanbaar gemaakt? Ik zwijg van anderen, welke zich ver stout hebben, om de taal der ouden zoo dwaaslijk als onkundig te beschimpen, en daar hun eigen werk van de grootste taalfouten overvloeide, echter nog onbeschaamd genoeg waren, om der ouden meerdere kundigheid, en beter inzien in den grond onzer tale, hun voor mislagen toe te rekenen. Zoo dat men te recht wel zeggen mag: arme ouden, wat zijt gy niet deerlijk mishandeld!

Vraagt nu iemand waar aan deze onkunde, welker schadelyke gevolgen hier zoo overtuigend aangetoond zijn, moet toegeschreven worden, ons antwoord is gereed. In de eerste plaats, en wel voornamelijk, aan een verzuim in het onderzoeken van de schriften der ouden; waar by nog in de tweede plaats komt (en misschien wil iemand dit, tot versooning der genen, welker onkunde ons gebleken is, bybrengen.) gebrek aan noodige voorlichting en verklaring van alle die verouderde woorden, welker beteekenis aan het grootst aantal der Nederlanders reeds geheel onbekend is. Thands echter zien wy, gelijk ik te voren reeds heb opgemerkt, dit gebrek geheel en al vervuld, daar wy in dit werk alle die verouderde woorden, in hunne onderscheiden beteekenissen opgehelderd en verklaard vinden. Welaan dan! voegen nu onze taal oefenaars hunne kundigheden, uit de schriften der ouden reeds opgezameld, (en derzelve nuttigheid blijft altijd onveranderlijk.) by dien schat van taalkennis, welke voor hun in den *Teuthonista* is bewaard gebleven en voorhanden licht, dan mogen wy met reden vertrouwen, dat de uitgave van dit Woordenboek aan onze Taalkunde een wezenlijk nut en voordeel zal aanbrengen.

§. II.

De aangelegenheid van dit werk voor onze Taalkunde genoegzaam aangetoond zijnde, zal ik eerst eenige byzonderheden omtrent den Schryver mededeelen.

Schryver of opsteller van dit Woordenboek was GHERARD VAN DER SCHUEREN, zoo als op het einde van het Latijnsch en Duitsch Woordenboek gemeld wordt: *Explicit presens vocabulorum materia a perdocto eloquentissimoque viro, domino GHERARDO DE SCHUEREN conscripta.*

Wat eerst des Schryvers naam betreft. Het is niet onwaarschijnlijk, dat de Voorouders van onzen *van der Schueren* dezen hunnen toenaam *Schueren* gekre-

gen hebben van het Dorp of Heerlijkheid *Schuren* (*Schurenium*,) welke volgens TESCHENMACHER *Ann. Cliv.* p. 370. gelegen was in het gebied van Eyflie: (*in Monasteriensi Eyflie præfectura.*)

GHERARD VAN DER SCHUEREN werd te Santen, een stad in het Hertogdom Kleef, geboren, zoo als wy niet alleen aangeteekend vinden by TESCHENMACHER *Annal. Cliv. in Syllab. Auctor.*, en uit dezen by PAQUOT *Mem. pour servir à l'Hist. Litt.* Tom. III. p. 24. (uitg. in 8°.) maar ook zegt de Schryver van zich zelve; *Ego Gerardus van der Schuren, de Xantis Clivis.* in *Diplom.* a. 1450. by DITHMARUS *Cod. Diplom.* achter de *Ann. Cliv.* van *Teschmacher* *Diplom.* 89. p. 106. zie ook aldaar *Diplom.* 102. p. 130. En zoo ook in de voorrede voor den *Teuthonista*, in deze woorden: *Ego quoque sub celtici Ducatus Clivensis, Coloniensis Dyocesis emisperio orbicularis, lucis sumpsi exordia.* Hier, zoo wel als in het zoo even aangehaald *Diploma* van 1450., noemt *van der Schueren* uitdruklijk het Hertogdom Kleef zijn vaderland. Doch hoe zeer dit geene de minste tegenspraak lijdt, zoude het echter omtrent de laatst aangehaalde plaats, by zommigen eenige bedenking kunnen baren, indien zy de vertaling dezer woorden, door *Boonzajer* in zijn Bericht voor dit werk bl. 8. ingevoegd, overwogen, en zouden daar uit dan wellicht opmaken, dat het Bisdum Keulen des schryvers vaderland geweest was, dat evenwel, met de nadere bepaling zynner geboorte stad Santen, niet zoude overeen te brengen zijn, als zijnde dezelve niet in het Bisdum Keulen; maar in het Hertogdom Kleef gelegen. Dan deze duisterheid is geheel op te helderen, indien men maar met *Boonzajer* het woord *Dyocesis* niet door ons *bisdum* vertale. Het komt my daarom voor, dat men dit woord hier te nemen hebbe voor *præfectura plurium provinciarum*, en zoo werd het in de middeleeuwen gebruikt, gelijk men vindt by DU CANGE *Gloss. Med. et Inf. Lat.* in v. *Dioecesis*. Ja *van der Schueren* zelf verklaart ons *bisdum* tweezins, zoo wel in eene ruimere, als in eene nauwere beteekenis. En byzonder verdient hier onze opmerking het *Glossarium JUNII D.* (*) op het woord *Dyocesis*, gericte. Daar leest men: *dum hic vedes gericte spiritualement potius, quam carnalem potestatem intellige, quoniam hoc in loco Gubernationem latine dicimus, hoc enim Dyocesis in nostro sonat eloquio.* Hierom meen ik, dat de woorden van *v. d. Schueren* dezen zin hebben, en dus dienen vertaald te worden: *Ik heb ook onder den gezichteinder van het edel (†) Hertogdom Kleef, onder Keulsch gebied, het eerste levenslicht aanschouwd.* enz. Wanneer men deze woorden zoo vertaalt, hangt alles zeer wel te zamen, en daar de stad Santen

(*) Uitgegeven door P. F. SUHM *Symb. ad Literat. Teuton. Antiquior.* Havn. 1787. aldaar Col. 303.

(†) Zoo vertaalt *Boonzajer* te recht het latijnsche *Celticus*, hier door *v. d. Schueren* gebruikt; dit middeleeuwsch Latijn verstond *Schagen* niet, die hier van het *Celtiesch Hertogdom Kleef* gemaakt heeft. Zie het hier boven gemeld bericht.

ten de geboorteplaats van *v. d. Schueren* was, behelzen deze woorden dan eene zeer juiste opgave, niet alleen van des Schryvers vaderland; maar ook van deszelfs geboorteplaats. Immers stond de stad Santen, schoon in het Hertogdom Kleef gelegen, oudstijds, en zeker nog gedeeltlijk ten tyde, dat onze Schryver geboren werd, onder het bestuur van den Keurvorst van Keulen; en zy werd eerst voor de helft in den jare 1392., en naderhand geheel in den jare 1441. aan de Hertogen van Kleef ingeruimd. Wanneer men dit in aanmerking neemt, vertrouwde ik, den waren zin dezer woorden in myne vertaling te hebben opgegeven.

Het komt my voor, dat *v. d. Schueren* uit geen onaanzienlijk geslacht gesproten is, ten minste by gelegenheid van het verdrag, dat er in den jare 1392. tusschen Adolph den eersten, Hertog van Kleef, en den Keurvorst van Keulen, betrekkelijk de stad Santen, gesloten werd, vinden wy, dat de laatstgemelde Vorst toen van zyne zyde als richter over de helfte dier stad aanstelde eenen *Johannes van der Schueren* (*), zeer waarschijnlijk eenen der voorouders van onzen Schryver, zoo dat wy daar uit niet onduidelijk mogen afnemen, dat het geslacht van *v. d. Schueren* een der aanzienlijkste in Santen moet geweest zijn.

Daar wy dan nu het vaderland en de geboorteplaats van onzen Schryver bepaald hebben, ziet men hoe verkeerdlyk VALER. ANDREAS *Biblioth. Belg.* p. 283. en FOPPENS *Biblioth. Belg.* Tom. I. p. 360. onzen *van der Schueren* van hollandsche afkomst houden; een mislag, denklijk geboren uit een verkeerd verstand der woorden van M. Z. BOXHORN *Theat. Urb. Holl.* Cap. IV. p. 41.; dees Schryver daar het werk van *van der Schueren* aanhalende, noemt het *Dictionarium Teutonicum*; en daar hy uit dat Woordenboek een onzer oude hollandsche woorden verklaart, zal *Valer. Andreas*, zekerlyk het boek zelve niet onder de oogen gehad hebbende, hier uit hebben opgemaakt, dat deszelfs opsteller een Hollander geweest ware; en *Foppens*, welke hier niets nieuws vermeldt, heeft *Valer. Andreas* woordelyk nageschreven. Hier uit mogen wy als zeker opmerken, dat *Foppens*, even min als *Andreas*, het Woordenboek van *van der Schueren* nimmer hebben ingezien.

§. III.

Wat de Ambtsbediening van onzen Schryver belangt, hy behoorde tot den geestelyken stand, hy nam eene kerkelyke bediening waar. Dit vinden wy door hem zelve aangeteekend in de voorrede voor het I. D. van den *Teuthonista*, en wel in deze woorden: *mihi similes — videlicet Clericos*. Hier noemt hy zich zelve *Klerk*, dat in eene algemeene beteekenis (en wy hebben geene aanleiding om iets naders te kunnen bepalen.) een persoon van eene Kerkelyke be-

[(*) Zie TESCHENMACHER *Ann. Cliv.* p. 171. en 284. in de uitgave van *Dithmarus*.

gen hebben van het Dorp of Heerlijkheid *Schuren* (*Schurenium*), welke volgens TESCHENMACHER *Ann. Cliv.* p. 370. gelegen was in het gebied van Eyflie: (*in Monasteriensi Eyflie præfectura*.)

GHERARD VAN DER SCHUEREN werd te Santen, een stad in het Hertogdom Kleef, geboren, zoo als wy niet alleen aangeteekend vinden by TESCHENMACHER *Annal. Cliv. in Syllab. Auctor.*, en uit dezen by PAQUOT *Mem pour servir à l'Hist. Litt.* Tom. III. p. 24. (uitg. in 8°.) maar ook zegt de Schryver van zich zelve: *Ego Gerardus van der Schuren, de Xantis Clivis.* in *Diplom.* a. 1450. by DITHMARUS *Cod. Diplom.* achter de *Ann. Cliv.* van *Teschmacher Diplom.* 89. p. 106. zie ook aldaar *Diplom.* 102. p. 130. En zoo ook in de voorrede voor den *Teuthonista*, in deze woorden: *Ego quoque sub celtici Ducatus Clivensis, Coloniensis Dyocesis emisperio orbicularis, lucis sumpsi exordia.* Hier, zoo wel als in het zoo even aangehaald *Diploma* van 1450., noemt *van der Schueren* uitdruklijk het Hertogdom Kleef zijn vaderland. Doch hoe zeer dit geene de minste tegenspraak lijdt, zoude het echter omtrent de laatst aangehaalde plaats, by zommigen eenige bedenking kunnen baren, indien zy de vertaling dezer woorden, door *Boonzajer* in zijn Bericht voor dit werk bl. 8. ingevoegd, overwogen, en zouden daar uit dan wellicht opmaken, dat het Bisdum Keulen des schryvers vaderland geweest was, dat evenwel, met de nadere bepaling zynner geboorte stad Santen, niet zoude overeen te brengen zijn, als zijnde dezelve niet in het Bisdum Keulen; maar in het Hertogdom Kleef gelegen. Dan deze duisterheid is geheel op te helderen, indien men maar met *Boonzajer* het woord *Dyocesis* niet door ons *bisdum* vertale. Het komt my daarom voor, dat men dit woord hier te nemen hebbe voor *præfectura plurium provinciarum*, en zoo werd het in de middeleeuwen gebruikt, gelijk men vindt by DU CANGE *Gloss. Med. et Inf. Lat.* in v. *Dioecesis*. Ja *van der Schueren* zelf verklaart ons *bisdum* tweezins, zoo wel in eene ruimere, als in eene nauwere beteekenis. En byzonder verdient hier onze opmerking het *Glossarium JUNII D.* (*) op het woord *Dyocesis*, gericte. Daar leest men: *dum hic vedes gericte spiritualement potius, quam carnalem potestatem intellige, quoniam hoc in loco Gubernationem latine dicimus, hoc enim Dyocesis in nostro sonat eloquio.* Hierom meen ik, dat de woorden van *v. d. Schueren* dezen zin hebben, en dus dienen vertaald te worden: *Ik heb ook onder den gezichteinder van het edel (†) Hertogdom Kleef, onder Keulsch gebied, het eerste levenslicht aanschouwd.* enz. Wanneer men deze woorden zoo vertaalt, hangt alles zeer wel te zamen, en daar de stad Santen

(*) Uitgegeven door P. F. SUHM *Symb. ad Literat. Teuton. Antiquior.* Havn. 1787. aldaar Col. 303.

(†) Zoo vertaalt *Boonzajer* te recht het latijnsche *Celticus*, hier door *v. d. Schueren* gebruikt; dit middeleeuwsch Latijn verstond *Schagen* niet, die hier van het *Celtiesch Hertogdom Kleef* gemaakt heeft. Zie het hier boven gemeld bericht.

ten de geboorteplaats van *v. d. Schueren* was, behelzen deze woorden dan eene zeer juiste opgave, niet alleen van des Schryvers vaderland; maar ook van deszelfs geboorteplaats. Immers stond de stad Santen, schoon in het Hertogdom Kleef gelegen, oudstijds, en zeker nog gedeeltlijk ten tyde, dat onze Schryver geboren werd, onder het bestuur van den Keurvorst van Keulen; en zy werd eerst voor de helft in den jare 1392., en naderhand geheel in den jare 1441. aan de Hertogen van Kleef ingeruimd. Wanneer men dit in aanmerking neemt, vertrouwde ik, den waren zin dezer woorden in myne vertaling te hebben opgegeven.

Het komt my voor, dat *v. d. Schueren* uit geen onaanzienlijk geslacht gesproten is, ten minste by gelegenheid van het verdrag, dat er in den jare 1392. tusschen Adolph den eersten, Hertog van Kleef, en den Keurvorst van Keulen, betrekkelijk de stad Santen, gesloten werd, vinden wy, dat de laatstgemelde Vorst toen van zyne zyde als richter over de helfte dier stad aanstelde eenen *Johannes van der Schueren* (*), zeer waarschijnlijk eenen der voorouders van onzen Schryver, zoo dat wy daar uit niet onduidelijk mogen afnemen, dat het geslacht van *v. d. Schueren* een der aanzienlijkste in Santen moet geweest zijn.

Daar wy dan nu het vaderland en de geboorteplaats van onzen Schryver bepaald hebben, ziet men hoe verkeerdlyk *VALER. ANDREAS Biblioth. Belg.* p. 283. en *FOPPENS Biblioth. Belg.* Tom. I. p. 360. onzen *van der Schueren* van hollandsche afkomst houden; een mislag, denklijk geboren uit een verkeerd verstand der woorden van *M. Z. BOXHORN Theat. Urb. Holl.* Cap. IV. p. 41.; dees Schryver daar het werk van *van der Schueren* aanhalende, noemt het *Dictionarium Teutonicum*; en daar hy uit dat Woordenboek een onzer oude hollandsche woorden verklaart, zal *Valer. Andreas*, zekerlyk het boek zelve niet onder de oogen gehad hebbende, hier uit hebben opgemaakt, dat deszelfs opsteller een Hollander geweest ware; en *Foppens*, welke hier niets nieuws vermeldt, heeft *Valer. Andreas* woordelyk nageschreven. Hier uit mogen wy als zeker opmerken, dat *Foppens*, even min als *Andreas*, het Woordenboek van *van der Schueren* nimmer hebben ingezien.

§. III

Wat de Ambtsbediening van onzen Schryver belangt, hy behoorde tot den geestelyken stand, hy nam eene kerkelyke bediening waar. Dit vinden wy door hem zelve aangeteekend in de voorrede voor het I. D. van den *Teuthonista*, en wel in deze woorden: *mihi similes — videlicet Clericos*. Hier noemt hy zich zelve *Klerk*, dat in eene algemeene beteekenis (en wy hebben geene aanleiding om iets naders te kunnen bepalen.) een persoon van eene Kerkelyke be-

[(*) Zie *TESCHENMACHER Ann. Cliv.* p. 171. en 284. in de uitgave van *Dithmarus*.

bediening aanduidt, zoo als ik breeder getoond heb in myne Voorrede voor *Maerlants Spieg. Histor.* bl. 15. en volgg. en ook nader bevestigd wordt door *van der Schueren* zelve, *Teuthonista* II. D. op *Clericus*, daar hy dit woord, in deze algemeene beteekenis, zeer wel verklaart.

Dan de verdiensten en bekwaamheden van onzen *van der Schueren* zullen zekerlijk oorzaak geweest zijn, dat hy tot hooger waardigheid bevorderd werd; want zoo als wy niet alleen by TESCHENMACHER in *Syllab. Auctor.* en PAQUOT op de aangeh. plaats; maar ook by anderen, en zelfs in het reeds gemelde flot van het Latijnsch en Duitsch Woordenboek aangeteekend vinden, is onze *van der Schueren* Kancelier der Hertogen van Kleef geweest. Hy nam dezen post reeds waar by den eersten Kleeffschen Hertog Adolph, en is by deszelfs opvolgers Johannes den I. en II. in dezelfde waardigheid gebleven. De post van Kancelier bestond in de middeleeuwen eigenlijk in het schryven en afvaardigen der brieven en bevelen der Vorsten. Zie het *Capital. An. 823. Cap. 24.* by GEORGISCH. *Corp. Jur. Germ. Antiq.* p. 882. *Capital. Caroli M. Lib. 2. Tit. 24.* aldaar p. 1334. Echter werden zy ook, mits hier toe gerechtigd, by het sluiten van zekere plechtige verbonden, welke hunne vorsten aangingen, geroepen, om in getuigen der waarheid niet alleen verklaring te geven, dat dezelve verbonden in hunne tegenwoordigheid gesloten waren; maar ook om die met hunne onderteekening te bekrachtigen. By zoodanige gelegenheid droegen zy den naam van *Notarii*. Hier van, dat men in de *Leges Ludov. Pii* Cap. 6. leest *chartæ Cancellarii manu scriptæ aut firmatæ*, en dat DU CANGE *Gloss. Med. et Infim. Lat.* in v. *Cancellarius* zegt: *Cancellarii Notariorum munus obiere*; ja dat *Cancellarius* en *Notarius* by hem verwisseld wordt. Zie het gem. *Gloss.* in v. *Notarii Comitum* en in v. *Notarii Abbatum*. Voeg hier by LEIBNITIUS. in *Not. ad Scriptores Rer. Brunsv.* Tom. I. p. 484. not. d. VOSSIUS *de Vitiis Sermon.* Lib. II. p. 368. doch vooral SPELMAN *Gloss. Archaiol.* v. *Cancellarius*. Dit nu in aanmerking genomen, kan men reden geven, waarom *v. d. Schueren* zich zelve *Notarius* noemt, wanneer in zyne tegenwoordigheid de broederscheiding tusschen Johannes, Hertog van Kleef, en Adolph, Heere van Ravenstein, in den jare 1450. gesloten werd, en hy die met zyne onderteekening bekrachtigde. In dezen brief (*) leest men: *Et ego Gerardus van der Schuren de Xantis Clivis, Coloniensis dioceseos publicus imperiali auctoritate* Notarius. In deze zelfde waardigheid vindt men onzen *van der Schueren* ook in de erfscheiding tusschen Johan, Hertog van Kleef, en zynen Broeder Engelbert van Nevers, in den jare 1489. gesloten: *Et ego Gerardus van der Schuren, de Xantis publicus imperiali auctoritate* Notarius *Coloniensis diocesis* (†). — Hier zien wy dus onzen Schryver in eenen post van eer en aanzien gesteld, en wel in zoodanigen, wel-

(*) By DITHMARUS *Cod. Diplom.* Dipl. 89 achter de *Ann. Cliv.* van *Teschemacher*.

(†) By DITHMARUS *l. c.* Dipl. 102.

welke ons de gunstigste gedachten van zyne verdiensten doet opvatten; wy leeren hem hier niet alleen kennen als eenen ervaren rechtskundigen; maar ook als iemand van een onbesproken gedrag; Tot dien post immers, waar toe wy v. d. *Schueren* hier bevorderd zien, werden *voormaals* geene andere toegelaten, dan zulke, welke kundige rechtsgeleerden waren, en te gelijk ter goeder naam en faam stonden; zoo was dit reeds bevolen by de *Leges Regis Lotharis* cap. 94. *Similiter et Notarii legibus eruditi et bonæ opinionis constituentur.*

Wanneer *van der Schueren* tot de waardigheid van Kancelier bevorderd is, is niet wel te bepalen; dat hy dien post reeds voor den jare 1448. heeft waargenomen, is zeker; dewijl in dat jaar Hertog Adolph reeds overleden is. Schoon ik even min ergens vinde aangeteekend, of hy dit ambt tot zyne dood toe behouden hebbe, zoude ik echter daar van niet vreemd zijn; want alhoewel *Teschenmacher* zegt, dat onze *van der Schueren* alleen Kancelier by Adolph en Johannes den I. geweest is, is het echter zeker, dat hy den laatstgemelden Vorst ten minste nog agt jaren overleefd heeft (*), en het komt my waarschijnlijk voor, dat hy by Johannes den II. in dezelfde waardigheid zal gebleven zijn; ik meen dit te mogen opmaken uit het aangehaald *Diploma* van den jare 1489., en dus onder de regeering van Johannes den II. uitgegeven.

Wanneer echter *van der Schueren* eigenlijk overleden is, vinde ik mede nergens bepaald. *TESCHENMACHER* in *Syll. Auctor.* zegt alleen, dat hy althands in den jare 1489. nog in leven was, dat ook zeker blijkt uit de zoo even aangehaalde erffscheiding tuschen Johan, Hertog van Kleef, en Engelbert van Nevers; zie hier boven bl. 8.; en op dit stuk zal *Teschenmacher* waarschijnlijk mede het oog gehad hebben.

Daar het dus uit onderscheiden bewyzen overtuigend blijkt, dat *van der Schueren* een der aanzienlijkste ambten bekleedde, kan ik niet voorby, om de eer van onzen Schryver te verdedigen tegen die, zijn persoon zoo zeer vernederende, gisfingen, welke *RICHEY* (†), op eigen gezag, en zonder eenig bewijs, zich veroorlooft te boek te stellen. Hy ontkent, dat onze Schryver het eigenlijk gezegd ambt van Kancelier bekleed hebbe, en wil, dat hy flegts een der geringste bedienden van de Kancelary des Kleeffschen Hertogs geweest zy. De reden voor dit gevoelen vinde ik in deze woorden: Denn mit diesem Nahmen verbindet sich heute zu tage der Begriff eines hohen und wichtigen Ehren-Amptes / bey welchem die mühsame verfertigung eines Wörter-Buches schwerlich stat findet. Een zwak en weinig afdoend bewijs voorzeker; want vooreerst zal het hier niets ter zake doen, van welk een gewicht de post van Kancelier *heden ten dage* moge gerekend worden, of welk een moeilyke en gedurige arbeid aan dat ambt thands verbonden is, dit komt hier in geenen deele in

(*) Johannes de I., Hertog van Kleef, overleed in 1481. Zie *TESCHENM. Ann. Cliv.* p. 315.

(†) Na bericht von dem Teuthonista, achter het *Idioticon Hamburgense* uitg. van 1755. p. 433.

in aanmerking, dewijl men alleen het ambt beschouwen moet, in betrekking tot den tijd, in welken *van der Schueren* het zelve waarnam; maar, ten andere, ik stemme aan *Richey* de moeilijkheid en gedurigen arbeid, aan dezen post gehecht, volkomen toe, waar uit toch volgt dan, dat zoodanig ambtenaar, welke zyne uren van uitspanning aan nuttigen arbeid besteedt, niet in staat zoude zijn om zoodanig een Woordenboek, schoon in de daad een moeilijk werk, echter te volbrengen. Duitschland, zoo wel als ons eigen Vaderland, leveren hier voor zeer voldoende bewyzen op, dewijl zoo wel daar, als voormaals hier te lande, de eerste en voornaamste ambtenaars geene geringe proeven van hunnen letter-arbeid der geleerde wereld hebben medegedeeld.

Even ongegrond is ook de gevolgtrekking, welke hy neemt uit de volgende woorden der voorrede, door *v. d. Schueren* voor het I. D. geplaatst: *Inter michi similes, non grandiusculi dogmatis stragulatos, videlicet Clericos, pudibunda interrepat ignorancia*. Hy beschouwt deze, zoo hy dezelve noemt, lage bekentenis, zeer ongeschikt voor eenen Kancelier, welke, volgens zijn oordeel, noodzaaklijk een geleerd man zijn moet; en meent dus hier in een bewijs te vinden, dat *v. d. Schueren* het ambt van Kancelier niet bekleed heeft: hy heeft dus deze woorden zoo opgenomen, als of *v. d. Schueren* ook zich zelve hier als schandelijk onwetend voorstelt; doch zeer ten onrechte, dewijl de Schryver door dit *michi similes* alleen wil te kennen geven, dat hy hier bepaaldlijk sprak tot die genen zyner landgenooten, welke met hem den zelfden stand, te weten den geestelyken, bekleedden; en in dezen zin noemt hy dezelve *sibi similes*. Er is derhalven, naar myne gedachten, in deze woorden althands geene berispelyke, of aan zyne ambtsbediening niet wel voegende, laagheid te vinden. In tegendeel geloof ik, uit deze zelfde woorden eene, voor onzen Schryver gunstiger, gevolgtrekking te mogen afleiden, gelijk ik §. IV. breeder betoogen zal. De overige redenen, die hy voor zijn gevoelen bybrengt, zijn van geen meerder aanbelang, waarom ik die met stilzwygen voorby ga, en deze zoo zonderlinge meening van *Richey* beschouwe, als eene op eigen gezag aangematigde, en dus onbillyke kleinachting, den persoon van *v. d. Schueren* aangedaan.

§. I V.

Tot hier toe beschouwden wy onzen *van der Schueren* met opzicht tot zyne geboorteplaats, den stand, en eere-post, door hem bekleed: doch laat ons nu denzelfden verdienstelyken man meer van naby, byzonder in zijn zedelyk karakter, gadeslaan, en daar toe in de eerste plaats nader in overweging nemen de redenen, welke hem tot het zamenstellen van dit werk bewogen hebben, om dan vervolgens acht te slaan op den persoon, op wiens aanzoek hy zich tot dezen arbeid verledigd heeft. Wat het eerste aangaat: geen haatlijk eigenbelang of zucht na roem of eer schynen onzen Schryver tot het volbrengen van

van deze waarlijk moeilyke en verdrietige taak aangezet te hebben; neen, hy werd door eene, veel edeler, drift tot dezen arbeid aangespoord, en bedoelde hier in alleen zynen landgenooten ten nutte te zijn, door aan hun, zoo wel als aan zich zelve, een, naar zijn oordeel, nuttig werk, dat nog ontbrak, in handen te geven; *illorum igitur* (zegt hy in de voorrede voor het I. D. van den *Teuthonista*.) *et mee subvenire cupiens ebetudini hoc presens profecto opus compilare decrevi*. Hoe zeer men ten tyde van v. d. Schueren een zoodanig werk, als toen door hem vervaardigd werd, benoodigd hadde, en hoe groot derhalven de verplichting ware, welke men hem voor zynen gewichtigen arbeid verschuldigd was, blijkt uit de ongunstige getuigenis, welke hier door *van der Schueren* zelve van zijne tijd- en ambtgenooten gegeven wordt. Hooren wy zyne eigen woorden: *Rursum et inter michi similes, non grandiusculi dogmatis stragulos, videlicet Clericos, pudibunda interrepat ignorantia, cum plerumque rerum oculis nostris coram positarum, utique sat vulgarem sed minime latinicalem nominum noverimus interpretationem. De verbis quoque id nobis occurrat simile*.

Eene beklagenswaardige staat der geleerdheid voorzeker! gelijk wy uit dezen getuigen, welke ons volkomen vertrouwen verdient, vernemen kunnen, daar zy, onder welke anders in dien tijd de schranderste en geleerdste gezocht moesten worden, door eenen hunner Medebroederen zelve, als geheel onkundig, worden voorgesteld.

Onder de geestelijkheid immers, werden anders in die dagen de ervarenste lieden gevonden, dewijl en toen, en vroeger reeds, by de zoogenoemde leeken, de diepste onkunde allerwegen doorstraalde (*), en zoo als ik uit het stilzwygen van *van der Schueren* wel haast zoude opmaken, moet de onbedrevenheid dezer laatste, ten zynen tyde, zoo niet erger, ten minste nog dezelfde geweest zijn, zoo dat hy zich ook hunner niet schijnt te bekreunen. Schandelyker kwam het hem met reden voor, dat men eene, van tijd tot tijd denklijk meer toenevende, onkunde onder de geestelyken gewaar werd. Hier tegen te waken was des Schryvers hoofdoogmerk, en hy verzuimde geene gelegenheid, om hun hier tegen een geschikt middel aan de hand te geven. Dat in de daad de klagten van onzen *van der Schueren* niet ongegrond zullen geweest zijn, mag men hier uit afnemen, dat het algemeen verwaarloozen van alle letterkundige oefeningen eene reeds verouderde kwaal was, die gewis ten zynen tyde meer en meer zal

(*) Zie dezen aangaande breeder in myne Voort. voor *Maerlants Spieg. Hist.* bl. 30. Hier van wordt het woord *leec* zeer eigenaartig als een byvoeglijk naamwoord gebruikt, in de beteekenis van onkundig, onwetend, door den Dichter van den *Leeken* sp. HS. f. 4. b.

*Men vint simpel liede zo leec,
En int ghelove alsoe weec,
Dat sijt houden in haer verstaen,
Dat God es als mensche ghedaen.*

zal hebben toegenomen, en ook by de geestelijkheid meer begon doortedringen. Wy vinden dien aangaande eene getuigenis, reeds eenige eeuwen ouder, dan van onzen Schryver, by WILLERAMUS (*) in *Praefat. Paraph. Cant. Cantic.* (†) *Cogor huius temporis feces deflere, cum iam fere omne litterale defecit studium.* Ja, gelijk dees schryver vervolgt, kon hy onder zyne tijdgenooten slegts eenen enkelen opnoemen, welke zich der letteroefeningen wijdde: *Unum in francia comperi Lantfrancum nomine, antea maxime valentem in Dialectica, nunc ad ecclesiastica se contulisse studia.* Dat deze opgave van den staat der geleerdheid, door Willeramus hier afgeschetst, het zeggen van onzen van der Schueren niet weinig bekrachtigt, zal geen breed betoog vereischen, maar veel eer verdient zyn yver, om deze algemeene onkunde te helpen weeren, den grootsten lof, en het toont ons te gelijk, hoe hy boven alle zyne tijdgenooten gerekend mag worden uitgemund te hebben, hier van dat hy ook by zyne landgenooten reeds in groote en buitengewone achting geweest is, dat ik opmake uit de veel beduidende benaming van VIR MAGNUS, welke *Henr. Scheper* aan onzen van der Schueren gaf. Zie DITHMARUS *Cod. Diplom.* dipl. 89. p. 106. voeg hier by, dat *Arnoldus Ther Hornen* hem een zeer geleerd en welsprekend man noemt.

Hoe zeer nu de bestraffing van onzen Schryver, ten aanzien zynen Medebroederen, over hunne onbedrevenheid, vry gevoelig is, is echter dezelve met de meeste bescheidenheid gepaard, zoo wel als met eene zedige nederigheid, daar hy geenzins verwaand genoeg is, om zich zelven, als boven hen verheven, uit te zonderen; maar integendeel als met zyne medebroederen dezelfde voorlichting behoevende voorstelt. Doch hoe zeer dit zeker een blijk van des Schryvers nederigheid moge opleveren, kan men echter hier in te gelijk een trek van oordeel en verstand ontdekken, daar hy zich door dit middel te beter in staat stelde, om zynen onervaren medebroederen hunne schandelyke onwetenschap onder het oog te brengen. Ziet daar eenige hoofdtrekken van het zedelijk bestaan van onzen Schryver, zoo verre ik dezelve uit de gemelde Voorrede heb kunnen opmaken. Voegen wy alleen hier nog by het gunstig oordeel door SCHAGEN (§), ten dezen opzichte, over onzen Schryver geveld: *zijn Karakter (zegt hy) schijnt my zedig en openhartig, en een syne geesfel van de domheit.*

Wat dan nu in de tweede plaats aangaat den persoon, op wiens aanzoek van der Schueren zich tot dezen arbeid verledigd heeft: hy zelf geeft ons hier omtrent bericht in de meermaals aangehaalde Voorrede, in deze woorden: *Et vos mi domine preposite, ipsius domini ducis a commentariis, presencialiter cernitis per*

me

(*) Willeramus schreef dit werk reeds voor het jaar 1048. Zie v. LELYVELD *Aanteek. over Willer.* achter het II. D. van *Huydec Pr. van Taal en Dicht.* bl. 570.

(†) Uitgegeven door FR. JUNIUS *Observat. in Willer.* Doch wy voegen deze woorden hier in naar de lezing van het HS. der Leydsche Boekery.

(§) Bericht wegens den *Teuthonista*, in het *Holl. Magaz.* II. D. II. Stuk. bl. 430.

me vobis deditissimum vestrum votum hac in re fore adimpletum. Hier uit wordt zeer duidelijk bevestigd, gelijk wy hier boven hebben opgemerkt, dat name-lijk *van der Schueren* niet uit eenig eigen voordeel dit werk ondernam; neen, hy werd integendeel hier toe door anderen aangezocht, en wel door iemand, in wien wy niet alleen kunde en oordeel onderstellen mogen; maar wien ook het belang der letteroefeningen ter harte ging. De Proost zelf, te gelijk door den Hertog tot geschiedschryver benoemd (*), en welke door *v. d. Schueren*, in de voorrede voor het II. Deel *een geleerd man* genoemd wordt, had hem tot dezen arbeid aangemoedigd. Dit alles moet ons ook te gelijk een vry zeker bewijs van des Schryvers welbekende bekwaamheid opleveren; daar een man, in eenen der aanzienlijkste posten gesteld, een hoogachter der wetenschappen, en welke daar en boven gelegenheid had om *van der Schueren*, uit hoofde van het ambt, het welk hy mede ten hove bekleedde, in alle zyne verdiensten van naby te leeren kennen, hem tot het volvoeren van dit moeilijk werk uitkoos en aanmoedigde.

§. V.

Schoon alles wat wy tot hier toe ten opzichte van onzen *van der Schueren* hebben aangemerkt, ons reeds overvloedige bewyzen oplevert van zijn oordeel, kundigheid en onvermoeiden arbeid, zoo worden wy echter omtrent zyne, waarlijk uitmuntende, bekwaamheid nog nader overtuigd, indien wy hier acht slaan op het werk, het welk hy in het schryven van den *Teuthonista* ondernam; een arbeid, waar toe zich tot op dien tijd niemand had verledigd, zoo dat het werk, toen door hem vervaardigd, volstrekt nieuw en geheel van zyne eigene samenstelling was. Te recht zegt dus *RICHEY Nachr.* p. 434. Dieses ist vielleicht das allererste Deutsch-Lateinische Wörter-Buch in der welt — Zum wenigsten muß ich es so lange dafür halten/ bis mir jemand ein älteres zum vorschein bringen wird. Men kan derhalven onzen Schryver dezen roem niet betwisten, dat hy de eerste geweest is, welke immer een *Duitsch en Latijnsch Woordenboek* heeft zaamgesteld. En schoon dit ten opzichte van het *Duitsch en Latijnsch Woordenboek* buiten alle bedenking is, dewijl men niet alleen, niet weet, dat er een ouder dergelyk Woordenboek van die eeuw tot onzen tijd is overgebleven; maar zelf nergens eenige melding gemaakt vindt, dat het immer voorhanden geweest is. Zoo is het ook omtrent het tweede deel van dit werk, of het *Latijnsch en Duitsch Woordenboek*, even zeker, dat dit ook het eerste geweest is, het welk in die uitgebreidheid het licht zag; want die oude *Vocabularii*, waar van in de hier achter gevoegde naamlijst melding gemaakt wordt, en van welke waarschijnlijk flegts twee voor de uitgave van den *Teuthonista* in het licht gekomen zijn, waren niet anders dan schoolboe-

(*) Zoo is het Lat. *a commentariis* door *v. d. Schueren* zelven verklaard in het I. D. van den *Teuth.* op H. *Hystorien* schryver. en op S. *Schrijver van hystorien.*

boeken voor kinderen, om het Latijn te leeren; doch *van der Schueren* schreef een Woordenboek, waar van mannen zich in hunne letterkundige oefeningen met vrucht konden bedienen. En wat het Woordenboek, ten tytel voerende: *Vocabularius Copiosus* enz. betreft, (waar van hier achter ook breeder gesproken wordt.) dit werd, volgens aantekening van Mr. *J. Visser*, omtrend 1480. of mischien iets vroeger uitgegeven; doch het komt my niet waarschijnlijk voor, dat dit Woordenboek voor den *Teuthonista* het licht gezien hebbe. De inhoud der voorrede, door *van der Schueren* voor het tweede Deel geplaatst, schijnt het tegendeel aanteduiden; ik althands besluite daar uit, dat er nog geen volledig *Latijnsch en Duitsch Woordenboek* voor handen was; want hy zegt met zoo vele woorden, dat zijn eenig oogmerk in het zamenstellen van dat tweede Deel alleen was om hun, welke de duitsche benaming van deze of gene Latijnsche woorden niet wisten, hier in te hulp te komen. Had nu reeds een zoodanig werk toen het licht gezien, *van der Schueren* zoude zich zelve van dezen arbeid zeer wel ontslagen, en waarschijnlijk in zyne voorrede voor het eerste Deel zyne Lezers tot dat Woordenboek, ten gemelden einde, gewezen hebben.

§. VI. Schoon alles wat wy tot hier toe gezien hebben, ons reeds overvloedig bewezen heeft, dat

Thands zullen wy den tytel of opschrift, door *van der Schueren* voor zijn Woordenboek geplaatst, in overweging moeten nemen. Hy noemt zijn werk TEUTHONISTA OF DEUTSCHLENDER, en de reden dezer benaming voegt hy daar tevens by, in de woorden, welke hy terstond op dezelve volgen laat: *ea ratione quod termini in capite rigarum a Theuthonico sunt incepti*, en zoo ook in de voorrede voor het II. Deel: *Teuthonista vulgariter der Deutschlender nuncupatur seuque intitulatur eo quod inibi conscripti singuli termini in vulgari alamanico primo locentur ordine*. Hy heeft derhalven dezen tytel voor zijn werk verkozen, om dat hy een *Deutsch* en *Latijnsch* Woordenboek geschreven, of, om dat hy het Duitsch in eene alphabetische orde vooraan geplaatst, en dat door het Latijn omschreven en verklaard had. De opgegeven reden, welke onzen Schryver tot de keuze van dit opschrift voor zijn werk bepaald heeft, verdient onze nadere aandacht, en geeft my aanleiding tot de volgende bedenking, dat namelijk *van der Schueren*, by den aanvang van zijn werk, geen ander voornemen had, dan om alleen, dat gedeelte van zijn werk te geven, het welk wy thands het eerste deel noemen, en dat ook, naar ons inzien, eigenlijk alleen onder den naam van *Teuthonista* kan begrepen worden. Tot dit gevoelen hebben ons de volgende redenen bewogen. 1. De door *van der Schueren* zelve opgegeven reden, waarom hy zijn werk *Teuthonista* noemt, deze is eigenlijk alleen betrekkelijk tot het eerste, geenzins tot het tweede deel. 2. De inhoud der voorrede voor het tweede deel, daar onze Schryver zegt, dat, na dat hy op onderzoek van zekeren eerwaardigen en geleerden Prelaat, van wien wy reeds bl. 13. ge-

gewag maakten, het vorig werk, dat is de *Teuthonista*, voltrokken had, hy het ook van geene mindere nuttigheid oordeelde het tweede stuk zaamtestellen, waar in alle de hem voorkomende Latijnsche bewoordingen, in orde van het *alphabet* voor aan geplaatst waren, en dan in de gemeene, dat is zyne moedertale, verklaard werden. Hier uit, dunkt my, volgt zeer zeker, dat, daar *van der Schueren* geen ander aanzoek gehad heeft, dan alleen om een Duitsch en Latijnsch Woordenboek te vervaardigen, de eerste aanleg van het werk ook alleen daar toe bepaald was, als zijnde door den meergemelden geschiedschryver alleenlijk daar toe aangezocht, zoo als wy kunnen opmaken uit de aanspraak aan denzelven in de voorrede voor het eerste stuk, indien men deze vergelijkt met de onmidlijk voorgaande woorden. 3. De Schryver noemt het tweede deel een *supplementum*, in de voorrede voor dat stuk; eene benaming, welke zeker niet te pas zoude komen, indien hy niet, na de voltooying van het eerste stuk, naderhand nog tot het zamenstellen van het tweede besloten had. 4. In de voorrede voor het tweede stuk verklaart *van der Schueren*, beide de deelen voor een werk, en wil, dat zoo wel het *tweede*, als het *eerste* onder den naam van *Teuthonista* of *Deutschlender* begrepen worde: *Pronuncio hec utraque presencialia opera — hoc unico vocabulo, scilicet Teuthonista, alamanica quoque interpretatione der Duytschlender nuncupanda*. Eene verklaring, die zekerlijk noodzaaklijk was, gemerkt de reden, voor het opschrift van het eerste deel gegeven, met den inhoud van het tweede stuk weinig strookte, en men daarom hetzelfde wel licht voor een afzonderlijk werk konde aanzien. Hy echter, overtuigd, van de nauwe betrekking, welke de beide stukken met elkander hadden, is daarom genoodzaakt geweest dezelve voor een werk te verklaren.

By deze redenen zoude ik nog anderen, opgemaakt uit vergelyking der voorrede, zoo voor het eerste, als tweede, stuk geplaatst, kunnen voegen; doch de opgegeven zijn ons reeds genoegzaam, om ons gevoelen voor bewezen te mogen rekenen.

Hoe zeer *van der Schueren*, in den aanleg van dit werk, voornemens geweest moge zijn, om alleen, als hier toe slegts aangezocht, een Deutsch en Latijnsch Woordenboek zaamtestellen, had hy echter zeker, voor dat het eerste deel de pers verliet, tot het schryven des tweeden deels reeds besloten, dat ik hier uit opmake, om dat in het eerste deel des schryvers naam niet gevonden wordt. Dan te recht begreep hy, dat het van de uiterste noodzaaklijkheid was, om zoo wel een Latijnsch en Duitsch, als een Duitsch en Latijnsch Woordenboek zynen landgenooten te schenken, en dat het laatst door hem vervaardigd stuk, hun ook tot een zeer nuttig gebruik konde strekken, gelijk hy in zyne, voor dat stuk geplaatste, voorrede nader betoogt.

Ten aanzien van deze Voorrede zal ik hier bepaaldlijk niets aanmerken; maar den Lezer tot dezelve wyzen, om daar uit eensdeels nader bevestigd te zien, wat wy te voren, omtrent de bescheidenheid van onzen Schryver breeder heb-

ben aangeteekend, zoo wel als den doorgaanden toeleg, om zyne onbedreven medebroederen te leeren; terwijl ik hier alleen maar wil doen opmerken zyne naarstigheit en onvermoeide vlijt, om, zoo veel hem mogelijk was, nog ten nutte zyner landgenooten te arbeiden, niet tegenstaande door hem reeds aan het verzoek, dat men hem gedaan had, ten overvloede was voldaan. Ook mogen wy hier in nog ten duideliĳſte ontdekken het goed oordeel van onzen Schryver, dat, wilde hy volkomen zijn oogmerk bereiken, hy door alleen het eerſte ſtuk te ſchenken, maar gedeeltliĳ aan zyne meening voldoen zoude, hierom heeft hy dan te recht beſloten tot het zamenſtellen van het tweede ſtuk, of het Latijnsch en Duitsch Woordenboek. En zoo noodzaakliĳ het zamenſtellen van het tweede deel ook moge geweest zijn ten tyde van *v. d. Schueren*, niet minder nuttig is het zelve thands voor ons gebruik; want niet alleen, dat men daar in verſcheiden latijnsche woorden van de middeleeuwe aantreft, welke by anderen wel eens te vergeefs gezocht worden, maar ook vindt men in dat zelfde ſtuk zeer vele duiſche woorden, ter verklaring der latijnsche benamingen bygebracht, welke in het eerſte deel echter niet voorkomen, waarom ik, even gelijk *van der Schueren*, de beide deelen voor een werk verklaarde, ook deze beide ſtukken voor onze Taalkunde van de uiterſte noodzaakliĳheid rekene.

§. V I I.

Tot hier toe beſchouwden wy alleen den arbeid, welke *van der Schueren* tot het zamenſtellen van zijn Woordenboek beſteedde, en leerden hem dus alleen als Taalkundigen kennen, waar in wy hem boven alle zyne tijdgenooten zien uitmunten. Dan, daar en boven heeft dezelfde Schryver zich, in een geheel ander vak van letterkunde, verdienſtliĳ gemaakt; wy ontmoeten in hem ook eenen, naar den tijd, in welken hy leefde, zeer ervaren geſchiedkundigen. Getuigen hier van zyne Kroniĳk, welk werk volgens aantekening van *PAQUOT Memoir. pour ſervir à l'Histoïr. Litt.* op de aangeh. plaats, dit opſchrift had: *Chronicon in quo Principum Clivensium et Markensium origo et progresſus, usque ad annum M. cccc. lxi. deducitur.* Deze Kroniĳk, door onzen Schryver dus tot het begin der regeeringe des tweeden Kleeffchen Hertogs gebracht, is eerſt door zekeren *Jan Louwerman*, tot den jare 1590., en daar na door *Jan Turck* tot op 1637. vervolgd. By *TESCHENMACHER* in *Syllab. Auctor.* voor de *Ann Cliv.* en by denzelven *Annal. Cliv.* p. 427. vindt men van deze Kroniĳk van *Gherard van der Schueren* uitdrukliĳ melding gemaakt. Schoon dit werk, welks grondslag door onzen *van der Schueren* gelegd is, zoo als *Paquot* meent, nimmer ten algemeenen gebruike is uitgegeven, moet men echter van de voortrefliĳheid van dat ſtuk zeer gunſtige gedachten opvatten, daar het aan *W. Teschenmacher* in het opſtellen van zyne *Annales Cliviae* ten bāke verſtrekt heeft, waar uit men beſluiten mag, dat dees Schryver dit *Chronicon* zoo nauwkeurig zal bevonden hebben,

ben, dat hy zich hier van met vrucht konde bedienen. En zeker geen wonder, dat *van der Schueren* in staat was, om de geschiedenissen der Kleeffche Vorsten nauwkeurig te boek te stellen, daar hy, zoo wel als de schryvers der beide vervolgen, zeker uit hoofde hunner ambtsbedieningen, den noodigen toegang zullen gehad hebben tot die echte stukken, waar uit alleen een werk van dien aart naar behooren is optemaken. Doch laat ons tot des schryvers eerstgemeld werk, te weten den *Teuthonista*, wederkeeren, en wel byzonderlijk tot de eerste uitgave, reeds in de xv. eeuw in het licht gekomen.

§. VIII.

De eerste uitgave van dit Woordenboek, door *van der Schueren* zelf in het licht gegeven, mag te recht voor een der eerste en zeldzaamste voorbrengfels der boekdrukkunst gehouden worden, daar reeds *beide de deelen in den jare 1477.* ter openlyke uitgave in gereedheid gebracht waren. Deze tijdsbepaling echter der eerste uitgave van den *Teuthonista*, zoude mischien aan zommigen kunnen toefchynen niet overeen te komen met de eigen woorden van *v. d. Schueren*, welke de voorrede, voor het eerste deel geplaatst, voorafgaan; daar leest men: *Incipit Vocabularius, qui intitulator Teuthonista, vulgariter dicendo der Duytschlender, ea ratione quod termini in capite rigarum a theuthonico sunt incepti* EDICIO QUOQUE HUIUSMODI OPERIS COMPLETA EST DE ANNO DOMINI M. CCCC. LXXV. DE MENSE MARCII. Schoon deze woorden in de daad duidelijk en klaar zijn, schijnt echter hunne beteekenis by zommigen niet wel begrepen te zijn, en zy hebben dus aanleiding gegeven tot verschillende gisfingen, en daar op gebouwde verklaringen. Eenige hebben die woorden zoodanig opgevat, als of dezelve den tijd der uitgave van het eerste deel behelsden, en stelden dus, dat het zelve in den jare 1475, doch het tweede deel, twee jaren later, te weten in 1477. het licht gezien hebbe, dus dacht onder anderen onze *Boonzajer*, gelijk blijkt uit zijn bericht voor den *Teuthonista*, alwaar hy bl. 8. zegt: *het eerste [stuk], waarin het Duitsch voor, en het Latijn achter staat, wierd uitgegeven in 't jaar 1475.; het tweede, met het Latijn voor, en het Duitsch achter, volgde het eerste in 't jaar 1477.* En hier in was hy voorgegaan door *v. Lelyveld*, welke op *Huyd. Pr. II. D. bl. 98.* schrijft, dat de *Teuthonista* te Keulen gedrukt is 1475—1477.; en *PANZERS Annal. der Deutsf. Litter. f. 103.* zegt mede, dat de uitgave van het I. Deel in den jare 1475. plaats had; ja zelfs brengt de *Hoogl. SAXE Onom Liter. par. II. p. 476.* de geheele uitgave van den *Teuthonista* tot den jare 1475; doch dat deze allen zich hier merklijk vergist hebben, vertrouw ik voldoende te kunnen bewyzen. Indien men flegts de woorden van *v. d. Schueren* met aandacht leest, zal zich al aanstonds aanmerklyke zwarigheid tegen dit gevoelen opdoen, byzonder wanneer wy acht slaan op de, door *v. d. Schueren* hier bygevoegde, nadere tijdsbepaling,

in

in deze woorden: *de menſe Marcii*. Het moet immers terſtond bedenking baren, hoe het mogelijk zy, dat men reeds, op het eerſte blad van dit werk, zoo nauwkeurig den tijd bepalen konde, wanneer het eerſte deel de drukpers zoude verlaten. Om deze zwarigheid uit den weg te ruimen, wil RICHEY *Nachr. von dem Teuth.* achter het *Idiotic. Hamburg.* p. 436. deze woorden dus verklaren: dat hier mede niet wordt te kennen gegeven, dat het eerſte deel in dat jaar voleindigd is; maar dat men, van dat jaar af te rekenen, met het drukken een aanvang heeft gemaakt. Dan dit gevoelen komt my in het geheel niet aanneemlijk voor, en ik vatte niet, hoe de woorden *completa eſt* immer kunnen genomen worden voor *aanvangen*, *ergens een begin mede maken*; want ſchoon ik niet ontkenne, dat het Latijn in de middeleeuwen vry wat mishandeld is, en men zommige woorden in ongewoone beteekenisſen heeft gebruikt, zoo zal men echter niet licht aantreffen, dat de ſchryvers van dien tijd het een of ander woord in eene juist tegenſtrydige of omgekeerde beteekenis bezigen. Ik zoude daarom van oordeel zijn, dat in de boven aangehaalde woorden van *v. d. Schueren* noch op den tijd, wanneer men eenen aanvang maakte, om dit werk terperſe te leggen, noch van de voltooying door de drukpersſe volſtrekt niet bedoeld wordt, en dat derhalven in deze woorden: *Edicio quoque huiusmodi operis completa eſt de anno domini MCCCCLXXV. de menſe Marcii*, alleen geoogd wordt op den tijd, wanneer bepaaldlijk *van der Schueren* zelf de laaſte hand aan zijn werk gelegd heeft; hy had dit in de maand Maart van den jare 1475. geheel afgewerkt en ten einde gebracht. Op deze wyze verklaart *van der Schueren* zelf het woord *Edicio* in het II. D. van den *Teuthonista*, daar hy *Edicio* vertaalt door *klerynghe*, en *Edere* door *ſamenſetten*, *cleren*. Zie het II. D. in *Edo.* en dus zal *edere librum* by hem beteekenen, *een boek zamenſtellen*, *klaarmaken*, *in gereedheid brengen*; in een woord, *ſchryven*. In den zelfden zin, in welken *v. d. Schueren* hier het woord *Edicio* gebruikt, vinde ik *edere* ook in mijn HS. van het *Speculum Historiale* van *Vincentius*, welk aſſchrift in 1421. is vervaardigd. Zie myne Voorr. voor *Maerlants Sp. Hiſt.* bl. 23. daar lees ik op het einde der tweede afdeeling: *Explicit ſecunda pars ſpeculi Historialis, EDITA a reverendo fratre Vincentio de ordine Predicatorum.* en zoo ſchreef *Trithemius Libell. de Stud. et ſcript. prop.* by ECCARD *Corp. Hiſtor. Medii ævi* Tom. II. col. 1842. *Item ad instantiam cujuſdam Principis coepi ſcribere magnum illud arduumque opus ſteganographiæ, quod octo libris foret terminandum. Complevi autem duos, et tertium inchoavi, incertus ſi reliquos EDERE debeam, quoniam et maximos requirit laborem, ſudorem, vigiliam, industriamque — ſum ergo de conſumatione dubius.* Hier mede meen ik de boven aangehaalde woorden van onzen Schryver genoegzaam toegelicht, en bewezen te hebben, dat deſelve geenzins kunnen verſtaan worden eenige betrekking te hebben tot de openlyke uitgave door den druk van het eerſte deel van den *Teuthonista*, en dat derhalven de beide deelen van dit werk te gelijk in den jare 1477. in het licht verſchenen zijn.

Alhoewel *van der Schueren*, uit hoofde zyner ambtsbediening, zich op dien tijd zekerlijk in Kleef, de verblijfplaats der Hertogen van dien naam, zal hebben opgehouden, was hy echter genootzaakt, zijn werk elders ter drukpersse te bezorgen, dewijl op dien tijd de boekdrukkunst in Kleef, niet alleen niet tot die volmaaktheid gekomen was, om een werk van die uitgebreidheid te kunnen opleggen; maar zelf daar ter plaatse nog geheel niet geoefend werd; waarom hy dan ook zijn *Woordenboek* by zekeren *Arnold ther Hornen* (*) in Keulen ter drukpersse bezorgde, gelijk in het slot van het tweede deel gemeld wordt. Het werk zelf bestaat uit twee deelen in *folio*, naar de wyze der ouden, of, gelijk wy het thands, naar onze gewoonte, noemen zouden, *groot quarto*. De bladzijden zijn in twee kolommen gescheiden, en het geheele werk met eene oud duitfche letter, op zeer zwaar papier, gedrukt, en, gemerkt de boekdrukkunst toen nog in hare eerste beginselen was, zoo is echter dit werk met zoo veel nauwkeurigheid behandeld, als men immer in een boek, in dien tijd reeds in het licht gekomen, zal aantreffen. Van de geschilderde voorletters, welke hier, zoo als genoegzaam in alle boeken van dien tijd, gevonden worden, en waar van *Schagen* in het aangehaald bericht breedvoerig handelt, zal ik thands niets melden, als zijnde dit niet alleen aan den *Teuthonista*, maar aan alle boeken van dien tijd eigen. Deze sieraden werden, naar goedvinding van den schryver, of liever van den schilder, daar bygevoegd, in zoodanig eene kleur en vorm, als hy misfchien zelf goedvond, of zoo als hem door den eigenaar van het boek bevolen werd. Dit alles is zoo bekend, ten minste by hun, die eenige handschriften of boeken van die eeuw onder de oogen gehad hebben, dat het der moeite niet waardig is, my hier mede op te houden. Van weinig meerder belang zoude het zijn, hier verslag te doen, dat in de oude en eerste uitgave van dit werk geene aantekening der bladzijden gevonden wordt, daar dit mede in dien tijd, ten minste niet algemeen, gebruikelijk was. Alleen melde ik hier de grootte des werks. Bestaande het eerste deel uit vier honderd, het tweede uit driehonderd agtzenzeventig bladzijden, daar onder echter niet gerekend de beide

Woor-

(*) De Boekdrukkery van dezen *Arnold ther Hornen*, of, gelijk men anders vindt, *ther Hoernen*, moet reeds ten tyde, dat *v. d. Schueren* dit werk by hem ter persse zond, vry vermaard geweest zijn, ten minste had hy reeds eenige jaren deze kunst geoefend, zoo als ons blijkt uit een werk, in 1471. op die boekdrukkery vervaardigd, het welk tot opschrift heeft: *Questiones de quodlibet Fratris Thome de Aquino de ordine fratrum predicatorum. Colonia per Arnoldum ther Hoernen 1471. in folio*. Men vindt van dit werk gewag gemaakt by *MAITTAIRE Ann. Typogr.* Tom. I. p. 306. Het zal waarschijnlijk het zelfde zijn, dat, schoon met eenig verschil in den tytel, gevonden wordt in de *Catal. des Liv. de M. de la Valliere* Tom. I. N. 538. en 539. Mr. *Jacob Visser* deelt my hier omtrent nog deze byzonderheid mede, dat dit het eerste boek is, dat door *ther Hornen* met byvoeging van het jaartal is uitgegeven; maar dat hy echter veel vroeger reeds de boekdrukkunst geoefend heeft, dewijl dees oudheidkenner nog zes afzonderlyke werkes, in 4to door *ther Hornen* gedrukt, bezit, welke hem voorkomen, de eerstelingen van deszelfs kunst geweest te zijn.

Woordenlijsten, welker eerste handelt *de Terminis Grecorum*, de andere *de partibus indeclinabilibus*, en die achter het tweede deel gevoegd zijn.

§. I X.

Daar de eerste uitgave van dit Woordenboek, gelijk ik reeds heb aangemerkt, onder de vroegste voortbrengfelen der boekdrukkunst gerekend wordt, behoeft men zich ook geenzins te verwonderen, dat de weinige afdrukken van dit werk, welke nog voorhanden zijn, thands als zeldzaamheden (*) bewaard worden, en dat dit boek derhalven zeer weinig bekend is, en niet alleen, dat men hetzelfde thands als zeldzaam te boek mag stellen; maar waarschijnlijk heeft het reeds zeer vele jaren onder hun getal behoord. Hier van dus dit noodzaaklijk gevolg, dat men van dit werk byna geene afdrukken weet, en althands hier te lande flegts twee op de Boekery te Utrecht, en een by Mr. *Jacob Visser* in den Hage berusten.

Met zoo veel recht als dus dit werk by ons onder de zeldzaam voorkomende boeken mag geplaatst worden, even zeer verdient het ook, in Duitschland zelve, onder de byna niet bekende werken gerangschikt te worden. *RICHEY Nachricht von dem Teuthonista*, achter zijn *Idioticon Hamburgense* p. 432. (uitg. van 1755.) zegt: *Nur zwey Exemplaria davon habe ich die zeit meines lebens zu sehen das glück gehabt.* *Richey* schreef dit bericht, wanneer hy reeds den hoogen ouderdom van 76. jaren bereikt, en zynen post van Hoogleeraar 50. jaren waargenomen had. Dit waarlijk zoo uitgebreid tijdvak, waar van hier gesproken wordt, zet dezer aanmerkinge geene geringe kracht by. De eerste der twee afdrukken, van welken hy gewaagt, wordt gevonden op de boekery der hoogeschole te Kiel. De andere werd in den jare 1750. uit de boekverzameling van *Nic. Stampeel*, voor de stads boekery te Hamburg voor 60 L 4 ß aangekocht, en is daar nog te vinden. Beide deze afdrukken waren echter niet volledig, dewijl aan den eersten in het midden, aan den anderen op einde eenige bladen ontbraken. Een afdruk van dit werk zoude ook, gelijk ik by *Richey*, uit *Keuffelinus Comment. Hamburgens.* p. 200. vinde aangeteekend, in de Hammersteinsche Boekery voorhanden zijn. En ook zoude de Hoogl. *Ch. Gottl. Schwartz* bezitter geweest zijn van eenen afdruk van den *Teuthonista*, welk werk, gelijk uit *PANZERS Ann. der alt. Deuts. Litter.* f. 104. blijkt, in de *Catal. Biblioth. Schwartz.* te vinden is

P. H.

(*) De verbazende zeldzaamheid van dit werk noodzaakte onzen *Boonzajer*, om van den *Teuthonista*, ten zynen gebruike, een zeer nauwkeurig afschrift te vervaardigen, van hetwelk ik my in de uitgave van dit werk bediend hebbe; dan daar ieder, den oplettendsten zelve niet uitgezonderd, voor eenige mislagen, hoe gering ook, vatbaar is, wilde ik my op dat afschrift alleen niet verlaten, doch hebbe tot de uitgave van het werk, ten mynen gebruike, verzocht en goedgunstig bekomen eenen der afdrukken, welke op de boekery te Utrecht berusten, voor welke vriendelyke mededeeling ik hier openlijk myne dankbaarheid betuige.

P. II. p. 173. N. 256. Voorts zegt *Richey*, dat hy in geene der beroemdste boekverzamelingen immer eenigen afdruk van dit Woordenboek gevonden heeft, dan alleen in de *Bibliotheca Bentesiana*, welke in 1702. te Amsterdam verkocht is. Dit werk wordt in de naamlijst dezer boekverzameling gevonden onder de *Litter. Human.* in F. p. 5. N. 66. onder dezen tytel: *Gerardi de Schueren, Vocabularium Theutonico-Latinum et Latino-Theutonicum. Coloniae 1477.* Behalven deze afdrukken is er nog een, weleer de eigendom van *Fr. Junius*, en door hem by zijn overlyden, met verscheiden andere kostbare handschriften en boeken, aan de boekery te Oxfort geschonken, en aldaar berustende. De reden van de verbazende zeldzaamheid van dit boek, geloof ik gelegen te zijn in het buitengewoon gering getal afdrukken, welke van dit werk waarschijnlijk zijn opgelegd. Hier aan immers wordt de voornaamste oorzaak der zeldzaamheid van verscheiden boeken toegeschreven door *VOGT*, *Catal. Lib. rar. axiomat. special.* §. I. *Causa raritatis — est — praecipue exiguus impresorum exemplarium numerus; Paucissima saltem exemplaria veteres artis typographicae magistri excudere solebant.* Hier van dus ook, dat van dit zoo zeldzaam voorkomend werk, by zeer weinige schryvers, zoo wel vroegere, als latere, eenige melding wordt gemaakt; zoo dat *RICHEY*, in het begin van zijn bericht, dit Woordenboek te recht noemt: *überaus seltene/ und fast von allen Historicis Lexicorum übergangene werck.* Onder de ouden althands, vinde ik niet eenen, welke van dit boek gewag maakt; mischien zoude iemand willen beweerden, dat de Schryver van de *GEMMA VOCABULORUM, Daventriae 1497.*, in zyne voorrede, op het Woordenboek van *v. d. Schueren* het oog had, wanneer hy zegt, dat in vroegere tyden niet anders dan Latijnsche Woordenboeken voorhanden waren, welke door het Latijn alleen omschreven en verklaard werden, dat deze echter, om hunne wijdloopendheid en duisterheid, den tragen en weinig ervarenen eerder verdriet en nalatigheid, dan vermaak en onderwijs konden aanbrengen; waar op hy dus vervolgt: *Hoc vero posteriores advertentes interpretatione duplici conflatum opus egregium ediderunt.* Door die *interpretatio duplex* verstond dees Schryver (zoo als uit het vervolg blijkt) eene Latijnsche en Duitsche omschryving of verklaring der woorden; juist derhalven een werk zoo als het Woordenboek van *van der Schueren* was ingericht. Voor dit gevoelen zoude men alverder kunnen bybrengen, dat de ongenoemde opsteller dezer *Gemma* niet alleen een groot werk bedoelde, zoodanig als het werk van *v. d. Schueren* te recht genoemd mag worden; maar ook te gelijk een werk, dat voor minvermogenden te kostbaar was om zich aanteschaffen; want, na de zoo even aangehaalde woorden, vervolgt de Schryver aldus: *quo [opere] sane bene nummatis et loculentis, sed pauperibus propter operis magnitudinem atque precium provisum constat minime.* Hierom dan ook verledigde dees Schryver zich tot het zamenstellen van dat kleiner en minder kostbaar werk, dat dus ook voor minvermogenden verkrijgbaar was. Dan hier tegen moet ik aanmerken, dat de zoo even aangehaalde woorden uit de

voorrede voor de *Gemma Vocabulorum* 1497. overgenomen zijn uit de uitgave van dat zelfde werk van 1489., en dat aldaar het woord *conflatum* met eene hoofdletter, aldus *Conflatum*, gelezen wordt, waar uit dan ten duidelijkste blijkt, dat hier mede op zeker werk gedoeld wordt, hetwelk oulings onder dien naam bekend was, en alhoewel ik niet wete, dat er eigenlijk een Woordenboek onder dezen tytel of opschrift voorhanden geweest is, is het echter vry zeker, dat de Schryver der *Gemma* hier het oog had op het werk, tot opschrift hebbende: *Vocabularius copiosus et singularis unus ex diversis diligentissime theutonicatus*, gedrukt omtrent 1480.; zie VISSER *Naaml.* bl. 58. Het blijkt uit de voorrede voor dat boek, (welke ik hier achter (*) in haar geheel zal invoegen, op dat men hier over te beter zoude kunnen oordeelen,) dat deze *Vocabularius* na de dood van den opsteller, welke hier niet genoemd wordt, is uitgegeven, en de Schryver der voorrede bedient zich, ter aanpryzing van dat werk, onder anderen eerst van deze uitdrukking, dat men aan dat Woordenboek te recht den naam van *conflatus vocabulorum* geven mocht, en vervolgens zegt hy: *litterarum quivis amator — hunc secum habeat Conflatum*. Het is derhalven hier uit zeer waarschijnlijk, zoo niet volkomen zeker, dat dit Woordenboek meer onder den naam van *Conflatus*, dan onder den eigenlyken tytel van *Vocabularius Copiosus*, in dien tijd, zal bekend geweest zijn, en dat dus hierom de Schryver der *Gemma Vocabulorum* in de voorrede zich mede van het woord *conflatus* zal bediend hebben, om zynen lezer te beter te doen opmerken, van welk werk hy hier gewaagde. Daar het dus ten duidelijkste blijkt, welk boek in de bovengemelde voorrede bedoeld wordt, kan men veilig besluiten, dat de Schryver der *Gemma Vocabulorum*, althands het oog niet op den *Teuthonista* gehad hebbe.

Onder de latere Schryvers zijn er, welke van het Woordenboek van *van der Schueren* gewag maken, zoo wel onder de boekbeschryvers als anderen, welke dit werk in hunne schriften aanhalen; onder de eersten echter vindt men er verscheiden, welke het boek zelve nimmer onder de oogen gehad hebben, gelijk uit het verslag, dat zy ons van dit werk geven, ten duidelijkste blijkt, en dat al wederom een bewijs oplevert voor mijn gezegden, omtrent de zeldzaamheid van dit Woordenboek. Tot dezen behooren althands VALERIUS ANDREAS (†) en FOPPENS (§), welker mislag ik hier boven bl. 7. reeds heb aangetoond, een mislag, dien zy niet wel konden begaan, indien zy het werk zelve hadden

(*) Van dit oud en by uitstek zeldzaam voorkomend werk kan men breeder verslag vinden in de hier achter gevoegde naamlijst van oude *Vocabularii Latino Teuthonici* en *Germanici*, my door den grooten kenner en bezitter dezer zeldzame stukken, Mr. *Jacob Visser* in den Hage, medege-deeld, voor welk bewijs van vriendschap ik denzelven hier openlijk dank zegge. Deze naamlijst kwam my voor hier eene zeer voegzame plaats te vinden, vertrouwend, dat dezelve den letterminnaren ook niet onaangenaam zijn zoude.

(†) *Bibl. Belg.* p. 283.

(§) *Bibl. Belg.* Tom. I. p. 360.

den ingezien, dewijl dan de voorrede, door v. d. Schueren voor het eerste deel geplaatst, hen beter zoude onderrecht hebben. En alhoewel het naricht van PAQUOT (*), omtrent den persoon van onzen *van der Schueren*, vry wat nauwkeuriger is, zoo heeft hy echter, even min als zyne voorgangers, dit Woordenboek nimmer ingezien; want daar hy van *Boxhornius* zegt: *Il paroît l'avoir lu*: (den *Teuthonista* namelijk.) vervolgt hy: *mais il ne dit pas si le Latin y étoit joint, quoique cela soit fort probable*. Hetzelfde oordeel moet ik ook ten opzichte van MAITTAIRE (†) vellen, welke, schoon hy niets omtrent het boek, of den opsteller meldt, en alleen het opschrift en slot des werks inlast, zoo begaat hy echter daar in niet alleen verscheiden mislagen: onder anderen wordt hier de uitgave van het II. D. bepaald tot het jaar 1467., in plaats van 1477., en hy deelt ons hier zyne gedachten mede omtrent eenen, zoo hy meende, beganen mislag door den letterzetter; de lezing zoude ook zeker, indien er zoo stond, bedorven zijn. Dan zoo wel de afdruk, welken ik thands voor my hebbe, als de opgave van andere Schryvers, toonen, zoo in het een als ander, duidelijk het tegendeel aan, waarom ik besluit, dat *Maittaire* het gemeld opschrift en slot van den *Teuthonista* door eenen anderen heeft doen afschryven, zonder dat hy almede het werk zelve heeft onder de oogen gehad. En PARS, *Naamr. der Batav. Schryvers*, bl. 352. in n. zegt alleen, dat hy meent gelezen te hebben van een *Dictionarium Teutonicum* van G. van der Schuere, van den jare 1477.; zoo dat dit werk by hem nauwlijks meer dan by naam is bekend geweest. Nauwkeuriger is zeker het verslag, door den Hoogl. SAXE *Onomast. Liter.* par. II. p. 476. van den persoon van onzen Schryver en zijn werk gegeven, schoon dees echter, gelijk v. Lelyveld op *Huyd. Pr.* II. D. bl. 100. reeds te recht heeft opgemerkt, zich hier in grootliks vergist, wanneer hy in de *Anal. par. sec. ad pag.* 477. schrijft, dat er nog eene Zwolsche uitgave van den *Teuthonista* van 1479. zoude voorhanden zijn. Dit reeds door *van Lelyveld* bondig wederlegd zijnde, zal ik den lezer tot die aantekening wyzen. Het meest voldoende en te gelijk het nauwkeurigst, schoon kort, bericht omtrent dit werk van *van der Schueren*, vindt men in PANZERS *Annal. der ältern Deuts. Litter.* N. 85. f. 103. hier uit blijkt allerwegen, dat hy met het werk is bekend geweest, en het zelve by het stellen van zyne omschrijving heeft ingezien. Eene zeer breedvoerige beschrijving (van deze hebben wy hier boven reeds gewag gemaakt.) van den *Teuthonista*, zoo wel als van den persoon van *van der Schueren* zelve, gaven M. SCHAGEN in het *Holl. Magaz.* II. D. II. Stuk. bl. 430—433. en nog aldaar II. D. III. Stuk. bl. 738. en volgg., en RICHEY *Nachricht von dem Teuthonista*, geplaatst achter zijn *Idioticon Hamburgense*; waar by men nog voegen kan de meergemelde aantekening van F. van Lelyveld. Met zeer veel lof sprak ook MORHOF *Polyhist. Liter.* Tom. I. Lib. IV. Cap. IV. §. 4. p. 749. van

(*) *Memoir. pour serv. à l'Histoire. Litter.* Tom. III. p. 24.

(†) *Ann. Typograp.* Tom. I. p. 381.

van het Woordenboek van *v. d. Schueren*, en hy plaatste onzen Schryver onder den rang der genen, welke ter beschaving der Duitſche Tale gearbeid hebben, daar hy zoo wel van *v. d. Schueren*, als van eenige te voren genoemde Schryvers, zegt: *Patet sane ex his, non neglectum a Germanis unquam suæ linguæ studium.*

Het getal der Schryvers, welke van den *Teuthonista* in hunne werken gebruik gemaakt hebben, is in de daad, in aanmerking der voortreffelijkheid van dit boek, zeer gering. De eerste plaats onder dezen verdient zeker de groote taalkenner *Franciscus Junius*, dees heeft in zijn *Etymologicon Anglicanum*, uitgegeven door *Edw. Lye*, Oxfort 1743., op meer dan honderd plaatsen, ter verklaring zoo van verouderde Duitſche, als van Latijnsche woorden der middeleeuwe, van het Woordenboek van onzen *van der Schueren* gebruik gemaakt. Zekerlijk geen gering bewijs voor de waardye van dit werk, daar het aan eenen man van die uitmuntende bekwaamheid zoo dikmaals ter voorlichting moest verſtrekken. Ja zelf ſchijnt het my toe, dat *Junius* dit werk zeer hoog geacht heeft, daar hy zynen afdruk, waar van ik hier boven bl. 21. gewag maakte, met aantekeningen verrijkt heeft (*), gelijk men leest in de naamlijst der boeken, door *Junius* aan de boekery te Oxfort geſchonken, by *Foppens Biblioth. Belg.* Tom. I. p. 298.: *Vocabularius, qui inscribitur Teutonista, edit. 1475. (moest zijn 1477.) fol. cum NOTIS JUNII.* Meermalen ook bedient zich *Eccard* in *not. ad LL. Salicas* van den *Teuthonista*, zoo als niet alleen uit onderscheiden plaatsen blijkt; maar gelijk hy zelf uitdruklijk meldt in *not. ad Leg. Sal. Tit. XIX.* p. 44. *Gerardus Schurerius — Dictionarium Latino-Germanicum et Germanico-Latinum confecit, quod Teutonistam inscripsit, aliquoties et in hoc opere a nobis citatum.* Eens flegts wordt dit werk van onzen Schryver aangehaald door *Keyſler* *Antiq. Septent. et Celtic.* p. 454. ſchoon hy echter ter goeder ure dit boek opfloeg, en daar uit niet alleen nader overtuigd werd van den misflag, door anderen begaan; maar ook zyne gedachten volkomen bevestigd vond. *Ihre Gloss. Suiogoth.* in *v. Basslare*, bedient zich ook van den *Teuthonista*, en *Smethius* kende ook denzelven; hy maakte van dit werk gebruik *Oppid. Batav.* p. 141. Dat *Kluit* dit Woordenboek in zyne aantek. op *Hoogſtratens Geſlachtl. w. Prieſterschap* aanhaalt, heb ik hier boven reeds gezegd: hy bedient er zich ook van in zyne aantek. op de *ww. veete, vout* en *zegen*. Welke Schryvers nog, ſchoon zeer ſpaarzaam, van dit Woordenboek gebruik gemaakt hebben, is, uit het, ter zyner plaatſe, reeds aangeteekende, gebleken; waar by ik hier alleen voege, dat ik voor eenige jaren eenen der afdrukken der utrechtſche boekery inziende, my van dit Woordenboek ook bediend hebbe in de *Taalk. Mengel.* onder de zinsp. *L. P. E. A.* bl. 156. en in myne aantek. op *Maerlants Sp. Hiſt.* onder anderen bl. 93. en 130.

TWEE-

(*) Wenschlijk ware het zeker, dat wy de aantekeningen van dezen grooten taalkenner konden machtig worden, om daar van by deze uitgave gebruik te maken; dan onze, reeds herhaalde, aangewende moeite, tot hier toe, vruchtloos geweest zijnde, noodigen wy by dezen alle Taalminnaaren, ons, in dezen tijd, eenen gunstigen weg aan te wyzen, ten einde althands daar door mijn verlangen voldaan, en vooral onze Letterkunde bevorderd worde.

T W E E D E A F D E E L I N G.

§. I.

W at nu de taal van onzen Schryver betreft, dat is het Duitsch, het welk in zijn Woordenboek voorkomt, deze is, daar hy dezelve zyne moedertaal noemt, die, welke ten zynen tyde in Kleef gesproken werd: Das Teutsche/ zegt RICHEY *Nachr. von dem Teuth.* f. 434., dessen er sich bedienet/ und welches er bald Theutonicum, bald Theutonice, bald Alamanicum nennet/ ist seine Ekevische Mutter-sprache; want om met VAN LELYVELD *Aanteek. op Huyd. Pr.* II. D. bl. 199. hier ook om Keulen te denken, dit kan, uit hoofde der zekere bepaling van des Schryvers geboorteplaats, gevoegd by de opgave, dat hy zyne moedertaal schreef, niet in aanmerking komen, en het schijnt ook, dat *van Lelyveld* hier meer onzeker is, wat te kiezen, dan ons dit bepaaldlijk voor zijn gevoelen te willen opgeven. Dan het lijdt thands geene bedenking, dat men door de moedertaal van onzen Schryver geene andere te verstaan hebbe, dan die, welke in Kleef gesproken werd. Hoe nauw nu deze taal op dien tijd met de onze overeenkwam, kan men hier uit opmaken, dat de kundige KILIAEN, in de voorrede voor zijn *Etymologicon*, de taal der *Klevenaars*, *Gulikers* en *Gelderschen* onder den zelfden naam betreft, en de *Sicambersche* noemt; onder welken naam het Woordenboek van *van der Schueren* ook voorkomt by den grooten FR. JUNIUS *Etymol. Angl.* v. *Baboon*: *Maxime huc facit illud antiqui vocabularii Sicambrici, quod intitulatur Teutonista.* Om nu deze nauwe overeenkomst, tusschen de moedertaal van *van der Schueren* en de onze, nader te bevestigen, is de bepaling door RICHEY *Nachr.* f. 434. onzer byzondere opmerkinge dubbel waardig; daar brengt hy de taal van onzen Schryver tot den Nederrhijnschen tongval, en omschrijft dezelve nader als eene vermenging van het Hoogduitsch en Vlaamsch, dat is Nederlandsch: *Richey* beschouwde dus de moedertaal van *v. d. Schueren*, als ware zy eene middeltaal, (dat ik my zoo eens uitdrukke.) welke de verwantschapping tusschen het Hoogduitsch en Nederlandsch uitmaakte. Eene aanmerking, welke ons terstond overtuigt, dat wy de moedertaal van *van der Schueren* ook in zekeren zin onze moedertaal mogen noemen. Was nu, gelijk wy zoo even opmerkten, ten tyde van *Kiliaen*, die meer dan eene eeuw na *v. d. Schueren* schreef, tusschen de taal van Kleef en Gelderland nog zulk eene nauwe overeenkomst, hoe veel te sterker mogen wy dezelve niet stellen ten tyde

van

van onzen Schryver; daar immers de ondervinding algemeen leert, dat, hoe meer men na den oorsprong van verwantschappe talen opklimt, hoe sterker men de overeenkomst tusfchen dezelve bevinden zal. Het *Duitsch* derhalven, dat wy in het Woordenboek van *v. d. Schueren* aantreffen, kan men in eenen nauweren zin met *Richey* tot den *nederrhijnschen tongval* brengen; doch, in eene ruimere betee-kenis, behoort die taal tot den *Oud Nedersaxischen* of *Oud Nederduitschen* *stam*; zoo dat dit werk door *KLUIT op Hoogstratens Geslachtl. w. Priester-ſchap*, en door *VAN LELYVELD aantEEK. op Huydec. Pr. II. D. bl. 98.* te recht genoemd wordt een *Oud Nederduitsch* of *Nedersaxisch Woordenboek*, en door *PANZERS Annal. der älth. Deutf. Litter. f. 103.* een *Nedersaxisch Woor-denboek*: Zoo ook noemt *MEERMAN Orig. Typograp. Cap. V. §. 9. p. 112.*, van het Woordenboek van *v. d. Schueren* ſprekende, de taal der *Klevenaars*, dat is de moedertaal van onzen Schryver, de *Nedersaxische*.

Het zal dus niet onvoegzaam zijn, eerst die *Nedersaxische* taal nader te doen kennen, om dan vervolgens de betrekking, welke zy op onze moedertaal heeft, te overwegen.

De *Nedersaxische* taal, dezelfde, welke wy zoo even de *Oud Nederduitsche* noemden, was van ouds de moedertaal der bewooners van de lagere ſtreken van het eigenlijk gezegd *Duitschland* en der naastgelegen landen. Zoo vindt men deze zeer nauwkeurige onderscheiding opgegeven door *J. C. ADELUNG*, in de voorr. voor zijn uitmuntend *Wörterb. der Hoog Deutf. Munda. §. 5.* daar hy zegt, dat het thands eigenlijk gezegd *Hoogduitsch* in twee voornamen of *hoofd-dialekten* moet onderscheiden worden, te weten, in het *Oppe- en Nederduitsch dialect*. Wanneer reeds dit onderscheid gerekend moet worden plaats gehad te hebben, en welke daar van de oorzaak en bepaling is, toont dees Schryver in de aangehaalde voorr. §. 7. en vervolgens. Een dezer *Hoofd-dialekten* nu heeft altijd in *Duitschland* zelve de overhand gehad, en toevallige omſtandigheden, welke *Adelung* mede opgeeft, hebben aan het *Oppe- of Hoogduitsch* daar den voorrang gegeven; en hier door is by gevolg het *Nedersaxisch* of *Nederduitsch dialect* aldaar geheel in onbruik geraakt. Had nu het geval de zaak in dit opzicht eenen anderen keer doen nemen, dan zoude dat zelfde *Nedersaxisch dialect* het tegenwoordig eigenlijk gezegd *Hoogduitsch* geweest zijn. Van deze zoo aanmerklyke verandering, of laat ik liever zeggen verbastering, in de oude *Hoogduitsche* Tale ingelopen, gewagen zeer vele *Duitsche* Schryvers, welker gevoelen door de reeds bygebrachte aanmerking niet weinig wordt toegelicht; zoo moeten althands de woorden van *SCHOTTELIUS von der Teutf. Haubtspra-che f. 152.*, als hier op doelende, verſtaan worden, wanneer hy zegt, dat de *Duitschers* zich eene, naar hunne meening, betere uitspraak verkozen hebbende, eenen vloeyender, ſiſfender en hooger klank aannamen, en daar door aan hunne woorden eene *hoogduitsche uitspraak* begonnen te geven. Hier op doelde ook *WACHTERUS Praef. ad Germ. §. 49. Hoc unum addo, falli eos, qui existi-*
mant

mant IDIOMA, quo hodie utimur, esse primævum illud, quo primi Germaniæ, Coloni usi sunt, Manifestum enim est — Linguam primigeniam, priusquam ad nos venisset, mutationes in via obiiſſe MAXIMAS et INCREDIBILES. Onder deze, zoo verbazende en ongelooflyke veranderingen, gelijk *Wachterus* die noemt, wordt voornaamlyk bedoeld op het geheel in onbruik raken van het Nederfaxisch dialect. welks verwaarlozing echter zeer vele, als bejammerenswaardig voordragen. Hooren wy onder anderen *ECCARD Histor. Stud. Etym. Cap. X. p. 100. Merito cum Clariss. Io. Mollero, in Isagoge ad Historiam Chersonesi Cimbricæ Cap. III. §. 11. Miseram Linguae Saxonicae sortem deploramus.* (Hier op laat *Eccard* de woorden van *Tollerus* zelve volgen): *Quæ cum omnium Germaniæ dialectorum vetustissima sit, gravissima et incorruptissima, imo palmam etiam elegantiae ceteris reddat dubiam, idiomati tamen Misnico, sibilis suis et blanditiarum parum virilium lenociniis in animos se nostratum insinuant, post habetur, templisque ac curiis imo ipsis pæne domibus exulat.* *CRANTZIUS Saxon. L. I. Cap. I.* was zeer te onvrede, dat de Saxen zich ook moeite gaven, om het gekreitsch of harder geluid der hoogere Duitschers na te volgen. En *BERNHARDUS RAUPAUCHUS* schreef eene geheele verhandeling over de onbillyke verwaarlozing der Nederfaxische Tale. (von unbilliger Verachtung der Plattdeutschen Sprache) Het opschrift dezer verhandeling (dat ik dit in het voorbygaan opmerke.) leert ons, wat wy door de *Platduitsche Tale* te verstaan hebben, dat deze namelijk niet anders beteekent, dan de taal aan de inwoonders der lagere gedeelten van Duitschland eigen, zoo wel als het ons bevestigt de boven opgegeven omschryving der Nederfaxische Tale. Ook moet ik hier ten dezen opzichte nog byvoegen, dat de schryvers van het *Versuch eines Brem. Niedersax Wörterb.* uitgegeven te Bremen 1767. in hunne voorrede opmerken, dat toen reeds het Nederfaxisch, gedurende anderhalve eeuw, niet meer in eenige schriften gebruikt werd. Ja de gewichtige arbeid, welke de geleerde *D. VON STADE* besteedde, om de duistere woorden in de Bybelvertaling van *Luther* te verklaren, had hier uit alleen zynen oorsprong. *Luther* was een Nederfax, *ADELUNG* voorr. §. 10. Hy schreef dus in zyne moedertaal, en bediende zich van zeer vele woorden, welke het Nederfaxisch eigen waren; doch die met de verwaarlozing dier tale geheel in onbruik raakten, en hier door werd dus deze vertaling den Duitscher zelven naderhand byna onverstaanbaar. Ik kan my niet onthouden, om twee getuigenissen, door *V. STADE Erl. f. 3.* bygebracht, hier in te voegen: als eene van *VORSTIUS specim. observation. in Ling. Vernac. (i. e. German.) Cap. 18. In versione Bibliorum Germanica Lutheri non pauca sunt vocabula, quæ hodie vix amplius usurpantur, quæque nostris hominibus vix aliunde, quam ex illa ipsa versione nota sunt.* En van *KROMAYER Polymath. Theolog. p. 10. In versione Bibliorum Germanica Lutheri quædam adhuc dialectum antiquiorem ita resipiunt ut minus hodie nota sunt in vulgus Misnicum.* Zie daar een der duitſche Hoofd-dialecten in Duitschland zelve geheel verwaarloosd, en daar door ten eene male

in onbruik geraakt, en dat wel juist dat dialect, of die zagter duitſche tongval, welke met onze taal zoo veel nader overeenkomt, dan die, welke zich daar heeft ingedrongen.

Dit nu alſoo in Duitschland geheel verwaarloosd Hoofd-dialect, komt met onze taal zeer na overeen, en heeft, volgens getuigenis van vele taalkenners, op haar zeer nauwe betrekking. Zoo zegt, onder anderen, de geleerde ECCARD *Histor. Stud. Etymol.* Cap. XI. p. 108. *Saxonicae [inferioris] Dialecto affinis admodum est sermo Belgicus.* En SCHOTTELIUS *von der Teuth. Hauptſp.* f. 152. de verſchillende dialecten in het Nederſaxiſch optellende, ſtelt mede onder dezelve het *Hollandsch dialect*. Doch niet alleen, dat dit als het gevoelen der Duitschers, welke zeker in het gemeen over onze taal het juist oordeel niet kunnen vellen, moet aangemerkt worden; maar ook onze Nederlanders zelve, en wel onze groote taalkenner HUYDECOPER was van het zelfde gevoelen, gelijk wy lezen in zyne *aanteek.* op *Melis Stoke* B. II. vs. 613. *Het Hoogduitsch, waar toe onze Hollandsche taal de naaste betrekking heeft, is het Nederſaxiſch.* Zoo noemt hy de taal, waar in de oudſte uitgaven van *der Sachsen ſpiegel* geſchreven zijn, de *Oud Nederſaxiſche of Nederduitsche taal.* *Byvoegſ. en verbeter.* op *M. Stoke* III. D. bl. 465. (*) Die hier van nader overtuigd wil zijn, kan deze aangehaalde oude uitgaven van *der Sachsen ſpiegel* vergelyken met de oude Hollandsche uitgave van dat zelfde werk van 1479., in den nauwkeurigen nadruk van dat ſtuk, uitgegeven te Frankfort en Leipzig 1763., met de aanteekeningen van *Gruppen* en *Meerman*. Ja KILIAEN was volkomen verzekerd van de nauwe overeenkomst, welke er tuſſchen onze taal en het Nederſaxiſch plaats had, daar hy in de voorrede voor zijn *Etymologicon* zegt, dat zijn werk ook ten dienſte der Duitschers konde ſtrekken, *byzonder* voor de bewoonders der lagere ſtreken van dat land. Door welke hy, gelijk uit het voorgaande blijkt, *de Nederſaxen* verſtond. Ook merkt PONTANUS *Histor. Gelr.* Lib. I. p. 44. zeer wel aan, dat, onder alle de Hoogduitsche Dialecten, het Nederſaxiſch aan onze taal het naaste kwam, ſchoon hy echter, in zoo verre hy den oorsprong onzer tale in het Hoogduitsch zoeken wil, van het rechte ſpoor afdwaalt, gelijk uit het vervolg nader blyken zal. Uit alle deze eenſtemmige getuigeniſſen van zoo vele voornamen taalkenners wordt dus der zusterlyke verwantſchappinge, welke tuſſchen onze *oude* moedertaal en het *Hoogduitsch*, byzonder het *Nederſaxiſch*, als een der oudſte dialecten dier tale, plaats had, geene geringe kracht bygezet. De reden zelve overtuigt ons hier van nader, wanneer men flegts lette op dezen algemeenen taalregel, dat namelijk de overeen-

komst

(*) Uit het zelfde woord *Buur* voor *boer*, het welk *Huydecoper* hier als een oud Nederſaxiſch bybrengt, kan men ook de overeenkomst dier tale met ons oud Nederduitsch opmaken, indien men de aangehaalde uitgaven van *der Sachsen ſpiegel* Lib. II. art. 47. vergelykt met de Hollandsche uitgave van 1479. Art. 25. Zie ook den *Teuthonista* in B. *geBuyr*.

komst van verwantschappe talen des te sterker wordt waargenomen, naar mate men meerder tot haren oorsprong opklimme.

Uit alles wat wy tot hier toe, betreklijk onze moedertaal en het Hoogduitsch, verhandeld hebben, worden wy als van zelve geleid, om ook daar uit op te maken, welke de oorzaak zy, dat het tegenwoordig Hoogduitsch in zoo vele opzichten thands zoo aanmerklijk van onze tale verschilt, of dat het Hoogduitsch thands zoo verre van onze tale afwijkt. Men erinnere zich hier toe slegts, hoe vele aanmerklyke veranderingen, ten opzichte van uitspraak en schrijfwyze, in de taal der Duitschers zijn voorgevallen; in hoe verre zy voornaamlijk van den meer *zagten* tongval zijn afgeweken, en zich eene scherpere uitspraak verkozen hebben, zoo dat MORHOF (*) zelf *het tegenwoordig Hoogduitsch als een GEHEEL NIEUW DIALECT* beschouwde. Hier uit ook wordt het zeggen van *Huydecoper* op *Stoke* II. B. vs. 613. toegelicht en bevestigd, wanneer hy schrijft, dat het Nederfaxisch zedert de dertiende eeuw verder afgeweken is van het Hollandsch, dan het Hollandsch van het Nederfaxisch; waarmede hy dan alleen zal willen te kennen geven, dat het Nederfaxisch en Hollandsch oulings, door byzondere taaleigenschappen, zeer na aan elkanderen vermaagschapt, het Hollandsch echter aan deze oude taaleigenschappen meer gehecht gebleven, het Nederfaxisch daarentegen van dezelve verbazend ver is afgeweken.

§. I I.

De opmerklyke verwantschapping tusschen het oud Hoog- en Nederduitsch alzoo, volgens het gevoelen der voornaamste taalkenners, vaststaande, zal het der moeite waardig zijn, dezelve nader te onderzoeken en te bepalen.

Indien men met aandacht het oud Hoog- en Nederduitsch met elkanderen vergelijkt, zal zeker de nauwe overeenkomst tusschen de beide talen aan ieder volkomen blyken. Hier van was althands RICHEY in de voorrede voor het *Idioticon Hamburgense* f. 26. volkomen overtuigd, wanneer hy zegt: Endlich kann man muß ich auch des Niederländischen allhier nicht vergessen / weil es mit dem Teutschen gar zu nahe verwandt / und in der That nur eine blosser Mund - Art desselben ist. En zoo dacht ook de geleerde MORHOF *unterr. der Theutsf. Sprache* f. 255. Die Poeterey der Niederländer — ist von der Teutschen nicht unterschieden / ja sie ist selbst Teutsch. Und die Wörter dieser Sprache haben mehr von DEM ALTEN TEUTSCHEN, als irgend eine andere. — Das UHRALTE TEUTSCHE hat MIT DEM NIEDERLANDISCHEN in vielen stücken eine ziemliche gleichheit. Byzonder verdienen deze laatste woorden hier onze opmerking, en zy behelzen in eene korte omschryving een zeer echt bescheid van de ware toedracht der zake, zoo dat wy niet alleen met HUYDECOPER *Pr. III. D. bl. 83.* stellen moeten, dat het

la-

(*) *Unterr. der Theutsf. Sprache* f. 255.

later Hoogduitsch niet de moeder; maar slegts eene zuster van ons Nederduitsch is; maar wy moeten hier veel hooger opklimmen, en beweerden zelf, dat het Hoogduitsch in het algemeen niet anders, dan eene zuster van onze Taal kan genoemd worden: *LINGUA BELGICA, uti GERMANICÆ SOROR est, ita quod de illa diximus, de hac dictum existimabis*, zegt IHRE in *Proœm. Glosfar. Suiogoth.* p. 34. Een getuigenis, dat, schoon van eenen vreemdeling, echter als van eenen man, in de Noordsche Taalkunde zeer ervaren, van geen gering gewicht moet gerekend worden. Te recht derhalven merkte de Schryver van het vertoog, te vinden in de *Taal- en Dichtk. Bydragen* II. D. bl. 57. aan, dat, indien men behoorlijk den oorsprong van het Hoog- en Nederduitsch onderzocht, dat onderzoek dan toonen zoude, *dat de Nederduitsche Taal niet dan een DIALECT verschil, reeds van HOOGE TYDEN op te halen, met de Hoogduitsche ware.* Ja, gelijk dezelfde Schryver elders (*) zeer wel aanmerkt, was het Hoog- en Nederduitsch uit de zelfde bronwel oorspronkelijk. Doch om niets zonder bewijs, of alleen door het gezag van taalkenners gestaafd, vast te stellen, zal ik uit eene vergelyking der beide talen mijn gevoelen trachten te bevestigen, en uit de oude schriften van genoegzaam gelijktijdige Schryvers aantoonen, dat tusschen het oud Hoog- en Nederduitsch eene zusterlyke verwantschapping plaats hebbe. Waar door ik echter hier niet alleen versta een oneindig aantal gelijkluidende woorden, in beide de talen van dezelfde beteekenis; maar wel byzonder, en daar het hier voornaamlijk op aankomt, eene zamenvoeging van woorden, aan beide de talen eigen, als mede eenige taaleigenschappen, in beide de talen door de vroegste Schryvers volstandig waargenomen.

§. I I I.

De lijst van vergelyking, ten bovengemelden einde door my vervaardigd, zal voegzaam in drie deelen gesplitst worden, waarom ik in de eerste plaats alleen voorbeelden opgeve van gelijkluidende woorden van dezelfde beteekenis in beide de talen voorkomende; om dan vervolgens voorbeelden van tezaamgevoegde woorden by te brengen, en eindelijk op de byzondere taaleigenschappen, welke zoo wel aan het oud Hoog- als Nederduitsch voorheen eigen waren, nader acht te geven.

I. Wat dan het eerste aangaat; men vindt zoo wel in het oud Hoog- als Nederduitsch een verbazend aantal woorden, welke omlings der beide talen eigen, en van dezelfde beteekenis waren, doch die door verloop, of in deze, of in gene, of ook wel in beide, geheel verloren zijn. Ten bewyze hier van dienen de volgende voorbeelden.

I. Vol-

(*) *Bydragen* I. D. bl. 361.

1. *Wosseiet, hulp, auxilium.* W. v. Gravenberg *Rom. von Gwi v. Galois* HS. f. 85. a.

*Unser geloube in also nennet:
Vater, Sun, Heyliger geyst,
So ist daz unser volleist.*

Voeg hier by Strickerus *Rhyth. de Car. M. exp. Hisp.* Cap. XIV. Sect. 7. en aldaar *Scherz.* in not. en vergelijk hier mede de volgende plaats uit Maerlant *Rijmb.* f. 44. d.

*Entie Heilige gheest, dats waer,
Gaf hem gracie ende volleest.*

2. *Michel, groot, magnus.* Brunswijk. *Rijmk.* Cap. XXX. vs: 25.

Eyn michel deil ut van mela.

Dikwils lees ik dit woord by Gravenb., onder anderen *michel man* f. 23. a. voor *reus*. Van ons oud *mekel* of *michel* breng ik thands geene voorbeelden by, dewijl hier over breeder gehandeld heb in myne aantek. op *Maertl. Sp. Hist.* 1. 6. 12.

3. *Heyligtum, Heiligdom, reliquiae sacrae.* W. v. Gravenberg. HS. f. 44. c.

*Eyne keffen nam her an der stet,
Die was Heyligtumes vol.*

Waar voor by STRICKERUS *Rhyth. de Car. M. exp. Hisp.* Cap. VIII. Sect. 29. gelezen wordt *Heiltum.* Melis Stoke. I. B. vs. 682.

Eñ vol heilichdoems ene scrine.

Maerlant *Sp. Hist.* 3. 6. 22.

*Si lieten de stat eñ sciedenre ave,
Vp datmen hem daer gave
Van sente Vintcens heilechdoeme.*

Mandevile *Reys.* HS. 1462. f. 7. a. van het kruis van Christus: *Eñ dat yser van den spere eñ vele ander heylichdoms sijn te Parijs in Vrancrike in des Conincs capelle.* Zie voorts HUYDECOPER op Stoke I. B. vs. 569.

4. *Soumer of saumer, lastpaard.* Strickerus *Rhyth. de Car. M. exp. Hisp.* Cap. III. Sect. 27.

*Er zustoet mir mein reich,
Vnd heisse mich zu Ache furen,
Gepunden mit snuren
Auf einen saumere.*

Zie

Zie hier de aantek. van *Scherzsius*. Men leest dit woord nog eens by *Strickerus* aldaar *Sect.* 36., met welke plaats men vergelyken kan de volgende uit *W. v. Gravenberg*. f. 91. d.

*Vf die soumere lut man da
Manigerhande richeyt:
Golt, gesteyne, pfelle breyt,
Vil geztierde wart daruf geleyt.*

Onze ouden ook *Somer*. *Rom. van Fergut*. HS. f. 2. c.

*Hi dwoech en hiet al op doen
Sine tenten en sine pawelioen.
Doe werpmen omme die somers sciene
En loet pawelione en fortsiere.*

Zie verder *HUYD.* op *Stoke III. B. vs.* 140.

5. *Geztelt, tent, tentorium.* *Gravenberg*. f. 27. d.

*Sie sprach, nu sehet hin uf daz velt,
Da stet eyn harte schone geztelt.*

Zie ook de *Brunsw. Rijmk.* Cap. LIII. vs. 226. Hier voor by *Maerlant Rijmb.* f. 22. b. ghetelt.

*Ghene dou die lach opt velt
Al omme ende omme haer ghetelt.*

Zoo ook *M. Stoke III. B. vs.* 298. VIII. B. vs. 681. zie aldaar *Huyd.*

6. *Sebbe, zee, mare.* *Gravenberg*. f. 55. c.

*Dise lag so nahe bi
Dem fewe, daz her rechte yur
Der yrowen kemenaten tur
Slug, als iz wint was.*

Vergelijk hier mede *M. Stoke IV. B. vs.* 512. *Rom. van Fl. en Bl.* f. 8. c.

*— vische, die in der rivieren,
In des zeewes gronde swemmen.*

7. *Sibbe, bloedverwantschap, consanguinitas.* Zie den *Teuth.* in *Art. Brunsw.* *Rijmk.* Cap. XVI. vs. 81.

*We sullen ok eyn dink proven,
Dat disse dre mit den kronen*

*Creven Ludolffes Brunes sone
To vil naer sibbe stunden.*

Cl. Willemsz. *der min. loep.* HS. f. 189. a.

*Noch huydens daghes valt wel dat,
Dat mannen en maechdekijns,
Die malcander sibbe zijn
Lichte elc wael andere gonnen.*

8. *Swinde*, groot, magnus. Gravenberg. f. 55. a.

*Vil groze clage man da vant
Under dem gesinde,
Ir iamer wart vil swinde.*

Glosar. achter de *Prob. der alten schwäb. Poesie.* v. *swind.* Hier voor schreef
M. Stoke *swide.* II. B. vs. 495.

Doe si saghen there so swide.

9. *Tan*, bosch, nemus. Gravenberg f. 62. d.

*Ich bin sus eyn arm man,
Un sol buwen disen tan,
Alse min vader hat getan.*

Waar voor by onze ouden *dan.* Maerlant *Sp. Histor.* 3. 8. 64.

*Selve verloos hi in den dan
Der siere xv. hondert man.*

Zie Melis Stoke III. B. vs. 930. en aldaar *Huydec.*

10. *Kemenate*, kamer. *Historia Laurini, Nanorum Regis.* p. 31. uitg. door
BUHM *Symb. ad Literat. Teuton. Antiq.*

Fraw Kunkhilt ging alzehant

In einer kemenaten tur.

Dikwils komt dit woord voor by Gravenberg, zie onder anderen hier boven in
Sewe, en in de *Saml. Deuts. Gedicht. aus dem XII. XIII. und XIV. Jahrh.* Het
komt over een met ons verouderd *kemenade.* Rom. van Fergut. f. 17. d.

*Doe riep die cō. enen seriant,
Dat hi die ridder altehant
Leedde in ene kemenade.*

Zie

Zie verder myne aantek. op *Maerlants Sp. Histor.* 1. 7. 68. vs. 72.

11. *Wolcwig, Bellum.* Strickerus *Rhyth. de Car. M. exp. Hisp.* Cap. V. Sect. 16.

*Ich han durch euch gevochten
Vierzehen volcwige gros.*

Hier voor *volcwijch* by J. v. Heelu *Slag v. Woer.* bl. 54.

Oft si volcwijch wouden vechten,

*Quamen si soe openbaer
Op tfelt. — —*

Doctrinale f. 35. d.

*Want men heeft dicke gescout an,
Dattie minder den meere verwan,
En dat oec in volcwige mede
Die minder hoep behilt die stede.*

Zie *MAERLANT Sp. Hist.* 1. 5. 42. v. 31. en *HUYD.* op *Stoke I. B.* vs. 109.

12. *Ingesinde, huisgezin, familia.* *Gravenberg* f. 6. a.

*Daz ingesinde sach im nach
Vnde bat Got fines libes pflegen.*

Maerlant Sp. Histor. 1. 7. 65. vs. 140. *Inghesinde.* Zie myne aantek. achter het II. D. bl. 119.

13. *Wan, wasfchen, lavare.* *SCHERZ. Glosf.* in v. Strickerus *Rhyth. de Car. M.* Cap. I. Sect. 13.

*Das heilig chreutz, —
Das unser Herre selber truech
Und uns die funde abe twuech.*

Onze ouden *dwaen.* *Maerlant Rijmb.* f. 75. b.

*Die jonge Tobyas soude gaen
Ten water, sine voeten dwaen,
Ende daer hise wasfchen soude,
Quam, enz.*

In den onvolmaakten verleden tijd by ons even als by de oude HD. Zie den zelfden dichter *Rijmb.* f. 62. a.

Micheas zijn oghen saen dwoech.

14. *Vingerlin, ring, annulus.* Gravenberg f. 95. d.

*Eyn vingerlin daz leyte her sa
Der juncyrowen an ir hant.*

Rom. van Fl. en Bl. f. 12. d.

Een vingerlijn hem zijn moeder gaf.

En eenige regels verder;

An sinen vinger deed sijt hem doe.

15. *Siet, volk, populus.* Strickerus *Rhyth. de Car. M. exp. Hisp. Cap. II. Sect. 5.*

*Des warn si gehorsam,
Vnd chomen do er in beschied,
Mit einer chrefftigen diet
An ein velt langh und weit.*

Gravenberg f. 113. c.

*Her Gwigeloy was mit milde
Bescheydenlich wider alle diet
Ane gabe nieman von ym schiet.*

Zoo ook onze ouden. Maerlant *Sp. Hist. 3. 1. 16.*

*Doe quam int lant vremt diet,
Die den lande daden verdriet.*

Zie byzondere beteekenissen van dit verouderd woord by *Huyd. breeder aantek.* op *Stoke IV. B. vs. 602.*

16. *Raunen, Ruren, in aurem dicere, susurrare.* *Fragm. de Bell. Car. M. vs. 663.*

*Swie inner si runen
Ires willen werthe ih wole innen.*

Strickerus *Rhyth. de Car. M. exp. Hisp. Cap. III. Sect. 9.*

*Si raunen nie so stille
Mir werd ir aller wille,
In vil churtzen zeiten chunt.*

Maerlant *Sp. Hist. 3. 3. 11.*

*Elc versagedem in sinen moet
Dat hi haer runen horde al bloot.'*

Dezelfde Dichter 4. 2. 46.

— Doe ruundi hem
Int ore stillekine dit wort.

Zie nog het zelfde rijmwerk 1. 3. 31. vs. 41. en breeder over dit woord STEEN-
WINKEL in zyne aantek. op de Verhandeling van *Malmenius*. (*Taalk. Menget.*
bl. 102. en volgg.)

17. *Rnden, wreken, ulcisci.* Gravenberg f. 36. d.

*Siner ztorn begunde her anden,
Als in sin vater larte.*

J. v. Heelu *Slag v. Woer.* bl. 238.

*Die hertoge bleef op die stat,
Daer sine viande worden mat,
Met sinen lieden na een stucke,
Ende beide, och selc gelucke
Toe quame sinen vianden,
Datsi hare leet noch wouden anden.*

Zie voorts HUYD. breed. aantek. op *Stoke V. B.* vs. 850.

18. *Misfessende, infortunium.* Strickerus *Rhyth. de Car. M. exp. Hisp.*
Cap. XIII. proem.

*Alhie habent die streit ein ende
An alle misfewende.*

Gravenberg. f. 12. c.

*Ane misfewende
Lebete her in siner kinsheit.*

Hier voor by onze ouden *meswinde.* v. Heelu bl. 180.

*Des was hem soe hoege dat herts,
Datsi om ne ghene smerte,
Noch om ne geen meswinde
En wouden vlien toten inde.*

Voeg hier by L. v. Velthem *Sp. Hist.* III. 6. en III. 8.

19. *Muterbarn, mensch, homo.* Gravenberg f. 104. c.

*Der rief wil yemerliche:
Owe ir aller muterbarn!
Ir sult nach sinem willen varn.*

H. v. Veldecken *Die Eneidt.* vs. 212. (Saml. Deutf. Gedichte. I. B.)

*Do waz dar in sorgen
In abent und in morgen,
Vil manic muterbarn.*

SCHERZIUS *Glosf. Germ.* verklaart *Mutterbarn* letterlijk *filius matris*. In de Samml. von Minnes. II. Th. f. 152. a. lees ik hier voor *muoter kint*.

*Des bettet maniger muoter kint:
Hilf herre Got, das wir gerihte vinden.*

Ons verouderd *moederbaren* heeft onder anderen M. Stoke VIII. B. vs. 362.

*Men sach daer menighe moederbaren
Hem selyen drinken dor de vrese.*

Zie de aantek. van Huyd. op deze plaats. Fragment van den Rom. van *Limburg*. HS. op Perk. van zekere vrouw, wier afkomst geheel onbekend was:

*In Grieken en is moederbaren,
Die weet wan soe es geboren.*

20. Overtuigden ons verscheiden voorbeelden, dat er zoo in het oud Hoog- als Nederduitsch woorden gevonden worden, welke der beide talen oulings eigen waren, doch in beide verloren zijn; men vindt er ook, die by de Hoogduitschers behouden, en by ons geheel en al in onbruik geraakt zijn. Ten voorbeelde hier van strekke het Hoogduitsch *Wie, hoe, quomodo*, van welks gebruik by onze oudste Schryvers, schoon als zeer zeldzaam opgegeven, in onze *Taalk. Mengel.* bl. 411. en volg., wy echter hier nog andere voorbeelden kunnen byvoegen. Roman van Ferguut HS. f. 29. c.

*Alle die ghene diese saghen
Begonsten mallijc anderen vragen,
Wie es dese vrouwe? Wie es haer name?*

D. van Asfenede *Fl. en Bl.* HS. f. 6. b.

*Vrouwe! seit hi: en wetti, wie ic bem
Dus wonderlike comen an dese dinc.*

J. van Heelu bl. 14.

*Aldus heeft ons die yeeſte geleert,
Wie dat Got onderkeert
Die heeren, die recht en yrede haten.*

en bl. 26.

*Nu hoort, wie hijs ierſt begonſte
Op hen te wreken ſijn vernoy.*

21. Ten ſlotte voege ik hier eindelijk by ons verouderd *acfter* voor *in*, door.
Maerlant *der Nat. Bl.* HS. f. 3. b.

*Tui iagheſtu achter lande dan
Te ſchendene ſo meneghen man.*

f. 8.a.

*Solinus ſpreket, datmen achter lande
Kemele vindt drierande.*

Zie M. Stoke III. B. vs. 224. en aldaar de aantek. van *Huydecoper*. Even
zoo by de oude Hoogduiſchers *aſter*, *Rhyth. de Car. M. exped. Hiſp. Cap. VI.*
Sect. 25

Er begun es aſter velde jagen.

Vergelijk SCHERZ. in not. H. von Veldecken *die Eneidt* vs. 2413. (Saml. D. G. I. B.)

*Nu iſt aſter lande
Min laſter vil mere.*

Flor. und Bl. vs. 1369. (Saml. D. G. II. B.)

*Flore der reit aſter wege
Mit ſere ynd mit leide.*

Zoo ook komen het oud Hoog- en Nederduiſch overeen in de woorden
durch voor *om*, by ons *door* of *dor*; in *ſa* of *ſan*, *cito*, by ons *ſaen*; in *kume*,
vix, by hun thands *kaum*, by onze ouden *cume*; in *dicke*, *ſepe*, by ons *dicke*.
En zoo verder in een oneindig aantal andere woorden, met welken ik deze lijst
nog zoude kunnen aanvullen, indien ik my niet overtuigd hielde, dat de byge-
brachte, tot bewijs van mijn gevoelen, voldoende zouden gerekend worden; om
dezelfde reden ook, en om deze lijst niet buiten noodzaak te doen uitloopen,
hebben wy hier, uit zeer vele voorbeelden, dikwils maar een enkel willen by-
brengen.

II. In de tweede plaats moeten wy hier laten volgen eenige voorbeelden, waar uit men eene gelyke zamenvoeging van woorden in dezelfde beteekenis, zoo in het oud Hoog- als Nederduitsch kan afnemen.

1. *Birge und tal, hoog ende laag.* Gravenberg. f. 24. c.

*Do reyt die maget wol getan
Mit ir geselleschefte dan
Beyde birge unde tal.*

Br. Rijmk. Cap. 35. vs. 28.

*Alsus trekede he berg unde dal
Dorch den walt an Doringen lant.*

Rom. van Fergut. f. 4. b.

*Sine dachyarde hilt hi wale,
En reet so lange berge en dale,
Dat hi quam te Cardoel. —*

2. Zoo ook in beide de talen in dezelfde beteekenis *uf unde ztu dal — op ende te dale.* Gravenberg. f. 21. b.

*Sus reyt der ritter nach der clage,
Als die stimme vor ym hal
Den walt uf vnde ztu tal.*

f. 27. c.

*Daz gevilde waz uf vn zu tal,
Vollez paulunen geslagen.*

Der Histor. Bl. f. 25. c.

*En sijn ghevloen, alst es bescreven
Uter stat ten selven male,
En ghingen predeken op en te dale.*

3. *En finen of irn dank, tegen of zonder zynen of hunnen wil.* Gravenberg. f. 20. b.

*Iz geschach ein teyl an finen dank
Daz her in hatte also irslagen.*

f. 67. d.

Vn nam ir ir yurspan an irn dank.

Maerlant *Sp. Hist.* 3. 1. 11.

*Doe so vielen si an hem met allen
En daden Brutuse an finen danc
Binnen Fosfeide doen den ganc.*

Dezelfde. 3. 1. 25.

*Of si drevense wt haren steden,
Of si brochtense an haren danc
Altemale in haer bedwanc.*

Zie M. Stoke IV. B. vs. 525. en aldaar *Huydec.* Zoo ook *sunder finen dank.*
Samml. von Minnes. I. Th. f. 19. a.

*Tristan mueste sunder finen dank
Stete sin der kuniginne.*

aldaar f. 181. a.

Er muese an in gedenken sunder finen dank.

En dus wederom even gelijk onze ouden schreven, zoo als *Huydec.* met de door hem aangehaalde plaats uit Maerlants Rijmbybel bewijst.

4. *Lasfen sin*, of *lasfen wesen*, ophouden, iets daar laten, aan zyne plaats laten, zich ergens verder niet mede ophouden. Samml. von Minnes. I. Th. f. 74. a.

Swanne ich mine klage nu lasse sin.

aldaar f. 145. a.

*Ich wil min suochen lazen sin
Ich ensols niht langer triben.*

Gravenberg. f. 55. d.

*Daz wib ztu dem manne sprach:
Gefelle la din grasen sin.*

Lasfen wesen. Dezelfde Dichter. f. 12. b.

*Hie laze wir den ritter wesen
Vn sagen, wie is dem kinde ir gie.*

Laten sijn. Cl. Willemsz. *der min. loep.* f. 96. a.

*Op een tijt vraechde hoir Folkas,
Hoe dattet mit dien dinghen was:
Si sprac, Here! laet zijn v iacht,
Het is om niet, dat gi veel wacht.*

Laten wesen. Rom. van Fergut. f. 24. d.

Nu latic vanden ridder wesen.

Daar het my voorkomt buiten kijf te zijn, wat *laten sijn* en *laten wesen* by onze ouden eigenlijk beteekent hebbe, behoeft men met *Huydecoper* niet angstig na de meening van *Melis Stoke* te gissen, wanneer hy in het IX. B. vs. 1097. schreef:

De mane liet haer scinen wesen.

Huydecoper hield mischien dit vers voor verdacht, en zoude zekerlijk gerne aan de lezing der andere uitgaven den voorrang gegeven hebben; doch te onrecht, gelijk ik nader meene te kunnen bewyzen; doch daar dit hier te ver zoude uitloopen, zal ik over deze plaats breeder handelen in myne aantekeningen op de oude berijmde vertaling der Fabelen van Esopus, welke ik hope den nederlandschen letterminnaren mede te deelen.

5. *Schin, sin, thun, of werden* was by de oude Hoogduitschers *blyken, doen blyken, patere.* Brunsw. Rijmk. Cap. 32. vs. 4.

Nu scolle we eyndink merken,

Wo dat an Goddes werken,

Wo dat sine ordel sin,

Deper wen eyndafgrunde, dat is wol schin.

Gravenberg. f. 104. c.

Daz tut her alle taghe schin.

Strickerus *Rhyth.* Cap. VIII. Sect. 12.

Das taten si des tages schin.

Samml. v. Minnes. II. Th. f. 196. b.

Ich wande das mir solte ir trost da werden schin.

Gravenberg. f. 35. b.

Da laze her alrest werden schin,

Ob her gut ritter kunne sin.

Hier voor by onze ouden doorgaands *sijn, doen, of worden, an, of in schine.* Maerlant *Rijmb. sijn an scine.* f. 11. c.

Dus ist openbaer an scine,

Dat die menscheit doechde pine,

Entie

*Entie godlicheit daer af,
Niet en wiste een enkel caf.*

Doen an scine. Dezelfde Dichter *Sp. Hist.* 3. 8. 87.

*Int selve iaer so porden echt
Die Sassen en maecten geyecht
legen Karle entie sine;
Dat dedi hem also an scine
Dat hire iiij. m. vinc,
Die raet waren van fulker dinc.*

Worden in scijn. Velthem *Sp. Hist.* 7. 13.

*Dat es ons worden wel in scijn
Binnen desen selven termijn.*

Melis Stoke X. B. vs. 480.

Datte veste wort an scine.

Zie *Huydecoper* op deze plaats, en de daar aangehaalde breeder aanteeck.

6. *Inne Werden*, gewaar worden, merken, zeker worden. Samml. von Minnes. II. Th. f. 44. b.

*Zu uns kam du werdu minne
Und slos uns beide vaste in ein
Ich und si wir wurden inne
Wol wie minne flihtet arme und bein.*

Gravenberg. f. 117. b.

*Ich bin wol innen worden,
Daz der werlde vreude sinket
Unde ir ere hinket.*

Voeg hier by de plaats, aangehaald uit het *Fragm. de bello Car. M.* hier boven in *runen*.

Hiervoor by onze ouden *in inne worden*. Maerlant *Sp. Hist.* 3. 4. 30. van iemand, wien een brood ontstolen was, dat hy gewaar werd door de kruimels, die op den grond lagen:

*Want hi warts daer bi in inne,
Dat hi neyen den duerpel vant
Crumen, liggende int sant.*

Dit voorbeeld zy uit vele anderen genoeg. Hoewel *Huydec.* op *Stoke* IV. B. vs. 1014 zegt, dat de oude Hoogduitschen hier korter schreven *inne*, waar voor de onzen hadden *in inne*, zoo lees ik echter ook *inne worden* by Cl. Willemsz. *der min. loep.* f. 10. b.

*Want ghi mochtet werden inne
En selve proeyen bi ghelijcke.*

7. *Orlof* nemen, *affscheid* nemen, *valedicere.* W. v. Eschilbach *Parcival* (Saml. Deutf. Gedicht. I. B.) vs. 1002.

Si nam urloup do gie si dan.

H. v. Ouwe *Twein* (Saml. Deutf. Ged. II. B.) vs. 1247. alwaar van iemand, welke niet langer dorst vertoeven, gezegd wordt:

Sus het si urloup genomen.

Gravenberg. f. 17. a.

*Die geste, die dar waren komen,
Die namen orlob alle da
Ztu houe unde ouch anderswa.*

Dezelfde. f. 32. d.

Do nam her urlob yn schiet dan.

Onze ouden *orlof* nemen an iemand. Roman van Ferg. f. 3. d.

*Hi was gereet, hi wilde varen.
Die moeder dreef groet mesbaren,
Si helsdene en custene sere,
Die knape bevalse onsen Here.
Hi nam orlof an sinen vader,
Hi weende en die mesniede algader.*

Roman van Fl. en Blanc. f. 9. c.

*Doe ontboet men Florise, dat hi quame.
Die boedscap was hem wel gename,
Hi gereidde hem en nam orlof
An alle die gene, die waren int hof.*

Schade nemen, *schade* lyden. H. von Trympperger *der Renner.* HS. f. 51. a.

*Man mag ein grozz ros uberladen,
Das es vellet ynd nympt schaden.*

***** 2

Even

Even zoo by onze ouden: Melis Stoke II. B. vs. 694.

*Int selve iaer moesten die Vriesen
Scade nemen ende verliesen,
Daer si quamen op Akerflood,
Want vele der haerre bleven doot.*

Zie hier by de aantek. van Huydec. en de aldaar aangehaalde voorbeelden.

8. Dat het Hoogduitsch *ohne* juist in beteekenis overeenstemt met ons *zonder* is zeker, en dus zal hun *ohne werden* en ons *sonder worden* een en het zelfde aanduiden: het eerste lees ik by Hugo v. Trimberg in zijn Dichtf. *der Renner* genoemd, by *SUHM Symb. ad Liter. Teut. Antiq.* p. 155. (*)

*Da dieser baum, den ich sach,
Auff der heiden, als ich e sprach,
Seiner bluot wart ohne;
Geladen wort er schone
Mit manig birn, das ist war.*

Ons *sonder worden* vindt men in eene plaats der reeds gemelde oude berijmde vertaling der Esopische Fabelen. Fab. 5.

*Over een brugghe ghinc een hont,
Die een been droech inden mont.
Doen hi die scade int water sach
Vanden bene, hort wat hi plach:
Hi snauwede omt stic van onder,
Dus wert hi vanden bene sonder.*

Hier van breeder in myne aantek. over deze plaats, welke ook reeds door Huyd. op Stoke IV. B. vs. 525. is bygebracht.

9. *Ommaer hebben* beteekende by onze ouden *verachten*, gelijk breeder betoogd is in onze aanteken. op de oude berym. der Esop. Fabel. fab. 13. vs. 11. *Maerlant der Nat. Bloeme.* HS. f. 44. b.

*Eñ dit spreket Aristoteles,
Dat dit iegen die nature es
Van allen voghelen ghemeene,
Die hem met proien groet of cleene*

Ghe-

(*) Ik geve hier de lezing van zeker HS., met het welk *Suhm* de uitgave van dit Dichtwerk van 1549. heeft vergeleken, doch dat van het oorspronlijk veel verschilt.

*Gheneren, dat ne gheen ne vaet
 Gheslachte, dat hem toe bestaet;
 Maer die spareware es van seden
 Onsculdech deser hedeleden;
 Want hi proiet up sijn ghenoot.
 Scamedi mensche van scanden groot,
 Dat elc voghel en elc dier,
 Esset wreet ofte onghier,
 Al est dat bi proien levet,
 Dattet den sinen vrede ghevet;
 Mare du entie spareware
 Hebbet dese edelheit ommare.*

Zoo ook ommare zijn voor verachtlijk of in verachting zijn. Dezelfde Dichter ald. f. 8. a.

*Aldus soutu ontsaen sondare
 Du best onscone ende ommare.*

Hier voor by de oude Hoogduitschers *ummere sin*, H. v. Veldecken *die Eneidt*. vs. 12483. (Saml. Deutsh. Gedicht. I. B.)

*Ich bedencke leider wol den sin,
 Das ich ime vnmere bin,
 Und vil vnmerer den her mir si
 Wan mein herzce das ist nicht so vri.*

W. von Gravenberg. HS. f. 101. c.

*Ir wart der lib ummere,
 Daz sie ir trut hatte verlorn.*

Met deze voorbeelden zal ik deze tweede lijst eindigen, schoon ook dezelve nog met eenige andere zoude kunnen worden aangevuld.

III. Myne derde lijst van vergelyking tuschen het oud Hoog- en Nederduitsch moet ons zoodanige voorbeelden opleveren, welke ons gelyke taaleigenschappen der beide talen, zoo wel door de eerste Hoog- als Nederduitsche Schryvers waargenomen, toonen kunnen, of welke, gelijk reeds uit onze tweede lijst gedeeltlijk gebleken is, nader kunnen bevestigen, dat in beide die talen dikwils dezelfde spreekwyzen gebruikt worden, waaromtrent *Huydecoper*, als hier van overtuigd, sprekende van de nauwe verwantschapping tuschen het oud Nederfaxisch en het Nederduitsch, zich dus uitdrukt, op *Stokes* IV. B. vs. 286.: *dat het niet vreemd is, dat ook in beide die taalen geduurig de zelfde spreekwyzen voorkomen.* Ter nadere bevestiginge daar van kunnen nu de volgende voorbeelden strekken.

1. Onze oudste Nederduitsche Schryvers hebben altijd, zonder hier in eenen enkelen mislag te begaan, zeer nauwkeurig het onderscheid tuschen *als* en *dan* in acht genomen, en zy gebruikten het eerste indien er eenige gelijkheid tuschen perſoonen of zaken, het laatste wanneer er eenige ongelijkheid tuschen dezelve bedoeld werd. Dit alles is al te bekend, dan dat ik hier van eenige voorbeelden zoude bybrengen: geen werk dier Schryvers, welke te recht onder de ouden geteld worden, kan men opflaan, of byna iedere bladzijde zal ons hier van overtuigen. Wil men echter eenig bewijs hier van hebben, zie dan HUYD. *Pr.* I. D. bl. 288. en volg. *Breed. aantek.* op *Stoke* I. B. vs. 216. ſchoon ik my omtrent deze laatste aanmerking in alles met *Huyd.* niet kan vereenigen. Dit wezenlijk onderscheid, niet alleen een ſieraad onzer tale; maar tot het goed verſtand der meeninge van den Schryver dikwils zoo noodzaaklijk, is by ons tot op de helft der zestiende eeuw volſtandig in acht genomen, doch na dien tijd ſchandelijk verwaarloosd, tot dat eindelijk voorname taalkenners het onderscheiden gebruik dier woorden in den grond onzer tale gevestigd, duidelĳk hebben aangetoond, wanneer ook wederom onze beste Schryvers deze taalwet hebben in acht genomen; ſchoon echter het eens ingeslopen misbruik nog verre na niet met wortel en tak is uitgeroeid. Doch ſchoon eenige onkundigen, miſchien te dom, om dit onderscheid te bevatten, hunne onbedrevenheid in dit opzicht nog dagelijks aan den dag leggen, zoo ziet men echter onze netſte Schryvers hier in thands nimmer dwalen. Wy zijn derhalven ten aanzien van deze zoo noodige taalwet nog veel gelukkiger, dan de Hoogduitschers: zy hebben ook in hunne taal het zelfde onderscheiden gebruik dezer woorden, en hunne oudſte Schryvers hebben het, even volſtandig als de onzen, altijd in acht genomen; doch dit onderscheid is by hun zoo verre verwaarloosd, en geheel in vergetelheid geraakt, dat men thands by geen Hoogduitschen Schryver, den besten zelve niet uitgezonderd, hier van een enig voorbeeld kan aantreffen. Het is juist dit onderscheiden gebruik der woorden *als* en *dan* dat my toefcheen byzonder geſchikt te zijn, om het zelfde taaleigen, zoo in het oud Hoog- als Nederduitsch, althands hier uit te bewyzen. Ziet daarom hier eenige voorbeelden uit de oude Hoogduitsche Schryvers. Dat *Willeramus* reeds dit onderscheid in acht genomen heeft, zal ik hier niet opzetlijk aantoonen, men vindt hier van reeds voorbeelden in de aangehaalde plaats uit *Huydecopers Proeve*; liever bedien ik my hier ook van die Schryvers, welke na hem geleefd hebben, als van *Strickerus*, by wien ik aanſtonds in *proœmio Rhyth. de Car. M. exp. hisp.* lees:

Er wæn mir holder DENNE e.

Dezelfde Dichter. Cap. III. Sect. 18.

*Is iſt peſfer, wiſſe Chriſt,
Seit vns zu ſorgen chomen iſt,*

Das

*Das ich ain muesse sterben;
DEN wier allesamt verderben.*

Cap. IV. Sect. 8.

*Ditz lant bewart niemant bas
DEN Genelun der weise man.*

Cap. VI. Sect. 2.

*Nu pist du wol beschaiden;
Das sant Peter starcker ist;
Vnd der vil Heilige Christ,
DANNE Machmet dein Got.*

Gravenberg. HS. f. 66. b.

Her duchte ym bezzer DANNE gut.

f. 70. d.

*— — — eyn rubin,
Der was grozer DAN eyn ey.*

f. 83. a.

Bezzer ritter DAN her ist.

H. v. Veldecken *die Eneidt.* vs. 1595. (Saml. Deut. Gedicht. I. B.)

*Die wip sint broder DEN die man
Waz ab her baz helen kan
Vnd baz leit helen mag
Me schadet vch ein ybil tac
DEN ime ein ybel iar.*

Flor. en Blants. vs. 1582. (dezelfde Verzam. II. B.)

*Das werg was also spehe
Vnd besfer DANNE je kein man gesehe.
So man daran schowen möhte
Mich nymet wunder das man es ahte
Michel höher DANNE das golt.*

H. von Ouwe Twein vs. 172. (aldaar.)

Gnade ist besfer DANNE recht.

G. v. Strazburg *Tristran.* vs. 3832. (mede aldaar.)

*Al di vater di nu sint
Oder vor uns wurden je
Di getaten alle ir kinde nie
Vaterlicher DAN er im tete.*

Turlin Wilk. d. h. v. oranse. p. 54. b.

Des schien ist liechter DAN di sunne.

p. 129. b.

*Zvelf knofe uf deme gecelde
Di man uf deme velde
Verrer DAN eyne mile kos.*

Heinrich v. Veldig (Samml. von Minnes. I. Th.) f. 19. a.

*Tristan mueste sunder sinen dank
Stete sin der Kuniginne,
Wan in der poysun darzuo twanc
Mere DAN diu kraft der minne.*

Reinmar der Alte, aldaar f. 74. b.

*Mir ist lieber das er bitte
DANNE ob er sin spreken liesse.*

Achter *nie*, *noot*, *nunquam*; by Strickerus *Rhyth. de Car. M. exp. Hisp.*
Cap. III. f. 26.

*Ich diene Charle, das ist war,
Mit grossen eren manig iar,
Unde wart gelastert nie
An seinem dienste DENNE hie.*

Rud. v. Rotenburg. (Samml. von Minnes. I. Th.) f. 33. a.

*Lieber hete ich von ir lone
Niht wan ein kleines vingerlin,
DANNE das rich und ouch die krone.*

Achter *er*, d. i. *eer*, *prius*. Strickerus Cap. V. Sect. 20.

*Ich vnfrew si michel e,
DANNE ich frewen welle.*

Deze voorbeelden zijn hier ten bewyze voldoende, daar niemand eenige oude
Hoogduitsche Schryvers kan opslaan, zonder nader overtuigd te worden, dat zy
overal,

overal, waar eenige ongelijkheid tusſchen perſoonen of zaken plaats grijpt, deze taalwet volſtandig in acht genomen hebben.

2. Onze ouden gebruikten het woord *beide*, *ambo*, niet alleen voor twee; maar ook voor meer dan twee perſoonen of zaken, gelijk uit verſcheiden plaatſen hunner ſchriften klaar te bewyzen is. Dezelfde taaleigenschap wordt in dit woord ook by de oude Hoogduiſchers waargenomen. Wat onzen ouden aangaat, dit was by hun zeer gemeen, en wy vinden er genoegzaam by alle Schryvers voorbeelden van. HUYDECOPER *aanteek.* op *M. Stoke* I. B. vs. 607. bracht ſlegts eene plaats uit *Maerlant* by; dan de werken van dezen Dichter leveren ons zeer vele voorbeelden hier van op. *Sp. Hiſt.* III. 1. 5.

*Doe quam hi met ſinen here
Ten Rine weder, en beſat
Beede lant, borch en ſtat.*

III. 1. 8.

Beede boſch, water en lucht.

Nog eens aldaar in het X. Hoofdf.

*En ccc. ſcepe daer mede
En xxiiii. hi vullen dede
Beede met dranke en met ſpiſen
En met wapenen in alre wiſen.*

Rijmbyb. HS. A. f. 67. b.

— *coninc Ioas brac die mure
Vier hondert cubitus lanc,
Daer toe nam hi aen den ganc,
Bede ſelver ende gout
Entie vate mit ghewout.*

En zoo ook op deze plaats in mijn HS. B. f. 78. c. J. van Heelu *Slag van Woer.* HS. bl. 60.

*Daer hem menich hoge baron,
Hertogen ende graven beide,
Tote der galgen daden gheleide.*

Voeg hier by *M. Stoke* I. B. vs. 607. en de voorbeelden door *Huydec.* aldaar bygebracht. Dat *beide* by onze ouden gebruikt werd om meer dan twee, onverſchillig ook hoe vele, perſoonen of zaken aanteduiden, kan vooral met de volgende plaatſen bewezen worden. *Maerlant Sp. Hiſtor.* III. 2. 16.

E6

*En hi dochte hem nutte wesen,
Beede in dichtene en in lesen,
In scrivene en in hogen rade.*

III. 3. 23.

*Dus es Alexis ginder bleven
In een sonderlinc scaerp leven,
Beede in vasten en in waken
In bedingen, in goeden faken.*

III. 4. 38.

*Dies sal algader met mi lijn,
Beede Egypten en Surien,
Ethyopen en Endi,
Parthen en tlant van Perfi.*

IV. 2. 75.

*Beede levende en dode,
Clerke, leeke, stoute, blode,
Ene borch oec, die hi helt,
Iegen den Keyser met gewelt
Hiet hi den sinen upgeven
Der Keysercrone. —*

Even zoo ook by de oude Hoogduitschers. *Brunsw. Rijmk. Cap. VIII. vs. 42.*

*— der Denen herschaff
Twank vil waldigliche,
Beide Dudeschelant unde Frankricke
Unde alle de öme waren beseten.*

Strickerus *Rhythm. Cap. VII. Sect. 10.*

*Er sprach: wo sint nu baide
Freunt, man und mage.*

Dezelfde. *Cap. III. in het begin.*

*Baide man, chint und weip
Verlurn da irn Leip.*

H. v. Veldecken *die Eneidt. vs. 547. (Saml. Deut. Gedicht. V. B.)*

*Beide burg und land,
Dar zu schaz und gewant
Daz stat zu sine gebote.*

vs. 4967.

*Do wil ich dir helffen zu
Mit synne und mit rate,
Beyde yru unde spate
Und tac und nacht,
Also ich kan unde mach.*

Fl. en Bl. vs. 5413. (Saml. Deutſ. Ged. II. B.)

*Ich wil gnedicliche
Beide liep und leit,
Kumer und arbeit
Durch unvern willen liden.*

vs. 7680.

*Beide lute und lant
Darzu filber und golt.*

G. v. Strazburg *Tristran*. vs. 8904. (aldaar.)

*Er furte mit im anden Kamp
Beide rouch unde tamph
Und andere ſture.*

3. Dat de woorden *vader* en *broeder* by onze oudſte Schryvers in den twee-
den naamval van het enkelvoudig getal onverbogen gebruikt werden, weten allen,
welke met hunne ſchriften bekend zijn, en daarenboven is dit overtuigend be-
wezen door *Huydec.* breeder aantek. op *Stoke I. B.* vs. 139.: By de voorbeel-
den, aldaar bygebracht, luſt het my nog de volgende te voegen. *Maerlant*
Rijmb. HS. A. f. 39. d.

*Of wi ſellen dy allegader
Verbornen ende thuus dyns Vader.*

f. 41. d.

Hi ſprac dat gheſlachte diins vader.

f. 54. a.

*Salomon ſat mogentlike
Ins vader troen ende in ſijn rike.*

f. 70. a.

*Die afgode, die ſiins vader raet
Brac, die maecti weder al.*

f. 88. c.

*Arſamus wert here groot
Na ſiins vader Ochus doot.*

f. 96. c.

Aen hem quam al siins vader here.

f. 99. d. *siins vader*, en f. 100. c. *om svader leven*. Ik zoude nog vele voorbeelden uit dit zelfde HS., dat alle teekenen van oudheid draagt, en in taal en spelling zeer nauwkeurig is, kunnen bybrengen; doch het zal van meerder gewicht zijn optemerkken, dat in mijn HS. van dat zelfde werk, door my geteekend B. (*), op alle de boven aangehaalde plaatsen niet, gelijk *Maerlant* zekerlijk

(*) Mijn HS. van den Rijmbybel, hier geteekend A., is het zelfde afschrift, het welk in de aantekeningen op *Maerlants Sp. Histor.* wordt aangehaald, en waar van ik in myne voorrede, voor dat werk bl. 38. gewag maakte, terwijl het HS. B., na dien tijd, met eenige anderen by my ten geschenke ontvangen, en dus thands mede onder my berustende, breeder omschreven wordt by *LE LONG Boekz. der N. B.* bl. 213. Dat dit HS., gelijk op de aangehaalde plaats is aangeteekend, in den jare 1453. door eenen Monik geschreven is, blijkt uit het zelve f. 197. b. daar de affchryver achter het gewoon slot van den Rijmbybel, nog eenige regels van zijn eigen maakfel voegende, dus aanvangt:

*Dit boec was volscreven,
Doen men screef xliiic., soe wi lesen
En liii., dats waer,
In Iunio den laesten dach daer.*

*En het heeft gescreven, dats waer,
Een scemel gefelle, hoerter naer,
En es geheten Lodewijc,
Die men heet seldenrijc.*

Dit *seldenrijc* moet men denklijk niet houden voor den naam van dezen affchryver; maar veeleer voor eene zintpeling op zynen en zyner medestanderen armoedigen staat. Van de verdere omschryving van ons HS., by *Le Long* geboekt, dat namelijk het zelve op den 6. Maart 1622. door *Peeter Oris* te Antwerpen zoude verbonden zijn, blijkt uit het HS. thands niets meer. Dan daar het echter uit de eigen woorden van den affchryver zelve, boven bygebragt, zeker is, dat ons HS. het zelfde is, het welk door *Le Long* op de aangehaalde plaats wordt omschreven, zoo komt my waarschijnlijk voor, daar ik reden hebbe te gelooven, dat dit afschrift van den Rijmbybel voorheen met myne afschriften van *Maerlants Nat. Bloeme*, en de *Zamenspraak* tuschen *Jacob* en *Martijn*, als mede van den *Leeken Spiegel* en de *Doctrinale*, in eenen band of bundel zaamgevoegd waren, dat deze aantekening, denklijk door *Oris*, op een der schutbladen, voor den Rijmbybel, geschreven, (deze was in dien band voor aan geplaatst.) zal verloren geraakt zijn, wanneer de opgemelde HSS. van elkanderen zijn afgescheiden, gelijk naderhand door *Boscheiden* zelve is geschied, want in de naamlijst zyner boeken bl. 42. en 44. worden deze zelfde HSS., uitgenomen de *Zamenspraak* tuschen *Jacob* en *Martijn* en de *Doctrinale*, welke nog te zamen zijn ingebonden, reeds van elkanderen afgescheiden gevonden. Deze afcheiding moet echter nog geene plaats gehad hebben, ten tyde, dat *Boscheiden*, op verzoek van *Le Long*, den korten inhoud van zynen Rijmbybel aan denzelven opgaf. De brief, tot dat einde aan *Le Long* gezonden, van welken nog een afschrift by mijn HS. B. bewaard wordt, duidt het tegendeel daar van aan, als wordende daar by niet alleen van deze byzonderheid melding gemaakt; maar zelf alle de hier boven genoemde HSS. opgegeven, welke opgave waarschijnlijk door *Boscheiden* alleen geschied is, uit oorzaak, dat de band of bundel, waar in het afschrift van zynen Rijmbybel gevonden werd, ook nog de andere voorgemelde HSS. bevatte, en dat hy dus aan *Le Long* eene nauwkeurige beschryving van den geheelen inhoud van dien bundel geven wilde; schoon *Le Long* echter hier van geen gebruik gemaakt, of dien aangaande zynen lezer niets medegedeeld heeft.

lijk geschreven heeft, *vader*; maar *vaders* gelezen wordt, onverschillig of dit woord in, of buiten het rijm gebruikt zy; waaruit wy kunnen afnemen, dat althands in het midden der vijftiende eeuw, zijnde het HS. B. in den jare 1453. vervaardigd, deze oude taaleigenschap niet meer in acht genomen is; en dat de afschryver het toen aangenomen gebruik gevolgd heeft (*). Dat echter, tot voor het midden dier eeuw, deze schrijfwyze nog niet geheel in onbruik was, blijkt uit mijn HS. van het N. T. 1431. Joh. X. 29. *Ende niemant en macht gripen wt mijns vader hant.* XIV. 2. *In mijns vader huus sijn veel woninghe*; waar voor *vaders* in mijn HS. der vier Evangelisten, geschreven 1472. Nog in het eerstgemeld HS. Hand. VII. 20. *Deze wort in sijns vader huus drie maenden ghevoet*, even zoo als in een ander HS. van de Handel. der Apost., mede onder my berustende, en geschreven in 1399., op deze plaats ook gelezen wordt: *in sijns vader huus*. Het zoude overbodig zijn, hier eenige voorbeelden uit mijn HS. van *Maerlants* Rijmkronijk bytebrengen, daar er in het uitgegeven gedeelte van dat werk reeds eenige te vinden zijn, als onder anderen I. 1. 47. I. 7. 40. en 44; ik ga daarom deze allen met stilzwijgen voorby, zoo wel als die, welke in de Rijmkronijk van *Melis Stoke* gevonden worden, en voege hier liever eenige plaatsen in, uit andere werken van onzen *Maerlant*, en wel eerst uit *der Nat. Bl.* HS. f. 26. b.

Dit wreede dier, dit espentijn

Dinke mi en bedieden sijn

Van den Gods zone, die sonder beghin

Was en es in des vader sin.

f. 93. d.

Mar ghelijc als in eersten stonden

Omme ons vader Adams sonden

Alle hertsche creaturen

Ontreint waren bi naturen,

So verloren die erste steene

Hare cracht vele int ghemeene.

Zoo ook by den zelfden, *Geestlijk Gedicht* (†). HS. f. 9. a.

Helpt

(*) Deze oude taaleigenschap was echter niet zoo verre in vergetelheid geraakt, dat daar van in het zelve HS. niet nog eenig spoor zoude te vinden zijn; de volgende woorden bewyzen het tegendeel. HS. B. f. 153. a.

— te doepene inden name des vader

En isoens en isheilechs geest algader.

(†) Dit zeer zeldzaam stuk, waar van ik een oud afschrift op parkement in 8vo. bezitte, als mede een oud afschrift van het dichtstuk van *Maerlants* zamenpraak tusschen *Jacob* en *Martijn*, mede

Helpt mi in rike uwes vader. f. 33. b.

In dat rike ws vader — By den Dichter van den *Leeken Spiegel*. HS. f. 22. a.

*Maer hy versoenet algader
Jeghen die moghentheit sijns vader.* f. 45. a.

*God zal hem gheven algader
Den stoel Davids sijns vader.* f. 71. c.

*Ende doet inden name svader
Tsoens, ishelichs gheest tegader.* *Bedieden der Misse*. HS. f. 6. d.

Tote sijns vader rechterhant. f. 9. b.

*Eñ besit mijns vader rike,
Dat u bereit es vriendelike.*

Buiten de plaatsfen, door *Huydecoper* uit de *Doctrinale* aangehaald, vinde ik ons woord *vader* nog in den tweeden naamval onverbogen gebruikt in het zelfde HS. f. 8. c.

*Moechdi teenen vrient ghewinnen
Hem, die uwes Vader vrient was,
Seker soe radic u das,
Datghi hem wilt betrouwen
Bat dan eenghen nuwen.*

Voor *vader* wordt in mijn HS. (*) van dit werk gelezen *vaders*. Velthem *Sp. Histor.* I. 7. vs. 74. f. 24. HS. f. 24. *Eñ*

mede onder my berustende, hebben my doen zien, dat de zoogenaamde *Bundel* of *Verzameling* van *verscheyden Gedichten* van *Maerlant*, van welken wy verslag gegeven hebben in de voorr. voor *Maerl. Sp. Hist.* bl. 48. en volgg., voor zeer onnauwkeurig moet gehouden worden, en dat daar in zeer vele lappen van den eenen of anderen broddelaar zijn ingevoegd. Het welk ik, daar dit thands hier te ver zoude uitloopen, nader hope aan te toonen.

(*) Ik bezitte thands van dit werk ook een zeer oud en schoon handschrift, dat met het afschrift, voorheen by *Huydecoper* gebruikt, uitgenomen eenig verschil in de spelling, overeenkomt; mijn afschrift was voorheen het eigendom van *Adr. van Boscheiden*, en wordt in de naamlijst zynner boeken bl. 44. N. 962. vermeld. In de voorr. voor *Maerlants Sp. Hist.* bl. 52. van dit Dichtstuk

*En daer na saen altehant
Cusfen si des vader hant.*

I. 39. vs. 9.

*Want hi die naeste wilde wesen
Vans vader halven doe ter tijt.*

III. 43. vs. 54.

Van mijns vader halven —

IV. 69. vs. 55.

— sijns vader mage —

Zoo wordt op alle deze plaatsen in het eigen HS. van dit werk, door den uitgever gebruikt, gelezen, gelijk my, by eene nauwkeurige vergelyking van het zelve tegen de uitgave, gebleken is. Hier vinden wy derhalven wederom een overtuigend bewijs van de onbedrevenheid van *Le Long*, hoe door hem de taal van *Velthem* bedorven is, en dat de uitgave van deze Rijmkronijk te recht voor zeer onnauwkeurig moet gehouden worden, dewijl op alle de bygebrachte plaatsen in de uitgave, niet, gelijk het HS. heeft, *vader*; maar, gelijk dezelve door des uitgevers onkunde bedorven zijn, *vaders* gelezen wordt. *Huydecoper* schrijft in zyne bovengemelde aantekening op *Stoke*, dat het minder bekend is, dat men, gelijk *des vader*, zoo ook van ouds zeide *des broeder*: hy brengt hier van eenige weinige voorbeelden by, welke ik met de volgenden kan vermeerderen. *Maerlant Rijmb.* HS. A. f. 9. a.

Abram nam Loths sijns broeder kint.

f. 80.

Stuk gewagende, teekende ik, aldaar aan, dat het niet onwaarschijnlijk was, dat *Maerlant* ook voor dichter van de *Doctrinale* moest gehouden worden. Dan, dit alles nader overwegende, en als nu het slot van dit werk, zoo in de beide HSS. van welke ik in de gemelde voorrede gewage, en in dat, hetwelk wel eer by *Huydecoper* is gebruikt, als in het afschrift, thands onder my berustende, volkomen overeenstemmend vindende, geloove ik liever, dat dit slot niet, gelijk ik op gezag van een der HSS. van Mr. *J. Visser* meende, door eenen der affchryvers hier bygevoegd is, maar dat het integendeel voor het werk van den dichter zelve gehouden moet worden; en dat by gevolg dit stuk niet uit de pen van *Maerlant* gekomen is. Het is waar, dat in denzelfden band, waar in mijn HS. van de *Doctrinale* vervat is, ook gevonden wordt, en wel door dezelfde hand geschreven, *Maerlants* zamenpraak tuschen *Jacob* en *Martijn*, en dat in de aangehaalde naamlijst der boeken van *Boscheiden*, beide die stukken, als waarschijnlijk door *Maerlant* gedicht, worden opgegeven. Doch in het werk zelve is hier van geen spoor te vinden, derhalven doet dit niets af; maar daarenboven nog is ons HS. van den *Leecken Spiegel* al mede door den zelden affchryver vervaardigd, en was voorheen met de bovengemelde stukken in eenen bundel zaamgebonden, en echter is het zeker, dat *Maerlant* geen dichter van den *Leecken Spiegel* geweest is.

f. 80. b.

*Maer doe die vader quam int rike**Leide hi sinen sone doer das
Inden kerker tot fbroeder doot.*

f. 87. a.

*Eens broeder dochter hadde hi,
Die Hester hiet. —*

f. 94. c.

Dus wraken si des broeder doot.

f. 96. a.

en f. 97. d.

*In sijs broeder tuit**— die eerde was root**Nochtœ van sijs broeder doot.*

Voor *broeder* wordt op alle de aangehaalde plaatsen in mijn HS. B. *broeders* gelezen. Velthem *Sp. Histor.* I. 5. vs. 16.

Eñ na die doet des broeder sijs.

I. 7. vs. 2.

*Saphadijn die dede ontliven**Sijs broeder kinder.*

III. 9. vs. 29.

*Die grave van Lusselborch oec na das**Soude gerne wreken sijs broeder doot.*

Zoo wordt in het HS. gelezen, doch alle deze plaatsen zijn door *Le Long* in de uitgave wederom bedorven. N. T. HS. 1431. Marc. VI. vs. 17. *Die selve Herodes sende ende ync Johannem en banten inden kerker om Herodias sijs broeder wijf Philippi.* vs. 18. *Het en is di niet gheoorloft dijs broeder wijf te hebben.* Luc. VI. vs. 41. *Wat siestu een stubbekijn in dijs broeder oghe, ende een balke in dinen oghe en merkestu niet.* Voeg by dit alles de aantekening van V. LELYVELD op *Huydec. Pr.* II. D. bl. 194. en volgg. en de voorbeelden door hem aldaar bygebracht.

Deze byzondere buiging der woorden *vader* en *broeder* in den tweeden naamval, was ook van ouds by de Hoogduitschers in gebruik, en in de aantekening van *Huydecoper*, van welke wy boven reeds gewag gemaakt hebben, zijn er eenige voorbeelden van te vinden, by welke wy de volgenden nog voegen zullen, daar immers, gelijk van *Lelyveld*, op de aangehaalde plaatse, te recht aanmerkt, in

in eene byzonderheid als deze de veelheid van voorbeelden nut doet. H. v. Veldecken *die Eneidt* vs. 6139. (Saml. Deutf. Gedicht. I. B.)

*Ich wil den lieben syn mein
Mit ych senden hynnen
Durch uwers vater mynnen.*

vs. 6328.

Her trofte seynes vater man.

man hier voor *mannen*, even gelijk ook onze ouden gewoon waren te schryven. Zie vs. 7957.

*Sere begunde her in clagen
Eher in sante dannen
Mit seynes vater mannen.*

vs. 7841.

*Do brachte man in dar zu getragen
Toten yber das velt
In seynes vater gezelt.*

vs. 12831.

*Das ich wart dynes vater weip
Das quam von unheyle
Das ich ime wart zu teyle.*

Avent. von der Klage. vs. 2989.

*In allen minen ziten
Mins vater boten riten.*

Der arme Heinrich. vs. 469.

Do su zuo irs vatter fuezen lag.

Flor. und Blantsf. vs. 641. (Saml. II. B.)

*Do begunde Flore suoehen
Gnade fines vatter.*

G. von Strazburg *Tristran*. vs. 5184.

— fines vater lant.

W. von Gravenberg in *Gwigalois*. HS. f. 31. b.

Nach fines vater lere.

f. 60. a.

Vor mines vater huse.

Samml.

Samml. von Minnes. II. Th. f. 131. a.

Des vater swert und ouch des suns.

Zoo ook in de proeve dezer Gedichten. *Prob. der alt Schwab. Poesie.* f. 156.

Under begrife des vatter spor.

Schoon hier in de uitgave der Verzameling van deze Minnezingers II. Th. f. 64. b. waarschijnlijk door vergissing van den afschryver of letterzetter, *vatters* gelezen wordt.

Histor. Bucher des alt. Testam. uitgeg. door G. Schutze, I. Th. f. 32.

*Er begunde foichten fere
Sines fater ynde der lude hafs.*

Hier van vinde ik ook voorbeelden in de Brunsw. Rijmk. (by LEIBNITZ *Scrip. rer. Brunsv.* Tom. III.) voor zoo verre dezelve nauwkeurig schijnt uitgegeven te zijn, dewijl my aldaar zoo in de uitgave naar het Wolfenbuttelsche HS. als in die van *Glober*, hier omtrent eenige afwykingen zijn voorgekomen. Cap. 12. vs. 41. (uitg. van *Glober*.)

— — — *und theyle
Mit jme seins vatter reich.*

Wolf. HS. *sines vadern riche.* Cap. 14. vs. 71. (uitg. van *Glob.*)

— — — *bey seines vatter leib.*

Wolf. HS. *sines vaders libe.* Cap. 23. vs. 53. (in het Wolf. HS.)

Sedder sines vader tiden.

En zoo ook in de uitg. van *Glober*. Nog eens volgens het gemeld HS. Cap. 60. vs. 39.

Bi sines vader lyve.

Waar voor in de uitg. van *Glober*:

Bey seines vatters leibe.

Stat. Bremensia a. 1303. (uitgeg. door *Oelrichs.*) art. 2. p. 18. *uppe dhes vader unde ther moder eyth.* Art. 58. p. 99. *van sines vader ofte van siner moder weghene.* En zoo ook *Stat.* 1428. C. 16. p. 351. en *Stat.* 1433. Cap. 24. p. 460.

Even gelijk wy gezien hebben, dat de oude Hoogduitschers het woord *vader* in den tweeden naamval onverbogen gebruikt hebben, zoo vindt men by hen ook voorbeelden van het woord *broeder*. W. v. Eschilbach *Parciy.* vs. 10397.

Melianz ist sins broeder sun.

vs. 22553.

*Ern holte sins bruoder swert,
Daz stiez er dem degen wert
Wider in di sceiden.*

vs. 23103.

*Der heiden was von herzen vro,
Daz sins bruoder pris also
Stuont, daz sin hant erstreit
So manege hohe werdecheit.*

4. Zeer gemeenzaam was het by onze oude Dichters, om de voornaamwoorden *hy* en *zy* by het werkwoord te plaatsfen, en de eigen namen, of de zelfstandige naamwoorden, dikwils eerst in het begin van het volgende vaars in te voegen. Zie HUYD. op *Stoke Breed. aantek.* op het I. B. vs. 455. daar de Dichter schreef:

*Hi den Grave dit goet gaf
Lodewich.*

Maerlant *Nat. Bl.* HS. f. 72. c.

*Daar toe dedi [d. i. dede hy] bringhen doen
Van varren lande Salomoen
Marberstene yt enen eilande.*

Rijmb. f. 147. c.

*Na dien winter ghereedde hi die vaert
Vaspasiaen te komen waert.*

f. 150. c.

*Dit dede hi in sijn achtende iaer
Doude Herodes, weet voer waer.*

Leeken Sp. HS. (*) f. 87. d.

Doen werdt hy onthooft die heere.

J. v.

(*) Onder de meer zeldzame werken, van welke ik zoo in deze Voorrede zelve, als in myne byvoegfels in de aantekeningen op het werk gebruik gemaakt hebbe, verdient voornamelijk geteld te worden *der Leecken Spiegel*, van welk werk een oud afschrift onder my berust. Het komt my niet ongeschikt voor, van dit oud en zeer zeldzaam stuk hier eenig nader verslag te geven. Dit werk, genoemd DER LEEKEN SPIEGEL, geloof ik, dat aan zeer weinigen verder dan alleen by naam bekend zal zijn. Er is althands, voor zoo veel ik wete, van hetzelfde by

J. v. Heelu *Slag van Woer.* HS. bl. 228.

*Want die wile dat die strijt duerde,
Ende yeman iegen hen ruerde,
Weder swert ofte knijf,
Dien benamen si sijn lijf
Die Brabantere; want sine wouden
Niemanne op ghevaen houden.*

Dat

niemand onzer taalkenners eenig gebruik gemaakt, veel min eenig verslag van dit boek gegeven. Ja zelf was het in die boekeryen, in welke de beroemdste verzamelingen van oude nederduitsche Handschriften gevonden zijn, niet voorhanden. Volgens *SANDERUS Biblioth. Belg. Manus. Part. I. p. 285.* berustte er een afschrift van dit stuk in de boekery van *Joan. Gislerus*, aldaar dus omschreven: *Den Leken Spieghel Rythmis Teutonicis antiquae notae, Auctoris anonymi, in folio, in Membrana.* *Le Long* heeft van dit werk slegts een zeer onvolledig afschrift, en waarschijnlijk alleen een zeer klein gedeelte bezeten, en wel zonder dat hy zelf wist, tot welk werk zijn *Fragment* behoorde, gelijk blijkt uit de *Boekz. der N. B.* bl. 158. noemende het aldaar zeker *Francijn geschrift*, onder zich berustende. Hy bracht op de aangehaalde plaats dit zoo genoemd *Francijn geschrift* by, om daar uit te bewyzen, welk eene algemeene achting onze oude dichter *Jacob van Maerlant* zich reeds, ten zynen tyde, (gelijk hy schrijft) verworven had, zoo dat hy op dien tijd de Vader der Duitsehe Dichters genoemd werd. Door deze onnauwkeurigheid van *Le Long* misleid, (het stuk zelve, door hem bygebracht, toen niet kunnende inzien) beging ik in myne voorrede voor *Maerlants Spieg. Histor.* bl. 37. ook dezen mislag, om op gezag van de aldaar aangehaalde woorden te beweren, dat *Maerlant* reeds ten zynen tyde met den grootschen eernaam van Vader der Duitsehe Dichters pronken mocht, vertrouwende, dat *Le Long* dit niet zoude hebben te boek gesteld, bevorens dat aan hem behoorlijk gebleken ware, in welken tijd het werk, waarvan hy hier gebruik maakte, was opgesteld. Dan, toen ik den *Leeken Spiegel* las, en er de beide door *Le Long* aangehaalde plaatsen in ontdekte, als de eerste in mijn HS. f. 140. a., de andere f. 141. b., komende met het *Fragment*, by *Le Long* gebruikt, uitgenomen eenig verschil in de spellinge, volmaakt overeen, en daar by in acht nam, dat dit werk eerst in den jare 1330. voleind werd, en *Maerlant* reeds in 1300. overleden was, bleek ook terstond de mislag door *Le Long*, en door my, op zynen voorgang, begaan, als zijnde dus dit werk eerst dertig jaren na de dood van onzen *Maerlant* geschreven. Het boven gemeld en door *Le Long* genoemd zeker *Francijn geschrift*, is waarschijnlijk het eigen stuk, dat in de naamlijst zynen boeken: *Lib. MSS. in folio N. 33.* voorkomt, en aldaar omschreven wordt: *Een gedeelte van een werk, behelzende deugd en zedelesfen;* welke omschryving juist mijn gevoelen bevestigt, dat namelijk dit *Fragment* slegts een gering gedeelte van het werk bevat, en wel waarschijnlijk (zoo als straks nader blyken zal) alleen van het III. Boek van dit stuk. Het werk is verdeeld in IV. Boeken; het Iste, houdende 48. Hoofdstukken, bevat eene korte geschiedenis van het meest opmerkingswaardige, zoo ten opzichte van zaken als personen, van de schepping der wereld af, tot op de geboorte van Maria. Het IIde Boek, verdeeld in 59. Hoofdstukken, behelst voornamelijk de geboorte, het leven, lyden en sterven van Christus, het begin van het Christendom, een kort geschiedverhaal der Pausen tot op Karel den grooten, en eindelijk eene verklaring van alle kerkgebruiken, geloofsartikulen, gebeden enz. In het IIIde Boek, bevattende 29. Hoofdstukken, vindt men alleen deugd en zedelesfen, en een voorschrift van plichten, hoe men zich in alle standen, tyden en gelegenheden, zoo ten opzichte van het Opperwezen, van zyne medemenschen, als omtrent zich zelve te gedragen hebbe (uit dit gedeelte van het werk zal het *Fragment*, door *Le Long* bezeten, voornamelijk bestaan hebben.) Het IVde Boek eindelijk, verdeeld in 12. Hoofdstukken, behelst een verhaal van de verwoesting van Jherusalem, van den ondergang der Joden, hoe de wereld een einde nemen zal, en van den oordeelsdag. Dit van de verdeeling van het werk vooraf gezegd hebbende, zal ik den lezer met eenige byzonderheden, zoo wel den dichter, als het werk zelve betreffende, nader trachten bekend te ma-

ma-

Dat ook deze wyze van ſchryven oulings in het Hoogduitsch plaats greep, is, ſchoon ſlegts met een enkel voorbeeld, aangetoond door *Huydec.* op de boven aangehaalde plaats, by welke ik nog de volgende voege: *Strickerus Rhythm.* Cap. X. Sect. 2.

*Nu was er chomen uber mer
Der groſſe Chunich [von] Perſya.*

Cap.

maken. Wat dan den dichter van dit ſtuk betreft; het is zeker te bejammeren, dat wy zynen naam niet kunnen ontdekken, daar hy alleen op het ſlot van zijn werk f. 159. c. zynen doopnaam vermeldt:

*Heere! deſen bouc en dit werc
Soe gheeft u Jan, v arme clerc.*

Uit deze woorden zien wy echter dat de Dichter tot den geestelyken ſtand behoorde, en even dit geeft te meer reden van beklag, dat wy omtrent dezen man geene nadere beſcheiden hebben; daar wy hem zeer zeker onder die zeldzame wezens van zynen tijd ſtellen mogen, welke zich boven het bygeloof dier eeuwe, en de diep ingewortelde vooroordeelen zyner tijdgenooten verheffen, en tegen eene domme en dweepzieke geestlykheid dorst aankanten, immers zich althands verledigen wilde, om den zoogenoemden leek eenig boek in handen te geven, hetwelk hem ter verkryging van eenige nuttige kundigheden ſtrekken mochte, en te gelijk de beminlykheid der deugd voorſtelde, zoo wel als het aan de andere zyde de ondeugd leerde verachten; en dit alles in eenen tijd, dat het nog voor groven misdaad gerekend werd, het volk in een eenig vak van wetenschappen voor te lichten. Om van des Dichters zuiver belangloos, en dus pryzenswaardig, oogmerk, in het ondernemen van dezen arbeid, een duidelyk bewijs te geven, zal ik de eigen woorden, waarmede hy zijn werk aanvangt, en die der plaatſe, welke zy beſtaan, niet onwaardig zijn, hier invoegen. f. 1. a.

*Omdat ic niet en wille leyden
In onnutter ledicheyden
Den tijt, die mi gheeft onze Heere,
Die ghelaoft zy emmermeere,
Soe heb ic dit werck begonnen.
Onse Heere moet mi des ionnen,
Dat ict alzoel volbringhe,
Datter in ſonderlinghe
Ligghe zijn eere en zijn loff,
Ende dat sy alle daer off
Te betre moeten weſen,
Die dit horen zelen ende leſen;
Want om ghemeen orbare zoe
Leydic dit werck ierst toe;
En dat ic gheerne ſaghe, dat
Tet van mi bleve, des te bat
Dleecke volc hadde na mine doot.
Clercken en hebbens gheene noot,
Dat zijt leſen groot of ſmat;
Want zy connent buten al;
En want dleecke volc es oic die ſake,
Daeromme ic dit boucxken make;
Soe ſal dit boucxken ſijn wel
Ghenaemt die leecke ſpiegel.*

Cap. X. Sect. 21.

*Nu erpaist er nider an das gras
Der Chaifer.*

Brunsw. Rijmk. Cap. 43. vs. 24.

*In sinen lande karde he vort
Mit siner togentliken schar
De edele Forste klar
Tegen Dalheim de fesse.*

H. v.

*Ik hope, dat sy daer by
Bidden zelen over my,
En seggen in eeneghe stonden,
God vergheve hem sine sonden,
Die met sinen arbeyde
Dit werck ierst toe leide.
Den nyders bid ic dat zy
Tonrechte niet begripen mi,
Die altoes gapen ende kyken
Hoe dat sy moghen begripen,
Dat die dichteren brengen voert,
Die selve nochtan een woort
Niet en weten daer aff,
Niet te meer dan een kaff.
Maer dat es omme niet ghelesen,
Begripers moeten altoes wesen.
Maer ic laet te sachter lyden,
Dat my die nyders benyden,
Om dat mi haers selfs nijt wreeet
Over hem, daer hy binnen steect,
Daer smaken zy haers selfs venijn,
Hoe mocht ic sachter gewroken sijn.*

De schryver doormengt zijn geheel werk met een groot aantal verstandige en zeer vrymoedige zoo staat- als zedekundige lessen. Om een staal by te brengen van des dichters goed oordeel, en dat hy zich boven de vooroordeelen en dweepzieke gevoelens van zynen tijd dorst en konde verheffen, merk ik alleen op, dat hy, schoon geestlijk persoon zijnde, en echter den huwelyken staat, als der maatschappije nuttig, byzonder aanpryzende, en zich tegen het kloosterleven verzettende, doch wel voorziende, dat dit zijn geschrijf veel opziens baren zoude, daar op deze zeer overtuigende drangrede, tot staving van zijn gevoelens, volgen laat, f. 19. b.

*Ik weet wel te voren,
Dat selen hebben toren
Liede van gheestelike habyte,
Dat ic des huwelijcs vyte
Soe seere sette voert,
En sellen begripen mine woort,
Die nochtan en soude weten,
Wat cleden, drincken of eten,*

En

H. v. Veldecken *die Eneidt.* vs. 224.

*Da daz Eneas sach,
Das sich das mer sichte
Sin houbit her aufrichte
Der lobemere wigant.*

vs 3256.

*In die phorten sie do giengen
Eneas unde Sibille.*

Ge-

*En wonnen sijt hē niet te voren
Die ghene, die te huwelike horen.
Off alle volk worde Jacopine,
Minderbroeders en Augustine,
Saertroyfers (*) en Clusenaren,
Wie soude dan tlant aaren,
Coren winnen en ander vruchte,
En of die coopman niet en cochte
Alrehande goet d' ment wint,
En voeret, daer mens niet en vint,
Wat souden dese eten dan,
Off wat souden sy draghen an?
Sy moesten die cloosteren laten staen,
En ackeren ende roden gaen,
En winnen met haren zwaete,
Dat sy cleeden souden en eten,
Gelijc sy doen daghelijc,
Die sitten in den huwelijc,
Diet al winnen met arbeide groet
Dies die werelt hevet noot.
Dit sijn al redenen waer bi
Huwelic te prisen sy
Boven allen levene, dat ic weet,
Want die werelt d' by steet
Naest Gode, diet al besiet.*

Het is derhalven geen wonder, dat dees Dichter wel bekend was met de werken van *Jacob van Maerlant*, en dat hy voornamelijk, als met denzelven overtuigd van de noodzaaklijkheid om het volk voor te lichten en te onderwyzen, zynen *Rijmbybel*, met dat zelfde voornemen zaamgesteld, hoogschatte, zoo dat hy van de Evangelisten, als geschiedschryvers van het leven van Christus gewagende, dit alles met stilzwygen voorbygaat, alleen om dat *Maerlant* reeds voor hem dit den volke te boek gesteld had: f. 63. d.

*Nu was xpus te waren
Comen tfinen xii. iaren,
Daer die Ewangelisten,
Die de wairheit best wisten,*

Daer

(*) V. D. SCHUEREN Teuth. Santrosa, Canthuser.

Gelijk ik boven aanmerkte, en zoo als de bygebrachte voorbeelden bevestigen, plaatsten de oude Dichters de voornaamwoorden *hy* en *zy* by het werkwoord, en de eigen namen dikwils eerst in het volgend vaars; doch ik vinde, zoo wel by de oude Hoog- als Nederduitsche Dichters, ook vooraf den eigen naam geplaatst, en in het volgend vaars het voornaamwoord by het werkwoord. J. v. Heelu bl. 43.

Her Karle, die coninc
Van Cicilian, hi ontfinc
Ieghen Pirse van Arragoen
Enen camp.

Stric-

Op beghinnen te scriyen,
Der weerliker leven te hant,
En der welker leven van Meerlant
Jacob, wel transformeerde,
En den leeken volke leerde
Uten boucke, als ic versta,
Datmen heet scolastica;
Daer hijt sette in Dutscher tale,
Herde scone ende wale,
Daer soe vindic xpus leven
In dietsche herde wel bescreven,
Dair omme wil ic die saken,
Die Jacob maecte, niet hermaken;
Want hy es thoost, wildijt weten,
Van allen dietschen poeten.

Daar genoegzaam alle de werken, welke in de xiii. en xiv. eeuw in onze tale te voorschijn kwamen, uit het Latijn, en eenige uit het Walsch vertaald waren, mag men dit stuk ten dien opzichte te recht als zeldzaam aanmerken, daar hetzelfde geene vertaling; maar oorspronkelijk in het Nederduitsch geschreven is: f. 2. b.

Dat ic dese dingen nemen can
Uut mi selve versta nyeman;
Maer ic hebbe gesocht voirwair
Uten boucken hier ende daer,
Die de wyse wilen screven
Op dit crancke menschelic leven.

Dit komt my voor verder hier uit te kunnen worden opgemaakt, dat de dichter althands eenen geruimen tijd met het zamenstellen van dit werk doorgebracht, en zeker ruim vier jaren daar aan besteed heeft; in het I. B. c. 33. schrijft de dichter:

— van Godevaert sijn Ieden
Tote dat ic te deser stede
Dichte dese selve lesse
Twee hondert iaer xx. en sesse
Al t Aantwerpen in die stadt,
Over waer zeg ic v dat.

De dichter zegt, dat tot op het tijdstip, dat hy dit gedeelte van zijn werk schreef, na het overlyden van Godevaert, te weten, van Boelyoen, gelijk uit het voorafgaande blijkt, twee hondert en zes

Strickerus *Rhyth.* Cap. X. Sect. 21.

Gotfrit, ein degen lobesam,
Des Chaisers banir er do nam.

Dezelfde. Cap. X. Sect. 9.

Premunda div Chunigein
Czu seinen fuesfen si sich bot.

5. Het

zes en twintig jaren verlopen waren; dees *Godevaard* stierf in den jare 1100., en de Dichter schreef dit derhalven in 1326. Doch in het slot van het werk vindt men, dat hetzelfde eerst in 1330., en dus vier jaren daar na, ten einde gebracht is. f. 159. b.

Nu es dit werc ghehendt
Daer ghy viere boucken inne renar.

Desen bouc was volmaect al
Doen tcarnacioen was int getal
Dertien hondert en xxx. mede
Al t Antwerpen in die stede;
Rechte opten seften dach,
Die in ougstaent ghelach.

Mischien is dit werk wel opgesteld ten verzoeken van zekeren *Rogier van Leefdaal*, ten minste de dichter gewaagt van denzelven in de inleiding voor het werk, hopende, dat het dezen byzonder welgevallig zijn mochte. f. 1. b.

Ic hope het sal ghenougen wale
Minen Heere van Levedale,
Mijn Heer Rogiere en mijnre Vrouwen,
Die goet dinc gheerne scouwen,
En in scrifture hebben jolijt.
Zy zelen daer in den tijt
Nuttelic corten ende mit eeren,
Want het es algader leeren,
Dat in brinct zalichede,
Der zielen ende den live mede.

Het werk eindigt met eene opdracht van hetzelfde aan Jan den III., Hertog van Brabant, in deze woorden. f. 159. c.

Edel Heere! machtich en hoghe,
Lottrijcs, Brabans, Limborchs Hertoge
Van Valkenborch daer toe meere
Van Hoesdein en van Breeda Heere,
Wien God noch heeft ghegeven
Voerspoet in al sijn leven,
Ende sal oec al uwen tijt,
Dies ghy hem sculdich te dancken zijt.
Heere desen bouc en dit werc
Soe gheeft v lan, v arme clerc,
Uwer eerliker ghewelt nu
Ontfanckelijk moet hy sijn u.

Doen

5. Het voornaamwoord *hy* werd oulings in den vierden naamval aan het werkwoord gehecht, en alleen door byvoeging van de letter *m* uitgedrukt. Zoo schreef M. Stoke I. vs. 1146. *dedem* voor *dede hem*.

*Dies so stac hijt uten lande
En dedem opheffen die hande.*

Fabel. van Æsop. fab. 48.

*Dit verstont die vos reinaert
En maectem swolfs hole waert.*

*Doet hier af voir v lesen,
Als ghy ledich soudt wesen,
Ghine vint d' inne gheene dingen,
Ten sijn algader leeringhen.
Ende daer toe esser in mede
Hoefscheyt te leerne en wijsheide
Voer en achter, meer en mindere,
Doet oec lesen voer u Kindere,
Als zy soe verre sijn ghedegen,
Dat sy leerens moghen plegen,
Sy selens emmer plegen yet;
Want al datmer in ziet
Es al oerbare en bedrieff
Beide aen ziele ende an lijf.
God die gheve u, lieve Heere!
Langhe lijf, ghesonde en eere,
Goeden raet ende victorie.
En na dit lijf sine glorie.*

Bevorens echter van dit HS. aftescheiden, kan ik niet voorby om nog te doen opmerken, dat het zelve ook onder die Nederduitsche schriften behoort, in welke het onderscheid der spellinge omtrent het verdubbelen der *ee* en *oo* vry nauwkeurig in acht genomen is, en dat wy dus met dit Stuk ook vermeerderen kunnen de lijst dier Nederduitsche schriften, in welke deze verdubbeling gevonden wordt, en die ons door HINLOPEN en V. LELYVELD, achter *Huydecopers Pr.* III. D. zijn opgegeven. Buiten de voorbeelden, welke in de bovenstaande uittreksels uit dit werk hier van reeds voorkomen, strekken de volgende tot verder bewijs: *alleene* f. 75. c. *Beede*, *ambo* f. 75. b. *beene* f. 83. b. c. *begeeren* f. 84. d. *beeten* f. 17. c. 48. a. *beteekenen* f. 103. d. 104. a. *Cleene* f. 85. a. *Cleeder* f. 55. b. *Deeren* f. 84. d. *Eene* f. 89. c. *eenich* f. 89. d. *eere* f. 72. b. *eerē* f. 83. d. *eeuwe* f. 105. d. *geheeten* f. 109. c. *gheene*, *nullus* f. 70. c. *gheneeren* f. 116. c. *ghameene* f. 34. a. *Heete* f. 72. b. *Heeten*, *nominare* f. 90. c. *Keeren* f. 88. b. *Leeden*, *leiden* f. 81. b. *leen*, *laici* f. 61. a. *leeren* f. 82. a. *Litteeken* f. 32. c. *Meere*, *plus* f. 102. d. *oirdeele* f. 83. a. *onibeeren*, *nalaten* f. 118. c. *Scheeren*, *spot* f. 113. b. *Scheeren*, *tondere* f. 87. a. *steenē*, *lapides* f. 153. d. *steenē*, *steenigen* f. 47. c. *Teeken*, *signum* f. 61. a. 77. a. 78. b. *Twee* f. 34. a. *Vreesē*, *timor* f. 114. a. *Vreesen*, *timere* f. 100. b. *verteeren* f. 116. c. *visenteeren* f. 123. b. *weeke*, *mollis* f. 136. a. *weene*, *dolor* f. 106. d. *weenen* f. 77. a. *weeren* f. 77. a. *weesen*, *orphani* f. 100. b. *zeere* f. 80. b. *zweeren* f. 71. c. Voorbeelden van de verdubbelde *oo* of *oe* zijn de volgende: *Boeme* f. 56. b. *doode*, *mortui* f. 31. b. 92. c. *dooden*, *interficere* f. 99. a. *doeper* f. 74. c. *gheloeven* f. 57. b. 74. d. *groote* f. 33. b. 36. a. 55. b. 75. d. *hoepe*, *acervus* f. 61. a. 83. b. *hooren* f. 64. b. *hoenen* f. 118. d. *Knoepen*, *nodi* f. 103. d. *loepen* f. 7. c. 71. b. *loenen* f. 134. c. *van noode* f. 110. d. *onvroē* f. 31. a. *roede*, *ruber* f. 99. c. *roeven* f. 75. d. *Throone* f. 5. a. 6. b. *Toeghen* f. 57. a. *toenen* f. 118. d. *vercoepen* f. 148. c. *woenen* f. 74. b.

En zoo ook H. v. Veldecken *die Eneidt* vs. 13087.

*Do hielt der Koning Lahn
Eneam vor der sun seyn,
Wan her unmechtic was und alt;
Her gabime alle syne gewalt.*

6. Dat het zamenvoegen van eenige woorden onzen ouden Dichteren zeer gemeen was, weten allen, welke met derzelver schriften eenigzins bekend zijn; dat het voornaamwoord *hy*, in den vierden naamval, alleen door byvoeging van de letter *m* aan het werkwoord werd uitgedrukt, is ons zoo even gebleken, en dat hetzelfde voornaamwoord, in denzelfden naamval, ook oulings door byvoeging van de letter *n*, werd aangeduid, zal ik in deze aanmerking nader betoogen. Zoo schreef Maerlant *haelden* en *deden* voor *haelde hem* en *dede hem*. Rijmb. HS. A. f. 20. a.

*Men haelden yten Kerker zaen
Ende deden herde scone dwaen.*

Der Nat. Bl. HS. f. 5. c. *wapenden d. i. wapende hem.*

*Die mensche van meester wardichede
Nature ne wapenden niet so wel.*

Roman van Fergut. HS. f. 24. a. *staken d. i. stak hem.*

Die witte ridder staken onsoete.

Melis Stoke VII. vs. 704.

*De Grave quam an die vaert
Anden zone, ende keerde
Met hem, en dankeden —*

Zoo cok in het oud Hoogd. Walter von der Vogelweide (Samml. von Minnes. I. Th. f. 113.)

*Wan ob her Walther Kruche
Man heten doch vil bas danne iu.*

Fabeln aus den zeit. der Minnes. fab. 52.

*Si wurfen bald den esel nider,
Zesamen bunden si sin lider,
Si hiengen an ein stangen gros.*

fab. 53.

*Ein gaffen uf die andren nider
Nu fuort man har, nu fuort man wider.*

***** 2

fab. 62.

fab. 62.

*Er suochte helf und vant en kein
Den er doch dik sin dienst erbot
Die liezen alle ander not.*

7. A. *En*, in de beteekenis van *niet*, werd by onze oude Schryvers zeer dikwils aan het naastvoorgaand woord gevoegd, en alleen door *n* uitgedrukt. De voorbeelden, in de schriften der ouden, zijn zoo menigvuldig, dat wy ons byna zouden kunnen onthouden, om er hier eenige bytebrengen; doch om onze meening te klaarder te doen bevatten, en de overeenstemmende schrijfwyze der oude Hoog- en Nederduitsche Schryvers te beter te doen opmerken, voegen wy de volgenden hier in: M. Stoke I. vs. 512.

*Maer de ghene de tLatijn screef,
In weet waer bi dat achter bleef
Hine bescreef dat iaer niet mede.*

Maerlant Sp. Hist. III. 3. 33.

*Doe sprac weder moyses:
In wille niet ontberen des.*

Roman van Ferguut HS. f. 23. d.

*Seldi nu seggen, hoe hi heet.
Die knape sprac: Vrouwe in weet.*

D. van Asfenede *Fl. en Bl.* HS. f. 13. c.

In weet niet wat u deert.

Even zoo schreef Strickerus *Rhyth.* Cap. I. Sect. 13. *In voor ich en.*

In was zu Gote ie so gach.

Samml. von Minnes. I. Th. f. 2.

In rouche wem es ze herzen ge.

f. 7.

*Das ich, sus muos queln,
Das tuot mir liebe minne;
In kans mir geheln,
Geverlich ich entsinne.*

f. 37.

In singe niht mere.

Hier voor ook *ichn* by Strickerus *Rhyth.* Cap. XIV. Sect. 14.

— *ich han chain mort*
Begangen, als man mir gicht,
Ichn laugen aber des niht.

Twein. (Saml. D. G. II. B.) vs. 2594.

Ichn gern nicht iwer habe.

Gravenberg in *Gwical.* HS. f. 73. b.

Herre Got nu hute
Min mit diner krefte hie,
Ichn quam in sulche vreyse nie.

B. In plaats van *In* voor *Ic* en schreven onze ouden ook *inne*. M. Stoke IV. vs. 886.

Inne vermete mi niet das,
Dat ic iet weet wat sider deden.

Maerlant *Sp. Hist.* IV. i. 16.

Inne weet hoe icf sal beghinnen.

Der Nat. Bl. HS. f. 41. c. alwaar de Dichter, van den ysvogel sprekende, aldus zegt:

Van desen voghele seggen liede,
(Dat ic vor war niet ne bediede;
En inne weet oft es gheloghen.)
Es hem sijn vel afghetoghen
En an enen wech ghesleghen,
Dattet alt iar sal pleghen
Te vermutene inder ghebare
Alse oft voghelkin levende ware.

Voeg hier by de voorbeelden, door *Huydecoper*, op de boven aangehaalde plaats van *M. Stoke*, bygebracht. Voor ons *inne* schreven de oude Hoogduitschers *ine*. Samml. v. Minnes. I. Th. f. 17.

O we herzelieb ine mag
Din wol vergesfen niet.

W. v. Eschilbach *Parciy.* vs. 1360.

Ine hanf von sippe decheinen rat
Ine muoz in ledech machen.

vs. 2284.

Ine ruohe ob ez diu Kuneginne siht.

vs. 3406.

Ine han des niht vergezen.

H. von Ouwe Twein. vs. 629.

Ine versuchte was das ware.

c. *Het en* werd by onze Dichters oulings zaamgetrokken, en zy schreven daar voor *Hen*. M. Stoke I. vs. 648.

Hen was een edel tronc vermeten.

Maerlant Sp. Hist. IV. 1. Prof.

*Die erdt en zait buten dunen**Hine caent ghediken no ghetunen,**Hen neemt hem die zoute Zee.*

Fab. van Æsop. HS. f. 10. a. fab. 63.

*Een man hadde een vernoyt kint,**Hen woude doer niemen doen een twint.*

Velth. VII. Cap. 31.

*Hen es een stemme daer toe geset**Mer sine roepen niet daen met.*

Le Long verklaart, of liever verduistert, hier wederom zynen Schryver, daar hy zegt, dat *hen*, dat hy niet verstant, haar beteekent; ik merk dit hier alleen aan, om daar uit te doen zien, van hoe veel aangelegenheid het zy, om ook met de wyze van schryven onzer ouden, wanneer men dezelve verklaren wil, wel bekend te zijn.

Dezelfde zamenvoeging vindt men ook by de oude Hoogduitsche Dichters. Stricker. *Rhyth.* Cap. VI. Sect. 21.

*Efn schol ev doch niht wunder han.*W. v. Eschilbach *Parcival* vs. 10131. (Samml. D. G. I. Th.)*Ezn was von Muntsalvasce chamn.*

Aventuire v. d. Klage vs. 2085.

*Ezn wart nie getruwer degen**Geborn uf der erde.*

aldaar vs. 3897.

*Des lagens allesamt tot
jene dort und dise hie
Ezn wart so herter sturm nie
Ze der werlie noch gevohnten.*

H. v. Ouwe Twein. vs. 6021.

*Ezn ste dan an ir heile
Daz si den Chemphen bringe dar.*

Hier voor *isn* by Stricker. Rhyth. Cap. III. Sect. 23.

*Isn sei auch alles golt nicht
Das man doch gleissen sicht.*

En zoo ook by Gravenberg in Cwig. HS. f. 24. d.

*Izn mag nu zware
Eyn vrowe vur ir hus nu komen.*

f. 27. a.

*Nu pflach her sulcher manheyt,
Daz in da nieman gedorste bestan;
Izn muste ym an dem lib gan.*

d. Ook vindt men by de oude Nederlandsche Dichters *henfi* voor *het en zy*,
ten ware. Maerlant Sp. Histor. IV. 1. 37.

*Inne weet waer bi dat was,
Henfi oft hi verdiende das.*

IV. 2. 65.

*So dat ict v mach seggen mede
Om uwer alre zalichede,
Henfi dat ghijt ebt ommare.*

Der Nat. Bl. HS. f. 25. a.

*Mar ets te verduwene pine,
Henfi met loke en met wine.*

Even zoo by Stricker. Rhyth. Cap. II. Sect. 6.

*Also wais ich wol das is ergat
Efnsei das vns ein weiser rat
Do von chunne geschaiden.*

Zie de aantekening van Scherzius op deze plaats.

E. Hijn

E. *Hijn* voor *hyen* by M. Stoke III. B. vs. 287.

— *Dat hi striden niet en soude,*
Hijn ware selve —

En zoo ook by den ouden Hoogduitschen Dichter van Veldeken *Eneidt* vs. 3191.

Hern wolde im nicht naher gan.

8. Te recht zegt HUYDECOPER Aanteek. op Stoke I. B. vs. 114. dat het by onze ouden zeer gemeen was, om het voorzetsel *te* te gebruiken voor zoodanige werkwoorden, voor welke wy thands het voorzetsel *ver* bezigen; dus schreven zy *te storen*, *te broken*, *te gaan*, voor *verstoren*, *verbroken*, *vergaan*, *te gronde*, *te niete gaan*. Dus leest men by Melis Stoke *te storen* I. B. vs. 114.

De afgode dede hi te storen.

Rijmb. HS. A. f. 30. d.

Dats Ihs, die mit groter eren
Van Marien wert gheboren,
Ende al die liede sal te storen,
Die in sonden hem verbouden
Ende aen die afgode houden.

f. 46. c.

Hierna quam Davite mare,
Dat die Philistene al dare
Ene stat hadden te stoert.

Te broken. v. Heelu bl. 70.

Dat orloge was doen te broken
Metter soenen, die geschiede.

Maerlant *Nat. Bl.* HS. f. 25. c.

Sijn bloet warem es over een
Goet, daer te broken es een been.

te gaen. f. 2. d.

Onse ghelove es —
Dat si de ziele niet ne hebben ontfæn
Die nemmermeer ne mach te gaen.

Rijmbybel f. 16. c. van de plagen van Egypten.

*Moyſes badt Gode twaren
Ende die plaghe die te ghinc.*

Te borſten. D. v. Aſſenede Roman van Ferguut HS. f. 4. d.

*Ghi waert te borſten op die ſtede,
Gine hadt den cnape gereden op.*

By denzelfden Dichter *te blouwen* f. 14. a.

*Ic moet vechten bi mire trouwen,
Een ridder heft minen naen te blouwen.*

En hier voor by de oude Hoogduitſche Dichters *zu brochen, zu gan enz.* Gra-
venberg in *Gwical*. HS. f. 54. a.

*Das ſchone ros ouch bi ym lag,
Ztu zterret vñ ztu brochen.*

f. 65. d.

*Sinen harnasch trug man dar,
Der waz ztu brochen alſo gar.*

en f. 65. c.

*Mit decheyner ſlachte dinge
Machman in ztu brechen.*

H. v. Veldecken *Eneidt*. vs. 1454.

*Sie ſufzte vil tieffe
Vnd wart vil vbele getan,
Sie ſprach mein ere wil zu gan.*

Triftran des v. Urib. vs. 941.

*Und manich ſper zu brachen
Was, kurtze wile je man began.*

Voeg hier by de voorbeelden door HUYDEC. Breed. Aanteek. op Stoke I. B. vs. 239.
uit andere oude Hoogduitſche Schryvers bygebracht.

9. Het is bekend, en HUYDEC. heeft in zyne Aanteek. op Stoke IV. B.
vs. 72. door vele voorbeelden aangetoond, dat het woord *ouder* oulings in den
zin van *ouderling* by ons voor allerlei werkwoorden geplaatst werd, die iets be-

*●*****

t.e.

teekenden, het welk *onder* twee of meer perſoonen geſchiedt. By de voorbeelden, door *Huydec.* bygebracht, voege ik hier de volgenden: Hy zegt dat *ondermoeten* verkort is tot *ontmoeten*, het welk nader bevestigd wordt in de volgende plaats van den Dichter van den *Leek. Sp. HS. f. 42. c.* alwaar deze woorden onderling verwisfeld worden:

*Oec seide hi haer mede,
Dat so op stoede handelinghe,
En ter guldene poirte ghinghe,
Soe soude Ioachim~~e~~ ontmoeten daer.
Dit vonden sy beyde waer;
Want sy ondermoeten hē beide.*

By denzelfden Dichter f. 157. c. *ondersteken*:

*Ten sevenden dage ghemeene
Selen te gader loepen alle die steene,
En selen hem soe ondersteken,
Dat sy in sticken selen breken,
En elc stick daer toe mee
Sal die een dander steken ontwee.*

Cl. Willemsz. *der Minn. loep. HS. f. 31. a.*

*Op een avont heeft zy ghepast
By der camerwaerders rade,
Dat si te samen mit goeden stade
Malcander vriendelic onderspraken.*

f. 58. a.

*En woude wel, dat hoir God gonde,
Dat zy te samen mont bi monde
Vriendelic mochten onderspreken.*

Zoo ook schreven onze ouden *onderlachen*, *onderminnen*, *ondercussen*, *onderbinden*, *onderwortelen*, *onderhouwen*, *onderstaan* enz., waar van ik geene voorbeelden zal bybrengen, als zijnde die in de genoemde Aanteek. van *Huydecoper* te vinden; maar aantoonen, dat ook dezelfde taaleigenschap by de oude Hoogduitschers plaats had. *ADELUNG* *Wörterb.* in de aanmerk. op het w. *unterhandeln*, erkent aldaar het voorwoord *unter* in dezelfde beteekenis, als wy zoo even ons *onder* verklaard hebben: Das Wort (zegt hy) scheint eine zusammensetzung zu seyn / wo das vorwort unter die handlung oder verhandlung unter mehreren zu bezeichnen scheint. En schoon ik by hem geene andere woorden, in welke dit voorwoord in dezen

zim

zin gebruikt wordt, heb aangetroffen, zijn my dezelve echter by de oude Hoogduitsche Dichters meermalen voorgekomen. W. v. Gravenberg in *Gwical*. HS. f. 98. a.

*Mit truwen, ane gallen,
Sie sich vnderkusten.*

Fl. en Blantsf. v. 752. Samml. Deutsf. Gedicht. II. B.

*So su worent uff dem wege
In wunneclicher fröiden pflege;
So vnderkustent su sich dusent stunt.*

vs. 2054.

*Darnach vnderkustent su sich
Die bilde, das was wunderlich.*

Vndersehen, by denzelfden Dichter vs. 5816.

*Do vnderkantent su sich
Die gelieben so zu hant,
In beiden vil nahe geswant,
Do su sich vnderfahen,
Su begunden gahen
Zu einander widerstrit.*

En zoo ook *underminnen* vs. 124.

*Ich wil von mynnen also ich kan
Sagen mynne mere:
Wie zwey kint der leben were
Ee zit von mynnen kumberlich
Die vndermynnern sich.*

Vnderfangen. Gravenberg in *Gwical*. f. 96. d.

*Mit herzteliebe biz an den tag
Sie sich vnderviengen.*

10. Veelal waren onze oude Schryvers gewoon, om achter het woord *ende* de voornaamwoorden *hy* en *zy* uittelaten, of ook wel dit *ende* in plaats van *die*, *dewelke* te gebruiken. Zie ALEWYN *Taalk. Aanmerk.* in de II. Pr. van D. A. O. M. bl. 2. van beide vindt men aldaar eenige voorbeelden, doch meestal genomen uit *M. Stoke*. Wy zullen ook deze schrijfwyze uit anderen onzer oude Dichteren aantoonen. Maerlant *Rijmb.* HS. A. f. 6. a.

*Cayn, die in wanhopen vel
Ende sprac ny weet ic harde wel,
Dat meerre is vele mijn zonde
Dan ic emmer ghebetren conde.*

Het eerste en tweede vaais wordt in mijn HS. B. f. 5. d. aldus gelezen:

*Caym, die in wanhope vel,
Sprac ny wetic herde wel.*

Doch in het HS., weleer door *Huydec.* gebruikt, vindt men voor *ende*, zoo als mijn HS. A. heeft, *hi*: f. 5. d.

*Caym in wanhopen vel,
Hi sprac ny wetic harde wel.*

Nog eens in hetzelfde Rijmwerk HS. A. f. 80. a.

*Nabugodonosor, als ic las,
Dancte Gode ende bekende
Sijn macht over die werelt ende,
Eñ wart moghender als wiit horen,
Dan hy noyt was te voren.*

Op deze plaats stemmen alle de HSS. volmaakt overeen, en zoo lees ik in den *Leek. Sp.* HS. f. 44. b.

*Soe nam orloff Maria
Ane die maechden, die bleven dare,
Die noch niet en hadden hare iare,
Eñ trac henen al onghelēth
In die stadt van Nazareth.*

Roman van Ferguut HS. f. 6. b.

*Si gingen alle slapen doe
Alden nacht tote smorgens vroe:
Die camerlinc stont op betide,
Eñ hiet halen dat gesmide,
Eñ dede sadelen hare twee perde.*

Der Histor. Bl. HS. f. 15. c.

*Want al mijn iaghen eñ al mijn meenen,
Es te leerne dwoert ons Heren,*

*Eñ te trecken ter blifcap van hemelrike,
Der yte quam die Gods fone rike,
Alfoe als wi horen lien,
Eñ wert gheboren van Marien,
Eñ woude anden cruce sterven.*

Dezelfde taaleigenschap wordt ook by de oude Hoogduitsche Dichters gevonden. Rom. van Fl. en Bl. vs. 2492. (Samml. Deutſ. Gedicht. II. B.)

*Nu muſſe dich Got bewarn,
Vnd laſſe dich wol gefarn
Vnd habe dich in ſinne pflege.*
vs. 4134.

*Dis iſt ſins riches houbtſtat,
Vnd ſitzet ſelber hie ynne.*

H. v. Uribert *Triſtr.* vs. 3530.

*Diz ſach und horte Marke
Und jamert in vil ſtarke.
Er het geſworn des einen eit
Daz diſe rede icht kunterpfeit
Ware, die er horte da,
Und ſaz von ſinen pferde ſa
Und lief die richte hin,
Da ſie ſaz, die Kunegin.*

Allerduidelijkst voorbeeld by H. v. Veldeken *die Eneidt* vs. 3550.

*Sibille yn de Eneas
Giengen alliz vorbaz:
Sibille gebot ime daz,
Daz her daz ries da lieze,
Vnde tet als ſie in hieze.*

11. Vry algemeen was by onze ouden de ſpreekwyze *uten ſpele gaen*; by de meeste onzer eerſte Dichteren vinden wy hier van overvloedige voorbeelden, en na eene nauwkeurige vergelyking der meeste plaatſen komt my voor, dat dit *uten ſpele gaen* gevoeglijkſt verklaard kan worden door ons *ontſchieten, tegenvallen, boven, of tegen verwachting uitvallen*; en in dien zin komt deze ſpreek-

wijs onder anderen voor by Maerlant *der Nat. Bl.* (*) HS. f. 38. b. daar hy, van zekeren vogel sprekende, dus schrijft:

*Eñ hebben ghemaket hoeft eñ vloghele
Na den aren; maer mere so vele,
Dat het gaet al uten spele.*

Waar

(*) In de Voorrede voor *Maerlants Sp. Hist.* bl. 39. en volgg. gaf ik verslag van het werk van dien Dichter, genaamd: DER NATUREN BLOEME, doch alleen, zoo verre my toen door den kundigen Mr. *Jacob Visser*, dien aangaande, eenig bericht was medegedeeld. Dan nu zelf een zeer oud, doch schoon afschrift, op perkament geschreven, van dat werk bezittende, en daar van ook zoo hier, als in myne aantekeningen gebruik gemaakt hebbende, lust het my, om het een en ander, hetwelk my omtrent dit stuk nog wetenswaardig voorkomt, en onder het lezen van hetzelfde is opgemerkt, hier in te voegen. *Maerlant* schreef dit Werk ten verzoeke van *Nicolaas van Cats*, Voogd van Floris den V. Grave van Holland; dit blijkt zeker uit het HS., weleer by *Le Long* bezeten, zie de Naaml. zyner Boeken *Lib. MSS. in folio N. 28.* Mijn HS. f. 1. d.

*Eñ dit dichtic dor sinen wille,
Dien ics ian lude eñ stille:
Dats min here NICLAIS VAN CATS.*

Hy zoude zich waarschijnlijk tot dezen arbeid niet hebben verledigd, ware het niet ten byzondere verzoeke van den gemelden *van Cats* geweest, gelijk hy zich op het slot laat hooren f. 94. c.

*Dit es tbelof van minen ghevene,
Dat ic belovede minen Here.
Sijn es met rechte al die ere,
Esfer hiet goets in gheseit;
Want ickene hadde den arebeit
Niet bestaen, lude no stille,
Het ne ware dor sinen wille.
Die eneghe dueghet in desen boeken
Mach ghevinden iof ghesoeken,
Doe voerden ghenen sine ghebede,
Die dit selve dichten dede;
Eñ oec mede voerden dichtere;
Dat Got, alre zielen verlichtre,
Hem si ghenadoch ende verleene
Dat lijf, daer doot es ne ghene.*

Het Werk zelf is door den Dichter verdeeld in XIII. Boeken, hebbende elk tot onderwerp een byzonder gedeelte der Natuurlyke Historie; deze verdeeling zal ik hier met des Dichters eigen woorden invoegen. f. 1. c.

TERSTE boec sal v bedieden
Tvonder, datmen vint van lieden.
TANDER van viervoeten beesten,
Darmen vele of spreket in geesten.
Die DERDE sal, sonder lieghen,
Sijn van voghelen die vliegghen.
Die VIERDE, dat es noch mee,
Vanden wondere in die ze.

Die:

Waar voor dezelfde Dichter in zynen *Rijmbybel* f. 69. a. schrijft *buten spele gaen*:

*Der Philistene versloeghen si vele
Mer daer na ghinc buten spele.
Want enz.*

Ro.

*Die VICHTE van vischen meneghertiere,
Die die ze voedt ofte die riviere.
Dien SESTEN belovic te sine
Van serpente met venine.
Die SEVENDE sal sijn van wormen,
Die sijn van misfeliker voremen,
DACHTENDE van bomen, die int wout
Wassen harde menechfout.
Die NEGHEDE, die sal ghewaghen
Van bomen, die specie draghen.
Die TIENDE sal bedieden tcrunt,
Dat menegherande hevet viertunt.
Die ELLEFSTE spreket van fonteinen,
Beede van sconen en van onreinen.
Die TUELLEFSTE van dieren steenen,
Beede van groten en van cleenen.
Die DERTIENDE van vii. metalen,
Diemen moet vter herden halen.*

Maerlant heeft in de beschryving der dieren en andere onderwerpen, de Latijnsche benamingen in eene *alphabetische* orde gevolgd, welke schikking hy tot gemak van den lezer verkoos, zoo zegt hy zelf f. 6. a.

*Nu suldi horen van elken diere
Sine sonderlanghe maniere.
In Latijn salic hare namen
Ordineren alle te samen,*

*Na dordine van a. b. c.
Terst in a. dar na in b.
Sullen hare namen sijn gheset,
Datmen elc vinden sal te bet.*

Wat aangaat den tijd, wanneer dit werk door *Maerlant* geschreven is, hier van blijkt uit mijn HS. niets; doch gelijk men in de genoemde naamlijst der boeken van *Le Long* vindt aangeteekend, zoude in het HS., daar vermeld, gevonden worden, dat de Dichter dit Stuk in 1273. vervaardigd had. Het is althands zeer waarschijnlijk, dat *Maerlant* dit Dichtstuk heeft opgesteld na dat hy den *Rijmbybel* reeds had afgewerkt, welke in 1270. voleindigd was; dit dunkt my, dat men kan opmaken uit des Dichters eigen woorden, *Nat. Bl.* mijn HS. f. 7. c. daar hy van zeker vier-voetig dier sprekende, onder anderen zegt, dat hetzelfde, wanneer eenig dier van ander geslagt, op een hunner afkomt, zy allen gezamentlijk op hem aanvallen. Waar op hy deze op zich zelve zeer toepaslyke woorden volgen laat:

*Dit exemple segic den leeken;
Want wat die clerke segghen of sineeken,
Si draghen over een so wel,
Nopen sire eneghen ant vel,*

Roman van Ferguut HS. f. 28. a.

Het ghinc Fergut uten spele.

Doctrinale HS. f. 40. c.

*Die dwase pensen cras cras,
Dat es morghen alsic las,
Dan salic te biechten gaen,
En miere sonden afstaen;
Maer die morgen, wats ghesbiet,
En can wel ghecomen niet;
Maer gaen soe inden sonden vort,
Dat siere in bliven versmort:
Dus wort der morghen soe vele,
Dat het hē gaet uten spele.*

Velthem Sp. Histor. IV. B. 11.

*Die Grave sprac, dat dus soude comen
Wist ic wel; hi heeft genomen
Den lieden haer goet, en swerheit gedaen;
Hier bi eest hem dus vergaen.
Of hijt brau drinct allene,
In onderwinds mi groet no clene.
Nochtan dedijs namaels so vele
Dat met hem ginc uten spele.*

Zie in de aantekening van *Le Long* op deze plaats wederom een staal van zyne onbedrevenheid in de tale der ouden, daar hy *uten spele gaen* verklaart door *uitraken*; daar, schoon dit geschiedkundig moge waar zijn, de Dichter niet anders heeft gezegd, dan dat de uitkomst der zake niet aan het oogmerk van den Gra.

*Si hebben up hem te handen
Die clergie met haren tanden,
Die dorbiten wijf en man,
En men verwinnen niet ne can.*

Hier mede zal de Dichter dus zeker bedoeld hebben op den algemeenen haat en vervolging, welke hy en ieder, die niet tot den geestelyken stand behoorden, zich op den hals haalden en ondergaan moesten, wanneer zy iets tot onderwijs en voorlichting der zoogenoemde Leeken toebrachten, even gelijk hy hier van gewaagt in den Prol. voor den Sp. Hist. II. Afdeel. vs. 15. Zie myne Voorr. voor dat Werk bl. 32. Het is dus hier uit niet onwaarschijnlijk, dat *Maerlant* dit Werk opgesteld heeft, na dat hy reeds de onaangename gevolgen van zynen voorgaanden arbeid, het dichten van den Rijmbybel namelijk, was ontwaar geworden.

Grave van Simpoel beantwoordde, en dus zijn gehouden gedrag in dit opzicht tegen zyne gedachten uitviel.

Deze spreekwijs vindt men ook by de oude Hoogduitsche Dichters, en onder anderen by *H. von Veldecken* die Eneidt vs. 147. (Samml. Deutsf. Gedicht. I. Th.)

*Do der herre enneas
Vz der burg komen was,
Do hatte der held milde
Drey tusende schilde,
Und rittere also vil,
Do gieng iz auz dem spil.*

12. Te recht wordt als eene aanmerklyke verbastering van de taal onzer ouden opgegeven, dat men schryve *twee aan twee*, in plaatse van *twee en twee*, gelijk zeer klaar betoogd is door *ALEWYN Mengel. van verbasterd. Spreekw. (Werk. van de Maatschapp. der N. L. te Leyden. I. D. bl. 109. en volgg.)* Hoe juist het koppelwoord *en* hier het ware denkbeeld dezer spreekwyze uitdrukke, en hoe wel dit met de gezonde reden overeenstemme, zal ik hier niet opzetlijk aantoonen, als zijnde dit op de bygebrachte plaatse genoegzaam bewezen; doch liever eenige voorbeelden bybrengen, ten betooge, dat onze oudste schryvers de spreekwyze *twee EN twee*, om daar door een paar, of twee perfoonen, of zaken uit te drukken, volstandig gebezigd hebben. Zoo vinde ik het reeds by D. v. Asfenede *Rom. van Fl. en Bl. HS. f. 13. b.*

*Als haer eten was gereet,
Men rechte die taflen, die waren breet;
Men eischede water, en si dwoegen
Twee en twee hen te gader voegen.*

Nieuw Testam. HS. 1431. Marc. VI. vs. 7. *Ende hi riep die twaleve te gader en beganse te senden twe ENDE twe.* Luc. X. vs. 1. *Hier na teikende die Heer twee ende tseventich ander iongheren ende sendese twee ENDE twee te gader voer sijn aensicht.* Bybel 1477. Gen. VII. vs. 2. *Ende van den onsuveren dieren twe ENDE twe, man ende wive.* Vs. 8 en 9. *En vanden suveren ende onsuveren dieren ende voghelen, en van alle dien (*) dat beruert wort boven der aerden, twe ENDE twe quamen tot Noe inder arcken, man ende wijf.* Vs. 15. *Twe ENDE twe van allen vleysche daer die geest des levens in was.*

En zoo schreven van ouds ook de Hoogduitschers. *W. v. Gravenberg in Gwigalois HS. f. 77. b.*

Sin

(*) Denkl. te lezen *dier*.

*Sin wib, die vrowe Yaphite,
 Nach ym mit hohem mute gie;
 Vor ir ztzwelf meyde, die
 Waren suberlich genug,
 Eyne kerzten ir ieflich trug.*

— — — —
 — — — —

*Ie ztwu vnde ztwu geliche
 Neben eyen ander giengen.*

Flor. en Blantsf. vs. 231.

*Sie zettent von der mynne,
 Die ir aller synne
 Zu der zit verkerte,
 Vnd sie daran lerte
 Zwey vnd zwey gliche,
 Vil bescheidenliche
 Rettent do bysunder.*

13. Niemand, welke eenigzins met onze oude Dichters bekend is, kan onkundig zijn, dat zy zeer dikwils het *byvoeglijk* naamwoord achter het *zelfstandig* gewoon waren te plaatsen, en wy hebben er by allen, welke ons onder de oogen gekomen zijn, overvloedige voorbeelden van aangetroffen, zoo dat ik my zeer wel zoude kunnen onthouden, om er hier eenige van bytebrengen; om echter klarer te doen zien, wat ik hier bedoele, strekken daar toe de volgende plaatsen. Maerlant *Spiegel Hist.* I. VII. 66. vs. 2.

*Te Rome so was hier te voren
 Een man rike en wel geboren.*

J. v. Heelu *Slag v. Woer.* bl. 182.

Daerom bestont hi coenheit groot.

Roman van Ferguut f. 17. a.

Hi sprac: Artur, cō goet.

Doctrinale, mijn HS. f. 8. a.

*Want hi en es niet vrient goet,
 Die al volgt, dat vrient doet.*

Der

Der Leeken Sp. HS. f. 10. d.

*Ende dat vervaerlyc ghehule,
Dat die serpente vuyte
En die worme en die draken
Omtrent die zielen maken.*

Cl. Willemsz. der Min. Loep. HS. f. 133. b.

*Daer sy malcanderen grote rast
En vrientſcap menighe dede.*

Deze voorbeelden, welke ieder, die eenige onzer oude ſchryvers leest, nog met verſcheiden vermeerderen kan, toonen, dat deze ſchrijfwyze niet om het rijm gebruikt; maar ook daar buiten gebezigd werd. Het zelfde gebruik had ook by de oude Hoogduiſchers plaats. W. v. Gravenberg in *Gwigalois* f. 52. c.

*Der wurm hatte nach wurmes ſite
Eynen ztagel langen.*

f. 93. a.

*Uf cleyder ynde uf ſchilde
Trug ſie lewen gulden.*

H. v. Veldecken *Die Eneidt* vs. 12717. en 18. (Saml. Deutſ. Gedicht. I. Th.)

*Michil vroude do was
In des Koniges pallas;
Gefanges ynd ſeiten ſpil,
Da waſen rittere vil
Manich vurſte riche
Die ſaſen vroliche.*

Wilh. d. Heil. v. Orans. p. 27. b.

Bi dem mere ſi vanden kile vil.

Brunsw. Rymk. Cap. XVII. vs. 8.

*He beſat an Saffenlant
— — — — —
Sin Erve vaderliche.*

Ziet daar voor ons tegenwoordig oogmerk genoegzaam bewezen, dat in het algemeen tuſſchen het oud Hoog- en Nederduiſch, en dus ook byzonder tuſſchen het Nederſaxiſch, als een' der oudſte Hoogduiſche Dialecten, en onze

Taal, eene zusterlyke verwantschapping plaats had, en dus beide die talen ou-
lings eene veel nauwere overeenkomst met elkanderen gehad hebben, dan ie-
mand uit de tegenwoordige gesteldheid, zoo van het hedendaagsch Hoog- als Ne-
derduitsch, immer zoude kunnen opmaken. Hier uit vloeit dan ook van zelve
voort, dat het gevoelen van hun, welke onze moedertaal van het hedendaagsch
Hoogduitsch willen afleiden, en daar aan onderwerpen, volstrekt moet verwor-
pen worden. En hierom konde ik my met het zeggen van *Pontanus*, boven
bl. 28. aangehaald, niet vereenigen, wanneer hy schrijft: *Lingua indigenorum
vernacula, adeo ad originem suam, quae Germanica est, accedit, ut* enz; de-
wijl hy hier door niet onduidelijk te kennen geeft, dat hy den oorsprong onzer
tale in het Hoogduitsch zoeken wil. Te recht derhalven heeft HUYDECOPER
op *Stoke* II. B. vs. 613. dit gevoelen verworpen, terwijl hy ons zyne meening
ten dezen opzichte duidelijk te kennen geeft, wanneer hy zegt: *Ik ben van een
geheel ander gevoelen*. Ten bewyze hier van strekke nu ons nader betoog, waar
in wy gezien hebben, dat zoo wel het Hoog- als Nederduitsch ten gelyken tyde
reeds tot dezelfde hoogte geklommen was, en dat de taal van byna gelyktydige
Schryvers, in verscheiden opzichten, eene zoo zichtbare overeenkomst aanduid-
de, dat het onderscheid volstrekt niet anders, dan een *dialekt* verschil konde ge-
noemd worden.

§. I V.

Nog met een enkel woord moet ik tot den *Teuthonista* zelven terugkeeren,
en den Lezer, welke van dat Woordenboek eenig nuttig gebruik wenscht te
maken, omtrent de ongelijkheid in spelling, in het werk, zoo in het *Duitsch*, als
Latijn, dikwils voorkomende, vooraf waarschouwen, eensdeels, om hier door de
noodige handleiding te geven, tot het gebruik van het Woordenboek zelve, en
wyders, om, zoo wel den naarstigen en oplettenden *Boonzajer*, als my zelve,
van alle onnauwkeurigheid, zoo in het afschryven, als uitgeven van dit boek,
vrytespreken. Deze ongelijkheid vindt men onder anderen, (om uit velen slegts
eenige plaatfen bytebrengen) op B. *Bocken* en *Boicken*; doch op S. *Slaen Bo-
ken*, en op S. *Smyten*, *slaen*, in B. *Boecken*. — Op S. leest men *Sprecken*,
seggen, in C. *Callen*; doch op C. *Callen* staat *spreeken*; en wederom op S. *vur-
Sprecken*. Op C. *Croenen*, *protelen*; doch op P. *Proetelen*. Op B. *Bijr*; en
wederom op S. *Schenckeber*, *Scherbier*. Op W. *Wyroch*, *Wyerocksboem*, *Wy-
roicker*. Op R. *Reeckelick*, in B. *Berve*; op *Berve* echter leest men *Recklich*.
Op S. *Seecker*; *onSecker*; *Seekerheit* en *Sekerheit*; eindelijk nog aldaar *Sweete*,
Sweten, en ook *afSweiten*, *uytSweyten*. Dezelfde ongelijkheid in spelling heb
ik ook gevonden in het Latijn; dus leest men op B. *Berckhaen*, *Faseanus*; op
F. *Feysaen*, *Fasianus*; en op V. *Vesaynhoen*, *Fefanus*. Deze ongelijkvormige
spelling hebben wy echter best geoordeeld in onzen Schryver te behouden, als
kunnende hier in mischien anderen ten voorbeelde gehad hebben: En wat het
La-

Latijn aangaat, wie weet niet, dat de schriften der middeleeuwen hier in niet zelden van het ware voetspoor afdwaalden; en hoe de spelling in de Woordenboeken van *Papias*, *Joannes a Janua* en anderen, door onzen Schryver, volgens zijn eigen getuigenis, gevolgd, dikwils aanmerklijk van elkandere verschilt.

Geen minder onderscheid in spelling veroorzaakt ook de verwisfeling van Letters, byzonder der Klinkletters, welke in onze taal van groote uitgebreidheid is, en die by *van der Schueren*, misfchien uit oorzaak van zynen tongval, zeer algemeen was; het welk den Lezer by het opslaan van dit Woordenboek, dikwils te vergeefs zoude doen zoeken, waarom ik hier eene lijst der meest voorkomende Wisfellethers zal byvoegen:

A voor E, in *and*, *end*; *dannen*, *dennen*; *marsch*, *mersch*.

A voor O, *Laten*, *loten* (lot werpen.)

AI voor EI, *playn*, op A. *Angher*; doch op P. *Plaen*, *plein*.

AI voor O, *Laick*, *lok*; *Haifman*, *hofman*; *Haifstede*, *hofstede*; *Alregraifste*

voor *groffte*, in L. *geLuydt alre graifste*.

AI voor OE, *Baiten*, *boete*; *Raiden*, *roeden*.

AI voor OO, *Kaicken*, *kooken*; *Baitschappen*, *Bootschappen*; *aift*, *ooft*.

E voor O, *Derschen*, *dorschen*.

O voor U, op O. *dayrOm*, op V. *umb*, *dayrUmb*.

U voor oi of oo, op E. *geBurte* en *geBoirte*.

B en P in alle Hoogduitfche tongvallen zeer gemeenzaam verwisfelende, wordt dit ook by onzen Schryver gevonden, als *Bere* en *Pere* enz. CH fchreef hy voor F, *Sichten* en *Siffen*. Deze bovenftaande letterverwisfelingen waren reeds door *Boonzajer* opgemerkt, gelijk my uit zekere korte aantekening gebleken is; dan zeer gemeen was ook by *v. d. Schueren* de verwisfeling van v en w, en deze fchijnt aan den aandacht van dien Taalkenner ontglipt te zijn, hy hield dezelve daarom een en andermaal voor mislagen, door den letterzetter begaan, en verbeeterde deze als zoodanige in zijn affchrift. Hier van dus, dat hy op bl. 5. voor *altverden* wilde lezen *altwerden*; op bl. 26. voor *wogel*, *wogel*; op bl. 35. voor *Vijnstock*, *Wijnstock*; op bl. 50. voor *verpfel*, *werpfel*; op bl. 73. voor *duywen*, *duyven*; op bl. 89. voor *veesen*, *wesen*; op bl. 110. voor *werken*, *verken*; op bl. 112. voor *wolck*, *volck*; op bl. 127. voor *woir*, *voir*, op bl. 131. voor *vijf*, *wijf*; op bl. 171. voor *onwerMydelick*, *onverMydelick*; gelijk dan ook op de bovengemelde plaatfen in deze uitgave is aangeteekend. Dan, na dat my, uit vergelyking van andere Schryvers, gebleken is, dat ook deze letterverwisfeling in de Duitfche talen bekend was, willen wy het aldaar aangeteekende omtrent eene verbeeterde lezing gehouden hebben, als niet geplaatst, en wy zullen in onze aantekeningen op het werk zelve, ter zyner plaatfe, door voorbeelden uit andere Schryvers, deze letterverwisfeling nader trachten te bewyzen;

terwijl wy dezelve in het vervolg, by onzen Schryver, met stilzwygen zijn voor-
bygegaan, gelijk den Lezer uit verscheiden plaatsen blyken zal.

Waarschijnlijk heeft de Schryver, mischien wegens bezigheden van beroep,
of uit hoofde zyner afwezenheid van de plaats, daar het werk ter persse be-
zorgd was, geene gelegenheid gehad, het zelve met de vereischte nauwkeurig-
heid na te zien. Hier van denklijk, dat men dikwils het zelfde woord twee-
maal op dezelfde letter vindt; zoo als, onder anderen, plaats heeft in *averLoip*,
dat tweemaal op L., en in *uytGaen*, dat driemaal op G. voorkomt; om van
andere woorden niet te spreken. Voorts wordt de Lezer, meer dan eens, na
het een of ander woord verwezen, hetwelk echter te vergeefs gezogt wordt.
Van deze geringe verzinningen, welke aan de innerlyke waardye des boeks niets
ontnemen, maak ik hier al mede alleen gewag, op dat dezelve niet als onnauw-
keurigheden, in deze uitgave ingeslopen, mochten aangezien worden.

Maakt gy nu, letterlievend Nederlander! van dit Woordenboek, wel eer door
den verdienstlyken *van der Schueren* zaamgesteld, een nuttig gebruik; gy zult
dan wel ras met my overtuigd zijn, dat ik het zelve niet ten onrechte zeer be-
langrijk voor onze Taalkunde gerekend hebbe: En niemand denke nog, dat al-
leen binnen dezen kring het nut, uit dit werk te trekken, ligge opgesloten en
bepaald worde. De Taalkunde, ten allen tyde te recht beschouwd zijnde, als het
eerst en voornaamst hulpmiddel, om door de kennis van de ware en oorsprong-
lyke beteekenissen der woorden, tot de kennis der zaken zelve te komen, zoo
zal dan ook dit zelfde werk ons tot verdere wetenschappen kunnen opleiden,
en ons de daden en handelingen onzer eerste voorvaderen, hunne geschiedenis-
sen, zeden, wetten en gewoontens, uit hunne oorspronglyke schriften leren ken-
nen. Zoo dat ik hier ten slotte de woorden van den grooten HICKESIUS (*)
de mynen moge maken: *Verum enimvero quamvis Vocabulorum, quibus jam uti-
mur, vim et emphasin ex propriis fontibus discere operae pretium sit, et pulcrum
scire, non, ea tamen de causa Antiquitatum Cultores ad haec studia invito, ut
meras vocum derivationes sciant, sed ut in rebus, quarum voces vehicula sunt;
erudiantur. Scilicet, ut instituta, mores, ritus, politiam, res pace belloque
gestas, dogmata, scita, leges, imo ut commenta, fabulas, et superstitiones ma-
jorum ex vernaculis ipsorum scriptis addiscant.*

Wijnmaand 1797.

J. A. CLIGNETT.

(*) *Institut. Grammat. Anglo-Saxon. et Moeso-Goth. in Praefat.*

LIJST

LIJST VAN OUDE VOCABULARII LATINO TEUTHONICI
EN GERMANICI, IN DE XV. EN XVI. EEUWE, ZOO
IN DE NEDERLANDEN, ALS IN DUITSCH-
LAND, UITGEGEVEN.

A. IN DE NEDERLANDEN.

1. De oudste *Vocabularius Latino Teutonicus* is gedrukt te Zwolle in 1479. in 4to. Uit de Voorrede blijkt, dat dit Stuk alleen is opgesteld, om op de Scholen door de Jeugd te worden gebruikt. Zie voorts VISSER Naaml. bl. 8. en 67.

2. *Vocabularius Copiosus et singularis unus ex diversis diligentissime Theutonicatus*, gedrukt in groot folio, met de letter van Johannes a Westfalia, te Leuven; doch zonder jaar, waarschijnlijk omtrent 1480. of vroeger. De Voorrede, welke ik hier, uit hoofde der ongemeene zeldzaamheid van dit Stuk, geheel invoeg, is van dezen inhoud:

Etsi non desint ex omni evo nobilissimi idiomatis latini interpretes unus tamen inter omnes sic anteriorum ferme omnium mira quadam et succincta admodum copiositate in unum conflavit labores, ut Vocabulorum conflatus nomen recte sortiatur. et qui illum noverint Catholicon Popiam Britonem Braxilogum Hugucionem Brevilogum. et Puericium non ignorant. Solus quoque pro omnibus satis est sed et historicos oratores poetas et grammaticos a summis ad infimos tam solerti indagine lustrasse deprehenditur ut omnibus omnia factus videatur. quidque latine vocis latinus expositor certissimus dictiones singulas germanice lingue tam provide diserteque coaptet et appropriet ut si quem germanici huius idiomatis amor forte teneat aut moveat utilitas, et eius et latini certior exinde evadat interpres. impigre igitur litterarum quivis amator sive incipiens ille sit proficiens aut proventus hunc secum habeat conflatum gravissimorum virorum longiori desiderio ingentique rogatu ex abdita bibliotheca ad lucem tandem depromptum et tam terse politique exaratum atque ex eo tanquam phrygie de montibus yde elegantissimarum dictionum classem moliatur quibus equora naviget scripturarum aut si malit cum senis sapientis Salomonis electissimos caedros abietesque ornatissimi sermonis partes velut de libano precipitat optatum sancti laboris fructum accepturus feliciter.

3. *Vocabulorum Gemmula cum addito*, gedrukt te Antwerpen by Gerard Leeu 1486. in 4to. Mr. J. VISSER bericht my, dat in de afdruk, welke hy bezit, geene Voorrede gevonden wordt, ten ware die daar aan mochte ontbreken: zie de aangeh. Naamlijst bl. 22.

4. *Gemmula Vocabulorum cum addito*, mede gedrukt te Antwerpen by denzelfden Gerard Leeu 1488. in 4to. Zie VISSER Naaml. bl. 29.

5. Gem

5. *Gemmula Vocabulorum cum addito, diligenter revisa et emendata*; gedrukt te Deventer by Richardus Paefroed 1489. in 4to. De Voorrede, voor dit werk geplaatst, beginnende: *superioribus diebus*, behelst niets opmerkleijks, en vervat, in andere woorden, den inhoud der Voorrede, voor de vroegere uitgaven geplaatst. Waar uit men besluiten kan, dat ieder uitgever de Voorrede zoodanig heeft ingericht, als hem goed-dacht.
6. *Gemmula Vocabulorum*; gedrukt te Deventer by Jacobus de Breda 1493. in 4to. Zie VISSER Naaml. bl. 37.
7. *Gemmula Vocabulorum*; gedrukt te Delft 1494. in 4to. VISSER Naaml. bl. 38.
8. *Gemma Vocabulorum*; gedrukt te Antwerpen door Theodoricus Martini 1494. in 4to. In het slot van de Voorrede, door den uitgever voor dezen druk geplaatst, leest men: *Cum ergo hic liber optimis vocabulis, non minus duobus millibus sit adauctus, eius quoque titulus merito videtur augendus, ut iam non gemmula sed rectius gemma vocabulorum possit inscribi.*
9. *Vocabularius Optimus, Gemma Vocabulorum merito dictus, quia duobus millibus optimorum vocabulorum maior est priori gemmula et multo correctior*; gedrukt te Deventer by Richardus Pafraet 1495. in 4to. Hier in vindt men dezelfde Voorrede als in de laatst voorgaande uitgave. VISSER Naaml. bl. 40.
10. *Gemma Vocabulorum*; gedrukt te Deventer by Richardus Pafraet 1497. in 4to. VISSER Naaml. bl. 46. Een afdruk van dit werk berust onder my, waar uit blijkt, dat hier in ook gevonden wordt dezelfde Voorrede, als in de uitgave van 1489. zie hier boven N°. 5.; doch dat ook aan die Voorrede vooraf gaat zeker Voorbericht van den uitgever, beginnende: *Inspiciens nuper Vocabulorum gemmulam; animadverti enz.* Eindigende even als door ons onder N°. 8. is opgegeven; en dus zal deze uitgave waarschijnlijk een herdruk zijn van de antwerpsche uitgave van 1494. Waar by echter dan ook reeds zal gevoegd zijn, gelijk in deze uitgave, het, in het Voorbericht, zoo genoemd: *singulare alphabetum de propriis nominibus vel hominum illustrium vel urbium ac Provinciarum vel montium ac fluviorum.*
11. *Gemma Vocabulorum*; gedrukt te Deventer in den jare 1500. Zie VISSER Naaml. bl. 51.
12. *Gemma Gemmarum, cui addita sunt vocabula cuiusdam Rabbi Joannis*; gedrukt te Leyden by Joannes Severinus 1515. in 4to.
13. *Vocabularius ex quo Latino Theutonicus*; uitgegeven zonder byvoeging van plaats of jaar, waarschijnlijk omtrent 1486. in 4to. Deze beide laatstgemelde *Vocabularii* zijn aan Mr. Jacob Visser, volgens een van hem ontvangen bericht, denzelven na de uitgave zyner Naamlijst nog voorgekomen.

B. IN DUITSCHLAND.

1. *Vocabularius Latino Teutonicus*. By deze uitgave is noch het jaar, noch de plaats, noch des drukkers naam vermeld; doch waarschijnlijk is dit werk gedrukt te *Mentz* by *Johan Guttemberg*, omtrent 1466. in 4to.; of eenigen tijd later te *Eltwil* by *Nicolaas Bechtermuntze*; ten minsten hier toe zijn dezelfde letteren gebruikt, met welke het *Catholicon* in 1460. te *Mentz* gedrukt is. Van deze uitgave berust een zeer schoone afdruk in de ryke boekverzameling van Mr. *Jacob Visser*. De zeldzaamheid dezer uitgave is zeker oorzaak, dat men van dezelve nergens eenige melding gemaakt vindt. Het verdient ook opmerking, dat de *Vocrede* voor dit boek van denzelfden inhoud is, als die, welke voor den *Vocabularius*, gedrukt te *Zwolle* in 1479, gevonden wordt, en waar van wy hier boven A. N°. 1. gewag maakten.
2. *Vocabularius Latino Teutonicus*, gedrukt te *Eltwil* by *Nicolaas Bechtermuntze* 1469. in 4to. Het werk is by denzelfden Boekdrukker tweemaal herdrukt, als eerst in den jare 1472, en laatstlijk in 1477. Zie over deze uitgaven *MEERMAN Orig. Typogr. Tom. II. p. 96.* in not. *MARCHAND Histoire de l'Imprim. p. 61.* en *PANZERS Ann. der ält Deuts. Litter. f. 57. 70. en 104.*
3. *Vocabularius Latino Teutonicus*; gedrukt in 4to., doch zonder melding van plaats of jaar. Deze uitgave is hier door van de vorige onderscheiden, dat aan het slot van het werk in iedere verschillende vaarsen staan.
4. *Vocabularius Latino Teutonicus*; gedrukt te *Ulm* by *Joannes Zainer* 1480. in folio. *PANZERS Ann. f. 115.*
5. *Vocabularius secundum ordinem alphabeti, ita quod latinum precedat et theutocum subiungatur*; gedrukt te *Nuremberg* by *Conradus Zeninger* 1480. in 4to. Volgens aanteekening in *PANZERS Ann. f. 116*, zoude deze uitgave een herdruk der laatst voorgaande zijn. Dit werk is althands by denzelfden Boekdrukker aldaar herdrukt in 1482. mede in 4to. Zie *PANZERS Ann. f. 132*. Nog vinde ik aldaar vermeld een *Lateinisch Deutsches Wörterbuch*, gedrukt 1483. in folio; en *RICHEY Nachr. von dem Teuthon.* achter het *Idiotic. Hamb. f. 437.* gewaagt van een dergelijk Woordenboek, mede in 1483. te *Neuremberg* in 4to. gedrukt, welke ons daar van f. 438. een breedvoerig verslag geeft.
6. *Vocabularium Teutonico Latinum, et vocabularium predicantium*; gedrukt te *Hagenau* 1487.
7. *Vocabularius Latino Teutonicus*; waarschijnlijk gedrukt te *Keulen*, omtrent 1484. in 4to.
8. *Vocabularius Latino Teutonicus, et Vocabularius rerum*; denklijk mede te *Keulen*, omtrent 1489. Van de beide laatstgemelde *Vocabularii* berust een afdruk in de boekery van Mr. *Jacob Visser*.

9. *Vocabularius Predicantium*; almede uitgegeven zonder byvoeging van plaats of jaar; doch naar gedachten voor 1490 in Duitschland gedrukt, en mogelijk wel te *Heidelberg*, zijnde de uitgever *Iodocus Eychman de Kelw*. Het is het zelfde werk, het welk in *PANZERS Ann.* f. 449. vermeld wordt.
10. *Vocabularius Rerum Latino Teutonicus*; gedrukt te *Straatsburg* 1491. in 4to. volgens opgave van *Mr. J. Visser*.
11. *Vocabularius rerum*; gedrukt 1496. in 4to. In *PANZERS Ann.* f. 451. vindt men aangeteekend, dat dit werk eenige overeenkomst zoude hebben met een ouder by hem aldaar f. 56. breeder omschreven *Vocabularium Latino Germanicum*, in folio.
12. *Gemma Gemmarum, sive Vocabularius Latino-Germanicus*; gedrukt te *Keulen* by *Hermanus Bumgart de Ketwyck* 1501. in 4to. Een afdruk berust by *Mr. Jacob Visser*.
13. *Vocabularius Optimus gemma dictus*; gedrukt te *Leipzig* 1505. in 4to.
14. *Vocabularius Latino Teutonicus*; gedrukt te *Keulen* door *Martinus de Werdena* 1512. in 4to. Een afdruk berust by *Mr. J. Visser*.
15. *Vocabularius dictiones Teutonicas Latinis praeponens*; gedrukt te *Straatsburg* by *Mathias Haphuf* 1515.
16. *Vocabularius Joannis Altenstuig*; gedrukt te *Hagenau* 1516. in 4to. Van geen der vijf laatstgemelde werken vinde ik in *PANZERS Ann.* eenig gewag. Dan onder den jare 1516 wordt aldaar nog vermeld: *Vocabularius quatuor linguarum Latine, Italice, Gallice, et Alamanice*; gedrukt te *Augsburg* door *Erhart Oglin*, in 4to.

Incipit Vocabularius qui intitulatur Teuthonista vulgariter dicendo der Duytschlen-
der ea ratione quod termini in capite rigarum a theuthonico sunt incepti. Edi-
cio quoque huiusmodi operis completa est de anno domini MCCCCLXXV. de
mense Marcii.

Licet eruditi viri grammaticæ regularis minime sint ignari tamen inter ipsos ni fallor
quidam inveniuntur grammaticæ positivæ id est terminorum significantiæ precipue rarorum
et inusitatorum aliquatenus imperiti. Hii igitur si quid de latinicis ignoraverint terminis
ad huguicionem ad papiam ad britonem ad braxilogum ac demum ad mare magnum vide-
licet catholicon remittuntur informandi. Ipsis velim hoc ne sit dedecus cum ut arbitror
nemo mortalium sub sole degat qui singularum facultatum terminorum in sui pectoris
scaturie perfectam gerat scienciam. Rursum et inter michi similes non grandiusculi
dogmatis stragulos videlicet clericos pudibunda interreperit ignorancia. cum plerumque re-
rum oculis nostris coram positarum utique sat vulgarem, sed minime latinicalem nomi-
num noverimus interpretacionem. de verbis quoque id nobis occurrat simile. Illorum
igitur et mee subvenire cupiens, ebetudini hoc presens profecto opus compilare decrevi.
Nam sicuti prelibati vocabuliste similesque ferme omnes suas eo modo contexuere pagi-
nas ut singulos ab ipsis ordinatos passim terminos ydeomate latino a capite sint iniciati.
deinde mox ad interpretacionem eorundem orthographiam continuando convertant. Ita-

que ego tantillus a contrario conceptu sequens opus suis semper in terminalis a theutho-
 nicali logisma exorsus sum caracterizare. Nam huguicionem vetustissimum et amplissimum
 terministam huic operi pene totum interferui aliosque michi notos immiscui. Ego quo-
 que sub celtici ducatus clivenfis cololienfis dyoecefsis emisperio orbicularis lucis sumpfi
 exordia. Ideo nativam dignificans humum linguagio materno primo loco alamanice deinde
 latinice id quod excurrit expresfi.

Et vos mi domine preposite ipsius domini ducis a commentariis presencialiter cernitis
 per me vobis deditissimum vestrum votum hac in re fore adimpletum.

TEUTHONISTA

OF

DUYTSCHLENDER.

A.

AB.

AC.

A. B. C. Alphabetum.

Abel. huppſch. mop. ſchoen. ſuberlick. wendelick.
buiſch. ghedelick. Pulcher. decorus. ſpecioſus.
formoſus. ornatus. procerus. citroſus. con-
ſpicabilis. conſpicabundus. conſpicuus. con-
ſpicax. opiparus. i. elegans. venuſtus. ve-
nuſtulus. id eſt aliquantum venuſtus. ve-
nerius. i. pulcher.

Abel. ſubtyl. rijckſpinnick. naubundick. cloick.
Subtilis. ingenioſus. habilis. adinventivus.
argutus. cernuus. cernulus. almus. decen-
tarius. dedalus. dedaleus. faber. a. um. affa-
ber. a. um. machinoſus. mechanicus. i.
ingenioſus. ſenſuoſus. poliſenus.

Abel. pzoer. Amabilis. urbanus.

Abel. nett. ſmuck. bledick. caſſ. polijſt. Curioſus.
politus.

Abelheyt. huppſcheyt. in S. Schoinheyt.

Abelheyt. ſubtylſheyt. rijckſpinnicheyt. cloeckſheyt.
naubundicheyt. behendicheyt. cloeckſheyt. Subti-
litas. ingenioſitas. habilitas. machania. ma-
chinoſitas. machinacio. ſenſuoſitas. conſpi-
cacia. conſpicacitas.

Abbp. Abbacia.

Abbiſſe. Abbatiffa.

Abt. Abbas. pater monachorum.

Abſtinenti. ſoberheit. maupſamheit. Abſtinentia.
ſobrietas. parſimonia. brya. ſobriolus.

Acht. Octo.

Acht boickblader to hoip gebonden dat heyt eyn
quatern. Quaternus. quaternulus. quaternun-
culus. Quaternen maken Quaternare. Qua-
ternen to hoip vergaderen. Conquaternare.
Quaternen van eyn verſchepden. Disquater-
nare. requaternare. per. iterum. van Quater-
nen tot Quaternen. Quaternatim.

Achtgen. Decem et octo.
getal van Achtentigen. Octogenarius.
van eyn ind Achtentigen. Octogenarius unus.
van twe ind Achtigen. Octogenarius binarius.
ind ſo bozt an bis tot negentich.

Achte dach van eyne hoichtijc. Octava.

Achtentich. Octoginta vel Octuaginta.

eyn ind Achtentich. Octoginta unus.

twe ind Achtentich. Octoginta duo.

dry ind Achtentich. Octoginta tres.

vier ind Achtentich. Octoginta quatuor.

vijs ind Achtentich. Octoginta quinque.

ſees [l. ſeff] ind Achtentich. Octoginta ſex.

ſeven ind Achtentich. Octoginta ſeptem.

acht ind Achtentich. Octoginta octo.

negen ind Achtentich. Octoginta novem.

A

Ach

Achtentichste. Octogesimus.
 een ind Achtentichste. Octuagesimus primus.
 twee ind Achtentichste. Octuagesimus secundus.
 drie ind Achtentichste. Octogesimus tercius.
 vier ind Achtentichste. Octogesimus quartus.
 vijf ind Achtentichste. Octogesimus quintus. Et
 sic deinceps.
Achtentich maël. Octuagies.
Achtthondert. Octingenti. te. ta.
 getaël van Achten. Octonarius. a. um.
 getaël van Achtyenen. Denarius. octonarius.
 die Achste. Octavus. octonus. a. um. octona-
 rius. a. um.
Achtfeldich maken. Octuplare. octiplicare.
Achtfeldich. Octiplex. octupliciter. occuplus.
 occupliciter.
Achtmaël. Octies. adverbium.
Achten. wederleggen. taxieren. rekenen. wederleggen.
 tzege. toeren. schatten. Estimare. compen-
 sare. taxare. contaxare. pretaxare. retaxare.
 reputare. computare. extimare. appreciari.
 depreciari. precio. as. are. deprecio. as.
 liceor. ceris. licitor. aris. calculare. cen-
 sere.
weder Achten. wederleggen. Avertor. ris. refu-
 tare. detrectare. i. recusare. repudiare. abi-
 cere. oppedere. reprobare. respuere.
weder Achtung. wederlegging. Repudiatio. re-
 pudium. repudii. refutatio. recusatio. ab-
 jectio. averfio.
groot Achten. Magnipendere.
klein Achten. Parvipendere.
snood Achten. Vilipendere. deprecior. aris. vi-
 lifacere. vilificare.
nept Achten. Nichilipendere.
wepnuch Achten. Floccipendere.
smellich Achten. Naucipendere. naucifacere.
licht Achten. Levipendere.
Achten als een vrese. Juncipendere.
ver Achten. in B. Blameren.
ver Achten. wederleggen. wederachten. wederwer-
 pen. Refutare. reicere. repudiare. abicere.
 recusare.
onze Acht. Ceron. onis. levis. ineptus.
Achterdepl. Arritagium. gii.
Achter. honden. nae. retro. a tergo.

Achterwart. hunderwart. to rugge. Retrorsum.
 seorsum. post tergum. a tergo. iusum. id
 est Deorsum.
Achter. taxierre. Metaxarius. taxator.
Achtinge. taxeringe. drie maecht van den herba up
 dat wort Achten. wederleggen.
Achte. soze. blijf. rucke. Cura. sensatio. pen-
 satio. sollicitudo. diligentia. aporia. Etiam
 in E. Ernsticheit.
Achten. sozen. blijtgen. Curare. accurare. di-
 ligentiam adhibere. intendere. sollicitare.
 Cetera. in D. anrechtich wesen.
Achte. van. Bannum imperiale seu princi-
 pum.
Achten stepp. Achates. tis.
Acher. Ager. frugifer. grumus. grumulus. di-
 rus. rusculus di. agellus. di. agerculus. di.
 etiam in C. Cant.
Acheren. buwen. pluegen. eeren. Agrare. arare.
 colere. accolere. agricolare. lirare. sul-
 care.
Acherman. buwman. Rusticus. agricola. ruri-
 cola. villanus. villicus. agricultor. colo-
 nus. agricolonus. ruricola. ruricolonus.
 ruralis. baturius. fundanus. arator. arator-
 culus. di. agellarius. arvalis. georgicus.
 glebo. onis. aratorius. De hiis etiam in B.
 geBuur.
Acherwerch. Agricultura. aratura.
Acherloen. dat man van den acher neemt to her-
 ropen. Agaria. aliis agrarius aut agraria.
Acherrecht. idem.
in Acher wassende wilt crugt off buucht. Agrestis.
 te.
Acher ongebuwet. proprie een driesch. Agri-
 pennus. Tesserinus.
sait Acher. Ager sationalis.
won Acher. woem Acher. Ager confitus.
wend Acher. Ager pascuus.
blomen Acher. Ager floridus. vel florens.
Acher van cc. morgen land. Centuria. e.
Acher die met water muren off steppen bezeedt
 is. Artificinius. nii.
Acher nuh to land gemaekt ind heit nuh land.
 Novale. lis. novalis. lis.
Acher musten. Infimare. stercorare.

Admant. eyn kusstel steyn. Adamas.
 Abdee. vaertwaer. gesunt sijn wy ons. blijft
 gesunt / got behued u. got segghen u. got ge-
 leyd u. got wijs u geleiden. hebt gueden nacht.
 ter gueder nacht. Vale. valete. valetto. vale-
 tote. valeatis. ad bonas horas. deus condu-
 cat. apoge. apogete. apogeto.
 Adel. edelheit. geburtich. waelgeboren. Nobilis
 ter. tas. generosus. tas. procerus. tas. in-
 genuus. tas. illustris. tre. illustreitas. spec-
 tabilis. le. ter. tas. clarus. tas. egregius.
 ie. tas. etiam in H. Hoich in werden. etiam
 in E. Edel geburtich.
 Abel. sump. poel. onreyn. Cenum.
 Abel. eyn gestwel an der hant off voeten. Ulcus.
 apostema. tumor.
 Abeler. arn. eyn vogel. Aquila.
 Abem. Anhelitus. respiramen. mentum. alitus.
 spiramen. spiritus. us. ui.
 Abemen. spirare. respi. anhelitare. alare.
 samen Abemen. samenblasen. Conspirare. con-
 sufflare. Item inspirare. expirare. aspirare.
 respirare. su. pirare.
 Abemgat. Spiraculum.
 dat suel in Adempt word. Spiratinus.
 op Ademnghe. opblasinge. opsuchtinge. Suspirium.
 suspiramen. suspiramentum. Aspiramen. men-
 tum. aspirosus. Et sic de reliquis.
 Ademlich. Spirabilis. le. ter. tas.
 Aber in den lijbe. Vena. venula. di. fibra inde
 fibrosus.
 Aber dair die lichte dair gheit. Arteria. rie.
 Aber. off. ofte. eder. oder. inter. antwer. Vel.
 aut. ceu. live. an.
 dye Aber. Varica. ce. varix. cis.
 vol Aberen. Venosus. fibrosus. a. um.
 Abder dat is slangen art. Vipera. serpens.
 Abderlater. Flebothoneus. flebothomator.
 Abderlatinge. Flebotonia.
 Abesse. eeghdesse. Lacerta. lacertula. di. lacer-
 tus. ti. botraca. bulmus. saura. lacertellus.
 lacertella.
 vol Abessen off eeghdesen. Lacertosus.
 Abhent bur Eistmissen. Adventus domini.
 Abbotait. Advocatus. ta.
 Abbotaitscap. Advocacia.

die Abbotaitscap soicht to dair. Circumfora-
 nus.

Aff. van. A. ab. abs. de. inde. e. ex. exinde.
 deinde.

Aff. ape. merkat. stampnckel. ind dese sunt biff-
 terley. item Die starten hein die heuten Cyr-
 copetiti. Die ruto ind bultich sijn heuten
 Fringe. Die alte meyste heit Conus. Die
 anderen heuten Cinocephali ind hein gelijcknis
 van ansichten als honde. Die anderen heiten
 Satiri ind sijn unhusch ind onardich ind he-
 ten in dupsch bobijn. ut in B. Bobijn.
 Die anderen heuten Calitricen desen anderen
 ungelijck. want si hein eynen langen bart ind
 eynen breiden start.

Aff. dair. ghech. sot. dollart. nar. dwaiff. onbroit.
 onbescheuden. onversonnen. mall. Fatuus. stul-
 tus. follus. infrunitus. infronitus. i. insi-
 piens. excors. secors. mattus. frontofus.
 cerebrosus. capitosus. blatus. bardus. ama-
 sus. blennus. blenno. onis. brutus. ignavus.
 imprudens. gurdus. gerro. onis. i. stultus.
 indiscretus. improvidus. delirus. i. stultus.
 insensatus. inconsultus. ignarus. gerroneus.
 gerronaceus. monarficulus. i. stultus.

Affen. schampen. spotten. schertzen. belachen.
 et cetera. Deridere. irridere. gannire. deli-
 rare. illudere. alludere. eludere. deludere.
 agarriri. ludificor. aris. ludifico. as. narire.
 i. subsannare. fibilare.

des tot den Affen off apen hoirt. Simius. a. um.

Affgot. Ydolum. simulachrum. statua. staciun-
 cula. conflatile.

der Affgaide tempel. Phanum. ni.

der Affgaide coster off priester in oerem tempel.
 Phanaticus.

der Affgaide spijse. Ambrosia.

der Affgaide offerhand. Ydolotitum.

der Affgaide dyenre. Ydolatra. tre.

alle Affgaide tempel. Pantheon vel Pantheum.
 thei.

Affgaide in den huysen. Penates.

der Affgaide meker. Statuarius. ria.

tot den Affgot hoirende. Statuarius. statuaria.
 statuarium.

Affgadpe. Ydolatria.

Afgaide namen.

Apollo. Afgot der waghelen.
 Alburnus ind Amadriades sint gaide der wal-
 den. der buschjen ind der boemen.
 Astaroth.
 Archena i. Dyana.
 Agenaria. Angaronea. Anxt berdyjbers.
 Agenora. gaedynne [l. gaedynne] to werc-
 lien to doen.
 Apis rex.
 Amphitrix.
 Accaron.
 Anna. Gaedynne des iaers.
 Arga.
 Bachus. Got des wyns.
 Baal den helizeus dye prophete wederstont.
 Bel. nabuthodonosors van babylonen affgot.
 Beelphegor id est Baal. der Moabiten affgot off
 Accaron.
 Belus. Koeninck of affgot van Assyrien.
 Bellona. Gaedynne des strids.
 Berith.
 Bellipotens. Got of Godinne des strides.
 Bubastis. Godynne der hoeherden.
 Cantes. tium. Gaedynne der ornamenten of
 tzyeringen.
 Carmentis. Gaedynne der lyebe of gesenghs.
 Carposorus. Duchtzeger.
 Ceres. ris. Gaedynne des korns. Adorea idem.
 Cibiles. lis. Der afgaide moder. scilicet ter-
 ra. quae cibaria confert. etiam Cibe-
 les.
 Cuna. Godinne ober der hunder wegen.
 Cupido. Venus soen.
 Confus. si. Got des raitz. Neptunus idem.
 Dodona. Godinne der eyghelen. Diana.
 Egeus. Got des meers. Neptunus idem.
 Eolus. Got der wande.
 Feronia. Godynne van eyn wasser genant Fe-
 ronja.
 Forculus. Got de dye portzen ind de doeren
 herwart.
 Flora. Gaedynne der blomen.
 Fanni. Incubi. Incubones. Fannicarii sijnt
 afgaede der walde.

Fortuna. Dye Gaedynne is blint. inde brenge
 geluck ind ungeluck nae verre gadingen.
 Frugera. Gaedynne des korns.
 Hymeneus. Got der huylsten.
 Inferus. ri. Afgot der hellen.
 Juventas. tatis. vel Hebe. Junoni [l. Ju-
 nonis] filia. Gaedynne der joechte off der
 jonckheyt.
 Laverna. Gaedynne der moerder ind der dyebe.
 Lacturnus. Got ober dat groen uptgaende coern.
 Labitina. Gaedynne der onkunscheit.
 Linxa. xe. Gaedynne der heesten.
 Limitanus. Got ober dye weghe ind anstoete.
 Terminus idem.
 Lucina of Juno of Pallas of Dyana. Gaedynne
 der geburten. Latona idem.
 Limentinus. God ober de durpelen.
 Matura. Gaedynne ober dye morgens roede of
 ober dye ure dye daer is tuschen nacht ind dach.
 Vesperta. Gaedynne [voeg hier in ober dye
 ure] die daer is tuschen dach ind nacht.
 Mars. Got des strides.
 Mercurius. Got der coipluyde.
 Minerva of Pallas. Gaedynne der wijsheit.
 Minerva heit oic Curitis. die gaedynne der
 sorgen is aever dat volck ind die sich ter-
 echt nemen.
 Moloch. En affgot.
 Nympha. Musa. Gaedynne der wateren.
 Nymphe. Gaedynnen der fonteynen.
 Nepee. Gaedynne der dalen.
 Nereides. Gaedynne des meers.
 Naides. Gaedynnen der wateren ind ribberen.
 Neptunus. Got des raitz.
 Napea. Gaedynne der blaemen.
 Nonensiles. Sijnt gaide die den scheepen schade
 doen.
 Nereus. Got des meers.
 Neris idis. Doute off dynt des meers.
 Numeraria. Gaedynne des getals.
 Numen. nis. Afgot aever den wille.
 Orcades. Gaedynne der berge.
 Odoria. Gaedynne aever wal ruplien.
 Offulcus. vel Serpentarius. vel Esculapius.
 wart van den roeberey angebedt in eyne
 slanghen schijne.

Opis.

Opis. pis. pi. Goedynne des rickdoms.
 Oreas. oreadis. Goedynne der berghe.
 Pomona. Goedynne der appelen.
 Pallas. Goedynne des strijds.
 Pan. Pannis. Afgot der herdden.
 Panita. te. Got der walde of busche.
 Pales. lis. Goedynne des weers bur de beesten.
 Pollux. lucis. Afgot die guet geluck gaff.
 Portunus. ni. Got der haven des meers bur
 die scheppe.
 Predicatus. ti. Got des erffs.
 Priapus. Got der garden.
 Runcia. Goedynne der bestlunde of booplunde.
 Salathia. Goedynne des meers.
 Sancus. ci. Afgot der heilichmakingen.
 Stimula. le. Goedynne der pzeleien.
 Seron.
 Saturnus.
 Tellurus. ri. Afgot der erden.
 Triconia of Pallas. Goedynne des strijds.
 Vacuna. ne. Goedynne der iedicheyt.
 Vagiticatus. Afgot der kleyne hunderken.
 Venus. Goedynne der liefden of der schoenheit.
 Vertunus. vel Verterunus. Afgot der con-
 lunde ind der cremer.
 Vertumnus. Afgot der begynne of des lairs
 off des daghes.
 Vaticinus. Afgot der heyden of des heyden-
 schen holhes.
 Vittula. Goedynne der bzoutoden ind seeghbech-
 tingen.
 Volutina. Goedynne der heyden.
 Vulcanus. Afgot des buirs.
 Jupiter. Jovis.
 Aestruyt. eyn krypt. Abrotanum.
 Affait. eyn post off stegn die dat rat van den wa-
 gen affet.
 den Afgaiben eer to doin. Prophanare.
 Affyde. eyn heymliche stede des huyfes. Absida.
 Abditum. Abdicium. exedra. dre.
 Aist. bzucht. Fructus.
 van Aist off bzuchte suede gaben. Traiemada.
 dorum.
 Agatenstegn. bernstegn. ghetten. Agates. gaga-
 tes. bornix.

Aghē. haff. Palea. festuca. quisquillie. arum.
 inde quisquilius. a. um. faluppa. pe.
 Aha. interiectio admirantis seu letantis.
 Ah. interiectio dolentis.
 Ayn. sunder. behalven. ontgeschenden. Preter.
 absque. sine. demptis. salvo.
 Aielep. Aculegia. flos seu herba floris.
 Aien. ein heiser stat. Aquisgranum.
 All. mitegn. mitegnander. to hoy. to gader. to
 samen. Totum. omne. universum. cunctum.
 haeben. All. Altissimus. supremus. supernus.
 yperion. onis.
 All dynch behalvende ind de heiste. Hemiolius.
 a. um. hemiolicus. la. um.
 All deger. all to samen. all to hoy. all to mael.
 alligader. to gader. gentzelich. gantz. Totali-
 ter. integraliter. penitus. penite. omnimode.
 Alabaster. marmerenstegn. alabastrum bat. mar-
 meren bat. Alabastrum.
 Alabastrum off marmeren taissel. Abax.
 Alant off Galant krypt. Emula. le.
 die Alde dyngen in gedechtnissen hest off schryft.
 Antiquarius.
 die Alde ind nyje dyngen schryft. Librarianus.
 Alden. aliberden. [l. altwerden.] Seneo. se-
 nesco. inseneo. insenesco. conseneo. conse-
 nesco. perseneo. persenesco. vetero. as. are.
 absolutum. eciam quandoque activum anti-
 quari. inveterari. inveterare. conveterare. id
 est simul antiquare.
 Alder. Senectus. senecta. senium. antiquitas.
 vetustas.
 Alder vader. Avus.
 Alder moder. Ava vel Avia.
 gelich Alder. ebenalder. Coetaneus. coevus.
 coëqueus. la. um.
 Alderen. Parentes. unde parentalis. ter. Geni-
 tores. progenitores.
 den Alderen in seeden to volgen. Parentare. pa-
 rentizare.
 Alderen doeder. Parenticida.
 van Aldes. Antiquitus.
 Alle. Anguilla.
 Aliste. Anguillarum.
 Aliechtich. Anguillaris. re.
 Alinch. gantz. gentzelich. clackloise. heele. ge-
 hee.

heelich. gar. Totalis. le. ter. tas. integer.
 gra grum. integre. graliter. tas. totus. totali-
 ter. tas. topicus. a. um. id est totaliter. mere.
 Wijnch. gantz. heelmaaken. Integrare. integre-
 scere. passive. deintegrare. grasco exinte-
 grare. grasco. passive.
 weder Wijnch. gang. heelmaaken. Redintegrare.
 restaurare. reparare. redintegrescere. passive.
 Alleen. eynich. eynsam. Solus. solitarius. inso-
 lidum. tantum. tantundem. tantummodo.
 solummodo. duntaxat. saltim. saltem.
 to Allen sijden. Utrobique. circumquaque.
 Allentelen. allentzen. alleynchede. Successive.
 gradatim. cessim. passim. sparsim. discursim.
 distinctim. paulatim. pauxillatim. particu-
 latim. pedetim. minutatim. intercalatim.
 lapsim. interpolatim. sensim. interscalatim.
 Altyt. altois. alwege. alsethyn. stedelich. ewelich.
 ummermeer. duynich. volherdich. blijflich. wer-
 achtich. unbergentlich. Semper. sempiternali-
 ter. lis. le. tas. frequens. ter. jugis. ter.
 perhennis. ter. tas. indefinenter. assiduus.
 tas sedulus. lo. continuus. tas. interdus.
 perdius. eternus. lis. le. ter. tas. sempiter-
 nus. lis. le. ter. tas. affatim. evitaneus.
 eviternus. lis. le. ter. tas. perpetuus. per-
 petuitas. aliter. evus. perpes. perpetim.
 durabilis. le. ter. tas. durativus. a. um.
 Allugn. Alumen.
 Almisse. Elemosina. eloaroga. agapa. pe. vel
 agape. pes. pei. roga. ge.
 Almisse geben. Erogare. conferre.
 Almisse hooff. Cophinus.
 Almosenper. Elemosinarius. ria. cenodocha-
 rius. ria.
 Alrelepe. beelelepe. Multipharie. diverse. varie.
 Alrewegen. in M. alreWegen.
 Alrupn. Mandragora.
 Als. alsoe. Sicuti. sicut. prout. prouti. velut.
 veluti. quemadmodum. tanquam. utputa.
 utpote. puta. ceu. scilicet. videlicet.
 Als. Dum. cum. quando. postquam. postea-
 quam.
 ind Als. Acubi. postubi. id est postquam.
 by Alsoe. in dem. behestlich. in maten. als off.
 mpt onderscheyde. so verre. Si. inquamtum.

salvo. proviso. posito. condionato. pac-
 tato. compactato. obtento. prehabito.
 Also dicke. also vake. so manichuale. Tociens.
 totidem.
 Also manich. Tot.
 Als. Aci. scilicet. videlicet.
 Als off. Proinde. perinde.
 Als dan. Tunc. protunc. extunc.
 Also. wermode. Absinthium.
 Alsofchan. [l. alfulcken.] sodaen. Tale. simi-
 lie. confimile. huiusmodi.
 Alsof. Sic. ita. comodo. taliter.
 Alt. Senex. senilis. antiquus. cascus. vetus.
 vetustus. vetulus. vetellus. i. aliquantulum
 vetus. veterosus.
 Alt. versleten. Xerapellinus. a. um.
 wat Alt. Senecio. onis.
 seer Alt. Quam senex. detritus. emeritus. ve-
 teranus. quamvetus. quamvetustus. perve-
 tustus.
 aeber Alt. Decrepitus. Valitudinarius. Silicer-
 nus. scabreus. scabreolus. gerontis. et hic ge-
 ronta. te. i. senex. primevus. priscus. pristinus.
 Alt. alt mnsch. Antiquarius.
 Alt mnsch op twee hruken. Quadruplicator.
 weder Alt werden. Reseneo. resenesco.
 die Alt is xliij. iare of so alt. dat he hynder ma-
 ken moecht. Puber. beris. pubes. bis. pubis.
 beris. unde pubertas. puberta. te. pubeda.
 de. unde pubere. pubescere. puberare. pu-
 bescere. pubedare.
 des Altheit noch nyet komen is tot xliij. iaren
 of tot hyndermaaken iaren. Impubes. bis.
 impubis. beris. depubis. be. glabrio. onis.
 imberbis. be. implumis. implume.
 xliij. iarige Altheit of ierst bartharige iaren. Pu-
 bes. bis.
 Altheit eyns mnschen of der werlt. Etas. eta-
 cula.
 Altheit der werlt synt seff. Die ierst began van
 adam bis tot noe. Die ander van noe bis tot
 abraham. Die derde van abraham bis tot moy-
 ses. Die vierde van moyses bis tot daviid.
 Die vyfte van daviid bis tot cristum. Die sefte
 van cristo bis ten eynde der werlt.
 Altheit des mnschen syn oick seff. Die ierste
 van

van spate geburten bis tot vij. iaren. die heit
 Infancia. Die ander van vij. iaren bis tot
 xiiij. iaren die heit Puericia. Die derde is
 van vierde iaren bis tot xviij. iaren. die
 heit Adolescencia. Die vierde van xviij.
 iaren bis tot vijftich iaren. die heit Juventus.
 Die vijfte van l. iaren bis tot lxx. iaren die
 [voeg hier in heit] Gravitas of Senectus
 of Senecta of Senium. Die sesste is van lxx.
 iaren bis ten eynde sijnz lebens. die heit De-
 crepita of Valitudinaria of Silicernia.
 Allich. Senilis. geronteus. vetustus.
 Althant. bald. snel. geringhe. tontwelich. spoe-
 dich. gerade. ruych. ummertoe. plende. Statim.
 cito. ocius. sine mora. indilate. incon-
 tinenti. repente. confestim. breviter. com-
 pendiose. succinctim. comatice. cursim. cur-
 sorie. decursim. cursaliter. raptim. actuatim.
 agitanter. citatim. protinus. protinum. fu-
 gaciter. continuo. tober i. cito. evestigio.
 provincia i. celeriter. incunctanter.
 Alig vele. Nimium. nimis. nimie. suppera-
 bundanter. superflue.
 Altair. Altare. altarium. ara. altariolum.
 Alterhere. Altarista. vicarius.
 Alterlahen. Dextrale. lis. palla. le.
 Altersteyn. Lapis portatilis.
 Altomail. schier. Penitus. totaliter. integrali-
 ter.
 Albe. een lanch wyt kleet ten geistliken dienst.
 Albas hoc pos poderis.
 Alwer. eynveldich. simpel. onnosel. Simplex.
 ter. tas. Innocens. ter. cia. innoxius. in-
 nocuus. insons. ter. cia.
 Alwyl. nu. ytzont in A Note. [A. Foroe.]
 Amer. eyn mann van d. d. l. quarten. Ama. me.
 Ambochtman. werckman. Operarius. mecha-
 nicus.
 Amelieren. dat is. als die goetvriede eyn glazen
 maten van manigerley barbe werken met in-
 gravingen op silberen of op golt.
 Amme. voedersehe. soegersehe. Nutrix. alitrix.
 fotrix. lactatrix. alumna.
 Amen dat synt twe lang smal stukken bleychugt
 eynz werkens hunch gesneden. Abdomen. mis.
 Ameren. asch. Favilla. citor. oris.

Amp. interiectio dolentis.
 Amp. hoil in onrecht. Concubina. focaria. ama-
 fia. amafius. amasiunculus. amasiuncula. le-
 no. lena. concuba. ins. ge. concubinarius.
 ria. fornicarius. ria.
 Amitt als die priester of dyake bur der alben
 op syn hoist settet off enige ander manieren
 die men so an duet. Redimiculum. suavicto-
 rium. rebrachiatorium. resticula. le.
 Amper. supr. scharp. tamper. Acetosus. acidus.
 acer.
 Ampt der ebele. [A. bevele.] Officium. commissio.
 heilich Ampt off dyenst. Caurio. onis.
 Ampt dat geboirlich is. Munium. nii.
 Amptbedijver of vesserer. Muniacus.
 Amptman. beveere. Officiatus. officialis. com-
 missarius.
 Am sonder. behalven. mer. Sed. verumptamen.
 preter. absque. excepto. dempto. salvo.
 reservato.
 An. toe. Ad.
 Anblyt. Incus. incudis.
 Anblyt der mugnter. Trapeta. te. trapetum. ti.
 Amborstich. dempich. Asmaticus. asmus. cate-
 rasus.
 Ancken. botter. Butirum.
 Anker. Anchora.
 Ankeren. Anchorare.
 ont Ankeren. Exanchorare.
 Ander. anderde. tweede. Secundus.
 Andacht. Intencio.
 van gantzer Andacht. van geheele meynongen.
 Intentissime. cordialissime. precordialiter.
 cordetenus. cordintime. cordicite. tus. ta.
 rum. integerrime. intime.
 die Ander van oen heyden. Alter. alteruter. al-
 terutrum. inde.
 die Ander van twee. Alter. alteruter. tra. trum.
 trius.
 Ander. Alius. reliquus. alter.
 onderegn Ander. Invicem. simul. infimul. una-
 niter. mutuo.
 die Anderen malien. Secundare.
 die Anderen. Alii. reliqui. ceteri.
 onder malen Anderen. Invicem. mutuo. alter-
 natim. vicissim. cetera in G. to Gader.

verAnderen. verAnderfaten. in W. verWandelen.
 verAnderangh. verAnderfating. Alteritas. altera-
 cio. alternitas. alternacio. varietas. variacio.
 mutacio.
 Anders. Alioquin. aliquidem.
 Anders. Alias. altrinfecus. ce. secus. aliter.
 non sic. alio modo.
 Anderswaer. Alibi. aliorum. aliunde. altror-
 sum. alicunde.
 Anderwerf. andersmael. aber. eber. echter. we-
 der. noch eens. Iterato. secundario. rursus.
 rursus. iterum. iteratim. palim. reci. i.
 iterum.
 verAnderfakt. Variatus. alteratus. mutatus. in-
 terpolus.
 Anderlicht.
 Anghe. toenenginge. nature. wesen. feede. wyse.
 gewoente. maniere. hune. Inclinacio. natura.
 complexio. gestus. us. ui. habitudo. habi-
 tus. habituacio. assuefactio.
 Angel. hoick. Aculeus. eculeus. aporia. hamus.
 mi.
 twee Angel. twekant. Biangulus. atus.
 drie Angel. driekant. Triangulus.
 vier Angel. vierkant. Quadrangulus.
 vijf Angel. vijfkant. Pentangulus. atus.
 zes Angel. zeskant. Sexangulus.
 hoit Angel. Quadrifidus. quadrellus. hamus. mi.
 Anger. plann. outwe. bleetke. Pratum. amenum.
 planicies. spaciamentum. campus. campu-
 lus. campellus.
 Angeneeme. anneeme. bequeme. werdtich. Ha-
 bilis. ydoneus. aptus. dignus. dignicosus.
 meritis. eucaris. idis. geniatus. a. um.
 placidus. a. um. gratus. acceptus. conve-
 niens. graciosus.
 Angeneem maken. Gratificor. aris.
 Angenemichheit. Aptitudo. habilitas. convenien-
 cia.
 Angherfch. Campestris. tre. campester. adjec-
 tivum.
 Aneuchtich. boznoempt. Famofus.
 Anficht. antlaet. Eunuchia. facies. faciecula.
 dat is daer men eyen van huyten by liennet.
 Vultus. daer men eyen van huyten by liennet.
 Aspectus.

twee Anficht twerleg schijnt. Bifax. bifacis.
 die fan Anficht vertreckt off beftellet. Sannic.
 onis.
 in den Anficht fachte huyt hebnde sonder hart.
 Glaber. bra. brum.
 Anficht byeen of doncker maken. Gersare. in-
 gersare.
 daer men dat Anficht myt boeghet. Facitergium.
 twilck Anficht van fchenden roit noch bleck en
 wordt. Cromaticus. a. um.
 in den Anficht een rode bleetke. Lenticula. le-
 cesia. sic. lenticulosus. tas.
 nigh Anficht. Character. ris.
 des Anfichts verftellinge off verfhuyngge. San-
 na. ne.
 Anfichticheit. Intuitus. physonomia.
 Anijs. is eyneley fait. Annisum.
 Ant. end. antfogel. entfogel. Aneta. anas. atis.
 Anspatich. in S.
 jong Ant of end. Anatinus. ni.
 Antsch of endtsch. Anatinus. a. um.
 Andert. antael. befcheyden deyl. Porcio. por-
 ciuncula. participium.
 Antwerde. Responsio. apologia. responsum.
 fi. responforium.
 Antwerde eyne verhoogen rede. Antiphora.
 Antwerde die bequeme off tzyelick is. Antismus.
 Antwerde die rebetick is. Logium. gii.
 Antwerden. berichten. befcheyden. Respondere.
 responsare.
 Antwerden ind myt der antwerden wat gelaeten.
 Stipulor. aris.
 gotlike Antwerde. Oraculum.
 Antwerde die een oeverst of een furst gebet. Ares-
 ponsis. indecli.
 die Antwerder in gerichte heit Reus ind die an-
 fpreker heit daer Actor.
 die fch verAntwert. ontfchuydt of fcherant.
 Excusatorius. responforius. defensorius. ap o-
 logeticus.
 Antwertz byeff. Littera responsalis.
 Antwerdende. Respondens. responforus. a. m.
 responforius. a. um.
 Antwerdng. ontfchuyding. befchermng. Apoloya.
 apologia. defensio. responsio. excusacio.
 negacio.

Ant.

Anxt. noyt. sozghē. bair. eysangh. gzuwel. ber-
suffang. verschieting. verschieting. gzuweling.
ontsichtnisse. [*l. ontsichtnisse, zie op S.*]
bzuchte. bloedicheit. bzeese. Timor. tremor.
pavor. discrimen. timiditas. formidolositas.
formido. anxietas. timorositas. horror. hor-
ribilitas. horriditas. languor. periculum. osi-
tas. terror. metus. meticulencia. scanon i.
stupor. stuperositas. meticulositas. meticu-
lus. languiditas. perplexitas.

Anxt. noyt. sozgh. ijdē. Periclitari. anxiari.
turbari.

Anxten. duchten. eysen. gzuwelen. verschietien.
verschieten. versuffen. ontsien. bzuchten. bzeesen.
gzuwen. Metuere. formidare. tedere. pavere.
tremere. tremulare. trepidare. extremiscere.
contremiscere tremefieri. hebeo. es. ere.
horrere. perhorrere. exhorrire. inhorrere.
abominari i. abhorrere. languere i. stu-
pere. aporiare i. anxiari. consternor. aris.
stupefcere. stupefieri. astupere. astupefcere.
extupere. extupefcere. instupere. instupe-
fcere. obstupere. obstupefcere. restupere.
restupefcere ista [*l. id est*] per. valde. ter-
refieri. timere. timescere. pavefcere. expa-
vescere. extimere. extimescere. pertimere.
pertimescere. contremere. extremere. in-
tremere. quae faciunt contremiscere. ex-
tremiscere. intremiscere.

Anxtfeldich. ontmoidt. versuft. berbeert. bzucht-
sam. sozghfeldich. verflagen. Timidus. pavi-
dus. anxius. timorofus. timoratus. formi-
dolosus. formidolentus. meticulofus. meti-
culentus. formidulus. tremebundus. tremu-
lus. hebes. tis. stupidus. stuporofus. horri-
bilis. le. horridus. horridulus. languidus.
i. excors. perplexus. deanimatus. rutilus
i. tremulus. tremulentus. trepidus. treme-
bundus. tremorofus. perterritus.

Anxtfeldich maken. bloede maken. erberen. versuft
maken. erschietien. Horrificare. terrificare.
terrere. terrefacere. terreficere. absterrere.
contrerrere. exterrere. perterrere. perterre-
facere. tremefacere. attonare i. stupeface-
re. perhorrere. exhorrire. conquaterē. ta-
befacere.

Anxtelich. sozghlich. bzeelich. et cetera. Peri-
culosus. sirenicus.

Anxtelich. berbeerlich. ontsrechtlich. Terribilis.
le. ter. tas. terribilosus. metuendus unde
metus. us. ui.

Ape. eeyliat. in A. Aff.

Apen. ongesloeten. Panfus. a. um. apertus. re-
feratus patulus. perpatulus. propatulus.

Apenbair. kundich. wittich. Publicus. notorius.
manifestus. divulgatus. declaratus. diluci-
datus. notus. oculatus. apertus. dapaticus.
dapiticus. editus. dilucidus. eminens. emi-
nulus. evidens. palatus. propalatus. palam.
inpalam. depalare. repalare.

Apenbaeren. kundigen. melden. boztfeggen. Re-
velare. abvelare. recelare. manifestare. pu-
blicare. prodere. propalare. pandere. dete-
gere. deblaterare. enucliare. devolgare. pro-
mulgare. permulgare. declarare dilucidare.
elucidare. allucidare. notificare. insinuare.
intimare. referre. apockpsari id est reve-
lare. edere. expadire. proferre i. mani-
festare. diffiduciare. effiduciare. infiduciare
i. publicare. indicare. nunciare. referare.
promere. depromere. exerare. exertare. sig-
nificare. consignificare.

Apenbaeren. verschijnigen. vertoenen. Parere. ap-
parere. comparere. manifestare.

Apenbairlich. int apenbair. schijnlich. schijnberlich.
kuntlich. wittlich. Manifeste. publice. noto-
rie. clare. lucide. apparenter. luculenter.
evidenter. eminenter. patulo. palanter. in-
promptu. significanter.

Apenbaering. verkundung. meldung. boztfaghe.
Revelamen. revelamentum. revelacio. ma-
nifestacio. publicacio. prodicio. propala-
cio. detectio. deblateramen. deblateracio.
enucliacio. divulgatio. declaracio. diluci-
dacio. allucidacio. elucidacio. notificacio.
insinuacio. intimacio. apockpsacio. edicio.
prolacio. diffiduciacio. diffiduciamen. men-
tum. infiduciamen. tum. infiduciacio. ef-
fiduciamen. mentum. effiduciacio. indica-
cio. nunciacio. referacio. referamen men-
tum. deprompcio. significacio. significan-
cia.

Apenbaering heimliker gotliker dingen. Fateri
 apocalipsis.
 Apenbaering van fantasien. Lemur. lemuris.
 Apenbaering. verschijning. Apparicio. mani-
 festacio. apocalipsis. epiphania. theophania.
 theophasma i. superna. apparicio.
 die wat Apenbaert of den wat apenbaert wordt.
 Manifestarius. a. um.
 Apenen. ontsluten. opsluyken. opdoyn. Pandere.
 referare. aperire. adaperire. aporiare. dis-
 plodere. discludere. recludere. deferare. ab-
 ferare. differare.
 Apening. ontsluting. Apercio. referacio. apo-
 ria. promptus. us. ui.
 Aposteme. Apostema. ris.
 Aposteme to heyn. Apostematare. Apostemati-
 zare.
 des Aposteems berstunge. Sirex. is.
 Aposteems. Apostematicus. a. um.
 Apostel. Apostolus.
 meed Apostel. Coapostolus.
 Apostolsch. Apostolicus. a. um. apostolaris.
 re. ter. tas.
 Apostolscap. Apostolatus. us. ui.
 Apotehier. Apotecarius. farmacopola.
 Apoteke. Dinamedia. apoteca.
 des totter Apoteken hooft. Apotecarius. a. um.
 Appel. Pomum. pomulum. malum. li. spoma.
 i. poma.
 holt Appel. Maceanum. amarusca.
 Appelboom. Pomus. mi.
 honich Appel. Malomellum. li.
 Appel van granaten. Malum granatum. malum.
 li. malumpunicum. item die boom hijt af
 heyt. malus. li. fe. g. malogranatus. die
 bloeme hiraft. Quintina. ne.
 eyck Appel. Galla le.
 roit Appel. Malumpunicum.
 Appel van arangen off pomecancien. [*i. pome-
 rancien. zie op P.*] Pomerancis.
 Appelschale. Perisma vel peripsima.
 Appelspijse. Appelozaent. Pomacium. cii.
 Appelberwaerre. Appelberhaeyer. Pomo. onis.
 pomilio. onis.
 Appelbat dat onder plat is. Apoforetum. apo-
 forita. vel apoferetum.

in den Appel dat huyfken dair die kerne in sitten.
 Arulla. arualla.
 pijn Appel. Pinnaculum. pinna. ne.
 Appelgrapt. Spadix.
 nuh Appelboemslaide. Nepos. tis.
 Appels hoeren van granaten. Ciccum. cicci.
 Appelstede dair se wasfen. Pometum. pomerium.
 Appellieren. beroepen an een hoger hoift. Ap-
 pellare. provocare.
 Appellatij. beroeping. Appellacio. provocacio.
 April die maynt. Aprilis.
 Arbeiden. werken. doen. Aporiare i. labora-
 re. agere. agitare. fatagere. operari. facere.
 factare. factitare. faxere. faceffere i. desi-
 deranter facere. gerere. elaborare.
 Arbeiden sweetlich. Aporiare.
 Arbeiden. staen na en dynch. bijtigen. uytwe-
 sen. streben. ringen umt wat to verkriggen.
 Instare. insistere. moliri. demoliri. emoliri.
 conari. sollicitare. studere. instudere. invi-
 gilare. desudare. insudare. vacare. operam
 dare. niti. inniti. inhiare. incumbere.
 Arbeiden. byfieren tot pman's archsten. Machi-
 nari. moliri. demoliri. immoliri. zelare.
 emulari. factitare. unde Machinacio. emu-
 lacio. molimen. mentum. factio. fabricacio.
 met Arbeiden. Collaborare. cooperari.
 Arbeider. werker. Laborator. operator. opera-
 rius. fctor. Ergata.
 Arbeid. muede. Labos. ris. labor. oris. labo-
 ratus. us. ui. laboramen. mentum. aporia.
 conatus. nifus. us. ui. opus. fatiga. fati-
 gacio.
 byzend Arbeid. Agapa. pe. vel agape. pes. pei.
 berArbeid. vermuedt. in H. verberdt.
 Arbeidlich. fuyr. kroedelich. swair. verbygetlich.
 hebich. Arduum. grave. durum. penale. tas.
 tediosum. tas. laboriosum. tas. arduum.
 molestum. tia. afflictivum. afflictorium. fa-
 stidiosum i. tediosum. tesus. a. um. i. fa-
 stidiosus. f. tediosus.
 die sangs Arbeids verlaten is ind wal gearbeid
 heft. Emeritus. a. um.
 fuch's Arbeits verlatinge of afstellinge. Emeri-
 cio. onis.
 Arbeids stede. Laboratorium.

Arch. boese. snoede. gwaait. lybelich. wederstre-
bich. Malignus. Pravus. Perversus. tas. ma-
lificus. cium. Farmacus. maliciosus. cia.
tas. malivolus. lencia. Iniquus. iniquitas.
Reprobus. Improbus. tas. Improbulus. Ne-
quam. quiter. cia. malus. Peccaminosus.
Criminosus. fitas. Vilis. liter. litas. Ne-
pharius. Nephandus. Imphandus. Levius.
Sons. ontis. Sonticus. Teteranus. Enormis.
tas. Cauteratus. Facinorosus. tas. Flagi-
ciosus. tas. cium. Scelestus. Ignominiosus.
Scelerosus. Sceleratus. Execrabilis. ter. tas.
Execrandus. Detestabilis. ter. tas. Dete-
standus. Impius. Infaustus.

Arch werden. Malefieri. Deteriorari. Vilifi-
cari.

Archliken. Boesliken doen. Maligno. as. Ma-
lignor. aris. Malefacere. Impie agere.

Archliken staen naz penang hunder. In A. Ar-
heden. bifieren.

Archliken. snoetliken. boesliken. quaeliken.
nebel. Male. malitiose. impie. inique. per-
peram. nequiter. prave. perverse. nepha-
rie. enormiter.

Archwilligen. haeren. begrippen. Observare.
comprehendere. capere i. captiose. frau-
dulenter agere.

Arch. Arca.

Archier. Propugnaculum.

Arden. naturen. Naturare. moralizare.

ontArden. Degenerare. abnaturare. denobili-
tare.

ontArt wesende. Degener. degeneratus. deno-
bilitatus.

Are. Spica. spitium. spicula. arista. aristella.

Are mgt dem halm. Calama. me.

bol Aren. Spicosus. tas. aristosus. tas.

mgt Aren bertzert. Spicatus. a. um.

Aren hebende. Idem.

Aren wassen. aren lesen. Spicare.

Aren hebin. aren geben. Idem.

Aren bergaderen. Calcinare. conspico. as. are.
conspicor. aris.

van den Aren dat hogn bogn. Despico. as. de-
spicor. ris. expico. as. expicor. ris.

weder Aren. Respicare.

to rug Aren. Idem.

nae Aren. hemelich Aren. Suspicare.
gn der Aren dat hoichste ind prst rij hogn. Al-
phica.

Argelist. ferpelep. behebichheit. bzoehloppheyt. be-
griip. Captiositas. astutia. adinvento. ver-
sutia. cautela. cautelositas. fraus. dolus. ma-
chinacio. factio. simulas. simulacio. sero-
pha i. fraus. nequitia. strophia. phe. stro-
phula. di. commentum. ti. cavilla. cavil-
lacio. circumventio. fallatia. defraudacio.
decepcio. tegna. ne i. dolus. tegnula. di.
collusio. subtela. le id est deceptio. trica.
ce id est versucia. zama. me i. fraus vel
decepcio.

Argelistich mgnsch. Veterator. capciosus. astu-
tus. cia. versipellis. adinventor. versutus.
cautelosus. tas. fallax. fraudulentus. dolo-
sus. deceptorius. factiosus. cetera in B.
Bedzieger.

Argelistlich. in B. Bedzuechlich.

Arger. snoeder. quader. boeser. Deterior. dete-
rius. peior. peius. nequior. nequius.

Argeren. snoedmachjen. Deteriorare. peiorare.
vilificare. depravare. vitiare. detro. as. are.

Argerung. versnoeding. Deterioracio. detrimen-
tum. deterioritas. peioracio. peioritas. vi-
lificacio. depravacio. depravamen.

Argueren. disputeren. Arguere. argumentor.
aris. disputare. disceptare.

tegen Argueren. Redarguere. replicare. Et
verbalia eorundem.

Arguerung. Argucio. strophia id est varia ar-
gumentacio. strophula. di. disputatio. di-
sputamen. mentum. disceptacio. replicatio.

Arguerre. Argutor. redargutor. argumenta-
tor. disputator. disceptator replicator.

der Arguerungen snelle besluutnggh. Entimema.
matis.

bol Argumenten. Argumentosus.

Arm. Brachium. brachiolum. di. Chelon.

Armboest. Balista.

Armboestmecher. Balistarius.

des Arms niepnoit man of brouwen ter tzerin-
gen. Armilla. dextrocerium. dextrocirium.
dextrale. lis. brachiale. lis.

Arm. onfelijk. onrijck. ongebellich. Pauper. pauperculus. apurinus. pauperus. a. um. egenus. inops. apompeus. calamicosus. deger. eger. ebio. onis. ebion. onis. egestuosus. belues. is. elegus. a. um. miser. misellus. misellulus. necessitudinarius. paupertinus. perpauper. quampauper. erumnosus.

Arm mynſch. ſonder gelobe. Fenus. ni.

Arm maken. onſelijk. verdarſſich maken. Depauperare. expauperare. calamitare. destruer. devastare. defelicitare. infelicitare. eximmutuare. aporiare. cetera in *D.* verſtellighen. [*l. in D. verDeligen.*] Infaustare. Deominare. Erumnare. Dearcuare.

Armwerden. verArmen. Pauperaſcere. Deficere. Egere.

onder den Arm die ſtede heit. Ascella. le. Subhircus. ci.

an den Armen of halse groff bleyſch. Torosus. a. um. tas.

deſ Armen romp ſynt. Ancus.

deſ Armen baeken dick ind ſtarck ſyn. Laceratus. a. um.

in den Armen ſtarck. Lacertosus. a. um.

der Armen hupſ dair ſy bidden. Proſeuca. ce.

Armlich. ongebellich. Misere. miserabiliter. pauperiter. erumnose. Defectuose. Infelicitater.

Armeemen. umhvangen. helsen. Amplexor. aris. amplector. eris circumdare.

Armoede. onſelijkheid. conmer. rampoet. Paupertas. Miseria. Inopia. Penuria. Egestas. Defectus. Indigencia. Aporia. Pauperies. Eligia. gie. Erumna. Erumnositas. Miserabilitas. Inedia. Calamitas.

Armoede lijden. Egere. Egescere.

bander Armoeden enen to helpen. Depauperare. Expauperare. Ditare. Locupletare.

deſ Arms oeverſte depl. Lacertus. ti. lacertulus. li. diminutivum.

deſ Arms of ellenboegens mate. Ulna. unde ulnalis. le. ter. tas.

Arm. een vogel. In *A.* Abeler.

Arm. hoerenhout. Messis. Messicula. Tritura.

tot den Arm of houtde rijp. Messulus. a. um.

Arm wijnbouw. Surrura. Vindemia unde Vindemiare.

Arnen. ernarnen. [*l. erarnen.*] misgeiden. Luere. colluere. talionem pati. vicem reddi.

Arreſ. tzepe. ſardoich. buſtegn. Arracium.

Arſ. Culus. anus. podex. cis. Posteriora.

Arſbille. Clunis. nates. naticula. natica.

grote Arſbillen hebnde. Naticosus.

der Arſbillen hoichſte. Piga. ge.

ſonder Arſbillen. Depigis. ge.

Art. geſlacht. herkomſt. kluſcht. ovr. ſibbe. ge-
burte. maichſtale. ſtam. wortel. Genus. stirps.

ſtema. tis. genimen. genealogia. sexus. progenies. progenicula. tribus. parentela. pro-

ſapia. proſapies. ei. nacio. naciuncula. cognacio. confinitas. natale. natalicium. Indo-

ler. lis. fe. gene. id est Origo. Femur. oris. id est genus et stirps. Generacio.

Linea. Domus. Familia. Consanguinitas. Agnacio. Agnaciuncula. Soboles. lis. fe.

ge. Parentela. litas. Tribulitas. Posteritas. propago. Propagacio.

Artikel. punt. Articulus. punctus. vide in *P.* dair hele van punten ſteit.

Artzedie. voite. medicijn. Medicina. medela. medicamen. medicamentum. remedium. anthidotum. metridaticum. farmasia. pharmaceuticum.

Artzedpen. vaiten. heylent. geſont machen. genesen. Medico. as. are. medicor. aris. mederi.

curare. ſoſpire. ſoſpitare. ſanare. ſalvare. remederi. remediari.

Artzet. artzeder. Medicus. phisicus. in *A.* medicijnre. cyrologus. plagius. plagarius. plagiarius.

wond Artzet. Aliptes. tis. cyrurgicus.

wond Artzedpe. Cyrurgia. pharmaceuticum. i. ferramentorum incisio.

der Artzten hupſ. Laniena. ne.

Aſſ in dem rade. Axis.

Aſſ der vogel off dñere. Pastus. us. ui.

Aſſ. pryde. kuylich. Cadaver. inde cadaverosus.

Aſſ up een dobbelſtegn. Unio.

Aſch. Cinis. favilla. ſiginus. ni.

wed Aſch. [*l. wed Aſch. zie op W.*] Cineres clavellati.

Aſchen.

Aschenbrynt. Entrisia. e. focatius. ii.
 Aschen. Cinereus. cinericius. a. um.
 dat under der Aschen gebryden wyrt. Subcine-
 ricus. a. um.
 under der Aschen kaken. Subcinerizare.
 bol Aschen. Cinerulentus.
 Aschenkoich. Subcinericius panis.
 Assele. scholder. Scapus. pi. scapula. le. Inde
 scapulosus. tas. spatula. le. humerus. als
 menschen hant. armus. mi. als dyer hant.
 Sicima.
 Ast. opst. tack. Ramipastrie.
 Ant. dyanck. dyast der verken. Silique. conven-
 tus.
 Asfanch is an des perds sabel.
 Atrament. atramentum. dat man dyacht tot sub-
 stantien gicht. malimu.
 backeben. Furnus. furnulus. caminus. for-
 nax. fornacula. clibanus. climatius. pistri-
 num. pristrilla.
 Aeben verwaerre. aeben mecher. Clibanarius.
 furnarius. ria.
 dat yn den Aeben gebaken off gehaicht is. For-
 naticus. a. um. [*l. Fornacitus. zie II. D.
 op F.*]
 yn den Aeben steken of bakken. Furnare. in-
 furnare.
 upf den Aeben trecken. Defurnare. exfurnare.
 in den Aeben bakken. Fornacio. is. ire.
 Aeben maken. Idem.
 Aebensgereytschappen. [*l. Aevensgereytschap-
 pen.*] Fornacalia.
 but den Aeben broude. blitschaf. gheselschaff. For-
 nacalium. lii. fornacale. lis.
 in den Aeben brynt steken. Furnare.
 Aeben statie tot den haken umt to rueren. Ver-
 tibulum. li.
 Aebent. Sero. vesper. serotinum.
 Aebentwerden. Advesperare. advesperascere.
 Aebentessen. Cena. cenare. in E. Essen.
 heyligh byer Aebent. Profestum. vigilia.
 Aebentmael. Cena. cenula. di. obsonium. ob-
 senatus. us. ui.
 Aebentmael essen. Cenare. obsonare. obsenor-
 aris.
 halff Aebentmael. Semisonium.

Aebentmael stede. Cenaculum. cenatorium.
 wes ten Aebentmael gehoirt. Cenaticus. a. um.
 but dem Aebentmael dat essen heyt. Antecenium.
 nii. antecenia. nie. merenda. de. absonium.
 nii.
 na den Aebentmael dat essen heyscht. Absonium.
 na den Aebentmael dat leste gericht. Impome-
 tum. ti.
 Aebentmael steetlich essen. Cenicare.
 der armen Aebentmael stede. Cenodochium.
 Aebentmael to samen essen. Concenare.
 Aebentmael anderwerf eten. Recenare.
 Aebentmael dair men aever kijft ind schuld. Cen-
 tamen.
 die des Aebents npt en suidt. Lusciliosus et Lu-
 sticiosus.
 die des Aebents beih suidt van wie. Nostiosus.
 Aebentuer. gebal. spoit. id is guet off qwait.
 Eventus. fors. casus. casualitas. Accidens.
 Contingens. Fortuna. Fortunium. fortuitus.
 a. um. fortunacio. fatum. ascendens. hec
 fors. ablativo a forte.
 Aebentuer die guet is. vospoit. salbe. heyl. geluck.
 selicheit. walbart. Eufortunium. prosperitas.
 felicitas. omen. nis. Beatitudo. beatitas.
 eufemia. mie. faustitudo. anticosis. salus.
 eustochium. i. bona fortunaciuncula vel
 fortunata.
 qwait Aebentuer. ongebal. ongeluck. rampoit. on-
 heil. onsalb. Diffortunium. Infauitudo. In-
 felicitas. Miserabilitas. Adversitas. Contra-
 rietas.
 op Aebentuer. op lache. op hagn. op ghyssing.
 op gebal. in D. onbedacht.
 Aebentuer. sabel. saghe. Apollogus. Facera. re.
 fabula. Fabella. hec Mithus. thi. Nenia.
 nie.
 Aebenturen. waighen. Ad fortunam ponere. At-
 temptare. Eventuare.
 by Aebenturen. sunn. machschen. licht. billich.
 Verisimile. forte. forsit. fortuito. fortassis.
 forsitan. fortasse. forsan. fortuitu. in even-
 tum. fortefortuna een woirt. adverbium.
 Eventus.
 Aebenturlich. wanschichtlich. missich. Onverspen-
 lich. Onbelechtig. Onsekerlich. Eventuale.
 B 3 for-

fortuitum. dubiosum. incertum. contingens. accidentale. casuale. incertitudinalis. le.

Abenturlich wat komen of geschynen mach. Accidere. evenire. contingere.

Abenturlich. geluchlich. heylsam. selichlich. Fortunatus. ominosus. faustus. felicitatus. prosperatus.

onAbenturlich. ongeluchlich. rampoedich. onghelich. onselich. Infaustus. Infelix. Infortunatus. Eciam in A. Arm.

Abenturich. geluchich maken. Fortunare. Secundare. Felicitare. Prosperare.

onAbenturich. ongeluchich maken. Infortunare.

Abenturen. fabulen. saghenspreker. Fabulo. onis.

Abenturen. Fabulen segghen. Fabulor. aris.

Aber. eber. echter. In A. Andertwerf.

Aberspele. ind des dair an roirt. In E. Eshelen.

Aberute. Abrotanum.

Augustinre boeder. Augustinensis.

Awijse. sotheit. ghechtheit. dwaasheit. dootheit. nartheit. affheit. Stulticia. follicia. ignavia. fatuitas. imprudencia. bachania. ineptia. pervicacia. tas. ter.

Awijse in den sang. Dissonancia. Absonancia. Diaphonia.

Awijlich. verliert. wonderlich. boll. ghech. Perversus. apostus. follus. ineptus. mirabilis. contrarius. levius. inefficax. ignavus. perperus. pervicax.

Awijlich in geseugh. Dissonus. absonus.

Axe. Bijl. Securis. Securicula. Bipennis. Ascis. cis. mascu. generis. Dolabra.

B.

BA.

Babilonten. eyn stat. Babilon vel babilonia.

Babben.

Bachten. In A. Achter.

Bach. mold. Capisterium.

ArfBach. In A. Arsbille.

hynBach. wange. hersebech. Maxilla. gena. faux. cis. bucca.

berhengBach. Cych. Song. Linter. Alveus.

Bachhaeben. In A. Neben.

Bachen. Pinsere. pistre. pinsare. pinsitare. decoquere.

Bachenslach. Alapa. Cervica.

Bachenslaen. Alapare. Alapizare. Alapigare.

die mpt Bachenslegen to liden son hoit verdient. Alapus. pa.

op den hynBachen die hoge bunchen of hoebele. Mala. le.

BA.

hynBachen so groit hebnde of si oygeblaesen weren. Buccatus. a. um.

hynBachen oygeblasen. Bucca. ce.

Bachhupff. Pistorium. pistrina. Pistrinum. pistorium.

hynBachlich. Maxillaris. re.

Bachtant. Molaris.

Baich. Arcus. agrispio.

Baichhelder. Arcitenens.

hantBaich. Armilla.

Baichmechtich. Arcipotens.

regenBaich. Yris. yridis. Arcus celestis. hec Teumancias. cie.

Baich. getwulst. Fornix. cis.

Baigen herwaerre. Arcuarius.

Baide. loeper. Nuncius. cia. Nunciolus. la.

Cursor. baiulus. accupedius. agarus. Apodiscus.

discus. ambulus. calcula. missus. si. Missa.
 se. missaticus. ca.
 Waide. hzone. Preco. onis. liburnus. ni. Re-
 dius. ii.
 send Waide. werber. Ambaxiator. Orator. nego-
 ciator. Legatus.
 Waide of kundiger des vreden. Caducealis. Ca-
 duceator.
 Waide tuschen der hant in de vredegom. Inter-
 nunciatus. paranympus.
 Waide of kundiger des strides. Perfacialis. li.
 voir Waide. Prenunciatus. Antenunciatus.
 Waideing. iading. Citacio. vocacio.
 Waidloyn. Viaticum.
 Wadt. Balneum. balneamen. Lotorium.
 Waden. Balneare. lavare. Rigare.
 Wadthupen.
 Wadstoebe. Estuarium. stuba. stufa. Balnea-
 rium.
 Wadstoebersche. Ambularia. Ambulogia vel am-
 bilogia.
 die Wadet. Mediastinus et mediustinus. a. um.
 Wassen. belen. bloecken. blaffen. Latrare. Bau-
 lare.
 toe Wassen. toebloecken. Allatrare.
 samen Wassen. Collatrare.
 in Wassen. Illatrare.
 weder Wassen. Relatrare.
 Waigen. beroemen. bermeten. Iactare. Pompas
 excercere. iactitare. arrogare. presumere.
 gloriando vanitare. ostentare. Pompizare.
 Wagenmecher. In A. Armboystiere.
 der Wager. hopoelher. swetzer. Beroemer. berme-
 ter. iactator. iactitator. Presumptor. phi-
 locopus. pomposus. Altiloquus. Magnilo-
 quus.
 der Wagng. verboch. roeme. beroemng. berme-
 tng. bermetelheit. poelherne. Iactancia. arro-
 gancia. presumpcio. vanitacio. Hjr af stept.
 oech in V. Homopt.
 Wagheren. hagheren. Ostentare.
 Waggart. lollart. Baggardus. lollardus.
 Waghijne. Beguta.
 Wasse. Wassecrupff.
 Wasse van en berke. Phacolia. petaso. onis. pet-
 sunculus. petasiunculus. di. Perna. Baconus.

Wass. ondsicht. Dispectus. a. um. Rallus. rarus.
 insolidus. a. um.
 Wassen. spicken. die men in gwaelden wegen le-
 ghet.
 Wasse van Walicheit of ondsichticheit ngt in en blift.
 Futilis. le. ter. tas. ofus.
 Wassebete. Futilia. Fictilia.
 Wasse. Pila. le. Polotellus.
 Wasse speetre. Aliparius. Pilicrepus. pililudus.
 ludipilus.
 Wasse als dat sweel onder den woeten. [1. voe-
 ten.] Callus. li.
 Wasse Walch. Pustul. Follis. folliculus. venti-
 labrum.
 Wasse of pustul der moniken. Culla. Cuculla.
 Wasse. buch. Alvus. ontfengt die spise. Alvu-
 lus. venter. verteert die spise. Ventriculus.
 uterus. der hunderken leggher. Ambusilla. la-
 cuna. ne.
 haen Wasse. Laquear. aris. laqueare. aris.
 laquearium. loramentum.
 der Wassen vergaderng. Lacunar. aris.
 des Wasse eynde of top. Mutulus. li.
 Wasse. Trabs vel trabes. bis. fe. ge. Trabe-
 cula. di. hec Trabalis. li.
 Wasse. In A. Althant.
 Wasseich. Trabalis. le. ter. tas.
 die Wassing is. uytgelacht of verdriften is. Exul.
 exulatus. proscriptus. relegatus. bannitus.
 interdictus. exterminatus. Eliminatus.
 Wassing meker. Exulanus. Die andere beteg-
 hengingen hier van neemt hgt an de verba
 infra ut Wassingleggen.
 Wassingleggen. verbannen. verdriften. ontegnen.
 versenden. Proscribere. Exulare. neutropas-
 sivum. relegare. bannire. interdicere. exter-
 minare. eliminare.
 der Wassing verblijft Wasse so gewijst sunt. Exi-
 lium.
 Wassing den dat buge in den land verdriften is.
 Extorris. ris.
 Wasse. Balsamus.
 Wasse duijs. Botrus cypri.
 Wasse garde Wasse he wesset. Engaddi.
 Wasse bast. Opobalsamum.
 Wasse blader. Foliobalsamum.

Balsam holt. Xilobalsamum.
unt Balsam holt dat sap. Idem.
Balsam bzucht of sap. Carpobalsamum. Syro-
 balsamum.
Balsam holt. Gaddi.
ge Balsamde dode lichamen. Mummia. Gadvaren
 vel Gadvaren.
Balsturich sonder dwanch. In B. Kap.
Balustw. Balivus.
Balp. In B. Bantz.
Balp. bat.
Ban in der geistlicheit. Excommunicacio. su-
 spensio. interdictum. censura. anathema. ag-
 gravacio. reaggravacio.
Ban in der werltlicheit. Bannum. proscripcio.
 exulacio. relegacio. Exterminacio. elimina-
 cio. epicerna.
Bannen geistlich. Excommunicare. suspendere.
 interdicere. anathematizare. aggravare. reag-
 gravare.
Bannen werltlich. Bannire. proscribere. Exu-
 lare. relegare. exterminare. eliminare.
ber Bannen des lands. in B. Balingleggen.
ber Banning. berfending. berdybng. Proscrip-
 cio. exulacio. exilium. relegacio. interdic-
 tum. exterminacio. eliminacio. liminium.
Bane eyn gelich wech. Planities.
ren Bane hur de perde. Circus. ci.
Banch. Scamnum. scamnum. scamellum.
 scamellulum scamillum.
hont Banch. Subpedaneus. nei. ypodion.
Banch van graden dye eyne boven dye andere.
 Scansile. lis. scansilis. le. substantivum.
Banchwerck. Stroma. tis.
oel Banch. Velabrum. bri.
Banchlaen. Scamnale.
Banch spannen. gericht heghen. Iuditium. in-
 tentare.
Banghicheit. wemoedich. [l. wemoedicheit.]
 Angustia. Vecordia. mestitia. dolor.
Baner. wimpel. Vexillum. vexillulum. Bane-
 rium.
tot Baner off wimpel horende. off den dragende.
 Vexillarius. vexillifer.
eyns Baners wimpels off banen oever deksel.
 Claxendix.

Banersdager off wimpels off banendager. Ve-
 xillifer. vexillarius. signifer. draconarius.
 ferentarius. antesignarius. antesignus. pri-
 mipuus. primipularius. primicerius.
tot Banersdager hoerende. Primipularis. re. ter-
 tas.
des Banersdaggers ampt of werdycheit. Primipu-
 latus. us. ui.
Banritz off banerheer. Baro.
Banritz hupftrauwe. Herois. dis. baronissa.
Banritzch. Baronicus. eleontius. a um.
Bant. Vinculum. vinclum. nexus. nexile. li-
 gatura. ligamen. mentum. copula. lacumia.
 lautumia. lautumnum.
Bant. renff.
hals Bant. keel Bant. ketten. troffen. batting.
 wopel. sele. collirium. [l. collarium.] mu-
 renula. armilla. catenula. catella. torques
 virorum est. Unde torquatus. a. um.
Bant van ieder. Lorum. ri.
Bant van lynen of ieder. Sturpus. pi.
Bant van eynre schyntzen. retica. ce.
Baer. claer. luter. pupr. licht. doirschijnich. doir-
 luchtich. Perspicuus. dyaphonus. faculentus.
 illustris. merax. merus. clarus. transparens.
 perlucidus. translucidus. limpidus. fudus.
 specularis.
Baer. licht. claer. blenckende. schijnende. luch-
 tende. luchtich. Clarus. serenus. splendidus.
 fulgidus. rutilans. chruscans. luminosus.
 conspicuus. micans. radians. lucidus. epi-
 crocus. epicrous. conspicax. dilucidus. elu-
 cidus. vernus. vernalis. le. ter. tas. id est
 clarus.
Baermachen. clair. doirschijnichmachen. Illu-
 strare. clarificare. perlustrare. perlucidare.
 translucidare. iimpidare. Etiam in C. Claer-
 machen.
Bair dair men dye dode up dyeght. Feretrum.
 baccaulum. labitina. capulus. sandapila.
Boz umd locher tzo machen. Terebrum. tere-
 bellum. perforatorium.
Bairen. Terebrare. conterebrare. perforare.
doir Bairen. doirzaben. doirstechen. Transfigere.
 perforare. traicere.
Barghent. clairhent. doirschijnichheit. Illustritas.

faculentia. meracitas. claritas. perspicuitas.
dyaphoneitas. transparentia. luciditas. lim-
piditas. *geBaeren*. Natus. genitus. editus. procreatus.
propagatus.

geBaeren van eynen gemeynen wybe onecht. Man-
zer zeris.

geBaeren van eynen edelen vader ind onedeler
amman. Nothus chi.

geBaeren van eyne edeler moeder ind onedelen
vader onecht. Spurius. Ibida.

geBaeren van eynen onsekeren vader dape dwe
moeder wedewe is die heit onch. Spurius.

geBaeren in aeverspele. Adulterinus. na.

geBaeren myt gnoten arhent sante moeder. Agrip-
pa.

geBaeren edel van vaderliken geslecht. Patricius.
a. um.

geBaeren in den held off dorp. Rurigena.

geBaeren but de mannen. Proselenus.

geBaeren van slangen. Serpentina.

geBaeren van en worde. Verbigena.

geBaeren van der erden. Terrigena.

geBaeren edelich. Volpiscus.

geBaeren twe off meer van eyne moeder ind nget
van eynen vader. Uterini. Conterini.

geBaeren van den dubel. Zabuligena.

ijst *geBaeren*. Primogenitus.

eyn *geBaeren*. Unigenitus.

anderwerf *geBaeren* werden. Regenerari. re-
nasci. unde renatus. regeneratus. Paliscus.

binnen in *geBaeren* werden. Innascor. eris.

hoir *geBaeren* werden. Prenascor. ceris.

weder *geBaeren* werden. Renasci.

geBaeren werden buten. Enascor. ceris.

geBaeren werden. Nascor. ceris. nascendus.

Oriundus. procreandus. Generandus.

geBaeren werden eer die rechte tijt. Aborior.
aboriris.

dat *geBaeren* wordt but der rechter tijt. Abor-
sus us ui.

geBaeren. Natus. genitus. generatus. editus.
Procreatus. gnatus. genitivus. ortus.

Barch. bast. cozt. schale. Crustum. Crustulum.
crusticulum. crusta. crustula. liber. bri i.
interior pars. Perizoma. Peripsima. cortex.

corticillus. corticulus. fumen. nis i. tener-
rimus cortex. suber.

Barch. bast. cozt. schale asdoim. Decorticare.
discorticare. excorticare.

in den *Barch*. bast. cozt. of schale wat steken.
Incorticare.

Barch eyn schyp. Barka.

Bardar.

Barff. eyn bish.

Bargen. stoppen. hueden. hemelen. Verstehen.
schulen. vermumpelen. wachten. warden. bewa-
ren. active. Abscondere. abdere. celare.
tegere. occultare. occulere. obdere. obdu-
cere. Servare. reservare. Conservare. cu-
stodire. Recondere. philaxare. Infodere. f.
in terra. Ablucidare. palliare. appalliare.
Oppalliare. subpalliare. repalliare. velare.
advelare. obvelare. invelare.

Bargen. schulen. neutraliter. Latere. latescere.
latitare. Delitere. relitere. Delitescere.

Bargstede. schulstede. Latebra. bre. unde la-
tebrofus. latibulum. abditum. abditorium.
abscensorium. repositorium. reservatorium.
Occultamen. mentum.

Barlen. berlen. rake. Faux faucis.

Barme heffen. Fex fecis. Calcus ci. Zyma. me-
oely *Barme*. oely heffen of droff. Amurca.

Barmen. dat is en dijk of dam weder to bete-
ren. Adaggerare.

erBarmen. ontbarmen. medeliden. ontfarmen. Mi-
sereor. miseresco. propitior. Repropior.
compacior. condoleo. condolesco.

Barmhertich. mitlijch. genedich. Misericors.
propicius. Clemens Condolens. Compa-
ciens. Eusebius. a. um. propiciarius. dex-
ter. tra. trum. dextimus. compassivus. ele-
mon. onis. generosus. propiciabilis. euca-
ris. ridis i. graciosus. Epicaris. ridis i.
supergraciosus.

on*Barmhertich*. ongenedich. An S. Strunff.

Barmherticheit. gudertierenheit. guede. medelijt-
samheit. Misericordia. clemencia. propiciacio.
compaciencia. gratia. venia. indulgencia.
elogionia. eusebia. miserabilitas. miseracio.
Pius. Pieticus i. compassivus. carisma. be-
nignitas. pietas. caristia. caricia. Graciola.

on Barmherticheit. In S. Sturicheit.
 der Barmherticheiden stede. Propiciatorium.
 Barmherticheiden werdtich. Miserabilis. le. ter.
 ras.
 Barmhertikken. Misericorditer.
 Barmen. active. Urere. adurere. Inurere. exu-
 rere. amburere. comburere. ustulare. ustri-
 nare proprie corpora. Deustulare. semiu-
 stulare. cremare. concremare. torrere. tor-
 rescere. conflagrare. Incendere. Adolere.
 Cauterisare. Vaporare id est urere.
 Barmen. neutraliter. Ardere. Ardescere. Exar-
 dere. Exardescere. Inardere. Inardescere.
 perardere. perardescere. Flagrare.
 Barmen van toern. In N. Heit.
 Barf. eyn visch. Parca.
 Barsten. Crepere. crepitare.
 groit Wardich. Barbutus. a. um.
 Bart. Barba. Barbula. [*eigenlijk staat er*
Barba bart barbula.]
 Bartwassen. Barthryghen. Pubere. Pubescere.
 barbare. barbere. barbescere. Impubere.
 impubescere. Subpubere. Subpuescere.
 unde Pubertas. Puberare. Puberascere.
 ge Bart. Barbatus. a. um.
 ge Bart wengch. Barbatulus.
 sonder Bart. Imberbis. Glabrio nis. Implumis.
 me. Impubes. bis. impuber. beris. investi-
 ceps. pis. investis. te.
 die yste Bart die ontspruyt. Lanugo. ginis. un-
 de lanuginosus. tas. Pubes. bis. puber.
 beris. puberta. te. pubeda. de. vesticeps.
 pis.
 Bartscherre. Barbitonsor. barbarius. Antipur-
 gus.
 des Bartscherres stede. Barbitondium.
 Barboeren. mynre broeder. Fratres minores.
 Barvoti.
 die Barboets is. Nudipes. dis. Nudipedalis.
 le. ter. tas. Pansus. a. um. Discalciatus.
 Pedarius. a. um.
 Bass. velle. In N. Wessille.
 Basen. dwelen. In B. Wistren.
 Basen. verdoetlen. veragnden. Delirare. Repue-
 rare. Repuerascere.
 der Bass. verdoetelt. Delirus.

Baseler. tallart. nagelness. Accinatus. ti. pu-
 gio. onis. Cluniculum. Clunabulum.
 Basilicum. eyn edel walrughende huyt. Basilica.
 Basiliscus. eyn serpent worm. Basiliscus Regu-
 lus.
 Basunne. trumpe. trumpef. Claret. Classicum.
 ci. Buccina. Bucina. Salpica. Siphon. onis.
 Siltrum. tri.
 Basunnen. Trumpen. Claretten. Tubare. Tu-
 bicinare. Bucinare. Tarantantarizare. Sal-
 pizare.
 Basunnen of trumpetten geluyt. Buccinus. ni.
 Classicum. ci.
 Basunne. trumper. claretter. Tubicen. tubici-
 nis. Tubicina. tubicine. Tubanista. tuba-
 niste. Buccina. buccine. Buccinator. buc-
 cinatoris. Buticen. Buticinis et hec Buti-
 cina buticine. Classarius. classarii et hec
 Classaria. classarie. Tarantantarizator. toris
 et hec Tarantantarizatrix. eis. Salpista. te.
 Basunlich. trumpech. trumpech. claretlich. Tu-
 balis. hoc le. ter. tas. Tubicinalis. hoc le.
 ter. tas. Buccinalis. hoc le. ter. tas. et
 ceterea. [*l. et ceterea.*]
 Bassen. bassen. belen. bloetnen. Latrare. Bau-
 lare. Latitare frequentativum. Bassare.
 Bassung. blassing. belingh. bloelunch. [*denk-*
lijk bloechung.] Latratus. us. ui. Baulatus.
 us. ui. Bassatus. us. ui.
 Baslich. blalich. belich. bloetlich. Latrabilis.
 hoc le. ter. tas. Baulabilis. hoc le. ter.
 tas. Blaffabilis. hoc le. ter. tas.
 Bast. barch. et ceterea. Crustum. Crustulum.
 et ceterea. Vide supra in B. Barch.
 Bat. Balneum. balnei. in plurali numero
 balnee. arum, vel Balnea. orum. Balneo-
 lum.
 Batstede. Balnearium. ri. Balneatorium. ri.
 Balustrum. strii. Balneale Idem. vel po-
 nitur interdum balneale pro omni instru-
 mento pertinente ad balneum.
 by den Bat eyn stede off platze daer men nu
 ind bruycht ind daer men affdoet alle ghenotue
 hantert. Propina. propine.
 heyt Bat. Terme. arum.
 Bassaer. Ambubatus. ambubati. Balneicultor.
 Bat

Baistroeberſche. Ambubata. ambubate.
 Bate. byome. gewijn. profijt. verbaal. genot. nut-
 ticheit. oßer. ophompt. neringh. Lucrum.
 Commodum. commoditas. Profectus. Pro-
 ventus. Utilitas. tatis. Obvencio. onis. Sub-
 vencio. onis. Subventus. us. ui. emoli-
 mentum. Questus. us. ui. Orisma. atis.
 Baten. berluſchen. holderen. byomen. ſtaden.
 cluſchen. Fulcire. Suffulcire. Affulcire. Sub-
 levare. Relevare. Valere. Sufficere. Impor-
 tare. provenire. Convenire. Subvenire. In-
 ferre. Conferre. Prodeſſe. Profectare.
 Batlich. profijtlich. Fulcibile. Sublevabile. et
 cetera.
 Baitscap. wreff. [*l. werff.*] hebele. Nuncium.
 nancii. Nunciolum. nuncioli. diminutivum.
 Negocium. cii. Miſſaticum. ci. Commis-
 ſum. ſi. Indicamen. inis. Indicamentum. ti.
 Injunctum. ti. Annuncium. cii. Relacio. onis.
 tuſchen Baitscap. [*l. Baitscap.*] Internuncium.
 cii.
 tuſchen Baitscappen. Internunciare.
 tuſchen Baitscaplich. Internunciabilis. hoc le.
 ter. tas.
 boir Baitscap. [*l. voir Baitscap.*] Prenun-
 cium. cii.
 boir Baitscappen. Prenunciare.
 boir Baitscaplich. Prenunciabilis. hoc le. ter.
 tas.
 heymliche Baitscap. Subnuncium. cii.
 heymlichen Baitscappen. Subnunciare.
 heymliche Baitscaplich. Subnunciabilis. hoc le.
 ter. tas.
 Baitscap to borents ſeggende. Agubus. Agu-
 biſta. ſte.
 Baitscap to borents ſeggen. Agubizare.
 Baitscap andengende. Annuncius. cii. An-
 nuncia. cie. Nuncius. Preco. onis. Lator.
 toris.
 gotlike Baitscap. Angelium.
 gotlich Baitscappen. Angelizare.
 ſulke Baitscap andengende. Angelista. angeliste.
 hoigh gotlike Baitscap. Archangelium.
 hoigh gotlike Baitscap. Archangelista. ſte. Inde
 eciam venit Archangelizare.
 guede Baitscap. Euangelium.

guet Baitscappende. Euangelista. Et ſunt qua-
 tuor ſcilicet Johannes. Matheus. Lucas
 et Marcus.
 guet Baitscappen. Euangelizare.
 boir Baitscap der gotlicher dengen. Vaticinium.
 Proficinium.
 alſulchs eyn Baide. Vates. Propheta. te.
 alſulchs Baitscappen. Vatzare. prophetizare.
 Baitscappen. kundighen. andenghen. eerenden. toe-
 hennen. geben. apenbairen. bewijſen. wittis-
 ghen. Nunciare. Annunciare. Denunciare.
 Enunciare. Pernunciare. Dinunciare. Indi-
 care. Notificare. Intimare. Inſinuare. Oſten-
 dere. Publicare. Maniſtare. Divulgare.
 Negociari. Expedire. Prodere. Propalare.
 Revelare. Promulgare. Eciam de hiis in
 A. Apenbairen. ut ſupra.
 weder Baitscappen. weder apenbairen. Renun-
 ciare.
 weder Baitscap. Renuncium. cii.
 weder Baitscapper. Renuncius. cui. et Renun-
 ciator. toris.
 bol van Baitscappen. Negociofus. a. um. tas.
 Baehen. oben. Superius. Supra.
 Baehen. adiectivum. Superius. a. um. Supe-
 rus. a. um.
 Beeli. mont. ſuunt. muyl. Os oris. Oscillum.
 Roſtrum.
 Beeche. Torrens. Rivus. Ampnis. Ampnicu-
 lus. Inde Ampnicola quaſi colens ampnem.
 Beechſch. Ampnicus. a. um.
 Bechen. Pelvis. Polubrum.
 hant
 loben Bechen. Pelvis.
 ſcheer
 Becker. Piſtor. Artocopus. Cacarcus. Cerea-
 ſeus. ſii. Coqueſtrius. a. um.
 Beecher. nay. top. Crather cratheris. Ciphus.
 phi. Amalaphula. Amulaphiola. Bachium.
 cii. Scala Scale. Condus di.
 Bedde. Lectus. Lectulus. Stratum Strati. Stra-
 tus. us. ui. Accubitus. us. ui. Grabatum.
 ti. Grabatorium rij. Clinus. vi.
 Bedde dat men nabort off dreget. Baionola.
 [*l. Baiunola.*]
 hoit Bedde. Cama. me. Cama. atis.

dat men in en Bedde slypdt. Lectorium.
 Bedmeyer. Leticarius. Idem qui portatur in lecto.
 Bedde decken. Lectisternium.
 Beddestede. Lectisternium.
 Bedde off camer echter personen. Thalamus.
 spanBedde. rollbedde. Spinga. ge. Lectica. ce.
 Bedde van krukke. Thorus. ri. unde Thoralis. le. Aureola. [*l. Areola.*] le.
 soe wes men op en Bedde slypdt. Toral alis. vel Torale lis.
 Bedgenopt. Conthoralis. ter. ras.
 Bedgewant. Lectisternia.
 Bedden. Sternere. lectisternere.
 van byen Bedden een huys. Architriclinus.
 des Beddens buitenste depl. Ponda. de. aliis Sponda. de. unde Spondalis. le.
 des Beddes binnenste. Puteus. [*l. Pluteus.*] tei. aliis pluteum. tei.
 Bede. in B. Biddynge.
 Beden. Orare. exorare. Invocare. Proseucor. caris i. orare. deprecari. obsecrare. intercedere. supplicare. petere. postulare. suffragari.
 anBeden. Adorare.
 Bedehuyss. tempel. kerck. gandshuys. Ecclesia. oratorium. propiciatorium. basilica. cenobium. monasterium. sacrum. sacellum. domus dei. delubru. archisterium.
 Bedynge. Proseuca i. oracio. deprecacio. obsecracio. intercessio. supplicacio. lethania i. invocacio. peticio. postulacio.
 Bedehuyss. Orarium.
 Bedelich. Oratorius. a. um. exorabilis. le. ter.
 onBedelich. Inexorabilis. le. ter.
 Bedelle. Bedellus.
 die sych Bedet. Proseuticus. et cetera pone de verbis ex inBeden.
 Bedelen. ghynen. truglen. hooitbidben. Mendicare.
 Bedeler. ghynre. trugler. hooitbidder. Mendicus. mendiculus. mendicator. stipus. pi. stips. pis. obstipus i. inclinatus corpore ad accipiendum elemosinam.
 valsch Bedeler. Cquant. Sypheler. Alpharus.

Bedeler. ghynredeste. Mendicabulum. li.
 Bedelern. ghynern. Mendicitas.
 Bedelich. Mendicabilis. le.
 Bederven. bedurffen. behoeven. noit hebben. Indigere. Egere.
 Bedynge. hoenen. berlepen. bedynnen. ter loer setten. betupschen. Decipere. fallere. frustror. aris. fraudare. defraudare. seducere. circumducere. subducere. circumscribere. circumvenire. circolare. futare. Cavillare. illaqueare. irretire. calvere. Admaniculari. muscipulor. aris. ingenior. aris. pellico. cis. lexi. vel cui. depelliculor. aris. mulcare. manticulare. Tergiversor. aris. muscipulo et muscipulor.
 Bedryger. hoente. beschijter. berleper. bedryber. tupscher. Deceptor. defrustrator circumducator. defraudator. seductor. circumventor. cavillator. illaqueator. Admanicator. manticulator. Murgissor. trufator. muscipulator. Tergiversator. pelagiator. pelagiarius. i. deceptor. versutus. versipellis. Intricator. impostor. strophus. stropharius. Re-thiarius.
 dyne Bedrychlich. loig. argelistisch of Cynscher is. Fallax. tegnosus. deceptorius. defrustratorius. circumductivus. Circumventivus. seductivus. cavillatorius. illaqueatorius. admanicatorius. manticulatorius. trufatorius. defraudatorius. duplex. biplex. muscipulatorius. duplus. Impostorius. dolosus. fraudulentus. Illex. pellax. impostus. versipellis. stellionatus i. qui rem fraudulenter bis vendit. Stropharius. tergiversabilis. le. ter. ras. versutus. verticosus.
 Bedrychlich. berlepdich. adverbium. fraudulenter. fraudatim. cauponatim. Fictile. tergiversaliter. deceptorie. fraudatorie. admixtim. adulatim. fallaciter. deceptiv. seductive. dolose. admaniculatim. cautelose.
 Bedrychlicheit. bedrych. loishept. argelistichept. tupschern. behendichept. Decepcio. Fallacia. Defraudacio. Fraudulencia. pallacia. seductio circumvencio. dolositas. admaniculacio. astus. us. ui. calliditas. versucia. muscipulacio i. generalis deceptio. Inde mus-

musdecipulacio. inde decipula et decipulator. cavillacio. cavilla. impostura. Bipli-
citas. duplicitas. alterplicitas.

Bedroeben. bedrucken. tergen. heggen. plagen.
moepen. hillingen. creyten. porren. verstoeren.
ontfredighen. Contristare. Vexare. Sauciare.
Carpore. Irritare. Proritare. Exacerbare.
provocare. commovere. excieo. es. ere.
inquietare. angustiare. incitare. molestare.
amaricare. agitare. infestare. adversari. af-
fligere. affligare. afflictere. lacesare i. pro-
vocare et habet lacesivi in preterito. me-
stificare. mulcare. intempestare i. molesta-
re. quater. quassare. quassitare. unde quas-
sabilis et quassatilis. le. et quassim. adver-
bium. et quassabundus. inferre. irrogare.
supple hoc vel hoc. scrupulare. tribulo.
as. tribulor. aris. turbare. conturbare. per-
turbare. disturbare. exturbare. omnia per-
valde. preturbare. per. procul. returbare
per. iterum. obturbare. per. contra.

Bedroeft. bedruct. teurich. swaichertich. swair-
moedich. Tristis. Turbatus. turbulentus. Tri-
status. Contristatus. Mestus. Dolens. Apo-
riatus. Anxius. Anhelus. Mestificus.

Bedroeft wesen. In D. Droebich wesen.

Bedroefnisse. bedruckenisse. swairmoedicheit. teuri-
cheit. Tristitia. Vexacio. Tribulacio. Tur-
bacio. Conturbacio. Mesticia. Mestitudo.
turbulencia. angor. anxietas. angustia. Af-
flictio. Sublestia. Caceria. Cacesia.

Bepoe. ambo. duo. uter. utra. utrum. Uter-
que. Utraque. Utrumque. Utriusque. Utrim-
que. adverbium.

Beyden. wachten. harren. tueben. merren. trac-
ken. hubecken. Expectare. Pausare. prestola-
ri. perdurare. persistere. stare. residere.
morari. sustinere. hebeo. es. ere. i. tardare.
tricare i. demorari. operior. iris. i. expec-
tare. intricare i. immorari. differre. Cunc-
tari.

ban Beyden syden. Ambifariam. adverbii.
mit Beyden handen gelicmetich. [*mischien te
lezen gelicmechtich.*] Ambidexter.

berbeydinge. wachtinghe. tuebinge. merringe.

Byachinge. Mora. morula. pausa. paulacio.

prestolacio. prestolamen. perduracio. de-
moracio. tardacio. tarditas. morositas.

Besse. chaitheit. Almucium. Malmucium. Am-
bucius.

Begaben. beghifigen. Munerare.

Begeren. Desiderare. affectare. concupiscere.
gliscere. Appetere. cupere. Anhelare. pa-
ginare. Optare. Peroptare. Exoptare.

Begeringe. begerte. Votum i. desiderium.

bol Begeren. Affectuosus. Affectivus. Voti-
vus. Appetitivus. Desiderativus. Cupitus.
us. ui.

Begerlich. Desiderabilis. le. ter. tas. appeti-
bilis. le. ter. tas. desiderativus. Optabilis.
Exoptabilis. le. ter. tas. Affectabilis. Con-
cupiscibilis. le. ter. tas.

Begeben. vertuyghen. verlaten. achterlaten. Dese-
rere. Derelinquere. Destituere. Dimittere.
postergare. postponere. Omittere.

Begyn. Anjaff. Inicium. Principium. Exor-
dium. Incepicio. Inchoacio. Arsis. Archis.
Arenga. s. in locucione. Orsus. us. ui. Or-
sum. si. Primordium. Origo. Seminium.
Seminarium.

Begyn. Anjaff alre dyngen. Cahos yle.

ban Begynne to stellen. Deordiri.

Begynnen. anheffen. bestaen. betengen. onthye-
ken. aenstellen. Incipere. Inchoare. iniciari.
Ordiri. adordiri. Deordiri. Exordiri. Prin-
cipiari. occipere. Enceniare. Intentare. Ini-
re. Prohemiare.

heymlich wennich Begynnen. Eubordiri. [*1.
Subordiri.*]

myt Begynnen. samen Begynnen. Coordiri.
Coincipere.

Begynlich. Exordialis. le. ter. tas. Inicialis.
le. ter. tas. Seminarius. a. um.

Begynre. Exordiaris. exorditor. Initiator.
inceptor. inchoator. Prohemiator. Inicia-
rius.

Behalven agn sonder. In A. Agn.

Behend. subcil. listich. cloich. verlagen. Subti-
lis. cautelofus. astutus. vaser. vasser i. cal-
lidus. argutus. Callidus. versutus. versipel-
lis. cautus.

onBehend. In D. Dul.

Behendichept. serpely. In A. Argelisi.
 Beyer. Bavarus.
 Beyerlant. Bavaria.
 Belgjen. erren. toynich wesen. Byam wesen. ont-
 heden. Irasci. commoveri. Succendi. rin-
 gere. stomachor. aris. Indignari. arringere.
 corringere. obringere. succenseo. sui. cen-
 sum. succenso. sui. situm. Ranceo. es.
 ere.
 Belken als hoe ind offen. Mugire. boare.
 Beien. bloeken. In B. Bassen.
 Beletwitten. In G. Guehelden.
 Belle. schelle. Nola. Tinnula.
 Bellen laden als perde in den snee.
 Bemerlant. Bohemia.
 Beemisch mensch. Bohemus.
 Bepn ind sekenen. Sarabellum. li. la. lorum.
 Bepn dair men op gept. Cras. crusculum.
 Chelon.
 der Bepn of butten hoisde off eynden off gewerff.
 Compago. ginis. vertebra. bre. vertibulum.
 junctura.
 han Bepn tot hepn. Ossatim. ossim. adverbium.
 grote Bepn hevende. Cruratus. a. um.
 Bepn untrecken. Exossare.
 Bepn inboegen. Inossare.
 Bepnbreker. Ossifragus.
 Bepnbrekinge. Ossifragium.
 dye Bepn van haeben neder woep [l. worpt]
 ind die to brecht. Ossifrangius.
 Bepn. hut. knaich. Os. ossis. ossiculum. li.
 ossulum. li. ossilium. li.
 an den Bepn gswelle. [l. gswelle.] Crusti-
 nium. nii.
 Bepnen. Osseus. a. um. et ossosus. a. um.
 Bepnharnesch sekenen. Ocree ferree. Calige
 ferree.
 Bend. wese. wepde. wijsche. Maate. pasch. Pa-
 scua. Fenifera. Ulea. lee.
 Bende umb die leede. Intermordia. Acroche-
 dina.
 Benediden. segghenen. Benedicere.
 Benedijdinge. segghenunge. Benedictio. Eulogia.
 gie.
 geBenedijt. gesegent. Benedictus. a. um. Eu-
 logicus. a. um. Eulogius. a. um.

Begweem. behegetich. bebellich. Tijlich ghebe.
 Aptus. dispositus. ordinatus. Abilis. ac-
 ceptabilis. ydoneus. habitunarius. conve-
 niens. competens. oportunus. Congruus.
 tempestus. tempestinus. Applicatus. appli-
 cabilis. Cetera in A. Angeneme.
 Begwem maken. Aptare. adaptare. Coaptare.
 disponere. ordinare. applicare. abilitare. ac-
 commodare.
 onBegweme. angeneme. Ineptus. Inydoneus. in-
 habilis. absurdus. guirdus. incongruus. in-
 dispositus. Inordinatus. Inconveniens. In-
 competens. Inapplicabilis. Gerro. onis. id
 est ineptus. gerroneus. gerronaceus. a. um.
 Intempestus. Intempestivus.
 Begwemichheit. Aptitudo. habitudo. habilitas.
 ydoneitas. conveniencia. congruitas. Con-
 gruencia.
 onBegwemichheit. Inepcia. ineptitudo. inydo-
 neitas. disconveniencia. gerra. re. incon-
 gruitas. incongruencia. inhabilitas. inhabi-
 litudo.
 wilt Beer. Eberswyn. wiltswyn. Aper. Aper-
 culus. di.
 tam Beer. Verres.
 tam Beer gelubt s. Wortj. Nefrendus.
 Beersch of beerich. Aprinus. a. um. verrinus.
 a. um. Aprugnus. a. um.
 Beerwel. Aprinus.
 der Beeren wyntelyng of wytelstede. Voluta-
 brum.
 Vere of bare. Ursus. Ursulus. ursellus. Ur-
 siolus. di.
 Verginne of verginne. Urfa. Ursula. Ursella.
 Ursiola.
 Beeren of baren yeger id sa hont of mnsch.
 Ursarius.
 Berenhont. Ursarius canis.
 Bersch of barsch. Ursinus. a. um. Urseus. Ur-
 sicius. Ursacius. a. um.
 Vere. pere. Pirum.
 Vere of perehoem. Pirus.
 Vere of pere mit dicken schalen. Crastumium.
 Beren of peren verhoeyer. Vendiperus. ra.
 der Beren of peren underste typhen. Pirula.
 dair Beren of peren wassen die stede heit. Piretum.
 Vere.

Bere. bese. Bacca.
 geBeren. ter werlt hengen. Parere. parturire.
 edere. gignere. generare.
 andertwerf geBeren. Regenerare.
 geBebereu. ontijftich ter werlt hengen. Abortio.
 tis. tire. inde abortivus et Aborsus. us. ui.
 et Abortus. a. um.
 mpsBeren. Tristari. Dolere.
 ontBeren. berben. ontbgehen. Carere. Egere.
 Deficere.
 geBeere. gelait. seeden. Gestus. apparatus. mo-
 res.
 geBeren. schynen. blycken. laten. Apparere.
 liquere. liquescere. patere. patefcere. Emi-
 nere.
 et geBeert. et blyck. [*l. et blyckt*] et lett.
 et schynt. liquet. Patet. Patefcit. Apparet.
 Videtur.
 Berch. Mons. Monticulus. Alpes. Alpium
 in plurali.
 roztBerch. Tumulus.
 Berch den men berre fundt. Arnissum inde Ar-
 nissus. a. um.
 Berch bvede. In D. West. bestnisse.
 geBerchte. Altipedes. Alpes. Montana. no-
 rum.
 die aber dat geBerchte woent. Transalpinus.
 des Berchs hoerchte. Collis. colliculus.
 des Berchs aghanch. Clivus. vi.
 die op oeverste des Berchs woent. Architenens.
 des Berchs hoerchte die clippich is. Ceranna.
 norum. Aeroceranna. norum.
 burgeBerchte van bergen of boirsteden of lant-
 schappen. Promontorium.
 die in den Bergen woent. Alpinas. Alpinus.
 Berghechtich. Montosus. Monticulofus. a. um.
 Montanus. Montuus. Montuosus. Flexuo-
 sus. Clivosus. Hernicus.
 Bergen. Stoppen. In B. Borgen.
 berBergen. bermompelen. berstoppen. berstomp-
 len. bertwimpelen. berhelen. berhendelen. ber-
 maen. Dissimulare. fingere. obducere. fas-
 cinare. obvelare. oboculare.
 Bergen. schuglen. Neutraliter latere. lati-
 tare.
 Berdeel. In B. Boordeel.

Bereyden. Preparare. promptificare. disponere.
 ordinare. dirigere. aptare. Carpere. conci-
 nare. parare. apparare.
 Berent. willich. Promptus. promptulus. Para-
 tus. presto. sponte. spontaneus. voluntarius.
 kappadenarius. decentarius. expeditus. per-
 promptus. presto et pluraliter prestites et
 presticium. titeranus i. pronus. ultro i.
 sponte. ultroneus i. spontaneus.
 Berentheit. willichheit. Pronitas. Promptitudo.
 sponte.
 Berille. Berillus.
 Berispen. schelden. straffen. Increpare. arguere.
 reprehendere. corrigere. Circumscribere.
 carpere. crepari. [*er staat dus cari.*]
 deponentaliter. Corripere. futare. jurgari.
 objurgari. circumvenire i. increpare.
 Berisplich. bestraffich. Reprehensibilis. corri-
 piendus. arguendus. increpandus. fons. tis
 i. culpabilis. viciosus.
 Berispen. scheider. straffer. Apologicus. repre-
 henfor. argutor. increpator. satirus. satiri-
 cus. emphaticus. Reprehensivus. thonius
 i. reprehensorius.
 Berispende. straffende gedicht off sanc. Satira.
 re.
 Berche. eyn boom. Vibex.
 Berchen. Vibeus. a. um.
 Berchhaen. fegghaen. Fascinus.
 Berlen in den monde. In B. Barlen.
 der Berlen of des raken geswelle. Arigina. [*l.*
Angina.] ne.
 Berme hessen. In B. Barne.
 Beernvoeder. hachmoeder. dugthoedel. Colica
 passio. dyarria.
 Bernen speijden of scheeliten backen. Cauter-
 riare. cauterizare.
 Bernsferen dair toe gehoerende. Cauterium. cau-
 teriolum.
 Bernsferen dair men mede teyhent byeren of an-
 ders. Character. ris.
 Bernen die dode lichamen. Bustare.
 Bernen. In B. Barnen.
 Bernen heyt van toern. In B. Heyt van
 toern.
 Bernen. neutraliter. Estuare. exestuare. gli-
 scere

scere i. ardescere. cetera. in B. Bannen.
neutraliter.
Bernende. Ardenter. cius. tissime. estuanter.
cius. tissime.
Bernng. bant. Kautheſis i. ustio. combustio.
cauterium. ustura.
berBernre der boden inthamen. Bustiarius.
Bernstegn. In A. Aghstestegn.
Bernwyn. Vinum crematum.
Bersten. Crepere. crepare.
uptBersten. Erumpere.
uptBersten als water off santqualm. Scatere.
scaturire. scaturizare. scaturitare. scatescere.
vermiculare. erumpere.
fulk uptBerstng. Erupcio. scaturies. ei. sca-
turizacio. scaturigo. vermiculacio.
hoirBersten. Prorumpere. prerumpere.
Berbe. eerber. eersam. walbedich. doechtlich. rech-
lich. gudertieren. guedich. guetlich. sachtmoed-
dich. vredsam. Probus. honestus. honorifi-
cus. beneficus. beneficiens. benefaciens.
benivulus. benignus. mansuetus. mitis. vir-
tuosus. Clemens. pius. pieticus. agustus.
aretologus. humanus. humantus. frugi. in-
declina. quod hoc frugi dicitur bonus.
utilis. valens. temperatus. modestus. inven-
tabilis. le. i. beneficus. Kalethe. les i. be-
nivulus. frugalis.
onBerbe. In A. Arch.
Verbicheit. eerberheit. eersamheit. walbedicheit.
rekelicheit. doechtlicheit. gudertierenheit et ce-
tera. Probitas. honestas. honorificencia. be-
nificencia. urbanitas. Legalitas. virtuositas.
benignitas. pietas. clemencia. mansuetudo.
mititas. frugalitas. bonitas. apodixia. apo-
dixis. apodixen.
toekomender Verbicheit eyn teyken. Indoles. lis.
Berbe wesen. In D. Doeghen.
Beschenden. beschyde. bzoit. wyse. boersichtich.
cloich. verstendel. vernustich. ervaren. versucht
et cetera. Sagax. sagaculus. cautus. catus.
discretus. sophus. a. um. i. sapiens. so-
phronicus. providus. perspicax. perspicuus.
prudens. follers. capax. sensatus. expertus.
peritus. consultus. circumspiciuus. gnavus.
gnarus. scitus. a. um. perscitus. argus. ar-

gutus. artox. fauciosus. cicurius. vafer.
dogmaticus i. sagax. fronus. fronitus. le-
pidus i. sale. sapide. [*er staat dus sapie.*]
conditus. sipius i. sapiens. circumspiciuus.
conspiciuus. dedalus. a. um.
Beschenden. onderrichten. onderwysen. Informa-
re. rationacinari. inficere i. informare.
onBeschenden. onbzait. dollart. In A. Aff.
Beesich. blytich. In A. Anderhtich. [*l. in*
D. anDechtich.]
Beesich. blytich wesen. In A. Anderhtich we-
sen. [*l. in D. anDechtich wesen.*]
Beschendenheit. In C. Cloichheit.
Beschermen. beschudden. In L. berCoissen.
Bescheert. Predestinatus. prescitus. fatatus.
Preordinatus.
Bese. In B. Bere. hese.
Bessen. Scoba. be. scobs. bis. scopa. sco-
pula.
Bespen. besessen. Prope. circa. apud. penes.
cis.
Bessen stede. Scopetum.
bol Bessen. Scoposus. Scopulosus.
Besseng. Scopeus. a. um.
Besunder. sunderling. Precipue. Excipue. Sin-
gulariter. Signanter. Significanter. Specia-
liter. Specificce. Specificanter. Notanter.
Notabiliter.
Beest. biehe. In H. Habe.
Beest of dier die den last of hoeden ontreunt den
hunch breegh. Ventrina. ne.
Beest die vele eten mach. Solax cis.
Best. Optimus. Potissimus.
Beesten de cleyen syn als scape. berlien. Pecus.
dis. Fetans. ris.
Beesten die groot sint. als perde. oſen. Pecus.
coris.
der Beesten vele. Pecorosus. tas.
als Beesten bachten die stede dair men dat af-
suydt heit. Pancorpum. pi.
der Beesten strunt of breech. Ruder. eris. vel
Rudus. deris.
Beeste. dier. Bestia. bestiola. brutum. animal.
Beestlich. Bestialis. le. ter. tas. Brutalis. le.
ter. tas. pecualis. le.
Beestlich to leven. Brutere. bratescere.
die

die Beestlich leeft. Bestiarius. bestialis. brutalis. pecualis. probaticus i. pecualis.

Beesten verwaerte. Bestiarius.

Beesten verblijf of onthalt. Bestiarium.

die sprack totten Beesten. Apologus.

Beesten vergadering oevermitz den herde. Armentum. ti

Beesten. bygh. gwich uter weyden byghen. [*l. indryven.*] Inigo. ere.

Beesten. habe van den stal in die weyde byghen. Abigere.

der Beesten lufte. Testua. [*l. Testua.*] orum.

der Beesten cheemste ebur die heitste. Estiva. ve.

die Beste of oeverle of mercklichste onder den barch. Optimas. ais primus prior. pocior. notabilior. Eminencior. precipuus. maior. superior. dignior. primor. oris. famosior. Celsior. primordior. primordulus. primas. ais.

Besten. Nepen. Suere. consuere. sartire. consartire firmare. neetere.

onBestupr. haistich. rap. roe. buldynde. rye. sander dwanch. balstuyricg. wuest. Importunus. tas. frontosus. impetuotus. tas. inquietus. tudo. impaciens. cia. petulans. cia. riseus. a. um. vehemens. cia. fervidus. ditas. turbulentus. cia. protervus. tas. insolens. cia. infestus. ventricosus. cervicosus. cerebrosus. tas. infrunitus. vel infronitus. gurdus. effrenus. a. um. effrenis. ne. infrenus. a. um. infrenis. ne. baser. ferinus. agrestis. turgidus. iniux. iniugis. seiux. seiugis. vagus. quaquierare i. vehemens. verberosus. impetuotus.

onBestupr. haistich. rap. roe. rye. balstuyricg. wuest maken. Importunare. inquietare. infestare. turbulentare. Effrenare.

Beth. beter. melior. melius. pocior. pocius.

Beth. beter. geweger. gewegente. nutliker. Consulcius. facius. utilius. pocius. melius. Amplius. commodosius.

geBeth. in B. Bedinge. eciam de hiis in Gebet.

wat Beter. meliusculus.

Beteren. wandelen. to recht maken. Meliorare. emendare. corrigere. justificare. restaurare.

Beieren. hoeten. Emendare. satisfacere.

Beteringe. hoete. wandel. Emenda. satisfactio. penitencia. correctio.

Beteringe van lande. die dat dar up anneemt [*l. anneemt.*] dat to beteren. Emphiteotecarius. emphiteoteta. emphitoteca. emphiteoticus. ind dat aberdyach hgt van hegt den anneemer. Amphiteosis. ind id hegt den uytdoenre. Emphiteosis.

Betericheyt. Melioritas.

Betengen. in B. Begynnen.

Betengen. noedigen. in D. de Dangen.

Beth. crugt. Beta.

Beytel. sigle. pegge. Cuneus.

Beytel van pferen. Celtes. tis. scalprum. pri. scalprus. pri. scalpellum. scalpellus.

Beetsch. Mordax. permordax.

wat Beetsch. Mordiaculus.

Beetscheit. Mordacitas.

Bethone. crugt. Bethonia.

Bevelen. heuten. gebieden. Precipere. mandare. committere. iniungere. indicere. imponere. iubere. censere. edicere. imperare. imperitare. delegare subdelegare.

Bebele herre buten of gebieden. Amandare. amendare.

Bebele. in A. Ampt.

Bebele. gebot. geheyt. Preceptum. mandatum. mandatellum. institutum. iniunctum. impositum. apodixis. apodixia. iussum. edictum.

Bebele. in A. Amptman.

onderBevelen. ondersetten. Substituere. subdelegare. subrogare.

Bebeien. gebieden gunstlich. dyenstlich. Commendare. recommendare. committere. recommittere. offerre.

Beveling. erbyding. Recommendacio. commendacio. Recommissio. oblacio.

tot deser Bevelingen inde erbydingen ghehoerende. Commendatorius. commendaticius. commendabilis. le. ter. tas.

butBebeien. Premandare.

wedder. to rug. Bebeien. Remandare.

Bevelre. gebieder. Commissarius. preceptor. fin-
 copator. imperator. mandator iussor.
Beben. tztren. schunberen. schunderen. Tre-
 mere. nutare. Tirillare. tremiscere. extre-
 mere. extremiscere. contremere. contremi-
 scere. tremefieri. tremulare. intremere. in-
 tremiscere.
Beben. daberen als eyn Ollant. Scatere.
Bebende. tztterende. schuddende. Tremulus. tre-
 mens. tremebundus. tremorofus. tremulen-
 tus. Coruscus.
Bebung. daberyng als eyn ollant. Scaturies. ei.
 Scaturigo. ginis.
Bebung. Schuddung. Tzttering. Tremor. ti-
 tillacio. nutacio. nutamen. Tremefactio.
Bebenelle. eyn crugt. Pipinella.
Beber. eyn dyer. Castor. Fiber. Canis pon-
 ticus.
Beveren kleyt of boeder. Fibrina. ne.
Bebers hait. Fibrinum. ni.
Bebers hullen. Castoreum.
Bebers bleisch. Castoreus. a. um. Fibrinus.
 a. um.
Bp. Apud. prope. pone i. Iuxta. circa. cir-
 cum. circiter. penes.
Bp. nae. Vicinus. contiguus. citer. a. um.
 prope. propinquus. propinque. propin-
 queus. a. um.
waer Bp. Quocirca.
Bp eyn. to gader. to hoip. to samen. Simul.
 insimul. iunctim. adiunctim. coniunctim.
Bhyn. en wech. Vias Transivit. Declinavit.
 Recessit. Abcessit. Discessit. Preterit
Bp die hantich gadert. Apes. Apecula. Api-
 cula.
grote Bp. Costrus. tri. Fucus. ci.
Bphen meester. Apiaster. Apiarius.
Bphen stede. Apiarium. Apiaria.
stede der Bphen blucht. Apiastrum. Apia-
 sterium. Apifarium. Apisterium. Apifo-
 rium.
Bphen eter. eyn vogel. Apiastra.
Bphen hare. Alveala. Alveare. ris. Alvea-
 rium. rii.
Bphen hongng of moeder.
Bphen swerm. Examen.

Bphen hare vol bphen dat heit eyn grune.
 Examen.
Bibel. Biblia.
Bijcht. Confessio.
Bijchter. Confessor.
Bijchten. Confiteri.
die Bicht. Confitens.
Bick der steyghoutwer. Vanga. ge.
Bicken. steyghoutwen. Lapidare.
steyghicker. Lapidaria.
Bicker. eyn vogel. [l. vogel.] Bubo.
Bickers. den men knght van riden of gaen.
 eciā bubo significat.
Bidden. Rogare. Rogitare. Petere. precari.
 Deprecari. Intercedere. Incessere. habet.
 ivi. itum. Queso. Quesitare. Interpellare.
 Implorare. Flagitare. Efflagitare. Postulare.
 Expostulare. Poscere. Exposcere. Depo-
 scere. Depostulare. Supplicare. Evador. aris.
Bidden myt onbestuyr. Petulcor. aris.
Bidden. beden got of die heiligen. Orare. De-
 precari. Queso. Quesumus. Supplicare.
 Quesitare.
hoyt Bidden. in B. Bedelen.
hoyt Bidden. in B. Bedeler.
Bidden bur eyen anderen. Intercedere. Inter-
 venire. Interpellare.
Bidden. laden. noeden. ter staet of ter genoichten.
 Invitare. Corrogare.
in Bidden onbestuyr. Petulcus. a. um.
Biddelich. Rogabilis. le. ter. tas. Petibilis.
 le. ter. tas. Precabilis. le. ter. tas. depre-
 cabilis. le. ter. tas. postulabilis. le. ter. tas.
 deprecatorius. a. um. interpellaris. re. in-
 terplorabilis. le. ter. tas. flagitabilis. le.
 ter. tas. supplicabilis. le. ter. tas. preca-
 bundus. deprecabundus. a. um. Precarius.
Biddinge bur eyen anderen. Intercessio. In-
 tervencio. Interventus. us. ui. Interpel-
 lacio.
Biddinge. Bede. Peticio. Petiuncula. Preca-
 rium. Rogatus. us. ui. Rogacio. Roga-
 ciuncula. Precamen. Deprecacio. Preca-
 tus. us. ui. deprecamen. Intercessio. Po-
 stulacio. lamen. Flagitacio. tamen. Suppli-
 cacio.

Biddynge. anroeynghe tot got. Lethania. i. invocacio. rogacio. cetera in B. Bedynge.
 Biddynge van gantzen inwendigen herten. Corragium. gii.
 met Biddynge anroeyen. Advocare. invocare. interpellare.
 die Biddt. Petitus. Peticius. Petilius. a. um.
 Bieden. Exhibere. offerre.
 geBieden. In B. Behelen.
 verBieden. Inhibere. prohibere. cohibere. interdicere. Vetare. devetare. evetare.
 ontBieden. Demandare. nunciare. denunciare.
 erBieden. geBieden sich ter gunsten tot ymag.
 In B. Behelen. geBieden.
 geBieder. In B. Beveere.
 geBiede. herlicheit. heerscappe. Dominium. Districtus. us. ui. Dicio. dicionis.
 geBiedelich. Imperialis. Imperiosus. tas. imperativus. Preceptorius. Preceptivus. Demandatorius.
 Bilbe. Ymago. Statua. Statiuncula. Caragma. atis. Sculptile. Simulachrum. Caracter. teris.
 Bilbe. [i. Bilden.] bildng maken. Sculper. Arapagare. Celare. Sculpitare. Sculpitare.
 der Bilbe ordinantie. Stema. atis.
 iouen Bilben hoerende. Statuarius. a. um.
 Bildenmaker. Sculptor. Anaglypharius. Celator. Arapagator. Statuarius.
 Bildynge. Sculptura. celatura.
 Bildynge. in C. Cleynisse.
 in Bildynge. Proficum. ci. ymaginacio. Fantasia.
 Bildmalynge in malen. Pictura. Celatura. Celamen.
 Bildmalynge van hoit. steen of anderz. sonder malen. Sculptura. Celatura. Celamen.
 geBilbt. Anaglyphus. a. um.
 Byle. in A. Are.
 syn Byle. Ascis. cis. mas. ge. Asciculus.
 Byl ter rechterhant dyende. Dextralis.
 Bylendryger. Securicularius.
 Bilde of teyken. Ycon. nis. ycona. ne. yconia. nie. ymago. signum. proficum. ymaginacio.

Bild der alder vader. Lepida. de.
 nachtBild. Cyparissa.
 Bildmaken in malen. Pingere. Celare.
 Bildmaken van synen of houten. Sculper. Celare.
 hogstBild. dat men Bild sett. Clipeum. pii. Clipeolum.
 Bild sonder hogst. of hoist. of figure. yconisma. me.
 Bildwerck van desen kleynen byskantigen stynen gebaert ind in eyne gesat. Licostrata. te. licostratum. ti. hic licostratos et licostratus. opus musaicum.
 Bildwerck. loifwerck. off metzelry. die van hogdel toenber is. Emblema. matis.
 Bilken. mogelich. temelich. Utique. potius. Merito. ymo.
 Bille. In A. Arsbille.
 Bille. raiffirunt. Jusquiamus.
 Ach Byn. Sum. Extro. Existo.
 Byname. toename. Cognomen. Cognomentum. agnomen. agnomentum.
 Bynen. wuelen. knappen. Ligare. Stringere. nodare. neetere. Complectere. Apicere. apiculus. avieo. es. ere. amicare. Vieo. es. ere i. vincere. evincire. revincire. circumvincire. devincire. convincire. Adnectere. con. in. per. sub nexere. nexare. Mastigare. mulcare. Feneror. aris. Fenero. as. are. laqueare. perligare.
 ontBynen. loiffen. onthachten. Laxare. Calare. religare. deligare. denodare. Ab. De. E. Solvere. Dis. Ab. Re.
 ontBynen een sake off twibel. In C. Cieren. [i. in C. verCleeren.]
 ontBynen eenre sake of twibelz. In C. Cleerre. [i. in C. verCleerre.]
 Bynen met ketten. Numellare.
 Bynen met ryemen hof beteren snoeren. Ligulare.
 bastBynen. Apicere.
 verBynen die wonden.
 verBynen. verband maken. verstercken. bereynigen. verschyden. sich samen beswaren. Confederare. colligare. conscribere. obligare. pangere. quando habet pepigi. Conglutinare.

nare. conspiciare. Confiduciare. coniurare.
 pignorare i. confederare.
 verBonden. gelaeben. In B. Borghwerden.
 anBonden. anknuypen. Alligare. annodare. adi-
 veo. es. ere.
 to hoip Bonden. Colligare. connodare.
 tuschen Bonden. Internodare. interligare.
 ober dair Bonden. Transligare. pernodare.
 boip Bonden. Preligare. prenodare.
 weder. Religare.
 onder. Subligare. subnodare.
 inBonden. Inscribere.
 inBonden. Illigare. Innodare.
 sich verBonden. belaeven of verstricken erghent
 to. Astringere. Contrahere i. constringere.
 Restringere. Per. Ex. pre. Dis. id est di-
 versimode stringere. obligare. submittere.
 Substringere.
 verBonden. inschryben tegen pinang. inscribere.
 die dat doet. inscripticius.
 tegen verBonden. Obstringere. vel. per. undi-
 que.
 ontBondenelich. Solubilis. le. ter. tas. Enoda-
 bilis. le. ter. tas. deligabilis. le. ter. tas.
 Abnodabilis. ter. tas.
 onontBontlich. Insolubilis. le. ter. tas. Ineno-
 dabilis. le. ter. tas. Inextricabilis. le. ter.
 tas. Inexplicabilis. le. ter. tas.
 Bynnding. Ligacio. ligamen. mentum. Con-
 nexio. Apex.
 Bynndtsel. Ligamen. mentum. tura. Ligula.
 subligar.
 Bynnder. Autor i. ligator. nector. nodator.
 baiBynnder. In B. Boedelier.
 Bynnen. intwendich. Intus. intra. interior. Ab-
 intra. intrinsecus. intrinsece. penitus i. in-
 terior. intimus. abintus. infra. intro. dein-
 tus. internus. interulus. intestinus. Intror-
 sus. introrsum. introneus.
 dair en Bynren. dair enthuschen. byewyle. In-
 terim. interdiu. medio tempore. Obiter.
 Interea. Interibi.
 Bynnen wonende. Intimas. atis.
 Bynnenste. Interior. Intimus.
 Bijn. Cervisia.
 Bijnsoep. Bijnsoit. Cervipa. brodium.

Bijmate. gelte. teute. Gelta. metreta.
 Bijere. Stallzaeder.
 Bijn. Syst. wese. Esto.
 du Bijn. bist. spss. Ex. Existis.
 Bijn. hent. untg. thent. Usque. donec. quoad-
 usque. usquequo. quousque.
 Bijnse. Junx cis. Juncus ci. papyrus. Juncu-
 lus. biblus. Scapus. pi. Inde Scupeus. a.
 um.
 Bijnse sonder knope. Tabin. Scirpus pi. Inde
 Scirpetum. Juncetum. Scupetum.
 Bijnseich. Juncus. Scupeus. Scirpeus.
 Biscop. Episcopus. presul. pontifex. antistes.
 Gerarcha.
 ertze Biscop. Archiepiscopus. Archipresul. Ar-
 chipontifex. archiantistes. Archigerarcha.
 Archimandrita.
 chort Biscop. Choriepiscopus. Chorepiscopus.
 Biscop wesen of werden. Episcopos. Archie-
 piscopos. aris.
 wip Biscop. Suffraganeus.
 ertz Biscop to hesen. Archiepiscopo. as. are.
 Biscoplich. Episcopalis. le. ter. tas. pontifi-
 calis.
 ertz Biscoplich. Archiepiscopalis. le. ter. tas.
 Biscoplich sich to hebn. Pontificor. Episco-
 por. aris.
 Biscopshoit. Infula. Mitra. Cidaris. Ciara.
 Frigium.
 Biscopshoit opsetten. Frigio. as. are.
 Biscopsh staff. Baculus pastoralis. Arculus.
 Agolus.
 Bisdum Episcopatus. presulatus. pontificatus.
 pontificium. ansticium. dyocesis. Metropo-
 lis cathedralis.
 ertz Bisdum. Archiepiscopatus. Archipresulatus.
 archipontificatus archiepontificium. [er
 staat dus archiepiscopus.]
 Bisdum regleren. Pontificor aris.
 Bisdum. ertz Bisdum. so ver dat geistlike gericht
 dair van ghest. Dyocesis.
 Byspel. parabel. Parabola.
 Byspaelich. bywoirt. spreekwoirt. gelicnisse. Pro-
 verbium. parabola. similitudo. verbi gracia.
 elogium. Apologus. Adagonia i. prover-
 bia arseverse. adver.

Bpest. wylj melck. *Collastrum. trii. Collu-*
strum. trii.

Bijstren. dwelen. erren. basen. dolen. verwilden.
wiltloopen. Errare. Deviare. Dubitare. De-
sipere. percensere. exorbitare. aberrare. in-
errare. pererrare. suberrare. Vagari. Con-
vagari. De. Dis. Di. E. Girogavari i.
circumvagari. Pervagari. Exorbitare id est
Deviare.

Bijster. bijstrende. dwelende. errenbe. wildende.
wiltlopende. Erroneus. Errabundus. Errati-
cus. Erratilis. le. ter. Palabundus. Palanter.
Vagabundus. Vagus. Vagulus. Pervagabun-
dus. Devius. Avius.

berbijstren. ontferren. In **D.** ontzaggen.

Bijstrenge. Bijstrenghede. Error. Erraticus. Deva-
gacio. Evagacio. Deviacio. Vagitas.
van der Bijstrenge af to laten. Devagari. Diva-
gari.

Bitter. garst. bacht. *Amarus. Amarulentus.*
Amaricosus. Acer.

seer Bitter. quamamarus. peramarus.

Bitter. wreet. in **S.** Strupff.

Bitter wesen of werden. Amareo. Amaresco.
cetera in **S.** Strupff wesen.

Bitter maken. Amaricare.

Bitterheit. Amaritudo. Aciditas. Acritudo.

Bitterheit wedicheit. In **S.** Sturicheit. Acredo.
geest off heydel an en toem. Chamus. mi.

Bijten. Mordere. morsare. morsitare. Morsi-
care.

Commordeo.

Demordeo.

Emordeo.

Immordeo.

Premordeo.

Remordeo.

Bijtende. grijpende. *Moloficus. mordax. Ra-*
pax.

Bijtlich. Morsilis. le. ter. tas. mordicus ad-
verbium i. mordenter. morsiliter. Morsa-
tilis.

Bpboit. eyn crupt. Arthimesia.

Bpwoirt. In **B.** Bysproech.

Bla. Blavius. a. um. flavus.

Bla wesen. bla werden. Blaveo. blavesco.

Bla maken. Flavare.

Blachguch. Incaustum. Encaustum. Sepia. pie.
sepiola. atramentum.

Blachhoern. guchhoern. Incaustorium.

Blaider die men an den lybe krouwet. Marisca.

Blaider an den lijbe. Pustula. Tubera.

Blader. loiff. Folium. et pluraliter Folia.

der Blader umblatj in den volcken. Sirma.
[atis.]

golt Blader. Bratea. tee. Lamina. lania. nie.
aurea Brateola.

golt Blaten. Bratea. orum.

bol Bladeren. Pustulosus. tas. Tuberosus. tas.

Blaffart. Slabbart. Improbata. loquens.

Blaffen. sladden stessen. smetzen. Effutire. fu-
tire.

Blaffen. bloechen. In **B.** Baffen.

Blameren. hoenspreken. spitentg. [*l. spitentig.*]

aenspreken. blasphemeren. schenden. smeliken.

berstaden. verschemen. smaden. wraken. la-

lien. lastren. berachten. berispen. verwaten.

Qwait wunschen. qwaitpreken. maledijden.

bloffen. Blasphemare. obiurgari. iniuriari.

Contumeliari. Inferre. Ingerere. Irrogare.

Exprobrare. Scandalizare. Improperare. sub-

fannare. Infamare. diffamare. Viciare. con-

viciare. deviciare. inviciare. Reviciare. per

iterum. vituperare. Criminari. Aspernari.

Spernere. aspernere. Contemnere. deturpa-

re. Maledicere. Detestari. vilipendere. Ni-

chilipendere. parvipendere. floccipendere.

Naucipendere. bombinare. blaterare. Car-

mare. Incauteriare. Inhonorare. dehonora-

re. Exhonorare. Abhonorare. Indecorare.

Dedecorare. Dehonestare. Inficere idem

Deturpare. fastidiare. Confundere. Confu-

tare. refutare. austernare i. viciare. Exe-

crari i. maledicere. resecreare. abhominari.

unde abhominium i. execratio. defedare.

demirari i. despicere. Narrio ris. rire i.

subfannare. propudiare. depompare i. vi-

tuperare idem expompare. Despicari. de-

spectare. obrectare id est maledicere. sub-

trahere idem invehere. Devovere i. male-

dicere. vel execrari.

Blanch. Candidus.

Blas. Doz. Carens pecuniis.
 Blase. Vesica. Omasum.
 Blaifbalch. In B. Balch. punster. [zie h. acht.]
 Blaifbalch der moniken. In B. Blaifbalch off punster.
 Blasen. punsten. Flare. Sufflare. Respirare. in der Blasen die gemelen. Psalmodes. uyt Blasen. in A. uyt Ademen. [zie h. acht.] in Blasen. in A. in Ademen. ver Blasen. verposen. in A. ver Ademen. opwart Blasen. in A. opwart Ademen. to Blasen. Afflare. in Blasen. raden. in B. in Geben. aeber Blasen. aeberwepen. Perflare. op Blasunge. in A. op Ademunge. Blasunge. Flatus. us. ui. Flamen. flacio. Blasende to seggen. Afflare. buge Blaser. Cinislo onis. Blaiflich. Flatilis. le. flamineus. a. um. Blaifstede. Conflatorium. Bleyen Blaiffien. Folliculus. Vesicula. Cluma. Blasenveren. Heerschoutwen. monstren. Spectare. Ostentare. Apparatum facere. Blasphemveren. in B. Blameren. Blasphemvere. maledynder. uebelspreker. Blasphemus. blasphemator. Theninus. Maledicus. imprecator. execrator. cetera verbalia formabis ex verbis in B. Blameren. Blat. Folium. Blat of loif onder der tongen na der bogel saecht to sungen. Sublinguium gii. Blat van golt of silber. et cetera in B. golt-Blader. byn Blat. cie Blat. cleber Blat. Trifolium. byf Blat. eyn cruyt. Penthesolium. Quinquifolium. Blabolt. eyn clambogel. Erodium. Blawe ind des dair an trest. in B. Bla. Blech. eyn dun blat van yseren. Lamina. nis. Lamina. ne. Blech. plann. in A. Anger. Bley. eyn vissien. Filagro. Bleych. bale. saluwe. Pallidus. Pallidulus i. aqualiter pallidus. Subpallidus. Amineus i. sine rubedine luridus.

Bleych. bale werden. Pallere. Pallefcere. Impallere. Impallescere. Oppallere. Oppallescere. Subpallefcere. Re. Ex. Bleychen. bytmaken. Dealbare. Bleychheit. balicheit. Pallor. oris. Palliditas. Bleyffel. uyt. aberloy. Residuum. Reliquie. Superfluum. Superest. Superhabundans. Bleyen. Oyen. Bleychen. ghinstren. schynen. Candere. candescere. rutilare. Lucere. Lucescere. Fulgere. Fulgescere. Radiare. Irradiare. Ob. pre. circum. Pollere. Caristare. Choruscare. Micare. Emicare. Cluere. precluere. Nitere. escere. Nidere. Enitere. escere. pre. re. Splendere. escere. re. Invernare i. splendere. Squalere. Squalescere id est Splendere. Bleyhende. Ghinstrende. Blyssende. Schynende. Luchtende. Splendens. Resplendens. Fulgens. Refulgens. Alburnus. Micans. Remicans. Emicans. Pollens. Prepollens. Splendidus. Resplendidus. Splendificus. Splendidulus. Candidus. Candidulus. Candiculus. Fulgorus. Prefulgorus. quamfulgorus. choruscans. fulgidus. prefulgidus. quamfulgidus. Lichius. a. um. Lucidus. Lucidulus. Lucibilis. le. Nitidus. Nididus. a. um. Niveus i. Candidus. Nibatus. a. um i. Splendidus. Rutilans. Rutilus. [l. Rutilans.] Squalidus. Squalidulus. vernus. a. um. vernalis. le. ter. tas. Bleyhende. schynende. ghinstrende maken. Nitidare. candidare. splendificare. fulgurare. lucidare. polire. die Bleyhende of schynende maecht. Splendificus. splendificiens. encia. lucidans. et cetera. iuxta verba prefata seu participia de ly [l. de hiis in] Bleychen. Bleychlich. schynlich. Micatim. Emicatim. splendor. fulgide. lucide. candide. rutilanter. radiant. candenter. fulgenter. splendide. splendor. pollenter. nitide. radiose. vernanter. Bleychfel. schyn. in B. Glantz. Bleyen. rer. Mugire. als eyn loe. Boare. als eyn off. balare als schay. Nota dyc roep van

ban vele dyeren. in D. der Dyeren roip.
 [l. geluyt.]
 Blesf. bur en sterren. Albia. e.
 Bleser. Sufflator.
 dupe Bleser. Cinislo. onis.
 Bletwen. blamachen. Flavare.
 Bly. loyt. Plumbum.
 Blien cloet dye men woyp. Glans. dis. Glandula.
 Blyant. spandenogch. Biffus.
 ogen Blych. wynch. Momentum. momenrillum.
 momen. nis. Nutus. us. ui. Ictus oculi.
 ogen Blyflich. Momentaneus. Momentarius. a.
 um.
 Blychen. schinen laten. in B. geBeeren.
 boir Blychen. boirschinen. Preminere. unde preminencia. nenter. Supereminere. nencia.
 nenter. prominere.
 her Blychen. onfartwen. Discolorari. decolorari.
 et Blycht. et schint. in B. et geBeert.
 Blye. [l. Blyde.] bzo. bzoelich. bzoudenrych.
 Letus. te. ranter. iocundus. de. danter.
 hilaris. re. ter. ras. gaudens. ter. exultans.
 ter. letabundus. de. festivus. gavisus. gratulabundus. perletus. quamletus.
 Blyde wesen. bzo wesen. bzoelich wesen. Letari.
 gaudere. exultare. exhilarari. Tripudiare.
 iubilare. gloriari. iocundari. gratificari.
 cleo. cles. clere. plaudere. gratulari. deliciari.
 Blyd maken. bzoelich. bzo maken. Letificare.
 exhilarare. fospire. fospitare. festivare.
 Blyd wesen nae den schijnen. Opipare.
 Blyd. bzo. bzoelich to samen wesen. Congaudere. Colletari.
 Blyd. bzo ind bzoelich in got wesen. Eucaristo.
 as. are. gaudere. exultare. Letari. gratulari. Iubilare. gloriari. Congloriari.
 on Blyd. bzoelich. trurich. ontmoedt. Onmoedich.
 onbzo. verflagen. Vultuosus. stentis i. tristis.
 quamtristis. Subtristis. tristifonus. tristificus. mestus. dolorosus. anxius. turbatus.
 dolens. perplexus. amestortus. superciliosus. sublestus. delectus. mattus. gravatus.
 pusillanimis.

Blyblich. genoechlich. lustlich. wunlich. bzoudenrych. Delectabilis. le. ter. ras. amenus.
 oblectabilis. le. ter. ras. Jocundus. danter.
 voluptuosus. firenicus. ethion. onis. gaudiosus. gratulabundus. letabundus. solaciosus. ras. recreabilis le. gratulanter. geniat. a. um i. delectabilis. letanter. hylariter. mulcebriter. Comedicus. ovanter. ova. tim. vernalis. le. ter. ras. vernanter.
 Blydschap. lust. wunne. bzoude. bzoelicheit. genoecht. Iolijt. vermakynng. Gaudium. Leticia. Jocunditas. Jubilus. enichie. arum. gratulamen. hylaramen. mulcebritas. iubilacio. exultacio. gratulacio. tripudium. solacium. delectacio. gloria. apricitas. delectabilitas. oblectacio. delicie. Voluptas. alacrimonia. alacritudo. Hylaritas. Ovacio.
 Blyd dat men myt woyp in staete [misch. te lezen straete] of stede. Machina librillae. maganus.
 mit Blyden werpen. Librillare.
 der Blyden woyp of slach als sy werpende den last kan der geest. Verber beris.
 Blyflicheit. in G. Ewicheit. duricheit.
 ber Blyff eyne ewigaliger salien. Submissio. Arbitrium. Arbitramen. Arbitramentum.
 ber Blyf to heym. in G. Gehuchte.
 Blyflich. dupechtich. werchtich. onbergentlich. Pernix. perseverans. cia. ter. persolens. lenter. cia. Durabilis. le. ter. ras. ranter. Imperibilis. le. ter. ras. Firmus. ter. Immarcessibilis. le. ter. ras. Assiduus. du. douter. ras. persolus. Incorruptibilis. le. ter. ras. permanivus. permanenter. nencia. Durativus. ranter. Ecliam de hiis in A. Al. tijt. Al. tijt.
 on Blyflich. ondurich. onwerchtich. bergentlich. Labilis. le. ter. ras. instabilis. le. ter. ras. indurabilis. le. ter. ras. peribilis. le. ter. ras. infirmus. ter. ras. Marcessibilis. le. ter. ras. Corruptibilis. le. ter. ras. transitorius. a. um. momentaneus. momentarius.
 Blynden. Cecare. Excecare.
 Blynt. Cecus. a. um. Visu orbat. Blynt wesen. Hebeo es. ere. cecucio. tis. tire. half Blynt. Semicecus.

Blynt

Blyntheit. Cecitas.
 Blyntheit mit aepenen oggen. Acrisia.
 Blyben. Manere. per. re. Sistere.
 byBlyben. Consentieren. toestaen. toelaten. staer-
 lien. stebigen. toeballen. holberden. volgen.
 Concedere. Admittere. Affirmare. Confir-
 mare. Approbare. Consentire. Consenti-
 scere. Assentire. Assentiscere. Annuere. Au-
 tumare.
 uptBlyben. thueben. marren. vertrecken. Mane-
 re. permanere. morari. cetera in B. Wen-
 den.
 afBlyben. Remanere. absentare. Amandare.
 Amendare.
 berBlyben enre schedyngen. Compromittere.
 submittere. arbitrari.
 myt samen Blyben. Commanere.
 Blywyt. loitwyt. Cerusa.
 Blyrem. wederlichting. Choruscacio. Fulmen.
 inde Fulmineus. a. um. Fulgur. guris.
 fulgus. guris. inde Fulgureus. a. um.
 van den Blyrem geroirt. Fulguratus. a. um.
 stede dair die Blyrem stent. Bidental.
 die Blyrem umd sang schons wille heit he. Ful-
 gor. goris. umd sang roerens of slayns wyl-
 heit he. Fulgus. guris. umd sang barnens
 wyl heit he. Fulgur. guris.
 Blyremen. wederlichten. Fulminare. Choruscare.
 Bloek. stock der gebangen. in H. Kerckener.
 Bloek. Closs. Truncus. stipes. cadex. caudex.
 ticio. onis.
 Bloek in der erden staende. Stirps. Truncus.
 Siolo. onis.
 Bloeken. stocken. in H. Kerckener. [*l. in K.
 in Kerckener setten.*]
 Bloekien als eyn hont. in B. Wassen.
 Bloede. hertzaght. onunoidt. verbeert. in A. Anxt-
 felbich.
 Bloede. vertzaght maken. in A. Anxtfelbich ma-
 ken.
 Bloede wesen. et cetera. in A. Anxen.
 Bloedicheit. in A. Anxt. noit.
 Bloeyen. Florere. efflorere. florescere. Efflo-
 rescere. refluere. reflorescere. repullulare.
 pullulare. Germinare. unde Germinus. a.
 um. pollere i. florere.

samen Bloeyen. Conflorere. conflorescere. Con-
 germinare.
 samen Bloepelich. Congerminalis. la. ter. tas.
 Bloeyende. Floridus. florens. timinus. a. um.
 Bloeyfam wesen. lustich. groeyfam wesen. doe-
 ghen. Vigere. vigescere. vigerescere. Invi-
 gere. per. intra. convigere. per. simul. per-
 vigere. per. perfecte. devigere. per. valde.
 Revigere. per. iterum vel deorsum.
 Bloefam. groefam. lustich. doechtiam. Vigoro-
 sus. tas. vivax. citer. citas. Vividus. vir-
 tuosus. tas vegetus.
 Bloeme. Flos. flosculus. Timum. mi.
 walt Bloeme. Brecanica.
 bol Bloemen. Florulentus. campi dicuntur.
 florulenti. Arbores et herbe Floride.
 dape Bloemen wassen. Florarium. Floretum.
 der Bloemen betwaeriede. Floretum.
 Bloemen maken. Florare.
 Bloemen plucken. lesen. Deflorare.
 Belomen tijde. [*l. Bloemen tijde.*] Floralia.
 Bloemen. strouwen. Florare.
 Bloemechtich. Florens. florealis.
 Blond. Lividus.
 Blond wesen of werden. Liveo. es. ere. livi.
 in preterito. livescere. Collivere. Collive-
 scere. per simul.
 Blondicheit. Livor. Lividitas.
 Blont dat uter den [*den hier overtollig.*]
 bloemen sijt. Floratura.
 Blont in den lijbe. Sanguis. Trambus. bi.
 Bloit buiten den lijbe. Cruor.
 Bloiden. Cruentare. Sanguinare.
 Bloidich. Bloidichtich. Cruentus. Sanguino-
 lentus. Sanguineus. a. um.
 Bloitganch. dunchoebel. Fluxus sanguinis.
 emorroides. s. in fundamento.
 Bloit laten. Minuere. Sanguiminuere. Fleu-
 bothomare.
 sonder Bloit. Exanguis. gue.
 Bloitsunger. Sanguisugus. a. um.
 Bloitgerich. Cruentus. Sanguinarius.
 Bloitschuldich. Cruentatus.
 Bloitgerich. bloitsuchtich. Sanguinarius.
 des Bloits latung uten aderen. Fleubothomia.
 e Minucio Fleubothomacio.

bol Bloits. Sanguinosus.
 Bloit. naekt. nudus. glabellus. a. um.
 Bloien. ontdekken. Nudare. Denudare. dete-
 gere. Enudare. discooperire. Expoliare.
 exerare. reliqua in C. Cieren. [*l. verClee-
 ren.*]
 weder Bloeten. Renudare.
 Bloter bont. Barboits. in B. dye Barboits.
 [*l. dye Barvoits is.*]
 Bloit of naekt to samen. Nudulus. a. um.
 Bloithent. naekticheit. Nuditas.
 Bluwel of bluwen.
 Bobbijn. eyn heftich onschemel dier wat men
 schen gesteltis hebende. And die art ind na-
 men sijn manigerley. als Fannus. ni. Pilo-
 sus. si. sicarius. fatuus. Incubus. Satirus.
 ri drances. cis vel dranceris.
 Boch. roim. vermetelheit. Pompa. Arrogancia.
 Jactancia. Apparatus us. ui.
 Boich van en dyer. Armus. Scapula.
 Boich. Liber. Libellus. Libellulus. Libellium.
 Tomus mi. volumen. Codex. Pagina. Pa-
 ginula.
 Boich dair men upt synget. Cantuale.
 Boich dair men hynder upt herstent. Spelen
 upt oipet. Daishersse upt seggent. Agenda.
 de.
 medicijn Boich. Dinamedia.
 supchten. passien Boich. Passionale.
 Boich van regnient eynde stat. Politicus.
 Boich dat van allen inheidt. Pantheologia.
 Boich dat verborren dnyngen apenbaert. Pan-
 decta.
 Boich dat vele dnyngen inheidt. Polidectus. ti.
 polidectes. tis.
 Boich dat van ordinancien inheidt. Rivalis. lis.
 li.
 Boich des lebens. Liber vite. Albio. indecli.
 vel Albo. onis.
 Boich dar men eyn ander boich uitschryft. Exem-
 plar. Antigraphus.
 Boich dair sendbrieve in gescreven staen. Epi-
 stolare. ris. Epistolarium. rii.
 upt eynen Boich to schryben dat u dair upt ge-
 lieft. Excerptare. Copulare. Compilare.
 Edecumare.

iair Boich. Annalis lis. li. Fastus us. ui. fas-
 tus ti.
 Boichstede. Libraria. librarium. Armarium.
 Archinum. ni. biblioteca. commentarium.
 Commentariolum. Commentariolus li.
 hant Boich. Enchiridion. Manuale.
 Boichpant. Antibibulum.
 Boichverhooper of vertzietre. Bibliopola.
 Boichverbetterre to bereyden. Biblius. biblii.
 tephen in den Boichen die verbeteret sint. Ala-
 pacius. Alapius.
 in Boichen eyn tephen tot verbeteringen. Alo-
 gus.
 der Boiche blader umbslach. Sirma tis.
 Boichstaben. spellen. Literare. Colliterare. Sil-
 labicare.
 Boichschryber. Boichverwaerre. Librarius.
 Boichs name of tytel. Elencus. ci. Titulus.
 Inscriptio.
 Boich op den hoemen. Fagum. gi.
 Boich die hoem. Fagus. gi.
 Boichstede dair sy wassen. Faginetum.
 Boichen. Faginus. Fagineus. a. um.
 Boichstabe. litter. Litera. Litterula.
 groot Boichstabe. Apex. character. grammatum.
 grammaton. gramma. tis. caragma. tis.
 sillabaca. affrica. aipiculus.
 Bochen. Cloppen. Slaen. Smijten. Pechen.
 Houwen. Percutere. Verberare. Ferire. Ce-
 dere. Baculare. percellere. perculi. per-
 culsum. Argectare. Corporare. Dolare. De-
 baculare. per. valde. Fulgere. pro. Per-
 cutere. Offillare i. Verberare. Ictare. La-
 befacere. Deloricare. Mastigiare. Multare.
 vel Mulctare. Mulcare i. verberare. De-
 mitigare i. percutere. Pavio. is. ire i. fe-
 rire. Plagare. Plagiare i. verberare. Qua-
 tere. Quassare. unde Quassabilis. quassati-
 lis. le. quassabundus et quassim adver-
 bium. Quassitare. Conquassitare. Castigare.
 Sauciare. Scopare. Tundere i. percutere.
 Tuditare. Slaen met eyn hamer. contun-
 dere. per. simul. detundere. per. valde.
 ve. deorsum. Ex. per. extra. intundere.
 per. intus. vel val. per. perper. s. dair
 ob. per. contra vel undique. Verberare.
 E ver-

verberitare. Con. per. simul. di. diversis modis. Pre. per. ante. Re. per. iterum. per. boirflaen.

Boicken. cloppen. schellen. luyden. rammelen. hur den boeren off ymans ten oren. Pultare. pulsare. pulsitare. Impulsare. propulsare. tegenBoicken. tegensmyten. tegenslaen. Repercutere. allidere. collidere.

Boekeler. schilt. tartz. Clipeus. anchile. lis. albesia. scutum. scutulum. albusia. albia. appelta. parma. me est leve scutum.

Boede. inde [l. ind] boeder hje van in B. Baide.

Boide. hutte. schop. leube. Tugurium. Tege-rium. contubernium i. tabernaculum. Ca-sa. pergulum li. Teges. tis. fe. g. Cam-pana. f. unum tantum capiens.

Boide. tubbe. kypen. kuben. bat. Dolium.

Boedelier. cupper. batbender. Doliator.

Boedel. storier. henger. Spiculator. Lictor. perlictor. lictator. Tortor. Suspensor. car-nifex. apparitor. vel appariator. lorarius. cruciator.

Boedem. Fundus. basis.

Boegen. rymmen. Flectere. reflectere. Inflec-tere. inclinare. declinare. acclinare. Camp-sare. curvare. In. occurvare. Ac De. Re. pro. Uncare. Ad. reduncare et subuncare i. parum uncare. Apodiare. arcuare. cli-nare. falcare. falcitare. plectere. lentare. lunare. Sinuare. Torquere. varicare. diva-ricare.

umbBoegen. umbRymmen. Circumflectere. cir-cumplectere.

torug Boegen. Deflectere. decurvare. Inflec-tere. per.

inBoegen. Incurvare. idem.

wederBoegen. wederrymmen. Reflectere.

Boegelick. swaake. Flexibilis. le. ter. tas. Camp-satilis. le. ter. tas. Inclinalis. le. ter. tas. Curvabilis. le. ter. tas. gestuosus. tas. len-tus i. flexibilis. Acclius. uis. ue. Tor-tilis. le. ter. tas. Arcualis. le. ter. tas. Inde adverbia. Arcuatim. curvatim. ac-curvatim. acclivatim. Cameratim. flexim. Tortuose.

onBoegelick. Incurvabilis. Inflexibilis. le. ter. tas. Indeclinabilis. le. ter. tas.

geBoicht. geneght. getumpt. Flexus. Reflexus. Inclinator. De. Ac. Campsatus. incurvatus. uncatus. aduncatus. appodiat. arcuatus. incurvatus. Ac. con. de. re. pro. procur-vus. Acclius. [l. Acclivis.] ve. accli-vus. a. um. filiat. a. um.

geBoicht an allen eynden ront als die hymmel. Convexus. devexus. a. um. devexitas. Con-vexitas i. Curvitas. vel rotunditas.

onBoegelick. Incurvabilis. le. ter. tas.

aetherBoegelick. Proboscis. dis. promuscis. ci-dis.

Boegunge. rymminge. Plexura. Plexus. us. ui. flexura. flexus. us. ui. Curvatura cur-vacio. Incurvacio. Decurvatura. et cetera Verbalia de suis Synonimis.

Bol. in B. Bail.

Boele in oneeren. in A. Amp.

two die eynen Boll hebben heyten Rivales. Cor-rivales.

Bollen. byghen. boelpren. Procar. Procitare. procito. tis. tire. adamare.

Boilre. bygher. Procus. procatulus. Procator. procax. cis. ter. tas.

Bolck. tabliauwe. Polipus.

Bolscap. oneerlick. Concubitus.

Bolcken. peckshen van syden boick. Trabea.

Boldzen. ruyfchen. Dammnen. talinen. onbestugt wesen. Strepere. Strepitare. Astrepere. In-strepere. Perstrepere. per. valde. obstre-pere. per. contra. Constrepere. per. simul. manifestare. Insolescere. Turbulentare.

Bolderunge. geruyfche. dymmng. Strepitus. us. ui. Strepitacio. Strepit poris. Manifestacio. turbulentacio.

berBolgen. toernick. gram. gille. hebych. onge-woeth. Commotus. Iratus. provocatus. in-citatus. excitatus. Furibundus. austerus. crudelis. immanis. minax. fervidus. terri-bilis. seyus. Severus. ferus. succensus. atrox. bilofus. Cerebrosus. frontofus. monarficu-lus i. Iracundus. rancorofus. rancidus. ran-cors rancordis. unde rancorditer i. Ira-scibiliter. Rancordiosus. tas. Stomachofus.

Tu-

Tumidus. tumidulus. turgidus. Turgidulus.
 Iratus. eciam in S. Strugff.
 herVolgen wesen. toernich. hebich. gram wesen.
 in B. Belgen.
 herVolgenheit. grammichheit. Gramscap. toern.
 toernichheit. hebichheit. Furor. ira. iracundia.
 commocio. Erisis. Rancor. Rancordia. ran-
 corositas. Immanitas. cerebrofitas. fronto-
 fitas. tumiditas. eciam in S. Stuprichheit.
 van herVolgenheit ontstehen. Excandescere.
 Incandescere. ferbere. fervere. Fervescere.
 fremere. furere. succendi. Tabescere.
 Welle. knop van blaff. Adula. le.
 Wolster. uterst van der not. Culleola.
 Valt. Contus. ti.
 Valt uf valt van en dper. Armus. Scapula.
 Volwerk. in D. Vestinge. [l. in V. Vest. vest-
 nisse.]
 Boem. Arbor. arborcula. arbuscula.
 slachBoem. renboem. Phalanga. ge. Clanga.
 ge. phalanx. gis.
 Boem off gestelle dape die perde intrechen. Te-
 mo. onis.
 hoirBoem. hebel. Levatorium.
 stuprBoem in den schyp. hec. Trudes. dis. Con-
 tus. ti.
 van den Boem die kleynlichste bast. Eumen.
 nis.
 Boem dape men die loe off bast off darch af-
 schellet. Suberies. riis.
 als eyn Boem af gehautwen is die stomp dair van
 staende vlyst heit Surus. ri. Surculus. li. di.
 die Boem of vinstock [l. wynstock] to slach-
 ten van oeren onnutten holt. Sarmentare.
 And die snoeying heiten Sarmentum. ti. in-
 de Sarmentosus.
 der Boemen topp of kruysichheit. Capillamen-
 tum.
 welBoem dair men den acker mede gelyck macht.
 Chelindrus. Chelidrus.
 vol Boemie. Arborosus. tas. arbustum. Arbo-
 retum.
 van allen Boemen eyn gemeyn name. Arbu-
 tus. ti.
 van Boemen eyn dal. Angre.
 Boemich off boemen. Arboreus. a. um.

Boemgard. Pomerium. Pometum.
 dat nyt den Boemen loipt. in C. Cattengolt.
 van Boemen die oeverste landen. Flagellum. gi.
 Cuna. ne.
 Boemig wortel of stomp. Stolon onis. cetera
 in B. Bloch. et in D. [l. W.] Wortel.
 slachBoemig verwaerre of hueder. Phalangarius.
 Boemwal. Bombix. icis.
 Bone. Faba.
 slachBoene. Lupinus.
 sijchBonen stede. Lupinarium. lupinetum.
 eyn Boen heft en kleyn kymken. [l. kynken.
 z. 2. d. in Hilus.] dat heit Hilus. li. vel
 hilum. li.
 dat van Boenen gemaect is. of dair to hoirt.
 Fabarius. a. um.
 Boenen. critten. linsen. die hepten Legumina.
 Die dit verwart of verhoipt. Leguminarius.
 ria. Dat men hir aff maecht of hoeck. [l.
 koeckt.] Leguminarius. a. um.
 Bonet. in B. Byrreet.
 Boraide. czunt. Borago. nis.
 Boich. slot. Castrum. castellum. castellulum.
 burgus. fortalicium. promurale.
 hoirBoichte. Antemurale. procastrum.
 hoirBoicht an en perde. Antela. Cingulus. li.
 Boich of slot op eyne lantscheidinghen. Dividi-
 culum. li.
 Boichgebe. Castellenn. Burgravius. Burgico-
 mes. castellaneus. municipalis. municipa-
 nus. municeps. pis. municiparius.
 Boirde. sonne. rant. lyft an den kleideren. Phi-
 lacterium. circumferencia. laciis hic infra
 [l. infra in] Boirt.
 Boirde. deie. plancken. heder. Affer. ris. plan-
 ca. ce. plancula. plancella. pluteum. rei.
 Tabula. le.
 Bozden. last. pack. Onus. onusculum. Pon-
 dus. Sarcina. Sarcinula. Sarcinula. Far-
 dellum. Fascis. Fasciculus. Cobar. Moles.
 lis. Sauma.
 Bozdenen. lasten. Onustare. onerare. Sarcinare.
 Insarcinare.
 ontBozden. onlasten. Deonerare. Exonerare.
 abonerare. deonustare. desarcinare. exsarci-
 nare. resarcinare. per. iterum.

Bozdeel. hunchung. Lupanar. prostibulum. Gineceum. cei. geneceum. ei. ephebian. indecli. fornix. cis. effeminatorium. lustrum. tri. meretricium. scortum. scortatorium. theatrum. unde theatruus. a. um. et Theatralis. le. ter. tas.
op Boeren. opheffen. ontfanghen. Levare. recipere. percipere. accipere. Suscipere. Sumere.
op Boeren. opheffen. oprichten. Erigere. Sustollere. Levare. Extollere. Elevare. Sublevare.
ont Boeren. ontheffen. Sublevare.
af Boeren. ontlasten. in B. ont Boedenen.
ge Boeren. in B. ge Baeren.
Bozch. Ghijfel. Fideiussor. Obses. Pres predis.
eyn pant dat Bozch is. Vas. vadis. Vadium. Vadimonium.
to Bozghen pant setten. Vadiare. Convadiare. per. simul. Invadiare et obvadiare i. contra alium vadiare. subvadiare i. post vel latenter. vadiare.
heylige ber Bozgenheit. Misterium. Sacramentum. Apocalipsis. Dindima. orum.
die Bozgh den anderen. Mutuo. as. are.
die den Bozch neemt. Mutuor. aris. Commutuor. aris. Immutuor. aris.
to Bozgh setten of eynen in en bozgh geven. Vador. daris.
van der Bozghscap vande loffen of redden. Revadiare. Repignorare. Evador. aris. Revador. aris.
myt Bozgh. Compres. predis. Confideiussor.
Bozger. pozter. ingeseten. inwoentre. Civis. Civitatis. Incola. Inhabitor. Burgensis. Opidanus. Concivis. per. cum.
Bozgermaen. statbutwen. s. bewonen of oeffenen. Civito. tas. tare. Civico. cas. care.
incomen Bozger. Inquilinus.
Bozgermeester. Hammeester. Burgimagister. Magister civium. Archiopolarius.
Bozgerlick. Civilis. civile. ter. tas. Politicus. a. um.
dat ter Bozgerscap hoirt. Civilis. le. Civicus. a. um.

Bozgersche. poztersche. Civis. Civissa. Opidiana. Civitatis. burgenlis.
boegh Boz. Gerula.
Bozn. spznnich. fonteyn. Fons. fonticulus. Scaturies.
Bozn. water. Aqua. unda. lymph. Nympha.
Bozst. huzst. Pectus. pectusculum.
Bozste. huzste. Memmen. peppen. Uber. ris. ubera. mamma. mamilla. Rumes. mis. ruma. me.
Bozstboich. Pectorale. lis.
ter Bozst hoerende. Pectorale. lis. liter. litas.
Bozstel. Seta. osus. tas.
grote Bozst hebbende. Pectoreus. a. um. pectorosus.
sonder Bozst. Amasion. onis.
an der Bozst en hoebel. Struma. me. unde Strumosus. ositas. Tuber. eris. Taberositas.
Bozstgoedel. Pectorale. lis.
Bozst bur op honden. Expectorare.
van den Bozsten of memmen die typhen of warden bur an. Papilla. le.
ont Bozsten. Exuberare. deuberare.
Bozstel. ut hic supra.
Bozstel an den bzant besten. Insetare.
die myt Bozstelen neget. Setarius.
myt Bozstelen negen. Setare.
Boirt. soym. rant. lyst. Circumferencia. Philacterium. niceterium. lymbus. bi. Orarium. ornatura. re. fasciola.
Boirt. schair. oever. soym. Litus. Ripa. Ripella. ripatim. adverbium. margo. Lymbus.
ge Boirt. Nativitas. Natalicium. natale. Partus.
ge Boirt. geslecht. in A. Art.
id hest sich ge Boirt. id is gevallen. id is geschiet.
Contigit. Evenit. accidit. Actum est. Factum est.
Boese. Arch. Snoede. Qwait. in A. Arch.
Boese. gwait maken. in A. Argheren.
Boishept. snoedicheit. nebedagt. funde. stolt. gwaitheit. berhiertheit. plicht. Malicia. pravitias. iniquitas. Perversitas. nequicia. crimen. trufa. ribaldaria. culpa. reatus. facinus. offensa. transgressio. delictum. forisfactum. forisfactio. labes. macula. malefactum.

tum. Malefactio. prevaricacio. Temeritas. Noxa. flagicium. zyma. me i. peccatum. Nephas. nepharium. nephandum. abhominacio. Amassia. offendiculum. Maliciositas. malignitas. maleficium. Malivolencia. demeritum. piaculum. Soncia. e. nocencia. Scelus. Scelerositas. Admissum. Commisum. Omissum.

bol Boisheit. schalckheit. bol boeberpen. snoedicheyt. Maliciosus. Criminosus. nequiciosus. peccaminosus. Facinorosus. Scelorosus. flagiciosus. Catacretus i. criminosus. maculosus.

Wopliken. snoitliken. in A. Archliken.

Boese. gwaalt. snoedemaken. in A. Argheren. habetur hic supra.

Wopliken doen. in A. Archliken doen.

Woiste. Pessimus. Nequissimus. Iniquissimus. deterrimus et cetera. De Superlativis ut supra bol Boisheit.

geBot. in B. Bebele.

Wote blasse. Colligatura lini.

Woete. in B. Beteringe.

Woete. hulpe. Methadus. di. Remedium.

Woete. in A. Artzedne.

Woete. toberij. wycheijne. spoitie. wicherij. Divinacio. augurium. prestigium. incantacio. aruspicium. aporia. fascinus. ni. fascinum. ni. fascinacio. incantacio. In herbarum fasciculis. Maleficium. Sortilegium. nigromancia. piromancia. yromancia. geomancia. ydromancia. aerimancia. mathesis. mathemancia. Mancia. cie. Mantas. indeclina. Mantice. ces. Ornixomancia que fit in pectore pullorum. Armancia quae fit in spatulis vel armis bestiarum. Nicromancia que fit de mortuis.

Woete. Correctie. penitentie. Castigacio. Correctio. Disciplina. Disciplinacio. Jurgacio. Correpcio. Punicio.

Woete. correctie geven. Castigare Disciplinare. Jurgare i. Corrigere. Corripere. Punire.

Woeten. Coberen. Wycken. waireseggen. Wycheijen. Auguriari. Divinare. Incantare. Presagiare. Presagire. Ariolari. Auspicari. inde Aruspicina i. domus vel locus Aru-

spicum. phisiculare i. divinare. Phitonisare. Ominari i. Divinare. Sagio. is. ire i. divinare. Sorcior. tiris. id est per sortes. divinare. Consortiri. Resortiri. Spatulor. aris. id est in spatulis divinare.

Woeten. buystaltien. Sternere. Accendere. Incendere.

Woeten. uytwerpen. lubbien. uytspuden. heplen. ruppen. Castrare. eunuchizare. emasculare. detesticularare. Evirare.

Woeten. lappen. Subunculare. repeciare.

Woeten. in B. Beteren.

Woeten. in A. Artzednen.

Woten mit kloetten. Globare.

Woithloit. Globus. Globulus. Orbiculus.

Woeter. waireseger. toebener. wyker. wycheijer.

Augur aruspex. Ares. Ariolus. Divinus. divinator. Incantator. Arminator. s. in scapulis bestiarum. Auspex. auspicator. Clitibio i. Augur. Phyton. onis. Getispex vel extinpex. s. per intestina. Maleficus. presago. presagus. gi. Nicromanticus qui divinat de mortuis. Acrimanticus. Ornomanticus qui divinat in pectore pullorum. Armanticus s. in spatulis. bestiarum. Salifanticus et Salifator s. in membris. Nicromanticus. Pyromanticus. yromanticus. Syromanticus. Geomanticus. ydromanticus. ydrometicus. Mathematicus circa naturam hominum. Genetaliacus idem. Magus. inde Magicus. a. um. Nigromancia.

Woetersehe. Formabis pretacta in trix vel ca. Lamia. mie. Saga. ge. Sagana. ne. Linguilata.

Wolts. scamploen. soym. stalle. satzoen. leyst. geijcnisse dair men wat na maect. Forma. Exemplar. Agamalia. Effigies. giei. Pila. le. Similitudo.

Wotter. in A. Ancken.

Wotterbat. Camella. le.

Woutot. in A. Aen.

WynWoutod. in A. Aen.

Woete. tuescher. trupsier. lodder. netteboete. truant. ribalt. ruffiaen. Trufator. jocular. Gariofus. garson. Ribaldus. archiribaldus. leno. agagula. parasitus. mimus parasitus.

rus. parasita. omnis ge. histrio. aliparius.
 wijnboebe. Scurrus. ri. Scurro. onis. architru-
 fator. balatro. colax. scurra. communis
 ge. gesticulator i. histrio. ludius. dii et
 ludia i. ioculatrix. farosa. communis ge.
 Boeben. tupschen. trupsien. huytemuten. Tru-
 fari. ribaldizare. lenonizare. scurror aris.
 ioculari.
 Boebey. tupschey. trufely. Scurrilitas. ribal-
 daria. trufa. nequicia. lenocinium. histrio-
 fitas. ioculacio.
 Boebynne. hupre. meyn wyff. Putana. trix. me-
 retri. trufatri. lupa. sandapila i. scurra.
 farosa. multivira. diabolaris. nonaria. pro-
 stituta. putida. luxuriatrix. alicaria. curiam
 sequens. altri. altricula. Trica. carisia.
 eyn boese alde hupre. Divoltres.
 die snoedste hupren. Lena. lenula. caupona.
 meritoria. meraria. meretricula. diabolaris.
 quasi duobus obulis empta. questiona-
 ria. scortum et scorta. te. scortulum. scor-
 tula. le. prostibula. le.
 Boebynne off hupre die bu none nyet ynt en
 moit gaen. Nonanaria. [*l. Nonaria.*]
 Boebynnen lynen clept baeben oer clepder.
 Amiculum.
 Wybling. Wyling. indacht. warring. wyff. twy-
 dacht. onepudzechticheit. scheling. twijberdich
 wybling. hampling. schelding. Lis inter duos.
 litigium. litigacio. rixa inter plures. im-
 braetacio. briga. iurgium. altricacio. an-
 elia. disceptacio. rixula. contencio. con-
 tenciositas. concertacio. pugna. diferencia.
 discordia. dissencio. discrepatio. iurgamen.
 implicacio. rixositas. rixuositas. simulas.
 discidium i. litigium unde discidiosus. tas.
 controversia. contrarietas.
 Wyck. eyn hunt. Culpar.
 Wyck. salt. bitter. in W. Bitter. Salsus. sali-
 tus. a. um.
 aberWyck. in W. geWalt.
 Wycke. gebreth. Defectus. carencia. indigen-
 cia.
 to Wycken. Fractus. confractus. fresus. con-
 fresus. defresus. a. um.

Wycke tuschen twee bore liggende. Porea. rec.
 Wycken dat lant. Poreare.
 Wycke. cray. hart. Massa. massula.
 Wycke an en heyn.
 ogen Wycke. Palpebra.
 wyn Wycke. Palpebra.
 Wycken. herten. roistren. wenden. Assare. tor-
 rere. torrescere.
 Wycksch. spöel. boirspan. Fibula. fibra. moni-
 le. scutulatus i. scutula. ornatus. peliche-
 lides. murenula. fixula i. fibula. lunula.
 redimiculum.
 Wycksch des Wiscops of priesters. Pecula. le.
 rationale. lis.
 geWyckst. Monilicatus. fibulatus. lunulatus.
 geWycken. Torridus. tostus. assatus.
 geWyckst. Assatura.
 Wyckspan.
 Wyckstmit mi [*l. mit*] den vleisch. Veru.
 Wyckstmit sonder vleisch. Verutum.
 Wycktworst. metworst. Hilla.
 Wycke tot vlag of hennep. Bracci.
 naWycken. Bractinare.
 Wycke. ganser. bynnen. Genesta. Tramaricia.
 Wycke. bymen. Vepres. ma. ge. vel fe. Ve-
 preculus. la.
 Wycken. in W. verVolgen.
 Wyckere. Vepreculum. veprum.
 Wyck. Incendium. ustio. combustio. Confla-
 gracio. concremacio. ustura.
 Wyck. Ardor. Estus.
 Wyck van holt. Semiusta. teda. tedula. ticio
 nis. hic torris. ris. torriculus.
 der Wyck stede als eyn heert. Ticionarium.
 Wyckstaicker. Ticionarius. a. um.
 dair men den Wyck mede staicht. Ticionarium.
 rii.
 Wyck. in W. Werning. byant.
 onberWyck. Inustus. Incombustus.
 half berWyck. Semiustus. profemiustus. Se-
 miustulatus.
 al um berWyck. Ambustus.
 Wyckroide. Tedifera. Tedarium. Tedale. ypo-
 pirgiam.
 Wycken. gheulen in eten ind bynken. Crapu-
 lari. Comestare. splendide convivari.
 Wyck.

Waitschen. siben. habetur hic supra.
 Waitschen. siben. gespan asbynden. Defibulare.
 diffibulare. effibulare. dit weder anspannen.
 Refibulare.
 Waitschen. siben. gespan anbynden. Fibulare.
 Affibulare. Confibulare. Infibulare. Prefi-
 bulare.
 garWiedery. Famicus. ci.
 geWreck. lach. klanck. detken. affgenschel. De-
 fectus. nota. diffamia. Infamia. labes. ma-
 cula. liquescencia.
 geWreck int gemeyn. Defectus.
 geWreck lyden. Defio. defis. defire. deficere.
 Carere. Egere. Indigere.
 geWreck in gedrycht in en woerde of reden. Eclip-
 sis.
 geWreck in eyne silliben of boicstaben. Aferefis.
 Sincopa. Apocapa.
 geWrecklich. Defectivus. defectuosus. a. um.
 Eclipticus.
 geWrecklich. Defectuosus. fragilis. Infirmus.
 herWreken. misdoyn. in G. aberGaen.
 geWreken. Deficere.
 geWreken. schellen. letten. hunderen. Obesse.
 Deficere. Nocere.
 Wreken. schoeren. ryten. Frangere. Rumpere.
 Corruptere. Brisare. Lacerare. Dilacerare.
 Discerpere. Confringere. Effringere. Per-
 stringere. Fatiscere. Excarnificare. Exos-
 fare i. Dilaniare.
 Wreken. spyhen. coeren. abergeven. Vomere.
 Evomere. Vomitare. Convomere. per. si-
 mul. Revomere. per. iterum. devomere.
 per. valde. Debibere i. Devomere.
 ontWreken. in B. ontVeren.
 clegn Wreken of stoten. Tundo. tundere. tutu-
 di. tusum. Contundere. per. simul. Detun-
 dere. per. de. vel deorsum. Extundere.
 per. extra. vel tundendo extrahere. In-
 tundere. per. intus vel valde Pertundere.
 Obtundere. per. contra vel undique Pi-
 lare. Comminuere. Diminuere.
 Wreken. wijderwegen. Diffringere. Anfringere.
 per. circum.
 asWreken. afflaen. Decutere.
 Wreken. lesen. plucken. vergaderen. als ruyde.

bloemen. huycht et cetera. Carpere. colli-
 gere. Decerpere. Vellere.
 opWreken der spijse. soide. huycht. Ructuacio.
 eructuacio. singultus.
 eeWreken. aberspeel doin. Adulteror. aris. in
 G. Gewreken cum ceteris.
 Wrekung. schoerung. ruyng. Fractio. Fractura.
 ruptura. laceratura. Dilaniacio.
 geWreken. verliggen. Torpere i. Deficere.
 Wrekelich. Frangibilis. le. ter. tas. Fractibi-
 lis. le. ter. tas.
 onberWrekelich. steebe. bast. Firmus. ter. tas.
 ratus. te. ratishabicio. Inconvulsus. incon-
 cussus. Irrefragabilis. le. ter. tas. Inviola-
 bilis. le. ter. tas. Infallibilis. le. ter. tas.
 Wrekung. spyhung. coerung. abergebyng. Vomi-
 tus. us. ui. orexis. xis. xi. Vomica. ce-
 vomitum. ti. vomidium. cii. Vomix. cis.
 dat snel Wreckit. Fracticius. a. um.
 Wrekdworm. pedde. rzade. Bufo. onis.
 Wrekbyng. Uxesis vel Uxesis. id est Amplifi-
 cacio. Dilatacio.
 Wredere. in B. Woerde.
 Wredere dair men die huyser myt decht. Scin-
 dula. le. Scandula. le.
 Wredere asdoyn. ontbloeten. Distabulare.
 myt Wrederen bekleeden. Tabulare. Contabu-
 lare. per. simul.
 Wrederen bekleetsel. Tabulatus. a. um. Tabu-
 latus. ti.
 garWredere. Famicus. ci.
 herWredyn. huytmaken. Ampliare. Amplifi-
 care. Dilatare. extendere. Diffundare. Si-
 nuare.
 Wredei an en toym. in B. geWyt.
 Wreggen. hernen. Cerebrum.
 Wremen die stat. Bremis.
 dair men Wrende mit staicht. Ticionarium.
 van Wrenden buyt maken. Ticionor. aris. At-
 ticionor. aris.
 Wrogen. roedzagen. Portare. portitare. appor-
 tare. afferre. deferre. attollere. adducere.
 volWrogen. volcomen maken. volbuieren. vol-
 eynden. Perficere. Consummare. Seigere.
 peragere. obire. exequi. finire. cetera in
 G. Eynden.

herBzengen. guet doirsaen. Dilapidare. Abli-
 gurare. absumere. disperdere.
 toBzengen onnutlich. Idem.
 ter werlt Bzengen. geberen. hunds genesen. in
 B. geBeren.
 boir. bozt Bzengen. Proferre. producere.
 aeberBzengen. Traducere. transportare. Trans-
 ferre. transigere.
 onderBzengen in dwangh. Subigere. Subiuga-
 re. subdere.
 wederBzengen. Reportare. reducere.
 wederBzengen to hand. Redigere.
 inBzengen. indzagen. inboeren. inleghen. Infer-
 re. introducere. intronizare.
 byBzengen. bewysen. bekhunden. Probare. do-
 cere. certificare.
 byBzenglich. bewyslich. Probabilis. le. ter. tas.
 Docibilis. le. ter. tas. Certificabilis. le. ter.
 tas.
 Bzenger. bzeger. Portitor. Portator. Lator.
 Gestor. Baiulus. Baiulator.
 Bzessen. lypden als eyn dyer gymt. Rugire.
 Bzessen. eyn bysch. Brasmus. mi. Amio.
 Bzesslauwe. eyn stat in Ungeren. Wratislavi-
 um.
 Bzet. in B. Boirde.
 schypBzet. Pluteum. rei.
 woitaisfel Bzet. Alea. lee.
 rechen Bzet off taisfel.
 geschaeft Bzet. Assa. se.
 hach Bzet dair men speelt. Ambulla.
 Bzent. Amplus. latus. Spaciosus. Sinnosus.
 [l. Sinuosus.] vastus i. amplus.
 Bzenthept. Amplitudo. latitudo. amplitas. vas-
 titas. vastitudo.
 Bzentmaien. Amplare. Ampliare. Amplifica-
 re. dilatare. Laxare. Collatare. per. simul.
 Byn pay. wytmouff. Puls. pulmentum. pulmen-
 tarium. polentum. brodium. leguminarius.
 a. um.
 Byn maien. Sipare.
 neelByn. Farracum. ci mola. le.
 Bzynhen. Pulmentare. polentare.
 Bzichen. schypden. taissen in den hede to spelen.
 Cirtis Tabula.
 Bzieff. carte. Littera. Litterula. Carta. cartu-
 la. Epistola. missiva. missivula.

sendBzieff die hozt is ind hleyn. Pietaeum. cii.
 hantschzist. Bzieff. Cyrographum. Cyrographus.
 phi.
 scholtBzieff. Recognicio.
 qwtBzieff. Quitanci. Quitancia. Apoca.
 vertichnisBzieff. Renunciacio.
 payBzieff nymt loden segel Bulla.
 payB. sendBzieff bestoten. Breve. vis. unde Bre-
 vigerulus.
 bedeBzieff. Diffidatoria.
 Bzieslich. Epistolaris. re. ter. tas. litteralis.
 le. ter. tas. litteratorius. a. um. Epistola-
 torius. a. um.
 sendBziebe schryber. Epitaphista.
 sendBziebe boich. Epistolare ris. Epistolarium.
 ri.
 Bzengandyn. eynrelen harnesch. Equamata. te.
 Bzynnen. in B. Bzame.
 Bzynsien. Brisilium. lii.
 Bzntz. scherm underslach. bynde. Absconforium.
 intersticium umbraculum.
 langBzntz of want dair wynstock of anders langs
 her gepait is. Maceria. e.
 Bzntzen meher. Macerio. onis.
 Bzntzel. wyndeling. krekelingh. Circulea. Brixa.
 Bzoek. Czoeme. Mica. Buccella. frustum. ti.
 kalasina i. fragmen.
 Bzoeken. czoemen den hoeren. Sipare. Consi-
 pare. per. simul.
 Bzoeken. strauwen. wederwegen. Dissipare.
 Bzoeken berre. Prosipare.
 Bzoeken tegen. Obsipare.
 Bzoecke. schoerre. in B. Bzeking. schoeringh.
 Bzoecke. aevertredinge. in B. Boisheit. Snoe-
 dichheit.
 Bzoicke. nederhele. lendenyer. Bracca. Bracale.
 lis. Femorale. lis. Bathin. indeclina. Braci-
 le. Bracarium. Perizoma. tis.
 Bzoick updoen. Debracare.
 Bzoick. benne. allant. goit. Palus. dis Am-
 fractus. us. ui. Labina. ne. Vallus li i.
 Palus. paludis.
 in den Bzoick woenende. Paludarius.
 Bzoickechtich of Bzoickg. Paludosus. Palustris.
 tre. Vallosus tas. Vallestris. tre.
 Bzoesch. loep. in B. Geil.

Bzoesch.

Broesch. cranck. spoe. Fragilis. infirmus.
 Broede. iuchjen. Jus. ris. brodium.
 Broeden eger of upthgchen of uptsitten. Cubare.
 Broeder. Frater. Fratriculus. Fraterulus Germanus.
 Broeder van moeder wegen. Uterinus. Suster van moeder wegen. Uterina.
 mynre Broeder. barboeten. Fratres minores. Barvoti.
 Broedere van eynen vader ind malck syn moeder. Fratres.
 Broedere van eynre moeder ind malck synen vader. Germani Uterini.
 Broeder van eynen vader ind van eynre moeder. Fratres Germani. And van den Susteren allet disselben gelyckis.
 Broeder utwes wps of utwes mang. Levir. levirii
 twyer Broeder wps heiten Janitrites.
 myt Broeder. Confrater.
 twyer Broeder kynder of broeder ind suster kynder of twyer suster kynder heiten Consobrini.
 Broeder int gemeyn. Frater. Adelphus.
 Broeder soen. Fratrius. trui.
 Broeders dochter of wps. fratrui. vel fratria. trie.
 Broeders kynds kynt. Fratruielis. lis.
 Broeders kynt heit sich Fratruielis.
 Broeders suster. fratrissa.
 Broederlich. Fraternalis. a. um. fraternalis. le. ter. tas. fratruielis. le. ter. tas.
 sich Broederlich hebben. Fratro. as. are.
 Broederscap. Fraternitas. Fraternalitas. germanitas.
 Broederscap. ghyilde. Fraternitas. confraternitas. gylde. de. monopolium. consorcium. vincinium.
 Broit. Panis paniculus. turunda. de.
 wpt Broit. wegge. semele. stuten. mycken. Cuneus. simila.
 Broitbidden. in B. Bedelen.
 Broitstede. Turilla. le.
 Broitmeier of becker. Paniceta. communis ge. paniceus. cea. pistor. trix. conquestrius. a. um. panifex. panificus. ca.
 Broit maken. Panificare.

Broitmaking. of daimen broit maect. Panificium. cii. pi.
 daimen Broit maect. Panificium. cii. panificia. cie.
 tot Broit gehoerende of van brode wesende. Panicius. a. um.
 Broitbaken. Pinsere. pistare.
 Broit in der aschen gebaken. Entrisia. e. focacius. cii.
 Broit in den aeben steken. Furnare.
 schymmet Broit. Artocopus.
 Broit bu die herren. Idem.
 Broit datmen arbejdenden lunden gheeft nae der pynten of nae myddaghes eten. Celophium. phii.
 Broet ongegestet. Idem.
 dun Broit. Collirida. de.
 Broit trangel. Idem.
 Broit in en aeben of duppen of in den aeben gar gemact. Clibanicius.
 Broitstede of spysstede. of daimen sulckis bereydt. Cerealis. le. cerealium.
 Broit becker. in B. Becker. conquestrius.
 Broitwen. Braxare.
 Broitwer. Braxator.
 Broucken. gengeten. nutten. Uti. frui. fungi. gaudere. vesci. convesci. evesci. ferfungi. defrui pocior. potiris. vel pocior. poteris.
 myt Broucken. Abuti.
 samen Broucken. Confruo. coutor.
 Broucking. Usus. us. ui.
 myt Broucking. Abusus. us. ui.
 Broucking af ta laten. Defruor.
 Broucklich. functorius. a. um. Usualis. le. ter. tas. usivus. a. um. usibilis. le. ter. tas. Utensibilis. le. ter. tas.
 ge Broucht. fretus sum. fruius sum. usus sum. potitus sum. gavisus sum.
 Brodegom. Sponsus. nymphus.
 myt Brodegom. Consponsus.
 tuschen een [l. den] Brodegom ind der huyt eyn haide. Paranympus.
 den Brodegom ind der huyt die sanc men oen synget. Epithalamum. unde epithalamicus. a. um. die den sanc synget.

des **Budegoms** ind der **bzunt** samenkompt. Con-
nubium. Connubialis. le. ter. tas.
des **Budegoms** stebelicste **bzunt**. Simporator.
toris.
Bzuloft gepstlich of werltlich. Sponsalia. Nupcie.
Nupciole. arum.
Bzuloftlich. Sponsale. [*l. Sponsalis. le.*] lis.
[*l. le.*] ter. tas. Genialis. le. ter. tas.
Nupcialis. le. ter. tas.
Bzulofts hupf. Nuptorium. nuptatorium.
Bzulofts sanc. Hismenechion.
Bzulofts gozdel. Cestus ti. et Ceston. Cestos.
indeclinabiliter.
Bzunt. Sponsa. Nympha.
Bzunt dye belayst ind noch ungetruwet is. Pro-
nuba. Paranympa. domiduca.
Bzuntſchat. Dos. dotalicium. Arra.
bur den **Bzuntſchat** off **bzuloft** to volbzengen dye
gelayste. Meta. te. Conofigio. onis.
Bzuntgabe. Parafernum. Parifernale. lis. ter.
tas i. ultra dotem.
Bzuntbedde. Genialis lis.
Bzugge. Pons. Ponticulus. vadum.
Bzugge maken. Pontare. Pontificare.
hopt van der **Bzuggen**. Pila. le.
Bzummien. gymmuen als eyn lewe off herte.
Rugire.
Bzugn. donker. Fuscus. Aquileus.
Bzugn maken. Fuscare. obfuscare. Confusca-
re. Infuscare.
dat **Bzugn** gemaect is. Fuscanium. nii. Fusco-
tinctum. ti.
dat **Bzugn** maect. Fuscatorius. a. um.
Bzunnen. pypsten. pypchen.
Bzunſwijck. eyn Stat.
Bzuſte. in B. Bozste.
Buck. hircus. Edus. prellus. hirculus. Hir-
ciolus. Subrimus. mi.
ſtepuBuck. Capricornus. egeceron. rontis.
Egeceros. rontis. dorcas. dis. Ibex. cis.
groot Buck. Ciniphes. phis. Cinipheus. cini-
phei.
Bucken. buck. Hircinus. Caprinus. Hirco-
fus. tas.
Buckh. Alvus. der jonſſren **buckh**. Uterus. der
hantrechtiger **buckh**.

Buckh int gemeen. Venter.
Buckh van en berken. Aqualiculus.
die upt [*voeg hier in de*] **Buckh** ſynre moeder
geſneden is. Ceso onis.
Buckhlypff. Amicinum. ni.
Buckh der wateren. Alveus. vei. Alveolus. li.
grootBuckhich. Ventricosus. Ventruofus. Ru-
fulus.
die tot des **Buckhes** behoiff caſſet. Ventrilo-
quus.
des **Buckhes** ſwellng of hoeghede. Molucrum.
cri.
des **Buckhes** gozdel of hant. Ventrile. lis. Ven-
tralis. le.
des **Buckhes** bette. Aqualicus. Aqualiculus.
des **Buckhes** mont. Alura.
Buckhſhen. di. Ventriculus. Aqualiculus.
Buckhoebel. in B. Bloitganch.
Buckhſteech. in B. Beermaeder.
Bucken. Inclinare. Declinare. Incurvare. Fle-
ctere. Co. as. are. Procumbere. Procu-
bare.
die ſeer **Bucht** of beſet onder der **horden**. Gib-
berus. a. um.
Buchynck. Roburnus. Rusca.
Buchſtabe. litter. Littera. Sillabaca.
Budel. ſecklyn. Bursa. Fiscus. Sacculus. bur-
fella. bursula. caſſidilis. le. pera. forulus.
li. faccipium. [*l. facciperium.*] ſcortefus.
ſitacius. maſupium. locus. moculus. Cru-
ma. crumena. Crumenula.
Budel of ſack dair men gemeenen tynſſ of rente
der heren in woyp. Fiscus.
meelBudel. Cribrum. cribellum. taratantara.
cernida. curriſrugum. ſetarium. cetacium.
f. ſeve. tempſe.
Budel maken. In den **budel** ſtehen. Burſo. as.
are.
Budelen meel of anders. Taratantarifare. Abro-
tare. Cribrare. concribrare. decibrare. per-
cribrare. Setariare. Setaciare.
Budde. ſpoick. mom. Schoedubel. hailars. [*l.*
hailers.] Citeria. e. larva. ve. larvula.
di. larvaes. maſcara. re. Dit to maken of
dair mit loyen. Larvare.
Buff. ſlach. Ictus. us. ui. Verber. Alapa.

Buff mit opgeblasen kinnbacken. Bucca. ce.
 Buffa. fe.
 Bussen maken. Buccare. Follescere.
 Bussen. Insolenter sonitum facere.
 Buffel. Bubalus.
 Buffels. [denklijk te lezen Buffelsch.]
 Buggen. nugen. neugen. Obstipare i. Inclinare.
 reclinare. declinare. inflectere. genuflectere.
 incurvare.
 Bugger. Sodomita.
 Buggerpe. Peccatum contra naturam.
 Bulderynge. in B. onBestuylt. in B. Kap.
 Bulle. Littera papalis. aut Sigillum. aut Sac-
 culus coreus.
 Bulle. ghelbe. unde. waighe op den water. Pro-
 cella. unda. undula. fluctus us. ui. fluctu-
 lus. ampulla.
 Bulte. dziesing. peddenstoel. peperlyntsch. swam.
 Fungus. boletus. volvus. vi.
 Bulten. hobelen an den lybe of anders. Tuber.
 beris. gibbus. unde Gibbosus. a. um. tas.
 Tuberosus. a. um. tas.
 Bulten bergaderen. Tuberare.
 Bunn. eyn stat. Bunna.
 ic Bum. ic bunn. ic sun. ic spb. Sum. Exto.
 Existo.
 berBunden. verstrickt. bereynicht. verscheben.
 Confederatus. colligatus. Cunitus. con-
 scriptus. concordatus. compactatus.
 geBundeken. peckshen. Fasciculus. Fardellum.
 Bunghe. Tympanum.
 Bungen. Tympanizare.
 Bungen geluyt. Bunda. de.
 Bungen speele. Tympanista.
 Bungenherche. Tympanistria. Tympanotria.
 Bungenhick. Tympanistrialis. le. ter. tas.
 Bungenhel als men den honden of dieren an den
 halse hengt.
 Bunt. Varius. a. um.
 Bunticheit. Varietas. Diversitas.
 Bunt maken. Variare. diversificare.
 berBunt. bereynong. verstrickongh. eyndracht. ver-
 scheyding. Neberkompte. Fedus. Confedera-
 cio. Liga. colligacio. pactum. compactio-
 nacio. Coniuracio. Conspiracio. Confidu-
 ciacio. Unio conscripcio.

berBunt maken. in B. berBynden.
 berBuntlich. samen bereynicht. Confedustus. a.
 um. confederatus. colligatus. constrictus.
 astrictus. coniuratus. confiduciatus. con-
 scriptus.
 geBunt. kerl. atherman. ruytjer. beltman. boyp-
 man. lantman. Degener. villanus. rusticus.
 colonus. Agricolonus. agricola. ruralis. ple-
 beus. agellarius. gello. gillo. onis. stolidus.
 incultus. baccalaris. aboriginis. ne i. sine
 noto genere. Aborigineus. a. um. baturius.
 gregarius. a. um. paganus. a. pagus. gi i.
 villanus. De hiis eciam in A. Atherman.
 geBunt die hier kompt stollen mit den boeten.
 Calcitro. onis.
 geBunt schae. Culponeus. nei.
 geBunt sch. kerlich. in D. Doyplich.
 Bure. naburen. Vicinus. na. tas.
 Burschap. hundschap. boyp. Vicus. viculus. villa.
 villula. pagus. gi. pagulus. li.
 Buerde. iock. sppl. schert. gabber. Ludus. io-
 cus. burdositas. dieterium. Iocositas.
 Buerden. tobben. gabben. iocken. geulen. schert-
 zen. spelen. Iocari. adiocari. ludere.
 Buerdich. Iocosus. iocatorius.
 Buerdich ind ernstich. Salaris. re. ter. tas.
 Buerdmeker. Iocista.
 Burdich. edel. walgebaren. in A. Adel.
 geBurte. ter werlt kompt. Partus. us. ui. Ge-
 nitura.
 geBurte. Nativitas. natale. natalicium. Ortus.
 us. ui.
 ter geBurten hoerende. Natalicius. a. um.
 die an geBurten off doeghden boedel doyt. in A.
 Hoich in weerden.
 die tot der geBurten hoirt. Ginginarius. a. um.
 Busch. walt. forest. Silva. Silvula. lucus. lu-
 culus. arduera. nemus. forestum.
 Busch die dupster is. Cemeria. rie. gaio. vel
 gagio.
 in den Busch of walt eyn kugle. Lucanar.
 vol Busches off walde. Silvosus. tas. lucosus.
 tas. nemorosus. tas.
 gelt of loen van Buschen of walde kregen. Lu-
 car aris silvaticum. foresta.
 Buschich. waldich. Silvius. a. um. Silvestris tre.

Busse. Pixis. dis. calatus. buxis. dis. buxu-
la. le.
donre Busse. Bombardus.
Busboem. Buxus. xi.
daire Busboem wesset. Buxetum.
Busbomenholt. Buxum. xi.
Busbomen. buxeus. a. um.
But. beyn. knatck. in B. Beyn.
Buttel. hupel. Arbutum.
Buttelboem. hupelboem. Arbutus. scaria.
Buten. Extra. exterius extrinsecus. extrinsece.
foris. foras. forinsecus. ce. exter. a. um.
exterus. a. um. externus. a. um. aforis.
deforis. efforis. preforis. proforis.
Buteningsch. uptlendich. bzemde. upthengmsch.
Alienus. alienigena. advena. accola. foren-
sis. exigena. exterus. peregrinus. exul. amun-

bus. adventicius. apolides. allophilus. bar-
ginus. a. um. barginis. ne. inquilinus. de-
dicius. exoticus. a. um i. peregrinus et
ignotus. forinsecus.
Buyten. wesselen. panghlen. cupden. tupschen.
Cambire. permutare. commutare. alternare.
transferre.
Butwe. tymmering. Structura. edificatura. edi-
fium. edificacio. construccio. instauracio.
fundacio. fabrica. fabrilla. fabricula.
tot den Butwe hoerende. Fabrilis. le.
Butwen. tymmeren. Struere. construere. ex-
truere. edificare. instaurare. fundare. con-
dere. fabricare. fabricare. statuere. consti-
tuere. ponere.
Butwen. ploegen. in A. Acheren.
Butwan. in A. Acherman.

C.

CA.

Ca. bail. eyn vogel. Monedula. Taccula.
Cabel. lgn. reep. seel. totw daire mede men eyn
schyp an dat lant bestiget ofte merret. Prosi-
neum. nei.
Cabliauw. in B. Bolck.
Caethe. wrymp. schupstoil. Mediastinus.
Caethen. Mediastinare.
Caich. Cocus. ci.
Caichen. Coquere. Decoquere. Excoquere.
Caethele tot stoeben. Piropus.
Caicher bur eyn schjiber. Calamarium.
Caicher bur en schutte. Pharetra. chorintus. ti.
Scruticum. die rust is.
Cade. gzebe. Cremium.
Cadych. somerdyck.
Cass. Acus ris. neu. ge. in A. Aghe.
clern Cass. Migma. tis.

CA.

Cagheren. in B. Bagheren.
Caill die nget ontsengt en is. Carbo. onis. Inde
Carbunculus. di.
Caill die bernende is. Pruna. ne. unde prunalis.
le. ter. tas. prunofus. ofitas.
Caill pan ten altair dyenende. Arula.
Cale. bloit. Calvus. Alepius. Glabrio.
boir Cale. Abcalvaster.
achier Cale. Calvaster et Recalvaster. api-
confus. apicosus. apiosus. alopiconfus.
Cale maken. Calvare. decalvare.
Cale werden. Calvere. calvescere.
Calicheit. Calvicium calvicies. ei. calvaria.
rie. Alopicia.
Calf. Vitulus.
Calfs. Vitulinus.
Calck. Calx calcis.

Calb.

Calbsenck. Stranguiria.
Calde. tzaghe. coytze. Febrēs hebē. Febricito-
 as. et febricitor. aris. febrío. is. febrisco-
 cis. cere.
Calde. boyst. Frigus. oris. frigidor. ris i. fri-
 gus. Algor. oris. gelu. frigiditas.
bol Calden. Frigorosus. Algorosus.
Calde. tzaqe. sebyis. coytze. reede. Febris. febrí-
 cula. febris. quotidiana. terciāna. quartana.
 effimera. interpolata.
Calt. Frigus. a. um. Algidus. Gabidus. Ge-
 lidus.
 tuschen Calt ind heit. in **L. Latwe.**
 tuschen Calt ind heit wesen. in **L. Latwe we-**
 sen.
Calt lyden. verbyesen. Frigere. Frigescere. Fri-
 gdo. as. are. frigdeo. es. ere. idem. frig-
 descere. refrigerere. per. iterum. Defrigere
 et perfrigere. pervalde.
 van Caltheit schuberen. schoederen. beben. Fri-
 gocio. tis. tire.
Caltmaken. Frigidare. infrigidare. infrigidare.
Caltmakende stede. Frigidarium.
Callen. spreken. reden. Tehen. cotren. pzaen. co-
 sen. pzaen. Loqui. Fari. Sermocinari. Di-
 cere. Fabulari. narrare. referre. menciona-
 ri. famaciare. effamaciare. Epadire. pro-
 mere. Depromere. Expromere. Asserere.
 Asseverare. Assertare. Astruere. Taxare i.
 dicere.
Callen to samen. Colloqui. conferre. collacon-
 nare. confabulari.
Callen vele onnutlich. Verbosor. aris. Fabula-
 ri. Garrulare.
Callen onnutlich. in **D. Diadren.**
Callen wyslich. Disertare. disserere. Ediffere.
Callung. spreking. Locucio. sermo. fassio. sa-
 men.
 van Callen. seggen ind spreken byndt men vele
 in **B. Beden.**
 samenCallung. samenspreking. Collacio. collocu-
 cio. confabulacio. collacionacio.
wyslike Callung. Disertitudo. Disertim adver-
 bium.
 onnutlike Callung ind des vele. Verbositas. lo-
 quacitas. Dicacitas. Fabulositas. garrulosi-

tas. Linguositas. Linguacitas. vaniloquium.
 Stultiloquium.
 die vele onnutlich **Callet.** Verbosator. verbosus.
Bucco. onis. Loquax. Dicax. multilinguis.
 multicrepus. Fabulosus. tas. fabularis. re.
 fabulo. onis. futilis. le. Garrulus. Garru-
 lator. Graculus. linguosus. linguax. loqua-
 culus. Micolator. neniator. multiloquus. po-
 licus. garcio. onis. Papas. antis.
Cam. Pecten tinis.
Camstede. Pectinarium.
Cammeher. Pectinarius. ria.
Cam van hoegelen. off dat oeverst van en helm.
 Crista. te.
 heymen. Pectinare.
Camele. Camelus. Dromedus. di. Dromeda. de.
Camelen leyder off meester. Camelarius. Drome-
 darius.
Camer. kernenade. Camera. camerula. cubicu-
 lum. cubile der hoelen. Genialis. le sponsa-
 rum. Thalamus. sponsoforum. Simma. unde
 Simmista. kernerling.
Camer off bedde echter luyde. Thalamus.
heymelike Camer. Penetrable. lis. penetral. lis.
 zeta. te.
heymelike Camer off cello. hec Conclavis vis.
 hoc Conclave vis. dair vele staete ind sloete-
 len to hoeren.
garweCamer. Armarium. vestibulum.
eetCamer. slaypCamer. Accubitus. us. ui. Pe-
 ristroma.
oelentCamer. Appendicium.
Cameren maken. Camerare.
twyn Camerich. Bicameratus.
dryn Camerich. Tricameratus.
dryn Camerigeistede. Tristegum. gi.
Cameret [*l. camer*] dair men haicht. famicus. ci.
Camich als ait hier ind der geliken. Glutinosus.
 tas. Conglutinosus. tas.
Camille. Camomilla.
Camp. twerinde strijt. Duellum. Pugna. pug-
 nula. pugnella. di. Duellio. onis. duellis. lis.
Campbechter. Duellator. pugil. pugillator.
Campbechten. Duellare. pugillor. aris.
Campber. Camphora.
Campberchlich. Duellicus. pugillicus.

Campbechtſing. Duellatus. us. ui. Pugillatus. us. ui.
bie in der Campbechtſingen waele volherdt. Perduellis. Campio. onis. Caphio. onis.
Camp. belt. Pratum. Tapſus. ſi i. Campus.
Can. croſſ. croſch. pot. Amphora. Cantrum. tri. Cantrus. tri.
Can. mach. Valeo. poſſum. queo.
Cannenghſeter. Cantrifuſor.
Canagl. waterleude. renne. Aqueductus. Canale. conductus. Aquelicism. [*l. aqualicism.*]
Canceler. Cancellarius. antigraphus. Archigraphus. apocriſarius. apocriſarius.
ertzCanceler. Archicancellarius.
Cancelrn. Cancellaria.
Canonick. Canonicus.
Cant. dirt. horych. horynick. wyndhel. Angulus. Cornu. Gibbus. twe. dzy. byer. vyſ. ſeſ Cant. In A. Angel.
beCant. Notus. cognitus. agnitus.
onbeCant. Ignotus. Incognitus.
beCant weſen of werden. Noteo. es. ere. Notescere. Innotere. innotescere.
wyt ind der beCant. beroemyt. Famofus. Nominofus. Nominativus. Famofitas. Nominofitas.
Cay. Cappa. hic Cupus. hec. Cupa.
geCayt. Cappatus.
choirCay. Clamis. dis.
Caypenhogel. in B. Balch of punſter.
Capelle. Capella. Capellula.
Capelle. pennehogel. vivalter. Papilio. onis. Cicendela. lucinium.
Capellaen. cureet. Junger. Curatus. Officians. Plebanus. Vicecuratus.
Cayen. umbyſen. Viſere. Circumſpicere. Reſpicere. Luſtrare.
Cayer die al dynch beſen will. Luſtro. onis.
Cayeren. Frutex. ticis. capera. re.
Capitel eyns cloiſters of herken. Capitulum.
Capitelhuſſ. Capitularium. rii. Capitulare. ris.
Capitelſ persone. Capitularis. ris. et Capitularis. re.
Capitelſ ſake. Idem.
Capitel in en boick Capitulum.
van Capitel tot capitel. Capitularium.

myt Capitulen onderscheyden. Capitulare.
 cleyen Capitellen. Capitellum.
Capuyn. cobel. Capuchium.
Capuyn. cobel maken. Capuciare.
Capuyn. [*l. Capuyn. zoo ſtaat er op H. gelubt Hane. en 2. D. op C. Caupo.*]
Capo Gallinator. Gallus Gallinacius.
byhen of ym Care of bynde. Alvear. Alveare. Alvearium. Alvarium. Allitaria.
biſch Care.
moellen Care.
Cairen ſynhen. in B. Bzecken.
Cardunchel. Carbunculus.
beCairen. pzoeben. Temptare. probare.
Cairen. ſmaſhen. pzoeben. Sapere. Probare. temptare.
beCairynge. pzoebynge. Temptamen. mentum. tacio. Probamen. mentum. Probacio.
beCairynge int begyn. Paſſio.
beCairynge int volbyngen. Propaſſio.
beCairynge die ſichtich of labelick is. Reſſa. ſe.
Carden der wullenweber. craſſen. Cardo. nis.
Cardinaill. Cardinalis.
Carene als men geest tot aſlaſt. Carena Quadrigena.
Carſhern. klych. Inſciſſura.
Carſſtock. Dica. ce.
Carich. nauwe. bygl. byack. Parcus. perparcus. tenax. detentivus. pleonexus.
Caricheit. byackheit. byglheit. nauwicheit. Parcitas. ter. Tenacitas. ter. Pleonexia.
Carmen. ſuchten. Gemere. eiulare. Ingemere. Ingemiscere. Suspirare. Lamentari.
Carmelick. Lamentabilis. le. ter. tas. Lamentofus. ofitas. Trenofus. tas. Treneticus.
Carmynge. ſuchtinge. Eiulatus. us. ui. gemitus. us. ui. ſuſpirium. ſuſpiracio. ſuſpiramen. mentum. Lamentum. lamentacio. Tre-na. ne.
Carnuſſel. Hernia. nie.
Carp. eyn biſch. Carpio. onis. carpa.
Carre. Carruca. Biga van twee perden. Bonga. Carracucium. eyn Carre mit ſeer hogen raderen als eyn dybende werck byr ſteden of ſlaeten. Monocosmus. van eynen perde. Trigga. ge. van dzyen perden. Veba. he. Monocos-

Cederboom. Cedrus.
Cedrenbucht.
Cedren. Cedrinus.
Cedren salbe. Cedria. drie.
Cederwer. Ceduarium.
Celle. Cella. cellula. Pastoforium i. parva. cellula.
heymlike Celle. in C. heymlike Camer.
eyn Celle van der anderen gedeelt. Divisorium.
Cement. Morter. Monoxter. Plaster. Cemen-
 tum.
Cepster eyns hoernghs of heysersroede. Cep-
 trum.
Certeyn. wisse. in S. Seher.
Cynober. rubijck. verniljoen. Schoenroit. Ci-
 nobrium. Rubrica.
Cypressenboom. Cypressus. cupressus. conus. ni.
 van Cypressenboom dat oeverste. Marasium i. ni.
Cypressen. Cipresseus. cipressinus. a. um.
Cypressen bucht. Conus. ni.
Cirkel en cirkel. Circulus. Anulus. Ansula.
 circus. ci. ciclus. cli.
des Cirkels underste depl. Bracis.
Cirkel dair men die rontheyt mede maect. in P.
 Desser.
des Cirkels middelste stipken. Centrum. Punc-
 tus. ti. centron. indeclinabiliter. centro.
 onis.
Cirkel die niet weder en kompt tot synen punt.
 Spira. re.
eyn Cirkel van den anderen gelijke verstaende.
And der is bys in den hymmel. Paralellus.
 li. Paralellum li. dat en is niet to verstaen
 dat die eyne niet verre van synen neesten en
 stept dan die ander. mer gheyn van den bys
 cirkelen en stept synen neesten voer indden
 noch achter. dat is an gheynen eynden naerre.
 mer mit allen synen eynden gelijke nae.
Cirkel. ront werck van metall. Circites. tis.
half Cirkel. Emiciclus. Semiciclus.
cleyn Cirkel gesat voeten en groten cirkel. Epi-
 ciclus.
Cirkel ront. Circularis. re. ter. tas.
Cirkelen. Circulare. Circinare.
Cirkelung der slangen of der reye of seele op eyn
 gheyngeelt. Spirare.

Cirkelschwyse wat omduyben. Girare. Regirare.
Cistern vut water. Cisterna. Sceptoria.
Cl off clawe. Ungula. bin C. Clawe.
Clacklois. in A. Alpnck.
Clad. clanch. in B. geBreck. lach.
beCladt. in R. onBeyn. bekladt.
beCladden. beclatteren. in T. Tunchen.
Claffen. in C. Callen.
Claster. clater. later. badem. dat is eyns men-
 schen lenght.
Clage. Querela. Querimonia. Requesta.
Clage. toespraick. anspraick. toefeggen tot ymans
 to hebbe. Actio. actiuncula. Impeticio. Que-
 stio.
die Clage gerichtlick doet. anspreker. Actor. in-
 tentor. cautator. impetitor. Incusator. ac-
 cusator. culpator. inculpator. inculpirator.
die so beClaget wordet. Reus causarius cau-
 sarius.
Clagen. Querulari. conqueri. queremoniari et
 querimoniare.
beClagen. anspreken. sculdigen. Clachtigen. Im-
 petere. convenire. accusare s. minores vel
 pares vobis facto vel crimine Incusare
 s. verbis maiores vobis Arguere. causor.
 aris. Culpare. Inculpate. culpitate. dicul-
 pare. Dis. Ex. insimulare et insimulor.
 aris.
Clam. bucht. sam. nat. Madidus. Madidulus.
 humidus. humorosus. Humectus et humecte
 adverbium. lentus. Eliquus. deliquus. li-
 quidus. Elutus. riguus. Irriguus.
Clamp. ramp. Tenaculum.
Clanch. geluydt. schal. Clangor. Tynnitus. So-
 nus.
wederClanch. wederhellingh. geluyt uit bergen.
 wateren off anders. Echo. onis.
wederClanch int gemeyn. Resonancia. ter. ob-
 sonancia. ter. Reboancia. ter. Reclaman-
 cia.
Clanch. lach. in B. geBreck.
Clant. compaen. gesell. venit. Socius. Associus.
 consocius. assotiat. consociatus. conso-
 dalis. comineator. concomitator. contribu-
 tis. Apodisocia. Appendix. confedustus i.
 confederatus. Collateralis. commanipula-
 rius.

rius. collateraneus. confida. collega. con-
tubernio. combinarius. coniunctuarius. col-
laterensis. comes. comiculus. comitellus.
Asseda. *Asseda*.
Clappen. melben. in *N. N. N. N.*
Clappen. snappen. in *P. P. P. P.*
beClappen. achterClappen. bedaghen. bermaken.
bermeren. lasten. lasten. Detrahere. deroga-
re. deferre. obloqui. Oblimare. carpere.
rodere. detractare. vel detrectare i. detra-
here. obtrektare Idem. Invehere. Invektare
i. detrahere.
achterClapper. bedager. bermaker. bermerer. las-
terer. laster. Detractor. Detractorius. dero-
gator. delator. oblocutor. oblimator. Ro-
for. Corrosor. Corrosorius. Invektivus i.
detractori. [*l. detractor of detractorius.*]
Suggillator. auricator. propalator. futi-
lis. le.
Clair. in *B. Baer. clair.*
Clair. in *B. Baer. licht.*
onClair. gloemich. Turbidus. obscenus. Tur-
bulentus. Turbulens.
Clairmaken. Declarare. clarificare. Fulgidare.
Lucidare Illustrare. Luculentare. Lustrare.
Perlustrare.
samen Clair maken. Serenare. Inferenare. Con-
ferenare. Collustrare. Limpidare. Refere-
nare. per. iterum. Subserenare. per mo-
dicum.
onClair van verstand of begrip. Obscurus. tas.
Intricatus. cio. Involutus. cio. inevidens.
cia. incomprehensibilis. le. ter. tas. Ina-
pertus.
Clair van begrip of verstand. Clarus. tas. pla-
nus. nices. evidens. cia. lucidus. tas. lu-
culentus. cia. apertus.
Clair werden. Clair schinen. Clarere. claresce-
re. vernare i. clarere. lucere. lucescere.
Clair maken. Clarare. clarificare. declarare.
dilucidare. allucidare. Eciam in *C.* ver-
Claren.
Clair laten handelen. Clarigare. clarigacio.
onClairheit in der lucht. Aperia. aperie. [*l.*
Aporia. aporie.]
Clairheit. Claritas. Claritudo. Claredo. Sere-

nititas. tudio. puritas. Eudoxia. fulgor. oris.
fulgiditas. fulgedo. fulgetum. ti. Jubar.
splendor. meritas. splendificencia.
Clairheit. doirschynicheit. dozluchticheit. luterheit.
perspicuitas. illustreitas. [*denklijk te lezen*
illustritas.] dyaphaneitas. claritas. transpa-
rencia. luciditas. perluciditas. transluciditas.
luculencia. faculencia.
Clairlich. doirschichtlich. Perspectim. Clare.
Clarept. luterbranch. Claretum. Nectar Inde.
Nectareus. a. um. Ambrosius. Ambrosia.
Clater. in *C.* Claster.
Clawe eng [*l. cys*] dierg. Ungula.
Clawe onder pijlen of getimmer. Basis.
Clabe. reete. splete. spalbe. Blospe. kerne. scham.
Scissura. Ruptura. Fissura. Laceratura. Ri-
ma. Rimula. Rimella. unde Rimofus. tas.
Riscus. ci.
Clabe blasse. Roca. ce.
Clabicozdium of anders seiden speels pferken daer
men die sloetelen mede accordiert op die snoe-
ren. Pecten. plectrum.
Cleblat. in *B. dy. Blat.*
Cleden. andoen. Vestire. investire. adinvestire.
amicire. palliare. Induere. indufiare. amic-
tuare.
ontCleden. uytdoen. Exuere. expoliare. divesti-
re. depannare.
omCleden. Circumamicto. as. Circumamic-
tuo. as.
ontCleding. Expolia. e.
samen. uytCleden. Convestire.
wederCleden. Revestire.
Cleder to rypen of to schoeren. Depannare.
ste de daer men Cleder uyt doet to laten waschen.
Apolucium. Apoleterium.
Clederhamer. Vestibulum. Armarium. Vestia-
rium. Apoleterium.
Cledermeister of verwaerre. Vestiarus. Vasti-
garius. [*l. Vestigarius.*] s. imperatoris.
daer men Cleder of anders wat hynleget to be-
waren in kisten of plazen. Zaberna. zabarra.
zalburra
der Cleder overbloedicheit. Aspergo. Sirina.
der Cleder overbloit hebnde. Aspergineus. a. um.
Cleder halderste. Vestiplica.

Clebung geistliker lude. Religio. Habitus. tus.
 die bloit ind oebel geClebt is. Pannofus. Tun-
 cosus. Cincinofus. pannucius.
 choirClept. Superpellicium.
 dyakenClept. Levitarium.
 Clept sonder mutwen. Jonsten clept. Collobium.
 genept Clept. Acupicta.
 wullen Clept. groff wynter clept. Andromada.
 wyntwen Clept vlytchende roit. Arlineum. ar-
 thomium.
 groff Clept. Birrum.
 viltich Clept. Bigera. endromis. vel endromi-
 des. dis.
 heffers Clept. gebeelt clept. Trabea. ciela. cle.
 ciclas. dis.
 Clept der swertspeltre. Campestre. tris.
 alt Clept. Periloma.
 geel Clept. Epicrocolum.
 dobbel Clept. Dyplois. dis. endromis. dis.
 Clept der maniken. Epedicen. Religio habi-
 tus.
 licht Clept. Levidensis.
 Clept of cleydere ter gehoerichheit achter gelaten.
 Redivie. arum. Redivive. varum. exuvie.
 arum.
 Clept dat to samen syden is. Oloferica. ce.
 Clept dat to samen purpren is. Olofetra. tre.
 seeghberchlich Clept. Adorea. ree.
 Clept dat to reten of to schut is. Lacinia. nie.
 des syn Clept of cleyder to reten synt. Lacinio-
 fus. pannofus.
 Antters Clept myt gheeren. Lacerna. ne unde
 lacernatus. die so geklept is.
 Clept des men in spelen huyt. Ludix. eis.
 Clept van daffen off grebels haren off velle ge-
 maect. Melotes. tis. melota. te.
 Clept dat subtyl ind van materien cleylich is ind
 toender. Multicium.
 Clept ter verandersatynge. Mutatorium.
 streijClept eyns heffers off konings. Paludamen-
 tum. unde paludamentatus. vel paludatus.
 sic indutus.
 Clept der herdden. Paniceum.
 Clept van manigerley doich. Pannucia.
 eyn Clepts hoistgat. Patogium. [l. Patagium.]

eyn alt Clept vermaect dat schynt oft nyge is.
 Interpola. le.
 gewest Clept van manigerley barwen. Polimita.
 Clept an den gheeren wyt. Planeta. re.
 Clept van vele valden. Multiplica.
 die Clept baldet. Vestiplicus. ca.
 Clept valden. Vestiplicare.
 Clept eyne hoennganne. Regilla. le. vel Re-
 gillum. li.
 Clept van hunden of vellen gemaect. Reno. onis.
 Clept der armen dat to veten of to schoirt is.
 Scrutum. ti.
 streypt Clept. Stragula. le. vel Stragulum. li.
 hoenngs Clept. Taraca. ce.
 purperen Clept. Purpura. re. Tarea. tarce.
 Clept der edeler ionger roemeren. Pretexa. die
 sulck Clept dyoch. Pretexus. a. um. pre-
 texatus. a. um.
 Clept dat lichtferdich is. Thomis. mis.
 Clept dair van die rechte badem snar ind dat
 verpael [l. werpael] of wessel syden is. Tra-
 moserica. ce.
 Clept dat alt ind verfleeten is. Xerapellicia.
 Clept eyns senatoirs. Abella. [l. Abolla.] le.
 neberClept. in B. Bzoch.
 Cleptfel van hederen. Tabulatus. a. um. et ta-
 bellatum. ti.
 heClepten mit hederen. Tabulare. contabulare.
 per. simal.
 ontClepten van den hederen. Distabulare.
 Cleit int gemeyn. Indumentum. vestimentum.
 Amictus. amictorium. habitus. Vestis. indu-
 men. inducula. le. Endunitum. vestitus.
 us. ui.
 Clept of deken umd ind umd rulle. Amphipa-
 ca. vel amphipacum. Amphibolus. Scla-
 vina.
 Clept dat rulle is. Antibolus.
 Cleff. doil. tzip. Clibanus. proclivum.
 Cleger. Querelator. querelofus. querimonio-
 sus. querulus.
 Cleger. anpreker. in C. die Claget. [l. die
 Clage enz.]
 Cleger. als eyn richter claget. Questor. Questor.
 Clegg. wemich. luttich. luttel. Parvus. parvu-
 lus. Exilis. le. ter. tas. exiguus. tas. Mo-
 di.

dicus. diciter. artesis. pusillus. Paulus. paululus. pauxillus. paucus. Pauculus. perpaucus. quampaucus. a. um. Pupus. pusinnus. pullus. a. um. parumper. Exiliter. tas. exigue. gutas. modice. citas. paulo. paulisper. parum. parumper. Aliquantisper. pauce. paucedo. Paucitas. parve. parvissime. Sessillus. i. pusillus. Cleyn van personen. Sessillus. i. pusillus. Cleyn maken. berimpnen. Minuere. Diminuere. Cleynheit. lutticheit. weynicheit. Aliquantillitas. paucitas. exiguitas. exilitas. Modicitas. pauxillitas. Cleynlicheit. tzarticheit. teberheyt. Teneritas. teneritudo. Astrosia. delicacitas. Cleynlich. tzart. teber. Tener. delicatus. Tenellus. lippeus. berCleynnen. in B. Blaueren. Cleynre. mpre. luttiker werden. Discretere. decretere. Cleynre. mpre. luttiker worden. Decretus. discretus. a. um. Cleynoit. netwele. Glenodium. encenium. Io. cale. Cleynoit off tzerpung des arms. Armilla. alrelep Cleynoit van gold off silberen dat verhasben is. Balla. le. Clepel in der kloeken. Clapsillus. Tuballus. Tyntinnabulum. Clepper. melder. in C. achterClapper. Cleps. gelys. in C. die vele onnutlich. Casset. Clerck. pape. Clericus. Sacerdos. Subdiaconus. Diaconus. Clercklich. paeps. Clericalis. le. ter. tas. Clerckscap. Clerus. Clerg. Clericatura. clericitas. clericalitas. clericatus. us. ui. Clerimonia. berCleren. dunnen. ontleggen. ontbinden. Exponere. declarare. Interpretari. Dilucidare. differere. ediffere. Dissertare. Edifferrare. enucleare. resolvere. Districare. extricare. digere. explicare. hermeneumatizare. explanare. Elucidare. Luculentare. Glosare. Commentari. Enodare. aporiare. exprimere. exerare. exertare. Denudare. Determinare.

diffinire. definire. divaricor. aris i. discutere. Enodare. berClerg. beduytnisse. ontbinding. ontlegging. Expositio. declaracio. Interpretacio. elucidacio. resolutio. Analasis. hermenia. explanacio. explicacio. elucidacio. dilucidacio. hermeneumatis. luculentacio. Metafrasis. expressio. exercio. exertacio. Enodacio. berCleerre. beduyder. ontbinder. ontlegger. Analyticus. Expositor. declarator. Interpret. interpretator. dilucidator. elucidator. enucleator. resolutor. Digestor. explicator. Explanator. glosator. commentator. commentarius. Clebe een stat. Clivis. Cleben. hechten. batten. Figere. Affigere. firmare. anCleben. toetsen. neutraliter. Adherere. coherere. inherere. subherere. Assistere. dat Clebende of hangende is ergent an. Appendix. cis. Appendicium. Clebende of anhangende an en berch of hoighde. Acclivus. a. um. Acclivis. ve. f. in ascensu. Declivus. a. um. Declivis. ve. f. in descensu. bit Cleben machmen oic mgt bestigen uytrichten. ut in D. Bestigen. Cleffen of cletten. Lappa. cis. Glis. glissis. Carduus. ui. boCleffen of Cletten. Lapposus. tas. Carduus. tas. glissosus. tas. Cleessich of Clettich. Lappeus. glisseus. Clien. semeten. Furfur. mas. ge. cantabrum. apluda. de. ban Clien. Furfureus. a. um. Clech. in C. Carff. Clechen. in B. Baten. berClechen. verspreken. Circularis. Explorare. scrutari. observare. fiscare. notare. considerare. berClicher. conde. verspreke. Scrutator. observator. explorator. catafscopus. circulator. Cleer. rzaghe. Collirium. Iugulum. Climmen. reppen. stygen. Scandare. opClimmen. Ascendere. af of neder Climmen. Descendere.

Clymmen als twee to doen. *Torquere. Premere. Urgere. Angere.*
op of samen of mede Clymmen. *Conscendere.* unde *conscensus. us. ui. conscencio.*
aerber Clymmen of aerberstegen. *Transcendere.* unde *Transcensus. us. ui. fio. onis.*
Clymmer. styger. *Scanfor. Ascensor. Descensor. Conscensor. Transcensor.*
Clymch van eynde doeren of bynstren. *Pessulum.*
Clymchen. clyngen. luyden. *Clangere. Sonare.*
Tynnire. *Tynnitare. pertinnire.*
samen Clymchen. *Contynnire.*
weeder of tegen Clymchen. *Retynnire.*
wenich of styl Clymchen. *Subtynnire.*
Clymchende. *Tynnulus. Tynniens.*
Clymching. in *C. Clanch.*
steyn Clyppe. *rubse. steygerheit. Rupes. pis. rupes. abruptum. rumentum. scopulus. crepido. Anfractus. us. ui. ofus. tas. precipitium. acclivum. copadines. num. murex. ricis. sipus. pi. f. in mari.*
Clyppel. *cluppel. Antrillus.*
Clyer. *droiff. gestwel. Apostema. tis. ulcus. tumor. pustula. glans. tis.*
Clystier. *Clisterium. clistere. ris.*
hecliben. *Adherere.*
Cloch. *Campanula. campanella.*
Cloech. heuch. mantel. *Mantellus. Manticulus. toga. pallium. hec Clamis. dis. penula. le.*
Cloekener. *cofter. offerman. Custos. campanarius.*
Cloekhupff. *cloekitoern. Campanile.*
van den Cloekhupff dat underste van den dake dair dat water af loipt of dair dat op loipt. *Grunda. Grundula. di. Grundatorium. Gut-tatorium.*
Cloekhupff. *dackmaken. of dair aff water bzuppen. Grundare.*
Cloeken luyden. *Pulsare.*
Cloeken ghyeter. *Campanarius.*
gouden Cloekshen. *Bratea. brateola.*
Cloek. in *B. Bescheyden.*
Cloekheit. [*cloekheit.*] *wysheit. verstandelheit. bescheydenheit. Sagacitas. discrecio. eulogium. sapientia. sal. mas. ge. sophia. philosophia. sollercia. cautela. astucia. capacitas. gnavia.*

intelligencia. argucia. calliditas. versucia. disertitudo. astus. us. ui. ingeniositas. industria. sutela. astu. indeclinabiliter. indoles. lis i. ingenium. fronesis i. prudencia. prudenciuncula. intelligibilitas.
Cloeklich. *Disertim. sagaciter. cautelose. prudenter. sapienter. sollerter. consulte. caute. cautim. callide. circumscriptorie et cetera form. de nominibus supra in Cloekheit.*
Cloeklich wat doen. *Cicurare. sagio. gis. gire.*
Cloppen. in *B. Boeken.*
Cloppen. *boeken umd ingelaten te werden. Pulsare. eciam in B. Boeken. schellen.*
tegen Cloppen. in *B. tegen Boeken.*
Clopp. in *B. Bloch. clopp.*
Cloister. *Clastrum. cenobium.*
Cloister vrouwe of ionffer nonne. *Monialis. sanctimonialis. monacha. cenobita. agapeta. assistrica. ce.*
Cloister vrouwe of ionffer in en weritliken sticht. *Canonissa.*
Cloist. *clotz. [l. clotz.] Globus. globulus. unde globosus. tas. glomus. glomellus. orbiculus. vertigo i. globus.*
Cloist van bly of lode die men woijt. in *B. Blyen cloete.*
half Cloeten. *Semiputare.*
Cloten of knoten die boeme. *Putare.*
Cloeteren. *tpunieren. in B. Blyen.*
Cloeben. *spalben. splyten. blicken. rypem. beplem. Findere. dividere. rumpere. bipartiri. capulare. occare. exoccare. affindere. pervalde. vel. juxta. perfindere. transfindere. per per. con. per. simul. dif. per. diversimode. in per. intra. pro. per. procul. pre. per. ante re. per iterum.*
heymlich. weymlich Cloeben. *Suffindere.*
Cloebelich. *gering to cloeben. Fixilis.*
in twee ge Cloebet. *Bifidus.*
in dypen ge Cloebet. *Trifidus.*
in bieren ge Cloebet. *Quadrifidus.*
in vele ge Cloebet. *Multifidus.*
Cloebet eyneien doncebug. *Bombardus.*
Cloewen. *rouwen. in C. Cloewen.*
Cloecht. *tangh. Fenella. tenellula.*
Cloecht. *herkompt. in A. Art.*

Clude is gewicht van hondert ponden tynder cen-
tener Centenarius. a. um.
beclummen van heiden. Algidus. a. um. geli-
dus.

Cluppel. in C. Cluppel.

Clunchen. ontregnen. in C. Tunchen.

Cluse. Clusa heremitarum. anachoritis. ana-
chorefis.

Clusener. heremyt. waltzoeder. eynsedel. Here-
mita. anachorita. inclusus. reclusus. here-
mipeta. heremicola. solitarius.

Cluseners. heremiten of eynsedels leven. Anacho-
rasis. heremiticus. a. um.

Clupster. Claustrum.

Cluyt. Massa.

Cluten. Glomus. eris. glomus. mi. glomi-
cellus.

Coe. Vacca. vaccula.

Coe die melck gheest. Bassaris. dis.

Coh.

Cobede salt ind cuyt.

Ciong Coe van eynen hals. Juvenca. ce.

Cder Coepen of perde bergadering. Equiricia.

Coeherde. Vaccarius ria.

Coeppen. Vaccinus. vaccineus. a. um.

Coechler. barende man. netheoebe. Histrion. io-
culator. iocularius. iocista. cironomanta. re.
cironomans. ris. Ciromon. indecli. Ciromon.
onis. emellicus. manducus. ci. mi-
mus. panthomimus.

Coechler worde. Mimilogium.

Coe en Coechler lert of mit en hallet. Mimilogus.
tot den Coechlen hoerende. loculatorius. Iocu-
laris. re. iocularius a. um.

Coechlersche. loculatrix. corcula. le. Mima.
Panthomima. Saltria. e.

Coechlen. Ioculari. cironomare. Fascinare.

Coich. tarte. Tarta. Tartella.

Coich. Torta. libum. libus. tortula.

Coichen. Tortare.

Cock. Cocus. cocinarius. cocinator. coculus.
di. coquinarius. fulinarius. popinarius. po-
pino. onis.

Cmeister Cock. Archimagirus. Archimacirus. Ar-
chimacius. Archimacerus. Archipapus. Ar-
chicocus.

Coir Coechen. per. ante.

Cieder Coechen. Recoquere.

Coechen. Coquina. Coquinula. cenopolium.
papina. fulina.

Coechen. dat werck to doin. Coquinare. co-
quere. decoquere. Ex. In. Per. Cocinare.
fulinare.

Ctoz [l. tot] Coechen hoerende. Coquinarius. Pa-
pinarius. a. um. coquinalis. le. ter. tas.

Ctoz [l. tot] Coechen alreley dat. Coculum. li.
Coechenmeister. Coquinarius.

Coechery van vele menghsels. Zema. tis. Gau-
rus. Liquamen.

Ctwy geCoekit. Biscoctus. a. um.

CgeCoekit. gar spijse. Coctura. Decoctum. Eli-
xum.

Codde. blecke. in C. Tunchen.

Codden. onreyn maken. in C. Tunchen.

Codzen. in C. Callen.

Coedhen. pegghen. puggen. iong berckshien. Por-
culus. la. porcellus. la. nefrendis. dis. com-
munis. ge. Succulus. la.

CerCoft werden. Veneo. is. ire.

Cie berCoft is. Vendicius.

Cie to berCoepen steit. Venalicius. ind die ber-
Coft is. Empticius. a. um.

Cofferen. schijn. dose. lade. asche. Scrinium.
Aula. Aularia. Aulularia. Arch. Taby-
Scirpis ex virgis contextus. Teca. Cir-
the. this. Capsella. Calatus. Subpedaneus.
nei. Pedaneus. nei. Fiscella.

Cogge. eyntreley schijp. Liburnus.

Coghe. wagh. Porrigo. nis. Contagium. gi-
contagio. onis.

Coighs. Morbidus. contagiosus. pestilenticus.
porrinofus. tas.

Cogel. Cotel. in C. Capzunn.

Comiken Cogel. Culla. cuculla.

Coegheler. Blavilinium.

Coil. moiff. Caulis. Olus. Olusculum. Tirsus.

Coilplanten. Olerare. De Ex. per. val.

Coilstelen. Abolerare. de. ex.

Coilstrunch. Strips. caulis. maguderis.

Coilspionch. hoensping. Locusta. re.

Coiltrupp of loichtrupp. Urica.

Coilstrunchs wogel. Sirpax. cis.

Coilplant. Brassica. planta. plantula. unde Plantaris. ter.

Columnne. ppiere. ppiern. suple. Columna. columnula. columnella. columella. colubella. Statua.

van der Columnnen of ppiern dat underste. Basis. Herma. me. Hermula.

van der Columnnen of ppiere dat oeverste. Abax. Epistilium. Epistolium. Capitellum. Herma. Hermula.

Com. nautw. nawelich. Vix.

Com. Veni. imperativi modi.

Come fait of ruyt. Ciminum.

Comen. Venire.

toeComen. Advenire. adventare.

wederComen. Redire. revenire. reverti. remeare. regredior. regredi.

wederComen. rouwen eyngs toefeggen. Contravenire. penitere.

burComen. verhaften. versnellen. versien. verrasfen. begripen. bairen. Prevenire. preoccupare. circumvenire. illaqueare illicere. lexi. lectum. illectare. irretire.

aerberComen. aerberzaegen. eyngs werden. Convenire. concordare. compactare. condicionor. aris. convencionor. aris. paciscor. ceris.

burComen. van berce Comen. to baten Comen. Provenire.

Comen ten eynd. Comen ter begerten. Pervenire.

Comen aventurlich. Eventuare. accidere. contingere.

Comen banden eynen ind banden anderen. Devenire.

afComen. to rug Comen. Devenire. decidere. contravenire.

bolComen maken. bolzengen. in B. bolBzengen. onbolComen maken. Semare. dat is aeder die helste. Imperficere.

bolComen. bolmaect. Perfectus. completus. consummatus.

meer dan bolComen. Ypersintelicon.

bolComenheit. bolmaectheit. Perfectio. complementum. completio. consummacio.

onbolComen. Imperfectus. Semus. a. um. dat is haeben half.

onwolComenheit. Imperfectio. semitas.

aerberComen. aerberzaegen. eyngs werden umh gwaait to doin. Colludere. collulare. conspirare. myt samen Comen. vergaderen. Convenire. conventare. confluere.

deComen ymang umh to antwerden. Convenire. ontComen. ontwoyken. ontgaen. rugmen. Evadere. cedere. aufugere. de. ef. declinare. abscedere. elabi.

eyn hynComen. Competencia.

to huijen Comen. Subvenire. succurrere.

voitComen. pftcomen. Prevenire. anticipare. preoccupare. antecapere. antevenire. prevertere et preverti. deponentaliter.

die toComende dng weet. Pronosticus. portentor. portensor. presago. propheta.

toComende dngen to borents seggen. Divinare. prenoticare. unde prenoticum. pronosticare. unde pronosticum. portentare. presagare. presagio. is. ire.

toeComende. hernamais. anstaende. Futurus. a. um. postea.

naeComelnggh. Successor. naebolger. Sequax.

toeComende. anstaende. Instans. imminens. nenter. incumbens. ingruens. cia. ter. futurus.

toeCompst. Adventus. us. ui.

hetCompst. geslecht. in A. Art.

hetCompst. oirsake. oirspzont der saken. Ortus. origo. occasio. fundamentum. series. racio.

aberComngge. aberdzach. onderschegdinge. bozwerde. Convencio. conventus. us. condicio. condicionacio. unde condicionalis. ter. pactum. pactio. compactacio. concordacio. contractus. us. ui. ypothesis. unde ypoteticus. a. um. placitus. ti. pactorium idem est locus pacti.

des tot aerberComnggen hoirt. Pactorius. Condecisionalis. le. ter. tas. convencionalis. le. ter. tas.

samenCompst. Conventus. us. ui. conventiculus. li. conventiculum. li.

samenCompst maken. Conventor. aris.

wederCompst. Reditus. us. ui. reversio.

wederCompst in syn eygen. Dorvicacio. onis. die die wederCompst maecht. Redux. Tradux. cis.

wederCompst des verdzeben. in B. Balingng leggen. op.

op Compst. verbal. in B. Bate.
 aever Compst of aever Comng in gwaeden saken.
 Collusio. conspiracio. machinacio. factio.
 die weg aever Compst mgt pmande. Convenena.
 ne.

die Compst mgt pmande. Idem.
 Commer. in A. Armoede.

Compaen. in C. Clant.
 Compagn. rotte. geselschap. Concio. Inis. Socie-
 tas. sodalitas. contubernium. comitiva. col-
 legium. conforcium. participium. compli-
 citas in malo.

Coene. moedich. stolt. menlich. swind. dýst. bzo-
 me. onberbeert. eilenthast. doystich. Audax.

Animosus. Virilis. Imperterritus. Empha-
 ticus. Cordatus. Fretus. Impavidus.

Coene wesen. doeren. geneden. Audere. Presu-
 mere.

Coene. bermetel. hebelich. dýst. Temerarius.
 presumptuosus. frivolus. preceps. presump-
 ribilis. le. ter. tas. Eciam in S. Strups.

Coentwester. Auctor. presumptor.

Coenmaken. moedich. doystich maken. Animare.
 Inanimare. Instigare. Inspirare. et cetera.

Coenheit. bermetelheit. dýsticheit. hebelicheit.
 Temeritas. presumptuositas. presumptibili-
 tas. pertinacia. Eciam aliqua de hiis in
 S. Strups et Sturicheit.

Coentwespng. Ausio. Ausus. us. ui. Audacia.
 Animacio.

Coenlich. býlich. Audacter. Viriliter.

Concordanci. Concordancia.

Concordanci op alreien instrumenten van music-
 hen. Classicum. ci.

Congn. eyn dier. Cuniculus.

Conpuen. Cuniculinus. a. um.

Confect of gesult van eynde of van suker.

Confectio. Electuarium.

Conpuch. Rex. regulus. Basileus.

die in den Conng of heyser die alreoeberste is.

Constabularius. syn wijsheit. Constabularia.

die werdieit syn amtsheit. Constabularia-
 tus. us. ui.

doir den Conng of heyser die oeberste rudendze-
 ger. Primivirgus.

Connglich. Regius. regalis. le. ter. tas.

Conngs of heysers soen. Clito.

Conngs of heysers roide. Sceptum.

Conngs of heysers stoff. Allichronum.

die Conngs of heysers stoff besittende is. Alchi-
 thronus.

Conngs of heysers hoicheit. gzoitheit. herlicheit.
 mogentheit. Maestas. unde Maestativus. a.
 um.

Conngs of heysers schoe. Milles. lei.

Conngs of heysers stricklegt. Paludamentum.
 unde Paludamentatus. vel paludatus. a. um
 i. sic indutus.

Conngshonne. Regina. Basilea. Basilla. Basi-
 lissa. Reginula.

Conngshonlich. Regilla. le. vel regil-
 lum. li.

Connen weten. Scire. constare.

ngt Connen. ngt weten. Nescire. ignorare.

Connende. wetende. Sciens. ter. cia. constans.
 ter. cia. gnosticus. a. um. Scientificus.

gnavus. gnarus.

ngt Connende. ngt wetende. Nescius. inscius.

nesciens. insciens. ter. cia. ignorans. ter.
 cia. ignarus.

Complexi. in A. Natuer.

Complexlich. Complexionalis. le. ter. tas.

Conscienti. mgtwetenheit. Consciencia.

der Conscientien wpeghe. Remorsus. Sinder-
 resis.

Consent. volbert. vloff. Consensus. licencia.
 collibencia et collubencia. collubescencia.

allubescencia. conibencia. conivencia.

Consent in gwaiden. Fauco. onis. unde fau-
 ciosus. a. um.

Consenteren. erloeben. volberden. vloben. Con-

sentire. indulgere. concedere. impartiri. as-
 sentire. ratificare. approbare. ratificari. con-

firmare. licenciare. annuere. admittere. co-
 nibere. allubere. allubescere. collubere. col-

libere. annutare. assentiscere. consentiscere.

Consentierende. Consenciens. assenciens. con-

sentaneus. assentaneus.

Consentieren. toeballen in eyne sake. in B. by-

Blyben. Consentieren.

Contrasenten. eyn dýnck geigck nae maken. Ef-
 figiare.

bat Contraseyt off gelyck naegemaect wurd. Zo-
graphamēnos.
Convent. vergadering. Conventus. us.
Coy. dynncap. in B. Beker.
Coy. schedel. hoist. Caput testa. apex.
cleyn Coy. Aliphanus. alipharius. clatus. ciatus.
certerculis. forbicellus. porrectorius.
gemailt Coy. Ambesi.
laist Coy. Angistruin. ventosa.
Coy van postepden of bladen. Arcoptra.
dynck Coy of nay die wyt ind goit is. Pat-
ra. re.
Coye. gelbyng. marchtynng. Forum. empcio.
comparacio. mercacio. mercatus. us.
berCoye. Vendicio. venundacio.
Coy of bertcoyplede. Mercatus. us.
boirCoy. [l. coip.] Preempcio.
boirCoyer. Preemptor. anxionarius.
Copen. czamen. tungen. marchten. gelden. Eme-
re. comparare. mercari. appreciari. nego-
ciari. cauponor. aris. foro. as. conferre.
coemere. per simul.
gemeyn Coy of berCoyplede. Monopolium.
emptorium. empturium.
samen. myt Copen of bertopen. Commercor.
aris.
Copen of bertopen. Nundinor. aris. mercor.
aris.
berCopen gedeylt. Divendere.
die to berCopen steyt. Venalicius.
die berCoft is. Vendicius.
die geCoft is. Empticius.
to Copen dat eyn umd dat ander. Commercor.
aris. unde commercium.
berCopen. Vendere. venundare.
des tot eynen Coiphuse of coipstede hoit. Empo-
riticus. a. um.
Coyng. Foracio. foramen. mercacio. Mer-
catus. us.
berCoyng. Venum. ni i. vendicio. venun-
dacio.
Coeyer. gelber. Emptor. Negociator. merca-
tor.
berCoeyer. Venditor. Venundator. Negocia-
tor. Mercator.
onderCoeyer. mehele. Presineta. Subemptor.

Coipman. meerziman. czemer. Mercator. Emp-
tor. Negociator. Negocita. Entecarius. In-
stitor. Arillator. Arginator. Preco. lonis.
Particus. per particulas vendens.
lijdsam Coeyer. Empos. tis.
ghyrich Coeyer. Emax. acis. Emaculus. unde
Emaciter. tas.
berCoeyer van cleynre waren. Velaber. bri-
beelheit der Coeyer of bertcoeyer. Mercatus. us. ui
die bele berCoipt. Pantapoles. Seplassarius.
berCoiplich of coiplich. Mercabilis. Negociabi-
lis. le. ter. tas.
Coipman of czemer die bele coipt. Revela. le.
Coipmanscap. mercery. czemerpe. Mercancia.
Mercimonium. Mercatura. Merx. mercis.
Negociacio. Negociositas.
Coipmanscap of mercery to laeben. Preconatus.
us. ui. Preconium. nii.
gueds Coips. nae. walbeyl. Remisse. Emax.
Emaculus. ter. tas. in bono foro.
eyn Coips to bertopen bele dynghs. Commer-
cium. cii. commercari.
dat men Coipt of bertcoipt. Mercatum. ti.
Copen. Copulare. tor. trix.
Copper. Cuprum.
Copperrait. Vitreolum. cuperosa.
Coppel der hōde. diere of anderz. Copula. co-
pularius. rii.
Chore. chorus. ri.
Corail of choirsenger. Choralis. choricista. cho-
ricanus. ni.
ten Choir hoerende. Choralis. le. ter. tas.
Choirpapper. Choraules.
Choirhoit. in B. Besse.
Choirklept. rochlen. Superpellicium.
Choircappe. Clamis. dis.
Chorall. Chorallus. li.
Coerber. Excipuus. praecipuus. unde exci-
pue. precipue. adver. in B. Besonder.
wilt Cozbeschen of bleschen of dat fait dair ban.
Sicisagria.
Cozbeschen fait of bleschen fait off die bzucht dair
ban. Cucumer.
die stede dair sy wassen. Cucumerarius. dair men
sy bewaert. Cucumararium. [l. Cucumera-
rium.] die hoeder of bewaerre. Cucumerarius.
Coy.

Cozde. seelken. Corda. cordula. in C. Cas-
sioen.
Cozde ban en seyle of seget. Antenna. ne.
Cozde an en loit dair men die dyppte des waters
mede ondersoecht. Cataforates. cathapares.
Cozde. snore op en harp. lunte of der geijcken.
Fidis dis. Fidicula.
Cozde dair men lunde mede pyniget. Fidicula.
ban ten Cozden. Decacordus. a. um.
Cozden of snorenspeelre. Fidicen.
Cozdenleider. cozdenwaen. Allutum. Inde Alluta-
rius.
Coere. hiespunge. etwelinge. Electio.
den Coere to heb'n ban twee gwaeden off pynen
to moeten lyden. Paranomolia. sie.
Coeren. smaken. nutten. pzoeben. Sapere. sapor-
izare. gustare. gustitare. agguustare. degu-
stare. probare. libare. preguustare. prelibare.
per. ante. congustare. collibare. per simul.
Regustare. Relibare. per iterum.
Coeren. werdepnen. in N. Nchten.
Coeren. synhen. in B. Bzhen.
Cozff. Mandel. hupp. Sporta. Sportella. cani-
strum. canistrellum. calatus. ti. Cophinus.
cophinulus. cartallum. li.
Cozffmelier of verhoepet of dzegher. Cophinari-
us. Sportarius.
des tot den Cozff hoirt. Cophinacius. a. um.
Sportarius. a. um.
bisch Cozff. Nassa. se.
wynCozff bannen gepecht. seel. herlle. Corbio.
onis barile. Ind die die maecht. verhoeyt
of dzeghet heit vich Corbio. onis.
stoit Cozff dairmen wyn of anderen dzanch of nat
doir syhet. Qualus. li. quaxillus. di. Colum.
li. Coriander. Coriandrum.
Coern seit. sagn. dzucht. Bladum. fruges. s.
dum frugimur. eis. semen. sementum. se-
ges. tis s. dum feritur. satum. frumentum
habet aristas. annona i. unius anni gra-
num. granulum. granellum.
twyerley Coern under een. Bigramen.
dzoit Coern. Siligo. ginis. triticum. frumen-
tum. fruges. seges. gris.
dzoit Coern int gemeen. Annona. ne
Coernhoip. huyt. verch. Acervus. archomus.

Coernhuyt. syncher. Granarium. annonarium.
Coernmunte. Calamentum.
Coernbzeger. Frugifar. frugifera.
Coernweel. Gurgulio. onis.
mpt Coern verbulen. Granare. Ingranare.
Coern heb'n of uytchicken. Granere. granes-
cere.
Coern vergaderen. Congranare.
Coern van der hant stellen. Degranare. Egra-
nare.
Coern ingaderen. Ingranare. frumentari.
Coernich. hynich. Vinnicosus. nevofus.
dat Coern dat gert et rypste ind hoichste in der
aeren sittet. Alphica. ce.
Coernryck. Annonarius. cerritus. a. um.
epnrehant Coern. Alica. alicastrum.
Coerngassel. Pastinatum. ti.
bol Coerns. Frumentosus. a. um.
Cozrectie. in B. Boete. cozrectie.
Cozrectie geben. in B. Boete. cozrectie geben.
Cozst. dast. in B. Barch.
Cozsten maken of boirleggen off dait mede wat
bestreken. Crustare. concrustare. incrustare.
decrustare. per valde.
Cozsten asdoen. Discrustare. excrustare. decru-
stare. subcrustare. incrustare.
bol Cozsten. coztich. Crustosus. tas.
Cozt. Brevis. curtis. argutus.
Curt als eyne rede of scyfte. Compendiosus.
tas. brevis. ter. tas. succinctus. a. um. te.
Cozten. astozten. Breviare. abbreviare. curtare.
accurtare. decurtare. defalcare. delongare.
contrahere i. decurtare.
verCozten. veronrechten. onrecht doen. Iniuri-
oris obiurgor. aris. obiurgo. as. preiudi-
care. calumniari.
verCozter. veronrechter. Iniuriator. obiurgator.
preiudicator. rabula. le i. calumniator. re-
vela. le. sichophanta i. calumniator.
verCoztong. Iniuria. preiudicium. obiurgacio.
obiurgamen. obiurgium. calumnia. rabulo.
onis i. calumniacio. tortus us. torisio i. in-
iuria.
Coztich. Nyling. onlang. laetste. Nuper alias.
noviter novissime. ultime. ultimo. ulti-
mate.

Costlich. noitlich. ghemelich. sechlich. Iocosus.
 solaciosus. ridiculosus. recreativus.
 Costze. in C. Calde.
 Cost. spijse. eten. Cibus. esca. Ferculum. Escu-
 lentum. Daps. comestio. edulium. Epulum.
 ii. Epule. arum. Esus. us. cibarium. eufra-
 sia. sipharium. Victuale. lis. Victuarius. a.
 um.
 Cost werken. Victare. Victitare.
 Cost als men doir umd en dunch. Sumptus. us.
 Expense. farum.
 in die Cost verwoyten mit recht. Condemnare in
 expensis.
 wech Cost. Commeatus. us.
 die van Cost to bestellen off to rekenen hefft.
 Sumptuarius. Expensarius. Expenditor.
 des ter Cost gehort. Sumptuarius. a. um.
 Costen. Constare.
 Costel. duy. duyber. lieff. werdich. Preciosus.
 carus. sumptuosus. tas.
 Costel in guet verdoen. Sumptuosus. consump-
 tivus.
 Costlich. Sumptuosum. carum. preciosum. se.
 Costelheit. Sumptuositas. preciositas.
 Costrijck. Sumptuarius. a. um. dapsilis. Nota.
 van Cost. spijse stept vele in S. Spijse.
 Coster. in C. Cloekener.
 Coster die die cleynoden verwart. Sacrista. sa-
 cristarius. thesaurarius. calator. Ind. sgn.
 ampt heit. Thesauraria.
 Coster in der asgode tempel. Phanaticus.
 Cote. Basa. se. Basis. sis.
 steen Coten off stucken die men mede innuyt.
 Rudus. di.
 Coteren. in C. Callen.
 Cotel. in C. Cayugn.
 Coeben. swynstal. substal. berkenstal. Haras. sua-
 rium. porcistetur.
 Coutwe. Cavea. ee. caveola.
 Coutwen mit den monde. Masticare. Demasti-
 care.
 eber Coutwen. Ruminare.
 Cacht. macht. oeverrichheit. Potencia unde po-
 tencialis. le. ter. tas. Potestas. Potentatus.
 us. Auctoritas. Primatus. Optimatus. Ma-
 gistratus. us.

Cacht. macht. starchyheit. Vigor. fortitudo.
 virtus. colume. nis. Acrimonia. acredo.
 robur. energia. acritudo. robustitas. vali-
 ditas. Siromastestes. pluraliter. hee Vires.
 virium. efficacia. vis.
 Cacht der goeue cugbe als sy gesaiden. sent.
 Aposma. Apozima.
 bol Cachten. starchyheit. Virofus. tas. Vigoro-
 sus. tas. virtuosus. tas.
 Cade. ca. eyn vogel. Cornix. cornicula.
 der Caden of caen roepen. Corniculor. corni-
 cor aris.
 Cade. Dedde. Breetwag. Bufo. onis. Bui-
 fula.
 Caden. moepen. in B. Bedroeben.
 Caghe. in C. Ciger.
 Cakie. boyte.
 Caken. boyten. Pedere.
 weder Caken. Repedere.
 tegen Caken of boyten. Oppedere.
 stillich Caken. Subpedere.
 Cakie. eyn schyn.
 Caken. rupschen als wynt of boeme. fragare.
 unde fragor. cakynge.
 Caken als en doere. in C. Carren.
 Came. merse. Merx. mercis.
 Came. gardyn. Cortina. cortinula. insira. Lec-
 tica. ce. Anabaturum. Peripatasma. tis.
 Came. kyndelbedde. Puerperium.
 Came. reysen op to hangen. Ansa. se.
 Came of merse to laeden. in C. Coymanschap.
 Came van cugbe als spetierge. Apotheca.
 Came. [i. in Crame] of kyndelbed liggen.
 Puerperizare. decubare. decumbere.
 die en Came opstelt maect off verwart. Corti-
 narius.
 Came verhters wartten. Cortinaria.
 tot den Came gehoerende. Cortinarius. a. um.
 Camen ghelden in C. Copen.
 des Cayms hoichste off oeverste deel. Peripatas-
 ma. tis.
 Camp. eyn synche. Spasmus. Tetanus.
 den die Camp trecht off gwellt. Spasmaricus.
 Tetanus verrecht die aderen meer dan Spas-
 mus.
 Camp ter besticheit. in C. Ciamp.

Canchi.

Canch. onstarch. *Fragilis. le. ter. ras. Imbel-*
lis le. Enervis. Tener. imbecillis. De-
lumbis. be. sulke Canchheit. *Fragilitas. imbellia. Teneri-*
tas. rudo.
Canch. speck. swaech. ongesont. *Infirmus. Eger.*
gra. grum. Morbidus. Debilis. Egrotus.
Languidus. Langorosus. pesticus. pestifer.
pestilenticus. pestulentus. a. um. pestuosus.
Morbosus. degener. invalidus.
Canch. onbast. in B. Woestch.
Canch in den weghe. *Vietus. a. um. in H. her-*
Heerdt.
Canch liggen. *Decumbere. decubare.*
Canch werden off wesen. *Recidivare.*
Relanguere. Relanguescere.
Canch maiken. *Debilitare. Macerare. i. debi-*
litare. Emasculare. Enervare. Extenuare.
Exhaurire. Sauciare. Morbidare.
Canch is. *Valetudinarius. aut Va-*
litudinarius.
Canchen. suchten. swaiken. rubzen. *Infirmari.*
Egrotare. ri. debilitare. ri. Languere. Elan-
guere. Languescere. Elanguescere. cubare.
decumbere. deficere. egreo. es. ere. Egres-
cere.
Canchen helet. *Nosoco-*
mium. ii.
Canchen geneset. *Valetudi-*
narium off valitudinarium.
Canchheit. speckheit. swaechheit. ongesontheit.
Infirmitas. Egritudo. Morbositas. Sublestia.
Debilitas. Egrimonia. Aporia. Languor.
Invalitudo. Invaliditas. Insanitas.
Canchheit. *Veternum. ni.*
Canchheit off suchlingh. *Languor. oris.*
Canchheit heeft. *Veternus. Verno-*
sus. a. um. ras.
Canchheit. *Aliotheca. ce.*
Canch. een vogel. *Grus. Gracula.*
Canchen roepen. *Arissare.*
Canchsch. *Gruius. a. um.*
Canch. tap. toit. *Ducillus. duxillus. docillus.*
clepsedra. ductileus.
Canch. pecl. scapecl. *Sertum. Sertulum. Crinale.*

Canch op dem hoefde daer men wat op breeghet.
Cesticillus. ii.
Canch van manigerley bloemen. *Partapia.*
Canch. haest. in B. Braide.
Canch. gesijt of gebaden. *Carbonella. Frixat-*
xe.
Casse. een bish. *Gracius.*
Casse of carden der weber. *Cardo. onis.*
Cassen. *Scalpere. Discerpere. Lacerare.*
Cait an gold of silber.
Cait der vogel.
Creature. schepsel. maetsel. *Creatura. plasma.*
conditura. factura. plasmatura.
Creperen. tuchten. rochlen. *Clamorizare. ba-*
chari. tumultuari.
Creste. *Cancer. naca. ce.*
Cestich. mechtich. starch. *Vigorosus. ras. ve-*
gerus. a. um. i. fortis. quamfortis. tamfor-
tis. virtuosus. ras. validus. ras. potens. ten-
cia. viratus. a. um. i. fortis. prepotens.
valens. compos. robustus. alchides. dis-
acer. quamacer. peracer. efficax. acrimo-
niosus.
Cestich. mechtich. starchmaiken. *Roborare. Cor-*
roborare. fortificare. validare. firmare. mu-
nire. communire. vallare.
Cestich. onmechtich. *Invalidus. inefficax.*
Ceghe. ozloch. beede. byantscap. *Guerra. ini-*
micia. diferencia. briga. hostilitas. con-
troversia. diffidium. contrarietas.
Ceghen. ozlogen. beeden. *Inimicari. differen-*
ciari. guerras exercere. guerris intendere.
Cehelgnch. in B. Witzel.
Cechen. Bynnen.
Cemer. in C. Coipman.
Cemer merse. in C. Ceme. merse.
Cemer off Coipman die vele roipt. *Revela. le.*
Cemer gemeyn hercolphunff. *Meritorium.*
rii.
Cenchte. suchte. in C. Canchheit.
Cenchte. *Alioteca. ce.*
Cepel gebachen. *Frixatura. crematura.*
Cesom. *Crisma. tis. unctio.*
Cesemen. *Crismare. Crismatizare. ungere.*
Cete des die schyber bynchen. *Creta. te.*
Ceytzen. moegen. in B. Bedroeben.

Cybbe. Presepe. pis. presepium. pii.
Cyghen. werben. bedyghen. byderen. winnen.
 Procurare. nancisci. vendicare. adipisci.
 apisci. indipisci. habet indeptus sum. exo-
 rare i. impetrare. questuare. conquestuare.
 absciscere et ascio. is. ire i. acquirere.
 sollicitare. elaborare. fatagere. conquirere.
 disquirere. consequi. consector. teris. as-
 sequi. affector. teris. fortiri. confortiri. lu-
 crari. lucrifacere. obtinere i. impetrare.
 die her Cygelyck is. Adepticius. vel Adepti-
 cus. a. um. Indepticius. lucrativus. Ac-
 quisitivus.
her Cygunge. werbynge. Obtentus. us. obten-
 tum. ti. questus. us. conquestus. us. Re-
 liqua formabis ex verbis in her Cyggen.
her Cygung. werbyng. wyngung. Lucrum. lu-
 crificatio. acquisicio. adeptio. Impetratio.
 lucellum di. unde Lucrosus. tas. Questus.
Cyme. soege. mutte. Porca. porcula. Scroph-
 a. scrophula. scrophella. Nefrendis. sus. sus-
 cula. kyrris.
Cymmen in eyn. Rigere. rigescere. Irrigere.
 subrigere. gescere. dirigere. obrigere. con-
 trahere.
Cymmen. clynn werden off maken. Decrescere.
 Minuere. minorare. ri.
Cympende maken. Rigidare. contrahere.
Cymppunge in eyn. Rigiditas. contractio.
Cyjsdaern. Ruscus. ci. ruscus. ali unde
 Ruscosus. tas.
Cysten. Cristianus. Cristicola. fidelis. catho-
 licus. orthodoxus.
Cystenheit. Cristianitas. Cristianismus.
Cystriffen. cystracht. wyngachten. mydelwynter.
 Nativitas domini. natale Cristi.
Cyjt. kyt. Creta nitrum. tri.
Cytich. knitich. Creteus. a. um. Nitrius. a.
 um.
Cyiten. cytschen. roepen. veren. ruylen. gherren.
 Vociferari. clamitare. garrere. bombigare.
 Buccare inde. bucco. opis.
Cyochel. runtzel. rump. Ruga. Ritidis. dis-
 di.
Cyochlen. runtzen. rympen. Rugare. Arru-
 gare. corrugare. Irrugare.

Cyochlen. runtzen. rympen asdoen. Abrugare.
 Derugare. Erugare.
 onder Cyochlen of rympen. Subrugare.
 van Cyochel of rump eyne spleete. Ragadia. die.
 Cyochelich. runtzelich. rympich. Rugosus. rugo-
 fitas.
 byn te Cyoe. byn begaen. Anxius. Anxiatus.
 Et. in B. Bedroeft.
Cyoden. onderwonden. betwonen. behommenen.
 werckmaken. ondernemen. annemen. Inter-
 mittere. Intromittere. Immiscere. Involvere.
 Interponere. Intercipere. Occupare. Ven-
 dicare. Assumere. Intervenire.
Cyoden. verstoeren. in B. Bedroeven.
Cyoden. onderwonden myt onrecht. Usurpare.
Cyodelich. verbietlich. Afflictorius. Molestus.
 in A. Arbeitlich.
Cyodelicheit. Angor. oris. Anxietas. Molestia.
Cyoghe. cyoff. in C. Can.
Cyolle des mans. Cirrus. r. cesaries. cesa-
 riei.
Crom. Curvus. Distortus. Aduncus. Recur-
 vus.
Crome. in B. Broche.
Cromen. Brocken. Sipare. consipare. per. si-
 mul.
 te Cyemyt. Micatus. a. um.
Czone. Corona. coronula. corellai. Aureola.
 Redinfulum. Steman. tis.
 die en Cyoen dreyet op synen hofde. Capitecen-
 sus.
Czone des keysers off conynghs. Dyadema. tis.
 corona.
Czone der seeghbechter. Donatica.
Czonen. Coronare. Palmare.
Czoenen. murmureren. moeltelen. ptoelen. Mur-
 murare. Demurmurare. Immurmurare. Su-
 furrare. Replicare.
 nae off heymlich Cyoenen. Susurrare. Submur-
 murare.
 tegen Cyoenen. Remurmurare. Obmurmurare.
Czoenunge. murmurring. Murmur. Murmura-
 cio. Replicacio. Susurrium. Susurracio.
 die Cyoent off murmurert. Murmurator. mur-
 muro. nis. murgissor. replicator. furro-
 nis. susurrator. Sentenciosus. tas.

Czap. Struma.
Czonike. Cronica.
Czoniken schijft. Cronographia.
Czoniken schijber. Cronographus.
Czopel. iam. manch. Artocopus. Loripes Loripedis. Coltax. tacis. Cadax. daxis. Mancus. sonder hant. Claudus Acathaleticus. contractus.
Czopel mit twee hrecken. Quadruplicator.
Czoiff. czoisch. in C. Can.
Czofche. Grossus. si.
Czot. last. verstoering. idem. wetwede. pyn. benauwichheit. noit. moeynisse. onnoit. verdziet. iamer. ongebellicheit. et cetera. dzoesnisse. Turba. be i. turbacio. turbela idem. turbiditas. senima vel sentima i. tristitia. sublestia. e. languor i. tristitia. dolor. periculum. periclitacio. energia. e. i. infestacio. cruciamen. cruciamentum. cruciacio. cruciatus. us. angor. angustia. aporia. crucium. cii. agaritudo. adversitas. adversio. animadversio. tormentacio. tortura. tormentum. afflictio. passio. vexacio. stimulacio. martirium. depressio. suppressio. violencia. plaga. pena. supplicium. vecordia. paciencia. erumna. anxietas. tribulacio. meror. mesticia. mestitudo. miseria. angaria. pressura. calamitas. tedium. tediolum. egrimonia. de his eciam in B. Bedzoesnisse.
Czot idem. verstoering eynen andoen. in B. Bedzoeben.
Czoutwel. Fuscina. fuscinula.
Czoutwen. cloutwen. schabben. Fricare. scalpere. alpagare. defricare. scabere. gratare.
aeber Czoutwen. Perfricare. transfricare.
weder Czoutwen. Refricare.
die Czoutwich. schabvende is. Alpogus. scabidus. scabidulus. scaber. bra. bruam. fricosus.
Czuce. Crux. cruticula. statuarium.
Czucedzeger totter pynen. Crucifer. cruciarius.
Czucegantli. umbgantli. transt. Ambitus. us. circuitus. us. circuitum. ti. circitura. transitus. us.
Czucedzoeder. Crucifer.
Czucetwehe. Lethania minor. dies rogationum.

Czuten. Cruciare. crucifigere. concruciare. per simul. decruciare. per. valde. excruciare. die des Czucez verdich is. Cruciarius.
Czucht. Cripta. crepido.
Czuche. stelte. schaitze. Staca. gipsa.
der Czude czacht ind macht. Dyanus. dynamedia.
Czudich. Herbosus. tas. Herbiditas. herbeus. herbidus. herbilis. le.
groen Czudich wesen of werden. Herbere. herbescere.
Czuphe. Ydria. uter. tris. urna. ne. urnula. urceus. xestes i. urceolus.
Czuphen mont. Lura. re.
Czulle. in C. Czolle der man.
Czum. Curvus. procurvus. incurvus. retortus. reflexus. hamus. a. um. uncus. abuncus. aduncus. reduncus. obuncus. Sequitur adhuc Czum de quo wat Czum. Abuncus. subuncus.
weder Czum. Recurvus i. aduncus. repandus. a. um.
weder Czummen. Recurvare. repandere.
Czummen. in B. Boegen.
Czummen. als eyn tymmer czum maken. Came. rare.
die Czum armen hest. Aquilus. a. um.
die Czum is van gezeck der dyghader. Varus. varicosus.
Czum. de quo supra. Acclivus. acclivis. proclivus. proclivis. camurus. camerus. a. um. arcuatim pandus. pandidulus. a. um.
aeber Czummich. Proboscis. dis. promuscis. dissimus. mi. tas.
Czumming. czummicheit. Curvatura. camera. cameratura. Simositas. curvacio.
weder Czumt dat hart is. Repandum. di.
Czupne. plat. wphing. Tonsura. corona benedicta.
Czupen. slupen. slungen. Serpere als die slangen. Repere. Reptare. Reptitare. als malle ind unche ind doch neemptmen dit int genueue hoir Czupen.
samen. mit Czupen of slungen. Conserpere. in Czupen. inslungen. Irrepere. Inserpere. tuschen Czupen of slughen. Interrepere. her of nae Czupen of slughen. Proserpere.

Cruys. Crispus. citrosus. choruscus. Rutilus.
Cruysheit. Crispitudo. citrositas.
Cruysheit of top der boeme. Capillamentum.
Cruysmaken. Crispare.
Cruysen. Crusibulum. [*misch. te lezen Cru-*
sibulum.]
Cruysen dat spyt vish die tot allen maynden
schaiden.
Cruyt. moiff. in **C.** Coil.
Cruyt dat groen wesset. Herba. Herbula.
walt Cruyt of wilde vrucht. Agrestis.
Cruyt gesaiden die spedinge of vruede heit. Apo-
 sina. Apozima.
Cruytbeddelien. Arcola. le.
daer groen Cruyt wesset. Herbarium.
groen Cruyt teten geben of daer mit vertieren.
 Herbare. Adherbare. coherbare.
Cruyt plucken ynt der erden. Runcare. unde
 runco. onis. cetera in **R.** yntgraiden.
reysen Cruyt of doern mit ynt te trecken.
 Runco. nis.
sonder of am Cruyt. Inherbis. be.
Cruyt. specierne in der apotheken. Aromatica.
 unde Aromaticus. a. um. Aroma. aromatis.
Cruyt kram. Apotheca.
Cruyken. ionckhopp. Pullus.
Cruynggh. in **C.** Oelent.
Cruynggh. Cuculus. Tuchus.
Cudde schap. Grex.
Cudde bercken. Idem.
Cudde van groten beesten. Armentum. Armen-
 tarium. Armentariolum.
Cuden. wesselen. in **B.** Bupten.
Cudzen. supchlen. in **C.** Czenken.
Cuple. grabe. Fossa. fossula. fossatura. fossa-
 tum. antrum. speleum. spelunca. lacus. us.
 latebra. abditum. latibulum. fovea et foveola
 quum naturaliter est. cahos. caverna. ca-
 vernula. hec specus ci. hic specus. ci.
 hic specus. us. ui. hoc specus. coris. hoc
 specum. ci. hoc specu. indeclinabiliter.
Cuple eyns timmers. Absis. dis. Absida. de.
Cuple. cunse. Fustis. clava. pluraliter hee
 Amites i. fustes. chathenaria. e. curcuma.
 me. palus i. fustis. tantanus i. clava.
Cuple der boesse. Amfractus.

Cuple graben na eyne wortelen. Excodicare.
Cuplyntch. is eyn clegn bishen. Capareus.
Culle. hond. Testiculus. li.
Culsack. Piga. ge.
Culter. Cultrum. Salgamum. mi.
Cum. nantwe. Vix.
Cum.
Cummer. in **A.** Armoede.
beCummeren. onderwynden. in **C.** Cweben.
beCummeren. besetten. merren. tweben. Arresta-
 re. detinere.
Cummer of beCummering. Arresta. arrestum. ti.
 arrestacio. arrestamen. mentum. detencio.
Cumpaen. geselle. in **C.** Ciant.
Cumpos. Compositum. frigidarium.
Cunne. gesserht. in **A.** Art.
Cunde. die die wege wyft. Archiductor. duc-
 tor cohortis.
Cunde. die al dyck besuydt. in **C.** verClycher.
Cunde. in **C.** Cuych.
Cundich wesen. Constare.
Cundich. sneisich. suedich. erbaren. verlagen.
 Agilis. vigil. cautelofus. notorius. argutus.
 astutus. versutus. callidus. cantus.
Cundich. wittich. cuntlich. in **A.** Apenbair.
Cundigen. wittigen. in **A.** Apenbaren. et in
B. Baitscappen.
Cundigen. wittigen mit den dyngeren off mit den
 oghen. Innuere nutare. ind al sullie verCun-
 dinge heit nutus. us. ui. et nutim adver.
 et connivere. annutare.
verCundigen mit renigen andern leeden. Anni-
 citare.
Cunst. Ars. artificium. sciencia. scitus. us.
 practica.
Cunst of meistry. Facultas. magisterium.
scheynende Cunst. Sophistria. sophisma. tis.
schynende Cunster. Sophista. artreca.
Cunst van hantwerck. Mechanica.
Cunster van hantwerck. Mechanicus. arti-
 flex.
Cunster. werckman. Artifex. artista. artificio-
 sus. architectus. opifex. operarius. negoci-
 ta. molitor.
die sich Cunster selber helbt. Scius. sciolus.
der Cunster stede. Artificina.

Cunſtich. cunſtlich. Artificialis. le. ter. ras. ſciencialis. le. ter. ras. ſcibilis. le. ter. ras.

Cunſtlich gemaect. Fabrefactus. fabrefacere.

onCunſtich. Infaber. inſcius. iners. tis. ignavus. ignarus. imperitus.

onCunſticheit. Inſcicia. inſciencia. ignorancia. ignavia. inercia. impericia.

Cunſtdreger. Artiger.

Cuper. in B. batBender.

Cupzen. copper. Cuprum. pri.

van Cupzen. Cupreus. a. um.

Cure. warde. Specula. specular. ris. specular. ris. tocca.

Cueren. warde. Speculari. ſpectare. circumſpicere.

Cuertwechter. Speculator. ſpectator. circumſpector. arcubius.

des tot Cueren hoirt. Specularis. re.

Cureit lunger. in C. Capellarn.

Curtze. pelſdecken. Supellex.

Curtzener. peltzer. Pellifex.

Curtzier. ſeerlopende pert. Curſitarius. barbariſcus.

Cupſe. in C. Cuple.

lopt Cupſe. Librilla. pegma tis.

mit Cupſen ſlaen. Fuſtigare.

Cupſch. ſuber. reyn. Caſtus. mundus. continens. illibatus i. intactus. purus. perpurus. quampurus. Smeſcatus i. pudicus. eciam in G. Bejn. onbeblecht.

onCupſch. onſuber. onreyn. Luxurioſus. incontinenſ. libidinoſus. libidineus. a. um. fornicarius. venerens. paſius. a. um. rutubancuba. ganeus. a. um. citaricus. aſſutus. brutus. cenofus. lubricus. lubricoſus. inmundus. impurus. pelicus. pelicatus. a. um. luxus. hic et hec nepos. tis. noctipugus i. obcenus. petulcus. petulcans. venetipeta. te. ſalax. acis. tentiginofus. Tentiginamus. Veneripeta. Viſcoſus.

Cupſch maſien. Caſtigare.

Cupſch to leben. onthalden. Continere.

ſteetlich onCupſch begerte. Saturiaſis. ſis. ſidm

onCupſch of loey ſignt. Hirquitallus.

Cupſcheit. ſuberheit. reynicheit. Caſtitas. continencia. mundicia. pudicicia. caſtimonia. integritas. puritas. illibacio.

onCupſcheit. onſuberheit. onreynicheit. Incontinencia. Luxuria. Luxurioſitas. Libido. Immundicia. Fornicacio. Lubricitas. Lubricofitas. Viſcoſitas. Luxus. us. Luxuries. ei. Nepotacio. Popisma. tis. Tentigo. inis. **onCupſcheit** mgt eyns mans wybe. Adulterium.

onCupſcheit mgt eynre ionſren of nonnen. Stuprum. pri. Inde Stupratus. Cutitus. a. um. Recutitus.

onCupſcheit mgt den maighen of wedewen. Inceſtus. us. ui.

onCupſcheit doin of bedyſben. Luxuriari. fornicari. congeſtire. geſticulo. as. geſticulor. aris. lenocinor. aris. meretricor. aris. pellicare. coire. molere. coinquinari.

onCupſcheit doin mit eynre ionſren of nonnen. Stupror. conſtupror. aris.

dair men onCupſcheit duet mit eynre ionſren of nonnen. die ſtede heit Stupratorium. ri. **der onCupſcheit** bewegunge. Tentigo. ginis. titillacio. Inflammacio.

ter onCupſcheit hoerende. Tentiginarius. a. um. **ter onCupſcheit** bewegen werden. neutraliter. Titillari. Stimulari.

ter onCupſcheit eynen to bewegen. Titillare. valet hic inflammare. Stimulare. incitare. commovere. ad luxuriam.

die der onCupſcheit bewegunge hebet of en anderen dair toe beſtaet. Titillicus. a. um. **mit onCupſcheit** gmans to verweyden. Violare. Opprimere.

mgt onCupſcheit ionſerſcap to denemen. Deſlorare. Devirginare.

onCupſcher. Luxuriator. ofus. Fornicator. rufſianus. pellicator.

Cupſchlich leben. Virginare aris.

Cuſſen. open. pachen. munthen geben. Oſculari. deoſculari. ſuavitare. Baſitare. Suaviare. Baſiare. Suavitor. aris.

Cuſſen. open. pachen des monds. Oſculum. der bynd. Baſium. der echter lugde. Suavium. der boelen. Saliva mixta.

airCussen. plumcussen. Pulvinar. pulvinarium.
plumacium. plumatum. plumarium. pulvi-
nus. ni. pulvillus. li. cervical. lis. cemi-
canum. cento. onis.
fürCussen. Cussinus. ni.

doit Cussen. Arestis.
eyn Cuffer die Cuffet. Suavio. onis. Basio.
onis. Osculator. Deosculator. Suaviator.
Suavirator. Basiator. Basicator.
Cupte. Milte. in M. Mgte.

D.

DA.

Dae erde. Poterde. ops. opis. Glis. glitis.
Dach. Dies. diecula. vertumnus.
byerDach. hoichtijt. heyltich dach. Festum. fes-
tivities. sollemnitas. celebritas. caristia. en-
cenia. orum.
mptDach. Meridies unde meridianus.
Dach. dachbart die bescheiden is to halden. Die-
ta. dietaria. Placita.
Dachrepse. Dieta.
Dach van opschottingen. Dilacio. suspensio. ter-
minus. inducie arum.
eyn Dach. [*l. Dach.*] Nudius unus.
derde Dach. Nudius tercius.
vierde Dach. Nudius quartus.
vijfte Dach. Nudius quintus. so boztan.
honderste Dach. Nudius centesimus.
Dach werden. Dieo. es. ere. diescere. lues-
cere.
Dach regierre die van guden regimente is. Die-
ticus. a. um.
gwait Dach. Dierectus. ti.
die Dach als die medicus bemeret den specken to
genesen of nyet. Dies creticus. [*l. criticus.*]
kunstlich Dach. dat is die wyle die sonne haeben
erden is. Dies artificialis.
natuerlich Dach. dat sunt dach ind nacht to sa-
men van xrib. uren. Emerinox. dies natu-
ralis.
Tachspyse. Diarium. rii. dialis. le.

DA.

bis an den berden Dach to tveben. Perendinare.
an den berden Dach als oberooghen. Pereni-
die. postridie. postcras.
Dach ind nacht gelyche lanch. Equinoctium.
equidium licitum. ti. unde equinoctialis.
le. ter. tas. equidialis. le. ter. tas.
Dach. stabe. stunde. tyt. tzt. Inducie. oportu-
nitas. commoditas. conveniencia. cetera in
D. Dach van opschottingen.
erste Dach des kynds als dat geboren wurd.
Lustricus. ci.
Dachhalben. dagen. dedingen. Dietare.
die bur Dage opstept. Antelucanus.
bur Dage. Antelucanum.
bur Dage opstaen. Antelucare.
Dagen. in D. Dach werden.
nae dyen Dagen. Postridie.
namen van den bij. Dagen in der wecken. [*l. weeks.*]
sonDach. Dies solis. dies dominica.
magnDach. Dies lune. feria secunda.
dyngDach. Dies mercurii. feria tertia.
gudeDach. woengDach. Dies martis. feria
quarta.
donregDach. Dies iovis. feria quinta.
bygDach. Dies veneris. feria sexta.
saterDach. sampDach. Sabbatum.
midDaeghs resten. Meridior. aris.
wanDaghes. boitmailg. eermailg. wanmailg. boz-
tptg.

tyts. eer tyts. ander tyts. etwan. wanner. hyper-
 beborents. Olim. dudum. nuper. pridem.
 quandoquidem. quondam. hur dode des myn-
 schen. Quadam vice. quodam tempore.
 transacto tempore. aliquando. antiquitus.
 pristina. antea. prisce.
 Daeghloppn. Diarium. rii.
 Dagelichs. Indies. dietim. diatim. quotidie
 unde quotidianus. a. um.
 eyns Dages durende. Diurnus. a. um.
 eynDagich. huydagich. Hodiernus.
 tweDagich. Biduum. biduus. a. um. biduanus.
 a. um. hoc diemerum. vel diemerum.
 dynDagich. Triduum. triduus. a. um. tridua-
 nus. a. um. tridie adverbium.
 vierDagich. Quadriduum. quadriduus. a. um.
 quadriduanus. a. um.
 Dagerait. morgenstonde. morgenroede. boir son
 opgang. Aurora. lucanus est splendor ma-
 tutinus. matuta. te. matutinum. mane. di-
 luculum.
 hur Dagerait. Crepusculum.
 der Dagerait opganch. Antilucanus. ni.
 sonDagelich. Dominicalis. le. ter.
 boebeDacht. beraiden. bewegen. besonnen. ber-
 spens. Provisus. a. um. provise. providen-
 ter. premeditatus. te. tanter. deliberatus.
 te. ranter. preopinatus. te. nanter.
 onbeDacht. onberaiden. onbewegen. onbesonnen.
 onberspens. op ragnie. op ralie. op adventure.
 wanschichtlic. Improvisus. se. improvidenter.
 improvidus. de. denter. Impremeditatus.
 tanter. Indeliberatus. te. ranter. Inopina-
 tus. te. nanter. Fortunate.
 berDacht. bewaynt. Suspectus.
 berDacht mynsch. Fantasticus. Delirus. a. um.
 Dack. Tectum. Tegmen. Tegumentum. Co-
 pertorium. Opertorium. Operculum. Co-
 perculum. Anamas tis.
 Daecke of huyser buten to wptien. Decalcare.
 dealbare.
 steppn Dack. die decksteppn dair af. Tegla. gle.
 ymbrex. cis.
 Dack van byesen ind roiden. Tibes. bis.
 tot den Dack gehoerende. Tectorius. a. um.
 tuschen den Dack ind der want. Subgrunda. de.

der Daechen verdeckunge. Sartatectum.
 der Daechen meysterdecker. Architectus. Ar-
 chitector.
 Daechen meysterlich decken. Architector. taris.
 der Daechen meysterliche deckunghe. Architec-
 tura
 des Daechs hoichste. Culmen. nis.
 Daeder van en eg. in E. Eynbaeder.
 Dag. deghen. dolmess. knoipmess. Pugio. onis.
 Trusibulum.
 Dail. Vallis. Fundus.
 Dail van boemen. Angre.
 groit Dail. Convallis.
 Dalechtich. Vallofus. tas. vallestris. tre. trei-
 tas.
 Dail. eyn vogel. in C. Ca.
 Dail. wercklich. schefferlich. dapper. rpsch. wat-
 her. Agilis. vigil. Activus. Acrimoniosus.
 Dailing. sprentzling. qui est talis.
 Dailen. doelen. dwelen. in B. Bijnstren.
 Dailpuch. huyden. huydenmeer. Hodie. hodie-
 na die. postheri. postpridie.
 Dam. dyck. Agger. ris. vallum. li.
 Dammen. dycken. Aggerare.
 Dammas. syndendoick. Sericum figuratum. Da-
 mascenum.
 Damascenen. eynreley prumen. Enixe. Damas-
 cenum.
 Damascenen boom. Coquimellum. damascena
 Prunus.
 Dan. asdan. Tunc. Protunc.
 Dan. dennerboom. Abies. abietis. Abies. abiei.
 Abiecula.
 Dannen. dennen. Abienus. Abiegnus. a. um.
 Dannen timmerman. Abietarius.
 Dan. coniunctio. quam. quoniam.
 watDan. woewael. quamvis. licet quamquam.
 noch Dan. Verumptamen. tamen nihilomi-
 nus.
 woedaen. wulken. Qualis. quale. qualiter.
 qualismodi qualitercunque. qualiscunque.
 unde. quomodo. quomodocunque. cujus-
 modi. Qualiformiter.
 soedaen. alsuicken. Talis. Tale. taliter. Talis-
 modi. Taliformiter. Similis. Simile. Simi-
 liter. Simili modo. Huiusmodi.

moedanichheit. Qualitas.
onderdaen. onderscheiden. *Differentialis.* le. ter. ras. differens. cia. diversus. diversalis. le. ter. ras. diversimodus. de. varius. rie. varianter. distinctus. te. distinctivus. ve. dissimilis. le. ter. ras.
Danck. hee Grates. graciaram actio. gracias. reciprocacio. recompensacio.
Dancken. Regraciari. Grates agere vel referre. Anscurare. Caristare. Gratificor. aris. Reciprocare. Recompensare.
Danckber. bekenlich. Gratus. a. um. Gratificus. recompensativus. reciprocativus.
onDanckber. onbekensam. Ingratus. Ingratificus.
Danckberheit. bekensamheit. Gratitude. Eucaristia i. Graciaram actio. Recompensa. recompensacio. reciprocacio.
onDanckberheit. onbekensamheit. Ingratitudo.
geDanck moit synne. Sensus. Animus. Mens. des geDanck inbal. Ennoyan.
Danff. Rep. Corea. Corus. Coragium.
Danfflenber. Coraules. lis.
Danffen. repen. Swantzen. Corisare. Coream ducere.
Dapper. in D. Daff.
Dapperheit. Acrimonia, Agilitas. Alacritas. Columnen. nis.
Dapr. Ibi. Illic. Ibidem.
Dairnae. Postea. posthec. postmodum. dehinc. deinde.
Dairum. Eapropter. propterea. idcirco. Ergo. Ideo. Igitur.
Dairban. Inde. Abinde. deillo.
Dare. Este dapr men malt op dweget. Aridarium.
Darff. behoist. Indiget. Eget.
berDarfflich. bergenchlich. nederbesslich. Ruinosus. tas. peribilis. le. Caducus. a. um. ras.
Darm. Viscus ceris. Intestinum. Fibra. bre. inde fibrosus.
Dartten. bertardt. berweent. Petulans.
Darttenheit. bertardicheit. berweentheit. Petulancia.
Dass off gabel. en dper. Cirogrillus. Melus li. melo onis. melota te. Pepo onis. Melipopo onis.

Dat. quod. ut. Quatinus. conjunctio.
Dat. pronomen. Hoc. Illud. Id.
Datselbe. Idipsum. hocipsum.
Dattel. Dattilum. carica. ce.
Dattelboem. Palmus.
Dait. geschicht. werck. Actus. actio. opus. operacio. effectus. us. ui. factum. ti.
onDait. oedeldait. in B. Bopshheit.
ban herliker Dait eyn vernoemt heer. Agoraciomus. mi.
walDait. doeghde. guetheit. bzoemheit. Virtus. beneficencia. benefactio. probitas. cetera in B. Verbicheit.
der walDait. der doeghden. der guetheit liefhebber. Zelotipes. zelotipus, unde zelotipare. philocalus.
Daberen. beben als en vllant. in B. Beben, daberen.
Dabering. in B. Bebung. dabering.
geDechtich. Memor. recordans. recolens.
mit samen geDechtich. Commemor.
ongeDechtich. Immemor.
ongeDechtich wesen. Immemorari.
anDechtich. blytich. sochselfdich. beesich. Studiosus. tas. diligens. cia. sollicitus. tudo. sollicitudinarius. accurativus. cio. intentus. intentivus. sedulus. litas. officiosus. tas. attonitus. frequens. cia. pernix. cis. gnavus. tas. operosus. tas. laboriosus. tas. impendio. adverbium i. sedule. impendiosus. tas. serius. a. um.
anDechtich wesen. blytich. bedypstich. sochselfdich. beesich wesen. Curare. accurare. sollicitare. studere. intendere. conari. niti. anniti. coniti. eniti. inniti. periti. invigilare. pervigilare. insistere. vacare.
geDechtmiss. gehoichmiss. Memorai memoria. memoracio. commemoracio. Recordacio. Cogitacio. Cogitatus us. Meditacio. Meditaciuncula. Cogitaciuncula. Memoriale. Reminiscencia. Epto. onis. Logisma. me.
der geDechtmissen ta hebelen. Incorporare. masticare. ruminare.
berDechtmissen. betwangenge. bermoedunge. Suspicio. sinistra interpretacio.

die syn geDechtniss of memori verlaeren [*denk. te lezen verloren*] hebet. Ignarus. Obliviosus. der geDechtnissen wat schyns to hebbe. Memoriale. lis. ter. tas. geDechtlich. Memorativus. memorabilis. le. ter. tas. Meditativus. Meditabilis. le. ter. tas. Cogitabilis. le. ter. tas. Reminiscibilis. le. ter. tas. Memoriter. memoriosus. sitas. Memorialiter. Memorialis. le. ter. tas. anDechticheit. vlyticheit. sochtseidicheit. Studiositas. diligencia. sollicitudo. intencio. sedulitas. officiositas. Accuracio. Conatus. Nifus. us. Deutch. Pasta. te. Deutch maken. Pastare. Deutchtroch. Pinf. se. Magis. dis. Decken. bedecken. stoppen. Tegere. Contegere. texere. operire. cooperire. amicare. amictuare. obnubere. obnubilare. velare. unde velamentum. Advelare. obvelare. invelare. Eciam in S. Stoppen. decken dat aepen is. Et in B. Barghen. stoppen. Obstruere. Deckel. Coopertorium. Cooperimentum. Obstructorium. ontDecken. in B. Bloeten. Deckene. Lodix. Tectura. Deckene umt ind umt rubbe. peltz. curtze. in C. Clept. Dossen Decken. Sandalium. lii. Decken meysterlic die daecken. Architector. aris. Decken die daecken mit steynen. Tegulare. contegere. per. simul. circumtegere. Ob. per. contra vel undique. re. per. iterum. sub. per. nae of onder. die Deckens eyn meyster is. Sarcitectus. Sarcitector. toris. Tignarius. Architectus. Architector. Tegularius. tegmDecker. Alutarius. Deckunge der daecken. Sartatectum. ti. Deckunge. decksel. Operimen. mentum. Tegimen. mentum. Tegumen. mentum. Operitorium. Opericulum. Operculum. Obstructorium. Textura. Textus. us. ui. Decksel der steynen daecken. Tegula. Tegella. ymbrex. cis. daer men den Decksteyn maect. Tegularium. rii.

der Decksteyn en hoep. Tegularium. Decksteyn maken. Tegulare. walDecker. Benefactor. beneficus. in B. Verbe. walDecker om gaeben wil. Benefactorius. a. um. oebelDecker. in B. onVerbe. walDedich. in B. Verbe. oebelDedich. in B. onVerbe. walDedicheit. in B. Verbicheit. Debinge. Tractatus. us. contractus. us. Placitus. us. Debingen. handelen. habenen. Tractare. contractare. contrectare. per simul. preconrectare. per. pre et ante pertractare. per. perfecte. retrectare. per. iterum. vel retro. Ventilare. retractare. per iterum. vel deorsum. Dedinglich. Tractabilis. le. ter. tas. to Deeghe. to recht. recte. debite. pertinent. Deeghlich. broem. doichtsam. in B. Verbe. Deegel daer men enich metaill in smeltet. in C. Cest. Deegel. pot. haben. groppen. duppen. Lebes. betis. aut lebera. te. auxilla. auxillula. cucuma. me. fidelia. lie. seria. feriola. olla. ollula. Degelmeker. potmeker. Ollarius. erden Degelmeker. Ollarius. Lutifigulus. Deghen. heelt. Deghen. mess. in D. Dagge. Deger. to maill. in A. All. Dehen. Decanus. unde decanatus. decania. onder achterDehen. Subdecanus. unde subdecanatus. subdecania. Deheninne. dekenische. Decanissa. Dele. planck. in B. Boorde. Dele sluyt van steynen geestricht. Ostracus. ci. Dele. paviment. estrich. fluer. Pavimentum. area. Dele heren. schubben. repn maken. Arapargare. Scalpere. Delemeker. Ostracarius. pavimentarius. Dele van meer dan van eynreley barmen. Emblema. tis. vilicostros. Deyle. Pars. particula. porcio. porciuncula. achterDeyl. Arritagium.

anDent. in A. Antale. Beschenden Dent. Porcio. porciuncula.
 Deplechtich. Particeps.
 onDeplechtich. Expers. impers. tis.
 Deplen. schepden. Dividere. pertiri. dissinere. discindere. segregare. distinguere. separare. sequestrare. abducere. disgregare. abiere. exigere. abruere. Inde abruptus i. separat. divaricor. aris. abvicinare. semovere. dispescere. disparare. castrametari i. dividere. distrahere. abiungere. disiungere. dirimere. disingare. abdicare. clisciscere. discriminare. secernere. dispartiri.
 umDenten. umDegen. Distribuire. dispergere. dispensare. cario. ris rire ivi. itum.
 Deplen. spalden. in C. Cloeben.
 Deplechtich. Particeps. Consors. tis.
 onDeplechtich. Exfors. expers. extorris. Im-
 munis.
 die umDente is. Distributivus.
 umDentich. Distributim.
 Depling. schepding. Tomus. mi i. divisio. die andre verba maect hoet de verbis in ly.
 Deplen. schepden.
 Deplich. Particularis. re. ter. tas.
 eng Deplis. Partim. particulatim. adverbium.
 Deplsam. Dividuus. a. um. dividuitas.
 onDeplsam. Individuus. a. um.
 die Deplsam is. Divisivus. partitivus.
 Deplsamlich. dat deplsam is. Divisibilis. le. ter. tas. partibilis. le. ter. tas.
 onDeplsamlich. Indivisibilis. le. ter. tas. Individuus. tas.
 geDeplst. berdeplst. berschepden. Divisim. partim. discinctim. segregatim. disgregatim. distinctim. separatim. abruptim. disiunctim. discretim. discriminatim. abdicatim. sequestratim. abactim. distributim. Frustatim. Particulatim.
 geDeplst. berspleten in vele deplen. Multifidus.
 berDepligen. berstoeren. berderben. berwuesten. ber-
 ngelen. berherden. bergwisten. to schanden ma-
 ken. Destruere. exterminare. eliminare. cor-
 rumpere. annullare. annihilare. evertere. subvertere. perdere. delere. dissipare. pro-
 fligare i. devastare. desolare. desolor. de-

solaris. depopulari. perfungor. eris. per-
 fungi. active vel passive in significatione.
 Profligare vel profligari deponentialiter.
 Defrutare. grassari demoliri. oblimare. ab-
 ligurire. Lino. nis. re i. destruere. obel-
 lare. epeculior. aris. diluere. eluere. de-
 metere et tempestare i. destruere. prepe-
 dire i. devastare. abrogare. diruere i. de-
 struere. absumere. excindere i. destruere.
 pervastare. vastare.
 Delngen. iesthen. untöden. Delere. extinguere.
 suffocare. abolere. circumscribere s. in cau-
 sis delere. Limare. Luere. diluere. Col-
 luere.
 Deligen. dempen een geruchte off hup untöden.
 tzußen. Delere. suffocare. extinguere. Am-
 putare. Abolere. Antiquare. Sopire. Se-
 dare.
 berDeigeliich. berdarflich. berngetlich. berherdlich.
 bergwistlich. Annichilabilis. le. ter. tas. Vas-
 tabilis. devastabilis. le. ter. tas. destructi-
 bilis. Corruptibilis. Annullabilis. le. ter. tas.
 dissipabilis. Eliminabilis. Exterminabilis. de-
 solabilis. depopulabilis. profligabilis. defru-
 tabilis. le. ter. tas. grassabilis. oblimabilis.
 demolibilis. obliguribilis. delibilis. everti-
 bilis. Absumptibilis. le. ter. tas.
 onDeigeliich. onstoerlich. onberdarflich. et cetera.
 Setz bur ysher adiectivum die hie neest bur
 staen die preposicio In.
 berDeleger. berdarber. berstoerre. berngetre. ber-
 herder. maect verba ab ultimo supino
 in tor van den verbis hie bur in ly. berde-
 ligen. berstoeren.
 berDelegung. berstoerung. maect des selben ge-
 lichen verba in io. de ultimo supino van
 den verbis bur geroert. s. in ly. berDelegen.
 berstoeren. Panarium i. Excidium. disci-
 dium. exterminium. vastamen. Cetera in
 D. berDerfuisse.
 Delle. Slucke.
 Dem. den. ven. om. pm. pm. Illi. Ipsi.
 Dempen sticken. wozgen. berdumpen. Strangu-
 lare. Suffocare. fo. longa. Prefocare. Sug-
 gillare.
 Dempich. in A. Anboztich.

Dene.

Dene. eyn upt denmarcken. Dacus. Danus.

Deenmarcken. Dacia.

Den. oen. in D. Dem. den.

herDen. herwartz. Huc. istuc.

beDencken. betrachten. besinnen. versinnen. be-
wegen. aebertwegen. beraden. Perpendere.
Pensare. Pensitare. Masticare. Ruminare.
Revolvere. Ponderare. deliberare. ventila-
re. eventilare. diventilare. trutinare. per-
spicere. premeditari. precogitare. Incorpo-
rare. decernere. volvere. re. circum. de.
di. e. omnia in eodem sensu. subvolvere.
per. post. vel subtus. transvolvere.

geDencken. gehoegen. Recordari. memorari.
memino. nis. ere. memoro. as. are. com-
memorari. rememorari. colere. recolere.
meditari. cogitare. recogitare. Excogitare.
ymaginari.

dyep Dencken. speculieren. ynsen. fantasieren.
ymaginieren. Speculari. ymaginari. meditari.
contemplari. fantasiari. masticare. rumina-
re. ructare.

berDencken. bewapnen. Suspiciari. sinistre in-
terpretari.

berDencknisse. bewapninge. Suspicio inde Su-
spectus die bewapnt is.

anDencken. anssen. Intendere. attendere. gan-
nire. animadvertere. intueri. contueri.

beDencken. bisieren. Fingere. ymaginari. Ex-
cogitare.

geijt Dencken. Equipensare.

bur beDencken. Precogitare. Premeditari.

wederDencken. Recogitare. remeditari. reme-
morare. rememorari. recolere. recensere.
reminisci. recenso. sui. situm. recensio. sivi.
situm.

Denckange. in D. geDencknisse.

diep Dencklich. ymaginlich. fantasielich. Ymagina-
rius. ymaginativus. perfunctorius. specula-
tivus. fantasiarius. meditativus. contempla-
tivus. ymaginabilis. masticativus. rumina-
tivus.

aberDencklich. aberwegelich. betrachtlich. berad-
lich. Ponderabilis. deliberabilis. perpen-
sibilis. le. ter. tas. Cetera hec adiectiva for-
mabis de verbis ly. aberDencken. Revolu-

bilis. Evolubilis. Revolutilis. evolutilis in
eodem sensu.

Dencklich. Cogitativus. memorativus. medita-
tivus. et cetera.

onderDenich. hoirsam. Obediens. subiectus.

onderDenich. hoirsam maken. Subiugare. Sub-
dere. Humiliare.

onderDenich wesen. hoirsam wesen. Obedire.
subesse. subici. allubere. allubescere. col-
lubere. collubescere. collibere. collibesce-
re. parere. obsecundare. obtemperare. sub-
servire.

onderDenicheit. hoirsamheit. Obediencia. sub-
iectio. allubescencia. Collubencia et Col-
libencia. Collubescencia.

Dennen ind syn toebehoir. in D. Danne.

die Verde. in D. die Wyde.

die die Verde gesat is in den here. Triarius.

Dertgen. Tredecim.

Dertich. Triginta.

eyn ind Dertich. Triginta unus.

twe ind Dertich. Triginta duo.

dy ind Dertich. Triginta tres.

bier ind Dertich. Triginta quatuor.

vyf ind Dertich. Triginta quinque.

seff ind Dertich. Triginta sex.

seven ind Dertich. Triginta septem.

acht ind Dertich. Triginta octo.

negen ind Dertich. Triginta novem.

van Dertigen getal. Trigenarius. Tricenarius.

van eyn ind Dertigen getal. Tricenarius una-
rius.

van twe ind Dertigen getal. Tricenarius bina-
rius. et cetera bis tot dertigen toe.

Dertichste. Tricesimus. Tricenus. Trigenus.
Trigenarius. Tricenarius.

eyn ind Dertichste. Tricesimus primus.

twe ind Dertichste. Tricesimus secundus. et
cetera

Dertich mail of dertich werff. Tricesies. Tri-
cies. Trigies.

Dertich mailich. Tricesimalis. le. ter. tas. Tri-
gesimalis le. ter. tas.

Deren. schaden. schedigen. hynderen. Nocere.
damnificare. impedire. preiudicare. obesse.
pernocere. iniuriari.

Derlich. hinderlich. schadelich. *Nocuus. Noxius.*
 sinister i. *nocivus. officiosus. damnosus.*
 dispendiosus. *tas. nocencia. nocenter.*
onDerlich. onhinderlich. onschadelich. *Innocuus.*
 innoxius. *innocens. innocenter.*
Derne. maget. *Ancilla.*
Derne to wesen. *Ancillare.*
Dersehen. dozsehen. dzesehen. *Triturare. Tritu-*
lare.
Derseher. dozseher. dzeseher. *Triturator. Tritu-*
lator.
Derben. in *B.* ontBeren.
berDerfuisse. in *D.* berDelegunge. verstoerunge.
Perfunctio. Interpolacio i. Corruptio.
berDerstich. *Perfunctorius. a. um.*
berDerber. in *D.* berDeligher.
Dese. Iste.
Desem. *Musculus.*
Deyssem. ophaben. *Fermentum. zima.*
Deyssemen. *Fermentare.*
Debenter. eyn stat. *Daventria.*
Dnaken. dat is die dat heylige euangelium lesen
 of singen mach. *Vaieetra hebraice. Levita*
grece. Ministerialis latine. Dyaconus.
ertzDnaken. *Archidyaconus. Archilevita.*
Dnakenz dyenroch. *Dalmatica collobium.*
Dnaken clept. *Levitarium.*
Dnakenscap. *Dyaconatus. us.*
subDnaken. *Subdyaconus. ypodiaconus.*
subDnakenscap. *Subdyaconatus. us.*
ertzDnakenscap. *Archidyaconatus. us.*
Dicht. *Compactus. solidus. a. um. tas.*
onDicht. in *B.* Bail.
onDicht. loiff als lyot of swam off spongy. *Ra-*
rus. rallus. tas. porosus. tas.
 daer van onDichticheit wegen nyet in en vlybet.
Futilis. le. ter. tas.
Dichtmaken. *Solidare. consolidare.*
Dichtmakunge. *Solidamen. tum. consolidamen-*
tum. solidacio. consolidacio unde Soliditas.
geDicht of lyet int gemeyn. *Dictamen. Carmen.*
Poëma. Dictatura. Fictio.
geDicht of lyet van herlichen saken. *Comedia.*
die.
geDicht of lyet van herliken saken. *Tragedia.*
die.

geDichtsyker of lyetsyker of dichter van herli-
 schen dyngen of goeden saken. *Comedus. di-*
persona. ne. mer die dat doot van herliken
saken die heit Tragedus. di.
Dichten. *Dictare. Componere. dictitare. Fin-*
gere. Confingere.
Dichter. *Dictator. Compositor. Confictor.*
Poëta.
Diche. onbunne. *Spissus. Densus. condensus.*
densetus. a. um. fragosus i. spissus.
Dichtmaken. *Densare. adensare. condensare.*
spissare. inspissare. stipare unde stipatim.
adverbium. Instipare. per. in. aut valde.
Obstipare. per. undique. vel contra. Resti-
pare. per. iterum. Substipare. per. post. vel
subtus. vel parum.
Dich werden. blyden. gwellen. swellen. *Gru-*
mare i. tumere. insufflari. densere. Spissari.
Inspissari. Tuberare. Circumtumere. escere.
detumere. distumere. escere. Extumere.
escere hec tria. per. valde vel cessare a
tumore. Intumere. escere. per. intus. vel
valde. vel contra. Pertumere. escere. per
aever. Ob. per contra. vel undique. re.
per iterum. Con. per simul. Turgere. escere.
In. per. intus. seu valde. Ob. per contra.
vel undique. Per per aever. Re. gescere.
per iterum.
Dichtwerdng. In *B.* opkysing.
Dichtheit. *Spissitudo. densitas. Tumorositas.*
Dichtheit des waldes. *Feretrum. tri.*
Diche. Dake. Oste. manichwerff. beemais. *Mul-*
rociens. Crebro. Crebrius. Pluries. Sepe.
Sepenumero. Sepius. Sepicule. Sepiuscule.
Persepe. Quamsepe.
Dych. in *D.* Dam.
Dychen. in *D.* Dammen.
bischDych. byber. wyber. *Vivarium. piscina.*
stagnus. lacus.
Die. der. *Singulariter. Ille. Iste. hic.*
Die. Pluraliter. *Illi. isti. hii.*
Dyeh haeben dat kinne. *Coxa. coxula.*
Dyehader. *Varica. ce. varix. cis.*
Dye gewerff. *Vertebra.*
geDyhen. walbaren. *Prosperari. Felicitari. For-*
tunari. passive.

Dieff. Fur. furunculus. tacax i. furunculus. cafat idem. cleps. pis. cleptes. tis. Pila-
ta. te.
Dieff die bygh of habe steelt. Abiges. gis. Abi-
geus. Abactor.
Dieff die den markt besteelt. Circumforanus.
lustro. onis.
Dieff des gemeynen gueds. Peculator.
Dyebern des gemeynen gueds. Peculatus. us.
ui.
Dieslich. Furtim. furtivus. a. um. furtive.
Dieffede dair vele dyge spnt. Crebrifurus. ri.
Dpl. eyn rymt.
Dilgen. dempen. in **D.** Dempen.
Dpu. vide Ju. Tui.
Dpmieren.
Dpnck. Res. recula. di. Ens. tis.
Dpncktael. Pactum. fedus. licitacio. Licita-
men.
Dpnghen. Pactare. depactare. licitor. aris.
Dpnden. swellen. in **D.** Dpckwerden.
Dpenen. Servire. famulari. confamulari. ob-
sequi. ministrare. ancillare. vel ancillari
pro feminis. suppeditare et sufficere i. sub-
ministrare.
Dpenen in eygenscap. Servire. mancipare.
Dpenen. ebenkomen. lychen. passen. maten. Con-
gruere. Evenire. Competere. deservire. Con-
venire.
berDpenen. verschulden. bergelden. berfpen. erken-
nen. bur ogen heyn. Promereri. remereri.
reservire. deservire. refundere. recognos-
cere. recompensare. deservire. per. valde.
reimpertiri. reciprocare. retribuere. remu-
nerare. commereri. per. simul. redonare.
reimpendere. rependere.
samenDpenen. mitdpenen. Conservire. Confa-
mulari.
Dpenen hier ind dair. Disservire.
Dpenen seer waer. Inservire. deservire
Dpenende bynt. Antipes. dis.
Dpenende knecht. Circumpes. dis. pedissequus.
Dpenende maget. Pedissequa. que. vel ca. ce.
Dpenre gaidg. Deicola. Cristicola. nathineus.
laterensis et latrefons. tis i. latrariam im-
pendens.

Dpenre der asgaide. ydolatra. tre.
Dpenre der lunde. Servitor. trix. famulus. la.
verna. vernaculus. la. apparitor. trix. pe-
dissequus. qua. Assecla. minister. tra.
Dpenre die der lunde of ymans eygen is. Ser-
vus. servulus. manceps. pis. And sulke ey-
genscap heit mancipium. mancipiolum. And
die hir aff gebyghet is heit Emanceps. is.
emancipatus. libertus. manumissus. And al-
so to byghen heit emancipare. manumittere.
Cetera in **E.** die van Eygenscap.
mitDpenre. Conservitor. trix. Confamulus. la.
berDpenre der waldaet. Vicissitudinarius. Al-
ternus. Altrinfecus. Refusor. recompensa-
tor. reciprocus. remunerator. retributor.
gratus. reimpensor.
Dpenrestje. Servitrix. famula. et cetera.
Dpenst int gemeyn. Servicium. serviciolum.
obsequium. subsequium. famulatus. famu-
licium. ministerium. clientulus. la. obse-
quela.
berDpenst. verschuldng. bergelbng. erkenng.
Vicissitudo. Refusio. Alteritas. Recompensa.
Recompensacio. impendium. retribucio. re-
ciprocacio. reimpensio. remuneracio. gra-
ciarum actio.
berDpenst. loyn. Merces. Mercedula. precium.
preciolum. premium. acquisitum. Bravium.
Sallarium. Meritum.
Dpenst gedwongen in eyghener persone. Anga-
ria unde Angariare. Angarie. arum.
heyligh Dpenst of ampt. Caurio. nis.
en guet Dpenst. Eudulia.
van den Dpenst die oeverste. Ministeriarcha.
chis.
byntlich Dpenst tuschen twee. Dulensis.
Dpenst den men gaide doet. Servitus. Latria.
Cultura. Sacrificium.
Dpenst den men den asgaiden doet. ydolatra.
supersticio. osus. tas. prophanacio.
Dpenst den men den heyligen doet.
Dpenst den men den lunden doet. Servicium. in
D. Dpenst int gemeyn.
Dpenstlich. dyensterlich. Obsequialis. le. ter.
tas. obsequiosus tas. Familiaris. re. ter.
tas servilis le. ter. tas. ministralis. le. ter.
tas.

tas. ministerialis. le. ter. tas. Famularis.
 re. ter. tas.
Dienstlich. dienstrechtich. in eigentscap. Servilis.
 Serviciosus. tas. Mancipiosus. tas.
berdienstlich. Meritorius. a. um.
Dienstman byp. Libere condicionis. Liber.
 mer. Libertus. ta. die byn gekonst syn ind
 oere hantler heyten Libertini.
Dienstlichkeit. Famularitas. Famulatus. Fa-
 mulamen.
Dynre. dynreley munte.
Dynren. schynren. liden. Sonare.
Dynsen. trecken. hansen. Trahere. tractare. per-
 trahere. per. perfecte. Verrere i. trahere.
 Verritare. converrere. per. simul. everrere.
 per. extra.
Dynsdach. dies mercurii. feria tertia.
Dyep. Vastus. a. um i. profundus. ymus.
ondyep. black. bloit. Clivus. tas.
Dyepheit. dyeppe. Profunditas. vastitas. vasti-
 tudo. altitudo f. puteorum et similium.
 Cahon. Cahos. indecli. Cahus.
grote Dyepheit des waters. Gurges. tis.
Dyer. Animal.
wilt Dyer. Fera. ferus. a. um. tas.
Dyer dat mit den hoeten op der erden sit.
 Agripa.
Dyer onder den hupck hale. Apica. Apicia.
 cie.
der Dyer bergaderynge. Polia. lie. Armentum
 f. boum vaccarum et equorum. sed ovium
 et porcorum. Grex. polia. lie.
wilt Dyer dat hyllich is. Ferifera unde ferife-
 rus. a. um.
cleyn tam Dyer dat den luyden gheynen nutliken
 arbeit en duet als schayp. swyn. Pecus. dis.
 Ferans. tis.
grote Dyer dat den luyden dyent als perde ind
 offen. Pecus. coris.
sulke Dyer. Pecus. indeclina. in singulari.
 sed in plurali Pecua. orum. vel Pe-
 cunum.
Dyer dat vele ytt. Solax. acis.
all Dyer des die mensehe genut in eten ind ar-
 beyde dat gheyn mensehlich gestalt en hest heit
 Pecus.

der wilber Dyer mondsopeninge. Rictus. us.
 ui.
der Dyer strunt of dyech. Ruder. deris. vel
 Rudus. deris.

Der Dyer geluyt.

des Leuen. Rugire unde Rugitus. us. Leo.
 des Cuygys. Rachanare Tygris.
 des Pardus. Felire. zinzinare Pardus.
 des Panters. Caurare Panthera.
 des Beren dat geyn bercken en is. Vercare.
 sevire. micare Ursus.
 des wyldeu Swyns. Frendere Aper.
 der Soghe. Grinnire aut Grunnire. Gruni-
 re Porcus.
 des Lynntwoyns. Vercare. lincare Linx.
 des Wolfs. Ululare Lupus.
 der Slangen. Sibilare Serpens.
 des Esels. Rudere. Rudire Asinus.
 des walt Esels. Mugilare. Mugulare Ona-
 ger.
 des Hondes. Baulare. latrare Canis.
 des Hupckhups. Cuculare Cuculus.
 des Derts. Hynnire. Adhynnire. Cohyn-
 nire Equus.
 des Hertten. Rugire Cervus.
 des Offen. Boare Bos.
 der Hae. Mugire Vacca.
 des Aren. Clangere Aquia. [*l. Aquila.*]
 des Ghueren. Pulpare Vultur.
 des Swanen. Drenfare Cignus Olor.
 des Cranen. Gruere. arissare Grus.
 des Patwen. Paupulare Pavo.
 des Hanen. Cucubrire. cucurire Gallus.
 der Hennen. Oripfare. Crispere Gallina.
 Grabunorum Fringulire.
 Turdorum Truculare. rutilare. foccitare.
 seccitare.
 Sturnorum Passitare. pallitare.
 der Mupschen of luyngnch. Tinctiare. Tin-
 ciare Passer.
 der Byhen. Bombicare vel bombilare Apis.
 der Heymken. Frinitare Cicada.
 weder. [*l. der weder.*] lorectare Aries.
 Schaip. [*l. der schayp.*] Balare Ovis.

des

des Buchs. Nuclire. nuclire. Hircus.
 des Hamel of Castroeng. Vebare. Hedus.
 des Doff. Gannire. Vulpes.
 der Catten. Glatire. glatilare. Cattus. Ius.
 Beer dat en tam verken is. Quiritare. Verres.
 des Hasen. Vagire. Lepus.
 der Hander. Vagire. Infans.
 des Meselkens. Drivorare. drivolare Mu-
 stela.
 der Musf. Pipitare Mus.
 des Sorix. Desticare. Sorex.
 des Elephanf. Barrire. Elephas.
 der Dofsch. Coaxitare. Coaxare. Coax di-
 citur sonus ranarum.
 des Haben. Crocitare. Corvus.
 der Hoenre. Pipiare Pullus.
 der Dugwen. [*l. Duyven.*] Pipiare Co-
 lumba.
 des Habichs. Pipiare Accipiter.
 des Wyghen. Lupire. Lipire Milvus.
 des Oedewers of Storchs. Crotolare. Cro-
 culare. Ciconia. Ibis.
 der Gansse. Sclingere. Siclingere. Auca. an-
 fer.
 der Enden. Retriffitare. resticitare Aneta.
 des Nachtraben. Cucubire Noctua.
 der Merlen. Zinziare. Merula.
 der Swaluen. Fritinnire vel Mimurire. Mi-
 murere. Irundo.
 der cleynre voglen geluyt. Fricinnire. Inde
 Fricinnitus. us. ui. of mimurire.
 Alre Operen roepen. Rudio. ire. Ruditus.
 en Oper des vader ind moeder nyet ban eynen
 kunne en fynt. als eyn pert dat an der esellyn-
 nen wanner. Bigenus. a. um.
 Oper dat den lunden dienst doit als esel off
 pert. Iumentum. inde iumentarius. a. um
 ad hoc pertinens seu custodiens.
 Operen ter bychtwonnynge to stellen. Admis-
 sura.
 der Operren manen of hair op den halse. Juba.
 be. Caprona. ne.
 van eynighen Operen vergaderinge. Polia. le.
 alles Opers hant id in bylegende of gaende. Pul-
 lus. li. Pullulus. li.

Dofsch. schypbe. eet taiffel. Glisca. ce. cilliba.
 be. ferculum. escaria. affideria. tabula et
 tabella et tabellula pro divitibus. sed men-
 sa. mensula pro pauperibus.
 tot den Dofsch of taiffel hoerende. Mensalis. le.
 ter. tas.
 Dofschaken. taiffelaken. Gausape. pis. gausa-
 pum. pi. gausapa. pe. mensale. menforium.
 gausapes. pis. mantile. lis. mantele lis.
 Doff. Huius. Istius.
 Discipel. student. schoelre. Discipulus. scholaris.
 studens. scholipeta.
 Discipelschap. Discipulatus. us.
 Disciplyn dat is die straffing die men geestliken
 personen of schoeleren anduet. Disciplina. dis-
 ciplinacio. correctio. ind alsulke straffinge
 to doen heet Disciplinare.
 Dispensacp. Dispensacio. sportuna. ne.
 Dispensieren. Dispensare.
 Disputacp. Disputacio.
 der Disputacien verbuiling. Apolesma.
 Disputieren. in A. Argueren.
 Disputierstede der geleerden. Togiferium.
 Dissel. hoebel. cumphtow. Levigal.
 Distel. Tribulus. Traher. Cardulus. Carduus.
 Cardo. onis.
 Distelboem. Lanugo. ginis. unde Lanuginos-
 fus.
 Distelbinck. Carduellus.
 stede dair men Ogebe. roeber of moerder hengt.
 Furcellus. lium.
 Dit. Istud.
 Doe. Fac. Age. Agas.
 Doe. asdoe. Tunc. protunc. Illa vice.
 Da. als die byst af is. Degelacio.
 Dobbse. pegghe. prop. Cavilla inde Cavillare.
 peggere. Obstructorium.
 Dobbse. twyfbalt. Duplex. duplus. a. um. ge-
 minus. a. um. cetera an Dobbse treffende.
 in D. Dubbel.
 Dobbsesteyn. woepel. terlyng. Taxillus. plurali-
 ter Cibe. arum. Talus. li. decius. cii. le-
 pusculus. li. Tesser. ris. Tessera. re. Tes-
 secula. le. Tessella. Tessellula.
 Dobbsesteyn meker. Tessellarius. tesserarius.
 Dobbseien. Taxillare.

Dobler. Taxillator. Tesserarius.
die op Dobbelsteppn by ogen waeyt. Ternio.
 onis. Trio. onis.
Doch. merdoch. ydoch. nachtang. Tamen. At-
 ramentum. Verumptamen. Nichilominus.
Dochter. Filia. filiola. nata. proles.
Dochterman. Gener. ri.
die een Dochter hebet. Filiaster.
stuf Dochter. Filiastrea. privigna.
Doch of pupp. Pupa. pupulla.
Dochte van stro.
Doick. gewant. laken. Pannus. panniculus.
Doick dat mit twybellyngen of bygebeldigen vade-
men geweven wurd. Bilex. cis.
alt Doick. Fungus. gi.
schotel Doick. Limas. atis. Limus. mi.
Doick. hulle. stolpe. steyer. stett. Peplum. Ve-
 lum. Velarium. Velare. ris. Velamen. Ve-
 lamentum. Amiculum. Galama. atis. Lim-
 bus. bi.
tot den Doick hoerende. Velarius. a. um.
hoif Doick opsetten. Velare. unde Velatura.
 Velacio.
hunger Doick des bastens in der herken. Velum.
 veli.
Dopchdager. Velifer. ra.
Dob. gek. in N. Wff.
Dobden. gekken.
Dode lichamen gebalsamt. in B. geBalsamde.
die by den Doden oere onreynlicheit doit. Ever-
 riator.
die in des Doden stede gesat wurd id in bisscop
of raidsman. Suffectus. Immortuus. a. um.
Doden ampt doen totter begravingen. [i. be-
 grayngen.] Funerare.
Dodenbeger to grabe. Lictor. oris. Philo-
 onis.
Doden vat. dothist. Quartallum. li.
Doden haire. Feretrum. libicina. ne. labicina.
 ne. Capilus. Sandapila.
Doden sarch. Sarcophagus. tumba.
Doden sarch. Nenia. nie. delos.
op en Doden sarchen. Nenior. aris.
der Doeden heraeber. Vespilio onis. Bustifragus.
waer men en Doden bregt. Bispillus f. locus
 ad quem.

Doeden. doitslaen. Interficere. occidere. Neca-
 re. Interimere. Mortificare. pernecare. Ene-
 care. Trucidare i. Interficere. Perimere.
 Extinguere. Restinguere.
Doeden asdoen en mynsch. in D. asDoen.
Doeden. Slachten bleisch. Mactare. Macellare.
Doden graven. Tumulare. Sepelire.
Doden speel. Coragium. gii.
den Doden alderen offerhand to doen. Paren-
 tare.
Doden op to graven. Exhumare.
Doden op to graven ind die to vernen. Busti-
 fragare.
des men Doden luyden nae maect als grabe. sar-
 hen. bilde. Colossus. si.
Doeder. doitsleger. Interfector. Interemptor.
 Occisor. Necator. Macellator. Lictor. Car-
 nifex. Spiculator. fediciosus f. inter cives.
Doeder in 't gemeen. in M. Moerder.
geDoedet. Interemptus. Interfectus. occisus.
 necatus. peremptus. Extinctus. Letatus i.
 Mortificatus.
Doit. nomen substantivum. Mors. obitus ho-
 minum. nex. necis. necula. exitus. exi-
 cium. unde exicialis. le. ter. tas. exicio-
 sus. tas. Interitus. us. ui. Pernicies. perni-
 citas. perniciositas. letum. ti.
Doit. nomen adiectivum. Mortuus. a. um. de-
 functus. vitafunctus. letatus. thanatus.
Doitdager. Mortifer. a. um. Famereus. a. um.
des Doits behaltam. Fereteca.
Doitslich. Mortalis. letalis. le. ter. tas.
Doitslach mit den swerde. Ensicium.
Doit bleisch bynat. Gangrena. ne.
half Doit. Seminecis. Semimortuus.
die Doit der kinder heyt. Acerba. dat is bitter.
die Doit der ionger luyd. Immatura. dat is on-
 rijp.
bye Doit der alder luyde heyt. Merita. dat is
 natuerlich. eyghlich.
bye Doit compt byerlen. dat een is natuerlich f.
 Naturalis. dat ander is beschert f. fatalis.
 dat derde is van geballe f. accidentalis.
onDoit. Immortuus. a. um.
Doit geslagen of gestorben. Mortuus. a. um.
Doitslaen. in D. Doeden.

Doit.

Dontslaen tuschen her. Internecare.
Dontzachtich. Mortifer. letalis. le. ter. tas. perniciosus. tas. letifer.
Dontslach. moert. Homicidium. latrocinium. interfectio. interemptio. iugulacio. occisio. cedes. dis. rasimentum i. Peremptio. Interimentum.
Dontsleger. in D. Doeder.
die Dont is. in D. Dont. no. adiect.
thw Dont. Biathanatus. ut lazarus.
Donthussen. Arestis.
dne in den Dont den sterbenden wat guetz dnye seget off vastest. Agonizeta.
Dontbarwich. Luridus. a. um.
Donts got als Mercurius. teuthates.
Doeder snre alderen. Parenticida. vel parricida. unde parricidium. vel parenticidium.
Doeder sns vaders. Patricida. unde patricidium.
Doeder snre moeder. Matricida. unde matricidium.
Doeder sns kunds. prolicida.
Doeder sns broeders. Fratricida. unde fratricidium.
Doeder sns mynschen. Homicida. unde homicidium. sanguinarius.
Doeder der hoget. Sediciosus.
Doeder int gemeyn. in M. Moeder.
Dopff. dol. balhoerich. Surdus. surdulus. surdaster.
Dopff wesen off werden. Surdere. surdescere. obsurdere. descere.
Dopffheyt. Surditas.
Dopff maken. Surdare. obsurdare.
Dost waechhupff.
Doeghde. in D. walDant.
der Doyghden iesshebber. in D. der walDant iesshebber.
dne in Doyghden of geburten bozdel dnye. in D. [L. in B.] dne in geBurten.
Doeghen. doegentich. doegende. berbe. hrome wesen. Valere. valescere. Evalere. lescere. per. valde. convalere. lescere. invalere lescere. per. valde. prevalere. lescere i. pre aliis valere. equivalere. lescere. poliere. clare. florere. rescere. preminere.

gelyck Doegen. Equivalere. lescere. equipollere.
gelyck Doegunge. Equivalencia. equipollencia.
Doegen. iustich wesen. in B. Bloensam wesen.
Doegen. lyden. dulden. berdragen. Sustinere. tollerare. pati. sufferre. ferre. perferre. supportare.
Doegentich. doegende. in B. Berbe.
Dol. geck. in A. Aff. et in A. Wapfich.
Dollart. in A. Aff.
Dollen. in D. Doeben.
berDolt. verdoetelt. Deliratus.
geDolt. verduyldicheit. Paciencia. tolerancia. sufferencia. sustinencia.
Dolness. in D. Dagg.
Dol dair die raeyem tuschen leeget.
Doele ta schieten. in C. Cleff.
Dolphin. alde soen des conynge van franchryck. Delphinus.
Dam. dol. onberstendel. plump. Obtusus. tas. rudis. tas. stolidus. tas. hebes. tudo. grossus. sicies. sicia. ignavus. via.
berDoemen. ozdelen ter dolt of ter hellen. Damare. condemnare.
berDoemen. verwoyfen in cost abermits den gericht. Condemnare in expensis.
nept berDoemen. Indemnare.
Doemen. sloemen. verguisten. Vorare. dilapidare. glutire. deglutire. ingurgitare. abligurare. prodigere. unde prodigus. galitas. crapulare. unde crapula. losus. profundere. absumere.
Doemer. in S. Sloemer. et in T. Lecher. versloemer.
Doemyng. sloemyng. verguistingh. Dilapidacio. Abligurigo. inis. prodiguitas. prodigalitas. vappiditas. absumpcio. crapulositas. devoracio. degluticio. ingurgitacio.
Doempsterke. Summum Archisterium. Metropolis. Metropolitana. Cathedralis. Cathedralitica ecclesia.
Doene. hellinghe. in C. wederClanck.
Doen. geluyt. galm. clanck. Clangor. Echo. Sonus.
Doenen. hellen. luyden. Intonare. insonare. personare.

tegen Doenen. Raboare. resonare. obsonare.
 Doen. styf. Extensus. extensivus. protensus.
 protensivus. expansus. expansivus.
 tegen Doening of helling [i. helling] uyt den
 bergken. wateren of anderz. Echo. onis.
 tegen Doening of helling int gemeyn. Resonan-
 cia. Obsonancia. Reboancia.
 Doen werken. in A. Arbeiden.
 an Doen. in C. Cleiden.
 toe Doen. opleggen. Addere. Apponere. Adi-
 cere. Adiungere. Subiungere.
 toe Doen. toeluycken. sluyten. Claudere. Serare.
 Obserare.
 uyt Doen. onthieden. Exuere.
 uyt Doen ter huyten. to pacht uytleggen. Expo-
 nere.
 uyt Doen. dylgken. Extinguere. Delere. Suffo-
 care.
 nyet Doen. in H. op Haeren.
 uyt Doen eyn gerucht. hertzussen. in D. Dem-
 pen.
 ber Doen. berteren. in B. toe Bingen.
 as Doen. asleggen. Deponere.
 as Doen van den lyve. in D. Doeden.
 as Doen. eyn mynsh to doeden. Trucidare. ro-
 rare. decollare. suspendere. comburere.
 quartare. dimembrare. submergere. discer-
 pere. carnificare. defructare. infructare. ce-
 tera in D. Doeden. doitslaen.
 as Doen. afstellen ongebozlicheit. Amovere. ab-
 dicare. deponere. amputare.
 in Doen. inschassen. Immittere. indere. inserere.
 interserere. insertare. intercertare.
 my Doen. in G. aever Gaen.
 an Doen cryt of verdyet. Inferre. irrogare. in-
 figere. infligere. infligare et infligari. de-
 ponentialiter. cetera in B. Bedoeven.
 op Doen. opluycken. in A. Aeynen.
 hy Doen. en wech doen. in A. aff. hy Aee-
 men.
 vol Doen. vernoezen. uytrentken. ontrichten. be-
 talen. geiden. Solvere. persolvere. Luere.
 diluere. assignare. satisfacere. satisdare. con-
 tentare. exporrigere. dependere i. persol-
 vere. duo. duis. duere. Resecrare.
 Doenlich sefferlich. in D. de Dyllich.

Doenlich. werchlich. Factibile. Operabile. ter.
 Agibile. liter. tas. Effectibile. ter. tas. Ef-
 ficaciter.
 Doensam. onledich. in D. de Dyllich.
 Doensamheit. in D. de Dyllicheit.
 Donker. dunsterich. Caliginosus. tas. um-
 brosus. tas. furnus. apruscus. condensus.
 tas. creber. bra. brum. eclipticus. illunis.
 luridus. nebulosus. nubilofus. opacus. te-
 tricus.
 Donker van barwen. in B. Byn.
 Donker wesen of werden. Furneo. es. ere.
 Furnescere Caligare. Eclipticare.
 Donker maken. Nubilare. enubilare. con. ad.
 de. per. ob. omnia per valde. obscurare.
 interpolare. Opacare.
 Donkeren. Eclipsare. Eclipticare. Tenebres-
 cere. Caligare. Fuscare. obfuscare. abluci-
 dare. collucare.
 Donkerheyt. Caligo. ginis. umbrositas. den-
 sitas. nubilum. caliginositas. opacitas.
 Donouwe. eyn rebber. Danubium. hister. tri.
 Donre. Tonitruum. trui. Tonitrum. tri. to-
 nitrus. indecli. in singulari.
 dye van den Donre verbeert is. Attonitus.
 Donreslach. Ictus tonitruui.
 Donrebusse. Bombardus. balistra.
 Donrekrugt.
 Donresdach. Feria quinta. dies iovis.
 Dop. Testa.
 Dop van en pyll. byere of strail. Gaida. gise-
 leu. Hastilia.
 Dop. tol. Trochus. troperillus.
 Dope. Cystenheyt. Baptismus. mi. baptisma-
 atis. Cristianismus. Cristianitas.
 Dope. dat dat dape men in doppt. Donte. La-
 vachrum. fons sacer. baptisterium. bapti-
 zatorium.
 Doezen. Cysten. Baptizare. cristianizare.
 Doezer. Baptista. baptizator.
 den men Doezen sal. Cathecuminus.
 Doere. valder. gader. Ianua. ianacula. ostium.
 ostiolum. hee. fores. forui. valva van twee
 bladeren.
 Doirhaech. tore. hespe. Cardo. denis. vel te-
 nellus.

totten Doprhangh hoerende. Cardinarius. cardinalis. le.
 bovrste Doere. Antica.
 rechterste Doere. Posticum. ci. postica. ce.
 van Doere to doere. Ostiatim.
 dobbel Doeren. Bifores. valve.
 bovr den Doeren tzerynge. Antipagimenta.
 tot der Doeren hoerende. Ostiarius. a. um.
 Doprwerder. dooren hoeder. Ostiator. ostiarius.
 ianitor. ianuator. patagiarius. inclusarius.
 portarius. portenarius.
 Dopr. geck. in A. Aff.
 Dopr wesen. in D. Doebe.
 Doprren. gecken. neutraliter. Delirare. fatuari
 et Infatuari. passi. Stultizare. brutere. tes-
 cere. debrutere. tescere. desipere.
 Dopr. geck maken. Fatuare. infatuare. insensare.
 Doprheyt. in A. Awise.
 Doir. als doir die want of der gelicken. Per
 trans.
 Dore. dun. magher. smal. reysich. schzepeel. ranch.
 Tenuis. e. ter. tas. Gracilis. le. ter. tas.
 Subtilis. le. ter. tas. Sinteuticus. macer.
 macilentus. Strictus. exilis.
 Dore. dun. mager. schzepeel maken. Tenuare.
 attenuare. extenuare. subtiliare.
 Dore. spack. schja. droeghe. Aridus. perari-
 dus. fraccus. marcidus. marcidulus. mar-
 corosus. rarus cracens. ramen. tum.
 Dore. gesel. in B. Blass.
 Doren. droeghen. schjonen. verspaken. Arere.
 rescere. marcere. cescere. exarere. rescere.
 torrere. rescere. eciam active. flactere. tes-
 cere. emarcere. cescere. Per. Di Re. per
 valde. Rarere. rarefcere.
 Doren. dore maken. Exiccare. siccare. De-
 ficcare. aridare. marcidare. torrere. tor-
 rescere.
 Doren. geneden. in C. Coene wesen.
 Dorrheit. schzageit. schzepeelheit. Flaccor. oris.
 marcor. oris. marciditas. exilitas. ter. gra-
 cilitas. ter. tenuitas. ter. macillencia. ma-
 ciecula. macritudo. macor. oris. macies.
 ei. marcessibilitas. raritas.
 Dorrich in en schip dair sech al dat water in den
 schip vergadert. Sentina.

deDorffen. behoeven. in B. Bederven.
 Dorstich. behobende. in H. beHogff.
 Doringe lant. Turingia.
 Dornghe mnsch. Turingus.
 Dormpter. slaphug. Dormitorium.
 Doern. Spina. Sentis. Dumus.
 Doernenboem. Sentis.
 Doern. geheiten bzagm. in B. Bzame dat clegn
 is.
 Doeren stede. Spinetum. sirtum. dumetum. du-
 micetum.
 Doern die wit is. Rannus. ni.
 ryzDoern. Ruscus. ci. unde ruscus.
 Doernich. hol Doern. Spinosus. tas. Sentico-
 sus. tas. Sentus. a. um. Sentarius. Sento-
 sus. Spinulentus. Sirtus. a. um. Spinolen-
 cia. Spinulenter.
 Doerndreger. Spinifer.
 sonder Doern. Inspinis. Expinis. ne.
 van Doern gekomen. Spinigena.
 dicht Doernen. Conspinare.
 Doern bergaderen. Idem.
 ontDoernen. Despinare. Expinare.
 wederDoernen. Respinare.
 Doernen. van doernen werken. Dumare. Spi-
 nare. Inspinare.
 Doernen wesen. Spineus. Spinosus. tas. du-
 mosus. tas. dumalis. le. ter. tas.
 Doernenbusch. Affumentum.
 Doernsche. stoebe. Estuarium. Stuba. Stufa.
 Dorp. Villa. villula. pagus. gi. pagulus. di.
 villagium. eciam in B. Burscap.
 Dorp of stat by en water. Anesis. sis.
 Dorp to regieren. Villico. as. are. et Villicor.
 aris. deponentaliter.
 Dospel. sulle. Limes. Limen. Liminare.
 oeverste Dospel. Superliminare.
 tot den oeversten Dospel hoerende. Superlimi-
 naris. re
 Dospelsteyn. Limensis. sis.
 Dospel maken. Liminare. deliminare. per val-
 de. Col. per simul.
 Dospel afbreken. Deliminare. Eliminare.
 Dospel inleggen. Illiminare.
 oever den Dospel eynen boirt in to laten. Illi-
 minare.

onder den **Doppel** leggen of **graben**. Subliminare.

Dopper. in **B.** geBupr.

Dopperheit. kerlicheit. ontucht. wanfelicheit. onhoeffcheit. Rusticitas. Stoliditas. Infaccia. Inurbanitas. immorieracio. Indisciplinacio. inquietudo. immodestia.

Dopman. in **B.** geBupr.

des **Dopps** regierre. Villicus.

Dopmund die stat. Tremonia.

Dorst. Sitis. Siticula.

Dorsten. Sitire. refitire. per iterum.

Dorstich. Siciens. sitibundus.

Dorstich. menlich. in **C.** Coene.

Dorstlach. Penetrable. lis. Perforatorium.

Dorsten, **dorster**. in **D.** Verschen.

Dort. dair. aldair. altozten. Ibi. Illic.

Dort is snoed fait dat onder guet hoern wesset. Sigalum. li.

Dortich. Sigalinus. a. um. sigaliceus. a. um. sigalonius. a. um. sigaleus. a. um.

Dortich lant. Sigalonia.

berDortelt. Delirus. a. um.

Dose. lade. in **C.** Cofferen.

Doeben. raisen. wueden. onspannen. basen. Furio et furo. ris. rere. perfurio. vel perfuro. ris. rere. per. valde. Insanire. amen-
tare. dementare. bachari. debachari. cecucio. cis. tire. id est Insanire. Evo. vas.
vare. defurio. per. valde. diffurio. id est
diversis modis furere. cetera in **B.** Basen.

Doebende. raisende. basende. onspannich. onspan-
net. Furialis. le. ter. tas. Furibundus. fu-
riosus. cerebrosus. insanus. insaniens. ve-
sanus. lunaticus. Cerricus. phanaticus. ma-
niacus. apostus. Inde ascitulus. di. babur-
rus. babiger. babillus. menceps. freneti-
cus. rabidus. demens. amens. rabiosus. ra-
bulus i. rabie plenus. rabidulus. vehemens.
limphatus. limphaticus. insensatus. exen-
sis. se.

Doebendicheit. raserre. onspannung. basung. Amen-
cia. demencia. insania. furia. vehemencia.
rabies. rabiecula. rabiositas. exensitas.

Doben. hoifwerden. Surdere. surdescere.

Dowe. Ros.

Dowen. Rorare. irrorare.

Douwych. Roridus. roridulus. rofidus. rosi-
dulus.

Dra walgich. Nausealis. le. ter. tas.

aberDrach. in **B.** verBunt. berepning.

aberDrach. als die son lant uytdoet und dat ber-
betert to werden. Emphiteosis. Ind die dat
so anneempt die is geheiten Amphiteosis.

inDracht. wederstant. in **H.** Hinder.

inDracht. warring. twydracht. in **B.** Babling.

twyDracht in der heiliger kerken. in **D.** twy-

Drachticheit in der heiliger kerken.

eynDracht. verstrickung. in **B.** verBunt.

Drade. gering. in **B.** Walb.

Drass. in **A.** Ant.

Dragen. Portare. ferre. gerere. vehere et
vectare i. portare. tollere. baiulare. per-
ferre. gestare. gestitare. sustentare.

toeDragen. in **B.** Bzenzen.

aederDragen. Transportare. transferre.

aederDragen. eyns werden. in **C.** aederComen.

wederDragen. Reportare. reducere.

aberDragen und gwaist to doen. in **C.** aber-
Comen. eyns werden.

inDragen. verflaen. verstoeren. verwilden. Inter-
rumpere. interpolare. imbractare. impli-
care.

afDragen. Asportare. deportare. Auferre. de-
movere. remove.

toeDragen. Afferre. Apportare. Aggerere. At-
tollere.

umbDragen. Circumportare. circumferre. cir-
cumgerere. circumtollere.

inDragen. inbzenzen. Inferre. importare. in-
gerere.

inDragen. inboiren. in **B.** inBzenzen.

twiderwegen Dragen. Disportare.

berDragen. lyden. in **D.** Doegen.

beDragen. in **C.** achterClappen.

ontDragen. schelen. Differre. discrepare. di-
stare.

ontDragen. ontferren. ontbzenzen. verbystren. af-
hendich maken. gwytmaken. nemen. Auferre.
sustollere. asportare. alienare. abalienare.
despicare et despicari deponentaliter. sur-
ripere. subtrahere. subducere.

ber.

berdragen. berlaten. berschoenen. sparen. aever-
spen. Fulcire i. supportare. affulcire. ef.
per. con. pre. re. suf. unde fultus. a. um.
per compositiones has dictas. unde fulci-
men. fulcimentum. fultura in eodem sensu.
parcere.

aeverdragen. eyns maken. scheiden. verspreiden.

Componere. adunare. in S. Sonnen.

indragen. invoeren. in B. indringen.

drager. Lator. ferulus. portitor. gerulus. ba-
iulus. baiulator.

dragunge. Gestamen. Portacio. Baiulator.

draeghtscap. Gestatorium.

dracmus. eynreys gewicht. Dracma. me.

drake. Draco. dracunculus.

drahonne. Dracena. aut filia eius.

drammen. in B. volderen.

dranch. Potus. Poculum.

luterdranch. in C. Clarept.

specken dranch. Sirope. pis. Syropus. pi. Po-
cio. onis et dicitur Pocionor. aris i. Po-
tum dare.

gotlich dranch. Marina. ne.

dranch van honich ind edich. Oximel. lis. Oxi-
mellum. li.

dranch van honich ind wyn. Ynomellum. li.

dranch van honich ind water. Ydromel. lis.
ydromellum. li.

alreys dranch die eygen dranchen maket behal-
ven wyn. Sicera.

dranch. dras. in A. Apt.

dranch. dwanch. Pressura. Artacio. Rigor.
Coactio. Cohercio. Compulsio. coartacio.
angaria. cetera in C. Etot.

bedragen. berdrucken. benautwen. noedigen. ber-
leggen. berneederen. berwerpen. berstoten. ber-
treden. betengen. Comprimere. deprimere.
arctare. coartare. opprimere. calumniari.
humiliare. angariare. angustiare. supprime-
re. molestare. Vexare. tribulare. cogere.
necessitare. cohibere i. cohercere. com-
pulsare. constringere. compellere. impelle-
re. angere. arcere. debassare. conculcare.
deculcare. pessumdare. comulcare. concu-
tere. concussare. complodere. proicere. abi-
cere. deicere. deiectare. proricio. cis. cere.

idem proicere. infimare. de hiis eciam in
B. Bedroeben.

bedranger. benautwer. berdrucker et cetera. Op-
pressor. suppressor. depressor. compressor.
angariator. anxiator. artator. coartator. ca-
lumniator. vexator. tribulator. compulsor.
impulsor. debassator. conculcator. concus-
sor. deiektor. infimator. et cetera.

bedranglich. benautwelich. Angenter. Constrin-
genter. Artanter. colculcancer. et cetera.

bedrangt. benautwt. Anxius. anxius. angu-
stius. Constrictus. Coartatus. Consterna-
tus. eciam in B. Bedroeft.

draep. hoebel.

draperen.

drant. Spacus. cis.

draben. Trotare. Trotitare. Subcussare. vel
Succussare. Gradare.

draberen van wyndzuben. Acinarium.

dragunge. Trotacio. Trotatura. Subcussatura.

berdrechtlich. lydslich. Tolerabilis. le. ter. tas.

onberdrechtlich. Intolerabilis. le. ter. tas.

berdrechtlich. lydsam. in D. Duldsich.

onberdrechtlich. onlydsam. in D. onDuldsich.

berdrechticheit. in D. Duldsicheit.

onberdrechticheit. in D. onDuldsicheit.

eyndrechticheit. eynmoedich. eyns synnes. eyns
willen. eyns gebolen. eyns herten. Unanimis.
ter. tas. Concors. diter concordiosus. tas.
conformis. ter. tas. Unicors. diter. Con-
sentaneus. Assentaneus. Unimodus. Con-
cinnus. Consonus.

twyndrechtich. Discors. diter. discordiosus. tas.
inconcinnus. dissonus. absonus diversus. di-
vidiosus. differenciosus. dissenciosus.

eyndrechticheit. eynmoedicheit. et cetera. Una-
nimitas. concordia. confirmitas. congruitas.
consonancia. assonancia. unicordia. conti-
nuitas.

twyndrechticheit. Discordia. discordancia. dis-
crepancia. disceptacio. dissencio. differen-
cia. rixa. iurgium. cavillacio. dividia. bel-
lona. incontinuitas. incongruitas.

twyndrechtich wesen. twyberdich. twyschelijch. on-
eyns wesen. Depacisci i. Discordare. dis-
sentire. differenciari. rixari. obiurgari. ca-
vil-

villare. discrepare. disceptare. delirare. ab-
ludere.

twyDrechtich wesen in geloben. in meynongen
onepn^s wesen. Discrepare. dissonare. abso-
nare. discordare. distare. diferenciari. dis-
fencio. tis. diffencior. tiris. absencio. tis.

Absencior tiris. Absentiscere.

onepnDrechtich. in **B.** Zabläng.

hantDrechtich. Pregnans.

holtDrechtich. Lignifer.

crusDreger. Crucifer.

twyDrechticheit. onepnDrechticheit in geboelen.

Differencia. ter. discrepancia. ter. dissonan-
cia. ter. absonancia. ter. diffencio. distancia.

twyDrechticheit in der heiliger kerken. Scisma.
tis.

twyDrechticheit maken in der heili [*l. heili-
ger*] kerken. Scismaticare. Scismatizare.

die **twy**Drecht maect in der heiliger kerken of
dair in consentiert. Scismaticus

Drecht. slyck. slym. mod. Lutum. Limus. Ster-
quilinium. Fex. fecis.

Drecht. strunt. Stercus. marda. Cunio. onis.
cunulus. cunellus. inde Cunire.

Drechtstede. [*l. Drechtstede.*] Alvus. vi.

Drechtstede. struntstede. dair men den op eyn ver-
gadert. Retrimentum. ti.

Drechtwozm. Limax. cis. Limaca. ce.

myt Drecht. myt slym bedecken. Oblimare.

in den Drecht gewyntelt. Luteatus. a. um.

Drechtdeger. Carinarius

Drecht of strunt der dieren of beesten. [*l. beesten.*]

Ruder. eris. Rudus. eris.

dair men Drecht mit dreyet dat reitscap. Ceno-
veum. Cenovectorium

in den Drecht eyn boispair. Talassus. si. Bita-
lassum. si.

Drechtich. slyckich. slymich. slybberich. modderich.
Lutosus. Cenofus. Limofus. luteus. lutu-
lentus. feculentus. putridus. lubricofus. sa-
lebrofus.

Drechtich maken. Lutare. allutare. collutare.
lubricare

heDrechticheit. slyckicheit. slymicheit. Lutositas.
limofitas. feculencia. putriditas. lurulencia.
cenofitas.

Drechtich plaetz of stede. Allutes. tis. Allutium.
tii. Allucia. orum.

des Drecht^s bergaderong van waters^s macht. Pro-
luvium. ii. Proluvies. ei.

Drecht^{er}. in **B.** Zenger.

Drechtghen. drouwen. Minari. Comminari. Mi-
nitor. aris.

Drechtghende. Drouwende. Minabundus.

Drechtgher. drouwer. Minax. acis. Minator. Com-
minator.

Drechtgingen. drouwingen. Minacitas. Mine-
arum.

Drepen. wyten. Tornare. Intricare. Circulare.

Drepelich. Tornatilis. le.

Drepentel. Tornus. ni.

Dreper. wyter. Tornator. Circulator.

Drechtngge. Tornatura. torneuma. torneumatis.
geDreget dat. Torneuma. atis.

so wat geDrent is. idem.

Drentie. weterngge. Adaquamen.

Drentien. weteren beesten. Potare. Adaquare.

Drentien. berdrentien. Demergere. submerge-
re. submersare. submersitare.

Drentier. supper. sweigher. Potor. potator.
potatriculus. archipota. dat ampt heit Ar-
chiposia. bibulus. bibiculus. bibo et bibio.
onis. bibax. acis.

Drentsen. kneesten. stoenen. suchten. Gutturisare.
singulcio. tis. tire. Singultare. Gemere. In-
gemere. Ingemiscere.

Drentsng. stoensng. suchtingh kneestng. Gut-
turizacio. Singulticio. singultacio. singul-
tus. us. ui. singultuositas. singulatim ad-
verbium

Drepen. raken. treffen. passen. raken. rueren.
Tangere. Contingere Metas. pertingere.

anDrepen. berueren. antreffen. Concernere. Tan-
gere. Contingere.

Dre. Tres. tria. trias. adis.

Dreahel. Thiriaca. Anthidotum.

Dreblat. in **C.** Cleverblat.

Dreiair tnt^s. Trimatus. us. ui.

Dreiairich. Trimus. a. um. Trimulus. a. um.
Triennis. ne.

Dreital. Numerus monadicus. Ternarius. Tri-
narius. Trinitas. Sesqualter. a. um.

Dymerlen. Trifarius. a. um. Trimodus. Tri-
 formus.
Dymail. Trinies. Trina vice.
Dymail. Ter.
Dyspalt. Triforcatus. Trifidus.
Dypalt. Tripes.
Dypalt. Triplex. unde Tripliciter. Trinus.
Dyboldicheit. Trinitas. triplicitas.
 die **Dyn** ogen woxt op dobbelsteynen. Ternio.
 onis. Trio. onis.
 aever **Dyn** een deerste. Triarius. rii. Ternio.
 onis.
 na **Dyn** en dagen. Postridie.
 name van **Dyn** en genaden. Trigarium.
 de **Dyn** de of derde. Tercius. Ternus.
 de **Dyn** stich. wacher. blugge. lebendich. bluchtich.
 doensam. doenlic. Agilis. Operosus. Nego-
 ciosus. Actuarius. Vigil. pervigil. vivax.
 vividus. vivificus. expeditivus. activus. lu-
 cubre. vigilans. implicativus. occupativus.
 zozimus i. vividus.
 de **Dyn** sticheit. wacherheit. bluchticheit. doensam-
 heit. Agilitas. Vivacitas. Energia. Vigilan-
 cia. Operositas. Negociositas.
 de **Dyn** stich wesen. wacher. blugge. bluchtich et
 cetera wesen. in A. Andechtich wesen.
Dyft.
 de **Dyn** egen. verschalcken. bedysben. in B. Be-
 dyegen.
 de **Dyn** egen nmt worden. Sophisticare.
 de **Dyn** eger in den worden. Sophista.
 de **Dyn** eger. beschuyter. verleyder. in B. Bedyne-
 ger.
 de **Dyn** eghlich. in B. Bedzieghlich.
 de **Dyn** eghlich wat to maken dat id beter schyne
 dan id is. Sophisticare.
 de **Dyn** eghliche rede. Sophisma. tis.
 die de **Dyn** eghlich hallet. Sophista. sophisticus.
 sophismaticus.
Dynil. Torna. ne.
Dynilen. Tornare.
Dynling. een winter salm. Salmo hyemalis.
Dyncken int gemeyn. Bibere. potare. potita-
 re. potissare i. frequenter vel modicum.
 bibere.
Dyncken geben. Potare. Potitare. Pocularis.

Dyncken tot behoff der naturen. Bibere. Sub-
 bibere.
Dyncken ter lusten sonder noit. Potare. debi-
 bere et inbibere. per. valde.
 toe **Dyncken**. Adbibere. appotare.
 mede **Dyncken**. Combibere.
Dyncken umb ind umb. Circumbibere.
 voir **Dyncken**. Prebibere.
 up **Dyncken**. Ebibere. Expotare. Epotare.
 weder **Dyncken**. Rebibere. Repotare.
 wegnich **Dyncken**. Subbibere.
 na en anderen **Dyncken**. Subbibere.
 ber **Dyncken**. verhangen als een pert.
Dynckens oeverbloedicheit. Bibera. re.
 tot **Dyncken** hoerende. Potorius. Potatorius.
 a. um.
Dynngen. in D. de **Dynngen**.
 af **Dynngen**. up **Dynngen**. schuppen. herwerpen. unt-
 sluyten. Reicere. proicere. secludere. ex-
 cludere. repellere. propellere. expellere.
 doir **Dynngen**. doirgaen. Penetrare. Subpenetra-
 re. pertransire.
 weder doir **Dynngen**. Repenetrare. repertransire.
 doir **Dynnglich**. doirgaenlich. Penetralis. le. ter.
 tas. Penetrabilis. le. ter. tas. pertransibi-
 lis. le. ter. tas.
 ondoir **Dynnglich**. ondoirgaenlich. Impenetrabi-
 lis. le. ter. tas. Impertransibilis. le. ter.
 tas.
Dynesck. ongebuwet acker. Agripennus. Tesse-
 rinus.
Dynesing. peddenstoil. in B. Vulten.
Dyft. vzevelich. in C. Coene.
 ber **Dynet**. in C. Crot.
 ber **Dynet**. hrot dat u een vzevend an doir. Allo-
 polia.
 ber **Dyeten**. Tedere. distedere. pigere. tedior.
 aris. fastidire. attediari.
 ber **Dyettlich**. in G. Gemelich.
 onber **Dyettlich**. in C. tye **Dyettlich**.
 ber **Dyettlich**. in A. Arbeytlich. et in S. Supr.
Dynben. menen offen. perden et cetera. Minare.
Dynben. Pellere. Pellitare. Perpellere. Agitare.
 up **Dynben**. upwerpen. upschuben. Eicere. Eiec-
 tare. expellere. expingere. expungere. exe-
 rare i. foras emittere. exertare.

verDyben. versagen. **Propellere.** propulsare.
 repellere. repulsare. coagitare. exigere. in-
 ficere. eliminare. exterminare. protrudere.
 refellere. aufugare. exulare. proscribere.
 relegare. repudiare. propudiare.
beDyben. begaen. **Committere.** patrare. per-
 petrare in malum. repatrare. per iterum.
 peragere.
berDyben uyt der stat of lande. in **B. Walling**
 leggen.
afDyben. Depellere. deicere. depungere i.
 depellere. similiter Dispungere.
tegenDyben. Oppellere.
samen. to hoip. **by** eyn **Dyben.** Compellere.
 Compulsare.
van eyn **Dyben.** Dispellere.
umDyben of wenden rickelsche wyse. **Circum-**
 pellere. Girare. Regirare.
Dyben. blotten. in **S. Swemmen.**
beDyben. in **C. verLigen.**
beDyben. honen. in **B. Bedygeen.**
beDyber. in **B. Bedyger.**
berDybing. Repulsa. se. repulsio. propulsio.
 Eliminatio. exterminatio. exilium. exula-
 cio. proscriptio. relegatio. repudiatio.
afDybing. Apocrisis. depulsio. depulsio.
Dyoch. in **N. Argelist.**
sonder Dyoch. Indoles. lis.
Dzoefnisse. in **C. Crot.** et in **B. Bedzoefnisse.**
van der Dzoefnissen ophoeren. **Dedolere.**
beDzoest. beduct. in **B. Bedzoest.**
Dzoeghe. schrae. in **D. Dore.** spack.
die Dzoeghe dungen etende is. **Xerophagus.** a. um.
Dzoeghicheit. dzoeghde. spachheit. vorrichheit. Sic-
 citas. Torriditas. Ariditas. Arescencia. Ter-
 go. gis. Tergeo. ges. detergo. detergeo.
Extergo. Extergeo. Pertergo. geo. per.
 perfecte. retergo. retergeo. per. iterum.
 verro ris. rere i. tergere. Convertere. per.
 simul. Evertere. per extra. verricare.
Dzoeghen. in **D. Doren.** active.
Dzoeghen. in **D. Doren.** neutraliter.
Dzoegen dat nat of onteyn is. **Tergere** et ter-
 gere. in **B. Reynigen.**
berDzoeght. veradt. verlegen. versleten. **Xera-**
 pellinus. a. um.

berDzoeght. verspaect. **Exieccatus.** **Exuccatus.**
Torridus. **Tostus.** a. um.
Dzollen. **Bobbijn.** in **B. Bobbijn.** **Satiri.** **Pi-**
losi. **Fanni.** **Ficarii.** **Fatui.** **Drances.** **cis**
 vel drancetis. **Incubi.**
Dzome. **Somnium.**
Dzoemich. **Somnolentus.**
Dzomich. onlustich. in **C. Tantzem.**
Dzomen. **Somniare** **somnitate.**
van Dzomen syn bysterley manieren. dat yste
 heit **Fantasia.** dat is in sich selven eyn onbe-
 dughtlike baserge of dwaesern. Dat ander heit
Visum of **Visorium.** dat is eyn gesicht van
 verbyldingen in den slape. **Ind** den bedught
 oick nyet. Dat derde heit **Oraculum.** ind dat
 is eyne antwerde van gades wegen in den
 slape to heijgen. Dat vyde heit **Visio.** dat
 is eyn beschouwinge in den slape van toeloo-
 menden of verledenen dngen die van gade ae-
 penbaert werden. Dat vyfte heit **Insomnium.**
 dat is als enen slapende in den dzoem dur-
 chompt van dngen die he wakende gespen ge-
 daen of gehoiert hest. Item eyne ander wyse
 van dzoemen is geheiten **Fantasma** of **Visu-**
men. dat is als eyn in beginne syns slapes
 supdt of boelet dzeinde gesteltenissen der gelyken
 he nyet meer gespen en hest. **Ind** hie synt
 mede indgepen die nachtsmaeren geheiten **fi-**
fiates. dat enen dunckt dat sy oen dzuken de
 op den lyve liggen of verberen.
en Dzonck. en toegh. **Hauktus.** us. **Haukticu-**
lus. **Haustillus.**
Dzoncken. vol. **Ebrius.** **Ebriosus.** **Temulentus.**
 veelna **Dzoncken.** **Vinosus.** **Vinolentus.** **Pan-**
dox docis
Dzoncken maken. **Inebriare.**
steds Dzoncken wesende. **Archipota.**
Dzonckenscap volheit. **Ebrietas.** **Ebriositas.** **Pan-**
docium. **Vinolencia.** **Temulencia.**
berDzoncken. verdaen. verteert. **Consumptus.** a.
 um.
berDzoncken. versunken. **Submersus.** **Dimer-**
sus.
Dzop. traen. **Gutta** die steit. **Seilla** die bellet.
Stillula. **stillamen.** **stillicidium.** unde **stil-**
losus. **stillidiosus.** **lacrima.** **lacrimula.**
Dzop

Drop die beezaren ind vallende is of schynt. Stiria. e. stiracidium. unde stiriosus. stiracidiosus.
Drop van betten vleesch als men dat breedet of oock van waskerffen. Cadula. orum.
Droppen. Stillare. guttatim fluere. Conguttare. per. simul. Inguttare. per. intra. Reguttare. per. iterum. Subguttare. per. subtus. omnia active.
Droplich. Guttim. Guttatim.
Droppling vallen of gieten of beegpeten. Guttare. guttare. deguttare.
Dropstede. Guttamen. guttatorium.
Dross van oelp. Amurca. ce. amireca. ce. unde Amurcosus. tas. frances. cis.
Droiss. gewelle. in C. Clyere.
Droeghdroiss. Glandula. Glandium. Scrophula.
Die haeghdroese hebet. Scrophulosus. Scrophulatus.
Drost. Drossatus. dapifer.
Droissel of merle. een vogel. Merula.
Droeb. ontschoen. in C. onclair.
Droeben. droebich wesen. trueren. sorgen. pennen. Tristari. conturbari. mereo. es. ere et mereor. reris. mestus esse. contristari. dolere. turbari. perdolere. sollicitari. dolerare i. valde dolere. lamentari i. dolere. collamentari.
Droeben. bedrucken. in B. Bedroeben.
Droebich. in B. onblind.
Drontwen. in D. Drogen.
Drenich droebich. Subtristis.
Druw. strich. val. spynchel. stappe. Decipula. Laqueus. Laqueolus. Laquetismus. Tenticula. Tenticula. Rechiaculum.
Druck. inden. in C. Crot.
Dredrucken. in D. bedrangen.
Drucken. duwen. parssen. pzenen. Premere. pressare. pressitare. comprimere. torquere. Agitare.
Dredrucken. wringen. Exprimere. comprimere. extorquere. orisare.
Dredrucken. plossen. Comprimere. Agitare. coagitare. Refertire.
Dredrucken. in B. Bedroeben.

Dredrucken. inparssen. Imprimere. Infigere. Intorquere.
Dredrucken. waerde of meynonge. Exprimere. explicare. expromere. expressare. exponere.
Dredrucken. Comprimere. contorquere.
Dredrucken of parssen. Reprimere. retorquere. obtorquere. opprimere.
Dredrucken. asparssen. Abtorquere. detorquere.
Dredrucken. boirparssen. Pretorquere.
Dredrucken of parssen. Distorquere.
Dredrucken. Expressiva. expressura.
Dredrucken. parssinge. Pressura. Tortura.
Dredrucken. Impressio. Impressura Caragma. tis.
Dredrucken. in bedroefnisse. [l. in B. Bedroefnisse.]
Dredrucken. in B. Bedroeft.
Dredrucken. in D. bedrangen.
Dredrucken. droeghe. in D. Dore. spach.
Drupff. Botrus. uva. uvula.
Drupff. Amineus. nei.
Drummedarius. dromedarius. rii. dromedus. di.
Drunch. dronchen. drunchenschap et cetera. in D. Dronch. et ibidem consequenter.
Drunzen. engh. nauwe. Ardue. Argentim i. strictim. stricte. coacte. Argutus. artim. coactim. urgenter. compulse. anguste.
Drunzen. gedwungen. gendedicht. Artatus. angustatus. scriptus. [l. strictus.] compulsus. angariatus. coactus. restrictus. astrictus. constrictus.
Druppen. leechen. rymen. spnen. saghen. Stillare. Distillare. constillare. per. simul. instillare. per. intro. vel intus. aut valde. restillare. per. iterum. vel retro. liquare.
Drupping. Stillamen. distillamen. deliquium. deliquacio. decursio.
Drut. Penitet. tedet. distedet et pertedet. per valde. piget.
Drutten. dertzen. Tredecim.
Drutten manl. Tredecies.
Drutgende. Tredecimus. terciusdecimus. tredenus. tredenarius.
Drut. Tu. Tredenarius.

Dubbel. twybolst. Duplus. a. um. duplex. bi-
foris. re. geminus. gemellus. a. um.
Dubbelmaking. Anadiplosis. duplicacio. du-
plicacio.
Dubbelen. dubbel maken. twybelich maken. Du-
plare. duplicare. duplicare. binare. gemi-
nare. ingeminare.
Dubbelheyt. Duplicitas.
Ducant. Ducatus. ti.
Ducke. bakke. in D. Duche.
woe Ducke. Quociens.
soe Ducke. Tociens.
Duden. in C. Cleren.
Dudong. duynisse. in C. Clerpunge.
Dudsch. Theuthonicus. alamanicus. vulgari-
cus a. um.
Dudsche sprack. Vulgaricum. alamanicum. teu-
thonicum.
Dudsch mynsch. Teuthonicus. ca. alamanus.
na.
Dudschlant. Teuthonia. alamania.
Dudsch geberchte. Montes alpie.
**Dudschlender is dgt hoych genant Teutho-
nista.**
Dushorn. duverich. Columbus.
Dushung. Columbarium. columbar. aris.
Dusch. Columbinus.
Dussen. slaen. in B. Boken.
Dupste. Furtum. furtulum.
Dupste van bye of gwyck. Abigeatus. us. ui.
bol Dupsten of dyeberpen. Furtuosus.
Dupstich dyestich. Furtivus. ve.
Duphen. Mergere. immergere.
Duker. een watervogel. Mergulus.
Dul. dum. grof plump onbehend. Ebes. gros-
sus. obtusus. stolidus. bardus. blennus. in-
fusus. incultus. barbarus. rudis. brutalis.
scorio onis. gabarus. a. um. i. infusus.
ruralis. indisciplinatus. idiota. ignavus ig-
narus. inscius. a. um. nescius. ineptus.
Dul dum maken. Ineptare. infatuare. ebe-
tare.
Dul dum wesen. grof plump. onbehend wesen.
Ebeo. bes. bere. Ebeteo. tes. tere. ebe-
tescere. rudere. descere.
Dulheit. dumheit. groebicheit. onbehendicheit.

plumpheit. Ebetudo. Ebetas. obtusio. onis.
tas. Stoliditas. Ruditas. Ignavia.
Duldelich verdzeylich lidsamlich. Pacienter. cia.
toleranter. cia.
onDuldelich onverdzeylich onlidsamlich. Impa-
cienter. intoleranter.
Dullich verdzeylich lidsam. Paciens. Tole-
rans. Sustinens.
onDullich onverdzeylich onlidsam. Intolerans.
Impaciens.
Dum ind des dair an trest. in D. Dul.
Dupme. Pollex.
berDuppen in D. Deypen. sticken.
Dun in D. Dore.
Dun. schepel. maghet. Macer. cra. crum. me-
cellentus. attenuatus. Tenuis. e.
Dun maken. Attenuare.
Dunnen toeghyeten. Affundere.
guet Dunchel in G. Giffener.
Dunchen ghissen. meuen. wenen. vermoeden.
Putare. Reor. reris. Estimare. Arbitrari.
Opinari. coniecturare. conicere. autumare.
credere. apparere. Videre. aliutare. Suspi-
cari. existimare. perpendere. coniectare.
Dunchen laten anders dan id is. Simulare.
dissimulare.
mysDunchen twybelen. Dubare. dubitare. he-
sitare. ambire. ambigere. diffidere. addu-
bitare. per valde. nutare. musare. desi-
pere. desipiscere. vacillare. fluire.
Dunchen boelen in uwen synne. Sentire. Per-
sentire. Sentinare. Arbitrari. Iudicare. Cen-
sere.
boirDunchen. Presentire.
wederDunchen. Resentire.
mysDunchen. verdunchen. betwaenen. Suspicio-
aris.
mysDunchich twybelechtich. Dubitativus. He-
sitativus. a. um. dubiosus. ambiguus. Nu-
tativus.
Duncher in D. Duncher cum suis.
Dunning dunegge. Tympos. oris. sed sic dici
prohibet Hugucio. vult ipse ut dicatur
Tempus. poris.
tot den Dunning hoerende. Temporeus. a. um.
Duppen. in D. Deygel.

Dumpte in **D.** Dnephelt.
Dupre durber. in **C.** Costel.
onDupre s. oede. van klegne werden. Frivolus
i. parvi precii. Vilis le. ter. tas. quam-
vilis. Tamvilis. Valdevilis.
onDupre snoede werden. Vilere. vilescere. ad-
vilere. escere. con. per. simul. re. per. ite-
rum. devilere. escere i. diversis modis vi-
lere. Evilere escere. per. extra. Vilefieri.
onDupre snoede maken. in **A.** snoedNchten.
Duprtg Caristia. Caritudo.
Dupren weren. waren. Durare. perdurare. de-
durare. edurare. predurare. perseverare.
consistere. subsistere. Calleo. es. ere. fre-
quentare. obire. persistere. Ferveo. es. ere
i. frequentari. assiduare. constare i. perse-
verare.
Dupren herben. Continuare. perseverare. ce-
tera ut hic proxime supra **Dupren** weren.
Condurare. per. simul et contra.
Duprich weretich. in **B.** Bisplic.
Duprichheit bisplicheit. in **C.** Cwicheit.
onDuprich in **B.** onBisplich.
Duert in **D.** Doirt. cum suis.
Dugsborch is eyn heyser bystat onder den hertoch
van Cleve.
eynDusent Mille.
twoDusent Duo
byDusent Tria
byerDusent Quatuor
byfDusent Quinque
sefDusent Sex } Milia.
sebenDusent Septem
achtDusent Octo
negenDusent Novem
tyenDusent Decem
Dusent eyn. Mille unus.
Dusent twe. Mille duo.
Dusent byj. Mille tres.
Dusent byer. Mille quatuor.
Dusent byf. Mille quinque.
Dusent seff. Mille sex.
Dusent seben. Mille septem.
Dusent acht. Mille octo.
Dusent negen. Mille novem.
Dusent tyen. Mille decem.

Dusent eys. Mille undecim et cetera. soe al-
let unnermeer horten bys tot hondertdu senden.
Dusent dusent. Mille milia.
oeder **Dusent** ritteren of luyden eyn oeverst. Ci-
liarca
Dusentmagt Milesies. milies. [*l. Milesies.*
millies.]
Dusentmagt dusent. Milesies mille.
Dusentiairich Millenarius. a. um.
getal van **Dusenden**. Millenarius.
die **Dusenste**. Millesimus. millenus.
Dusentseidich. Milleplex. millepiciter.
Dusench dat is eyn hostel gulden of spijberent
goedel hoich bespanght. Trophium. Stroma-
cium
Du selve. Tuipse. tumetipse. tu. per te.
Duster binster. Obscurus. tenebrosus. nubi-
losus. caliginosus. illunis. luridus. piceus.
teter. tra. trum. Opacus. tenebris. bre.
Duster maken. Tenebrare. obtenebrare. con-
tenebrare. tenebrascere. contenebrascere. ob-
tenebrascere.
Duster stede. Ypodromus. mi. teteranus. ni.
Dusterechtich. in **D.** Donker.
Dusternisse. binsternisse. Tenebre brarum. te-
nebrofitas. obscuritas. opacitas. abissus. ca-
hos. furabula lorum.
Dube. Columba. columbula.
Duberich. **dus**hozn. Columbus. columbulus.
ryngel Dube. Palumbus.
jong Dube. Pipio. onis.
walt Dube. wylde Dube. Alumbia. e. palum-
bis. bis. palumbus bi.
turtelDube. Turtur unde turturinus.
Dubel. Demon. cacodemon. dyabolus. du-
xius. xii. zabulus. li. zabulon. leviathan.
sathan. beelzebub. beruth. astaroth. bel-
lucifer. prevaricator. behemoth. apollion.
exterminator. criminator. accusator. temp-
tator serpens. draco. coluber. tortuosus.
faber. conflans.
magt den Dubel beseten. Obsessus. arrepticus.
demoniacus. energuminus. larvatus. perva-
fatus.
van en mechtigen Dubel beseten. Architenens.
tegen den Dubel beswering. Exorcismus. con-

iuracio. ind die die besweringe doot heyt exorcista. coniator. unde exorcizare. coniu-rare.

der Dubel schiene dye buye maiken. Fugillato-res.

dye ban den Dubel gebaeren is. Zabuligena.

Dubel dye sych onkuysschlick mpt sommigen myn-schen vermenght. Incubus. succubus. dyabo-licus. demoniacus. zabulinus. a. um.

Dwaghen. waschen. reynigen. Lavare. Munda-re. purgare. exacerare. eluere. carpere.

afDwagen. afwaschen. Abluere. alluere. dela-vare.

Dwanck. in D. Dyang.

Dwanck of wzaick des geistlichen rechten. Cen-sura.

onder eynen Dwanck. Coniugus. Siniugus. Sin-zugus.

Dwaiff. in A. Aß.

Dwaiffheit. in A. Awpse.

Dwele. Manutergium. Gausapis. is. gausa-pes. is. gausapum. gausapa. e. omestra. mantile. lis. mantele. lis. mappa. mappula. mappella. togilla. manupiarium. manumun-dium. extergifacium. facitergium. sabanum. facistergium.

lang Dwele. Toral. lis. Torale. lis.

Dwelen. erren. in B. Bistren.

Dwelende. errende. in B. Bystrende.

afDwelen. Aberrare. deerrare.

Dweelte van der kersten geloben. Hereticus. Scismaticus. Relapsus.

sulke Dweyng heit Heresis. Heresia. Scisma-ris.

Dwellinge. Error. Erracio. Erratus. us. unde Erraticus. Erroneus.

deDwenticck. Cohercibilis. le. ter. tas. Fre-nabilis. le. ter. tas. Refrenabilis. le. Sub-iugabilis. le. Subiugalis. le. Compescibi-lis. le. Restringibilis. le. Subdibilis. le. submissibilis. le. Domabilis. le.

Dwerch. Gnanus.

Dwerff. sym. Transversus. Tranversivus. Obli-quus. tas. Distortus.

geDwesnisse. Fantasma. tis.

geDwesnisse des nachts die eynen onbeliant is. Fasma. me. aut fasma. tis.

geDwesnisse dair eyn bekenninge van hebet. Fan-tasia.

Dwungen. berungen. bestueren. stouwen. temmen. Compescere. Cohercere. frenare. Refrena-re. domare. domitare. reprimere. retorque-re. subiugare. subdere. Corrigere.

Dwungghen. noedigen. in D. deDyanghen.

geDwungen. Disciplinatus. Correctus. subdi-tus. subiugatus et cetera. participia de ver-bis in ly. Dwungen. berungen.

Duwen. in D. Duchen.

berDuwen. berteren. Digerere consumere. Smal-tire. absumere. abligurire.

berDutwelick. Digestibilis. le. ter. tas. Pec-ticus.

onberDutwelick. Indigestibilis. le. ter. tas.

berDutwelickheit. Digestio. digestibilitas. di-gestus. us. digeries. ei.

onberDutwelickheit. Indigestio. Indigestibilitas.

onberDutwet. Indigestus. a. um.

die wal berDutwet. Digestivus. a. um.

E.

EE. EC.

Ee gaidz. Fas. Lex.
Ee der mynschen. Lex.
 sonder **Ee**. Exlex. anomalus. anormalus. abnormis. me. Enormis. me. Innormis. me. ter. tas.
Ee. echtschap. Matrimonium. coniugium.
 ter **Ee** bestaeden of belaeven. Despondere. Desponsare.
Eebzeken. aberspilt dziben. Adultero. as. et Adulteror. aris. Mechor. aris. commechor et coadulteror. per. simul.
Eebzeker. aberspilte. Adulter. Adulterator. mechus. mechator. pallex. cis.
Eebzeherfche. aberspeelrefche. Adultera. Adultrix. Adulteratrix. Mecha. Mechatrix.
Eebzekech. aberspelich. Adulterinus. Mechanicus.
Eebzehyngge. **Eebzecke**. aberspel. Adulterium. adulteracio. mechacio.
 hynz daze men **Eebzecht** of aberspilt dzyst. Meritorium.
Ebbe. hynpyngge. Malma. me.
Ebben. hynpyngen als die see. Redundare.
Echte. elich. Legitimus. a. um.
 on**Echte**. oneelich. Illegitimus.
Echie. Eliche lunde. Coniunx. gis. conthorialis.
Echte soen. Fulbor. oris.
Echt. eelich maken. Legitimare.
Echt. eelich mahynge. Legitimacio.
Echtlich. eelich. Coniugalis. le. ter. tas. Matrimonialis. le. ter. tas. Coniugabilis. le. ter. tas.
Echtschap. in **E**. **Ee**. echtschap.
Echtschap. hylich maken. Copulare. dicare.

ED. EF.

der **Echtschap** liefde. Cestus. ti et ceston. cestos indeclinabiliter.
Echte. echter. eber. in **N**. Andertwerff.
Edel. geburtich. waelgebaeren. Ingenuus. Insignis. inclitus. procer. eleonicus. celticus. preclivis. ve segrex id est nobilis. eximius i. nobilis cetera in **N**. **Adel**. edelheit. eciam in **N**. **Hoich** in werden.
Edel van vaderlich geslecht. Patricius. a. um. by **Edel**. Illustris.
Edelen of edelmaken. Nobilitare. opipare.
 on**Edelen**. Denobilitare. degenerare.
Edelheit. in **N**. **Adel**.
 in **Edelheit** hoich. in **N**. **Hoich** in werden.
 der **Edelhyng** pulp of stoff. Orcestra. tre.
 on**Edel**. Ignobilis. le. ter. tas. Degener. Spurius. a. um i. Ignobilis.
 on**Edelheit**. ignobilitas.
Edich. etich. effich. supr. Acetum.
Edyck bat. Acetabulum. acetarium.
Edyck ind honich gemengt boz en dzantch. Oximel lis. oximellum. li.
Edyckich. Acetofus. a. um. tas.
Ederhoutwen der dyere. Ruminare. rumitare. der mynschen. Ructare. ind van beyden Masticare. doch soe neemt men Ruminare ind Rumitare tot beyden verstande.
Edich mgt wijn gemengt. Oximetum.
Essen. eben. Prescise.
Essen. gelyc. eben. Par paris.
 on**Essen**. ongelyc. oneben. Impar.
Essenguer. wammel. Terebrum. unde terebrare. perforatorium. unde perforare.
Esseboern. Asoern.
Eeghde. Rastrum. occa. ce. rastrellum.

Eegh

Eeghde op gebulwet lant. Erpica. ce.
 Eeghden dyben of maken. Erpicare.
 Eeghendyber. Erpicarius.
 Eghen. Erpicare. arcupare. occare. exoccare.
 anderwerf Eggen. redoccare.
 Eeghdesse. in A. Abesse.
 Egge. hogch. in C. Cant.
 Egge. suede. wate. Acies. acucies. acumen.
 Eggen. Proprius. a. um. peculiaris. re. ter.
 ras.
 Eggen. synselfs maken. Propriare. Apropiare.
 compropriare.
 Eeghen. als he eygt dat wael. he is des wael
 weert. Mereor. promereor. commereor. per-
 mereor et demereor. per. valde. dignor
 aris.
 nyet Eggen. nyet wert wesen. Demereor. reris.
 Eggen mynsh. Servus. serva. ancilla. libra-
 rius. ria. manceps.
 Eegenscap als dpe luyde engen sant. Servitus.
 servilis condicionis. servilitas. mancipium.
 mancipiolum.
 die van der Eegenscap byn geworden is. Manu-
 missus. sa. emanceps. pis. mancipi et ne-
 mancipi. indecli. Libertus. ta. ind syne luy-
 der heuten Libertinus. na. collibertus. ta.
 per. simul.
 in Eegenscap dyenen. Servire. mancipare.
 in Eegenscap dyengen. Mancipare.
 van der Eegenscap byn to laten. Emancipare.
 manumittere.
 Eghel in den water. Erugo inis. Yrudo di-
 nis.
 Eghelsh. Yrudininus. yrudineus. a. um.
 Eghel op den land. Ericius. Eracina. Irma-
 cius. Erimacius. Icinus. ni. Minicius. Ir-
 ricus. cil.
 Ey. Ovum Ovulum. Oviculum.
 Ey dader. Vitellum. li. vitellus. li. marellus.
 li. Meditulum. lii.
 Ey wyt. Albumen. Glaria. Albugo. Affodil-
 lum.
 Eydom. mynre dochter man. Gener. ri.
 Eyhel. Glans. dis. Glandicula.
 dat van Eyhelen is. Glandeus.
 vo. Eyhelen. Glandiosus.

Eyhelen hebn of van sich geben. Glandere.
 escere.
 Eyken. Quercinus. Querceus. a. um.
 Eykhoz. Esperiolus.
 Eykappel. Galla. le.
 Eykenboem. Quercus. us.
 dair Eykenboem wassen. Quercetum.
 Eyt. Iuramentum. Iusiurandum.
 meynEyt. Periurium.
 meynEydtich. Periurus.
 Eyderenboem. erien. elsenboem. Alnus.
 Elle. Ulna. ulnula. unde ulnalis. le.
 van Ellen tot ellen. Ulnatim.
 mit Ellen meten. Ulnare.
 Ellenmeter of meker of tot der Ellen hoerende.
 Ulnarius.
 Ellenboeghe. Cubitus ti.
 dair men den Ellenbaich of den nach op reket.
 Cubitale. lis. et Cubitalis. le.
 tron byn Ellenbagich. Bicubitus. tricubitus.
 des Ellenboegs of des armes mate. Ulna. Ul-
 nula. Ulnare.
 Ellende. Exilium. Desolacio Desolamen. De-
 solamentum. Acucula. Miseria. Degencia.
 cetera in A. Armoede.
 in Ellende verlaten. Desolor aris. derelinquere.
 deferere.
 Ellendich mynsh. Exul. Egens. Miser. Mi-
 serabilis. Desolatus. Derelictus. Relictus.
 Ellen. eyn dyer.
 Ellenthaf. in C. Coene.
 Eplant. Insula. Mediamna. echinna. adis.
 Eplouff.
 Element. Elementum.
 der vier Elementen namen. Dyr. Lucht. Wa-
 ter. Erde. f. Ignis. Aër. Aqua. Terra.
 Elementlich. Elementaris. re. ter.
 Element maken. Elementare.
 Eshoz. Sambucus.
 Elsch ind des dair an kleeft. in C. Echt.
 Elephant. Elephas phantis. Elephantus. ti.
 Barrus. ri.
 des Elephants roepen. Barrire. unde Barri-
 tus. us.
 Elephants snab. snuyt of nase. Proboscida. pro-
 muscida.

Eypendyer. in E. Elephant.
 Eypendeynen. Elephantinus. Eburneus.
 Eypendeyn. Ebur boris.
 Eiren. eisen. in E. Eideren.
 tot Eiren. eisen. erlen of eiden gehoerende. Al-
 neus. a. um.
 dapt Eiren wassen. Alnerum.
 Elsaissen eyn lant. Elfacia.
 Elsaich mnsch. Elfaticus.
 Elssen. yzem. suwel. Subula. suella. perfora-
 torium. armilla. pinca.
 mit Elssen of suwelen negen of gater steken. Su-
 bulare. insubulare.
 Eysf. Undecim. endecas. adis.
 Eysmanl. Undecies.
 Eysse. Undecimus. undenarius. undenus.
 Eilbe en rebder in Sassen. Alvia.
 put Eymer. Situla. mergus. goris.
 Eymer. Urna. urceus. urceolus. orca. orcu-
 la. situla. sitella.
 Eympte. aymische. Formica. formicula. mir-
 mica.
 der Eympten of aymischen stede. Formicarium.
 formicetum.
 Eymptesche of aymisch. Formicinus. a. um. for-
 miceus. mirmiceus.
 Eyn. Unus. a. um.
 Eyn van twee. Alter. alteruter. tra. trum.
 Eyn ander. Alius. alter.
 Eyn umd dat ander. Reciprocus. ce. vicissi-
 tudinarius. rie. tudo. vicissim.
 Eyn umd dat ander ter wyntchen. Talio. onis.
 by Eyn hengen. in G. berGaderen. bersamenen.
 Eynich. Unicus. singularis. ter. tas. solus.
 Eynich. in A. Alleen.
 Eynigen. somigen. etzliken. wulken. Aliqui qui-
 dam nonnulli.
 Eynigerley wijsf. Aliquatenus. ullatenus.
 Eynigen. in D. berDygen.
 Eyns werden. in E. aeberComen.
 onEyns. in D. twyDrechtich.
 Eyndrechticheit. in D. eynDrechticheit.
 Eyngebaren. Unigenitus.
 berEynigen. in B. berBynden. verbunt maken.
 berEynong. in B. berBunt.
 Eynheyt. Unitas. infra Eynlicheit.

Eynlich. Unalis. le. ter. tas. Singularis. le.
 [l. re.] ter. tas. monalis. le. ter. tas.
 Eynlicheit. Unitas. unalitas. singularitas. mo-
 nalitas.
 Eynbeldich. Simplus. a. um. Simplex. ter. tas.
 Eynbedich. onnoesel. in A. Asewer.
 Eynsam. Solitarius. acheronicus. privatus. sin-
 gularis. unicus. abdicatus. vastus. i. soli-
 tarius.
 Eynsamheit. Solitudo. vastitas. vastitudo. sin-
 gularitas.
 getal van Eynen. Unarius. unitas.
 Eyns. Semel. una vice.
 Eyns of eynrechtich boelende. Consentaneus.
 assentaneus. concors. concorditer. dia. dan-
 cia. concrepans. cia. ter. consonans. nan-
 ter. cia. assonans. cia. ter.
 Eyns wesen. in A. Aeverdagen. eyns wesen.
 [l. wesen.]
 dyne onEyns boelet. Dissentaneus. absentaneus.
 discors. dancia. danter. discrepans. cia. ter.
 dissonans. cia. nanter. dissenciens.
 Eyndrechtich. in D. eynDrechtich. eynmoedich.
 Eynreleywysse. Uniformis. me. ter. tas. con-
 formis. me. ter. tas.
 Enchede. eben. soe. Ad punctum. stricte. stric-
 tim. cinctim. consertim.
 Enchel an den boyt. Talus tali. Talonus ni.
 Enchels. Talaris. re.
 Enchel. in E. Enchede. eben.
 die grote Enchlen hebet. Scaurus.
 onder Enchels. Subtularis. re.
 Entiaen ruyt. Enciana ne.
 Eynde. Finis. terminus. exitus. limes tis.
 effectus. conclusio.
 ten Eynd. ten terminn hoerende. Termineus.
 dat Eynde van enighen dyng. Meta te. Me-
 thodus di. Calx cis.
 sonder Eynd. sonder terminn. Interminns. a. um.
 Infinitus.
 Eynden. sluten. Finire. terminare. explere.
 complere. concludere. perficere. conficere.
 consummare. dislinire. definire. exequi. me-
 tor. aris. Limitare. eciam in B. bolByngen.
 to samen Eynden. mit eynden. Conterminare.
 Collimitare.

ontEynben. ontengen. Determinare. Disterni-
nare. et in B. Basting leggen. [151. A.]
Eyndlich. terminlich. Terminalis. le. ter. tas.
pluraliter Terminalia orum. vel lium.
onEyndlich. Interminabilis. Infinibilis. le. ter.
tas.
bol Eynde. bol termin. Terminosus.
Eyndet. Explicit. expliciunt. terminat. Fi-
nit.
Eyndtschap. Finalitas.
Eyntlich. Finaliter.
Eynthastich. spaedich. in B. Bald.
onEyntlich. Infinitus. infinibilis. interminabi-
lis. infinitivus. eciam in A. Altois. Altp.
Ende. Ante. in A. Antebogel.
Ende. ind. und. ouch. ouch. At. Ast. et. etque.
ac. eciam. atque. quoque. necnon.
Enghtwech of stede. Angiportus. us. Angipor-
tum. ti.
Enghe. in D. beDzunghen.
Enghen. in D. beDzunghen.
Enghen. enghe maken. Restringere. Constrin-
gere. Artare. Coartare.
ontEngen. in E. ontEynben.
Engel. Angelus. Ageus i. nuncius ut est an-
gelus. Calodemon. Gonus ni.
Englen namen. Michael. Gabriël. Raphaël.
Uriel.
der Englen ix. chore. Angeli. Archangeli. Prin-
cipatus. Potestates. Virtutes. Dominacio-
nes. Throni. Cherubin. Seraphyn.
Enghelant. Anglia.
Engelsman. Anglicus.
boese Enghele. Demon. Cacodemon. in D.
Dubel.
Engelsch bantschap. Angelium.
Engelsch. Angelicus. a. um.
Eynhgern. Unicornis. Rinoceron. Rhoceros.
ontis. monoceros ontis.
ertzEngel. Archangelus. inde Archangelicus.
ertzEngels bantschap. Archangelium.
Eynpass. in D. eynPass.
berEynpassen. verharden. in D. bereynPassen.
Eynsebel. in E. Eysener.
Eynsebel's leben. in E. Eysener's leben.
Eynkerst. Anticristus.

Entegen. weder. in malo. Adversus. adversum.
Contra. Contrarius. a. um. Incontrarium.
Inoppositum.
Entegen. weder. in bono. Erga.
Entsengen. entstehen. entzunden. Incendere. ac-
cendere. inflammare.
Enter of. in E. Eder.
Ephat. in A. Aff.
Eer. Prius. antequam.
Ere. Metale. Es eris. calcus ci. metallum.
li. eramentum ti.
Eeren. Metalen. Eneus. ereus. metalleus. me-
tallicus. a. um.
deyls Eeren. deyls ander. ratum. ti.
Eeren. buwen den acher. in A. Achieren.
Eere. geijmp. Honor. honestas. condecencia.
honoraculus. di.
Eerewerdicheit. prijs. loff. glori. Honor. glo-
ria. dignitas. laus. adoria. stema. tis. re-
verencia. veneracio. commendacio. recom-
mendacio. bolida i. honor. magnus. dig-
maurina. doxa. doxula. eudoxia. fascis.
sonder Eere. Inglorius i. sine triumphis. in-
gloriosus. inhonorus.
onEer. schande. Infamia. ignominia. verecun-
dia. dedecus. scandalum. vituperium. con-
fusio. offensio. offendiculum. irreverencia.
sa wat Eere maect of gheest. Honoratorius. a.
um.
nbel Eere. Vana gloria.
apenbare Eere. Genius.
heymlike Eere. Genium.
nbel Eere lieshebnde. Paradoxus.
Eeren. eere doen. Honorare. honorificare. ve-
nerari. revereri. dignificare. colere. exco-
lere. percolere. precolere. predere. suspi-
cere. suspectare.
Eeren gat. Glorificare.
an Eeren toe te geven of af to trecken. De-
ferre.
in Eeren. werden ind edelheit hoch. in B.
hoch in werden.
mpt Eeren. samen eeren. Cohonorare. conve-
nerari. conrevereri.
ontEeren. schenden. Dehonorare. exhonorare.
inhonorare. cetera in B. Blammeren.

Eere.

Eersam. Honorabilis. in B. Berbe.
 Eerher. in B. Berbe.
 Eerwerdich. Reverendus. reverens. rentis.
 Eerwerdicheit. Honorificencia. Reverencia.
 honorabilitas. honor.
 Eerwercheit. in B. Berchicheit.
 Erbarmen. in B. erbarmen.
 Erde. Terra. terrula. ops. tellus ris. humus.
 solum li. lutum. limus. arida. arum. der
 vette erde. ceres. reris. proserpina. vesta
 te. unde vestalis. le.
 dae Erde. poterde. Ops pis. Terra tenax.
 glis. glitis.
 dpe Erde of ertrich. Spheroides dis.
 sandige bod. lichte Erde. Sabulum. li. unde sa-
 bulosus.
 onder dpe Erde wat setten of leggen. Subter-
 rare.
 Erde dpe gekenen is. Hiulca.
 Erde batten. Oppetere.
 dpe Erde oeypenen. Oblaqueare. excodicare.
 Erdbeyng of rying of schoering of opfluching.
 Terremotus. filimus. hyatus. us.
 gegonghe Erde of een graf. Tumulus. tumu-
 lulus. unde tumulosus. tas.
 Erde dpe bucht is myt andere erden bedekt.
 Humus. mi.
 Erde dpe bucht is. Tellus. luris. ind oere
 bucht heyt Tollinius. nii.
 Erdmeter. lantmeter dpe dpe kunst han. Geo-
 meter. a. um. geometricus. geometrista.
 Erdmate. lantmate. dpe kunst dage af heyt Geo-
 metria.
 Erd off lantmeten. Metor. taris.
 die Erde off ertrich off werlt heyt Orbis. or-
 bicus. Terra. Mundus. Cosmus. Secu-
 lum. ego onis.
 Erdhoebel. Tuber. ris. unde Tuberosus. tas.
 Tubera. re.
 Erdhoebel maken. Tuberare. Contuberare. per.
 simul.
 Erd slecht maken. Detuberare. extuberare.
 der Erden off ertrich off der werlt deyle. dat
 span bur an provincien. die deyle der provin-
 cien dat sint regiones. lantscappen. die deyle
 der lantscappen dat sint territoria dominia.

herlicheyden ind civitates. stede ind cleyne
 plätzen.
 der Erden natuurlijke buchticheit die immer van
 oer en scheydt. Uligo. ginis. unde uligino-
 sus. a. um.
 bod van Erden. Terrosus. terrulentus. a. um.
 Terrulens. tis. lencia. ter.
 als wat op der Erden leget dat men onderlee-
 ghet heyt Storium. Storiolum. unde Storio.
 as. are.
 upt der Erden alreys onreynicheit to trecken off
 to beggen. Eruderare ind die selve onreyni-
 cheit heyt Ruder. deris Rudus. deris. ind
 die dat werck doet die heyt Rudista.
 upt der Erden trecken off raiden. Evellere. Era-
 dicare. extirpare. Runcare.
 upt der Erden genomen off gesat. Extorris. ris.
 Erdenpotmeker. Figulus. ceramius. ii. Pa-
 lestes. tis.
 Erdsch off erden. Terreus. fictilis. le. ter.
 Erde schattel. Cathinum. Cathillum.
 Erdsch. Terrestris. tre. unde terrestreitas. Ter-
 renus. terreus.
 onder Erdsch. Subterraneus.
 onder Erdsche heymelike stede dair spech seker off
 tuischer bergaderen. Ganeum. nei. Gange-
 nium. nii.
 onder Erdsche tymmerung. ypogeus. gei.
 onder Erdsch water. Latex. ticis.
 Ersozt. een stat. Erfordia.
 Eerend. in B. Baitscap.
 Eerenden. in B. Baitscappen.
 Ersgenaeme. Heres dis. Cleronomus. Gatan-
 dus.
 gebuyhet Ersgenaem. Corstilus.
 Ersgenaem maken. erben. Heredare. Heredi-
 tare.
 myt Ersgenaem maken. Coheredare. Cohere-
 ditare.
 myt Ersgenaem. Coheres. garphan.
 Ersoeyng. Herciscunda de. heriscunde in-
 declinabiliter.
 Ersoeylen. Herciscere.
 Ersoeynen. Hereditarie. hereditaliter. Heredi-
 tarius. a. um. hereditalis. le. ter. tas.
 die Erstaal eyns anderen neempt. Heredicapa pe.
 M 2 die

die Erstael des anderen eyſcht. Heredipeta.
 die ſyn Erſtael den anderen verdept off afneempt.
 Herediscinda. de.
 Erſtael die eyn kint na dode enſ andere die
 gheyn erben en heft. Caducum. ci. ind die
 dat ſo ontſengt heit Caducarius. ria.
 Erſtael. in E. Erbe. erſniſſe.
 Erghent. Alicubi. Aliquorſum. ſicubi. uſpiam.
 uſquam.
 Erghifteren. Pridie.
 Ermaſſig. in D. wanDageſ.
 Erlich. Honorificus. honeſtus. Honorabilis.
 honorificabilis. honorus. Venerabilis. le.
 ter. tas.
 eynen Erlich werdich maken. Honestare. ho-
 norificare. ut in H. Hoich. edel.
 onErlich. laſterlich. ſchentlich. Criminoſus. cri-
 minalis. inhoneſtus. obprobrioſus. inhono-
 rus. inhonorabilis. dedecoroſus. ignominio-
 ſus. contumelioſus. ſcandaloſus. vitupero-
 ſus. convicioſus. deſpectuoſus. contempti-
 bilis. infamis. vituperabilis. culpabilis. vi-
 cioſus.
 eynen onErlich maken. Dehoneſtare. in B.
 Blameren. eciam in G. aberGeben.
 Erlichkeit. Honorificencia. decus. venerabili-
 tas. honeſtas. honorabilitas. honorificabi-
 litas. honorificabilitudinitas. reverencialitas.
 reverencia.
 Erloſſ. Infamis.
 Erloſſicheit. Infamia.
 Ernst. Serium.
 Ernstich weſen. in S. Strupf weſen.
 Ernstich ind buerdich. Salaris. re. ter. tas.
 Ernsticheit. in S. Stuprichticheit.
 Ernsticheit. ſoichſoldicheit. bluticheit. Diligencia.
 opera. ſtudio. ſedulitas. ſeries. ſerioſitas.
 conamen. conatus. uſ. niſus. uſ. cura. ac-
 curacio. ſollicitudo. cetera in A. Achte.
 ſoeghe.
 Erquicken. active. Refocillare. recreare.
 Erquicken. neutraliter. Reſpiſcere. reconva-
 lere.
 Erquicken. Scaturire. Scaturizare.
 Erre. [i. Erre.] toernich. in B. herVol-
 ghen.

Erren. toernen. in B. Belgen.
 Erren. dwelen. in B. Viſtren.
 Errende. dwelende. in B. Viſtrende.
 Erſam. in B. Verbe.
 Erſame ind onerſame ſaken. Affridore.
 Erſamheit. in B. Verbitcheit.
 Eritten. Piſa ſe. piſe arum.
 Eritten. Ignen. bonen heiten Legumina. die dit
 berwart of berhoipt Leguminarius. ind dat
 men hie af maect Leguminarius. a. um.
 Eritſchoden. polen. Eſcanea nee.
 Eritſcheit. Piſeus. a. um.
 Ertze. Minera.
 Erbaren. erſucht. Expertus. peritus.
 Erbaren. herſoecten. bernemen. eyſchen. bzeiſchen.
 ſpoeren. verſlaen. Explorare. percunctari.
 ſcrutari. experiri. ſciſcitari. percipere. prac-
 ticare. indagare. perquirere. exquirere. in-
 veſtigare.
 Erbarenheit. verſuchticheit. Pericia. experien-
 cia. emphiria. practica.
 Erbe. erſniſſe. beſittinge. guet. Hereditas. He-
 reditacula. Heredium. dii. Predium. Allo-
 dium. Prediolum. Bona poſſeſſio. Poſſeſ-
 ſiuncula. Cleronoma.
 Erbe. in G. Erſgename.
 des ten Erbe hoirt. Predanus. a. um.
 Erben. in G. Erſgenaem maken.
 ontErben. Exheredare. exhereditare.
 Erwitten. in G. Eritten.
 Erwerben. in C. verLigen.
 Eſch. beſt. in A. Acher.
 Eſchenboem. Fraccinus. a. um.
 Eſchene. Fraccineus. a. um.
 Eyſchen. Exigere. Petere. Appetere. Requi-
 rere. Exquirere. Perquirere. Expetere. Po-
 ſcere. expoſcere. Depoſcere. Poſtulare.
 Depoſtulare. Expoſtulare. Percenſere. Eva-
 dere i. poſcere. Oppetere. per. contra. Pre-
 petere. per. ante.
 weder Eyſchen. Repetere. Requirere. Repo-
 ſtulare. Reexigere.
 uytEyſchen. Exquirere. expetere. exigere.
 Eyſchen. bernemen. in G. Erbaren.
 Eyſchinge. Peticio. peticiuncula. Poſtulacio.
 requiſicio. exigencia. poſtulamen.

die steed Eyscht of geEyscht wurt. Postulaticius.
unde postulatim adver.

Esel. Asinus. Asellus.

walt Esel of wilt Esel. Onager.

groit hoich Esel. Archadicus.

Eseldyber off boeder. Asinarius.

Esel. off. pert. Iumentum. inde Iumentarius.

a. um pertinens ad iumentum. die hoeder

hijr af hent Iumentarius.

half Esel half mensch. Onocentaurus.

Eselg hyrde. Agaso. onis.

Eselinne. Asina. Asella.

Eselg roepen. Rudere. unde rudibilis. le. ter.

tas.

Eselich. Asininus. asinarius. a. um.

Eysen. gzuwelen. in A. Anxen.

Eysende. gzuwelich. in A. Anxtfeldich.

Eysinge. in A. Anxt.

Eysich. ielich. heetich. heftich. wanschayen.

schuglich. ongestalt. Fedus. deformis. distor-

tus. turpis. infectus. horridus. sentus. sen-

tosus. senticosus. sentarius abnormis. enor-

mis. Innormis. Informis. gracus. a. um i.

fedus. bellus. bellutus. Cenofus. cenulen-

tus. Obcenus. indecorus. dedecorus. dede-

corofus. Squalidus. Diernus. diernius.

Eysich maken. ielich. heftich maken. Inficere.

fedare. defedare. deturpare. Deformare.

dedecorare. Indecorare. Squalidare.

Eysicheit. ielicheit. hefticheit. Dedecor. inde-

cor. turpitude. feditas. obcenitas. squalor.

squaliditas. deformitas. ter. informitas. ter.

dedecorofitas.

Eysenbcm. Tremulus.

Este dair men walt op dzoeghet. in D. Daire.

Estrich. pavement. in D. Dese.

Estrich off dese van meer barwen dan van eyne.

Emblema tis. vilicoftratos. licostratus.

Estrich maken. Pavimentare. unde Pavimen-

talis. le. ter. tas.

Estrichmeker. Pavimentator.

Estrichsteyn. Pecalum li. tessera re. Tesse-

cula. tessella. tessellula.

Estrichsteynmeker. Tessellarius. tesserarius.

Eyt. Iuramentum.

Eyt dain. in S. Sweren.

gesworen Eyt. Iusiurandum.

meynEyt. Periurium.

meynEyt sweren. in S. berSweren.

meynEyndich. Periurus.

Eyt staben. Stipulare.

Etelen. graben. knagen. Murmurare. Rodere.

Eten int gemeyn. snollen. snueren. Manducare.

edere. comedere. accumbere. discumbere.

vescor. convescor. evescor.

Eten des morgens. Iancto. as. Ianctor. aris.

Ianctaculo. as. Ianctaculor. aris. inde Ianc-

taculum. li.

Eten steetlich. Comesco. as.

Eten middages. Prandere. pransare. Pransitare.

comprandere. per. simul. unde prandium.

prandiolum.

Eten als die hynder. Papare.

samen. mit Eten. Commandere. Commandu-

care.

totten Eten resten of loenen. Recumbere.

Eten des aevens. Cenare. ind dat selbe eten

heyt Cena. cenula. et Cenicare i. frequen-

ter cenare.

Eten bur den aabend eten. Antecenium. ante-

cenia. e. merenda. merendula. Annona.

idem. Corbus. bis. mas. ge.

Eten verbum. bur den aabend eten. Antece-

niare. Merendare.

Eten nae den abentmail. Obsonium.

Eten stede. Refectorium.

Etenlust. Appetitus. Cupedia.

Etenlust als en hout. Bolismus.

die Eten begert ind nyt en han. Territigo-

inis.

die Etende is dzoeghe dungen. Xerolophagus.

Etenstede by den buye van drien onderscheiden.

Trichorum vel Trichorium.

Etelich. Mandibilis. Manducabilis. edibilis.

commestibilis. vescus. a. um.

Eetstede tot den middaeghs eten. Pransorium.

Eetstede tot den abentmail. Cenaculum. Cena-

torium.

Eter. Comestor. manducator.

Eter die gavende onreynlich ytt. Manducus.

Eter die menschen vleisch ytt. Agriophadica.

Antrophagus.

en holt Eter. Xilophagus.
 Eetbare alrele. Discus. ci Ciborium. escale.
 perapsis. dis. cathinum. lanx. scutella. epu-
 licenium.
 die clegn Eetbare verhoipt. Velaber. bri.
 Eetter van sweringen. Sanies ei vivorum. Pu-
 tredo. pus. sirimpio. onis. tabes bis. ta-
 becula s. mortuorum.
 Eetteren. sweren. Sanire. Ulcerare.
 Eetterplock. luncie. Carunca.
 Eetterich. Tabidus. faniosus. sirimpiosus.
 Etick. in E. Edick.
 Etickbat. in E. Edickbat.
 Etwan. in D. wanDages.
 Etzliken. in E. Ennigen.
 Etzwat. in E. Ehet.
 Eben. slecht. gelic. Equalis. Coequalis. equus.
 Planus.
 onEben. ongelic. strubbich. Inequalis. Distor-
 tus. Squarofus. Squarrosus. verucosus tu-
 berofus. gibbosus. pupulosus. rugofus. fra-
 gosus. anfractuofus. tumulosus. ruposus.
 scopulosus. Saber. bra. brum. squalidus.
 squalidulus. squamosus.
 Eben. sonder oneben. Par.
 onEben. miss. Impar. Dispar.
 Eben. begweme. Aptus conveniens.
 Eben. pntel. Precifus. se.
 Eben maken. slecht maken. gelick maken. Equa-
 re. Adequare. Coequare. Complannare. Co-
 mere compfi. Congio. is. ire. Equiparare.
 Hostio. tis. tire i. equare. Levigare. de-
 tuberare. extuberare. Librare.
 Eben. Gelickmaking. Libramen. mentum. equa-
 men. tum. Complannamen. mentum. equi-
 paramen. mentum.
 Eben of oneben to raiden. dat speel heit Pancracium.
 Eben of oneben to speelen. Pugillor. aris.
 dat tot Eben ind oneben tot speelen hoirt. Pu-
 gillatorius. ind die so speelt heit Pancracia-
 rius. Pugillator.
 Ebenhamen. lichen. passen. in D. Dgenen.
 Ebenheit. gelichheit. Hostimentum. ti. equa-
 mentum. equalitas. planitas. planitudo. pla-
 nicies.

onEbenheit. ongelichheit. ruwichheit. strubbichheit.
 Inequalitas. squarofitas. squarrositas. vercu-
 cositas. tuberositas. Gibbositas. pupulositas.
 rugositas. fragositas. saberositas. tumulosi-
 tas. Anfractuofitas. Squaliditas. rupositas.
 Scopulositas. Squamositas.
 Eben. swarterchtige haber. Avena.
 Ebenger. wunmel. in E. Effenger.
 Ebenture. in A. Abenteuer.
 Eber. wilftuyn. in B. wiltBeer.
 Eber. echter. in A. Anderwerf.
 Ewich. in A. Altois. altit.
 mit Ewich. gelyc ewich. Coeternus. Coeter-
 nalis. ter. ras. Coevus.
 Ewelich. in A. Altois. altit.
 Ewichheit. duyrichheit. blyflicheit. volherbichheit. on-
 bergenchlicheit. wcrachtichheit. Sempiternitas.
 perhennitas. Iugitas. assiduitas. sedulitas.
 Eternitas. eternalitas. sempiternalitas. Evi-
 tas. Eviternalitas. perpetuitas. Durabilitas.
 continuitas. Frequencia. Indefinencia. per-
 manencia persolencia. Perseverancia.
 Ewichheit die geheiten is Eternus. a. um. of
 Eternitas dat is dat ewelic geweest is ind
 nu is ind ewich blyben sal als got alleyn.
 Ewichheit of tijt die geheiten is Perpetuus. a. um.
 off perpetuitas. of perhennis ne. perhenni-
 tas. off eviternus. eviternitas. dat is dat een
 begonne hebet ind gheyn eynde hebn sal. als
 die hymmelen. Englen. mynschen ind helle.
 Ewichheit off tijt die geheiten is Sempiternus
 of Sempiternitas. dat is dat in der tyt wor-
 den is ind mit der tyt vergaen sal. als die
 gestelnisse deser werlt ind allet dat daer in is
 ongesacht die luyde. doch neemt men dit be-
 welen oick vut Eternus of perpetuus.
 Ewichheit of tijt geheiten Temporalis off Tem-
 poralitas. dat is dat hijr nu in der tyt ge-
 maect wurd ind hier nu in der tyt vergheit.
 als dat hantwerck der mynschen s. burghe.
 Stede. huyser. kleyder ind anders.
 Exempel. gelijckniss. Exemplum. Similitudo.
 Exemplar van Schijft. Antigraphus.
 Exter. een vogel. aelster. Eester. Picus. pica.

F.

FA. FE.

FE. FY.

Fabel. faghe. in *A.* Abenteuer.
Fale als die vrouwen dragen. *Palla. le.*
Fale. fals. missunghe. verghefs. *Gratis. frustra. Frustratim.*
Falien. felen. missen. *Fallere.*
Fantasp. Fantasia. apodixis. apodixia. *Apo-dixen. eciam in D. Dwesnisse.*
Fantaseren. in *D.* diepDencken.
Fantasiere off dat van fantasien is. *Fantasticus. a. um.*
Fantaspeliche apenbaerunge. *Lemur. ris.*
ontfangen. in *B.* opvoeren.
ontfangstede. *Receptaculum. Susceptaculum. Susceptabulum.*
Febys. reede. coetze. in *C.* Calde.
scharpe Febys. *Hemiterceus. ei. querquera. re.*
Felle. in *A.* Arch.
Felheit. binnicheit. in *S.* Sturicheit.
ontfenchlic. geheeme. *Gratus. acceptus. acceptabilis. le. ter. tas.*
Fenedijen. *Venecia. veneciis.*
Fenedsch. munsch. *Venetus. venecianus.*
ontfengger. rentmeester. *Procurator. opboerre. schaffener. Reddituarius. economus. yconomus. fiscus villicus. procurator. yconomicus. ycomenicus. receptor.*
ontfengherne. rentmeesterchap. *Economia. yconomia. Receptoria. reddituaria.*
Fengn. vergift. *Venenum. Toccicum. Infectivum. virus indeclinabiliter.*
Fengnmeester of berender. *Venenarius. Veneficus. venefex. cis.*
Fengn maken. *Veneficare.*
Fengnstede daeren dat berendt. *Venitcina.*
Fengnen mit anblase. *Afflare.*

Fengnen. vergeben. vergiftigen. *Intoccicare. inficere. venenare. convenenare. per. similde. per. valde. aut venenum auferre et evenenare. idem invenenare.*
Fengnich. *Toccicus. Virofus. Venenosus.*
Fengnichheit. *Venenositas. Virulencia.*
Fengnich calken. *Effontio. tis. tire.*
Fengnung. vergebung. vergifting. *Intoccicacio. infectio. veneficium.*
Fengnre. vergeber. vergifter. *Veneficus. Venenator. Infector. Intoccicator.*
Fengnresche. vergebersche. vergifteresche. *Venefica. Venenatrix. infectrix. intoccicatrix. tegellaria. tegularia i. venefica supra tegulas sacrificans.*
bol Fengng. *Virulentus.*
Fengnt geschot. *Scorpio. onis.*
Fent. renre. iong. paedse. *Clientculus.*
Fentlich.
Ferpelp. in *A.* Argelift.
ontferren. in *D.* ontvragen.
Fespaen. *Fasianus.*
Fp der schande. *Proch Pudor.*
Fybel. in *B.* Bristich.
Fycken. slaen. in *B.* Woken.
Fyghe. *Ficus us.*
Figure. gesteltnisse. [*l. gesteltnisse.*] *Figura. Character. Disposicio.*
Figure of vild sonder vofst of hoist. *yconisma me.*
Figure dat is een wesen daer wat anders by geslyct of gemeent wordt. *Tipus. figura.*
alte Figuren moeder. *Aliotheca.*
alte Figuren ynce. *Archetipus.*
Figurlich. *Figuralis. le. ter. tas.*
Fyn. *Optimus. a. um.*

ontfengen. ontftehen. ontzunden. Incendere.
Accendere. Inflammare. succendere.

Onmfelen.

ontfengende. Incentinus. a. um. incentinum.
tot funden.

ontfengfel. Incensum fi.

Onole. Viola. le.

Onoifch. Violaceus. violaticus. a. um.

Onr. in B. Begweme.

Firmament. heben. hymmel. Firmamentum.
Ether. Celum. Polus.

Firmament bifunder. Firmamentum. Aplanos.
Aplane. nes.

Fifcaill. Fiscus. fiscalis.

Fifcaillfchap. Fiscalitas. fiscalatus. us.

Fiftel. eyn feer. Fistula.

Fuchfboen. Lupinus.

Fuc. eyn gefwel. in A. Adel.

Fuc in den bifchen.

Flandzen. eyn lant. Flandria unde Flamingus.

Fliatteren. in E. Lunschen.

Flefche. legghelen. Lagen. lagenula. flasca.
flafeula. laguncula. amula.

Flefch die groot is. Fidelia.

Iederen Flefch of bat. Uter tris.

Flefchen fait. cucurbiten fait. Cucumer. ind die
ftebe dair fo waffen heit Cucumerarius. ce-
tera in C. Cozbeftjen fait.

Fleute. Tibia.

Fleutenspeelre. Tibicen. Tibicina. ambuba.

Ier Fleuten hoerende. Tibianus. a. um.

Fleuten meker. Tibiarius.

Fleutlich. Tibialis. le. ter. tas.

Fluet. foden. Coctinum. Coxinum.

Fluetlich. foden. Coccineus. a. um.

Fliet. paviment. in D. Dele.

Folg. Litargirium. litargirum. litargium.

Folgen werck. Litargiricus. a. um.

Fonteyn. in B. Bogn. eciam in D. Water
dat bluetende is.

uyt eyne Fonteynen en uytbloet te leyden. Dirivare.
van eyne Fonteynen vele uytbloete te maken.

Derivare.

Die by der Fonteynen wont. Fontanus.

totter Fonteynen hoerende. Idem.

bol Fonteynen. Fontofus. tas.

Form. eyn gefaltneis dair men vele dynghe nae
ind in maect. Forma. Plastes. tis.

Form of gefaltneisse eyns dynghe bur in den
fanne bedacht eer dat dynghe gemaect wurd.
Ydea ydee.

die fo eyn Form of gefaltneis in synen herte be-
geeft. Ydealis. formalis. ymaginarius.

Form. gelykenis. onfpenlich. Forma. Tipus. un-
de Tipicus. a. um.

Form. fcamplioen. in B. Boitz.

Form. Character.

Formdyger. Circulator.

van Formen twerley als van lybe ind van fele.

Biformis. Bitidus.

eynformlich. Uniformis. me. ter. tas.

twyformlich. Biformis. me. ter. tas.

dryformlich. Triformis. me. ter. tas.

bierformlich. Quadriformis. me. ter. tas.

bele formlich. Multiformis. me. ter. tas.

formlich. Formalis. le. ter. tas.

geleytformlich. Conformis. me. ter. tas.

geleytformlich maken. Conformare.

Franckenlant. Franconia.

Franckrich. Francia.

Franzois mantsch. Francigena.

Francozt. die stat. Francfordia.

Fret. eyn dyer. Furetum ti. furo onis.

geftret. gefricht in der pannen. Cremium. fri-
xus. a. um. frixura. frixatura.

Fryten. frichen. Frigo. gis. xi. etum. Frixo.
as. are.

Fritpanne. Frixorium. Confrixorium. Fervo-
rium. Sartago. ginis.

Furst. Princeps. Archos.

Furst off richter de cloick is. Satrapa pe.

oeverfte Furst. Archigerarius. Archicherarius.
Toparcha.

en hyllich Furst. Gerarcha als eyn bifcop. fcu
macht heyt Gerarchia.

die eyn Fursten of oeverften antwerde gheeft.

A responsis indeclinabiliter.

Furstendom. Principatus. Archia. Archatus. us.

die Furstendom off hoicheit haldende is. Archite-
nens.

die van den Fursten is. Periarcon.

Furstlicheit to bynken. Principari. Dominari.

G.

B.

GA.

Gae. gehittzich. Impetuosus. Importunus. tas.
Gae. ganch. Vade. vadas. Transi. transeas. I.
 Eas.

Gabelle. ongelt. Gabellum.

Gabziel die ertzengel.

Gegade. Compar. Consors.

Gaebe. yade op der dopen. Matrina. Patrina.

Gaden. cleyen hupstien. Appendix. fe. ge.

Gaden. behagen. bevallen. genoegen. Placere.

Complacere. Perplacere.

mpfGaden. mpfhagen. nyt genoegen. Displacere.

re. Frateo. es. ere.

berGaden. hylstien. Nubere.

berGaden. verparen.

Gader. halber. in D. Doere.

al to Gader. in A. Al.

to Gader. in B. By eyn.

to Gader. to samen. gelyck. to hoip. Simul. una

pariter. insimul. invicem. coniunctim. con-

gestim. aggestim. cumulatim. accumulativ.

plexim. globatim. glomeratim. Acervativ.

tim. Gregatim. Congregatim. Copulativ.

Auctim. Adunatim. Exaggeratim. concre-

tim. coagulativ. glutinativ. Nexim. Com-

pactim. Consertim.

berGadert. versament. idem.

Gaderen. versamen. to hope byengen. by eyn byen-

gen. Cumulare. accumulare. decumulare.

congregare. colligere. autumnare. acervare.

Coacervare. agitare copulare. articulare.

Cieo. es. ere. Congio. is. ire. Augere.

Multiplicare. Augmentare. Conferre. Con-

gerere. Infiscare. Confiscare. Aggerere. Ag-

gerare. Aggregare. Exaggerare. Glomerare.

Conglomerare. Adunare. Globare. Conglo-

GA.

bare. Agglobare. Corrogare. Stipare. Insti-
 pare. per. in. vel. valde. Obstipare. per un-
 dique. vel. contra. Restipare. per. iterum.
 Substipare. per. subtus. vel. parum Con-
 trahere i. Colligere. Unare. Unire.

berGaderen. in C. by eyn Comen.

berGadering der ghoenre die 14 iair alt san.

Pubes. bis.

berGadering des volchs van lantscappen. Na-

cio onis.

berGadering der schuy. Classis. sis. Stulus. li.

berGadering van geistliken hupen of personen.

Conventus. Congregacio. fratrissa. Ceno-

bium. unde Cenobita.

berGadering. versamening dair sich twe dingen

to hoip bergaderen. Iunctura. connexus. us.

connectio. applicacio. congregacio. com-

posicio. conglutinacio. coniunctio. combi-

nacio. constrictio. collectio.

berGadering der knecht. Cliens clienticulus la.

berGadering der kersten. Ecclesia.

berGadering der ioeden. Synagoga.

berGadering der gantzer cristenheit. Concilium.

ycomenicum. Synodus generalis in spiritu

sancto congregata.

berGadering tegen got. Conciliabulum. Con-

venticulum.

berGadering der clerckscap. Convocacio.

berGadering des raids of der raitijeser. Comi-

cium.

Gaidshupff. in B. Bedehupff.

Gaidsgabe of genaide. Analoya.

Gaidspennynck. Arra. re.

Gaidspennynck geben. Inarrare. subarrare.

umb Gaidswil geben. Erogare. Conferre.

N

die

die umt Gaidſwilt gheeft an geide of anders berde
half pont. Sextercarius.

Gaidſmogentheit. Numen. nis. unde. Numi-
nosus. ras

Gaidſſchickung of beſcheryng op ymanſ. Fa-
tum. ti. unde Fatatus.

namen Gaidſ. Adonay. Tetagrammaton. El.
Ely. Eloë. Eloy. Agalma. Altitonans. Al-
tithronus. Amen. Agyos. Oteos. Schiros.
Theos. Ei. vel. Ege i. quod est Kyri Sa-
bath. Sadyn. Athanatos i. deus immortalis.

Gaffel. in G. Gabel.

Gaffel. Gefelſcap.

Gagelkruyt.

Galielen. ſchatren. lunde lathen. Cachinno. as.
Cachinnor. aris. Gannire. Garrire.

Galieler. ſchatterre. Cachinno. onis. Garritor.
Garrulator.

Galge. Patibulum. crux. aculeus. eculeus.
furca. furcula. furcella.

die groſte Galge. Furco. onis.

Galgen werdich. Furcifer. furtifer.

Galigaen. Galbanum.

Galle. Fel. Bilis.

Balm. geluyt. in D. Doene.

Galpen als vogel. Crocitare.

Gaen. lyen. wandren. Reysen. paſſeren. Ire.
Transire. meare. pergere. paſſare. Grador

deris. vado dis. proficiſci. Tendere. ten-
fare. peragrar. peregrinari. Divertere. Va-
ricare. Divaricare. viare.

Gaen. alſt eynen wal gheit. bene ſuccedere.
Prosperari. Valere. inde Succellus. us. ui.

afGaen. Abire. descendere.

afGanch. Abitus. abceſſus. deſcenſus. us.

afGaen van eyne ſaken. aſtaen. aſtreden. ont-
ballen van eyne ſake. Reſilire. decidere.
relabi.

beGaen weſen. in C. byn to C. zode.

beGaen. begenckniſſe doyn. Exequias facere.

achterGaen. Retrocedere.

aeberGaen. Transire. transgredior. eris. perva-
dare. permeare. transmeare.

aberGaen. abertreden. myſdoyn. Transgredior.
prevaricor aris. excedere. eciam in A. Arch-
ken. boeſſiken doyn.

haebenGaen of treden. Excellere. precellere.
excedere. transcendere. superare. premine-
re. Superpreminere. prepollere. prerogare.
antistare. antistitare.

haebenGanch. Exceſſus. us. precellencia. Pre-
minencia. supereminencia. superexcellencia.

haebenGaen. betropnen. in S. Seeghe. bechten.
beGaen. in D. beDyngen.

doirGaen. in D. doirDyngen.

doirGaenlich. in D. doirDynglich.

inGaen. Intrare. Introire. Inire. Ingredior. deris.

inGanch. Introitus. Ingreſſus. us.

nichelich. inſe Gaen. ſapchen. ſipchen. ſluyppen.
Peditare.

mytGaen. ſamenGaen. Commeare. Comitari.
concomitari. aſſociare. convadere. Congre-
di. conviare.

mytGanch. Commeatus. us.

myt ſamen opGaen. Coorior.

opGaen als ſtern. ſon. magh. Oriri. Adoriri.

opGaen van verre of opGaen ontglick. Aboriri.

opGanch. Ortus tus.

opGaen. opclimmen. Ascendere.

opGanch. Ascensus.

opGaen als ruyt. Succreſcere. Oriri. Exoriri.

naeGaen. nabolgen. Imitari. Sequi. Subſequi.

naeGaen. nabolgen. Succedere inde Succellus.
us. ui.

aſſentien opGaen als ſon. magh. ruyt. Suboriri.

nederGaen. Descendere.

nederGanch. Deſcenſus us. Deſcennſio. [l. de-
ſcenſio.]

ontGaen. ontglicken. in C. ontComen.

ſamenGaen. in G. mytGaen.

anGaen. toegaen. Aggredior. deris. Accedere.
adeo. is. ire.

anGaen eyn werck van machten off houſten. Aggre-
dior. aggreſſus ſum. congregior. Adorior iris.

wtweidich Gaen. Digredior. deris.

untGaen. Egredior. deris.

burhGaen. burhynGaen. Pretergredior. deris.
preterire. Transire. preverto tis. et prever-
tor teris.

wederhynGaen off wederheren. Regredior. Re-
meare. Reverti. Redire. Repedare. Repe-
ditare.

verre Gaen off reysen. Portendere.
 wederGaen. Redire. Remeare. Reverti. Re-
 tendere.
 tegenGaen. ontmoeten. in G. beGheenen.
 to rug Gaen. Secedere. retrocedere. divertere
 i. fecedere. diversare.
 van Gaens wegen beruyst. Vietus. a. um.
 hoirGaen. Precedere. antecedere. procedere.
 p̄gredior. p̄gressus est. anteeo. is. ire.
 p̄ceo. is. ire.
 boirGaen. Procedere. Prodire. p̄gredior. deris.
 twirGaen. Bissinare.
 en hantGaen. Successus. us. Succedere.
 hyr Gaen sachtmoedelich. Endere.
 to rug Gaen. Retrogredior. deris. retendere.
 fecedere. et supra to rug Gaen.
 to rugge Gaende. Retrogradus.
 umGaen. berlieren in der wandling. Conver-
 sari. degere.
 herGaen. berderben. Perire.
 herGaen. berleden. Preteritus. a. um.
 toeGaen. toetreden. Accedere. Aggredi. Adire.
 toeGanch. Accessus us. Aggressus us. Adi-
 tus. us.
 uptGaen. uptreden. Exire Egredior deris.
 en wech Gaen. Abire. Recedere. declinare.
 discedere. facessere. decedere per mor-
 tem Abscedere.
 en wech Ganch. Abicio. Abscessus. Recessus.
 onderGaen. Subire.
 onderGaen als son. man. stern. Occumbere.
 Occubare.
 onderGanch. Occasus. Occubitus.
 uptGaen. Exire.
 uptGanch. Exitus. us.
 burhy. bur hyr Gaen. Preterire. Transire. Per-
 transire.
 herGaen. Perire. Peritare.
 tegenGaen. Obire i. contra ire.
 tegenGaen. ontmoeten. Occurrere. obviare. in
 G. beGheenen.
 umGaen. Circuire. Ambire. Percensere. Lu-
 strare. Collustrare. per. simul. perlustrare.
 Circummeare. Obire.
 umGaen van hynnen. Illustrare.
 bur umGaen. Prelustrare.

onder umGaen. Sublustrare.
 inGanch. Introitus. Ingressus.
 hyrGaen. Incedere.
 hyrGanch. Incessus. us.
 boirGanch. Processus. progressus. us.
 erreGaen. dwellen. in B. Bystren.
 erreGanch. Erraticus. Erroneus.
 Ganch hyr. Vade. Recede. Apage. Apagete
 pluraliter.
 opGanch. Ascensus. us. Ascensio.
 opGanch der sonnen of ruyds. Ortus. rus.
 umGanch. Transit. in C. Cuceganch.
 umGanch. Girus. ri. Girum. ri. Lustramen.
 Circuitus.
 uptGanch. Exitus. us. Exodus. di. Egressus.
 us. Egressio.
 heimlich inGanch van achter toe. Postica. ce.
 Posticum. ci. Posticium. cii. hic Postis.
 tis. Postellus. Posterula.
 Ganch onder der erden. Cunus. ni. Cunicu-
 lus. li.
 Ganch eyn langen weges. Itiner. itineris.
 Itus. us.
 die Gaende sych vertreedt boir ind weder. Peri-
 pateticus. Deambulatorius.
 hoir Gaende. Altigradus.
 Ganch. trat. Itus. us. incessus. us. Icio. Tran-
 situs. meatus. gressus. progressus. passus.
 profectus us.
 Gaentich. Meabilis. transibilis. ibilis. progres-
 sibilis. passibilis. passabilis. pergibilis. per-
 ficibilis. peragrabilis. peregrinabilis. Ten-
 filis. Tensibilis.
 Gans. eyn vogel. Auca.
 Gans of ghent. Auca. Anser. ris.
 tot Gansen of ghenten hoerende. Anserinus. a.
 um.
 Gantz. heel. in A. Alpnch.
 Gantz. heel. stendich. vast. stede. stantvastich.
 Integer. gra. grum. Sincerus. a. um. Sin-
 ceris. re. ter. tas. Constans. ter. cia. Fixus.
 Firmus. ter. tas. Stabilis. le. ter. tas. Sta-
 bundus. Solidus.
 Gantzheit. heelheit. stendicheit. stedicheit. Inte-
 gritas. Sinceritas. Constancia. Fixitas. Fir-
 mitas. Stabilitas. Totalitas.

Gapen. ghenen. Hyare. unde hyatus us. hisco.
 cis cere. dehiscere. fatiscere.
 Gapende. ghenende. Hyans tis. Hyulcus. a. um.
 Gapert. in A. Aff.
 Gar. gantz. in A. Algnck.
 Gar. seer. Valde. Nimium. Nimis. Vehemen-
 ter.
 Gare. als die spijse gaer is. in C. geCoecte.
 onGare. rae. Crudus. Discoctus.
 half Gare. Semicoctus. a. um.
 Garde. hof. Ortus. ti. Ortulus.
 hoil Garde. Cauleum. Oletum.
 Garden. hofverwaerre. gherdener. Ortilio. onis.
 Ortulanus.
 Gardich. binnich. Vinnicosus. Nevofus.
 Gardgn. in C. Czym.
 Garn. Filum li. fila. orum. mataffa. se.
 des Garns samenknuppinge. Mataffa. se.
 Garren. in C. Cytten.
 Gaerste. in B. Bitter.
 Garst. Ordeum. dei.
 Garst mit sekhantigen aeren. Exacticum. ander
 Garst die heit Canterium. die to mail seer boe-
 det heyd lunde ind dyere.
 Garst die twe kant heft. Catalicum. Disticum.
 somerGarst. Trimenfe.
 groen Garst. onrypp. Farrago.
 Garstenby. Oriza. ze.
 Garsten. Ordeaceus. Ordeicius.
 Garstenwater. Pifana.
 Garsten watersbat. Pifanarium.
 Garsten meke. Alphitera. Alphita. Alphiton.
 Garbe. schub. Manipulus. larba. govonus ni.
 garba. merges gitis. gelima me. et meta
 i. manipulorum congregacio.
 Garbenhoip. Casula. le.
 Garwond. Girgillus. Devolutorium. Traduc-
 torium.
 Gasp. Gispa.
 Gast dat sunt hier. Quaternarius.
 Gast. Hospes. passivus.
 Gasthuys. Hospital. lis. hospitale. lis. geron-
 tocomium pochotrophium. xenodochium.
 xenodochiolum. protochium. cii.
 Gasthuys dat eerfam is bur die pelegom. Xe-
 notrophium.

die Gastmeister hier af heit Xenotrophita.
 Gasthuys dair men kinder ind iongen boedet.
 Bephotrophium.
 die Gastmeister hier af heit Bephotrophita.
 Gasthuys dair in men weysken ind bundelng op-
 boedt. Orphanotrophium.
 die Gastmeister hier af heit Orphanotrophita.
 Gasthuysmeister. hospitacium. Hospitalarius.
 Xenodocharius. Pochotrophita. blasto to-
 nis. mas. ge. orphanotrophita.
 Gasse. steege. Vicus. viculus. di. viale.
 van Gasse to gasse. Vicatim.
 Gat. hol. loch. Foramen. antrum. apertura.
 Gat an en mastboem. Ampotra.
 Gat of tynner onder der erden. Apogeuum.
 sijt Gat an der bzouten kelder. Cluniculum. li.
 sweit Gat. Porus. amphorisma. tis.
 van en Gat dat nederste. Orificium. cii.
 hofst Gat van eyne heucken of tabbart of rock.
 Patagium. gii.
 hol sweit Gater. Porosus. porositas.
 der sweit Gater aeyening. Porisma. tis.
 doer Gateren Perforare. cabiare.
 doer Gatert. Perforatus. cavernatus. unde con-
 vernofus. [*l. cavernofus.*] tas.
 Gante. renne. Canale. aquagium. aqualicium.
 guttatorium. ymbrium. ymbrex. cis. ca-
 stellum. li.
 Gaebe. gyste. Munus. donum. donarium. do-
 nusculum. donativum. munium. nii. mu-
 nusculum. collibium i. parvum munuscu-
 lum. bellarium idem.
 guebe Gaebe. Eulogia.
 Gaebedzeger. Donifer. doniferus.
 clyen Gaebe. Xenium. nii. exenium.
 clyen Gaebe. als appel noete et cetera. Coll-
 bium bii. bellarium rii. antepometum.
 die umd Gaebe dient. Munuscularius.
 Gaebe gaidg. in G. Gaidggaebe.
 deGaeben. begnfigen. Munerare. munificare.
 dotare.
 Gaebegheber. Munificus. munificens. Munifex
 ficis. unde munificenter. munificencia. mu-
 nerarius. munuscularius.
 Gaebeneemer. Municeps. collibista.
 Gaeben werdtych. Munerosus. tas.

wederbeGaeben. Remunerare.
 beGaebet. Dotatus. muneratus.
 onbeGaebet. Indotatus. immuneratus.
 Gabel. bozke. Furca. furcula. furcella. bidens.
 furco. onis i. maior furca. rotabulum. li.
 merga. ge.
 buyrGabel. Andena. ne. arpaio. onis. arapaio.
 onis.
 Gabeldyger. Furcifer.
 Gabel van byer of byf tramen op der deien der
 haben mede but to slaen. Palmula. le.
 coernGabel. Pastinatum. ti.
 Gabelyn. lanci. Lancea. lanceola. le. catela. le.
 Gebaeren. cum suis. in B. geBaeren.
 wal Gebaeren. in A. Adel.
 Gebere. gelant. seeden. in B. geBeere.
 Gebet. in B. Bedynge. et multa de hiis in
 B. Beden. et in B. geBet.
 bye syn Gebet stogt. Euxochous. a. um.
 Gebets toebehoering. Oratorius. a. um.
 Gebets mededeylinge. Agapa. pe. vel Agape.
 pes. pei.
 Geburte. in A. Art.
 Geburte. Nativitas. natale. lis. natalicium. cii.
 genetalicum. ortus. us. generacio.
 der Geburten begynne. Archiogenua.
 Geburlich. in A. Adel.
 Ghech. in A. Aff.
 Ghech maken. Fatuare. infatuare.
 Ghech van metall water in to heyten. Cucu-
 ma. me.
 Ghech werden of wesen. in D. Doeren.
 Ghechen. in A. Affen.
 Ghechheit. in A. Awise.
 Gedanch. gemoete. Animus. Mens.
 Ghebe of wyede reitscap. Sarculum. li. sarpa.
 sirpa.
 Gheden. wyeden onkrant upt. Sario. ris. rire.
 Sarculare. Sarpere. Evellere.
 Ghedelich. wendelich. in A. Adel.
 berGheeff. umbfuf. umb nyet. Frustra. Frus-
 tratum. in T. berCoeren.
 to berGheeff. Gratuitus. a. um. gratuite. gra-
 tuito.
 beGhegenen. begghenen. segghenen. ontmueten. Ob-
 viare. Occurrere. Obtendere.

Ghepte. in B. Bebele.
 Ghehtzich. swymmoedich. swynde. Vehemens.
 impetuosus. fervidus.
 Ghehtzicheit. swymmoedicheit. swyndicheit. Ve-
 hemencia. unde Vehementer. Impetuositas.
 Ferviditas.
 Gehucht. woenstede. wonynge. were. Behaidsam.
 gewarsam. heimoit. haifreydynghe. verblyff.
 Mansio. mansiuncula. mansitorium. Edifi-
 cium. Domicilium. Incolatus. Habitacio.
 Habitaculum.
 Ghepl. loep. hoesch. Lascivus. Petulans. Pe-
 tulus. Petulcans. Illecebrofus. Illecebris.
 bre. Vethofus. Lasciviosus. Stablinita i.
 Lasciviens.
 Ghepl. hoesch. loep maken. Illecebrare.
 Ghepl. hoesch. loep wesen. in T. Copen. Ve-
 theiare.
 Ghepl. bychtber als eyn acker off boem. Fer-
 tilis. Uber. Fructuosus. fecundus. Ferax.
 Feraculus. Riguus. Ubertus. Ubertuosus
 Uberofus.
 Ghepl. bychtber maken. Fertilitare. Ubertare.
 Fecundare. Feracitare.
 Gheplen. iochten. in B. Burden.
 Gelycheit. hoescheit. Loepheit. Lascivia. petu-
 lancia. procacitas. vethofia. illecebra. ille-
 cebrositas.
 Gheplicheit. bychtberheit als acker boeme ruyt.
 Fertilitas. Ubertas. unde uberter. tim ad-
 verbium. Uberofitas. Ubertuositas. Fecun-
 ditas. Fructuositas. Feracitas.
 Gheel. Glaucus. Croceus. Citrinus. Ceru-
 leus.
 tuschen Gheel unde roft. Coccus. Coccus. Coc-
 cineus.
 Gelatich. Cymbolum.
 byoncken wynnGelatich. Bachinale. lis. ter. tas.
 Gelait. in B. geBeere.
 Geliden. marchten. in T. Copen.
 ontGeliden. in A. erArnen.
 Geliden. betalen. in D. bolDoen.
 berGeliden. wederlygeren. wandeldoem. oprichten.
 Restituere. refundere. emendam facere.
 luere. satsidare satsifacere.
 berGelidng. betaling. in D. berDyngst.

verGelydyng der wraalen dat eyn umd dat ander.
Falso. onis.

Gelynde. bozwerde. beglycheit. sekerheit. Salvus
conductus. Salva guardia. securitas.

Gelynden. Conducere.

Gelyndsmā. Conductor. Comes. Concomita-
tor.

Gelyc. slycht. in E. Eben.

Gelyc. slychtmaaken. in E. Eben maaken.

onGelyc. in E. onEben.

Gelyck. als dat eyn den anderen gelyck is. Si-
milis. adinstar. conformis. compar. parilis.

Gelyck maaken. Assimilare. equiparare. Con-
formare. appropriare.

Gelycken. slachten wyse na. Assimilare active.
assimilari passive.

Gelycknisse eyns anderen dings. Similitudo.
conformitas. paritas. parilitas. Equiparan-
cia.

Gelyckniss. Similitudo. parabola.

Gelycknissen bytzygung. Coragium.

Gelymp in E. Ger.

Gelympen. themen. boegen. waelsaen. geozloft
wesen. Licere. decere. Condecere. compe-
tere. congruere. incumbere. desio. fis. fire.
desivi. desitum. id est decere.

Gelymplyck. themelyck. boychlyck. Decenter.
condecenter. licenter. honorifice. apte. ha-
biliter. convenienter. congruenter.

onGelymplyck. onboychlyck. onthemelyck. onbe-
hoeglyck. Indecens. Indecenter. abdecens.
center. illicitum. te. inhonestum. te. incon-
veniens. enter. indecens. center.

Geloebē. truwē. Fides. fiducia. fidelitas. con-
fidencia.

Geloebē. Fides. fiducula. credulitas. creden-
cia fiducia. confidencia.

Geloebē. wyssheit. sekerheit. Fideiussio. caucio.
assecuracio. securitas. Certitudo. certifica-
cio. verificacio.

onGeloebē. ketterie. Perfidia. diffidia. infideli-
tas. heresis. heretica. pravitas. incredu-
litas.

Geloebēgher. Fidifragus.

Geloeben. betruwen. Fidere. confidere. cre-
dere.

Geloeblych guet kersten. Cristianus. fidelis. or-
thodoxus. credulus. pisticus. tasidus i. cre-
dulus. cristicola. deicola.

onGeloeblych. ketter. Perfidus. incredulus. he-
reticus. abnegatus. renegatus. acephalus.
perfidiosus.

ngēt Geloeben. mistruwen. Diffidere. discre-
dere.

Geloflyck. truwelyck. Confusus. se. fidenter.
confidenter. creditivus. ve. credenter. cre-
dibilis. le. ter. tas. fidelis. le. ter. tas. fidu-
ciatim. fiducialiter.

onGeloflyck. incredibiliter. diffidenter.

Ghelys reefflych. in E. Clepslych.

Ghelt. Pecunia. es eris.

Gelt of loyn van buschen of walden verheeghen.
Lucar. caris. silvaticum. foresta. te.

Geltstede. Pecuniarium.

tot Gelt gehoerende. Pecuniarius. a. um.

Gelt maaken. muntē. Monetare.

Gelt dat men wederenschet. Repetunde darum.

Gelt dat men sculdich is weder to richten. Idem.

Gelt van cleynen guldē. Peculium. unde pe-
culiaris.

Gelt of rent guet der huyfrouwen. kinder of
knecht dat oer byj engen is. Pecalium. [1.
Peculium.] lii.

sulck Gelt of guet werden of maaken. Peculior.
aris.

mayntGelt dat men ghebet. Epymenia. orum.

umd Gelt of metale ymans hueren. Inerare. obe-
rare. Suberare.

Geltgrych. Cupidenarius. philargius. inde phi-
largiria. e i. avaricia et philargicus. a. um
i. avarus.

hol Gelts. Pecuniosus. tas.

Gelte. in B. Spermate.

Geluck. in A. gude Adventure.

onGeluck. ongebal. wederspoit. rampspoit. Dif-
fortunium. adversitas. contrarietas. malus
eventus. in A. onAdventure.

Gelucklyck. in A. Adventurlyck.

onGelucklyck. in A. onAdventurlyck.

Ghelbe an en rat. Timpanum. ni.

Ghelbe des waters die an dat lant slyt. Veni-
lia. lie.

Ghel.

Ghelbe des waters van wederkomende ind an dat
lant geslagen wordt. Salaria. rie.
Ghelbe opt water. in B. Vulle.
Ghelben verbum. Abundare. Exabundare. Inun-
dare. Stagnare.

der Ghelben stugunge. Ceramna ceramnorum.
hol Ghelben. Undofus.

Ghelbich. Undofitas. Abundus. a. um.

Gelugt. in D. Doene.

Gelutte. in L. Lether. adiectivum.

Gemack. bzede. rast. ruwe. Commodum. Quies.
ei. Quies. etis. Pax. Requies. Ocium. Va-
cacio. Pausa. Tranquillitas. Pausacio. Quie-
tudo.

onGemack. onrast. onbzede. Incommodum. in-
quietudo. Disturbium. inquiet. Boema. Bo-
tus. us. Strepitus. us. strepor.

onGemack andoen. in B. Bezoeven.

Gemackfam. gemecklich. Commodofus. a. um. tas.

Gemecklic. ongering. in L. Lantzen.

Gemecklich. wonderlich. noetlich. verwagren. Mi-
rus. Mirabilis. Pertinax. Intricativus. Im-
bractativus. prodigiosus. Monstruosus. Ad-
mirabilis. Tediouus. anadiouus. provocati-
uus. implicativus. involutus. perplexus i.
involutus. inflexus.

berDzierlich. dzustich. eynpessich. eynwillich.

Gemelich. lechlich. in C. totCoellic.

Gemoede. in G. Gedanken.

Genade. in B. Barmherticheit.

Genade. gunst. hulde. Favor. gracia. Affectus.
Affectio.

Genade gaidg. in B. Barmherticheit.

Genade. bergifnisse. Gratia. Venia. veniola. re-
missio. condonacio. indulgencia.

gude Genade. Eucharistia.

onGenade. in S. Stuprichte.

Genaden. begenaden. in B. erBarmen.

beGenaden. vergeben. bertighen. Indulgere. con-
donare. dimittere. remittere. parcere. igno-
scere. propiciari.

byer Genaden name. Trigarium.

Genadelich. Venialis. le. ter.

Genedich. in B. Barmhertich.

onGenedich. Acharis. ris. vel idis. in B. on-
Barmhertich.

berGenchlich. Transitorius. Temporalis. Mun-
danus.

berGenchlich. Ruinosus. Caducus. peribilis. et
[1. in] B. onBlyflich.

berGenchlich. in D. onDuprich.

onberGenchlich. in B. Blyflich.

berGenchlich. in D. berDarflich.

beGenchnisse. Exequie arum. Funeralia. Iusta
iustorum.

onberGenchlicheit. in E. Ewichheit.

des ter beGenchnissen hoerende is. Exequialis.
le. Funeralis. le.

Gheyn. Nullus. Nemo. Neuter.

Gheynrelen wyff. Nequaquam. Nullatenus. Nul-
lomo. Absit.

Genecht. Terminus a iure datus. Inducie.
arum. dilacio.

Geneden. dozren. in C. Coene wesen.

Geneme. in B. Bequeme.

onGeneme. in B. onBequeme.

Ghenen. in G. Gopen.

Genen. Appropinquare. approximare.

Genesen. gesont werden. Valescere. convaless-
cere. reconvalescere. sanari. vires. resu-
mere.

Genesen. gesont maken. in A. Artzedpen.

Genesen. hent. gesont. Sanus. salvus. columis.
incolumis. valens. validus. sospes. pos-
compos. potens. robustus. fortis. virtuosus.
salvificus. et in G. Gesont.

Genguer. Zinziber. ri.

burGengher. Precessor. antecessor.

Genneten. in B. Bynghen.

Genopch. Satis. sufficiencia.

Genopch doen. Satisfacere. satisdare. conten-
tare.

Genopch doengng. Satisfactio. contentacio.

Genopch wesen. Sufficere.

Genopch heyn. in H. burHebich wesen.

Genopchlic. lustlic. in B. Blydelich.

Genopchlic. wallustich. weeldich. wunlyc. Deli-
ciosus. tas. voluptuosus. tas. vescus. a um.
vesculus. a. um. vesculositas. vesculentus.
lencia. lenter. affluens. ter. cia.

Genopchlic platze. Amenium. nii.

Genopchlic. versedelic. in H. geHoichlich.

an Genoychlic. onbersedelic. in *N.* ongehooychlic.
 Genoycht. weelbe. wunne. iolijt. wallust. De-
 licie. arum. unde deliciolus. tas. affluen-
 cia. galacticie. arum. unde galacticiosus.
 voluptas. genialis. le i. voluptuosus. ge-
 nialiter. tas. lauciositas. lauticiositas. apri-
 citas. apricus. a. um. amenitas. amenitu-
 do. solacium. iocunditas. gaudium. leticia.
 delectacio. delectabilitas. oblectacio. oblec-
 tamen. luxus. us. ui. et luxus. a. um. spor-
 tale grece i. delicie.
 Genoegeen. Sufficere. contentari.
 Genot. wassijt. Emolimentum. adventagium.
 obvencio. cetera in *B.* Bate.
 haysz Genoten. laten. hpen. Lato. onis. lato-
 nes in plurali. curialis. les. pares curie.
 gerichtz Genoten. Pares iudicii. Scabinus. ni.
 eniz Genoten. Coniuratus. coniurati. astricti.
 speel Genoten.
 Ghent. Anser. herbilis.
 Gentz pch. gantz. in *N.* Alamen. et in *N.*
 Alanch.
 Ghere. lass. lappe. Pecia. commissura.
 Ghere. slappe. Ora. re. fimbria. e. unde fim-
 brio. as. lacinia.
 mps Ghere. Ornamenta. orum.
 Gherhamer. Vestibulum. armarium. sacristia.
 archanum. archinum.
 Gerade. snel. in *B.* Bald.
 Gerade. boedel dat dpe vrouwen sterbende geven
 an achtergelaten. clemode. Exuvie. arum.
 Gherdde. ruede. Virga virgula.
 Gerdde of ruede in en schyp dawe men dpe dyppte
 des waters mede soecht. Amentum. ti.
 Gerdener. Ortulanus.
 Gheren. begheren. lusten Desiderare s. celestia.
 afficere. affectare. optare. Exoptare adop-
 tare. peroptare. gliscere. cupere. concupis-
 cere. appetere. ambire. nae xeren Avere ca-
 ret supino. gestire. inhiare. fero fers. anhe-
 lare. libere. libescere. perlibere. perlibescere.
 Geren. huyssen als wyen of huer et cetera. Blic-
 trio. tris. trire. bilbio. bis. bire.
 Gerich. Avidus. Cupidus.
 Gerichheit. Aviditas. Cupiditas. Concupiscen-
 cia. Cupido. inis.

be Gerlich. Desideranter. Affectanter. Affectuo-
 se. Oprato. Optative. Exoptanter. Cupide.
 Anhelanter.
 be Gerichheit des blesches. Libido. Concupiscen-
 cia.
 be Gerte. Optacio. optamen. desiderium. affec-
 tus. affectio. appetitus. libitus. us. ui. li-
 bitum. ti. libido. concupiscencia.
 Gerentscap. huystrait. rachsheit. Requisita. instru-
 menta. utensilis. le. utensilia. supellex. su-
 pellectile. lis. lacunar. ris.
 schyp Gerentscap. Armamentum.
 Gherang. snel. in *B.* Bald.
 bur Gerende of burhrecht an en perde. Antela.
 echter Gerende. Postela. ind die rgem dar af die
 dem perde onder den slact ghent. Subtela.
 Gericht. Iudicium.
 Gericht heghen. in *B.* Banchspannen.
 hoir Gericht trecken of laden. Trahere. Evo-
 care. Citare.
 die int Gericht sahen burhrecht. Apparitor.
 Gerichtstede. Auditorium. consistorium.
 bur Gerichtstede dat gerempse. Caula. le.
 Gherme. outw. Ovis. Femella.
 Gerne. willichlich. Libens. Libenter. Volun-
 tarie. Sponte. Spontanee.
 on Gerne. node. Invite. illibitus. illibite.
 Gerichheit. Libencia. libitus. us. libitum. li-
 biti.
 Gerucht. Clamor. Strepitus.
 Gerucht meere. spracke. Rumor. Fama. Sermo.
 guet Gerucht. Adoria. Eulogium.
 Gherwen. toutwen ieder. Cerdare. Purgare. Pre-
 parare.
 Gherwer. ledertoutwer. Pelliparius. Alutarius.
 Cerdo. onis. Gallarius. Gallicarius. a. um.
 Gesell in der noit. Socius.
 in den ampt. Collega.
 in den wege. Comes. Commeator.
 in den loen of berdienst. Consors.
 an der tassen of in geselschap. Sodalis.
 mpt Gesell. Confocius. confodalis. consors. com-
 plex s. in malo.
 mit Gesell in der tabernen. Artibernalis. lis.
 Geselle in *E.* Claut.
 Gesellen van eynen ampt. Collega. ge.

Gefelsam wesen. gefelschap halben. Sociare. con-
 sociare. associare. comicare. participare.
 conversari. confortiri.
 Gefelschap breken. Dissociare. absociare.
 die onGefelsam is. Aceronicus.
 Gefelsamheit. Socialitas. ter. sodalitas. ter. soda-
 licium. societas. comitacio. Familiaritas. ter.
 Gefelsamlich wanderen. Conversor et obversor
 idem. inde conversacio et conversativus et
 conversabilis. le. ter. tas.
 Gefelsamlich. Socialis. Familiaris. peculiaris.
 comiter. contubernalis. lis. et contuberna-
 lis. le. ter. tas.
 Gefelschap. In C. Compagne.
 Gefelschap. masschap. werfchap. haeberte. gesterpe.
 Convivium. Epulacio. Comessacio. allo-
 gium. epigna. simphusium. sitapolium.
 Gefelschap. masschap. werfchap halben. Convivor.
 aris. epulor. aris.
 Gefelschap maken. Collegiare.
 Gefelschap andoen. Associare. comitari. conco-
 mitari.
 Gefelschap omtzongelt. Amplecia.
 Gesinde. Familia. pergula.
 Gesinde der groter herscappen. Aulicus. aulan-
 nus. auleus. auleus. aularis.
 hupGesinde. Domesticus familiaris.
 des soens Gesinde. Filiusfamilias. [denkl. te
 lezen filiifamilias.] filiifamiliaris f. filii
 nobilium.
 des Gesinds heer of [l. of] besorger. Paterfami-
 lias. paterfamiliarum.
 des Gesinds soeghdyger. Massarius. et in N.
 Nuyff ind gesinds regierre.
 Geslecht. hercompt. in N. Art.
 van en Geslecht dye oeverste. Genarcha. inde
 Genarchia.
 Ghepffel. swepe. swycke. Flagellum. mastigia.
 gie ripistes. tis. verberaculum.
 Ghepffel van dublen strenghen. Scorpio. onis.
 Gepffel of gepffel slege van offen of barren leder.
 Gepfelen. Flagellare.
 Gepfeler. Flagellator. magigo. Teras i. Flagel-
 larius.
 Gheste. Blictrum. fex. fermentum. zima me.
 Ghesten. Blictrare. fermentare. zimar.

bat ongeGestet is. Azimus. a. um.
 Geste. Hospites. convive.
 Gestern. in G. Gefelschap. masschap.
 Gest. spet. Spiritus. anima. siche.
 Gestlich. Spiritualis. le. ter. tas. spiritalis.
 le. ter. tas. religiosus. tas. cerimonialis. le.
 ecclesiasticus.
 onGestlich. Irreligiosus. tas.
 Gestliche cleder. Religio. habitus. us.
 Gestliche stede. personen of saken to aberwelds-
 gen. Prophanare.
 onGestliche stede. personen of saken. Propa-
 nus. a. um.
 Gestlich guet buten recht to verkopen. Symonia.
 dye Gestlich guet buten recht hoep off verkoept.
 Simoniacus. a. um.
 Gestlichkeit. Religio religiositas. spiritualitas.
 gebingde Gestlichkeit. Ypocrisis. ypocrisia. su-
 persticio unde supersticiosus.
 Gestlic mynsh bynnen synen proebellair. Novi-
 cius. cia. Nuperus. ra. unde Nuperitas.
 tis.
 Gestlicher personen of der schoelre straffing dye
 men oen an doet. in D. Disciplijn.
 ontGhesten. uyt den schyanch stellen. Dissipare.
 dispartare.
 Gestalt. gesteltnisse. Disposicio.
 wal Gestalt. wal geschrykt. Compositus. bene-
 formatus. benedispositus.
 onGestalt. ongeschikt. Deformis. distortus.
 Gesont. starch. in G. Genesen.
 onGesont. in C. Czanch.
 Gesont wesen of werden. Salvia. is. ire. Valere.
 convalere. convalescere. valescere. et in
 G. Genesen.
 Gesont maken. heplen. in N. Artzeden.
 Gesontmeier. heplant. Salvator. sanator.
 Gesont sijn wij ons. blyft gesont in N. Abdee.
 Gesuntheit. Sanitas. Incolumitas. Sospitas. va-
 litudo. Valencia. Convalescencia. Validitas.
 weder Gesont maken. Resanare. Recurare.
 Ghet. wat. byst get getwat. etwat. Aliquid.
 aliquantum. quantisper. aliquantisper. tan-
 tum. tantillum. tantisper. quicquid.
 Ghepte. tzeeghe. huettsken. Capra. Capreola.
 Capreolus. Edus. Capella. Ibex. Segena.
 O

Gheuten. tzeeghen. Caprinus. a. um. Capri-
lis. le.
Gheuten stal. Caplis. plis.
Gheuten herdde of verwaerre Caprarius.
dat van Gheuten gebaeren is Caprigena.
geine der Gheuten sanc of los dat is van stant-
kender materien. Tragerdia. die.
Gheuten hart. Stirellum.
long Gheute. long tzeeghe. huetighen. Capreo-
lus. la. Edus. Edulus. Ediculus. Edellus.
omnia di.
van eyne Gheuten ind herte gebaeren. Trage-
lophus. Hircocervus.
verGeten. versummen. verwarlosen. Oblivisci. ne-
gligere. detractare. vel detractare i. negli-
gere. obliterare i. oblivioni tradere. descio.
is ire. similiter.
die tot verGeteniss of versummiss genenget is. Obli-
teratus. obliviosus. negligens. letheus. a.
um. letargicus. a um.
verGeynge versummenisse. verwarloosheit. Obli-
vio. Omissio. Negligencia. Obliteracio.
Obliteramen tum. Obliviositas.
verGeyenheit. Oblivio. Aestia. Negligencia.
Gheten. Marfus. a. um. Comestus.
half Gheten. Semesus a. um.
Ghetten barnsteyn in W. Agetensteyn.
verGeyzen. verminnen. in W. verLustigen.
Ghebe. in B. Begheve.
onGhebe. in B. onBegheve.
Ghebel van en gupf. Ortogonium. nil.
Gebelle op den lande. Descensus. us.
Gebelle op den water. Decursus. us.
Gebellich. in B. Begheve.
onGebellich. in B. onBegheve.
onGebellich. onfelic. in W. Weth.
Geben. Dare. Donare. Tribuere. Prebere Tra-
dere. Prestare. Erogare. Conferre. Edere.
Duo. is ere Impendere. Assignare. Lar-
giri. Commodare. Impartiri deponentali-
ter. vel impertire active. Dependere i.
tribnere.
geverGeden verminnen. uitgaen. Renunciare ab-
renunciare. resignare. effluere.
geverGeden. minnen in B. Bechen.
verGeden. verminnen. verminnen. Derelinquere. Di-

mittere. Deserere. Desertare. desio. sis. fire-
desivi. desitum. Polluceo. es. ere. Preter-
mittere. Destituere i. deserere.
miltlich Geben. Largiri Dispendere. Dispensare.
mild Geber. Duo. nis. largitor. dispensor. Di-
spensator.
weberGeben. Reddere. redonare. refundere. re-
stituere. resignare. rependere. retribuere.
milt samenGeben. Collargiri. Contribuere.
toeGeben. toeschrijven. Attribuere. Ascribere.
toeGeben. Addere. adlungere. apponere.
toeGeyng. Addicio. additamentum.
hoirGeben. hoirdel geben. Predo. dis.
onderGeben. Subdere. Submittere. substerne-
re. subicere. supponere. subiectare. sub-
citare.
unabGeben in D. umbGeylen.
verGeben vergestigen. in F. Fenijnen.
verGeben. verminnen mitsdant. in G. verGeyaden.
Geyng. geyng. ind bysunder ter geystlicheit
dienende. Collacio.
Geben sich gebangen. Deo. dis. dere.
almiff Geben. Erogare.
aberGeben. versnaden. versminnen. verspiten. ver-
wanten. verbaaten. vernuten. verontachtogen.
versnoeden. smelken. schenden. verschemen. De-
dignari. confundere. spernere. refutare. con-
futare. contemnere. annihilare. vilipen-
dere. nichilipendere. criminari. insultare.
ferocio. cis. cire. aspernari. despicere. de-
spectare. despicio. aris. fastidire. avertor.
teris. eciam de hoc in B. Blameten. abi-
cere. proicere. Respuere. dese voorgescheven
verba heyn oick verba.
aberGeber. versnader. Cathafrontus. een ver-
snader.
inGeben. inblaffen. randen. Consulere. lucina-
re i. suadere. instigare. censere. suggerere
in malo. indere. suggillare. hortari. adhor-
tari. exhortari. cohortari. Nota dyt con-
trasten hyr af in B. antkanden.
inGebelic. inblaffen. toerandeln. Consultabilis.
le. ter. tas. lucinabilis. le. ter. tas. sua-
fibilis. le. ter. tas. instigabilis. le. ter. tas.
suggestibilis. le. ter. tas. hortabilis. exhor-
tabilis. adhortabilis. le. ter. tas.

inGebet. inblayfer. toetader. Confultor. luci-
nator. fuafor. perfuafor. perfuaforius. a.
um. instigator. fuffeffor. inditor. fuffil-
lator. hortator. adhortator. exhortator. co-
hortator.

inGeyng. inblaefng. toetadyng. Confultacio.
lucinacio. fuafio. fuafus. us. fuadela. per-
fuafio. perfuadela. instigacio. inflinctus. us.
fuffeffio. Indicio. fuffillacio. hortacio. hor-
tamen. tum. adhortamen. tum. adhortacio.
exhortacio. exhortamen. tum.

dye gern Gebet. Dativus. a. um.

Geblyc. Pollucibilis. le. ter. tas. Donabilis.
le. ter. tas. prestabilis. le. ter. tas.

berGebelyc ber mifdapt. Remiffibilis. le. ter.
tas. remiffivus. condonativus. condonabilis.

le. ter. tas.

berGeyng. bergyng. in F. Fenjyng.

berGeyng ber mifdait. Indulgencia. remiffio.

condonacio. venia.

Gebal. in A. Abenture.

onGebal. in G. unGelyck. [I. unGeluck.]

onGebelyck. in A. Armtick.

Geynglyc. gelyantsam. Tractabilis. dicibilis.
placidus. contentabilis. contentivus. ratio-
nabilis. discretus.

Geulen in eten ind dyncken. in B. Baffen.

Geborecht.

inGewende. pensen. tripen. Intestinum. exta.

torum. abeguina sunt partes intestinorum.

viscus. ceris. viscera.

dye inGewende besuydt der beesten om datc upt

to wyghien. Abellis. tis.

Gewoente. in A. Aughe.

Gewen. ghenen. Offitare. hyare. exippitare.

pandiculare. bataclare.

Gewer. Offitator. hyator. exippitator. bata-

clator. pandiculator. pandicularius.

Geyng. Offitacio. offitatus. us. offitamen.

bataclacio.

Ghy. jr. Vos.

Gecht int gemeyn. Paralifis.

Gecht in den handen. Cyragra.

Gecht in den voeten. Podagra.

Gecht in den knochelen. Arthetica.

Gecht in den hoepen bis totten lippen. Sciatica.

Gecht lopende na allen leeden. Gutta.

Gechtich. Paraliticus. Cyragricus. podagricus.

artheticus. ciaticus. guttosus. Artraicus.

berGhist. vergifnisse. in F. Fenijn.

Ghist. in G. Ghaebe.

meGhist. Additamentum.

beGhistigen. in G. beGaeben.

Ghyge. bedel. Vigella.

Ghynger. bedeler. Vigellator.

Gilde. in B. Booderscap.

Gillen. in B. Bedelen.

Gylte. in B. Bedeler.

Gylte. Porca castrata. Eunucha.

Gymne. fuzte. hyne. Cespes. tis. Pullula.

germen.

beGanne. Principium. Inicium. Exordium.

beGannen. anheben. bestaen. anflaen. Inicari.

Incipere. Intentare. Ordiri. Exordiri. Tem-

ptare. Attemptare.

ontGnnen. bestaen. Exordiri. incipere.

Ghyfter. in B. Bzanne.

Ghyer. eyn vogel. Vultur. ris. vulturius. rii.

Ghyers. Vulturius. a. um.

Ghyerbalk. Erodus. dii.

Ghyer. ghyerich. bzack. nauwe. Avarus. Cupi-

dus. tas. pido. cupidulus. Cupidiosus. cu-

pidineus. philargiricus. Parabata. te. ver-

berosus i. cupidus. Parcus. tas. Infaciabi-

lis. Tenax.

Ghyeren. in G. Gheren.

geltGhyerich. Cupidenarius.

Ghyerichheit. bzackheit. nauweheit. Avaricia. Cu-

piditas. cupiditas. Cupido. dinis. Infa-

ciabilitas. Philargiria. Aviditas. Pleonexia.

Parcitas. Tenacitas.

Ghyfel. in B. Bzage.

Ghyffen. in G. verDuncken.

Ghyflich. megnich. Opinatorius. opinabilis.

Opinativus. Coniecturabilis. Suspiciabilis.

Conicibilis. Arbitrabilis. Putabilis. Estima-

bilis. Existimabilis. le. ter. tas.

onGhyflich. onmegnich. Inopinabilis. Inestima-

bilis. inexistentabilis et cetera. preponas ly.

In de ly. Ghyflich.

Ghyffer. megnre. Opinax. cis. Opinofus. Opi-

niosus et cetera verbalia de ly. Ghyffen.

Ghiffinge. meynonge. Estimacio. existimacio.
Coniecturacio. Coniectura re. Autuma me.
arbitracio. suspicio. opinio. Opinacio. pu-
tamen.

Gyfteren. Heri. Hesternus. a. um.

eerGyfteren. Pridie nudiustercius.

dat eerGyfteren geschach. Pridianus. a. um.

Gyeten. stozten. Fundere. Lybare. Futire.

untGyeten. unistozten. Effundere. Effontio. tis.
tire. Eluere.

inGyeten. instozten. Infundere. Imbuere. Ver-
go. gis vergitare. convergere.

berGyeten. berstozten. Diffundere.

wijder wegen Gyeten of stozten. Circumfunde-
re. Diffundere.

aerberGyeten. aerberstozten. Perfundere. Trans-
fundere.

tegenGyeten. Offundere.

wederGyeten. Refundere.

onder een Gyeten. Confundere.

Gyebat. Fusorium.

dat van Gyetens wegen niet in en blijft. Fu-
tilis. le. Nota van desen Gyeten mach men
oick brynnen in S. Stozten.

Glanz. schyn. Splendor. splendificencia. ful-
gor. fulgiditas. nitor. nitella. rutilus. ruti-
lacio. iubar. candor. Epizama.

Glanzende. in B. Blendende.

Glass. Vitrum.

Glass dat seer reyn is. Hyalum. li. unde hya-
linus. a. um.

Glasen materi. Admonitrum.

Glasen. Vitreus. a. um. hyalus. a. um. hya-
linus. a. um. quillenus. a. um.

Glat. slijberich. slijmich. Lubricus. Viscosus.
Limosus.

Gelabn. speer. lancn. Hasta. Hastile. Lancea.

Lanceola. Amentum. mucro. Transen. Tran-
sentina. Quirina. Spiculum. brevis lan-
cea.

unt Gelabgen. speeren of lancien to spelen off
dair mit verhten. Lancinare. Lanceare. de-
lancinare.

Glyden. Lubricare.

mit Glyden. mitdallen. Collabor. ris. Dilabor.
per. diversimode. elabor. per. extra. illa.

bor. per. intra. prolabor. per. procul. pre-
labor. per. ante. preterlabor.
bur hyan Glyden of dallen. Relabor. per ite-
rum. Sublabor. per subtus.

Glymmen. gloeyen. Candere. Candescere.

Gelynt. Staechet.

Glynstren. in B. Blendhen.

Glyppe. in C. Cleve.

Glyssen. licken. polieren. Polire. Depolire. Re-
polire. per iterum. Oblimare. Limpidare.
tot Glyssen off licken hoerende. Politorius. a.
um.

Glysser. licker. Politor. Oblimator. Limpidator.

Glyssen. blyssen. Ypocrisare. simulare. assimu-
lare. Dissimulare. consimulare. Fingere.

Glyssener. guetdunckel. ypoct. blysser. Fictor.
Simulator. assimulator. Dissimulator. con-
simulator. simulatorius. ypocrita. supersti-
ciosus.

Glyssern. ypoctisg. blyssern. Fictio. simulacio.
assimulacio. consimulacio. dissimulacio. ypo-
crisis. ypocrisia.

tot der Glysserien hoerende. Simulatorius. Fic-
ticius. a. um.

Glypm. in C. onClair.

Glymichheit in der lucht. Aporie.

Glymichheit. in C. onClairheit. glymichent.

Glyme maken. glymen. Turbidare. Turbulen-
tare. Obcenare.

Gloeyen. in B. Glymmen.

Glori. in C. Cerewerdichheit.

gdel Glori. Cenodoxia. e. pictuita pompa.
pompa. pompulencia. pompositas. appa-
ratus. ventositas. ventuositas. vana gloria.
die gdelre Glorien vol is. Cenodoxus. Cedoxus.
Pomposus. Pompaticus. Pompulentus.

vol Glorien. Mactus. a. um.

Glorioes an saele ind libe. Amplides. dis. Am-
phidoxus. amphidoctus.

gdel Glori deffenen. Pompare. Ostentare.

Glose. Glosa. Commentum. Expolicio. Glo-
tella. Glosula.

Glosieren. Glosare. Commentare. Exponere.
glosellare. glosulare.

Glosierre. Glosator. Glosarius. Commentator.
glosellator.

Gloist.

Gloit. Candor.
 Gocheler. in C. Coehler.
 Golden. gulden. Aureus. Criseus. a. um.
 berGolden. bergulden. Deaurare.
 hol Gols. Aurulentus
 stuck Gols. Emblema. tis.
 Golt. Aurum.
 Goltampt. Aurificium.
 Goltmeker. Aurifex.
 Goltmeker. silbermeker. Alchimista. die kunst
 heit Alchimia.
 Goltsonder. Auriscinda.
 dair men Golt bewaert. Aurilegium.
 Goltkrupt. Affodillum. Agatilia.
 Goltsonder. gadem. werchstede. potegel. Aurifi-
 cina.
 Goltshyber. Aurigraphus.
 Goltshyste. guldenstyste. Aurigraphia.
 Goltshym. Aurifleuma. aurugo.
 ratien Golt dat upt den boemen loept. in C. Cat-
 tengolt.
 Goltz dyz deit ind silbers een deyle. Electrum.
 tri.
 die Goltfawich hair hest. Auricomus.
 Goltkunne synt dit. Zoab. zaab. ofac. Tarsis.
 obrizon.
 Goltbarwe. Rava. ve.
 Goltroit. Fulvus. a. um. ravus. a. um. ravu-
 lus. Raustellus.
 Goltsonder. Aurifaber. bri.
 Goltgroebe off goltkumple. Aurifodina.
 Goldemer. een vogel. Aurificeps. Fraudula.
 Godel. Cingulum. Cingulus. li. Cinctorium.
 Cinctura balteus. balteum. Caculum. zona.
 zonula. zonella.
 Godel rym. Mastigia. e.
 Godel van gold off silber. proprie en Dupsinch.
 Tropheum. phi.
 Godelmeker off des totten godel hoirt. Zona-
 rius. a. um.
 Godelhyngge. Zonifragium.
 sonder Godel. Azonus. a. um.
 Godel ter byloest. in B. Byloestgodel.
 bypt Godel. Cintus. ti. fasciale. lis.
 smal Godel. Semicintium.
 Godel der dyere. Cingula. le.

hupchGodel. Ventrals. lis.
 lendenGodel. in L. Lendenper.
 Godel ten stryde. Accingere.
 Godel to wanderen. Precingere.
 Godel to openen. Succingere.
 Godel gemeynlich. Cingere. Accingere. Suc-
 cingere. Circumcingere. precingere. Incin-
 gere.
 Godeler. Cingulator. Balteator.
 Godel off piyp des ghoenen die hoifman is van
 henderden. Antecenturialis. lis.
 Goere. molwoym. molwoym. Talpa. Hasfala. le.
 Golt. in B. Byloest.
 Goete. Gruellum.
 Got. Deus. El. in G. namen Gols.
 den Golt lief hebet. Theophilus.
 Got onsterflich. Athanatos.
 Got des doids als mercurius. Theutates.
 Got behued u.
 Got geleid u.
 Got seggen u.
 Got byl u geleiden.
 Got moit u behueden.
 Got moit u geseenen. } in A. Abder.
 Gotlike oeffening of ere. Theuseubia.
 Gotlike guedertigheheit. idem.
 die Got offent. [l. oeffent.] Deicola.
 die Got doet. Deicida.
 umd Got geben. Erogare.
 en half Got die alleyn van der moeder of des va-
 der wegen got is. Hemitheus thei. Semon-
 onis. Centaurus. ri.
 Gotheit. gotlicheit. Deitas. Divinitas. Theotita-
 vel theoteta.
 Gotlich maken. Deificare.
 Gotlike antwerde. Oraculum. li. ind die stede
 dair dat so schuydt heit oick Oraculum. Elo-
 gium.
 Gotlich byanch. Marina. ne.
 Gotlich gedanch. Pronoe. es.
 die Gotlike saken handelt of spreckt. Theologus.
 Gotlich handel of sprack. Theologia.
 Gotlike saken to handelen of dair van te spreken.
 Theologor. aris. Theologicor. aris.
 Gotlike dingen bemerken. Theorare.
 die Gotlike dingen bemerkt. Theoricus.

Gottlich. Deificus. Divinus. Deicus. a. um.
archanus. aporetus. theoricus. indiges. tis.
cerimonialis. mysticus. theologus.

Gotschuyff. in B. Bedehuyff.

Goutwe. beschijde. in C. Cloick.

Gra barbe. Griseus. a. um.

Gra. grys werden. Caneo. es ere. ut in pre-
terito caret supino. Canescere et caniscere.

Gra. grys. Canus. a. um. canutus. a. um.

Gra hait. Canus. ni.

Graheit. Canicies. ei. Canitudo.

Gra. grys eer tuis. Precanus. a. um.

to samen Gra. grys werden. Concanere. Conca-
nescere.

Grabben. geypen. rapen. in G. Grappen.

Gradail. een sangboeck onder missen. Gradale.
graduale.

Grass. Sepulchrum. Sepulchrum. sepultura.
mausoleum proprie principum monimen-
tum. Sirophagus. Tumulus. tumulus. un-
de tumulosus. tas. puticulus. Seron. Sar-
cophagus. Tumba. Fossa. Poliantrum i. se-
pulchrum. Cippus pi. Bustum ti. Bustu-
lum ti.

ledich Grass. ydel grass. Scenotaphium.

op Grass der doden die schijft. Epitaphium. phil.

op een Grass gehoighde erde. Tumulus. Tumu-
lus. unde tumulosus. tas.

Gram. gyl vergaayt. in B. herVolgen.

Grammen. Coernnen. in B. Belghen.

herGrammen. vertroennen. vergzellen. Irriare. pro-
vocare. commovere. incitare. excitare. exa-
cerbare. conturbare. perturbare. forisfacere
i. offendere. infendere. infensare. cetera in
B. Bedroeben.

Granaten appel. Malumgranatum. Malumpu-
nicum.

Gransen. gyllen grinnen. Substomachare. mur-
murare. mordescere. sevirare. irasci. cetera
in B. Grammen. et in B. Belghen.

Graye. pot in D. Deghel.

Grass. spier. Gramen.

Grass vergaderen. Graminare. Congraminare.

Grass plucken of snyden. Degraminare.

myt Grase verbullen. Ingraminare.

afGrasen. Degraminare. agraminare.

Grasich wesen of werden. Graminere. grami-
nescere.

hol Grass. Graminosus. a. um. tas.

Grasich. Gramineus.

Grashoff. pzeel Viridarium. ortus. ti.

Grat. trap. Gradus us. Ambo onis. Anaba-
trum tri.

Grat ban en visch off dgete. Spina.

Grat. stait. Gradus. status. habitus.

hoych Grat. Altigradus.

Grabe in C. Cuple.

ban Grabe to grabe. Fossatim.

Grabe der doden. in G. Grass.

ban Grabe to grabe. Tumulatiur.

Graben. Fodere. arapagare. cespitare. fossare.
fodare. fodicare i. leniter parum summam
fodere.

beGraben die doden. Sepelire. Tumulare. fune-
rare. Humare. pollingere.

myt den Graben off myt der erden opgraben. Ef-
fodere. defodere. exhumare.

Graben. knagen. in C. Cethelen.

Graben. woznen wozten. wuelen als die wer-
ken. [i. verken.] Scrobare. inscrobare.

Graben. snyden. segel. muntyseren off des gelijck.
Incudere. Incidere. Sculpere. Celare.

rutwe wisse Graben off knagen. Anfractus. us.
ni. unde anfractuofus. tas.

umGraben ter bestnisse. Circumfodere. Circum-
vallare

samen mit beGraben. Conssepelire.

Graben wijder wegen. Disssepelire.

opGraben. Exhumare. disssepelire.

**der Graben beroeber als aber die dode lichamen
daer in wesende.** Vespilio. nis.

die beGraben is. Humatus. sepultus. Tumu-
latus.

onbeGraben. Inhumatus. Insepultus. Inops pis.

samen beGraben. Conssepelire.

samen Graben. Confodere.

Graben manigerley wijse. Circumfodere. Dif-
fodere.

Graben to rugge. Defodere. refodere. Retro-
fodere.

inbeGraben. Infodere.

mytGraben. Effodere.

doir Graben. Perfodere. transfodere. traicere i.
 perforare. in B. doir Bairen.
 weder Graben. Prefodere. Refodere.
 under Graben. heymelick graben. Suffodere.
 weynich Graben. idem.
 aeber Graben. Transfodere.
 Graben buplicken off dode Iychamen. Pollingere.
 xi. etum. f. linsi. linctum.
 des totter be Grabungen hoirt. Sepulchralis. le.
 Gede. swaite. trapp. in G. Gait. tray.
 Gede off trappen to bzeien. Degradare.
 mit Geden off trappen to vertzieren. Grado.
 as. are.
 Gedeich.
 Gehenlant. Grecia.
 Gechig munsch. Grecus. ca.
 Gzel. in B. wer Folgen. [L. ver Folgen.]
 Gzensynch. eyn cynth. Potentilla.
 Gzepe. Tridens.
 Gzeep den men ghyt. Raptus.
 Gzebe. Comes. Comitellus.
 Gzeffcap. Comitatus. us.
 Gzebynne. Comitissa.
 van den Gzeben die oberste. Comarchus. syn
 herlicheit heit Comarchia.
 der Gzeben berlustering off blasenering. Comi-
 cium placitum. Sutte spele to hantperen heit
 Comiciare. ymant in dat spele to bzeigen In-
 comiciare
 in eyns Gzeben stede wesenbe. Vicecomes. Vi-
 ceecomitissa.
 Gzebel. cun dyer. in D. Daff.
 Gzeber. Fossor. Fossator.
 boden Gzeber. Busticeta. pollinctor.
 Gziffel. Stilus. Frigidita. te. graphius. phil.
 graphium. phil.
 Gzyl. in B. der Folgen.
 Gzullen. in G. Gzansen.
 Gzinnen als dyere. in B. Bzeeschen.
 Gzinnen als lunde. in B. Bzammen.
 Gzinnen. in G. Gzansen.
 Gzint. wardt. Arena. Insula. mediamnis. Sa-
 lietum. alluvius.
 Gzint. rugt. schozft. Scabus. ei. scabiecula.
 scabritudo. scabia e. scabiola. scantus. alo-
 picia. porringo. ginis.

Gyndich. schozft. seerich. schebbich. ruydich. Sca-
 biosus. tas scaber. bra brum. scabidus.
 scabidulus. scabus. a. um. i. scabiosus. ti-
 niosus. porriginosus. pruriginosus. pruridus.
 prurilentus. alopiciosus f. in capite.
 Gyndel. Obex. repagulum. propagulum. cla-
 trus. tri. hic Vectes. tis. Vecticulus. Ob-
 staculum.
 Gyndelmeker of dat tot Gyndelen hoirt. Vecti-
 cularius.
 Gynnen. weynen. hynlen. schynen. Flere. Luge-
 re. Lacrimari. Plangere. Plorare. Eiulare
 proprie feminarum. Lamentari. Luctuare.
 Elugere. lugescere. Elugescere. Nenior.
 aris.
 Gynnen als swyn. Grynire.
 Gzyp. eyn bagel. Grisso. onis.
 be Gzyp. baic. Capcio. Capciositas. Observa-
 cio.
 be Gzypen. bairen. in A. Archwilligen. et in
 C. doir Comen.
 Gzypen. grabben. rapen. Comprehendere. de-
 prehendere. apprehendere. capere. rapere.
 captivare. prendere. raptare. raptitare.
 an Gzypen. bangen. antasten. Capere. captivare.
 apprehendere. comprehendere. arripere. cir-
 cumcapere. damo. as
 he Gzypen. verstaen. in A. ber Neemen.
 be Gzyp der sahen. in S. Synne. verstant der
 sahen.
 umbe Gzypen. in D. umbe Dangen. umbe Gzypen.
 samen Gzypen. mit Gzypen. Corripere.
 Gzypen hier ind dair. Diripere.
 to rug Gzypen. Deripere.
 Gzypen van verre of boir. Proripere.
 doir Gzypen. Preripere.
 Gzypende. in B. Bzende.
 Gzypende. Rapax. rapidus. rapaculus. unde-
 rapacitas ter. ravus. a. um.
 Gzypende wesen of werden. Ravere. ravescere.
 Gzypung. Raptus. us. rapacitas. rava ve.
 Gziff. gra. in G. Gra.
 Gziff. schycklic. bebeerlic. Horridus. Horri-
 dulus. horribilis. Terribilis. Territus. Per-
 territus. Pavidus. Formidolosus. Meticulen-
 tus. cetera in A. Anxietich.

Groeben. in C. Caenen.
 Groff. Grossus. grossulus. baser. a. um.
 Grof. dum. in D. Dul.
 Grof maken. Grossare. Congrossare. Degrossare.
 Grof wesen of werden. Grossen. es. ere. grossescere.
 Grofheit. Grossitudo. grossicies. ei. grossitas.
 Groepen. geduyen. Vigere. escere.
 Groepsam. lustich wesen. in B. Bloepsam wesen.
 die Groepsam. lustich is. in B. die Bloepsam is.
 in der Groepsamheit onderhouden. Vegetare. unde vegetabilis. le. ter. tas.
 Groene. Viridis. de. Prasius a. um.
 Groen. bartich als bleisch. bisch. Recens. Friscus. a. um.
 Groen wesen of werden. Virere. escere. Evirere. Evirescere. per. extra. invirere. Invirescere. per. intra. Convirere. Convirescere. per. simul. Revirere. revirescere. per. iterum.
 Groenen. twygeren als hoeme. Frondere. Frondescere. Comare.
 Groenicheit. Viror. Viriditas.
 Groene platze. Viridium. dii. Viridarium. Virorum.
 Groepe. pot. in D. Deghel.
 Groepen meker. potmeker van erden. Lutifigulus.
 Groffen. Grossus.
 Groit. Michel. Magnus. Ingens. Grandis. grandiusculus. Pergrandis. Tamgrandis. quamgrandis. eximius. Immanis. ne. Vastus.
 hoe Groit. Quantus. Quantulus. Quantillus. unde Quantitas. Quantisper.
 so Groit. Tantus. tantulus. tantillus. Tantum. inde Tantitas. Tantumdem. Tantidem. Tantisper.
 wat Groit. Aliquantus. Aliquantulus. Aliquantillus. Aliquantulum adverbium.
 die Groit gehalten is onder den wolck. [1. volck.] Magnas natis.
 Groit wesen off werden. Grandere. Grandescere.
 seer Groit. Permagnus. premagnus. Quammagnus. tammagnus.

Groit maken. verheffen. verhoegen. werdych maken. Exaltare. Magnificare. dignificare. extollere. sublimare. Culminare. Vastigare.
 Groter maken. Maiorare.
 wat Groter. Maiusculus.
 die Grote dyngen doot. Magnificus. Magnalis. le. Groitheit eyns menschen. Statura. Vastitas.
 Groitheit. Magnitudo. granditudo. Granditas. Quantitas. Vastitas.
 Groitheit in wesen. Magnificencia.
 Groitlich. werdelich. staitlich. in H. Herlich.
 Groitlich. Magnifice. Magnificenter.
 die Groitste. Maximus. quamaximus. Tammaximus. permaximus.
 bymail die Groitste off werdychste. Termegistus.
 Grommen. grommen. in B. Grammen.
 Gunt. Fundus. fundulus. fundamentum. Basis.
 asGunt. Abissus. fe. ge.
 Guntelouch. eyn cleyn byschen. Fundulus. fundiculus.
 Guntseeren off soeker in den putte. Arpax. arapax. arrapax. araspax. Canicula. lupus.
 Gunden. gunt raken. Fundum pertingere. Basem tangere.
 Guntlich. Funditus adver. fundamentaliter. Fundamentalis. le. ter. tas. Radicitus adver. radicaliter. radicalis. le.
 Guntbesting. Fundamentum. fundacio.
 Gunttel. Pustula. Populus.
 Gunttelich. Condilomaticus. Pupulosus. Pustulosus. tas.
 Guntsen. in A. Anxen.
 Guntselich. in A. Anxelselich.
 Guntsing. guntwel. in A. Anx.
 Gunte. Salus. salutacio. eulogia.
 Guntstede. Saluatorium.
 weest. sidt. bis. ijs. wese Geguet. Ave. Avete. aveto. avetote. Salve. Salvete. salveto. salvetote.
 tot Gumenten gehoerende. Saluatorius. a. um.
 Gumenten. Salutare. Sospitare. Sospire.
 Gumentezeger. Salutifer. Salutigerus. Salutigerulus.
 Gunt. Fermentum.
 Gunter. Fermentator.

Gufwel. in A. Anxt.
 Gufwelen. eysen. in A. Anxten.
 Gufwelich. in A. Anxtfelwich.
 Guedehouden. witte vrouwen. Belevitten. Penates.
 Guedenhogen. bzolich. in B. Blyde.
 Guede. pluraliter. Bona.
 Gueberhand. guebertigeren. guetlich. in B. Berbe.
 Gueberhand iugde. Maior natu. optimas atis.
 Pocior. Sanior.
 Guedertierenheit. in B. Barmherticheit.
 Guedertierlich. guetlich. guedich. Benigne. Benigniter. Humane. Humaniter. Humanitus.
 Pie. Clementer. Mite.
 Guedesdach. mytweke. Dies mercurii. Feria quarta.
 Guple. in G. Goyre.
 Gulden. dat van Golde is. Aureus. Crifeus.
 Gulden. Florenus.
 verGulden. abergulden. Deaurare. Crisare.
 Gulden mont. Crisostomus.
 Gulden iair. Annus iubileus. Annus gracie.
 Annus remissionis.
 verGuldet. Deauratus. Crisatus.
 Gulsich. hait. Gulosus. Crapulosus. vorax. ambrosius. a. um. catiliosus. avidus. dorco. onis. cetera in D. Dait.
 Gulsicheit. Crapula. Crapulositas. gula. gulositas. Edax. Edacitas. Apolistria. Aprelestia. Aplestia. Voracitas. Castrimargia. cetera in D. Daitcap.
 Gum. Gummi Electrum.
 Gummich. Gummofus. tas.
 Gunnen. beleven. gestaden. toelaten. Favere. Annuere. Connuere. Acquiare. Acquiescere. Assentire. Condescendere. cetera in C. Consentieren. et in H. verHengen. Parciari.
 verGunnen. bengden. Diffavere. invidere. Livere. Livescere. Emulari. Demulari. Simulare.

semen verGunnen. Collivere. Collivescere.
 Gunre. Fautor.
 verGunre. Diffautor. Invidus. Lividus.
 Gunst. hulb. in G. Gnade.
 Gunst in gwaiden. Faucio onis. unde Fauciosus. Fauciositas. Agapitus.
 wanGunst. aefgunst. ngt. Invidia. invidencia. Livor. Lividitas.
 wanGunstich. aefgunstich. nydich. Vegetus. a. um. Invidus. Lividus.
 den men wanGunstich of nydich is. Invidiosus. a. um. tas.
 Gunstich. holt. lieff. weert. gemynt. Dilectus. Carus. Amabilis. Diligibilis. Favorabilis. Favorosus. Favoralis. Fautorius. Favorabiliter. Favoraliter.
 Guet. Bonus. Bellus i. aliquantulum bonus et comparat. bellior. lissimus. frugi. indecl. Bellatulus. Bellulus.
 Guetheit. in D. walDait.
 die Guet were. Caledemon. qui et sunt angeli.
 der Guetheit lieffhebber. Philocalus. in D. der walDait lieffhebber.
 Guet to beschryben. Annotare. Conscribere.
 Guet dat die iugde hebben of besitzen. Res s. bewegelic. Bona s. bewegelic of onbewegelic. Predium s. acker guet. belt. allodium s. ersguet. hereditas s. alreley ersguet. Peculum [i. peculium] s. gelt off anders dat men van kleynre haben off kleynen gwich neemt. possessio s. alreley dat men in beset hest.
 Guet der huyssvrouwen kinder off ghesondes dat oir byn eppen is. peculium. unde peculiaris. reter. tas.
 sulck Guetwerben of maken. Peculior. aris.
 Guetich. in B. Berbe.
 des Guets beelheit dat in guder bewaringen is. Entheca. ce. unde enthecarius.

H.

HA.

Ha. Interiectio.

Nacht. Nechnisse. Tenaculum. Retentaculum.

Nacht. geveensnisse. in H. Kerckener.

beNacht. behalden. gebangen. Captus. Captivatus. detentus. Mancipatus. Vinculatus. in carceratus. inturratus. Insippatus. ligatus. Cathenatus.

die onbeNacht ind to maibyn is. Elifus. a. um.

tantNap. een bisch. Dentrix.

Nachten. halben. in H. Dangen.

ontNachten. loissen. in B. ontBanden.

Nachtmoeder. in B. Beermoeber.

Nack. Howele. Ligo onis. fossorium. Marra.

Nacken die erde. Ligonizare. marrare.

Nache. berffe. Calx. Calcaneus.

myt Nacken off berffen stoten. Calcare. Mulcare.

Nacken.

Nackel. snytzel an den kleyderen. Fractillus.

Nackelen die kleyder. Fractillare.

Nadelen. twisten. in H. Hamplen.

Nack. Uncus. uncinus. acclivus. acclivatus. apodistus. arapax. ferreus est hamus.

boirNack. bpnsterhack. Tore. hespe. Cardo dinis. vertinellus. vertebra bre. vertibulum.

an en Nack wat hangen. Uncare.

mit en Nack wat geyen. idem.

Nacken. Uncare. aduncare. reduncare. per. iterum. Subuncare. per. aliquantum.

van den Nack ontfallen. Abuncare. Obuncare. per. contra.

Nadelen. ut hic supra in H. Hamplen.

anNack. in B. Beganne.

Nackman. schiltknecht. Armiger. Scutifer. Alicaris. Procer.

HA.

Haisslebe of haisslat. Area. Domistadium. arila.

Hage. hegge ter bestnisse. Indago ginis.

Hagel ruyff. haiche. in B. Baiche.

beHagen. beballen. in G. Gaden.

mytHagen. in G. mytGaden.

Haeghbuecke. Cornum.

Haeghboern. Cornus. Arbutus.

Haghel. Grando.

Hageien. Grandinare.

Hagelechtig. Grandineus. grandinosus.

Hagelgans. Falica.

Haeghdoiff. Inguen nis. glans tis.

Haeghstaech op der iacht. hec Hamis tis.

Halben int gemeyn. Tenere. Tentare. pertentare. retinere. retentare. per. iterum.

Halben. bewaren dat beboelen is. Servare. observare. custodire. conservare.

Halben. leysten dat men laist. Satisfacere. Contentare. cetera in D. bo. Doit.

berHalben. berlengen. bersten. berschorten. ber trecken. uytstellen. Prolongare. prorogare. protrahere. extendere. distendere. protelare. procrastinare. suspendere. Inducias dare. Induciare. producere. Differre. Dilatare. Dilongare.

boirHalben. wege laigen. laighleggen. Insidiari. Observare. Co. as. are. Cubare. Insidias moliri.

ontHalben. detinere.

Halben. wachten. in B. Weyden.

berHalben. Sustinere. Expectare. Prestolari.

an sich Halben. sparen. Continere. Parcere.

onderHalben in der groensamheit. Vegetare. unde vegetabilis le. ter. tas.

una.

underhalben. Sustentare. manutenerere. fulcire.
 affulcire. effulcire. perfulcire. Con. pre. Re.
 Suf. que omnia habent fulcus. a. um.
 underhalping. Substaculum. sustentaculum. su-
 stentamen tum. sustentacio. manutencio. ful-
 tura re. fulcimen tum.
 toehalden. anhangen. toestaen. Adherere. Assi-
 stere. Consortiri. Conparticipare. Coherere.
 onthalden. huylich leben. Continere. Caste vi-
 vere.
 onthalden ymande dat syn Detinere. Detentare.
 Distinere.
 so waer men wat mede halben of beken mach.
 Retinaculum.
 buurhalping. wegelaging. Insidie arum.
 berhalping. opstelling. opscottingh. verling.
 verlenging. Inducie arum. terminus. pro-
 rogacio. prolongacio. Suspendio. Dilacio.
 Dilatacio. Extensio.
 behalpsam. halsteyding. in G. Gehucht.
 behalpsam. dair men wat in bewaert. Teca ce.
 Repositorium.
 hal. Pendulum.
 lengerhal. Perpendicularum.
 hal. heymelic. in B. verborgen.
 halen. in B. brengen.
 anhalen. antrecken. lochen. toehen. Allicere. Al-
 lectare. Inducere. Attrahere. Incitare. Pro-
 vocare. Prolicere. per. a longe.
 verhalen dat verloeren is. Recuperare. Resu-
 mere.
 verhalen dat eens gesacht. gedacht of gelesen is.
 Recapitulare. Repetere. Relegare. Resu-
 mere. Recitare. Iterare. Reiterare. Re-
 ferre.
 verhalen. in B. verborgen.
 halff. Dimidius. a. um. Medius a. um. Se-
 mis. Semis. indeclinabiliter.
 half maken. Mediare. Dimidiare.
 halffheit. helfte. Medietas. Dimidietas.
 neber. meer dan half onvolkomen. Semus. a. um.
 halvers mom. in B. buide.
 halve. Porticus us. fe. ge. Trabea.
 halme. Calamus. Stipula. Canna. Culmus.
 halme mit der aeren. Calama me.
 halms halse die um den halme gheit. Stipula.

halmit. Culmineus. a. um.
 halff. Collum.
 halff gripen. helsen.
 halff afstehen. helsen. helen. stehen. Iugulare.
 halff slaen. Colaphizare.
 halff slach. Colaphus. Cervica. Condolum.
 Intrabus. Intabus. Talastrus.
 halff gieren. Columbar aris.
 halffbant. bating. in B. halffbant.
 halssuytte. Gutturina. Squinancia.
 die die halssuytte hest. Gutturinus. Gutturosus.
 tas. Squinanticus.
 halssafteping. heclaftepingh. Iugulus. iugula-
 cio iugulamen. tum.
 an den hal of armen groff vleisch. Torus ri.
 unde Torosus. tas.
 han den hal dat ierste deyl. Gula le. Guttur.
 han den hal dat echterste deyl. Cervix cis.
 Apostela.
 halssbeem. Centrum tri. Crocola.
 halssbant han een vier. Collarium. loramen-
 tum. lorum. ri. unde lorarius.
 halt dair die ruter halben. Armilustrius. Presi-
 dium.
 schijflich inhalt. Tenor. series.
 halter. hestier. Capistrum. habena. habenula.
 lorum.
 halteren. binden. Capistrare. habenare.
 ham of scholder of schenck. Laganum. Ancha.
 hame to vischen. Hamus mi.
 perdhame. Abdoma. Angistrum. Chamus.
 hame off staectet. Fascennina.
 hamel. een geluid scaip. Muto nis. Berbix cis.
 Berbicus ci.
 hamer. Malleus. malleolus. Cudis dis. mar-
 tellus li. marculus valde parvus malleus.
 Tudes. Tudatus.
 hamplen. huplen. twisten. schelden. tantelen. ha-
 delen. snarren. noyen. Rixari. obiurgari. dis-
 ceptare. cavillare. decertare. controversari.
 concinnare dolos. litigare. contendere. In-
 crescere. latrare. relatrare.
 mit hameren slaen. Malleare. Tuditare.
 hamersleger of smit. Malleator.
 hamper. hupier. twister. schelder. heder. Rixa-
 tor. controversator. litigator. obiurgator.

causarius. cavillator. disceptator. rixosus.
rixuosus. tas. rixabundus. rixatum adver-
bium.

Hanplung. in B. Wablung.

Hane. Gallus. gallulus. Todanus. Castrus.

der Hanen boirbechter. Archigallus.

gelubt Hane. in C. Capuyn.

wederHane. Cherutus. ventilogium.

Haenbalck. Laquearium.

Haen die kreyet als eyn henne. Gallus gallina-
cius.

der Hanen kragt of sanc. Gallinacium. Galli-
natus. us.

afHanch erggent an getymmert. Apedium in-
decli. Appendix. Appendicium.

die Hande van brouden to samen slaen. Plaudere.
unde plausus. us. complaudere. complau-
sus. us. complodere. complosus. us. plo-
dere. plosus. us.

die sun Hand so to hoip slent. Plausidicus. plau-
sificus. a. um.

Handslachtlich. Plausibilis. le.

Hand op ind toelugchen. Displodere. Explo-
dere.

bender Hand utrecking. Ulna ne.

in den Handen reeten. spleeten of heenen. Ple-
men nis.

Handelen. habenen. in D. Deyngen.

Handelinge. Ventilacio. Tractatus us. Con-
tractus.

misHandelen. Afficere. plagare.

Hangen. active. Pendo. dis. dere.

Hangen. neutraliter. Pendeo. des. pendere.

opHangen. Suspendere. furcillare. Affurcillare
f. ad furcas.

anHangen. Appendere.

anHangen. to slaen. in H. to Halben.

samen Hangen. Compendere.

neber Hangen. Dependere vel dependere.

twijtweelgch Hangen. Dispendere vel dispen-
dere.

afHangende an en berch. in C. Clebende.

dat Hangende of clebende is ergent an. Appen-
dicius. a. um. appendix. appendicium.

dat Hangende is. Pendulus. a. um.

Hangstede. Furcelles. lium.

Hanse der copplude. Hansa.

to Hant. in B. Walo.

Hant. Manus.

Hantbanch. Armilla.

van der Hant of boit dat hail bynnen. Vola. le.

in der Hant wat belugchen. Involare.

myt der rechterHant leiden. Addextrare.

ter rechterHant. ter boederen hant. Dextrorsum.
dextroversum.

dne grote Hand hest. Manutus. a. um.

Hant doyn of handen en guet. Manuare.

den dne Hant af is. Mancus. a. um. unde man-
catus i. manu truncatus.

wat men myt der Hant bangen of belreftigen
han. als mynsh. pert. schay off anders. dat
heyt Mancipium.

ter lichter Hant. ter lynchier hant. Sinistrorsum.

sch van der Hant maken. in D. sich Derren.

boeder. rechter Hant Dextrera.

lichter. lynchier. loetze Hant. Sinistra. leva.

Hantlich. Manualis. le. ter. tas.

Hantbat. waterbat. laboir. Lavachrum. loto-
rium. lavatorium. ciminile lis. bacinum.
malluvium.

geHantsam. boeghlich. in G. Gheboeghlich.

Hantfeste an en doere of bynster. Capulus.

Hantfol. Manipulus. pugillus. inde pugilla-
ris. re.

Hantschift schryven. Cyrographare.

Hantschiste. Cyrographus et cyrographum.

Hantschrybunge. Cyrographya.

Hantwerck Opificium.

geHantsemlich. Tractabilis. le. ter. tas.

onHantsemlich. Intractabilis. le. ter. tas.

Hantghicht. Strena. ne.

Hantbecken. in B. Becken.

Hantwele. in D. Dwele.

Hantboick. Manuale. enchiridion.

Hantsche. Cyroteca.

Hantschen meier. Cyrotecarius.

Happ. toeverlicht. Spes. speranza. elpis.

wanHapp. mishapp. Desperacio. desperancia.
diffidencia. expes.

Happen. Sperare. fidere. confidere.

mishappen. mishruwen. vertribbelen. Despera-
re. diffidere.

verhaypt. Speratus. confusus.
 onberhaypt. Insperatus. diffusus.
 Hayr. Crinis. crinicus. pilus. capillus. capillulus.
 Hayr dne haeben bur hyu schyeten. Cincinnus. ni. capiolus. li.
 Hayr dne aeber dat boichoyft nederhangen. Ancile. lis. ancilia. ancie.
 Hair rjfhunge van schoyftheit. Alopecia.
 Hayren hemyt. Cilicium.
 Hayren. Crineus. cilicinus.
 ruyff Hayrich. Verticosus. tas.
 ruyff Hayr to maken dat heete gferen men daire toe huyet. Calamistrum. cinerarius.
 Hayr verfcheyden. Crinere. crinescere.
 Hayr af to neemen. Pilare. depilare. Expilare.
 Hair affnyden. Decapillare.
 die Hair haeben den ogen. Cilium. lii. Supercilium. lii.
 Hairfnoir. Discriminale. lis.
 die lanch Hair of blechten heft. Comatus. Comatulus.
 des Hairf tzierheit bur die ionfferen. Discriminulum. li.
 die vele Hairf heft. Capillosus f. in capite. crinicus. crinitus. ciniacus. pilosus. unde pilositas. cetera in H. Huwe.
 Haych. Traha. he.
 verHayden. verfteynigen. Indurare. Obdurare. Obstinare. Ingravari. Depungere.
 Haychheit. Duricia. Duricies. ei. Duritas.
 Haychheit af to stellen. Dedurare.
 verHayding. Induracio. Obstinacia. pertinacia. pertinacitas. impenitencia.
 verHaydt. hzebelmoedich. eynmoedich. eynfynnich. verfteynicht. Induratus. Obstinatus. Ingravatus. Obduratus. Impenitens. Pertinax. Obstinax.
 Haydymant. Ianuarius.
 Hayn. feych. mughe. poff. streule. Urina. Urinula. Mictura. Mictus. us. ui. Lotium. tii.
 Harnesch. wapen. Arma orum. Armatura.
 Harnesch of wapenftebe. Armamentarium. Scaphium. phii.
 in Harnesch mechtich. Armipotens.

Harnesch dzeget. Armiger.
 die licht Harnesch an heft. Veles. litis. Velitaris. re Velitarius. a. um.
 in lichten Harnesch bechten. Velitor. aris.
 sonder Harnesch. sonder wapen. Inermis. me. Inermus. a. um. Exermis. me. Exermus. a. um.
 half geHarnesch. Semermis. me.
 all Harnesch of wapen dat licht is. Parma. me.
 Harpe. Cithara. re. hec Celis. celis. lim. in accusativo.
 Harpen fpeelre. Citharista.
 Harpen fpeelen. Citharizare.
 Harpen fnaire. Fidis. dis. Fidicula.
 Harpen gferken dar men die floetdelen mit umt dzeget. Plectrum. plectellum.
 Harren. wachten. in B. Beyden.
 Harff. Resinus. Resina.
 Harft. ruy. in B. Bzide.
 Harften. roiftren. in B. Bziden.
 Hart. Durus. per. pre. quam. e. omnia pervalde. Dure. durior. adverbium. Silicenus. Salebrosus. tas.
 Hart werden. Durescere. indurescere.
 Hart maken. herden. Indurare.
 verhart. eynpessich. eynbeghel. eynwillich. verfteynicht. Pertinax. Obstinatus. Induratus. Obduratus. Depunctus. Incompunctus.
 Haise. in C. Colsch.
 Haisenboitling. Pedana. ne.
 Haisenboitling ansetten. Pedanare.
 Hase. Lepus. Lepusculus.
 Hasich. Leporinus. a. um.
 Hasele. Porulus.
 Hasefwortel. Poralum.
 Haspel. Alabrum. Alibrum. Vertilabrum.
 Haist. snel. in B. Bzid.
 Haisten. plen. snellen. toutwen. fpueden. Jagen. Accelerare. Festinare. properare. aginare. fatagere. calerare. celerare. manicare. cieo. es. ere. cito. as. are. approperare. deproperare.
 verHaisten. in C. burComen. toe aisten. Accelerare.
 mede. samen Haisten. Concelerare.
 vort Haisten. vortfpuen. Precelerare. prefestinare.

Haistende. haistelijck. Properus. properanter.
properans. festinus. festinans. festinanter.
accelerativus. accelerans. ranter. aginativus.
aginans. nanter. cetera in A. Althant.
Haistich. haisticheit. in B. onBestur.
Haistinge. ptinge. snellinge. Festinancia. agina.
ne. properancia. calerancia. celerancia. ac-
celerancia.
Haistede. Area. fundus. solum.
Hat. nijt. hugge. Odium. odiolum. invidia.
aversio. animadversio. zelus. emulacio.
Hat afstellen. Abversare. redintegrare. recon-
ciliari.
Hat dye lichtlich bergheit. Favonium.
Hat dye verborren is. Mistrum. tri.
Haten. in B. verGinnen.
geHattet. Odiosus. a. um. Odio. habitus.
Haier. Oditor. osor. emulator. zelotes. zelo-
sus. zelotipus. zelotipicus. odiosus. a. um.
Haetsch. Tesus. a. um i. odibilis. le. exosus.
perosus. unde ose. exose et perose. adver-
bium.
Habe. dat san verken. schapp ind bergelijken clegn
have. Pecus. dis. grex.
Habe dye goit is als perbe. offen. hoepen. Pe-
cus. coris.
Habe upt der weyden indzyven. in B. Beesten.
Habe van den stal in die weide dzyven. in B.
Beesten.
Habe. erfuisse. in C. Erbe.
van Haebe to haebe. Curiatim.
totter heren Haebe gehoerende. Curialis. le. ter.
tas. curio. onis. decurio. onis. decures.
tis.
upt den Haebe gestalt. Decurio. onis.
Haebelich. wptich. wptich. staetlich. reael. Cu-
rialis. urbanus. legalis. liberalis. realis.
temporalis. asterimicus. suavis. comis. me.
unde comiter. lepidus humanus. frugi. in-
decli.
Haben bar die schepe. Portus. us. sinus. us.
baia. e. Pormeus ei. navale. lis.
Haben mpt den handen gemaect. Cotones.
in die Haben komen. Appello. lis. lere.
der Haben breghit of holheit. Portuosus. tas.
sonder Haben. Importuositas. importuosus.

Haben. pot. in D. Deghel.
Haeben. werfappen. Convivari. comessare.
Haeveri. in G. Geselschap.
Haever. in C. Eben.
Haever geber. bodemeister. Abatis.
Habenen. handelen. in D. Dedynge.
Habenen. getehen. in B. Boven. habenen.
geHavent. gereect. in B. geBuwet. geHavent.
ongehavent. ongereect. in B. ongeBuwet. on-
geHavent.
Haeverendynge. heymoit. in G. Gehucht.
Haebemeister. Edilis. lis. Editus. us.
Haebemeisters ampt. Edilicium. Edilicas. tis.
des tot des Haebemeisters ampt gehoerende is. Edi-
licius. a. um.
Habich. een vogel. Accipiter. Austur. Pipiun-
culus. la.
He. hy. ex. Ipse.
Hebben Habere.
weder Hebben. Rehabere.
Heblich. Habilis. le. ter. tas.
onHeblich. Inhabilis. le. ter. tas.
Hechte. hefte. Manubrium.
Hechte maken. Manubriare.
Hechte. snoick. Lucius. cil. Lupus aquaticus.
Hechten batten. in C. Cleben.
Hechten marren. besien toeben. Firmare. siste-
re. stabilire. cetera in B. Bynnen.
Hechfel of spoel of nael of pyem of clamp of
haichstien daer mit men dat een op dat ander
hechtet. Firmaculum. ricinium. resolutori-
cinium. fibula. armilla. spinter. ris. spinter.
indeclinabiliter. spinterculum.
Hechels. boerspan. in B. Braidich.
Heche. halber. Semiostium.
Heckerich. Lolium. zizania. e. pluraliter ziza-
nia. orum et zizanium. ii.
bol Heckerich. Loliosus. zizanosus. tas.
Heffen hoeren. in B. opHoeren.
opHeffen in die lucht. in B. opHoeren.
onHeffen. in B. onHoeren.
anHeffen in B. Begynnen.
Heffen onder gheste. in B. Barne.
Heffen maken of mit heffen menggen of mit hef-
sen eynen buyl maken. Feco. as. are.
Heffen. afneemen. Defecare.

in der Hesse die hoernen of groemellen. Fe-
 cinium. nii.
 vol Hesse. Feculentus.
 oelh Hesse. in D. Dross van vely.
 wnn Hesse. peech hessen. Acor. ris.
 dymben Hesse. Aclnarium.
 verHesse. verhoegen. in G. Grootmaken.
 beHeghelic. Placitus. complacitus. a. um.
 beHeghelic. bevelsch. in B. Begweme.
 onbeHeghelic. Duplicitus a. um.
 Hegghe. eyn gericht. in B. Banck spannen.
 Hegghe. moenen. in B. Bedoeven.
 Hegghe. struch. Rubus. Dumus.
 dair Hegghe wassen. Rubetum. dumerum.
 Hegghe maken. Dumare.
 Heggheich wesen of werden. Dumere. Dumies-
 cere.
 vol Hegghe. Dumofus. tas.
 Hende. Merica. yga. ge. tramacia.
 Hende die rissen dair af. Stipa. pe.
 Henden. Gentilis. le. ter. tas. Gens Paganus.
 Sarracenus. Ethnicus.
 Hendensch. Gentilicius. Genticus. Paganicus.
 Gentilis. le.
 Hendenschap. hendens gelobe. Paganismus. Gen-
 tilitas. Paganitas.
 Hendens gelobe halven. Paganizare. Gentili-
 zare.
 Hegl. geluck. in A. guede Adventure.
 Hegl. selich. Saluber. a. um. salubris. bre-
 ter. tas. saluter. ra. rum. Felix. ter. tas.
 prosper. a. um. tas.
 Hegl. in A. Abenteuerlic. geluckic.
 Hegl. gesont. in G. Gesontmaken.
 Hegen. in G. Gesontmaken.
 Hegen. boeten. in A. Arzeden.
 Hegen. luden. in B. Bueten.
 Hegtant. in G. Gesontmaeker.
 Hegtant. wilt vriederen.
 Hegl. in H. Hyllichdom cum suis.
 Hegl. hant. Stacionarius. statinus.
 Hegl. Medietas. dimidietas.
 Hegl. herchte. Manubrium.
 stat. Helder eyns groten heeren. A commentariis.
 indecli. Locum tenens. vice dominus.
 Hegen. swngen. Celare. oculere. occultare.

abscondere. palliare. clandestinare. clancu-
 lare. tacere. filere. subfilere. filescere. sub-
 filescere. eciam in B. Barghen.
 Hegen. swngen alrewegen. Dissilere. Dissiles-
 cere.
 samen. mpt Hegen. Concelare.
 weder Hegen. Resilere. lescere.
 verHegen. vermommen. in B. verBarghen.
 Helling. in B. verBarghen.
 Heel. geheelich. gantz. stendich. in A. Allynck.
 Heel. gantz maken. in A. Allynck. maken.
 Heelheit. in B. Gantzheit.
 Hel. lunde. Sonorus. sonorosus. sonanter. re-
 sonus. argutus. stridulus.
 Hellen. lunden. in D. Doenen.
 hangh Hellen of lunden. Altifonus. altito-
 nus. altifonans. altitonans. reboans a re-
 boare.
 weder Hellingh. Echo. onis. ycosonus. ni.
 weder Hellen. tegenhellen. in D. tegen Doenen.
 tegen Hellinge of doeninge. Resonancia. obso-
 nancia. reboancia.
 Helle. Infernos. baratrum. flegeton. tis. ca-
 hos. inferus. lethes. rhis. stix. gehenna.
 tartarus. abissus. se. ge. orcus. ei. palus.
 acheron. avernus. herubum.
 die die Helle buwet. Infernas. tis.
 der Hellen burburcht. Lymbus.
 dair men ter Hellen neder styght die herch of dair
 dat is gehepten Trenarus. ri. pluraliter tre-
 nera. orum. ind. des dair toe hoert hant tre-
 narus. a. um.
 Hellsch. Infernalis. le. ter. tas. flegetontous.
 flegetonticus. letheus. stigus. a. um. sti-
 gialis. le. ter. tas. tartareus. tartarinus. tar-
 taricus. a. um. gehennalis. le. ter. tas. abis-
 salis. le. ter. tas.
 Hellsche spelen. Mandes. indeclin. februs. februi.
 Hellsche offerhand dair doe doeden. Inferiarum.
 des Hellschen schyns. schynman. pormeus. ei.
 Caron. onis.
 Hellsche got. Pluto. Summanus. ni.
 Hellsche raserien. Emenides. erinis. nis. vel
 dis. mania. megera. re. euminis. dis.
 over dat Hellsche goet eyn spelendeger. Ror-
 meus. ei.

Heljont. Cerberus. ri.
 Heljont. Obulus. ratitum. ti. stips. stipis.
 fe. ge.
 half Heljont. Semissis. as. assis. mas. ge.
 by Heljont. Tressis. sis.
 by Heljont. Quadressis.
 by Heljont. Quinquessis.
 seff Heljont. Semessis. sexis.
 seven Heljont. Septessis.
 acht Heljont. Octussis.
 hondert Heljont. Centussis.
 doe twe Heljont myt synen arbeide verdient.
 Dioblatrius.
 Helm. Cassida. de. pelliris. ris i. galea ex
 coreo et est peditum. galear. aris. idem
 galeola. calo. onis. cassis. idis ex ferro
 et est militum.
 des Helms oeverste of helmteiken. Conus. ni.
 apex. crista. buccula.
 Helmen. Galeare. cristare.
 ont Helmen. Degaleare. decristare.
 gehelmyt. Galeatus. cristatus.
 Helpen. bystaen. Iuvare. adjuvare. adiutare.
 subpeditare i. auxiliari. concenturiare. suc-
 centuriare. patrocinari. suffragari. subveni-
 re. succurrere. instipulari. astipulari. astare.
 assistere. miniculari. amminiculari. presidia-
 re. fulcire. af. ef. per. con. pre. re. suf.
 unde fultus. affultus et cetera. et futura.
 affultura. fulcimen. affulcimen. tum. et ce-
 tera.
 samen myt Helpen. Coauxilari. Coadjuvare.
 constipnlor. aris. cooperari.
 weder Helpen. Readiuvare. Reauxilari. resti-
 pulor. aris.
 Helsen. in A. Armimen.
 Helsen. grijpen mit den halse.
 Helsen. helen. steken. Iugulare.
 ont Helsen. onthoifden. Decollare. Decapitare.
 Heelt. in D. Deghen.
 Heelt. daff. in A. Apt.
 Heeltlich. in maten. in dem. in dyen. in A.
 by Aisoe.
 Heym. heymoit. in G. Gehucht.
 in Heymsch. inlandsch. Indigena. incola. com-
 patriota. nostras. tis.

in Heymsch. in B. Bytenmynsch.
 Heymelich. in B. verbergen.
 Heymelich mach. Cognatus. a. um. Agnatus.
 a. um. Consanguineus. a. um. Affinis. ne-
 tas.
 Heymelike stede. in A. Afide.
 den Heymelike saken beboelen syn. Secretarius.
 Mistra. te. Simista. te i. confecretarius.
 dair men Heymelike dyngen verwacht. Secreta-
 rium. ri. repositorium. ri. conservatorium.
 ri. Archanum. ni.
 Heymelicheit. Secretum. reconditum. Abscon-
 sum. Celatum. contextum. taciturnum.
 Clanculum. Clandestinum. Abditum. Oc-
 cultatum. Palliatum. Ablucidatum. Vela-
 tum.
 Heymelicheit weter. Intimus. a. um. intimas.
 aris. secretarius. creditarius. Consiliarius.
 Heymelicheit. pribait. scille. secreet. Latrina. cloa-
 ca. inde Cloacarius. secretum. birsa. se-
 spidormum. mi.
 Heymschen dat by dem hure spinghet. Cicada. de.
 Hem. dem. den. om. pen. pn. in D. Dem.
 Hemelen. in B. Bergen.
 Hempt. Camisia. Camisiola. interula subucula.
 die en Hempt an hest. Interulatus.
 haren Hempt. Cilicium.
 Henne. Gallina. Gallinula. Gallinella. Sepho-
 ra. re.
 afhendich. Absens.
 afhendich maken. ontferren. onbrennen. Alie-
 nare. abalienare. unde Abalienatus. eciam
 in D. ontzagen.
 afhendelen. verinomen. in B. verbergen.
 Hengel an en bate. Ansa. se.
 afhengen gestaden toelaten. Permittere. si-
 nere. desinere. dissitare. annuere. admit-
 tere. conniveo. es. ere. connivio. is. re.
 affirmare. astruere. asseverare. eciam in G.
 Gunnen.
 die wat afhengt. Appendicius. a. um.
 afhenging toelating. stadng. Convencia.
 permissio. Assentacio. dissitacio.
 Henger. in B. Boedel.
 Henney. Canapus. Cannabum. Canabum. bi.
 Cannabis. bis. Esdrita.

Hennep of blaff. Stupa. stupula.
mit Hennep of blaff stoppen. Stupare. Destu-
pare per. valde. vel destupare. ontstoppen.
restupare. per. iterum.

Hennepſ. Canapeus.

Hennepen ſeyl of corde. Cannabis. bis.

Hennepbynch. Canapeus.

Hennepich of blaſſich. Stupeus et stuposus. a.
um. tas.

ſtreene Hennepſ of blaſſeſ. Strena. strenula. et
strenofus. tas.

Hent. byſ. thent. untz. in B. Biſ.

Hengſt. paghe. pert. oſſ. roſſ. Equus. ſellio.
onis. caballus. badius. ſpadix. frenecatus.
cornipes. diſ. ſaginarius. ſaginaria. equa.

Heye. eyn hrom meſſ dapr men den wijngart mede
ſnijdt. Vanga. ge.

Her. herwart. Hac. iſtuc.

wayr Her. Unde. quorſum. cuias.

dapr Her. Illorſum. iſtorſum.

anderſwayr Her. Altrorſum.

Her. herbart. hertoch. Exercitus. us. expedi-
cio. caſtro. orum.

Her. ſchare. manichte. beelheit. Legio f. bi. du-
ſent bi. hundred iſbi. Cohors. tis f. b. hun-
dert. Manipulus f. ii. hundred. Centuria f.
eynhundert. Turma vel ala f. xxx. ſed tur-
ma eſt peditum. turmula et turmella. ala
eſt militum. Decania f. x. Multitudo. tur-
ba. concio. grex. cetus. agmen. caſtra ſci-
licet militum. clanga. ge. cuneus. ei. crip-
ra. Caterva et cohors ſunt ruſticorum.

bye in den Her of ſchare ſleetlich iſ. Caterva-
rius.

deſ Herſ uterſte orde. Cornua.

Herſchilt. Clipeus.

Herſchoutwen. in B. Blaſenperen.

Herſchoutwonge deſ Harnesſch. Armilustrius.

Her to berleggen of to bertrecken op en ander
ſtede. Caſtrametari. unde caſtrametator. et
metarpus idem.

Heer. Dominus. dominellus. herus. ra. Egu-
minus. na.

Heer van herliſher dapt bernoemt. Agorano-
mus. mi.

die deſ Heeren weten berliſjght. Arimannus.

clonſterlich Heer. Dompnus. na.

werntlich Heer. Dominus. domina.

Herlichkeit. macht. Dominacio. dominium. di-
cio. onis. dominatus. us. potestas. heritudo.
herilitas. mundium. dii.

Herlichkeit deſ gerichtſ. Iurisdicio.

Herlichkeit. gebiede. in B. geBiede.

hol Herlicheyden. Dominofus. tas. imperioſus.
tas.

Herlic. ſtantlic. wendlic. groetlic. Heriliter. ſol-
lemniter. egregie. glorioſe. festive. feſti-
valiter. magnifice. center. exquisite. excel-
lenter.

Herlic. Glorioſus. ſollemnis. ne. clitus. in-
clitus i. valde glorioſus. magnificus. da-
paticus. a. um. dapaticae. feſtivus. excel-
lens.

Heraſt. Heraldus. ſecialis. feſtialis.

Herberghe. Hospicium. hospiciolum. cetera in
C. Caeborne.

eerſame Herberge der pylgryn. Xenotrophium.
ind der Herbergen berwaerre. Xenotrophita.

Herbergen of geherberght werden. Hospitor.
aris.

bye gern Herberghet. Hospicialis. le. ter. tas.
die ongen Herberget. Inhospicialis.

Herbergynge. Hospitalitas.

Herberggerre. Hospes. hospiciator. hospicia-
rius. Ce. in C. Caebnerre.

Herberggherrefche. Hospes. hospitatrix. hospi-
ciaria. Ce. in C. Caebnerrefche.

Herbergghſ tephen. Tessera. re. tessacula. tes-
sella. tessellula.

Herbde int gemeynt. [l. gemeyn.] Pastor. pa-
storculus. Argus. gi.

Herbde der cleyne haben. als ſcay. bercken. ghe-
ten et cetera. Pecudarius.

Herbde der bercken. Porcarius. der ſuwe. der
ſwyne. ſweene. Subulcus.

Herbde der Coeyen. Vaccarius.

Herbde der ſcay. ſcheyer. Opilio. Ovilio. onis.
malonomus. mandra.

oeverſte ſchayſ Herbde. Archimandrita.

Herbde der offen of coeyen. Bubulcus. Armen-
tarius. Mandra. dre.

Herbde der eſel. Agaso. onis.

Herbde die puyt. Turturus.
 der Herdden speestede in den walde. Lupercal. alis.
 der Herdden hutte of hupshen. Magale. lis.
 der Herdden clept. Paniceum.
 der Herdden kromstaf. Pedum. di.
 Herbsch. Pastorius. Pastoricus. a. um. Pasto-
 ralis. le.
 Herden. in D. Duren.
 verHerden. berderben. in D. Dillighen.
 verHerden. matmaken. muedemaken. lasmaken.
 Fatigare. Lassare. Fatiscere. defetiscor. Ex-
 haurire. Exercitare. Carporare. Sauciare.
 Extenuare. Exinanire. Evirare i. Enervare.
 Debilitare. Evacuare.
 anHerden. Hortari. Adhortari. Exhortari.
 Herden. hartmaken. Indurare.
 berHerder. bernyeire. in D. berDeliger.
 hol Herdicheit. in E. Ebicheit.
 berHerd. verhillicht. verarbeyt. verlegghen. ber-
 moedt. lass. Fatigatus. lassus. Exhaustus.
 Exercitatus. Fatigatus. Lassatus. Sauciatus.
 Carporatus. Extenuatus. Exinanitus. Eva-
 cuatus. consumptus. lacesitus. Elaboratus.
 debilitatus. Enervatus. Tesus. Vietus. De-
 fessatus. Fessus. a. um.
 Heremyt. in C. Clusener.
 Heremiten leben. in C. Cluseners leben.
 Herfste. Autumnus.
 Herfstlich. Autumnalis. le. ter. tas.
 Herpich. Allec.
 Herpichbenger. Alleciarius.
 Herpichmengersthe. Alleciaria.
 Herhe. Traha. he. rastrum. ri.
 Hermelen. Migale. lis.
 Hernaemais. in C. toComende.
 Hern. in B. Bregghen.
 Hernyan. Testa. Testula. Testu. indecli. unde
 Testeus. a. um.
 pbel Herpich. Crebrosus. a. um. tas.
 Herpich. wuest. in B. Kap.
 Herp cum suis. in H. Harp.
 Herren. herwachuen. in B. berBeyden.
 Herfcheck. in B. hupbach.
 Hert. Cor. Corculum di.
 ontHert. gemoidt. Cordatus. Animatus. Fretus.
 a. um.

ontHert. ontmoit. Decordatus. deanimatus. De-
 iectus. consternatus. Cetera in B. Bloede.
 weHertich. Vecors.
 weHerticheit. Vecordia.
 half Hert hebnde. Semicors unde Semicordia.
 sonder Hert. Ecors. Excors unde Ecordia.
 Excordia.
 dubbel of twe Herte hebnde. Corbius. bii. Cor-
 binus.
 des Hertens alre mddelste. Corclava.
 van gantzen Hertens of meynongen. in A. van
 gantzer Andach.
 Herte. Cervus.
 van en Hertte ind ghepte geboeren. Tragela-
 phus. hircocervus.
 en Hertte van metall of holt. Xerolophus.
 Hertten. Cervinus. a. um.
 iong Hertken. Hynnulus. unde hynnulinus. a.
 um. et hynnuleus. a. um.
 Hertich. Dux.
 ertzHertich. Archidux.
 Hertoginne. Ducissa.
 ertzHertoginne. Archiducissa.
 Hertichdom. Ducatus. us.
 ertzHertichdom. Archiducatus. us.
 Herboprmails. in C. Cermails.
 Herbest cum suis. in H. Herst.
 Herwart. herdenne. Huc. istuc.
 Heeselen. Ipsemet. illeipse. idem. idemipse.
 Heesch. rauw. Raucus. raucidus. raucedulus.
 rauculus. raviatus et ravicio. onis.
 Heesch wesen of werden. Raucio. cis. cire. ra-
 vio. as. are.
 Heesche stemme. Rava. ve.
 Heescheit. Raucitas. raucedo. dinis. raucitus.
 us. Arteriasis.
 Hesloch. ieloch. in C. Cgloch.
 Hesper. in D. Donrhagch.
 Hesper.
 Hesselant. Hassia.
 Hesselich mansch. Hasso.
 Hept. warm. Calidus. fervidus. Estuosus. for-
 midus unde formus. a. um. vaporus. va-
 poreus. vaporosus i. calidus.
 Hept hernende van taern. Vehemens. impetuo-
 sus. tumultuosus. fervidus. Commotus.

tufchen Heyt ind kalt. in *L. Latwe.*
 tufchen Heyt ind kalt wesen. in *L. Latwe we-*
fen.
 tufchen Heyt ind kalt maken. in *L. Latwe ma-*
ken.
 Heyt werden. warm werden. *Calefieri. calere.*
calefcere. incalere. incalescere. fervere fer-
vescere. igniri. confervere. confervescere.
deferveo. defervescere. confervo. defervo.
ferbere. Efferbo. efferbeo. hec omnia per
valde fervifco. flagrare. estuare. exestuare.
ineftuare.
 Heyt maken. hepten. warm maken. *Calefacere.*
calificare. calidare. incalidare. ignire. fo-
vere i. calefacere. vaporare idem fervi-
dum facere.
 Heytste. warme. Vapor i. calor. caliditas. fer-
 vor. estus. estuacio.
 Heytsten breegher. Estifer. a. um.
 Hepten. noemen. nennen. *Nominare. Appella-*
re. vocare. vocitare. nuncupare. aufare.
censere.
 geHepte. in *B. Bebele.*
 Hepten. gebieden. in *B. Bebelen.*
 Heuch. Toga togula. togilla.
 Heuch. mantel to beiden fiden aepen. *Armilansa.*
armilacio. acaffis. armelaus. pallium. pal-
liolum. mantile. lis.
 Heuch andoen. *Palliare. togare.*
 pupr Heuch. *Togipurium. rii.*
 Hebich. toernich. in *B. verVolgen.*
 Hebich. toernich wesen. in *B. Welgen.*
 boerHebich wesen. rijck wesen. hebich wesen.
 bloeien. genoich hebben. *Abundare. fufficere.*
uberare. exuberare. inuberare. affluere. flu-
vio. as. et fluior. aris i. abundare. unde
affluenter. abundanter. copiofe.
 burHebichept. rijckhept. *Divicie. abundancia.*
affluencia. copia. copiofitas. fufficiencia. lau-
ciofitas. lanticofitas. locuplecitas. opulen-
cia. ubertas.
 doe boerHebich. rijck is. *Affluens. Affluus. a.*
um ubertus abundans. copiofus. Sufficiens.
Lauciofus. Lauticiofus. Exuberans. ranter.
Dis ditis. Dives tis. Locuples. Opimus.
opulens. opulentus. Opipacus. Cops. pis.

burHebich maken. Rijck maken. *Ditare. Opu-*
lentare.
 Heulen. fchijben. *Pilare. Globare. Rotare.*
Contundere.
 anHeben. anflaen. in *G. heGynnen.*
 aeberHeben. wijten. in *C. Cyhen.*
 Hebel. boirboem. *Levatorium.*
 Heben. hymmel. in *H. Firmament.*
 berHeben. berhogen. grootmaken. *Extollere Sub-*
levare. Elevare. Sublimare. Magnificare.
Exaltare. Inaltare. Fastigiare. Efferre.
 Hyenlaten. in *H. Haffgenoten.*
 Hylbe. beter. *Compes. dis. Ergastulum. Pe-*
dana ne. Pedica. ce.
 in Hylben. in beteren fluten. *Compedio. dis.*
dire. Compedicare. Incatenare.
 echt Hyllich. in *E. Echtfchap.*
 onecht Hyllich. *Lenocinium. Scortum. Mere-*
tricum.
 Hyllich maken. in *E. Echtfchap maken.*
 Hyllichen. lytchanlich to bekennen. *Coire. unde*
Coitus. us. Concumbere. unde Concubi-
tus. us. Commiscere. unde Commixtio.
 famen Hyllichen. *Connubere. Innubere.*
 boerHyllichen. *Prenubere.*
 maget die bald Hyllichen fal. *Pronuba. Para-*
nympha. domiduca.
 Hyllichlich. beraidlich. beftaedelich. *Nubilis. le.*
 geHyllicht. beraiden. beftadet ter echt. *Nuptus.*
a um uxoratus. Maritata.
 ongeHyllichte maget. *Innupta. Innuba.*
 Hyllich. groen. *Sanctus. Sacer. Mifticus. Al-*
mus. Celebs. Ageus vel Agius. Sacernus.
Sacrofanctus.
 Hyllich meker. die hyllich maecht. *Sacrificus.*
sacrator. facrificator. consecrator. Dicator.
dedicator. fanctitor. fanctificator.
 dat Hyllich gemaect is. *Sacrificium.*
 ftede dair men Hyllich maecht. *Sacrificia. e.*
 Hyllich dach. in *D. hierDach.*
 Hyllichdom. *Reliquie. arum. Sancta. Sacrata.*
Dicata. dedicata.
 dair men Hyllichdom feth. *Sanctuarium. Sacra-*
rium.
 die dat Hyllichdom herwart. *Sacrista. sacrista-*
rius.

Hyllichdoms haide. Stacionarius. Statinus.
 Die Hylliche dngen geest. Sacerdos.
 der Hyligen getal. Cathalogus. gi.
 Hyllich maken. hyligen. Sacrare. Consecrare.
 Resecrare. Dicare. dedicare. Sanctificare.
 Sanctio. tis. tire. sanctivi vel sanxi. fan-
 ctum vel sanctitum.
 Hyllichkeit. Sanctitas. Almitas. Almicies. ei.
 Almitudo. Sanctitudo. Sanctimonia.
 berHyllicht. bermoept. in A. berArbejdt.
 Hyllich maken. mat maken. in H. berHerden.
 en Hyllich wylt dger. Ferifera. inde Furiferus.
 a. um.
 Hyligen. moegen. in B. Wedzoeben.
 Hylte an en swerde. Capulus.
 Hymmel. Celum. Tronus dei. polus. Caus.
 coi eciam dicitur pars celi qua celum
 continetur. Ether. ris. Olimphus.
 Hymmel heben. in F. Firmament.
 Hymmelrick. Celeste regnum.
 Hymmelront. Convexus. devexus. tas.
 to Hymmel vliegen. baren of kromen. Evolare.
 vurige Hymmel. Uranus. ni. Empireum. ce-
 lum.
 in den Hymmel of in den meer die wech daer die
 scheplude na baren is geheien Strataria.
 namen van Hymmelen. Celum. empireum. Ce-
 lum igneum. Celum cristallinum. Celum
 stellatum. Celum ethereum. Celum firma-
 menti. Celum aqueum.
 Hymmelich schijn. Ethra. thre.
 des Hymmels loip to kinnen dat gereytschap daer
 toe heit Astrolabium. Sirtota. spera mate-
 rialis.
 Hymmelich. Celestis. Archanus. Celibus. Ce-
 licus. Celtus. unde Celicus et celebs ura-
 nicus. etherius. uranius. olimpius. olim-
 piacus. pluraliter celices. cium.
 die Hymmelische dngen oessent. Anagogeteticus.
 antropos. celicola. celigena. deicola. ar-
 chanus. supernas. atis.
 Hymmelische pijs. Urania. nie. vel Uranie.
 nies.
 des Hymmels of der speren helste haben ons.
 En isperium. die ander helste is beneden ons.
 des Hymmels hoicheit. Oboliscus.

Hymmelen. stoppen. in B. Barghen.
 Hymmelen. rueben. wulven. Testudinare. Ar-
 cuare. Lacumare.
 Hymmels rueffel. gewilt. Arcus. Lacumar. et
 Lacunar. aris lacus. us. lacunarium. la-
 quear. aris. laquearium. Testudo unde tes-
 tudineus. testudinetum ubi testudines abun-
 dant.
 Hym. Abhinc. abinde.
 Hym. entwech. Vias. recede. vade. declina. de-
 clines. recedas. vadas.
 Hynchen. Claudicare. cespitare. manchi gaen.
 Vacillare. nutare. varicare. divaricare. Clau-
 deo. es. ere.
 Hyncher. Claudicanus. a. um.
 Hynde. Cerva. cervula.
 Hynnen. nae. in A. Achter.
 Hunderwart. in A. Achterwart.
 Hunder den men to schade lydt. Interesse Dam-
 num iactura scienter passa vel illata. pre-
 iudicium.
 Hunder. indyacht. wederstant. Impedimentum.
 obstaculum. offendiculum. obex. offensa-
 culum. dispendium. trica. ce.
 Hunderen. weren. Letten. kperen. wederstaen.
 Impedire. obstare. resistere. contravenire.
 prohibere. inhibere. contrariari. opponere.
 obicere. reniti. adversari. preoccupare. ob-
 niti. interpellare. obstruere. tricare i. im-
 pedire. intricare. obsistere. preiudicare.
 Hunderen. schaden. in D. Deren.
 Hunderlic schedelic in D. Verlick.
 onHunderlic onschedelic. in D. onVerlic.
 Hundernisse. were. wederstant. in H. Hunder.
 indyacht.
 Hynsveren.
 Hynt. wente. in B. Bis.
 Hynt. to nacht. Denoete.
 Hynxt. pert in H. Hynxt.
 Hyeu in H. Heye.
 Hyevel. in B. Buttel.
 Hyer. Hic. in hoc loco.
 Hpernae. hpernamails. toecomende. in C. toeCo-
 mende.
 Hysen. krentzen. in B. Wedzoeben.
 Hysen. in H. krentzen.

toeHoffen. toestoicken. to maken. bewegen. schun-
nen. Incitare. instigare. suggerere. conci-
tare. suadere. persuadere. commovere. oc-
casionari.

Hoffen. blasen als slangen of gansen. Sibilare. in-
de Sibilus. li. Fistulor. aris.

Hoffende. in H. Heitzende.

Hoffinge. in H. Heitzunge.

samen Hoffen. Consibilare.

van Hoffen off hysen af to laten. Desibilare.

Re. per. iterum. Ex. per. extra. Ob. per.
contra.

na wegnich stillich Hoffen of hysen. Subsi-
lare.

Hystory. legende. Historia. Legenda.

Hystorien schryber. Hystoriographus unde hy-
storiographia. a commentariis indeclinabili-
ter. Antiquarius.

Hystorien schryben. Hystoriographare. Hysto-
riare.

Hystorien beelheit. Polistoria. ofus.

Hobbelrege. ydelich danss off ydel geselschap.

Hobbelen. in W. Wintelen.

Hoep. in C. Culle.

Hoep. wach. wedich. wep. Serum. seri.

Hoep. Fenum.

Hoeybende mate weze. in B. Bende.

Hoep hoep. Archomus et Archomum.

Hoepwronck. wronckel. in C. Cuiwronck.

Hoepstede. Fenile. lis. fenilium. lii.

Hoepmannt. Iulius.

Hoych. Altus. sublimis. Excelsus. Supernus.

Elatus. Arduus. Celsus. Culminofus. Edi-
tus. fastigiatus. polofus. Superus. Archa-
nus. Apicofus.

Hoych in werden. eren. edelheit et cetera. Cel-
ticus. Illustris. Magnatus. a. um. Magnas.
atis. optimas. atis. Nobilis. Ingenuus. In-
signis. Celsus. excelsus. Excellens. Alt-
genitus. sublimis. eximius. precellens. Mag-
nificus. Eminens. preminens. prominens.
Supereminens. Egregius. Spectabilis. Ge-
nerofus. Elegans. Prestans. Prestabilis. Cla-
rus. preclarus. quamclarus.

Hoych. edel. werdich. eerlich maken. Sublimare.
Efferre. Extollere. Exaltare. Culminare.

Venerari. Revereri. honorare. honorificare.
Nobilitare. Insignire. Magnificare. Clarifi-
care. Fastigiare. Colere. Ornare. Stipare.
Elevare.

Hoych stede off hoych bynster off leuwe off stee-
ger dair men ver assugdt. Specular. aris. spe-
culare. ris.

Hoychde. hoycheit. Altitudo. Sublimitas. Ex-
cellencia. Culmen. Apex. Celsitudo. Supe-
rioritas. Fastigium. Fastigiolum. Superni-
tas. Extollencia. Anagoga. Summitas. Su-
premitas.

Hoycheit. edelheit. werdicheit. Illustreitas. Mag-
nificencia. center. Nobilitas. ter. Ingenui-
tas. ter. Celsitudo. Excellencia. Extollen-
cia. ter. Claritas. Sublimitas. ter. Eximie-
tas. Eximie. Egregietas. Spectabilitas. ter.
Generofitas. Elegancia. ter. Prestancia. Pre-
stabilitas. ter. Altigenitura.

Hoycheit furstendom haidende. Architenens.

dat Hoychste van eenighen dnggh. Apex. cis.
Vomex. cis. Summitas. Arx. Cacumen. Su-
percilium. fastus. us. Cucurnium. Crepido.
dinis. Pinna. pinnaculum. Scapus. pi. Ver-
tex.

verHoychfel der planeten in oeren begun. Absis.
absidis.

Hoychnisse. in D. geDeychnisse.

Hoychtyt. in D. byerDach.

Hoychtyt. byulost. in B. Byulost.

namen der byer pyncepsil Hoychtyde. Nativitas
Cristi. Pascha. Penthecostes. Assumpcio
virginis marie.

namen der loeden Hoychtyde. Sabbatum. neome-
nia. fase penthecostes. Festum clangoris.
festum propiciacionis. scenophegia. enee-
nia. iubileus. furim.

Hoychtyt dair men vele waskerthen gebuyet. Ce-
rimonie. arum.

Hoychtytic. byelich. Cerimonialis. le. ter. tas.
festivus. tas. sollemnis. ne. tas. celebris.
bre. ter. tas. festalis. le. ter. tas. festiva-
lis. le. ter. tas.

Hoychtylicheit. Cerimonialitas. Festivitas. Sol-
lemnitas. Celebritas. Festalitas. Festivali-
tas.

Hoichtytlic speel. Olympias. adis. Olympica.
ce. olympiacus. a. um.

Hoichtytlicheit halben. in D. Dieren.

Hoich. in A. Angel.

Hoich. hoynck. in C. Cant.

Hoich. Toga cum suis in H. Heuch.

wendel Hoich. Vertitoga.

half Hoich. Hemitogium.

Hoide. hon. in C. Culle.

Hoide. ware. bewarung. Custodia. custodela.
conservancia. observancia. Cautela. provi-
dencia.

Hoider. Custos. Custodiarus.

boirHoide. boirwarde. vangarde.

Hoiden. bewaren. stoppen. in B. Borgen.

Hoiden. berhoiden. boirspen bur schade. Cavere.
precavere. providere.

Hoiden bpe. gtwick of habe. Pasco. cis. cere.

berHoidlic. bermidlic. schutwelic. Vitabilis. evi-
tabilis. devitabilis. vitabundus.

berHoiden. schutwen. myden. laten. Cavere. pre-
cavere. vitare. evitare. devitare. abstinere.
dimittere. desistere. abstinere. desinere. quies-
cere. supersedere.

onberHoidlich. in M. onberMidlic.

onberHoids. Accidenter. Accidentaliter. Even-
tualiter. Fortuito.

Hoff der Heren. Palacium. Curia Curiola.
unde Curialis. le. liter. tas. tagmata. te
i. Curia.

sael Hoff. Curia.

grassHof. Viridarium. viretum.

bpeHoff. buwhoff. Curtis.

zuntHoff. Areola.

Hoff bur moiff et cetera in G. Garde.

Hofverwarre. in G. Garden. hofverwaerre.

Hofstede. Domistadium.

Hofsgenoten. in G. haiffGenoten.

Hoiff van perb off hoe. Ungula.

Hoisferen. Babatum.

Hoisferens naghel Gunghus.

beHoif. beHoiflich. Noit. Noitdoftich. Necessa-
rium. Oportunum. Indigens. Egens. Indi-
guus. Serius. seria. ferium. quamnecessa-
rius. Pernecessarius. Necessarius. Oportu-
nus. a. um.

beHoift. darff. Indiger. Eger.

beHoiflichkeit. noitdofticheit. Necessitas. Oportu-
nitas. Indigencia. Egencia Necessitudo.

Hoift cop. schedel. Zeza i. Caput. testa. hic
Cupus. hec Cupa.

die san Hoift gedect hest. Capellatus.

Hoifdoecken Capellare.

bur dat Hoift off lieff gelt to nemen off wraich
to geschpen. Capital alis. Capitalis. le.

watmen opt Hoift sett umd warmden will. Ca-
liendrum. dri. Calor. ris.

Hoiftgeit des iars bur san oghond. Capitecensus.
a. um.

op dem Hoifde eyne hale stede. Glabella. le.

des Hoifdes dechfel. Pilleum bur die manne. Mi-
tra bur die vrouwen. Infula Mitra der bischo-
pen. Birretum der geistliker manne. Velum
der nonnen. Cuculla der monnen. Capucium
int gemeen.

des Hoifdes echterste deyl. Occiput. Occipitium.
Cervix.

des Hoifdes vorderste deyl f. boirhoift. sternne.
Sinciput. frons. gula.

Hoift negen Conquinisco. seis. conquexi.
eynen boir san boirHoift an toe spen. Fronti-
spicium.

boirHoift. sternne. Frons. fronticula. Sinci-
put

groit boirHoift hebende. Frontosus. a. um.

sander Hoift Acephalus Truncus. a. um.

Hoiftman. hoiftsahe. hoifbzieff. Principalis. ter-
tas.

Hoiftman daeben anderen. Capitaneus. Princi-
palis.

Hoiftman aber hondert. Centurio.

Hoiftman aber tnen. Decurio.

Hoiftheer. Patronus. principalis.

Hoiftvrouwe. Patrona. patronissa Matrona.

Hoiftherfchap. Patronatus. us. Principalitas.

Hoiftyn mit febrig. Sintoria. rie.

des Hoifdes schedel off werbeltop. Vertex.
cis. mas. ge. unde verticosus. discrimen.

ontHoifden. Decapitare. decollare. Truncare.

die lang smal Hoifde heben. Cillo. Cillonis.
Cillones.

twelHoifich. Biceps. Bifrons. Anceps.

die twee Hoofde hebet dat een twee [*l. voir*] dat
 ander achter als Janus had. Bifrons. tis.
 drie Hoofden. Triceps.
 veel Hoofden. Multiceps.
 onhoesfch. in D. Dooperheit.
 Hoesfch. feedich. tuchtich. fchemel. Facetus. ho-
 nestus. morosus. morigeratus. Disciplina-
 tus. compositus. placidus. tranquillus quie-
 tus. urbanus. dicax. efferus i. verecundus.
 verecundiosus. modestus. moratus. moriger.
 morigeratus. comedus. Pudorus. pudoro-
 sus. pudoratus. pudibundus. sinefcatus i.
 pudicus. ethicus.
 Hoesfcheit. tucht. feedicheit. fchemelheit. Facecia.
 honestas. morositas. morigeracio. discipli-
 nacio. tranquillitas. quies. quietudo. urba-
 nitas. dicacitas. verecundia. modestia pu-
 dorositas. pudicicia. legalitas. curialitas.
 onhoesfcheit. in D. Dooperheit.
 herhoegen. in H. verheben.
 gehoegen. in D. Dencken.
 gueden Hogen. in B. Blijde.
 mate van Hoighden. Altimentum.
 Hoighde. hoicheit. Altitudo Summitas.
 herHogen. verheffen. in G. Grootmaken.
 Hol. in G. Gat.
 Hol. pdel. Vacuus. Concavus. Inanis. e. Cas-
 sus.
 Holstede. Cavea. e.
 Hol. pdel maken. Cavare. Concavare. Deca-
 vare. Evacuare. Vacuare.
 Holicheit. Cavitas. Concavitas. Vacuitas.
 Holenter. blyederen. Sambucus. ca.
 tot Holenter hoerende. Sambucinus.
 drie Holenter weffet. Sambucetum.
 guede Hoiden. in G. Guedeholden.
 herhoelen. in B. verborghen.
 Holfier dat ieder daer men en armboest mit be-
 fchuyrt. Coritus. ti.
 Hollant. Hollandia.
 Hollants mnsch. Hollandrinus.
 Holsteyn. een lant. Holfacia.
 Holste of holsteyns mnsch. Holfaticus. ca.
 Holfch. tryp. stillegant. plattyn. Colopes. Co-
 lopedium. Colopodius.
 Holt. heff. weert. in G. Gunstich.

Holt. Lignum.
 Holt of rich tpen velt lant. Decempeda.
 Holfch dat holt velt. Calaria.
 Holt dragen. Calerare.
 Holt dreeger. Calo. onis. Caligarius. pomilio.
 onis.
 Holt als een busch of walt. Silva. Lucus. ci.
 Holfchaber. Striglarus.
 Holteter. Xilophagus.
 Holtstede. Lignarium.
 Holfhoip. Strues. lignarium.
 Holtmenger of timmerman. Lignarius.
 des Hofs affchaffel. Quisquilia. lie.
 Holten. Ligneus. a. um.
 Holtworm. Tereido. inis. Cossus. si.
 Holtappel. in A. holtappel.
 Holtappelboom. Maceanus. ni.
 Holtwoetel. Aristologia.
 Holt daer men die dode lichamen mede verbernet.
 Bustum. ti.
 Homoit. hobart. hoerdyge. Superbia. Arrogan-
 cia. Elacio. Extollencia. ambicio. inflacio.
 pompa. ampullosa. supercilium. animosi-
 tas.
 Homoedich. hoerdych. opgeblasen. Superbus. Ela-
 rus. Arrogans. ambiciosus. pomposus. in-
 flatus. ampullosus. tuberosus. yperbericus.
 yperphanus. gripus. animosus. barridus. fas-
 tigiosus. fastidiosus. fastuosus. cathafroni-
 tus. polosus. supercillosus. coturnus. cer-
 vicosus.
 sich in sich selben Homoedich. hoerdych maken of
 wesen. Gliscere i. superbire. extollere. am-
 bire. inflare. ampullari i. verbis inflatis et
 superbis uti. sublimare. pompare. arrogare.
 efferre. elevare. tumere. tumescere. tube-
 rare. turgere. escere. conturgere. contur-
 gescere. per. simul. inturgere. inturgescere.
 per. valde. Obturgere. obturgescere. per.
 contra. vel undique returgere. returges-
 cere. per iterum.
 Supplecio in ly. Homodich. [*l. Homoedich.*]
 Ventosus. Pompaticus. pompulentus. toro-
 sus. tumidus. tumorosus. tuberosus. contu-
 max. tumidulus. turgidus. turgidulus.
 Supplecio in ly. Homoit. Ambicies. ei. Am-
 bi-

biciositas. Fastus. us. phalera. fastuositas. fastidium. fastigium. fastidiositas. tuberositas. yperphania. pompa. pompula. pompositas. pompulencia. torositas. tumorositas. Tumiditas. contumacia. contumacitas. turgiditas. turgor. oris. Ventositas. Ventuositas.

Homoetisch. hoerberelich. Superbe. Extollenter. Arroganter. Animose. ampullose. ambiciose. inflata. fastuose fastidiose. fastigiose. tuberoze. pompose. pompatice. pompulenter. tumide. tumorose. tuberoze. contumaciter. turgide.

Hoer. Pullus.

waterhoer. Anas.

der hoerle scharren off schubben. Ruspor. aris.

Hone. schand. spijt. laster. Viciu. Viciolum. Conviciu. conviciolum. obprobrium. Contumelia. verecundia. Erubescencia. Scandalisacio. subsannacio. Iniuria. scandalum. dedecus. elogium. aspernacio. despectus. us. spretus. us. Contemptus. offendiculum. offensaculum. Ignominia. infamia. nota. probum. probrositas. Obprobriositas. obprobriolum. Improperium. vituperium. Contumelia. Invectivum. Invectiva.

hoenen. in B. Bedrogen.

berhoenen. lastren. in B. Blameren.

hoenlich. spee. smelich. spijtich. Subsannativus. aspernativus. blasphemus. contumeliosus. Improperativus. obprobriosus. Probrosus. iniuriativus. Iniuriosus. cetera adiectiva recipe ex verbis in B. Blameren.

hoerle. beschijter. in D. Dugher.

hoerich. Mel. melculum. Timinum.

hoerich seeme. Favus. brisca mellis. favillus. li. favulus.

hoerich hoich. Turta. mellitura. Libus.

hoerich douwe. [l. douwe.] roedde. Aurugo. Rubigo. Arugo. Erugo.

hoerich douwen. Eruginare. Auruginare. Rubiginare.

hoerich douwe asdoen. Deeruginare. Exeruginare. Erubiginare. Deauruginare. Exauruginare.

hoerich douwich. Auruginosus. tas. Rubiginus. rubiginositas. rubiginosus.

hoerich. Melleus. mellicus. mellinus.

hoerichbat. Mellarium.

ban hoerich ind edich en danch. Oximellum.

ban hoerich ind wijn en danch. Ynomellum.

ban hoerich ind water en danch. Ydromel. lis. ydromellum.

ban hoerich ind wijn off water en danch. Mulsa se. mulsam. si.

hoerich ind wijn onder een gemengt. Mellicratum. ti.

hoerich maken. Mellificare.

hoerich bloegende. Mellifluus. a. um.

hoerich wijn ind rosen to hoer ghemengt. Rodomellum.

hoerpe danch. Hupa.

hoerpe ruyt. Humulus.

hoerpenkruyt. Tumellium.

hoerpen garde. Humularius. humuletum.

hoerpe eng mang. Femur. oris.

hoerpe eynre broeten. Femen. nis.

hoerpe. troebel. Cumulus. grumus. grumulus.

acervus ban hoern. ind Strues. struecula.

lignarium ban holte. And oick Ratis. tis.

raticula. redulus idem. And Glomus. ris.

glomer. eris ban hunderen et Glomus. glomitellus

And Congeries. Saburra. re ban

steppen. ind Archomus. mi. archomum. mi

ban hoer off hoerne And Aggestus. us ban

stube off aschen And Multitudo int geme

men And Nodus di ban voitvoelich in en

her And Tumulus. Agger ban erden And

Sorica. ce hleyn sant hoer And Tabula-

rium ban taillen brederen off plancken.

to hoer in B. By een.

to hoer to samen in G to Gader.

onthoeren. Decumulare.

hoeren. versamenen. in G. berGaderen.

hoere. snoedwijff. in B. Boedynne.

hoerhuyff. Lupanar. scortum. prostibulum.

hoeren waicht. Leno ruffianus.

hoeren knecht. Aquariolus. aquanolus. aque-

baiulus. cetera de hoer cum suis in H. Hoer.

hoirdom. Lenocinium. meretricum. [l. mer-

etricium.]

Hoer.

Hoeren. Audire.
 toeHoeren. Auscultare. advertere. accipere.
 opHoeren. Sinere. desinere. cessare. desistere.
 frigere i. cessare. dimittere. demutere. de-
 mutescere. linquere. derelinquere. dissitare.
 facessere. supersedere. supersidere. desiderere.
 desidescere. circumstistere i. cessare. Abstare.
 abstinere.
 verHoeren. twiden. Exaudire. Obtemperare.
 Annuere. Assentire. Consentire. Affirmare.
 Concrepare. eciam in G. Ghunnen.
 ontHoeren. niet verhoeren. Obaudire.
 toeHoeren. syn. wesen. Pertinere. Spectare. At-
 tinere.
 to verHoerich. Appendicius. a. um.
 toebeHoering an getimmer. Appendicium.
 geHoerich dat is wastonsich s. cerocensualis. off
 curmodich s. Curmedalis. of enggen. in E.
 Enggen munsich.
 sulke geHoerichheit. Cerocensualitas. ter. Cur-
 medalitas. ter. unde Curmeda quod datur
 domino suo pro iure defuncti. Servilis
 condicio.
 Hoeren. Cornu. Corniculum. Cornus. us Clas-
 sicum.
 puchHoern. blackHoern. Incaustorium.
 eynHoern. Unicornis. Rinoceron tis.
 smalHoern. Lituus. litui.
 Hoernbleser. Cornicen. nis. Cornicens. tis.
 Liticen tis. hec Liticina et cornicina. cor-
 netus. a. um. cornicrepa.
 Hoern blaisen. Corno as.
 Hoernbreger. Corniger.
 mit den Hoernen stoten. Cornupetare.
 dat Hoernen boete hest als perde. offen. schape.
 swijn et cetera. Cornipes. dis.
 twyHoernich. Bicornis.
 dryHoernich. Tricornis.
 Hoerne.
 Hoernuch. wynehel. in E. Cant.
 geHoersam. in G. Geboichlich.
 onHoersam. Inobediens. Contumax. percontu-
 max. cathafrontus. wederstrebich. Rebellis.
 Repugnans.
 Hoersam maken. in D. onderDenich maken.
 Hoersam wesen. in D. onderDenich wesen.

Hoersamheit. in D. onderDenichheit.
 onHoersamheit. wederstrebichheit. Inobediencia.
 repugnancia. rebellio. contumacia. contu-
 macitas. contemptus. us.
 Hoert van holt gebluchten. Plecta. plectula.
 Hoesch. schemel. in H. Hoessch.
 Hoeschheit. in H. Hoesscheit.
 Hoese van en halm. Culmus. mi.
 Hoese. in E. Coure.
 Hosbeter. rym. nastel. nestel. Corrigia. liga.
 ligula. corrigiola. subligar.
 Hosbeteren of rymen maken. Corrigiare. In-
 corrigiare.
 myt Hosbeteren of rymen banden. idem Ligu-
 lare.
 mit Hosbeteren of rymen gebonden. Corrigiatus.
 Hosbeteren of rymen op to loffen off ontbanden.
 Decorrigiare. Discorrigiare. excorrigiare.
 Hospitaal. in G. Gasthuys.
 Hoff. hetter. Hufista.
 Hoiste. Tussis. Tussicula.
 Hoisten. prunsten. niesen. Tussio. sis. fire. Tus-
 sitare.
 Hosti. Hostia.
 Houte van meich. Balducta.
 Hout. Pilleus. pilleolus. pilleum. pilleolum.
 Capellus. li. capellum. li. Comarium. Ca-
 pitulum. capedulum. Caleptra. tre. Gala-
 rus. Calamacus. Caliendrum.
 pilgryms Hout. Galerius. ri.
 pseren Hout. Galerius. ri.
 lederen Hout. Galerius. ri. Galerum. ri. Ga-
 lerium. rii.
 binger Hout. Digitabulum. li. digitale. lis.
 die so geHout is. Galeratus.
 Hout hebn off opt hoist setten. Pilleare.
 Hout asdoen. Depilleare. expilleare.
 Hoebel off cleggen berch of dat oeverste van en
 berch. Collis. Colliculus.
 Hoebel nedertwart sijghende. Clivus. vi.
 Hoebel voir an der voest. Struma. me. unde
 Strumosus. tas.
 Hoebel op den rugge. Gibbus. bi. inde Gib-
 bosus. tas. Gibber. ri. Gibberosus. tas.
 Hoebelich. strubbelich. in E. onEuen.
 beHoeben. in B. Bederben.

behoefende. in D. Dofstich.
 behoeflichkeit. Indigencia. Egencia.
 Hobart. hoberdy. in H. Homoit.
 Hobardg. in H. Homoit.
 Hoberdych. in H. Homoedych.
 Houwen. Capulare. Secare. Cecare. Occare.
 Exoccare.
 Houwen. slaen. in B. Bohen.
 afhoutwen. Amputare. detruncare. Prescidere.
 Mutilare. demutilare. emutilare. admutilare.
 inhoutwen. Infecare.
 burhoutwen. Profecare. presecare.
 myt off seer Houwen. Execare. infecare.
 famen of myt Houwen. Consecare.
 afhoutwen. Detruncare. resecare. absecare.
 ontwee of to stucken Houwen. Dissicare. difficiare. horum omnium preterita in cui.
 gehoutwen buten tijt. Incisivus.
 Houtwelck. Sectilis. le.
 stepphoutwer. Sculptor. lapiscida.
 Huetshien. tong tzege. Edus. capreolus.
 Hupch in den halse. Squinancia.
 Hupch soude. in B. opzehen der spijse.
 Hupchen neder. Inclinare. declinare. Reclinare. Incurvare. flectere.
 die Hunde off velle berendt. Pelliparius. Parmenarius.
 Hunde. in D. Dalgntch.
 dat Hunden is. Hodiernus. a. um. tas. Modernus. a. um. tas.
 Hussen. stoten. in D. Dscheten.
 Hugg. in H. Hatt.
 Hulle. in D. Dvich hulle.
 wantHulle off doichshien bur den monde. Orarium. rii.
 Hulle. in G. Genade.
 Huldunge. Omagium f. feuda Iuramentum fidelitatis.
 Hupien. Ululare. Rugire unde ululatus. Rugitus. us.
 Hulpe bystant. onderstant. Adiutorium. iuvamen. tum. Auxilium. Subsidium. Coragium. suffragium. sustentamen. tum. Ops. opitulacio. lamen. tum. opitulus. us. Opulancia. opera. opella. subitaculum. sub-

sistencia. confugium. confugela i. Adiutorium. cicopleum. adiumentum. Miniculum. amminiculum. amminiculacio. Subvencio. succursus. us. assistencia. Subsidium. auxiliamen. patrocinium. Presidium. iuvamen. adiuuamen.
 beHulp. vollest. stupre. Subsidium. Succursus. ypocansa. adventagium. Subpedium. Suppecia.
 beHulplich. Adminiculatarius. auxiliatorius.
 Hulper. Subpeditator i. auxiliator. auxiliarius. adiutor. patrocinator. suffragator. suffraganeus. a. um. in verbis opifer.
 Hulse. eyn boem altyt groen. Taxus. Camelion. Vascarago ruscus. ci.
 Huisen. Taxeus. a. um.
 Hummel. by. Brucus.
 en Humpier in hare konst. Sarga. Sarge.
 Hunt. roedde. Canis. caniculus. la.
 tong Hunt. in D. Ddpe.
 der Hunde coppel. Copula. Copularius. rii.
 wolf Hunt. Luparius. a.
 Hunt van en wolf ind van en hunt gekomen.
 Liciscus. ca.
 Hunts loich. Ceca canina. crominon.
 byach Hunt. Culpar.
 groit Hunt. Molofus.
 nupshunt. in C. Catte.
 Hundsbygge. Caniculares.
 Hundsbygge. Cinomia. ciniphes. Ricinus. ni.
 Hunds halshant. Collarium. Lora. Millus. li.
 Hunds tande. Columnelli. lorum.
 en rasende Hunds schym. Lympha. lympe.
 Hundhoeder off verwaerre. Molocenarius.
 Hundsch of hunden. Canicius. Canicus. a. um. cinicus. cinedus. a. um. caninus. a. um.
 Hundscap. doyp. in B. Burscap.
 Hundert. Centum.
 die Hundertste. Centenus. centesimus.
 twe Hundertste. Ducentesimus.
 dry Hundertste. Tricentesimus.
 Hunderwerff of hundertmail. Cencies.
 Hunderiarich. Centenarius. a. um.
 van Hundert ponden gewicht. Centenarium. rii.
 Hunderbedich. Centuplex. centupliciter.

Hungerſch. nymſch. Hungarus. hungaricus. ca.
Huap. eyn vogel. Uppupa. le. domestica.
Huppen. ſpringen. Saltare. salire. amontare.
aſſilire. aſſultare. U.
Huplung. boyſch. Rana. ranunculus. ranula.
ranella. rubeta est venenosa in rubetis ha-
bitans. calamites vis sunt sine voce viri-
dissime. A.
der Huplung of boyſchen ruppen. Coaxitare. in-
de coaxitacio et coax coacis dicitur vox
ranarum. B.
Huppsch. moy. in A. Abel.
Huppsch maken. in S. Schoen. ſubertic ma-
ken. D.
Hupr. meyn wijs. in B. Boedynne. R.
Huprhupff. in B. Boordeel. R.
Huprenieger. Agagula. genecearius. leno. le-
nunculus. rutellus. fornicator. meretrica-
rius. A.
Hupr weſen of werden. Meretricari. proſiſtere.
Hupr maken. Proſtituere. A.
en Hupr daarom eyn man ſyn echte wijs [1. wijs]
berdyjft. Pelex. cis. Dye man dye ſus doet
heyt Pelicator. A.
Huprdom. Pelicatus. us. concubinatus. us. me-
retriculum. lenocinium. fornicacio. pormina.
ne. proſtitutio. B.
Hupren ſagen. Lenocinor. aris. meretricor.
aris. pellico. as. ſcortor. aris. B.
Hupren ſacht. Lenocinium. meretricium. ſcor-
tum. ti. B.
Hueren. myeden. Conducere. B.
berHueren. bermeyden. Locare. B.
Huerlung. dachhuerre. Mercenarius. negocita.
Hupff. Domus. lar. caſa. manſio habitacio.
edes. diſ. domuncula. manſiuncula habi-
taciuncula. edicula. domicula. domicilium.
franch Hupff ſonder guet fundament. Abaso.
onis. abafa. ſe. B.
gaſtHupff. in G. Gaſthupff. B.
cleyen Hupff. Caſa. caſula. domuncula. B.
Hupſheer. weert. Domesticus. hoſpes. pater-
familias. herus. agro. B.
Hupffrouwe. werdynne. Domestica. uxor. con-
iunx. marita. maritella. hera. hoſpita. con-
thoralis. matrona. Materfamilias. B.

des totter Hupffrouwen hoit. Uxorius. a. um.
 domesticalis. le. ter. tas. conjugalis. uxo-
 ralis. le. ter. tas.
 en Hupffrouwe neemen. Uxorare. Contrahere.
 nubere. matrimonizare. copulare.
 Hupscapt. in G. Gerentscap.
 des Hupscapts stede. Lacunar.
 des Hupff hoochste deelen. Adalutatria.
 Hupff dair vele lunde in wonen. Andron.
 Hupff dat twee ondersege hebet als kremerhupse.
 Bicellium. biclivium.
 des Hupff heymelichste stede. Penetral. lis. pe-
 netrale. lis.
 des Hupff hoighd. Domicilium.
 HoipHupff. gemeyn hupff in der stat. Merito-
 rium.
 Hupshoeder. Edilis. lis. edituus. ui.
 Hupfbreker. Apercularius.
 Hupff van dyen bedden. Architriclinus.
 snoed Hupffen myt stroe gedect. Capana.
 vleisch Hupff. in S. Scharn.
 Hupffen der herdden off scheyer. Magale. lis.
 binnen Hupffen. Penates s. ydola.
 Hupse der edelng. Penates.
 Hupff der armen dair sy bidden. Proseuca. ce.
 Hupff off dach vuten to witten. Decalcare. deal-
 bare.
 Hupffen. hupfen armer lunde. Gurgustrum.
 roipHupffen. Opella. le.
 Hupff der gemeynheit toebehoerende. Diverso-
 rium.
 Hupffrouwe eyng mannes. Unicuba. univira.
 dat Hupf ind gesande to regieren. Administrare.
 dispensare. villicare et villicari deponen-
 taliter.

des Hupfes ind gesande regierre. Dispensator.
 villicus. administrator. villicator. procura-
 tor. magister domus.
 Hupse. eyg bish. Lopetus. ti. huso.
 Hupstich. Barba iovis. polipodium.
 Hupffen spant hetter. Hussista.
 Hupst van hoern. in C. Coernhoip.
 Hutte. schopp. in B. Boide.
 Hup. velle. Cutis. cuticula. pellis. pelli-
 cula.
 Hup off velle van wollen. Hapsum.
 Hup of velle dat van fuychlen blond off swart
 wurd. Gangrena. ne.
 man op dye Hup werpen. Petaurare.
 op die Hup werpunge. Peturus. ri.
 in der Hup eyg reete of spleete. Talatrum.
 tri.
 en Hup die alt ind berleten is. Verapellina.
 ne.
 tuschen Hup ind Vleisch eyg fuycte. Intercus.
 tuschen Hup ind Vleisch. Intercutaneus. a. um.
 intercutaneus. intercutus. a. um. subtercus.
 tis. subcus. tis.
 die myt Hupen of vellen geklent is of des fuy-
 Hup groff is. Pelliceus. a. um.
 Hupbe. Vittula. vittula. redimiculum. recio-
 lum.
 Hupbe. westerclent. Vestis baptismalis.
 gmiHupbe. in C. gmiCare.
 van eyne Hupben dat endelste dat her afhenghet
 van varten. Tena. ne. tenia. nie.
 Hupben. Vittare.
 Huebelien in B. Wepden.
 Hutten. hupfen ter echt. in H. Hupfen.

I.

IA.

Ia. ummer. soe. Ita. est. Utique. sic. ymo. re-
vera.

Iachie. trope. schude. iope. schesie. Dyplois. dy-
ploidis. iopa. bambosium.

Iacht. Venacio. ferina. ne. venatus. us.

Iagen wylt. Venari. convenari.

Iagen anders wat. Fugare unde fuga.

Iagen. in D. Drijven. Repellere. propel-
lere.

Iagen. plen. in H. Hansten.

berIagen. in D. berDrijven.

uylIagen. uylDrijven. Expellere.

berIagen van sich verre. Aufugare. profugare.
samen Iagen. Confugare. dif. per. diversimo-
de. Ef. per. extra. per et Trans. per per
et trans. pre. per ante. Re. per iterum.

Iagen vander eynde stede tot der andere. Defu-
gare.

Iaghhuyff. Venatorium.

Iagelic. Venabilis. le. ter. tas.

Iachtlich. Venatorius. venaticus a. um.

Nota. dyt Iagen mach men oick op drijven
duytschen.

Iamer. in C. Crot.

Iameren. in B. erBarmen.

Iamerlic. ongewellich. Misere. miserabiliter.

Iair gewoentlic. Annus usualis. criscus. ci.
van xii. maanden.

gulden Iair. Annus iubileus. annus aureus.
annus remissionis.

son Iair. Annus solaris.

maan Iair. Annus lunaris.

Iair als xiii. nyhe lichte sent. Annus embolis-
malis.

Iair int gemeyn. Annus. Vertumnus.

IA.

Iairbonck darymen dye geschichten des iairs in
schryft. Annalis. lis. li.

eynIairich. Annualis. annalis. anniculus. an-
notinus.

twynIairich. Biennis. ne. bimus. a. um.

twyn Iair alder. Bimatus. us. biennium. dien-
nium.

duynIairich. Trimus. triennis. eciam deinde qua-
driennis quinquennis et cetera. trimatus.
us. ui.

duynIairich alder. Trimus. a. um. trimisus. a.
um. triennis. ne. inde triennium.

vyerIairich. Quadrimus. a. um inde quadri-
matus. us.

vyfIairich. Quinquennius a. um. Quinquen-
nis. ne. unde quinquennium. nii. quinquen-
nalis. le. ter. tas.

vyf Iair tijts. Lustrum. tri.

sesIairich. Sexennis. ne unde Sexennium.
nii.

sevenIairich. Septennis. ne unde Septennium.
nii.

achtIairich. Octennis. unde octennium. nii.

negenIairich. Novennis. e unde novennium.
nii.

tyenIairich. Decennis. ne unde decennium.
nii.

eylfIairich. Undecennis inde Undecennium.
nii.

twelfIairich. Duodecennis. ne unde duode-
cennium. nii.

dyff Iairs. Hornus. a. um. hornotinus. a. um.

nyff Iair dat eyn dem anderen ten nyffen iare
geeft. Encenium. nii. strenna. ne.

nyff Iair geben. Enceniare. strenare.

dyt nyltair geen geest of nempt. Strenicus. a. um.
 van hondert ind tpen Jaren dyt tijt. Seculum. li
 van eynen Jair. van seben Jaren. van hondert Jaren of eenige gesatte tijt dat heyt Etas.
 Jairlich. Annuus. a. um. annalis. le. ter. tas.
 Jairlichg. Annuatim. annualiter. annaliter.
 volJairich. Annosus.
 Jairgetijde der doeden. Anniversarium. annuale. lis.
 ranJairich recht off gesette. Annaria. annuaria.
 Jairmarchit. Nundine. narum.
 die to spnen Jairen komen is. Adultus. vegetus
 Ich. ich. Ego.
 Icht. get. byst. Aliquid.
 Ichtswat. getswat. bystwasg. Aliquantum. aliquantum. aliquale. quicquam. quicquid.
 Idel. hol. in H. Hol.
 Idel maken. rummen. ledich maken. Vacuare. Restipare. Extipare i. evacuare. Evare. Exhaustire. Dehaurire. Inanire. Exinanire. Deplere.
 Idel. onnutte. Vanus vacuus. ociosus. inanis. inutilis. futilis i. vanus. frivolus i. vanus. vascus. vanidus. evanidus. abnormis. enormis. Innormis.
 Idel wesen of werden. Vanere. vanescere.
 samen myt Idel wesen. Convanere. escere.
 Idel reder. idel redich. Vanidicus. vaniloquus.
 Idel rede. Vaniloquium.
 Idelheit. onnutticheit. Vanitas. inanitas. abnormitas. innormitas. denormitas. enormitas.
 Idelheit spreken of laeben. Vanitare.
 Idel. luter. Totus. purus. merus. sincerus. immixtus.
 Regen. tegen. liegen. tgheen. weder. Contra. Econtra. Contrario. Econtrario. Apostus. Adversus. Oppositus. Exopposito. Atergo. Exadverso. Exindirecto. Exobliquo. Econtrario. adversum. adversus. Erga in bono.
 Regen wesen. tegen. liegen. wederwesen. Contrariari. Controversari. Adversari. Oppo-

nere. Taminare i. adversari. attaminare idem.
 Regen wesen. tegen wesen. Adversarius. Adversariator. Contrarius. Contrariator. adversator. oppositor. controversator.
 Regenheit. tegenheit. wederheit. Contrarietas. Adversitas. obliquitas. oppositum.
 Regenen. in G. beRegenen.
 Regentwoordich. Presens. inpresenciarum.
 Reger. Venator.
 huprenReger. in H. Huprenleger.
 Regerg spget. Exupulum. venabulum.
 Rehen reden. in C. Callen.
 Reuele. in C. Cleynost.
 Iherusalem die heylige stat. Iebus Salem Iherusalem.
 Regelich. malch. yderman. alman. Quisque. Unusquisque. Singulus. a. um. unde Singulatim. Quivis. Quibusvis.
 Agnoten. ptzont. nu. in A. Noetoe.
 Ihesus. gesuntmeier. Salvator.
 Alien. in H. Haisten.
 berAlien. in C. boitComen.
 Alende. snellich. in A. Altohant.
 Alinge. in H. Haistonge.
 In. in. oen. ont. in D. Dem.
 Imagineren. in D. dyen Dencken.
 Imang. ummende. Quidam. aliquis. Quisquam. quispiam. ullus.
 Incare. in C. yncare.
 Inme van hghen. Examen.
 In. In. intra. intus.
 Ind. end und. in C. End.
 Ingesegel. Sigillum. signetum. secretum.
 Ingeweide. Extum. ti. Extia. orum. intestinum. ni. viscus. ris. tomatulum. li. la. lorum. burbilia. Sicena i. intestina. Omenta sunt intestina. macia. orum. prosectum. ti. scruta orum i. exta orum. tripe arum.
 Ingeweide des herten. Precordium.
 eyn Ingeweide heit Lactis. tis. dair dyt melch in rennet.
 dyt Ingeweide der heesten doersugdt of doirschouwet. Abestis. extispex. cis.
 in dat Ingeweide wat doyn. Conviscerare.

dat

dat Angewende uytdoyn. Diviscerare. eviscera-
re. exenterare.
alreley Angeweide. Viscus. ris. viscera. rum.
Angeweide dat seer vette is. Magmentum. mag-
namentum. divinamentum.
eynreley Angewende. Rien. nis.
eynreley Angewende an den nyeren. Yle. ylis.
vel ylium. ylii.
eynreley Angewende. Ieiunium. nii.
dair dat Angeweide des is in leghet in den lijbe.
Mappa ventris. Omentum. ti.
dair des Angewends ander deyl in leghet. Oma-
sus. tripa. pe. ventriculus.
Angewende der maghen. Stomacula. le.
des Angewends yste of boorderste deyl. Prosi-
cum. ci.
Antender. in H. Henmsch.
erAnnen. in E. Leren.
erAnnen. in H. derNemen.
Annich. Devotus. supplex. cernuus.
Ant. inct. unch. in B. Black.
Anthoern. in B. Blackhoern.
Antstoch of intlapde. Surculus.
vander Anten dat oeverste lutt. Sagitta. sagit-
tella. sagittula.
Anten. Surcula.
Aner. in A. Aber.
Ao. alsoe. ummer. ne. Urique. ymo. enimve-
ro. revera. certe. feriose. omnino. sine fal-
lo. infallanter. indubie.
Aoek. speel. in B. Buerde.
Aoeken. in B. Buerden.
Aoeken. Prurio. is. ire. titillare.
Aoecie. Pruritus. us.
bol Aoekis. Pruriginosus. Prurilentus. pruri-
dus.
Aoede. Iudeus. hebreus. Israhelita. israheliti-
cus. Apella. le. verpus. pi.
der Aoeden oeverst. Archisynagogus.
der Aoeden schole of vergaderinghe. Synagoga.
der Aoeden kernisse van oeren tabernakel. Sce-
nophagia. in H. namen der Aoeden Hoich-
tijde.
der Aoeden hoichtijt in der nyher mapnen. Neo-
menia.
Aoedsch gelove to halven. Iudaizare. Hebraizare.

der Aoeden eetwe. Lex mosayca. lex iudaica.
Aoedsch. Iudaicus. a. um.
Aoedschap. Iudaismus. hebraismus.
Aodoeh. in A. Aa.
Aoegheit. ionchheit. Adolescencia. indoles. lis.
iuventus. tis. iuventas. tis. iuventa. te.
Aoeghdlich. Iuvenilis. le.
Aolijt. in B. Blijtschap.
Aope. in A. Aarke.
Aordane. Iordanis.
Aotoe. nu. pzoont. ummertoe. altoijle. Iam. iam-
que. iamiamque. nunc. pronunc. modo.
presencialiter. inpresenciarum. iamactu. ad-
modum.
Apocrijt. in G. Glijssener. et in B. Baggart.
Apocrijschap. Ypocrisia. supersticio. ala. Ipor.
Aerst. adver. Primitus. prius. primo. primum.
primarie. primicie. pristine. inicialiter.
Aerst. nomen. Primus. primulus. prior. pri-
marius. primordialis. primicius. primevus.
priscus. pristinus. prothus.
Aerstieheit. Prioritas. primordialitas. Anteritas.
primicie. arum.
ter Aerst platze of stede. Priorum adverbium.
As. Est.
Ase. Glacies. glaciecula.
Ass briesen. Glaciare et est activum i. gla-
ciem stringere.
Aelich. Glacialis. le. ter. tas.
bol Ass. Glaciosus. tas.
Aenbart. eyn vogel gebeert als golt. Aurifex.
Aser. Ferrum.
Aser panffer. Lorica. panferium. bilix. Tri-
lix. squamata. torax. acis.
Aseren. Ferreus. a. um.
half Aseren. Columbar. aris.
Aseren hoit. Galerius. ri.
bern Aseren dair men dyeren mede teikent. Ca-
racter. teris.
bern Aseren dair men seeren of speckheidere mit
bernet. Cauterium. cauteriolum. mit dem
selven bernet men oick die schelcke to baken.
unde cauteriare.
Aserenhart. eyn ruyt. Verbena.
Aseren bonck. Fomes. ris.
Aseren werck. Ferramentum.

Aferen smyt. Ferrarius. a. um.
 Aferen schere. Forceps. maf. ge.
 dat Afer van geschutte f. en dop. Gaida. gife-
 leu. hastilia.

Aferen anlaen. Afferrare. conferrare.
 Aferen afflaen. Auferrare. deferrare.
 Aferen uptöken. Deferrare. efferrare.
 Aferen inboegen. Inferrare.
 Aferen buye anlaen. Preferrare.
 Aferen weder anlaen of to rug slaen of achter
 slaen. Referrare. sed achterslaen. eciam Re-
 troferrare.

Aferen onderlaen. Sufferrare.
 Aferen oeverlaen. Transferrare.
 des Afers hente materie als men die uyt den buye
 trecht. Formum. mi.

des Afers spntelen. Scoria. rie.
 Afope. Ysopus.

Aet. ietwat. in G. Ghet.

Azout. nu. in A. Atoe.

Au. u. uch. Vos.

Awe. eyn ruyt dat altyt groen is. Edera.

Aunche. in B. Boede.

Auche. Iugum.

sonder Auch. Iniux. seiux. iniugis.

samen Auchich. Coniugus. liniugus. Sinzu-
 gus.

Auchlich. Iugalis. iugabilis. le.

onder dat Auch dwyngen of brengen. Subiuga-
 re. coniugare.

onder dat Auch gestalt. Subiux. gis.

Aussen. tzeppen. in C. Tzeppen.

Aunch. iuvenis. nis.

Aunch werden of wesen. Iuveneo. es. ere. iu-
 venescere.

weder Aunch werden. Reiuvenerere. nescere.

Aunchheit. in A. Aeghde.

Aunchlich. in A. Aeghtlich.

Aunghunch. Adolescens. puber. ris. puber-
 culus. la. adolescentulus. la. et adolescen-
 tulus. a. um.

Aunchsent. pardse. in F. Fent.

berAungen. in A. Aunch werden.

weder berAungen. in A. weder Aunch werden.

Repuberare. repubertare. repuberascere.

Aungh. storch. Baiularis. re.

Aune. spjel. loich. Cepum. cepa. porrum. ce-
 pe in singulari numero non declinatur sed
 in plurali cepe arum. cepicius. cii. cepi-
 cium. cii.

gherdener van Aune spjel off loich. Ceparius.
 ria.

Auncher. Domicellus.

Aunffer die maget is. Virgo. virguncula. puella.

en Aunffer in onecht to bekennen. Incestus. a.

um. dat werck hier van heit incestum. ti.

incestus. us. dat werck to dýben heit inces-
 tuare vel incestare i. talem impudicare.

Aunffren myter of mutze. Amiculum. redimi-
 culum.

Aunfferlich. meeghdelich. Puellaris. re. virgi-
 nalis. le. virgineus. a. um.

Aunfferlich to leben. Virginare.

omAunfferen. iunfferscap nemen. Corumpere.

deflorare. devirginare.

Aunfferliche monstung. Coragium. gii.

Aunfferlich teyken. Coragium. gii.

Aunffren mantel. Collobium. bii. siropheum.

phei.

bur dye Aunffren des hant tzyrheit. Discrimi-
 culum. li.

Aunfferscap. maeghdom. Virginitas. integritas.

celebatus. us.

Aunep. in H. Heuch.

K.

KE.

KA. KE.

Ita. banl. Monedula.
 Itabel. toutu. seel. reep. Restis. resticula. funis.
 Funiculus.
 Itaelhel. Piropus.
 Itaelch. in C. Cahe.
 Itaff. Palea.
 Itall. gait. Canale. lis.
 Italff. Vitulus. li.
 Itam. Pecten. inis.
 Itam als dpe dperen heb. Crista. te.
 Itarich. brach. in C. Carich.
 Itarden. hrassen. Cardo. onis.
 Itebbuch. rich. in H. bonrhebich.
 Itecheren. eynrelen. dphant eritten. Cicerum. ri.
 Itedel. wenthel rochet. Subtjfl als die vrouwen
 haeben dragen. Recidinna. natis. vel recidin-
 num. ni.
 Itedel. Anaboladium. amiculum. teristrum ru-
 sticorum.
 Itegen. tegen. in A. Eegen.
 Itegel. Pyramus. mi.
 Itegelen. Pyramizare.
 Itele. strate. gorgel. Guttur. ris. brancus. ci.
 gula. lugulus. li.
 Iteelbant. in H. Halstant.
 Iteelgat van eyne heucken of roch. Patagium.
 gii.
 Itel die Itele swijfe of danch in to laten. Ruc-
 rare. ructuare.
 der Itelen enghe pijpien dair de stemme ontghent.
 Faux. faucis.
 der Itelen oberste depl dair dpe swijfe of danch
 den smacch ontfengt. Frumen. nis. ructus.
 us. ructa. te.
 der Itelen nederste depl. Gurgulio. onis. ructa.

te. rumen. is. storax. acis. In dat tuschen
 den twee beiden is. Ruma. me. rumen. nis.
 upt der Itelen oprupsen. in H. ophepsen.
 der Itelen of straten assijbongh. in H. Halsas-
 stehong.
 waterItete. Faux. cis.
 Itelenstehen. in H. Halsastehen.
 Itelde. bozt. Frigus. frigiditas. albus. us. ui.
 algor. oris. inde algidus. a. um. algiditas.
 algofus. a. um. tas. Gelu unde gelidus. a.
 um. gelofus. tas.
 sonder Itelde. Aprilax. cis.
 morgens Itelde. Bruma. me. unde brumalis. le.
 ter. tas.
 Itelnerie. Celleraria.
 Itelner. Cellerarius. cellarius. penarius.
 Itelch. Calix. caliculus. catapota.
 Itelch mpt twee oren of henghelen. Plecta. plect-
 ula. le.
 Itelchen. Cementare. calce linire.
 Itellen. elenn hetel. Cacabus.
 Itellen. byesen. Frigere. frigescere. Algere.
 alfi. alsum. algescere. exalgescere. alginare.
 Itelling. pijn van bozt. Algor. algina. algenia.
 Itelre. Cellarium. penus. ni. penus. us. pe-
 num. ni. penu indecli. penus. oris. pro-
 mus. mi.
 wijnItelre. Vinaria. rie.
 rotten Itelre gehoernde. Penarius. a. um.
 Itelter. wijnparff. Torcular. Girale. bachinal.
 lis.
 Itelterboem. Prelum. li. pressorium.
 Itelberen. Vitulinus. a. um.
 Itemerling. Camerarius. cubicularius. credita-
 rius. simmista. ste. blasco. onis. mas. ge.

S

Itel

Kemenade. in C. Camer.

Kemerken. Camerula. pastoforium.

Keymen. Pectere. depectere. pectinare. pectulare. pexare. pexitare compectere. per. simul. De. per retrorsum. Re. per iterum. gekeympt. Pectinatus. a. um. pexus. a. um. unde pexim adver.

ongekeympt. Impectinatus. impexus. a. um.

Kemp. bejhter. Pugil. pugillator. duellator. duellio. onis. duellis. lis. et est inter duos inde duellum. li.

en boem Kemp bis in den doot. Athleta.

sulchs boemen Kemp's beverste heit Xistarches.

Kempen. bejhten. Duellare. pugillor. aris.

Kene. in C. Clabe.

Kennen. weten. Noscere. cognoscere. agnoscere. scire. pernoscere. noscitare.

bekennen. bejhten. ghyen. Fateri. confiteri. profiteri. recognoscere.

erkennen. in D. berduenen.

bekennen. bejhten anderwerf. Resiteri.

lang to borents wat bekennen off weten. Precognoscere.

voirbekennen. Precognoscere. prenoscere.

bekenlich. in D. Dancber.

bekennunge. Agnicio. cognicio. scitus. us.

Kennunge. kentnisse. Noticia.

onbekensam. in D. onDancber.

bekensamheit. in D. Dancberheit.

onbekensamheit. in D. onDancberheit.

Kerckie. in B. Bedehuyff.

en deyl van der Kercken. Antica. trefuna.

die by der Kercken wonen of daer to behoeren.

Subbasilicanus. a. um.

Kercke die een dore hest. Delubrum. bri.

der Kercken dorch of ingang. Atrium. Saphorium.

Kercken bede ter tymmerpynge. Sartacatum.

in der heilliger Kercken tondrechticheit. in D. tondrechticheit in der heilliger Kercken.

der Kercken voerster deyl heit Frontispicium.

Kerckhoff. Cimiterium. cimiteriolum. emunitas. pollinctorium. poliantrum.

Kercknisse. kercknisse. kerckwoninghe. asterwoninghe. Dedicacio templi. Dedicacio altaris seu consecratio.

seu consecratio.

Kerckijer. parner. herspelspaep. Pastor. plebanus. archimandrita. Nomus.

Kerckener. gebensniff. hebpen. Dypsum. hacht. steyn. stynck. staken. stock. Carcer. captivitas. sippus. lacumia. lautumia. lautumnum. liminium. ergastulum. cathamayn grecum.

Kerckener of gebensniff verwaerre of maker. Carcerarius.

in Kerckener setten. in stocken. dypsum setten. Incarcerare. insippare. Mancipare.

Keren. hunderen. in D. hunderen. weren.

Keren. wenden. stolpen. Torrere. Torrescere.

Volvere. revolvere. girare. regirare.

astkeren. aswenden. Avertere. declinare.

wederkeren. wederwenden. Reverti. Remeare.

Repedare. Repeditare.

sich Keren wyder wegen. Divertere.

umkeren. umwenden cirkelsche wyse. in C. Cirkelsche wyse.

umkeren. umwenden. umleggen anders wat.

Vertere. versare. Versitare. Girare. Regirare. Congirare. Volvere. Revolvere. Volutare. Vergere. Vergitare. Circumvertere.

wederkeren wandel dom. in G. berbeiden.

omkeren van gwaide tot guede. Convertere.

Conversare. Erudere.

omkeren van guede tot gwaide. Pervertere.

Evertere.

umkeren. in A. upstagen.

astkeren. Depellere. Avertere.

berkeren een ordinaet. Prepofterare.

berkeren ten archsten. umwenden. Pervertere.

umwaert Keren. Evertere.

inwaert Keren. Invertere.

tegen Keren. Invertere.

to rug Keren. Obvertere.

weder Keren. Reverti.

achterwaert Keren. van egnre stede ter andere kercken. Devertere.

berkeren. Obvertere i. Convertere. Convertere. et Convertor eris.

berkeren. berleiden. Pervertere. Evertere. Subvertere. Seducere.

sich Keren to rug af an vele eynden. Tergiversor aris.

van beneden op Ceren. [denkt. te lezen Keren.] Subvertere.

Subvertere.

Subvertere.

Subvertere.

Subvertere.

Subvertere.

Subvertere.

aeber holck *keren*. Transvertere.
 op en anderen stait off synne *keren*. idem.
 bekeren onder die lude. in G. umGaen.
 bekerung. Conversio. Anastropa.
 bekerung. Eversio. perversio.
 umbkerung. umbwendung. Versio. Versacio.
 Versus. us. Giracio. Volucio. Volutacio.
 Vergitacio.
 umbkerlich. Versibilis. le. ter. tas. Versatilis.
 le. ter. tas.
 bekerlich. Convertibilis. le. ter. tas.
 onbekerlich. Inconvertibilis. le. ter. tas.
 umbgekerde ordinaet. Preposterus.
 bekeret. in A. Alwijsch.
 bekerheit. in B. Boisheit. et in S. Schoft.
 Perpera. re et perperam. perpere adver-
 bia.
keren. schubben. beghen. regn maken. Scopare.
 scopere. Purgare. mundare. verro. ris. rere.
 vergitare. Convertere per. simul. Everrere.
 per. extra.
kergereschap. Verriculum. Scoba.
kerle. tabbart. Tabbardus.
kerle. doorman. in B. geBuere.
kerlicheit. in D. Doerheit.
kermpse. in H. Kerchmpse.
kerne. Nucleus. nucleolus.
kerne in den holte. Mediculum.
kerhupshen in den appel. Arulla.
 onkernen. upkernen. Enucleare.
 upkernlich. Enucleatim.
keren. in C. Carff.
kerne tot botteren. Lactibusia.
kerennen. Latibusiare.
keremelck. Balbucā.
kerren als en wagen of karre. Plaustrum. tris.
 trire.
kerren. rappen. Strepere.
kerspel. Parrochia unde parrochialis. le.
kerspelkerhe. parrekerhe. Ecclesia parrochialis.
kerspelspae. in H. Kerchher.
kerspelsman. parreman. Parrochianus.
kerse. eyn cymt. Nanthurcium.
kerse. eyn licht. Candela. funale. lis.
kersegewanden off gegoet umd eyn byld. Sta-
 tuarium. rii.

kerse snuten. Mungo. gis. gere. Commun-
 gere. De. E. In. per. Re. Eligmare.
kerse snutter. Emunctorium.
kerse. en bycht. Cerasum.
kerseboem. Cerasus.
kerben. Dicare.
 afkerben. Abdicare.
kerbestock. Dica. ce.
kerbel. en cymt. Cerifolium.
kersten. in G. Gelovich.
kerstenheit. in D. Doep.
kerstenen. in D. Doepen.
 noch onkerstent den men doepen sall. Cathe-
 cuminus.
 nyh gekerstent. Neophitus.
 entkerst. Anticristus.
 valsch kersten. Pseudocristianus.
kerse. Caseus. caseolus. tirus. ri.
 die tweecken kerse gern gtt. Fiscellus.
kerse bat. Formella. formula. caseale. duca-
 ce. fissura. re.
kerseprek. Silex. focarius. saxum. xi.
 vol kerseling. Saxosus. a. um.
kerselings. Siliceus. a. um. silicinus. a. um.
 faxeus. a. um.
kerse. Imperator. augustus. cesar. basileus.
kersegronne. Imperatrix. augusta. basilea. ba-
 filla. basilissa.
kersekerich. Imperium.
 hoir den kerse of hoening die oeverste rudenbe-
 ger. Primivirgius.
 die by den kerse of hoening die alre oeverste is.
 Constabularius. ind syn hussfrouwe consta-
 bularia. ind syn ampts werdicheit heit con-
 stabulariatus. us.
kerse rechten. Leges.
 die in kerse recht studeert of dair in geleert is.
 Legista. te.
kerse of hoening soen. Clito. onis.
kerse of hoening kione. Dyadema. corona.
kerse of hoening schoe. Milleus. lei.
kerse of hoening strijtheit. Paludamentum
 unde paludamentatus. vel paludatus. a. um
 sic indutus.
kerse of hoening ruede. Sceptrum. ind die
 die dreghet. Sceptiger.

Keysers gaede. Congiarium.
 Keysers huyz. Concitarium.
 Keysers cleit. Trabea.
 Keysers of hoenings stoil. Altithronum.
 des Keysers schatberwaerre. Apocrifarius.
 des Keysers rebelicheit die he van sych gebet. Augustea.
 Keyserslich. Imperialis. le. ter. tas. augustalis.
 le. ter. tas. cesareus. a. um.
 Kestich. versticht.
 twykestich.
 dwykestich.
 Ketter. in G. onGeloebich.
 Ketter oeverste. Heresiarcha.
 Kettermeister of straiffer. Inquisitor heretice pravitatis.
 Ketterpe. in G. onGeloebde.

Namen van ketzergien.

Kettergen oeversten

Apostolici die alle die ghene versinaden die
 niet eegens besitten.
 Antidocomarite die tegen onser liever vrouwen
 ionfferfchap spreken.
 Antropomorphite seggen dat got mynschelijck
 leede hebbe.
 Apolonite.
 Aquarii dogen alleyn water in den kelck ind
 gheynen wijn.
 Abrabite seggen dat die spele mit den lijcham
 sterbe ind ten ionxten dage to samen ver-
 rijfen.
 Angelici die die engelen oeffnen als got.
 Appellite.
 Apollinariste.
 Argunchiachi seggen dat die ertzengeelen alle
 dat ghoene gescreven hebbe dat wy seggen dat
 got gescreven heft.
 Artoterite consecreren broit ind hese bur galds
 lijcham.
 Bonosiaci seggen dat cristus gheen eygen soen
 mer eyn verhaeren soen galds is.
 Bardefaniste.
 Circumcelliones of scotopite dat eyn luyde
 syn seggen des gelijken.

Caynnaniste die anbeden cagn die synen broe-
 der abel doot sloech.
 Carpacraciani seggen dat cristus alleyn yuge
 mynsch was ind op erden vader ind moeder
 beyde had.
 Cathafrigi en geloofden niet dat die apostolen
 den heiligen geest ontfangen hadden.
 Cathari seggen als en wederwe en anderen man
 neemt dat sy dan aerspeel doe.
 Cheruchiani hielden die ioedsche besnijdinge.
 Cerdoniani a cerdone.
 Ebionite vel ebionite seggen dat cristus gheen
 got mer alleyn eyn rechtschedich man was.
 Eludiani seggen dat nae cristus gebuerde onse
 lieve vrouwe van ioseph kinder hadde.
 Epheni die ioeden seggen dat cristus is die
 sy geleert heb [l. hebn] alle abstinencie.
 Ermogeniani gelijken niet die nature mer die
 mater den ongeborenen gade.
 Eraclite ontfangen alleyn die moniken Ech-
 tscap verdoemen sy ind en geloeben niet dat
 die kinder to hymmel komen.
 Euticiani seggen dat cristus nae ontfangung
 sang vleische alleyn godlike ind gheen
 mynschlike nature hadde.
 Fotiniani seggen dat ioseph cristus vader was.
 Floriani seggen dat got dat gwaet gescreven
 heb.
 Gemiste afgetreden ioeden bysonder in orre
 echtscap.
 Gnostici seggen dat die spele sy die nature
 galds ind dat got guet ind gwaet gescreven
 heb.
 Haeriani versinaden offerhande to dogen bur die
 doeden.
 Hethiani of eunomiani seggen dat die vader
 ind die soen ongelyck syn ind die heilige geest
 ind die soen oick ongelyck syn.
 Iovinianiste seggen dat gheen onderscheit in
 sy tuschen der ionfferfchap ind echtscap van
 verdienst noch tuschen den baten ind eten.
 Macedoniani versaken dat die heilige geest
 got sy.
 Manichei seggen dat twyerley naturen ind
 twyerley substancien syn ind dat die soelen uit
 got vlyeten als uit eynen rebger.

Mar-

bare en kint ongebaeren son boidsel boir ont-
 fengt. Umbo. onis.
 Kint dat upt regniment spng baders of mombers
 by gelaten wurd dat by laten heit Eman-
 cipare ind dat kint heit Emancipatus.
 en Kint bis tot vii. iaren to. Infans.
 Kint wesen off werden. Puerare. puerascere.
 berkinden. Repuerare. in 25. Wasen.
 Kintlich sich an to leggen. Iuvenor. aris.
 die sich kintlich anlegghet. Puerilis. le. ter. tas.
 Iuvenilis. le. ter. tas.
 vol Kintheit. Infanciosus.
 Kint maken. Generare. Gignere. Creare. pro-
 creare. Patrare. Filiare. Fetare. Gravidare.
 Pregnare. Repregnare. per iterum.
 Kint ontfangen. Concipere unde Concepta-
 culum i. locus conceptionis.
 Kint geberen. Parere. Fetare. filiare. Edere.
 Nitor habet nixa sum.
 Kint gebererische. Genitrix. propagatrix. Puer-
 pera. Pariens. Parturiens.
 Kint. Puer. Puerulus. Infans. Infantulus. So-
 boles. lis. proles. lis. Nefrendis. Puercu-
 lus. puellus. puellulus.
 Kintberijch. swanger. Pregnans. Impregnata.
 Infanta. Gravidat.
 Kintheit. Puericia. Spargena i. Infancia.
 en Kint dat gebaeren wurd als spn vader van
 der hant is. Proculus. la.
 Kintlich. Filialis. le. ter. tas. inde filiatio.
 Kinnen. schoeren. rpen. spiten als die erde off
 anders wat. Hyulcare unde Hyulcus. a. um.
 dat so gelienen is.
 Kynpe. in C. Cozz.
 Kynpen. wrypen. ghonnen. in G. Ginnen. et
 in H. verhenggen.
 Kynsen. Eligere. deligere. Oprare. Adoptare.
 boir uptkynsen. Preeligere.
 uptkynsen. uptlesen. Excipere. demere. Exi-
 mere. excerpere. diligere. seligere.
 uptkynsenge. Excepcio. exempcio. Excerptio.
 excerptus. a. um. Delectio. Delectus. us.
 ui.
 Kynsenge. Opcio. electio.
 Kynsen. dat is sulken geluyt to maken, in H.
 Kynsen.

Kynse in den pertstal. Archa. cista. cerapis. cistula. Cistella.
 Kynst umd boich in to leggen. Archanius. ar-
 charius. archalarius.
 Kynben. stryden. mangien. berchten. pynghen.
 Bellare. combellare. preliari. Confligere.
 certare. concertare. agonizare inde agonis-
 ta. pugnare. compugnare. colluctari. ago-
 nicare. belligerare. conflictare vel conflic-
 tari deponentaliter. defligere. bellicare. la-
 cinare. lacinniare. Dimicare. pugillari.
 Kynben sonder sleghe. in H. Hamplen.
 Kynber sonder sleghe. in H. Hampler.
 arbermitz Kynben ind stryden to winnen. Trium-
 phare inde triumphalis. le. ter. tas. Ex-
 pugnare inde expugnabilis. le. ter. tas.
 Vincere. devincere. debellare.
 die to Kynben staicht. Adagonista.
 Kynben myt worden. Disputare. disceptare. ar-
 guere. argumentare. argutare.
 Kynbang van worden. Argumentum. Argucio.
 argumentacio. disputacio. disceptacio.
 Kynben. Kynlen. Litigare. rixari. imbractare.
 obiurgari. altricari. contendere. decertare.
 concertare unde cercopa. pe. implicare.
 intricare. iurgor. aris et iurgo. as. obiur-
 gor et obiurgo as.
 samen myt Kynben. Compugnare. concertare.
 combellare. comprelari. conbelligerare. con-
 fligere. conflictare. conbellicare. condimi-
 care. simachus.
 Kynber. Cercopa. pe. litigator. bellator. pre-
 liator. conflictor. certator. concertator. ago-
 nizador. agonista. puginator. compugnator.
 luctator. colluctator. conflictor. conflictat-
 or. defliator. bellicator. lacinator. dimi-
 cator. laciniator. pugillator. belligerator.
 pugil. pugnax. cis. pugnaculus. pugna-
 bundus.
 Kynwen by den wangen. Brancea. cee. man-
 dibula. le.
 oberste Kynwe. Mala. le.
 underste Kynwe. Mandibula. le.
 Kynwe in den bische. Senecia. cle.
 Kyneder op en klypt. Collirium.

Kijger. droiff. in C. Cijer.
 Kijpck. Pessulum.
 Kijfien. est. capone seu pullo fru-
 stratum infuso.
 Kijck. in B. Behenb.
 Kijot. Klotz. Globus. globulus. orbiculus.
 Kijoten. Kijoten. Abramescere. putare.
 Kijnaide. Kijnope. Condilus. li. Nexus. us. com-
 plexus. us. Nodus. nodulus. nodellus. of-
 fendix. cis.
 Kijol Kijnaiden. Kijol Kijnope. Nexuosus. tas. nodo-
 sus. tas.
 Kijnagen. Kijnauwen. tanen. Rodere. corrodere.
 arroderere. De. E. Circum. oblimare. Elue-
 re. edere. peredere. adedere. exedere.
 Kijnagen. schraiden. Opizare.
 Kijnagen. toymen. in C. Ethelen.
 Kijnager. taenre. Rosor. corrofor. oblimator.
 opizator. opicus. a. um.
 Kijnaeght. Kijnauwot. betaent. Rosus. corro-
 sus. esus. coesus. oblimatus.
 Kijf Kijnaeght. Kijf betaent. Semesus. Semi-
 corrosus.
 Kijf Kijnaeght. Kijf betaent. Ambesus. Circumro-
 sus.
 Kijnaiche. butt. Os. ossis.
 Kijnaicken. butten cum suis. in B. Butten.
 Kijnape. in D. Dgener.
 Kijnecht. dgenre. Kijnape. Famulus. Famellus. Mi-
 nister. Verna. vernaculus. Servitor. pedis-
 sequus. pedagogus. Affecla. cle. RADIUS.
 dii.
 Kijnecht die eggen is. Servus. feryulus Libra-
 rius. Manceps. pis. Ambi. servi. ab am-
 biendo.
 Kijnechtscap heit Mancipium off Servitus. tu-
 tis. Mancipiolum. And hijr af stelt in C. van
 der Eggenfchap geroirt. And in D. Dgenre der
 lunde.
 Kijnecht die valsch ind snoede is. Pseudulus. Ma-
 stigia.
 Kijnecht bergadering. Cliens. Clientulus. la-
 mpt Kijnecht. Conservus. Conservitor.
 Kijnecht. in B. Kijnauwen.
 Kijnechten deuch. Pallare. Comprimere. Pifrio.
 is. ire.

Kijnebehuiff. in B. Bachihuiff.
 Kijneboer. Pifricus. Pifrio. Onis.
 Kijnele. Cynamomum. Cynamomum.
 die den Kijnele versament. Cynnomulcus.
 Kijnerffen mit den tanden. Strideo des. dere.
 Strido. dis. Frendere. escere. Perfrendeo.
 escere. Infrendeo. escere. Affrendeo. esce-
 re. Fremo. is. ere.
 Kijnerffen. Confrendere unde Confre-
 sus. a. um. Con. per. simul. Re. per. ite-
 rum.
 Kijnerffinge. Fremor. oris. fremitus. us.
 Kijneffen. in D. Dgenfeu.
 Kijnepe. Genu. fragus. gi. poples. tis. Geni-
 culum.
 Kijnepe. Kijneboegen. Geniculare. Genuflectere.
 Suffraginor. aris.
 Kijneboegung. Geniculacio. Genuflexio. Fra-
 gus. gi. Suffraginacio.
 Kijneboeger. Suffraginator. Geniculator. Ge-
 nuflexor.
 Kijneboegher Kijne. Geniculatim. genuflexim.
 Suffraginatum.
 Kijneboeghelich. Genicularis. re. ter. tas.
 onder den Kijnepe die boegung. Poples. tis.
 die fan Kijnen hart by een heldt ind so hant ghent.
 Vagus. a. um.
 Kijnyf. fupduess. Cultellus. Arranus.
 Kijnyppen. nuppen. Comprimere. Contorquere.
 Kijnosloepch. Allium.
 Kijnope. in B. Kijnade.
 Kijnoschel. Internodium. Condilus. li.
 Kijnope. Nodosus. nexuosus. tas.
 Kijnope van en fwerde. Pinna.
 tuschen den Kijnoepen dat spaciuni. Internodium.
 Kijnoepen. Nodare. Nestere.
 Kijnope. hier. hijf et cetera Kijnoepich. Bino-
 dis. de. Trinodis. de. Quadrinodis. Quin-
 quenodis. de.
 Kijnoep. Enodis. de.
 Kijnope van en boeme off van anderen ruyde.
 Kijnoepen als boeme off ruyt. Fructicor. aris.
 Pullulare.
 Kijnoten off Kijloten die boeme. Putare. Abrames-
 cere.
 Kijnoten. Semiputare.

Kijnote

Knote of bolle van blaff. Adula. le.
 Knuppen. in B. Bynnen.
 Knupplich. Nexilis. le. ter. tas. nexibilis. no-
 dabilis.
 knoefelen. in H. knoefen.
 Krenchen. swaiken. in C. Cranhen.
 verKrenchen. Sauciari.
 Krenchen. wederleggen. Infirmare. invalidare.
 enervare.
 Krijs. knijt. Knijt.

L.

LA.
 Labberen. in L. Luchten.
 Lachen. Ridere.
 toeLachen. Arridere.
 wepnich Lachen. Subridere.
 luyd Lachen. in G. Gakelen.
 smuytz Lachen. Subridere.
 deLachen. in A. Affen.
 anLachen. Arridere.
 Lachen dat hoert ind fcharyp toe gheit. Dica-
 citas.
 die fo Lachet. Dicax. diaculus.
 een Lachen. Rifus. us.
 Lachlich. Rifibilis. le. ter. tas.
 die nummer Lachet. Agillaster. agellaster. agla-
 flus.
 Lach ongefalten. Infulfus.
 Lach. in B. geBrecht.
 Lach. hol. in G. Gat.
 Lachen. laftren. in B. Blameren.
 Lattich. Lactuca.
 wilde Lattike. Sardalia. lie.
 Laide. fprute van en boem. Palmes. Propago.
 flagellum. flagrum. virgultum. cespes. ris.
 eoculum. malleolus. ftolo. onis i. tubera.

Krchten. garren. Garrire.
 Krot. verdyget. in D. Doeben.
 Kruyt in den garde. Herba. herbula.
 Kruyt in der apoteken. Spon-
 raliter.
 Kruyden. Condire.
 Kutter. Lodix. cis.
 Kuyt. kuyden. in B. Boede.
 Kuymer. in B. Boeden.

LA.

re. frutex. murex f. in preruptis monti-
 bus.
 pntLaide. Surculus. ind dat oeverfte luyt daie
 ban. Sagitta. sagittula. sagittella.
 onbuchtber Laide. Spado. onis.
 Laide sonder lober. Spartus. ti.
 Laide gefpaiten uyt ftegnigher erden. Vibex un-
 de vibicosus. tas.
 Laiden aeverbloedich f. water laiden op boemen.
 Aborigenes pluraliter tamen eciam habet
 fingulare f. aborigo. inis.
 Lade dofe. fchyn. in C. Cofferen.
 Laden. noeden. bidden. Invitare. corrogare.
 Laden to gericht. in B. geBaeden.
 Ladynge. in B. Baibynge.
 Laden op en wagen of anders. Onustare.
 deLaden. belast. Gravatus. turbatus. Inquietatus.
 opLaden. baten. Onustare.
 geLaifte. Sponsio. promissio. stipulacio. ad-
 dictio. obligacio.
 die wat geLaift heft gaide of den heiligen. Vo-
 tus. a. um. convotus.
 dat geLaift is gaide [1. gaide] off durch got of
 den heiligen. Votivus. a. um.

geLaiste die men gaide off den heiligen buet.
Votum. ti.

die geLaist wurd. Inconspretus i. Laudatus.
den men Laist npt sangh. Pangericus. a. um.
die geLaist. geprijst wurd anderwerff. Palmo-
dius. a. um.

die Laist off prijst anderwerf. Palmodicus.

Laighe. wegelaighe. Insidie. observacio.

wegeLaighen. in H. burhalben.

geLaigen. ontwaer. Mentitus. confictus.

geLaigh. Simbolum.

Laissen npt der tongen. Balbucere.

Laiken van wullen. in D. Doick.

lynen Laiken. Lintheamen lineum. panus li-
neus.

Laiken. versnoeden. in B. Blameren.

Laiken. vermaken. in C. achterClappen.

Lam. Agnus. Agnellus. Agniculus. Arna.
Ovicula.

Lam nnghebaeren. Arvilla.

Lamstij. Arvinus. Agnihus.

Lam. manck. in C. Croepel. Arthaleticus.

Lam maiken. lemnen. Mutilare. proprie eyn
lyt asdoen.

die Lam gemaect is. Mutilus. a. um.

Lam. Lampas. Suffosorium. Infusorium. lam-
pada. de.

Lamp vernende in der lucht. Lacunar.

Lamprende. Lampreda. Murena. Munerula.

Lampreidsch. Murenalis. le.

Lanc. in G. Gatweljen.

Lanch. Longus. quamlongus. ramlongus. Lon-
gevus. protensus. productus.

Lanch van tijt. Prolixus. longevus. Diutur-
nus. diutinus. a. um.

Lanch. adverbia Diu. diutine. diurne. lon-
geve. longiturne.

Lanch. reysich van lybe. Procerus. a. um.

half Lanch. Semilongus.

Lanch maiken. in T. Lenghen.

Lanchheit der tijt. Diuturnitas. longiturnitas.
longevitas. vetustas.

Lanchheit. Longitudo. prolixitas.

Lanchmoedich. Longanimis.

anLanch. in C. Cortlich.

Lanchheytich. Oblongus.

alreLangst van tijt. Diutissimus.

alreLangst. Longissimus.

Langer van tijt. Diucius.

Langer. Longius.

wat Langer. Aliquamdiu.

Lanche. sijde. Latus. teris. latusculum.

an die Lanche off sijde wat boegen. Laterare.

Collaterare. Allaterare.

van den Lanchen off sijde wat afstellen. Dila-
terare. delaterare.

Langen. rycken. in H. Hantrepken.

berLangen. Anhelare. Expectare. Reexpecta-
re. Aspirare. Attonizare.

berLangen. in D. berDyeten.

Lant off lantschap. Provincia. provinciacula.
Regio. regiuncula. Patria.

totter Lantschap hoerende. Regionatus. us.

tot uwer Lantschap weder wanderen. Repatriare.

Lantschap die hedschongen is onder tribute. Pro-
vincia. cie.

Lantschap van dypen steden. Tripolis. die heer
dair van. Tripolitanus.

Lantschap van iiii. steden. Tetrapolis. die heer
dair van. Tetrapolitanus.

Lantschap van viijf steden. Pentapolis. die heer
dair van. Pentapolitanus.

Lantschap van sess steden. Exapolis. die heer dair
van. Exapolitanus.

Lantschap van negen steden. Neapolis. die heer
dair van. Neapolitanus.

Lantschap van tien steden. Decapolis. die heer
dair van. Decapolitanus.

tot so vele Lantschap dat sich die middach dair
onder verwandelt. Clima tis. Aud der sint viij.
in den bewoynlichen ertrich genoemt alus. Dya-
meroes. Diasienes. Dialexandris. Dyaro-
dium. Dyaromes. Dyellespontum. Dyabo-
ristenes. Dyamfros.

en Lantschap bur sich selben. Clima tis. Regio.
Plaga. ge i. Clima. Patria. Districtus. us.
Territorium.

ber Lantschappen verlosy assentelen. Climatorium.
rii.

twee of meer of vele Lantschappen sich rueren-
de. Confinitas. bifinitas. trifinitas. multifi-
nitas. diversifinitas. interfinitas. confinium.

bi-

bifinium. trifinium. multifinium. diversifi-
nium.

van Lantsappen des volcks vergadering. Nacio.
onis. naciuncula.

Lantsman. Patriota. compatriota.

Lantscaplich. Patrius. a. um.

Lant. heit. esch. Rus. rusculus. arvum. Pra-
rum. pratellum unde pratenfis. se eciam

him N. Acher.

Lantbaicken mit der ploich. Poreare.

van eyns Lants vierbedest eyn pinte. Tetrar-

cha. syn herlicheit heit Tetrarchia. syn macht

bijben heit Tetrarchare.

Lantmate. Eetmate.

Lantmeter. Eetmeter.

Lantmeter. Motor. aris.

Lantman. boyman. in B. geBueren.

Lantmate van bys scheden lantch. Levia. e.

Lantgebe. Lantgravius.

Lant rueren. ienden. Anchorare. litus con-

tingere.

Lanterne. Nuchte. abscons. Lucerna. lucernula.

lucernella. laterna. laternula. crucibolum.

lacuncula. absconsa. absconsula.

Lanternen meker. Lucernarius. a. um.

ter Lanternen hoerende. Lucernarius. a. um.

bol Lanternen. Lucernofus.

Lantzem. niehelich. iawe. loep. traich. buyl. bo-

mich. luggich. lass. Hebes. tis. morofus. pi-

ger. successivus. lentus. argus. accidiosus.

negligens. protractivus. iners. deses. dis-

segnis. sublestus. bardus. blennus. suspen-

sivus. dispendiosus. piguus. a. um. inexe-

ditus. ferus. somnolens. somnolentus. tar-

dus. tardiusculus. tepidus.

Lantzem wesen. Coep. buyl. traich. Dromich we-

sen. Luggen. buylen et cetera. Pigrere. Pi-

grescere. Pigritare. Repigrescere. Repigri-

tare. Repigrerior. Tepere. Tepescere. La-

scivire. Tardere. Tardescere. Accidiari. De-

idiari. Gestire. Gesticulo. as. et Gesticu-

lor. aris.

Lantgemheit. Cacht. Openheit. Onghheit. Lugg-

gerg. Lassichheit. Luggichheit. Tarditas. Moro-

fitas. Pigricia. Pigritud. Hebetudo. Iner-

cia. Desidia. Accidia. Accidiositas. Segni-

cies. Torpor. Lascivia. Seritas. Tepor. Te-

piditas. Negligencia. Somnolencia. Argira.

re. Sublestia. Argia. Languor i. pigricia.

Lassitudo. Ignavia. Tabitudo. Tabiditas.

berLantzemen. in L. berLetten. vertoeven.

Lapp onder en schoe of lersse of dergelijcken.

Subuncula. Quadrillus.

Lappe van doich. Pecia. Commissura.

Lappen die men onder den schoenen aff snijdet.

Succisiva. orum.

Lappen. Peciare. Repeciare.

Lappen. in B. Boeten.

berLaeren umbnyet. umbfuz. to vergheefz. Gra-

tis. Inane. Inaniter. frustra. Frustratim. Va-

ne. Invanum. Casse. Incassum.

Laeren. tong uytlaen.

Lass. eyn geroict salm. Elox. socis.

Lass. muede. in B. verheerdt.

Lass. muede maken. in B. verheerden.

Lass. Cacht. in L. Lantzem.

Lass. Lap. in G. Gheer.

Lassen. in L. Lappen.

Last. moeynisse. in C. Crot.

Last. in B. Boeden.

beLast. in L. beLaden.

Last. verbyet lijden. Periclitor. aris. Gravari.

Turbari. vexari. Tribulari. habes de hiis

in C. Crot.

Last af to stellen. ontlasten. Degravare. Deo-

nerare. Exonerare.

Last off boeden eyen op to leggen. in B. Boe-

den of last.

beLastheit. moeyelicheit. Onerofitas. Tediofitas.

sublestia. vexacio. in C. Crot.

Last der perde. Cliptella.

beLasten. besweeren. Onerare. gravare. Aggra-

ware. reaggravare. Ingravare. deggravare. per

valde Molestare. eciam in B. Bedoeven.

beLasten. besweeren but en anderen. Pregravare.

Lasten. in B. Boedenen.

ontLasten. in B. ontBoedenen.

ontLasten. verlichten. traisten. Exonerare deo-

nerare. Supportare. Solari. Consolari. Amo-

liri. Recreare. Refocillare. Allevare. Al-

leviare. Relevare. Sublevare. fulcire i. sub-

levare. Affulcire. Effulcire. Suffulcire. Per.

Con. Pre. Re unde fultus et tuitus. a. um. fulcimen. fulcimentum. Fultura in eodem sensu.
 Lastich moegelich. swerlich. Onerosus. Tedi-
 fus. difficilis inde Difficulus. difficiliter. dif-
 ficultas. difficultas. difficax. cis. difficaciter.
 difficacia. Infestus. Sublestus.
 Laster. spijt. in H. Hoene.
 Laster. hoen afnemen. Deviciare.
 Lastren. schenden. in B. Blameren.
 Lastren bedragen. in C. achterclappen.
 Laster lijden. Inclunior. aris.
 Lasterfanch of lastergedicht. Tragedia. die.
 Lasterlich. in E. onerlich.
 Latt. Tegula. tegla. ymbrex. cis.
 Late. spaide. Tardus. tarde. serotinus. la. um.
 ferotine. sero. Cordus a. um.
 Laten. hpen. in G. haifgeboten.
 bloot Laten. Flebothomare. Minuere.
 bloot Latpge. Flebothomia. Flebothoma-
 cio. Minucio.
 bloot Later. Flebothomator.
 Laithop. Ventosa. Angistrum.
 Laten. lothrowpen. Sortior. tiris. Confortiri.
 Resortiri. per. iterum unde Sors. tis.
 Laten. aflaten. in H. verhoeden. schuwen. et in
 H. ophoeren.
 verLaten. achterlaten. Relinquere. derelinque-
 re. Dimittere. Omittere. desinere i. dere-
 linquere. deserere.
 uyt Laten. Emittere. Emancipare.
 verLaten. bertyphen. in B. Begehen.
 verLaten. afltaen. in E. in Ellende verlaten.
 verLaten. aberspen. in D. verdragen.
 in Laten. Immittere. Intromittere.
 toe Laten. in H. verheugen.
 Laten schijnen. in B. gezeren.
 by Laten van behahtingen. Dimittere. Eman-
 cipare.
 by Laten van gehoerichheit off Eegenscap. Ma-
 numittere. libertare unde libertacio. Ma-
 numissio et libertatus. Manumissus.
 toe Laten. starcken eyn hoernemen.
 be Laten. beryben. in B. byblijben. Consen-
 tieren.
 neder Laten. Demittere. Submittere.

phoeren.
 verLaten. beryben. Serotinare. Tardare. re-
 tardare.
 Laettichheit. spandichheit. Tarditas. seritas.
 geLaticij. stendich rijplich. Maturus unde ma-
 turitas. gravis unde gravitas. grandevus un-
 de grandevitas. Venerabilis. le. ter. ras.
 Later. clater. badem in C. Claster.
 Latijn. Latinum. latinicas.
 Latijn spreken. Latinor. aris. latinizare unde
 latinista.
 Latijnsch. Latinus. a. um. latinicus.
 Laeste. lest. Alias. ultime. ultimo. Ultimate.
 nuper.
 Lattich of lactuke. eyn zult. Lactuca.
 wilde Lattich. Seralia. lactuca agrestis.
 Lattiken stede. Lactucetum. lactucarium.
 Lattiken hantierre. Lactucarius.
 Latwe dat is tuschen hent ind halt. Tepidus.
 tepidulus. tepidiculus.
 Latwe wesen of werden. Tepere. intepere. con-
 per. simul. dis. per. diversimode. aut a te-
 pore cessare. hiis compositis adde inchoa-
 tiva in pescere tepesieri.
 Latwe maiken. Tepidare. tepesfacere.
 Latwichheit. in C. Lantzemheit.
 Latwen. lautwe wesen. in C. Lantzem wesen.
 Latwe. traich. in C. Lantzem.
 Laeben. prysen. loff spreken. Laudare. com-
 mendare. recommendare. approbare. lauso-
 as. are.
 Laeben in dyck. Adulari. applaudere.
 Laeben gayde of den heyligen. Vovere. votare.
 votitare. convovere. per. simul. devovere.
 per. valde. revovere. per. iterum. dicare.
 samen Laeben samen prysen. Collaudare.
 Laeben. gelaeben. Promittere. spondere. addi-
 cere polliceor. ceris. pollicitor. aris. pol-
 luceo. ces. cere. obligare. restringere. va-
 dor. aris.
 samen Laeben. Conspondere. compromittere.
 Laeben buu en anderen. In B. Bough waer-
 den.
 geLaeste. Promissio. promissum. pactum. fe-
 dus. votum. obligacio. restrictio.
 Laebesanch. Ymnus. ymnulus.
 Lae.

Ymnista. ymnistica. ymnisticus.
 Laebefangen. Ymnio. is. ire. ymnizare.
 Laebefangh's schrijver. Ymnigraphus.
 Laebefangh's spreker. Ymnidiscus. ymnilogus.
 Laebefangh's spracch of rede. Ymnilogia.
 Laebelich. pygylisch. Laudabilis. commendabi-
 lis. recommendabilis. le. ter. Epicus. a. um.
 laudabiliter. tas.
 onLaebelich. onpygylisch. Illaudabilis. ter. tas.
 incommendabilis. le. ter. tas.
 geLaebelich. Pollucibilis. le. ter. tas.
 Laben. ergwicken. sencken. Refocillare. refi-
 cere. recreare. refovere.
 Labendel. Lavendula.
 Laboye. in H. Hantbat.
 Lauweren boem. Laurus. ni. um.
 Lauwersch. Laureus. laurinus. a. um.
 Ingt Lauweren beztieren. Laureare unde lau-
 reatus. a. um.
 Laxeren. Laxare.
 Lazerre. in M. Malaiscap.
 Lebbe onderste lip. Labrum.
 beLech bur en stat of slot. Obsidio. onis. val-
 lum. li. circumvallacio. circumdacio. mu-
 nium. cii.
 Lechlich. in C. tijtCoetlich.
 Lech. eyn water. Lecka.
 Lecken. Lingere als dyere. lambere als lunde.
 ligurire. alliguriare.
 die Lecht. Lictor. oris.
 eyn Lecher. eyn boebe. Leccator. agula. aga-
 gula. ambro. onis. ardelio. onis. lurco. onis.
 manducus. vappa. popino. lictor. labeo.
 onis. ganeo. onis. gulonus. ni. epulo. onis.
 dorco. onis. baratro. balatro. paracitus vel
 tan commu. ge. Colax. estor vel trix. man-
 do. onis. mandox. ocis. gluto. elluo. ne-
 bulo. onis. pandox. pulposus. parasitus. pa-
 rasitulus. parasitaster. stri. di. valetro.
 Lecher binnch. Delicatus. a. um.
 Lecher gelutt adieft. Lautus. delicatus. gulo-
 -ofus.
 Lecher spijse. pluraliter hee Cupes. pium. ga-
 lacticie. laucie.
 Lecherre. Lecherheit. Ganea. leccacitas. deli-

s. lecta. te. pulpa. pulpula
 unde pulposus. tas. pandocium. cii.
 baite men Lecherdijst off deffent. Ganeum.
 samen Lecken. Collingere. Collambere. dilam-
 bere i. diversimode lambere
 baite Lecken. Prelingere. prelambere.
 weder Lecken. Relingere. relambere.
 Lecken. in D. Druyen.
 van Leede to leede. Membratim. articulatim.
 artuatim.
 Leede to scheyden. Dimembrare. emembrare.
 der Leede gewerff. Compagominis. lunctura.
 re. fibra. bre unde fibrosus. tas.
 die grote Leede hest. Membrosus. tas.
 sonder Leede. Emembris. bre.
 tuschen twee Leeden dat spaciun. Internodium.
 eyn Leedich. twyleedich. dyleedich. bijn. bijn. sege-
 leedich. Unimembris. bre. bimebris. tri-
 membris. quadrimembris. quinquemembris.
 sexmembris. bre.
 Leiden. Ducere. ductare. ductitare. Ducere.
 deducere et perducere. per valde.
 in Leiden. Inducere. introducere. intronizare.
 uyt Leiden. Educere.
 ber Leiden. in B. Bedryegen.
 af Leiden. Deducere. abducere.
 ge Leiden. Conducere. perducere. deducere.
 conviare.
 ge Leide. Salvusconductus. salvaguardia.
 ge Leidsman. Salvusconductor.
 onder Leiden. Subducere.
 Leiden an die ander sijde. Adigo. gis. gere.
 aeber Leiden. Transducere.
 in Leiden. inbueren. in B. in Bingen. Inferre.
 introducere. intronizare. ysagogare in lit-
 teris.
 in Leidynge. Intronisacio. ysagoga. ga in lit-
 teris i. introductio.
 in Leiden. Introducor. intronizator. ysagogus
 in letteris.
 weder Leiden. in B. weder Bingen.
 baite of aeber Leiden of Bingen. Traducere.
 toe Leiden. Adducere.
 samen of mgt Leiden. Conducere.
 umt Leiden. Circumducere.

wijtweelbich **Leiden**. Deducere.
Leidelich. Ductilis. le. ductibilis. le.
berLeiden. leyt maken. walgende maken. Fasti-
 diare. nauseam inferre.
berLeiden. waken. in **B**. **Blameren**. et in **C**.
 achterClappen.
berLeiden. walghen. neu. Nauseare. abhomi-
 nari. abhorrere. tabere. tabescere. Conta-
 bere. escere. extabere. escere. intrabere.
 escere.
berLeiden. vergangen. Præteritus. a. um. elap-
 sus. a. um. transactus. a. um.
omLeiden. Dimembrare.
Leeder. Corium. coriolum. lorum. ri.
Leederhapsen. in **L**. **Leeren**.
corben Leeder. Allutum inde allutarius.
Leedertouwer. in **G**. **Gherwer**.
roe Leeder. Scordiscus. ci.
int Leeder wat stehen. Incoriare.
dye mpt Leederen gekleedt is. Coriosus. a. um.
Leederen bant. Lorum. ri.
Leederen. Coreus. a. um.
Leeder dape men op huy mpt. Scala.
Leeder spragt. Sclaris. scalare. ris. intersca-
 lare. ris.
Leeder. o. och. ocharm. wach. Proch. proch-
 dolor. heu.
Leedych. loss. bzyj. gwyjt. Solutus. liber. qui-
 tus. acquitatus.
Leedych. bzyj. seker. Liber. securus. assecura-
 tus. Tutus.
Leedych. sonder arbeit. muetich. Ociosus. va-
 cans. vacuus. ociabundus. vaguriosus. ras-
 lentus.
Leedych wesen. muetich wesen. Ociari. vacare.
 vagurio. ris. rire.
onLeedych. onmuetich. Occupatus. preoccupa-
 tus. impeditus. prepeditus. actuarius.
onLeedych. schefferlich. in **D**. **Doenlich**.
Leedich maken. ruinen. in **A**. **Doel maken**.
Leedych. bzyj. Liber. libertatus. exemptus. so-
 litus.
Leedych. bzyj ban gehorichheit et cetera. in **C**.
 Egentescap.
Leedychen. lossen. bzyjhen. gwyjten. Quitare. li-
 berare. acquitare. absolvere.

Leedychheit. Ociositas. ocium. ociolum. vaca-
 cio. vacancia.
Leesnisse. in **A**. **Neeruygh**.
Leghe. syde. in **A**. **Neder**.
berLeghen. vernederen. in **D**. **beDrogen**.
dye Leeghste. dye underste. in **A**. **dye Nederste**.
Leghelen. in **F**. **Flesch**.
Legende. in **H**. **Historij**.
Legger dape men legget. Commodum. Com-
 moditas.
Legger dape men op leget. Stratum. ti. stra-
 tus. us. lui.
Legherrechtich. Residens. persistens. Quiescens.
Leggen. setten. Ponere. locare.
roe Leggen. opleggen of setten. in **D**. **deDoen**.
to hopy of by Leggen mach syn deil. Contri-
 buere.
an Leggen. tyeren. anstellen. Dirigeren. regere.
 gubernare.
uyt of ont Leggen. in **C**. **Cleren**.
hyn Leggen. afstellen. Abdicare. Seponere. de-
 ponere. abicere. amovere. removere. demo-
 vere.
weder Leggen. straffen. in **A**. **wederAchten**.
weder Leggen. in **it** **strencken**.
weder Leggen. tegenleggen. wederwerpen. Oppo-
 nere. obicere. obiectare. obistere. obstrue-
 re. obdere. contrariari.
weder Legging. in **A**. **wederAchtung**.
bur Leggen. Proponere. anteponerē.
uyt Leggen. Exponere. edere. expendere. dis-
 pensare.
op Leggen. aetherheben. wijten. in **C**. **Cyhen**.
um Leggen. in **it** **umstieren**.
um Leggen. umsetzen. umditzunghehen. bestallen
 een siot. stat. huy of platze. Circumponere.
 circumdare. vallare. convallare. circumval-
 lare. circumgirare. circumcingere. circum-
 plectere.
onder Leggen. onderzetten. Subponere. intersti-
 ciare.
achterwart. to rugge Leggen of setten. Sepo-
 nere.
tuschen Leggen of setten. Interponere.
in Leggen of setten. Imponere.
neder of af Leggen of setten. Deponere.

Legioen dat synt bi. dusent bi. i. bi. Legio. onis.
phalanx. gis. phalanga. ge. die meester hÿt
af heit legionarius. phalangarius.
totter Legionen hoerende. Legionarius. phalan-
garius.

Leue. schebersteyn. Petra. petrella.

der Leuen of schebersteyn scherber of stucken. Pe-
tro. onis.

Leuych. schebersteynich. Petrus. a. um. petri-
nus. a. um. petrosus. tas.

manigher Ley. Multiformis. me. ter. tas. di-
versus. se. tas. diversimodus. de.

plker Ley. De quolibet.

alte Ley. De quocumque.

watter Ley. Cuiuslibet.

eynre Ley. Uniformis. me. ter. tas.

Leue. leetche. Laicus. epibata.

Levelich. leetlich. Laicalis. se. ter. tas.

Leelich. heetlich. in E. Eyslich.

Leeme. Argilla. glarea. glis. glitis. gleba. gle-
bula. glebella.

Leemplecher of becher. Argillator. Glebator.
alutarius.

Leemen. Argillare. Glebare.

Leemenhupf. Domus lutea.

Leemen van leem. Argilleus. Glebeus. Gli-
teus. a. um.

Leemich. Argillosus. Glebosus. Glitosus. tas.

Leimmel. Lamella.

Leemmen. lam maken. Mutilare i. aliquod mem-
brum amputare.

Leemmeren. laemich. Agninus. a. um.

Leen geistlich. Beneficium.

be Leenen. versien. Beneficiare. providere.

Leen werlich. Feudum. pheodum.

be Leenen. Infeudare. inpheodare.

Leenman. Vassallus. feudal. pheodalis.

Leeneydt. Omagium.

Leenheer. Infeudatarius. infeudator. dominus
feudi seu pheodi.

Leenrecht. Ius feudale.

Leenscap. Infeudacio.

ter Leenscap hoerende. Feudalis. le. ter. tas.

Leenen. luwen. Concedere. commodare. ac-
commodare. prestare i. mutuare. appodia-
re. ypothecare s. sine pignore.

be Leenen op guet. Impignorare. subhaslare.

be Leenen. Concedere. indulgere. impartiri.
largiri. elargiri.

Leenunge. Concessio. accommodacio. mutua-
cio. mutuum. appodiatio. ypotheca et apo-
theca s. sine pignore.

af Leenre. Ypothecarius et apothecarius.

Leue. eyn water in soderland. Leyna.

Leude. Lumbus. lumbulus. li.

Leudenget. Femorale. lumbar. aris. lumbale.
lis. lumbare. ris. brace. lis. braccarium.
renale. lis. redimiculum. Coxale. lis. lum-
batorium.

Leuden. in T. Cantraien.

in Leendsch. in H. Heymsch.

unt Leendsch. in B. Butenmynsch.

Leengen. ianch maken. Longare. allongare. de-
longare. distendere. extendere. distrahere.

be Leengen. versten. in H. verhalben.

be Leenunge. in H. verhalbunge.

af Leengen. asraien. Pertingere. attingere. con-
tingere.

be Leengung. vertuebyng. Mora. cuncta. re. tar-
dacio. retardacio. protractio. suspensio.

Leengelast. Pendulum. prolongale.

Leennenyt tot herffen. Lichmus. mi. funale.
lignus. ni. licinium. nii.

Lepel. Coclear. aris. cocula. le.

Leere. ledych. in A. Adel.

Leere. ondertwysunge. der meester leringe. Doc-
trina. documen. tum. docimen. dogma. in-
formacio. instructio. sintagma i. dogma.
ysagoga. ge. cathesis. mathesis. caxesis. stu-
dium. studiolum. erudicio. erudimen. tum.
didascalicum.

Leeren. ondertwysen. eynen anderen erinnen. Do-
cere. addocere et edocere. per valde. con-
docere. per. simul. inspicare i. informare.
instruere. dogmatizare. erudire. imbuere.
cathecisare. litterare.

Leeren van en anderen of by sich selbe. Discere.
adiscere. informari. instrui. Doceri. edisce-
re. studere. restudere. per iterum.

Supplementum de ly. Leeren. ondertwysen.
Categorizare. didasculare. discipulare. doc-
trinare. dogmaticare.

met Leeren. Dedocere. dediscere.
 boort Leeren. Predocere. antedocere.
 van gwaader Leere en opfat. Secta. te.
 anderwerf. weder Leeren. Rediscere.
 samen met Leeren. Condiscere.
 geleerich. Docilis. docibilis. le. ter. tas.
 geleersamheit of leersamheit. Capedo. inis. stu-
 diositas. capacitas. ingeniositas. litteratura.
 der geleerden disputierstede. Togiferium.
 der Leeringen inganch of beghin. Rudimentum.
 der Leeringen vlijtich. Studiosus. tas. diligens.
 cia.
 der Leeringen stede. Cathesis. caxesis. studium.
 scole.
 Leerre. onderwijser. meester. Doctor. Instruc-
 tor. magister. informator. eruditor imbu-
 tor. cathezista. cathezizeta. didascalus.
 onleerlich. Indocilis. indocibilis.
 leerlich. Docibilis. docilis. doctrinalis. le. ter.
 tas. mathematicus.
 die geleert wordt. Discipulus.
 half geleert. Semidoctus.
 geleert. Doctus. litteratus. eruditus.
 ongeleert. Indoctus. illitteratus. ydiota. in-
 scijs. nescius. ignarus. agramatus. imperi-
 tus.
 geleert. Gnavus. allers. cathezizatus. instruc-
 tus. exercitatus. doctus doctim. docte ad-
 verbium. dogmaticus. litteratus. litteralis.
 le. ter. tas unde litteratorius. a. um i. ad
 litteraturam pertinens. eruditus. peritus.
 Leerse. leerhoese. Ocrea. osa. se. osula.
 Leerzen meker. Ocreator. osator.
 Leerzen maken. Ocreare. osare.
 Leerzen andoen. Ocreare. inocreare.
 Leerzen uytdoen. Exocreare.
 Lezen schijft. Legere. legitare. lectare. lecti-
 rare.
 weder Lezen. Relegere.
 Lezen wat op met der hant. Legere. colli-
 gere.
 Lezen. vergaderen bloemen. gekrondte. vrucht. in
 B. Bzelen.
 leerlezen. Perlegere.
 boortlezen. Prelegere.
 in Lezen. in B. uytkezen.

achterwart of to rug Lezen. Seligere.
 Leze stede daer men leest. Lectorium. ri.
 Leschen. in D. Delighen.
 Leschen. deligen eynen huyff of onwille of twijfel.
 Sopire litem. sedare. Extinguere.
 Leschlich. delesgelich. Delibilis le. ter. tas. ex-
 tinguibilis. le. ter. tas. suffocabilis. le. ter.
 tas. sopibilis. le. ter. tas. sedabilis. le. ter.
 tas.
 onleschlich. Indelibilis. inextinguibilis. insuf-
 focabilis. insedabilis. insopibilis. le. ter.
 tas.
 Test. in L. Laetste.
 Teste. Ultimus. novissimus. postremus. exter.
 a. um. exterus. a. um.
 Testwerff. ten lesten. Ultime. ultimo. postre-
 mo. novissime. finaliter. conclusive.
 Test. uiterst maken. Extremare.
 Test aan een. Penultimus.
 Test aan twee. Antepenultimus.
 Test van allen. Postremus. novissimus. ulti-
 mus.
 Testicheit. Postremitas. posterioritas.
 Test tot leeren. schoenen of trippen. Calope-
 dium.
 Test tot schoenen. Calciarius.
 Testen in den herbergen.
 Testen dat men laist. in B. Halven dat men
 laist.
 Testerslich. onschemel. schentlich. schemelich. Im-
 pudicus. impudens. impudorus. impudora-
 tus. impudorosus. impudibundus. propu-
 diosus. inverecondus. blennus unde blenno.
 onis. frontosus. ignominiosus. scandalosus.
 turpis. turpiter. probrosus. Obprobriosus.
 dedecorosus. detestabilis. viciosus. convi-
 ciosus.
 Testerslicheit. onschemelheit. schentlicheit. Impu-
 dicicia. impudencia. impudorositas. epudo-
 rositas. inverecondia. frontositas. turpitude.
 propudiositas. ignominiositas. scandalositas.
 oppropriositas. detestabilitas. Viciositas. con-
 viciositas.
 die dicke aslett of ophoort. Cassabundus.
 et lett. et vlijet. in B. geleert.
 in B. anderen. weren.

Letten. vertueben. in **L.** ver**Le**ngen.
berLetten. vertrecken. vertueben. **Tardare.** tar-
 ditare. retardare. retardicare. suspendere.
berLetten. vertueben. verlantzemen. **Protrahere.**
 differre. morari. demorari. prolongare.
berLettinge. vertuebpnge. **Mora.** remora. re-
 demoracio. protractio. prolongacio. remo-
 ramen. tardacio. retardacio. suspensio.
Lept wesen. in **B.** **Houtwen.**
Lept. ongenoicht. in **C.** **Cyt.**
Lept maken. in **L.** ver**Le**eden.
Leben. Degere. vivere. viviscere. advivere.
 adviviscere ter nutticheit. convivere. con-
 viviscere. per simul.
Leben. nomen. **Vita.** **Zoa.**
weder Leben. Revivere. reviviscere.
samen mgt Leben. Convivere.
aerber Leben. Supervivere.
Leblich. Vitalis. le. ter. tas. **Vitabundus.** zo-
 ticus a. um i. vitalis.
Lebendich. Vivus. vividus. vivificus.
Lebendich maken. Vivificare. animare. vege-
 rare.
half Lebendich. Semivivus.
Lebendich. wacher. in **D.** **Doenlic.**
samen mgt Leber. Convictor.
des Lebens verlenging. Lachesis.
den sngs Lebens verdut. Depontanus.
Lebestock. eyn ruyt. **Libisticum.**
Leber. Epar. epatis s. hominum. **Iecur.** ris
 s. animalium. ficatum s. volucrum.
Leunen. versaken. Negare. denegare. excusare.
 abdicare. diffiteri. infiteri. abnuere.
Leunen. versaken in afwesen. Abnegare.
berLeunen. versaken anderwerff. Renegare.
Leuninge. versakinge. Negacio. negaciuncula.
 superabdicativa. supernegativa. abnegacio.
 apotasis. inficie. arum i. negaciones.
Leunlich. versacklich. Negativus. negabilis. le-
 abdicativus. excusativus. a. um.
Leue. Leo leunculus. ariel.
Leuonne. Leena. leuncula.
Leuen soen. Leofilius.
Leuen dochter. Leofilia.
Leuwisch. Leoninus. a. um.
Leuerich. lerich. eyn bogehen. **Alauda.** cirris.

Lere. lettze. **Lectio.** lectiuncula.
Lpbart. Leopardus.
Lpby. in **B.** **Bonckstede.**
dat Lpham onss lieben heren in den heyligen sa-
cramente. Corpus cristi. sacramentum al-
 taris. eucharista.
Lijham. Corpus.
Lijhame der doden gebalsamt. in **B.** **geBale-**
sande.
stede darg men dye Lijhamen verbernet. **Ustri-**
na ne.
Licht. nget swaer. **Levis.** ve. ter. tas. pen-
 filis. le. ter. tas. perpensilis. le. ter. tas.
Licht des dages of des buges. **Lumen.** lumi-
 nare. lux. epus. pi.
Licht. eyn hertze. **Candela.** lumen.
Licht. klare. in **B.** **Baer.**
Licht dat nget dunster en is. **Lucidus.** lumi-
 nosus. lumineus. radiosus. serenus. a. um.
Licht. klare maken. **Lucidare.** clarificare. ful-
 gidare. serenare. illustrare. illuminare. il-
 lucidare. perlustrare. prelustrare. preluci-
 dare. perlucidare. luculentare.
by den Licht des nachts waken. **Lucubrare.**
weder Licht. klare maken. **Relucidare.** relu-
 strare et cetera.
tot den Licht hoerende. **Lumineus.** lumina-
 ris. re.
Licht ontweert. in **A.** **ongeAcht.**
Licht. sacht to doen. **Facilis.**
Licht. blypcht. sugne. in **A.** **by Abenteueren.**
Lichtloetich. **Luciflavus.** a. um.
Lichtlich. **Leviter.** pensiliter. perpensiliter.
Lichtlich. **Facile.** ter. tas. leviter. tas. effica-
 citer. tas. perfunctorie.
Lichticheit. **Facilitas.** pensilitas. perpensilitas.
Lichtende of lughtende genogchlich. **Luceblan-**
dus a. um.
wepnich Lughtes. **Lucubrum.** bri. lucubra. bre.
 lucubraciuncula.
wepnich Lughten. **Lucubrare.**
Lughtzeger. **Lucifer.** sofforus.
in den Lught gebaeren. **Lucigena.**
bol Lughtes. **Luminosus.** luculentus. radiosus.
Lughtheit. **Luminositas.** luculencia. radiositas.
 claritas. luculentas. tatis.

Lichten. licht werden. Lucere. escere. clarere.
 escere. radiare. allucere. Elu. Illu. Per.
 boir Lichten. Prelucere. escere.
 tuschen Lichten. Interlucere. escere.
 weder Lichten. Relucere. escere.
 boir Lichten. Translucere. escere.
 to wart Lichten. Allucere. escere.
 samen met Lichten. Collucere. escere.
 onder tuschen Lichten. Interlucere. escere.
 wijtweidich Lichten. Delucere. dilucere.
 met Lichten. Elucere.
 in Lichten. Illucere.
 ber Lichten in boicken. Illuminare.
 ber Lichter. Illuminator.
 ber Lichtege. Illuminatura.
 ber Lichten. in L. ontlasten.
 ber Lichtinge. troist. Solamen. solacium. sola-
 ciositas. refrigerium. recreacio. refocilla-
 cio. refocillamen. alleviamen. recreamen.
 alleviatio. sublevamen. sublevacio. conso-
 lamen.
 ge Lijck eyn dem anderen. Similis. le. ter. tas.
 consimilis. le. ter. tas. persimilis. le. ter.
 tas.
 onge Lijck. Dissimilis. le. ter. tas.
 ge Lijck. to samen. in G. to Gaber.
 ge Lijck. slecht. in E. Eben.
 ge Lijcken. eben maken. planare. complanare.
 equare. adequare.
 onge Lijck. in E. onEben.
 ge Lijck maken. in E. Eben maken.
 Lijcknisse. gestaltnisse. bidinge eyns dings. Effi-
 gies. ymago. similitudo. disposicio. speci-
 men. forma. exemplificacio. appropriacio.
 assimilacio omoufion.
 ge Lijcken. ge Lijck maken in gesteltnissen. Simi-
 lare. assimilo. las et assimilior. aris. confi-
 milare. infimilare. astruere i. assimilare.
 comparare. equiparare. equare.
 om Lijcken. Dissimilare. abfimilare.
 besse Lijcken. Similiter. equiformiter. parifor-
 miter. equiparanter.
 Lijckich. rebedelich. et gheyt hyne. Competens.
 co petenter.
 ber Lijcken. sichten. slechtmaken dat eyn teghen
 dat anderen. Compensare. recompensare. re-

ciprocare. equare. collibrare. vicitudinare.
 complanare.
 ber Lijckang. slechtmaking. slichting. Compens-
 facio. recompensacio. reciprocacio. equa-
 cio. collibramen. tum. collibracio. vicissi-
 tudo complanacio. equamen. equamentum.
 ter ge Lijcknissen en rede. Paradigma. tis. para-
 bola. similitudo.
 ter onge Lijcknissen en rede. Paroemia. e.
 Lijck. geijck. Equalis. similis. par. parilis.
 compar.
 onge Lijck. Inequalis. dissimilis. impar. dispar.
 disparilis. imparilis. separ. separilis.
 Lijcke der doden. Funus. ris. funale. lis. fu-
 nusculum. capulus.
 Lijcksteyn. Lapis funeris.
 ter Lijcken gehoerende. Funalis. Funeralis. le.
 ter. tas. funerosus. tas. feralis. le.
 Lijckwech. Iter funeris.
 Lijckerwijse. lijcker mate. Eodem modo. simi-
 limodo.
 Lijcknisse in woerden. in B. Byspel.
 Lijckhupf. Porticus. us.
 Lijcklatwe. Cicatrix. cicatriceula. obductio. stig-
 ma. tis unde stigmaticosus.
 Lijcklatwich. Stigmaticosus. tas. cycatricosus.
 tas.
 Lijcksteynen. Interstignum interstignum.
 Lijcken. passen. in D. Duenen.
 Lijck ind recht doen. Equitare. iusticiare.
 onge Lijck. onrecht doen. Inequitare. in B. We-
 doeven.
 ge Lijck wesen of schijnen. Equipollere. Equi-
 valere assimilari. consimilari.
 ge Lijcknisse. Similitudo. equipollencia. pari-
 litas equiparacio. equivalencia. proporcio.
 proporcio. proporcio. proporcio. paritas.
 assimilacio. equalitas. subparitas.
 onge Lijcknisse. ongelijckheit. Dissimilitudo. dis-
 paritas imparitas separitas. disparilitas. ine-
 qualitas. improporcio. inequivalencia.
 dat ter ge Lijcknissen hoert. Similitudinarius. a.
 um. similitudinarius. tis.
 ge Lijcknis of soone des ghoenen dat men niet en
 suget ind onsenlich is. Forma. typus. pi
 unde typicus. a. um.

geTijcklich. Comparabilis. le. ter. tas. comparativus. a. um. equabilis. le. ter. tas. proporcionabilis. le. ter. tas.
 ongeTijcklich. Incomparabilis. le. ter. tas. inequabilis. le. ter. tas. inproportionabilis. le. ter. tas.

Tijckopp. wijnkopp. Vinicopium.

Tijckoppes. wijnkoppes pennynck. Arra. re.

Tijckoppes. wijnkoppes pennynck geven. Subarrare. inarrare.

Tycken. glijffen. pollieren. in G. Glijffen.

Tijden. no. in C. Cyt. et in D. verDyuet.

Tijden. verbum. in D. Doeghen. Allere. ui. caret supino. dolorare.

Tijden. nomen. in D. geDolt.

medeTijden. verbum. in B. erBarmen.

deTijden. ghyen. in H. bekennen.

Tijden seer ind lanch. Perpecior. eris. perpesus sum.

inptTijdersche. Compatrix. getura.

buiderlich Tijden. Durare.

des Tijdens rede of onderscheit. Patologia.

dye steeds Tijdt. Perpessicius. a. um.

Tijdsam. in D. Dulbich.

Tijdsamheit. in D. Duldycheit.

onTijdsam. in D. onDulbich.

onTijdsamheit. in D. onDuldycheit.

onTijdsamlich. in D. onDuldelich.

medeTijdych. in B. Warmhertich.

medeTijdycheit. in B. Warmherticheit.

deTijdyngge. Professio. onis.

anderwerff deTijden. Resiteor. teris.

deTijder. Professor.

in Tieden of gesengh eyn sympeel verkerennggh. Stropha phe. ind dat danc in contraci is of dopt. Antistropha. phe.

Tien. wanderen. in H. Reysen.

Tiedenken dye dye moeder of amme ofte boederliche den kinderken voersynghet. Fescenninorum. fescennine. narum.

Tijff. Corpus. Corpuseculum.

an Tijff ind an spele starck. Bicanor. noris.

Tijflich. Corporeus. corporalis. le. ter. tas.

Tijflicheit. Corporalitas. corporeitas.

onTijflich. Incorporeus. incorporalis.

onTijflicheit. Incorporalitas. incorporeitas.

Tijflich maken. Corporare.

des Tijfs scherpheit. Scabritudo.

des Tijfs vorderste deyl bis an dye maghe. Torax. acis.

Tijstant. Lyvonja.

Tijstucht. Usufructus.

Tjess. in G. Gunstich.

Tjess. duyr. duyrer. in C. Costel.

Tjesde. bzuntscap. gunst. mynne. Amor. caritas. dilectio. amicitia. agapa. pe. agape. pes. pei. amicabilitas. zelus. emulacio. zelotopia.

Tjesde der echtscap. in E. der Echtscap liesde.

Tieshebben. mynne bzagen. Diligere. amare. colere. dedere. emulari. demulari. zelare. seer Ties hebn. Adamare. deamare. peramare. proamare.

weeder Ties hebn. Redamare.

Tieshebber beere luyde of dyngghen. Polidamas. me.

Tieshebber. mynne. Amator. amatoriculus. emulador. zelador. zelofus. zelotipus. zelotipes. pis. zelotes. tis.

Tieshebbende. Caritativus. amatorius. zelotipicus.

Tieshebbersche. Dilectrix. amatrix. Amatrixula.

Tieshebbynge. Amatus. us. amacio. amamen. amamentum.

Tieslich. mynlich. Amabilis. amorusus. amaticus. amabundus. amatorius. amicabilis. agaticus.

Tiesniff doyn. schentken. Propinare. propinquare.

Tiesniff schentkyngh. Propina. propinacio.

Tjeghen. Mentiri. fingere. nugor. aris.

Tjeghen tegen die waarheit. Inficior. aris.

toe Tjegen. Adnugor. aris.

samen wpt Tjegen. Connugor. aris.

weeder Tjegen. Renugor. remencior.

van verre to warts Tjegen. Pronugor. aris.

Tjegen lacere.

berTjegen. in B. geBeken.

onderTjegen. Succumbere. succubare.

onderTjegger. Succuba. commu. ge.

deTjegen. bestallen. in T. umtTeggen.

Tjip. Lilium.

Lijpichs. Lilialis. le. ter. ras.
Lijlen mpt den oren.
Lijme. Bitumen. asphaltum. viscus i. gluten. inis et glutinum. ni quo aves capiuntur. glutinarium. affalcion. onis.
mpt Lijme wat hangen. Viscare. conviscare. per. simul. deviscare et eviscare. per. valde. Inviscare. per. intra. reviscare. per. iterum.
ont Lijmen. Deviscare. eviscare.
Lijmen. Glutinare. bituminare. agglutinare. conglutinare.
Lijmpich. Glutineus. glutinosus. viscosus. butiminosus. butimineus. a. um.
Lijmlich. Glutinanter. Glutinatum. viscosum.
Lijnen passeren. in G. Gaen.
Lijnsait. Linum. ni.
Lijnen blesfen. Lineus. linosus.
Lijnen lahen. Lintheum. lintheamen. Lintheamentum.
Lijnen. snout. Zona. corda.
Lijnen dat seer blenckende wpt is. Bissus. si. inde bissinus. a. um.
Lijnen clept. Bissinus. a. um.
Lijn of snout of corde an eyn loyt dair men die dyppte des waters mede ondersoicht. in C. Corde an eyn loyt.
Lijn dair die schepperde an trecken. Remulcum. ci unde remulco. as. are.
die op der Lijnen speelt. Funambulus. funambulus.
dat van Lijnen ind van wullen onder eyn gewacht is. Linostema. atis.
Lijnen weben. maken of bereyden. Linificare.
Lijnen weber. Linifex.
Lijnen ampt. Linificium.
Lijnen doich seer wpt ind slegnsich. Papas. patis.
die op der Lijnen speelt. Funambulus. Scenobates. tis. funambulus.
Lijnen of lederen bant. Lorum. ri.
Lijpichs sijnichs. lichter. Sinister. tra. trum. levus. a. um. levius. a. um. Sinistrarius. a. um.
Lijpcherhant. lichterhant. sijncherhant. Sinistra.

ter Lijpcher. lichter. sijncherhant. Sinistrorsum. levorsum.
die an der Lijpcher. lichter sden is. Sinistrarius. a. um.
ter Lijpcher. lichterhant leyden Sinistrare.
der Lijpcherhant gebuycken. Sinistrare.
ter Lijpcher sden sijn heren. Sinistrare.
Lijnde. eyn boom. Tilia.
Lijnden. Tiliacus. tiliaceus. tiliosus. a. um.
Lijpde. ryge. Linea. regula. ordo. series.
eyne Lijpde of regel. dair dat rechte middel ban en izichel of anders dair her gestrecken. hoc Dyametrum. tri. hec dyametrus vel tros. hic dyameter tri.
Lijnte of regule recht wpt trecken. Liniare. coliniare. per. simul.
ban Lijpde tot linge. Lineatum.
tussen den Lijnen dat spaciun. Interlinium unde interliniaris. re. ter. ras.
der Lijnen gesteltnisse. Liniamen. liniamentum.
Lijnen die sijn verre ban malchanderen staen sijn nget ruerende. Paralella. le.
Lijpde die umd ind umd sijn herimptet.
Lijnsen. Lens. tis. lenticula. le.
Lijnsen. eritten bouen dat heeten Ligumina. die dat berwaert of berhoipt. Liguminarius. ria. dat men hie af maiket. Liguminarius. a. um.
Lijnten. Hybernus.
Lijntworm. Linx. cis. linca. ce.
Lijntwormich. Linceus. a. um.
Lijpp. eyn cleeffsche stat. Lippia.
Lijpp. eyn water dair langs. Lippia.
Lijpp der manne of die oeverste Lippe. Labium. bii.
Lijpp der vrouwen of die onderste lippe. Labrum. bri.
des sijn oeverste Lijpp dyche is. Broccus. brutus. a. um.
die kort Lijppich is. Achilles. lis. achilleus. a. um. penultima longa et achilleus. lei. labrosus. labiosus. a. um. ositas.
Lijpen wienchen. nychen. in G. Ogenlijpen.
Lijpogen. Lippo. pis. pere.
Lijpich. in G. aeberlijpich.
Lijpde. eyn seiden spele. Lyra.

tatter Tperen hoerende. Lyricus. a. um.
 Tperen speetre. Lyricen. nis. lyricina. ne. ti-
 bicen. tibicina i. mulier in lyra Aules. Au-
 ledus.
 berTperen. verlysen. Perdere. amittere.
 Tpe. stillike. sachte. mehelich. suberlich. lantzem.
 Lentus. te. morosus. se. tacitus. te. tractim.
 quierus. te. silenter. paulatim. successive.
 Tpe gaen. Peditare.
 Tyst. behendichet. in T. Cloelicheit.
 Tystich. kundich. in B. Behend.
 Tystigheit. [i. Lysticheit.] in A. Argelist.
 Tyst. rant. soym. in B. Boird.
 Tysten. doirden. soymen. Lymbare. Fasciolare.
 philacteriare.
 Tyet. Carmen. cantilena. conducta. canticum.
 camena.
 Tyet maken. Carmino. as. carminor.
 Tyetpzeker of dichter van heerlichen saken. Co-
 medus persona ne.
 Tyetpzeker of dichter van herliken saken. Tra-
 gedus.
 Tyet off spoeke van herliken personen in lester-
 liken materien. in T. Toff off rede.
 Tyet off spoeke in gebuyes off herls materien.
 in T. Toff off sanch.
 Tyet off gedicht van herlichen saken. Comedia.
 Tyet off gedicht van herliken saken. Tragedia.
 die.
 Tyet off gedicht van twen versen. Disticum.
 Disticon. Disticum. cii.
 Tyetich. Carmineus. a. um.
 Tytt int gemenn. Membrum. Membrulum.
 goit Tytt als arm off beyn. Artus. us. unde
 Artuosus.
 Tlyenn. Tytt als twee off byngher. Articulus.
 Tytt afhoutwen. splenten off snyden. Artuare.
 Tytt slecht afhoutwen. Mutilare. Demembrare.
 Tytter. in B. Boichstabe.
 Tye. in G. Gheyl. et in T. Tantzem.
 beTyeven. in G. Ghunnen. et in T. Consentieren.
 beTyeven dat lieft. Delectare. delectat.
 van Tye repstich. sanch. Procerus. a. um unde
 Proceritas.
 twonTych. bylybich. byrlybich. Bicorpor. Tri-
 corpor. Quadricorpor.

Tytwe. lufwe. sne. eyn bysch. Polipus.
 Toe.
 Toehupp. toehom. Nautea. tee.
 Toerre.
 Tobben. eynreley goit stockbisch. Strumulus.
 Toek. in G. Gatt.
 Toelie. bleyte. Coma. me. Trica. ce.
 Toich. spoi. in A. Aune.
 voirToich. Porrum. ri. pluraliter hii Porri
 et hec porra. Porrulum. li.
 bol voirToichs. Porrosus.
 myt voirToek gehoert. Porrata. te.
 voirToichs stede dair dat wesset. Porrarium.
 huyfToich. Barba iouis. polipodium.
 knofToich. Allium. lii.
 Toichghoist. Bulbus.
 Toichrupp of hoitrupp. Urica. ce.
 Toicken [i. Loickende] mit den oggen. in O.
 aberOegich.
 anToiching of anloichsel. Alliciatorium. Alli-
 camentum.
 Toeden. tolderen. Consolidare.
 Toeden dat van iode is. Plumbeus. a. um.
 Toeden cloete die men worpt. in B. Blyen
 cloete.
 Toedich. gewichtich. in S. Swair.
 Toeder mede to locken.
 Todder. in B. Boebe.
 Todderen. in B. Boeberep.
 Toff. pryst. in G. Gere.
 Toff spreken. Dyssen. in T. Taelen.
 Toff anderwerf gesproken of gesongen. Palmo-
 dium. dii.
 Toff off rede off sanch off sprack die men duet
 van groten edelen personen in eyne lesterliker
 materien dat heit Tragedia. And die dat duet
 heit Tragedus. a. um. And die sulchs schryft
 heit Tragedus. di. And des hier toe hoirt heit
 Tragedicus. a. um.
 Toff off sanch off rede off spele off spoeke die
 men duet in gebuyes of herls materien dat heit
 Comedia. And die dat duet heit persona. ne.
 Comedus. a. um. of Comicus. a. um s.
 scriptor. And dat hier toe hoirt heit Comedi-
 cus. Comicus. a. um. And tuschen desen twen
 hebben byscheyden als Tragedia ind Come-
 dia

dia heit pretextata. ind comedia van ebele
personen saken.

Loiff blat. Folium.

Loiffwerck. byldwerck of metzelry die van boz-
del thoenber is. Emblema. tis.

Loeghe. Lixivium. locium. cii.

Loeghen. onwaerheit. Mendacium. mendacio-
lum. nuga. ge. nugula. nugella. figmen-
tum. ficticium. cementum. gerra. re. fictio.
commentum. ti. compositum. ti.

Loeghen stichter of bynder. Fabulo. onis. nu-
gosus. tas. nugicanus. nugidicus. nugifo-
nus. nugiparus.

Loeghenachtich. onwaerachtich. Nugas indecli.
nugiger. nugigerulus. nugosus. nugatorius.
mendax. Mendosus. tas. fictus. frivolus i.
mendax. gerroneus. gerronaceus. mendacu-
lus. nugaculus. vascus. a. um.

Loeghener. Mendax. nugax. nugigerulus. men-
dosus. fictor. ficticius. Fabulo. onis. nuga-
tor. gerro. onis.

ryn Loeghener in den herten. bedylich waer-
seger in den monde. Trutannus. trutannulus.
trutanna. ne. dat hyr toe hoert. trutannicus.
a. um.

Loeghen des herten ind bedylichste waersaghe
des monds. Trutannia. e. dit alsus to doyn.
trutannifare.

Loep. in G. Gheyl. et in T. Tantzem.

Loep traich. byl. Accidiosus. piger. iners.
tis. deses. dis. segnis. negligens. torpens.
glirius. gliricus. a. um. hebes. tis. desidio-
sus. tabidus. torpidus torpidulus. ignavus.
tardus. Lascivus. remissus. muriscidus. li-
cenciosus. lentus.

Loep. traich maken. Pigritare. lentare.

Loep. amechich. in H. herberdt.

Loep of onkuytich hant. Hyrquitallus.

Loepen. bylen. traighen. Pigre. grescere. pi-
gritari. accidiari. desidiari. gestire. gesticu-
lo. as. gesticulor. aris. eciam in T. Tantzem
wesen.

Loegheit. byghheit. traichheit. Pigricia. accidia.
desidia. negligencia. Segnicies. ei. segni-
cia. cie. tarditas. Argira. sublestia. inertia.
argia. torpor. torpedo. hebetudo. languor

i. pigricia. lassitudo. ignavia. tabitudo. Ta-
biditas. eciam in Tantzemheit.

die van Loegheit gheit of oen die rugge ontwee-
were die heit Reses. dis.

Loelzoeder. in B. Baggart.

Loon. in D. verOpenst.

dachLoon. Diarium. rii.

Loon acmer lunde. Agapa vel agape. pes.

Loon dat men van den acker nempt. in A. A.
herloen.

die tot buerLoon wat geist. Vecturarius.

buerLoon. Vectura. re. vectigal.

schypLoon. Naulum.

wagen of carrenLoon. Vectigal.

draeghLoon. Portatura seu vectura.

brechterLoon dat sy voeren. Vecturarius.

baidLoon. wechLoon. Viaticum.

buerLoon op eynde steden. Veredarium.

sengherLoon. Sipharium. rii.

hurenLoon. Meretricarium.

Loonen. loon geben. Premiare. appremiare.
appreciari. mercedem dare. retribuere. re-
munerare.

Loon dat men to prijse verdyent. Bravium. pal-
ma. laurea. aureola. collarium. corollarium
quando desertur collo.

die sulck Loon geben of ontfanghen. Braveta. te
communis generis.

Loongheder als dat herscap. Mercedonius.

Loongheder als die dyenre van wegen sang he-
ren. Mercedarius.

Loenen. resten erghent op. Cubare. Incumbere.

Podiare. Apodiare. Superpodiare. Sufflare
i. apodiare. subnitor.

Loenstaf. Podium. dii.

Loensel. loening dair men op restet. Cubato-
rium. Reclinatorium. acclinatorium. po-
dium. dii. apodiatio. apodiamen. Bicubi-
tus. Tricubitus. us. Sufflamen i. Apodia-
men. Pontellus.

Loip. Cursus. us. Cursio. onis. Curriculus.
li. Curriculum. li.

opLoip der lunde. Tumultus tumultuacio un-
de Tumultuosus. tas Coniuracio.

opLoip der lunde maken. Tumultuor. aris.

die opLoip der lunde maect. Tumultuarius.

van

ban op Top tot oplop. Tumultuatim.
 aber Loip. in B. Bleyffel.
 Lopen. Currere. Curlare. Curitare.
 seer Lopen. rennen. Curitare.
 hnn Lopen. wijcken. wijghen. doirstehen. Aufu-
 gere. Discurrere.
 aber Lopen. Transcurrere.
 aber Lopen. toelopen. Superesse. Abundare. Su-
 perfluere. Restare. Restitare. Superstare.
 Superare. Exuperare.
 aber Lopen. besprengen, triffen. transeneren. aber-
 ballen umb eynen to bangen. Invadere. In-
 sultare. Impetere. Infurgere. Aggredi. Im-
 pugnare. Irruere. Assaultare. Assilire. Infil-
 re. Circumsilire. Circumsultare. Profilire.
 profultare.
 die ver Lopen is unt den orden. Apostata. Apo-
 staticus inde Apostasia.
 ver Lopen unt den orden. Apostatare.
 Loeper. in B. Balde.
 Loipsch. tuchtich. spelich.
 ver Loip der tijt. Curriculum.
 wijlt, hijster. wijtwellich Loeper. Multivagus.
 Fluctivagus. Girovagus. Erro. onis. Nu-
 mida. de. Desultor. Devius. a. um.
 alleyn Loeper. Solivagus.
 aber Loip. Superest. superfluitas. superabun-
 dancia. proficinium. us. a. um. succisum.
 us. a. um. incisum. procisum. us. a. um.
 et in B. Bleyffel.
 aber Lopich. Superfluus. a. um. proficinus. a.
 um. incisus. a. um. superstes. Supera-
 bundans.
 toe Lopen. Accurrere. Accursare inde Accur-
 sus. us.
 hnt Lopen. Precurrere.
 to, nuete Lopen. in G. be Begghenen.
 samen mpt Lopen. Concurrere. Concurfare
 inde Concurfus. us.
 wijtlich. hijster. wijtwellich Lopen. Discurre-
 re. Discursare. Discursitare unde Discursus.
 us. Vagari. Palare. cetera in B. Bytten.
 af Lopen. to rug lopen. Decurrere. Decursare
 unde Decursus.
 in Lopen. Incurrere. Incursare unde Incur-
 sus. us.

unt Lopen. Excurrere. Excursitare unde Ex-
 cursus. us.
 tuschen Lopen off bydden. Intercurrere. Inter-
 cursare unde Intercursus. Intervenire.
 verre Lopen. Procurrere.
 ten eynd Lopen. Percurrere.
 iedich Lopen. Vagurio. ris. rire. Ocior. aris.
 erre. wilt. hister Lopen. Vagus. Vagulus Va-
 gibundus. Pervagus. per valde. palabun-
 dus. errabundus. Discursivus.
 hister. wilt Lopen. Erracitas. Vagitas. De-
 viacio. Vagacio.
 Lope. bachel. Fax. cis. facula. le. di.
 Loirre. ledertoutwer. in G. Gherwer.
 Loff. en byer. Linx. cis.
 Loff. by. in T. Ledich.
 Loissen. in B. ont Bunden.
 Loissen. byghen. ledighen. ghyten. Liberare.
 Acquitare. Asscurare. Solvere. Redimere.
 Eripere. Eruiere.
 ver Loissange. beschermynge. beschuddynge. reddyn-
 ge. Defencio. tuicio protectio. Liberacio.
 erepcio. redempcio.
 ver Lossen. beschermen. beschudden. Redden. we-
 ren. Liberare. Defendere. Eripere. Eruiere.
 Tueri Redimere. Eximere. Patrocinari i.
 defendere.
 ver Loisser. beschermex. Liberator. redemptor.
 Defensor. Patronus. Patrocinator i. defen-
 sor. Tutelator.
 ver Loissang. beschermynge. Patrocinium i. de-
 fencio. Redempcio. Tuicio. Patrocinacio.
 Loiss. dat vergenckich is. in G. on Durich.
 Loiss. ondycht als hese. byott. swam. Porosus.
 tas. Rarus.
 vader Loiss. Orphanus. Patrimus.
 moeder Loiss. Pupillus unde Pupillaris. ter-
 tas.
 vader ind moeder Loiss. Orbus. bi.
 eer Loiss. labeloiss. truweloiss. Infidelis.
 Loiss. in B. Bedrager.
 Loissheit. in A. Argent et in B. Bedrigh-
 licheit.
 Lott. mycke. Sors. Sorticula. Sorciuncula.
 Adriafteria.
 Lott werpen. in T. Taten.

Toit werping. Sortilegium.
 Toit. in B. Bly.
 Toitwyt. in B. Blywyt.
 Toit gewicht. Lato. onis. Semiuncia.
 twe Toit. Uncia.
 anderhalf Toit. Uncia et semis.
 Toithuys. Librilla. le. Pegma. aris.
 een Toit mit eyne coeden of snait dair men die
 dyppte des waters mede ondersoicht. in C.
 Coede an en toit.
 Toit an en reyn gevesticht mede to werpen ind
 weder nae sich to trecken. Cestus. us.
 geLobe. Fides.
 recht geLobe. Orthodoxa fides. Catholica fi-
 des. Credulitas.
 myggeLobe. ketterge. Perfidia. Diffidia. He-
 refis.
 geLobe. truwte. in G. Gelobe.
 geLobe. wysheit. in G. Gelobe.
 geLoeben. truwen. in G. Geloben.
 erLoeben. in C. Consenteren. Cetera van ge-
 Loebe. in G. Geloebe.
 Lutwe. een visch. in L. Lywe.
 Lubben. in B. Boeten. heplen. lubben.
 Lubber. Castrator. eunuchifator. tescuator.
 Lubstede dair men die beesten lukt. Tescua-
 orum.
 dye geLukt is. Spado. onis. eunuchus. eunu-
 chifatus. castratus. erefticulatus.
 Lubstede. een ruyt.
 Lucht. Aer. ris.
 in der Lucht gloemicheden. Aporie.
 der Lucht beyninge of onderscheydinge. Casma-
 tis. fulgetra. tre.
 der Lucht beweghelicheit. Cecerates. tis.
 Luchter. candelier. Candelabrum. candelaforum.
 lucernarium. funale. lis. luminare. lucina-
 re. deluminare. lustrare.
 herLuchten. Illuminare. irradiare. Illustrare.
 lucidare. illucidare. aurorare.
 van Luchten of luychten besmettinge. Contragio.
 onis unde Contragiosus. tas.
 byLuchten. naeluchten. Allucinare. Alluminare.
 afLuchten. Abluminare.
 samen mitLuchten. Collucinare. Colluminare.
 Collustrare.

to rugge afLuchten. Deluminare.
 verre inLuchten. Illuminare Illustrare.
 boirLuchten. Prelustrare.
 onder beneden Luchten. Sublustrare.
 Luchtlich. Luminaris. lustrabilis. lustralis. le.
 ter. tas. lucinabilis. Deluminabilis. le. ter.
 tas.
 doirLuchtich. Illustris.
 doirLuchticheit. Illustritas.
 Luchtich. Aereus. Aerinus. a. um.
 doirLuchtich. in B. Bare.
 Luchte. in C. Lanterne.
 ter Luchterhant. in L. ter Lyncherhant.
 Lucijtes. loitz. in B. Lynckis.
 Lucijtes ind rechtig beyde. Ambidexter. tra. trum.
 Equimanus. Mancinus. a. um.
 geLuch. gebal. in A. Adventure.
 ongeLuch. ongebal. in G. onGeluch.
 geLuchen. Fortunari. prosperari. felicitari.
 berLuchen. brouwen. in B. Baten.
 toeLuchen. in S. Sluyten.
 ontLuchen. in A. Apenen.
 Luyde van werden. Autenticus. Celticus.
 Luydeter. Antrophagus. realiter.
 geLuyd simpliciter Sonus. Sonulus. Sonitus.
 Canor. Canorus. Canoritas. Canorositas.
 Tonus. tonabulum i. sonus. Bombus. bi.
 Crepor. oris.
 geLuydt in C. Clanch in D. Doene.
 geLuydt van ondersanck off van scheyten. Te-
 nor. oris.
 half geLuydt. Semitonus. semitonium.
 heel geLuydt. Sintonus. ni.
 Luyden cloeken off schellen. Pulsare.
 samen to hoij Luyden Compulsare.
 samen Luyden off geluyt geven. Contonare. Con-
 sonare.
 Luyden. cloppen schellen bur den doeren. in B.
 Boeken. schellen.
 stillich Luyden. Subsonare. subtonare.
 inLuyden. Insonare. Intonare.
 Luyden simpliciter Sonare. Tonare. Boare.
 Bombigare. Crepare. Crepere.
 Luyden. hellen. in D. Doenen.
 Luyden. in C. Cuynggen.
 Luyden. in D. Duyren.

Luyde.

Lupde. in H. Helle.
dat Lupdende is. Sonorus. sonorosus. tas. Con-
 sonus. Consonorus. Canorus. Canorosus.
 tas.
Lupde. volck. Homines. populi. vulgus. Gen-
 tes. Plebs. Plebicula.
geLupdt dat rupschende. lirachende off bzeckende
 geschupdt. Frigor unde Frigorosus. Fra-
 gorus. tas.
gwait geLupdt. Cathephatus. ti. vel Cacefatus.
 ti. Catefaton. Cacophonia. Catefonicus.
 Cacefaticus.
guet geLupdt. Euphonia.
half geLupdt. Semiphonium. Semifonium.
gros geLupdt in gesengh. Ypolidius. Sublidius.
 ypodous. ypodoreus.
geLupdt alre gzaiste ind lest in gesenghe. Ypa-
 thesi.
fuet Lupdende. Melus. a. um. Melicus. a. um.
 Melofonus. a. um.
Lupden ongesich. Agregare. Abgeregare i. Dis-
 sonare.
geLupdt onegndrechtich. Assimphonia. Inconso-
 nancia. Dissonancia.
hoigh Lupden of schallen. Altitonare unde al-
 titonans. altitonus. altifonus. altiboans. ter.
waerLupdende. Euphonicus. a. um. lircus.
 perlircus. a. um.
nebel Lupdende. Cacophonicus.
gelijck geLupdt. Symphonia inde Symphonis-
 ta et Symphonicus. a. um. consonancia.
 crepitus. us. crepitaculum. concrepancia.
Luggich. in L. Tantzem.
Lummet pletten. Abdomen.
Lunche. blecke. smette. Macula. labes. menda.
 nota. notula. notella. Mendum. di s. in
 libris. turpitude. fordes. fordiuncula. lues.
 luvio onis. Contagium. gii. contagio.
Lunche upten swere. in E. Euerplock.
Luncken. smetten. subben. blecken. soelen. besmod-
 den. becladden. ontregnen. Maculare. detur-
 pare. fordidare. inquinare. coinquinare fu-
 nestare i. inquinare inde funestus. a. um.
 labefacere. polluere. contaminare. comma-
 culare. inficere. fedare effedare. Defedare.
 In. Re. linire inde litura i. feditas. obli-

nire. emplegaciare. luere. colluere. inter-
 polare. stercorare. impurare.
Lunckich. bleckich. swettich. subbich. Turpis. fe-
 dus. sordidus. sordidulus. funestus. macu-
 losus. pollutus. Contaminatus. labefactus.
 infectus. effedus. lividus. tabesfluens. tabi-
 dus. luridus. a. um.
Lunghe. Pulmo onis.
Lugne. lugnsch. in A. Anghe.
Lugngnck. spersnck. musch. een vogelken. Pas-
 ser. passerulus. passerinus est filius pas-
 seris.
Lunschen. wepbelen. streplen. smeyken. oghendye-
 nen. slatteren. Adulari. applaudere. palpere.
 palpare. palpitare. blandiri suggillare. al-
 ludere. fascinare. assentor. tavis. assencior.
 aris.
Lunschende. blesfen. smeyckende. lieshiosende. Adu-
 lans. applaudens. palpanis. blandiens. Lug-
 gillans. blandus. blandulus. blandicellus.
 blandiciosus.
een Lunschende. smeyckende. slatterende wijze van
 spracken. Pangericum. ci. unde pangerista.
 die so laist ind luight.
Lunscher. smeycher. oghendyenre. slatterre. lies-
 hioser. Adularor applausor. palpo. onis. pal-
 panista. Blanditor. suggillator. allusor fasci-
 nator. delinificus. lamiro. onis. blandilo-
 quus. pangerista i. cum cantico et men-
 dacio.
Lunshern. smeyckunge. slatterunge. oghendyenst.
 lieshiosunge. Adulacio. Applausus. us ap-
 plausio. palpitacio. blandimentum. blandi-
 cia. e. blandiloquium. allusio. fascinacio.
 pulpa. pe. pulpula unde pulposus. tas. blan-
 dicies. ei.
Lunse van en rade.
Lupen. luren. Observare. insidiari.
Lupper. Observator. insidiator.
Lupff. Pediculus. pedo. onis. pedunculus. se-
 nipes. sexcupes.
verheng Lupff. Usia.
bugck Lupff. Amicium. [L. Amicinum.]
der Lupse en gnoten hoip. Fruriasis.
Lupsch. vol lupsse. Pediculosus. tas. pedicosus.
 tas. hispedicosus. tas. sexpedicosus. tas.

Luesch leder. dat is eynreken leder op eyn sijden
 roit op der andere wgt. Rubricorium.
 Luesch swerdeken. Gladiolum.
 meer Luesch. Alga. ge.
 hooich Luesch. Ulva.
 Lust. genoicht. in B. Blijtschap.
 Lust. in G. Genoicht.
 walLust. weelde. in G. Genoicht. welde.
 et geLust. Liber. Delectat.
 Luten. in G. Geren.
 Lustick genoichlich. in B. Blydlich.
 Lustlike stede. Tempe. indecli.
 walLustich. in G. Genoichlich. wallustich.
 Lustich wesen. in B. Bloegsam wesen.
 berLustigen. bergetzen. bermaken. bernghen. Re-
 creare. Renovare. Reficere. Oblectare. Re-
 frigerare.
 berLustinge. bermakinge. bernghinge. ergetzun-
 ge. Recreacio. Recreamen. Renovacio.
 Renovamen. Refectio. Refrigerium. Refri-
 geramen. Refrigeracio.
 Lustren nae eyns anderen woirde. Auscultare.
 Advertere.
 Lustren. Kunnen eyen heimlich toe. Revelare
 auriculam. Susurrare.

Lusteynge. wispelinge. Susurrium.
 Lusterer. Susurrator. Susurrio. onis.
 geLust. in L. geLust.
 die eyn geLust nae conterseyten han. Facticius.
 a. um
 sulck geLust heit Facticius. cii.
 Lugte. eyn senden spul. Lutina. ne.
 Lupten spele. Lutinista.
 Lupter. claer. in B. Baer.
 Lupterzanch. in C. Clarent.
 Lupterheit. purtheit. Puritas. limpiditas. Cla-
 ritas. Serenitas.
 Luttich. wegnich. in C. Clepne.
 Luttich. wegnich. adverb. in C. Cleine.
 Lutwe. eyn visch in L. Lgwe
 Lutwen. spen. schoutwen. Conspicere. Respi-
 cere. Inspicere. aspicere. spectare. Con-
 spicor. aris. Vido. dis. dere. Video. des.
 dere. Viso. as. are. Iustrare. Cernere. In-
 tueri.
 Lutwen. schoutwen. spen. myt begerten hychen.
 Viso. sis. fere. Convisere. per. simul. In-
 per. intra. Per. per trans. Pro. per. ante
 seu remote.

MA.

MA.

Mach. in C. Cam.
 Mach. heimlich. Cognatus ex parte matris.
 Agnatus ex parte patris. Consanguineus.
 Confinis. Propinquus.
 Machtael. in A. Art. et in S. geSlecht.
 Mach. gescheit.
 van Machtschap eyen bestaen of toehoeren. At-
 tinere.

MA.

Macht haeben anderen. Potestas. Potencia. Po-
 tentatus. Primatus. Magistratus. Auctoritas.
 Macht. herlicheit. in H. Herlicheit.
 Macht starckheit in sich selven. in C. Macht.
 starckheit in sich selven.
 Machtshen. in A. hg. Abenteueren.
 Machtelouff. in H. verheerd et in L. Loen.
 geMach. rast. in G. Gemach.

Mach.

Maeken. bereyden. *Facere. perficere. Efficere. Conficere. Fingere. Confio. sis. fire. confivi. confitum* ponitur active pro maechen et dicitur confitur i. efficitur. *Sternere et Struere i. preparare. Formare. Componere. Gerere. Fabricare. Construere.*
Maeken. scheppen. *Creare. Plasmare. Condere. Formare.*
 groot **Maeken.** in *H.* verheben.
 toe**Maeken.** oeffenen. rollen. *Exercitare. temptare.*
 wpt **Maeken.** in *B.* Bleycken.
 toe**Maeken.** stoppen. *Obstruere.*
 heit. warm **Maeken.** *Calefacere.*
 late **Maeken.** *Tepefacere.*
 nat **Maeken.** *Madefacere. humectare.*
 berbeert **Maeken.** *Terrifacere.*
 to nyet **Maeken.** *Nichilifacere. nichilipendere.*
Maeking. *Factura. plastes tis.*
 cleyt **Maeken.** *Parvifacere. floccifacere. parvipendere.*
 to gewonne **Maeken.** *Lucrifacere.*
 hup **Maeken.** *Domificare.*
 bers **Maeken.** *Versificor. aris. metrificare.*
Maeken wat van nyet. *Instaurare.*
 op**Maeken** dat verballen is. *Restaurare. reparare reformare. reficere.*
 ver**Maeken** van der gesteltnisse. *Transformare.*
 ver**Maeken.** bemonnen. in *B.* Bergen.
 ver**Maeken** in genoichten. in *L.* verLustigen.
 ver**Maeken.** bedragen. in *E.* achterClappen.
 ver**Maekinge** ter lusten. in *L.* verLustinge. et in *B.* Blytscap.
 ge**Maecht.** geschapen. *Creatus. plasmatus. formatus. conditus. factus. plustus. a. um.*
Maechtel. in *E.* Creature.
 vol**Maecht.** in *E.* volComen.
 ver**Maeking.** in *B.* Blytscap.
 vol**Maechtheit.** in *E.* volComenheit.
Maede. woyn. *Termus. mi. termes. tis. cimex. cis.*
 speck**Maede.** *Tarmus. mi. lendex. cis.*
Madich. *Termosus. tarmosus. tas.*
Maghe. *Stomachus. chi.*
 der **Maghen** ingeweide. *Stomatula. le.*
 die in der **Maghen** gebreck hest. *Stomaticus.*

Maghet die ionffer is. *Virgo. puella. puellula. virguncula. iuencula. puera. re. puerula. puerula.*
 geleerde **Maghet.** *Cathapuera.*
Maghet gaid. *Agapeta. te.*
Maghet die bedriechlich is. *Carisia.*
Maget die baeben den anderen ontrout in loiff is. *Cathacarisia. mastigia.*
Maget die dyent. *Verna. fama. me. famula. famella. servitrix. pedissequa.*
 camer**Maget.** *Pedissequa. abra.*
 iong **Maget.** *Puellula. puella. adolescentula. iuencula. nympa. lar. laris.*
Maghet die eyghen is. in *D.* Derne.
Maghet die eyghen was ind gebeyghet is. *Abra. bre. in E. die van der Eygenfchap et cetera. die eyghen anderen eyghen Maghet tot eyne rechter hupfrouwen neemt. Tinxio.*
Maeghdelich. ionfferlich. *Puellaris. re. ter. tas. virginalis. le. ter. tas.*
Maeghdont. in *A.* Junfferfchap.
Maeghdom neemen. in *A.* Junfferfchap neemen.
Magher. in *D.* Dore.
Magher werden. *Macerare. cescere.*
Magher maken. *Macerare. decrassare. discrassare. austernare.*
Maghericheit. in *D.* Doreicheit.
Maile nae to fchieten. *Signum. signetum. meta te.*
 to **Mail.** gantz. gentylich. geheel. *Omnino. Penitus. integre. integraliter. tas. totaliter. tas.*
 een **Mail.** twee mail. reyse of pose et cetera. *Una. bina vice. binis. trinis. vicibus. binies. trinies et cetera.*
 bur. wan. eer**Mail.** in *D.* wan**Daghes.** et in *E.* *Cermails.*
Mail. mallart. *Sot. in D. Dwaiff. et in A. Aff.*
Malch. in *A.* Ighelich.
Malder. en mate. *Maldrum. dri.*
Maledyden. berfpreken. in *B.* Blameren.
Maledyder. oebelfpreker. in *B.* Blasphemierre.
Maledydinge. *Maledictio. Execraccio. Imprecacio. detestacio.*
Maledijt. *Maledictus. Anathema. et tunc est indeclinabile.*

Malen op der moelen. Molere. Immolere. Emolere. permolere. per valde.
unt Malen. Emolere.
in. binnen **Malen.** Immolere.
weder Malen. Remolere.
mpt. samen Malen. Commolere.
nebel Malen. Demolere.
ver Malen. versetten als gy nu ick dan. Dissociare unde dissociatim. Alternare inde Alternatim. Vicissitudinare inde Vicissitudinarie.
Malen als meere. Pingere. depingere. Pictare. Picturare.
samen Malen. by een malen. Compingere. Compictare.
ver Malen. Repingere. Repictare.
Malre. Pictor. Picto. onis. Zographon. onis.
Malre van manigerley bartwen. Polimitarius.
die naege Malre of contersejt wurd. Zographamenos.
ge Malre off malre by den herken. pluraliter Anaglyphorum.
Malre. Leprosus.
Malre. lazere. Lepa. leprositae. Alapicida. morphea.
Malre hant. witticheit. Albor. boris.
Malre. Brastum.
Malre maken. Brasiare.
Malre. Brasiator. trix.
Malre. pmpsen. Prandium.
Malre to eten des middages. Prandere.
Malre des abends. Cena. cenula inde Cenare.
vette Malre. Adipatum. ti.
Malre aever de doden. in D. Doltvier.
Man. Vir. Mas. masculus. Cubio. onis. Maritus maritellus.
starch Man. Acer.
Man die twe wijs [l. wijs] hest off gehadt hest. Virbius.
Man die twee man werck doet. idem.
Man die van den dode weder op berwecht is. idem.
en Man die by syn wijs eere anxt hebet. Zelotipus. ind. syn wijs heit. Zelotipa ind. die ongenoght off hat daer van tuschen is heit.

Zelotipia. ind. sulchs in herten dragen. Zelotipare.
der Man menscheit. Virga virilis et cetera. Testiculus unde Testicularis. re. ter. tas. et Testiculosus. tas. et Testiculare i. Testiculos dare.
van Manne tot manne. Viritim.
half Man. Semimaris. Semimasculus.
die twee Man. by man. byr. byf. seg. seben man ander oen gest. Duumvir. ri. Triumvir. Quadriumvir. Quinquiumvir. ri. Septemvir. ri. unde Duumviratus. Triumviratus quadriumviratus. Quinquiviratus. Septuiviratus. ci. Septemviratus. ci i. talis dignitas vel officium
en starch. en wijs. en mechtich **Man.** Heros. herois.
en Man die weet ind des swijght dat syn wijs aever speelt [l. aever speelt] duet. Ninnarius.
Man van vele wijben. Multicuba.
Manlic. menlic. Musculus. maritalis.
Manlic. menlic. in C. Coene. virilis.
Manber ter echtscap. Nubilis.
Manber na den alder. Pubes. bis. pubis. ris.
Manhent. Virilitas.
Manhent. gemecht. Membrum virile. virga virilis. cadurcum. veretrum. virilia. genitalia verenda nates. mentula. le.
Mannen sich ter echtscap. Contrahere. Nubere. maritare. coniugari.
starch Man. Ariel. vir fortis.
Man die vele wijbe hebet. Multigamus. multicuba. polidamas.
Man van twee wijben. Bigamus. bimareus. inde bigamia. bimaria.
Man die wijsch ind onmenlich is. Cinicus. cinedus. effeminatus. mollis. le. uxorius i. proprie uxori deditus. femineus. muliebris. femellarius. mulierarius. stercida. de.
Man die seer onteyn van leben is ter onkunscheit. idem.
van twee Manne en wijs. Bivira. deinde trivira. quadrivira. sic deinceps.
Man ind wijs kunne gelijc. Hermafrodita. hermofraditus. androgeus. a. um. androgeus. androgenus. androgutus. a. um.

utweg Maas of wijs vader. Socer inde socerinus. a. um. ind des vader is utweg Profocer.
 Maas of wijs broder. Levir. ri.
 utweg Maas of wijs moeder. Socrus. us. ui. ind oir vader is utwe Profocer. ind oere moeder is utwe Profocrus. us
 ont Mannen. Emasculare. evirare.
 Maas. onder. tuschen. Inter.
 Maas. lam. in C. Coppel.
 ge Maas. gemengt. Mixtus. a. um.
 Maas. Luna. noctiluca nocticula. Dyana. trina. lucina. proserpina. lucifera. tytania.
 tol Maas. Plenilunium. amphitrix. amphitricus. panselenos.
 nigh Maas. Novilunium. incensio. lunacio.
 sonder Maas. Illunis. ne.
 half Maas. Semilunium.
 cleyn Maas. Lunula. le.
 dye Maas is id feste deyl so groot als ertrijck.
 dye Maas is id ribbi. deyl cleynere dan dye sonne.
 Maas speck. Menstruosus. tas. unde menstruum.
 Maas sieck of maasuetich. Lunaticus. astralis. astruosus.
 der Maasen of sonnen gebreck. Eclipsis.
 hur der Maasen gebaeren. Profelenus.
 tuschen der Maasen krompen ind wassen die tijt of dat spaciun heyt Interlunium.
 Maaslich. Lunaris. re.
 Maasfant. Papaver. ris. lethea. thee.
 Maasfant. Papaverinus. a. um.
 Maanen een perds of andere dyere. Caprona. ne. iuba. be.
 grote Maanen hebnde. Lubosus. tas.
 Maasde. in C. Coeff.
 stopt Maasde. in C. stopt Coeff.
 Maasdach. Dies lune. feria secunda.
 Mandel. Amigdalum. nucella.
 Mandelboom. Amigdalus.
 Maanen. Monere. ammonere. Cio eis eire. cieo. es. ere.
 her Maanen. Admonere. ammonere. permone-
 re. sollicitare. avisare.
 he Maanen. in C. her Cijgen.

mat samen Maanen. Commonere. pre. per. ante. re. per iterum.
 nas heimlich Maanen. Submonere.
 Maasge. Monicio. monitorium.
 der Maasngen gedenktisse. Monimen. monumentum.
 Maaslich. Monibilis.
 Maasstede. Monitorium.
 wie Maasich iair. Quotennis. ne.
 soe Maasich iair. Totennis. ne.
 Maasigerley. Diversus. tas. diversimodus. varius. a. um. tas.
 Maasigerley maaken. Diversificare. variare. divariare. divaricor. aris.
 Maasichseidich. Multiplex. citer. citas. pluralis. le. ter. tas. multiplus. diversus. a. um. multipharius. plurimus. complurimis. quamplurimus. perplurimus.
 Maasichseidigen. Multiplicare.
 woer Maasichste. Quotus.
 Maasigerley. adver. Multimode. multiforme. multiformiter. multiphariam. multipharium. diversum. diversimode.
 woer Maasich werf. Quociens.
 soe Maasich werf. Tociens.
 Maasichwerf. vaker. in D. Dycke.
 Maasgere. wijs. Modus. maneries. in G. Gewoente.
 Maasdr. Mensis. mensiculus.
 namen van den xii Maasden. Ianuarius hartmaant. hebraice thebeth. Februarius spoziel. hebraice syrath. Marcius merre. hebraice ader. Aprilis april. hebraice nisan. tesiri. xanticus. Me. Maius. hebraice ydar. Iunius hoeymaant. hebraice ciban. taneus. Iulius hamant. quintilis. hebraice thamus. iust. Augustus. hebraice ab. September hersilmaant. hebraice ebon. October offenmaant. hebraice tragelion. November alreheilgen maant. hebraice marthesan. December wintermaant. hebraice Kesepheph
 twy Maasdach. Bimensis. se. bimenstris. stre. bimestris.
 dry Maasdach. Trimensis. se. trimenstris. stre. trimestris. stre.

bijr. **Maandich.** Quadrimestris. se. quadrimen-
 stris. stri. quadrimestris. stre.
 fess. **Maandich.** Semensis. se. semenstris. stre.
 semestris. stre.
Maantgelt dat men ter maant uptgheest. Epy-
 menia. orum.
Maantstunde hebnde van eniger czauchheit of ge-
 byelie. Mensurius. a. um. menstruus. a. um.
 menstruatus. a. um. unde menstruofus. tas.
Maantstunde der vrouwen. Muliebria. men-
 struum. osus. tas. Item daer mede wat to rae-
 ren. bubinare. Item die materie heit bubina-
 rium vel bibinarium.
Maantstunde der doden. Tricennarium.
Maantstundelich van hrenchten. Menstrualis. le.
 ter. tas.
Manse. bucht. Riguus. a. um.
Mangel. gevecht. in H. Hiff.
Manghen. bechten. in H. Hiffen.
Manichte. Multitudo. maior pars.
Mantel. in C. Cloch.
Mantel to beiden syden apen. in H. Heuch.
Mantel der iunffren. Collobium.
Mantel der vrouwen. Recinum recinium. nii.
 stola. le.
Mantel umt to hangen. Stolo. as. are.
pastoirs Mantel. Glomerum. ri.
des Mantels snore of hechtmiss umt den halse.
 Nastale. lis.
Maer. eyn stil water. Lacus.
Maer. eyn gedwegniss nachts dge lunde in den
 slapp gwellende. Effialtes. olphaltes. succu-
 bus. incubum.
Marmoren bat of steyn. Marmor. Alabastrum.
 in N. Alabasterg.
March. Medulla.
des rugbegns doprgaende **March** of ppt. Micha.
March. xii. schilling. Marca. ce. ferto. onis.
March tephen der conplunde. Signum. signe-
 tum.
March dge grayscap ind is der cleesscher heeren.
 Marka.
Marchgrayscap. Marchionatus. us.
Marchgebe. Marchio. onis.
Marchgebunne. Marchionissa se.
Marcht. Forum. forulum. li. forus. ri.

iat. **Marcht.** Nundine. narum.
Marchten. copen. in C. Copen.
 op den **Marcht** gaen spatieren. Foro ras. rare.
 dge in of buten den **Marcht** blyst of woent. Fo-
 rensis se.
Marcht of stede dange men beginghe hest. Fo-
 rum. ri. apparatorium.
Marchtgeff. in D. marchtgeff.
Marchten. Forare. afforare. per. valde. vel
 iuxta circumforare De. per valde.
heymlic Marchten. Sufforare.
binnen of in Marchten. Inforare.
to rug Marchten. Deforare. re. per. iterum.
aerber Marchten. Perforare. transforare.
bur Marchten. Perforare. con. per. simul.
 dge dge **Marchten** umbloipt of die die **marckten**
 bestelt. Circumforarius.
Marchtynge. Foracio foramen. tum.
Maria. Benedicta dei genitrix.
Marmoren bat of steyn. in N. Alabasterg.
Marmoren. in N. Alabastren taffel.
Marmoren bat groen is. Caristeum.
Marmoren bat wyt is. Carinum. ni.
 royt purperen **Marmoren** Purpuratis. cis.
Marren. tueben. in B. Bepden.
Marren. besetten. in C. Cummeren.
Marren. besten. in H. Hachten.
March. eyn groen plann. Pascua. Pratum.
Mars die planete geheiten. Mars.
Marteler. Martir. testis.
Marteln Martirium.
Martelpen in C. Castnen.
Massele dge men bernet. Serpedo. inis.
Mastcap. in G. Geselschap.
Mast op en schpp. Malus. altea.
Mast. beymaking. Saginacio.
Mastboems hoi of ghat. Ampotra.
Mastboems wpinpel. Cheruchus. chi.
Matte. Plecta matta.
Matt gebluchten van stro bysen of hoi. idem.
Matten in schaichspil. Siftere.
Matt moede. in H. verheerdt.
Mate wende. in B. Bend.
Mate. Mensura. metreta. censura.
Mate of bat atreley. Thessera. thessacula. tes-
 sella. tessellula.

Matemeiker. Tessellarius.

Mate van eenen heelen bap. Sexquipes. dis.
unde sexquipedalis. le. ter. ras.

Mate of wijsse allen dnyngen to geben. Describere.

Mate hebn. matighen. mate egnen dnyng geben.

Temperare. attemperare. contemperare.

Mate noch sekerheyt en is. Intemperium. ri.

Mate. Oxifalus. acitabulum. Ocitabulum.

Mate van en palm van der hant. Palmus. pal-
mulus. li.

Mate. in E. Erdmate.

Mate van bys mudden. Medinus. ni.

Mate van land van bys hondert schreedden lantch.
Levia. levie.

Mate van bys egmeren. Gomor.

Mate van dya of bye of van xxx. mudden. Co-
rus ri.

Mate van hoighden. Alimentum. ti.

Mate op al dnyng. Modus analogia. tempe-
rancia. discrecio.

Mate van hondert voeten. Centuria. e.

Mate van anderhalf. Dragma. cotula. le.

Mate van en halven egmer. Coelia. coelie.
emna. ne.

Mate van egnen egmer. Sextarius. ri. sexta-
riolus. hyn.

Mate van l. egmeren. Bacus. ci.

Mate van bi. egmeren. Congius. gii.

Mate van bi. egmeren. Metreta. miridiada.

Mate van xliiii. ponden dat syn xxi. egmer.
Modius. dii. statum. ti.

Mate van anderhalf mudde. et proprie hupp-
mate. Statum. ti.

Mate. Mensura rabo. onis.

Materechtich styphen des circheis. Mathefiscen-
trum.

Matigen. Modero. as. moderor. aris. modi-
ficare. temperare.

Maitlich. Mensuralis. le. ter. ras. unde men-
suratim adver. mensurabilis. le. ter. ras.
moderabilis. le. modificabilis. le. ter. ras.
modicabilis. temperabilis. moderate. tim
adver. moderanter. temperantur. [*denkl.
te lezen temperanter.*]

Mate. maticheit. maitfameit in allen dnyngen.

Modus. modulus moderancia. moderamen-
tum. moderacio. modicacio. modificacio.
bria. e. temperamen. tum. temperancia.
temperanciuncula. discrecio.

Maitsem. Immoderatus. intemperatus. in-
discretus.

Maitlich. Immoderanter. intemperanter.

Maitigen. Distemperare.

Maitich. Mediocris. cre. ter. ras.

Maitich. Mediocritulus. a. um.

Maitiger. Moderator. modificador. modicator.
temperator.

Maitsem. sober. Sobrius. frugalis. le. ter. ras.
moderatus. modifcus. modestus. tempera-
tus.

Maitfameit. soberheit. Sobrietas. frugalitas.
moderacio. temperancia. parcimonia. mo-
destia. eciam in A. Abstinencie.

in **Maten.** so verre. in dem. myt onderscheyde.
beheldich. in A. by Aisoe.

in wilker **Maten.** in wilker wijsse. Cuiusmodi.
qualismodi. qualiter qualiformiter.

in sulker **Maten.** in sulker wijsse. Illiusmodi.
talismodi. taliformiter. ficcine.

in deser **Maten.** in deser wijsse. Istiusmodi. hu-
iusmodi. huiuscemodi.

Maten. lijcken. ebenkomen. in D. Dgenen.

in ghepne **Maten.** ghepne sanne. ghepne wijsse.
Nullatenus. nequaquam. nullo modo.

eenigerley **Maten.** Aliquatenus. aliquomodo.
ullatenus.

Mater. een eygt.

Matern. Materia.

van **Materien** wordt al dnyng gemaect dat die
creaturen maken ind dat hest Materia. mate-
riola. materies. ei.

van **Materien** wat maken. Materiare.

tot **Materien** hoerende. Materialis. le. ter. ras.
Mauwen als en catt. Glatire.

Me Macht. [*l. geMacht.*] in M. Manheit.

Mechtich. stark. in C. Cechtich.

Mechtich. Possibilis. le. ter. ras.

Mechtich maken. stark maken. in C. Cestich.
mechtich.

Mechtich. machteloos. in C. Wey.

on^oMechtich. Impos. impotens.
 on^oMechtich tot natuurliken falen. Impotens unde
 de impotencia.
 bur. seer Mechtich. Prepotens. quampotens.
 al^oMechtich. alweldich. Omnipotens. cuncti-
 potens.
 al^oMechticheit. alweldicheit. Omnipotencia. cun-
 ctipotencia.
 Mechtich. in *L.* Lantzem.
 Mechtich. heynlich. in *L.* Tijse.
 ge^oMechtich. sachte. synlich. Sensim. remissim.
 leniter.
 Mede. eyndelen dyanch. Medio. onis medus.
 di. mukum. si. ydromellum. ydromellis.
 Mede wesen. Interesse.
 Mede. myt. Cum.
 Medicijn. in *A.* Artzedy.
 Medicijnre. Medicus. phisicus. anthidotarius.
 creticus. egerofus. empericus. comedicus.
 experimentator.
 ban den Medicijn dye beberste. Archigenes. pfil-
 lus. li.
 Medicijn der medicijnscap. Farmacia. e.
 dape men Medicijn bereydt. idem.
 Medicijn verkoep. Farmacopola. apotecarius.
 Medicijn boick. Dynamedia.
 Medicijnlich. Medicinalis. le. ter. tas.
 Medesueete of marienbloemken. Solsequium. eli-
 tropium.
 Mey. meymant. Maius. ii.
 Meytijt. Sudum. di. subudum. di. ver. veris.
 verculum. li.
 Meyboem. buckenboem. Fagus. gi.
 in der Meytijt vertziert. Veractus.
 Meyen. Vernare.
 Meyelich. Vernanter. vernalis. le. ter. tas.
 unde vernancia.
 Mensch. Vernus a. um. vernalis. le. ter. tas.
 Meyboch. eyn lant. Magdeburga.
 Meyen hoen of grass. Metere. demetere. eme-
 tere. defalcare. runcare. abruncare.
 te Meyen begheerne. Messorius. a. um.
 Meyer dye meget. Messor. defalcator.
 Meyer op en hoef. Villicus in *B.* ge^oBuer.
 Mehele. in *C.* onderCoep.
 Meheleer daken in en getimmer. Festum. ii.

Meele. Far. farris. farina. farinula.
 Meelbudel. in *B.* meelBudel.
 Meelsichten. in *B.* Budelen meel.
 sto^oMeel op der moellen. Molimola. amolum.
 li. pollis. inis. pollen. inis.
 saegh^oMeel. Quisquillie. arum. unde quisqui-
 liosus.
 vol^oMeel. Farinosus. tas.
 Meelich. Farreus. a. um.
 van Meel gemaect. Farraceus.
 weyten. bonen. garsten Meel of byz dape van ge-
 hoecht. Polenta. re.
 Meelbyz. Mola. le. farracum. ci.
 des Meels cleynlike bloeme. Pollis. inis. pollen.
 inis simila. le. similago. ginis.
 dat van desen Meel gesiocht is. Pollineus. a.
 um.
 Melck. Lac.
 hiern^oMelck Balbuca.
 geronnen Melck of parsmelck of proghese. Bal-
 ducta. iuncata. re.
 Melcken. Mulgere.
 Melckbat. Multrale. lis. multrum. tri. multra.
 tre. sinum. ni. uter mulgarium. civibia.
 lacticapium. lactigerulum. obba. fidelia. cu-
 peradolum.
 samen myt Melcken. Commulgere.
 aff off to recht Melcken. Demulgere.
 Melckens tijt. melckens stunde. Multrum. tri.
 multra. tre. mulcrum. mulgarium.
 myt Melcken. Emulgere. In. per in. re. per
 iterum. per aether. doir.
 myh^oMelck. Mulcrum. cri.
 myh^oMelck na der geburte s. byest. Colostrum.
 tri. colustrium. trii.
 Melck in der byst geronnen idem.
 der Melck rontzels stede in den lijbe. Lactis. tis.
 Melck [*l. Melck*] spijse. Lactatum. ti. lacti-
 cinium. ii.
 Melckich. Lacteus. lacteolus. a. um.
 Melde. eyn cruyt. Atriplex.
 Melden. in *A.* Apenbaeren.
 Melder. in *C.* Clepper.
 Meelre in *M.* Maatre.
 Meelzel gemaelt of schijft bur den kercken of in
 hoghen steden. pluraliter. Anaglyph. orum.
 Meelre

Meeltzel. Pictura.
Memme. in B. **Boft.**
 offen **Memme.** Bumalta.
 sonder **Memme.** in B. sonder **Boft.**
Memmen bloeten. Expapillare.
Memmen toppel. Papilla.
Memoriaal dair men in teyken des men gedenc-
 ken wil. Emphimeris. dis. memoriale. lis.
 manuale. lis.
Memori gehoichniff. in D. **geDichtniff.**
geMeyn. Publicus. universalis. communis. ge-
 neralis. le. ter. tas.
Meene. meynonge. in G. **Ghyffinge.**
geMeyn guet. Republica.
geMeyn guet stelen. Peculor. aris.
geMeyn maken. Communicare. publicare.
 eciam in H. **Apenbaeren.**
Meenen. in D. **Duncken.**
geMeynlich. Generaliter. universaliter. publi-
 ce. publicitus. communiter.
geMeynlicheit. Generalitas. universalitas. pu-
 blicitas.
geMeynscap. Communio. onis.
geMeynte. gemeynheit. Communitas.
Meynlich. in G. **Ghyflich.**
onMeynlich. in G. **onGhyflich.**
woe wat Meynstu. Quid putas.
woe Meynstu. Quis putas.
Meynendich. Periurus.
Meynept. Periurium.
Meynept sweren. Periurare peiurare.
Meyn wiff. in H. **Moere.**
Meynonge. Intencio.
Mengen. mifchen. plengen. Miscere. Con. per.
 ad pro. conferere. diluere. conficere inde
 confectio.
inMenghen. Immiscere. intromiscere. Inferere.
 interfere. infertare. interfertare.
wederMengen. Remiscere.
Mengen twerley nat in eyn. Sinalympha-
 re.
Menghunge. Mixtio. mixtura. commixcio.
 commixtura. miscillum. li.
Mengfel van twerley nat. Sinalympha.
van vele Mengfels eyne haichere. Gaurus. li-
 quamen. zyma. tis.

geMengt werck. Mixticius. a. um. miscella-
 nus. miscellaneus. a. um. promiscuus.
Menlich. moedich. Animofus. tas. virilis. le.
 ter. tas. viritus. cetera in C. **Coene.**
Menlich dogn. Viriffare.
Menlicheit. genecht. in M. **Manheit.**
Meensch. in L. **Lupnsch.**
Meensch. in M. **Mannfick.**
Mentz. eyn lant ind stat. Maguncia. magun-
 tina.
Meer. mee. Plus. quamplus. perplus. pluris.
 quampluris. perpluris. compluris. ultra.
weynich Meer. Quamplusculus. compluscu-
 lus. a. um.
bozt Meer. Ammodo. perammodo. amplius.
bozt Meer. Item. Infuper. ultra. ulterius. rur-
 sus. rursus.
Meere. faghe. Fabula.
Meere. fwaiche. in G. **Gerucht.**
berMeeren. boztseggen. in B. **berBantfchappen.**
berMeeren. bermaken. in D. **beDrogen.** et in
 C. **beClappen** et **achterClappen.**
Meerren. oechen. Augere. augmento. as aug-
 mentor. aris. ampliare. superaddere. mul-
 tiplicare. augescere passive.
Meer. see. Mare. pelagus. gi et pelagum. gi.
 equor. fretum. pontus. pontulus. falum.
 adera. adria. inde mare adriaticum. am-
 phitrix circuit totum orbem Amphitrices.
 cis. thetis. tis. thedios. oceanus. nereus.
 ei. neptunus. ni. talapsum.
Meer. see westwart an. Mare oceanum.
Meer by fenedgen. Mare mediterraneum.
Meer of see by lubcke. nozwegen et cetera. Stag-
 num.
dat by den Meer of see is. Maritimus. a. um.
by den Meer of see dat ertrich of lant. Mari-
 tima. me.
tufchen. twyn. dobbel **Merich.** Bimaris. re.
twyver Meere of see faunenkompte. Bitalapsum.
 fi. alias bitalassum. fi.
des Meers of see waffen of krompen. Dodrans. tis.
des Meers of see ftyggen ind waffen. Exunda-
 cio. ledio. onis.
des Meers of see krompen ind ebben. Malma.
 me. Refluuacio. gurgitacio. gurges. tis.

des Meers of see ghelben of onbesturcheit. Salaria rie.

des Meers of see onsenklicheit. Sinus. us.

Meerschyppe meker. Strator. oris.

in dem Meer of see dye wech dape dye schyplunde naebaren. Strataria. rie.

des Meers haben of oever. Portus. us. Sinus. us.

Meersch. seesch. Marinus. marinarius. a. um. talassius. a. um. pelagaris re.

Meerwonder. Monstrum. belua unde belui-nus. a. um.

Meeringne. Syren. nis. sirena. ne.

Meerreducht.

Meerschym

Meerslym } an lant geslagen. Alga.

Meerkrup

Meer of see supt. Alofa.

Meerswyn. Delphin. nis. delphinus. ni.

Meerhat. in A. Aff.

namen van des Meer of see peritulen plurali-ter. Acroceramina. cirtes. tis dat son sant-hoebelen. anfractus. ampulla. altanus. scilla. le. unde scilleus. a. um. tempestas. fretum. ti. hiberna. reuma. tis i. tempestuosa maris inundacio. reumatisma idem. euripus. pi i. exestuacio maris. tempestas caribdis. naufragium. fundi inequalitas. bitalassum scopuli. aura turbulenta. Ventii. nebule. navis parva seu confracta. naucleri imperiti. requisita vilia. salaria. e.

Merche tekenen. Signum. signetum. signacu-lum.

Mercken. proeben. Perpendere i. considerare. signare. probare. circumscribere. Sentire. notare. attendere. animadvertere.

Mercklich. proeflich. Notabilis. le. ter. tas. considerabilis. le. ter. tas. probabilis. le. ter. tas. sensibilis. le. ter. tas.

an Mercken. antekenen. Annotare. assignare. bysonder Mercken. upteekenen. Enotare. ex-signare.

oever Mercken. Pernotare.

in Mercken. intekenen. Innotare. insignare.

heimlich Mercken of tekenen. Subnotare. sub-signare.

Merckung. proebung. Notamen. consideramen.

consideracio. probamen. tum. probacio. die Mercklichste onder den volck. in B. die Beste.

Merckel erde. Glaria. rie.

Merpe. moederpert. Equa. saginaria.

Merpe ontzuchtber. Vola. le.

Merle. een vogelken. in D. Driissel.

ber Meerren. oeken. Augere. augmentare.

ber Meerre. oeker. Auctor. augmentator. au-gustus.

ber Meerung. oekung. Auctio. auctus. us. aug-mentum. augmentacio. adaugma. tis. in-tencio i. adauctio.

Meerre. neutra. groter werden. Accrescere.

Merffe. in C. Came.

hazer Merffe. Merx. cis. mercula.

Merfferpe to laeben. Preconisare. dat laeben heit preconatus. us. preconium. nii.

Meß. Cultellus. culter. tri. cultrum. tri. paxillus. li. pauxillus. li.

Meß dat men der perde boete mgt hoert. Ab-sidile. lis. absidilium. lii.

Meß der schoemeker. Alisolum.

scher Meß. Novacula. rasorium. rallum. li. hic forex. foriculus. foricillus.

nagel Meß. in B. Baseler.

wangaris Meß. een hepe. Vanga. ge.

Meßmeker. Cultellifex.

Meße. een vogelken. Parix.

alre Meßte. adver. Maxime. maximum. potis-sime. potissimum.

Meßter die nys bungen maect. Autor.

Meßter. in L. Leerer.

eenn Meßter. Magisterculus.

Meßterche. Magistra. magistercula.

Meßter wesen. in L. Leeren.

ucht Meßter of bysonder meßter eyns tongen. Pedagogus. papas. antis. des selben bebele

heit pedagogium. ind die stede dat die lee-runge gheschuydt heit oick alsoe.

Meßterschap of kunst. Magisterium. magistra-tus. us. argasterium. Architerium. didasca-liatus. us. magistralitas. facultas.

Meßterscap die in eyne werckstede geschuydt die kunst ind stede heuten beyde Ergasterium.

Meß

Meesterlich. Didascalicus. a. um. magistralis.
le. ter. ras.

des **Meesters** leere tot synen discipulen. Didascalicum. doctrina.

Meestren. in L. Leeren.

Meesten. betmashen. Saginare. impinguare. crassare. con. et de. per. valde. crassor. aris. inescare. limare. farfio. sis. fire. pinguefacere. corporare.

Meesten. bet werden. Impinguescere.
dat men **Meestet** umb to eien als dyere vogele.
hic et hec Altilis. le.

Metale. in E. Eeren.

Metalen. in E. Eeren.

van einigen **Metale** eene dunne plate of blat.
Lamina. ne. crusta. crustula. le. pluraliter
brathea. orum vel brathea. ee.

van alreley **Metale** dye schuym. Scoria. signus. ni.

dye van **Metale** wercht. Erarius. a. um.

des tot **Metale** hoort. Erarius. a. um.

van **Metale** werken. Ero. as. are.

van **Metale** dye rost. Erugo. rubigo. erisma.
eriseba.

Metale ta bergaderen. Erucare. eruscare.

myt **Metale** geluyt maffen. Erisonare.

die myt **Metale** geluyt maect. Erisonus. ericanus.

dye **Metalen** boete hest. Eripes. dis.

Metaill ghepeten. Affare.

so wyse myt **Metalen** instrumenten speelt. Liticen. nis. liticinator.

stuck **Metaill**. Massa se. massageta. te.

Meten. Mensurare metior. tiris.

Meetroide. Abacus. amonia.

saamen myt **Meten.** Commensurare. commetiri.

af **Meten.** Demensurare. Demetiri.

wyderwegen **Meten.** Dimensurare. dimecior.
tiris.

Metens konst. Geometria. theorema. tis. theorisma. tis. unde geometricus.

myt **Meten.** Emensurare. emecior. tiris.

weder **Meten.** Remensurare remecior. tiris.

erd. lant **Meten.** Metor. aris.

ongre **Meten.** Immensus. a. um. tas.

ber **Meten.** heroemen. in B. Baighen.

ber **Meten** of bermetel. byst. in C. Coene.

ber **Meten** wes to doen. Presumere. pretendere.

ber **Metelheit.** in B. Boch.

ber **Meter.** heroemer. in B. ber Baigher.

Metten. Matutinum. ni.

Mettelich. Matutinus. a. um. Matutinalis. le.
ter. ras.

Metzen. Metzelen.

Metzelrn. Sculptura celatura.

Metzeler. in S. Stegmetzeler.

stegn **Metzier** byle of bickie. Vanga. vange.

stegn **Metzier** trugffel. Trulla. lula.

stegn **Metzier** snor dage dat loit an is. Amus-
sis. sis. Amussa. se.

Metzelrn. bildwerck of loistwerck dat van vogel
toenber is. Emblema. tis.

Meuse pap. in B. Byp.

Meute.

Meutern.

Meutmeher.

Meuwe. eyn vogel.

My. mpr. mich. Michi. mis. me.

Myfelben. Michiipsi. meipsum.

Myghel. in G. Gzait.

Myche. in B. wyt Bzont.

Myden. schuven. in H. ber Hoeden.

Mydelich. Vitabilis. in H. ber Hoedelich.

ontwer **Mydelich.** [l. onver Mydelick.] onschu-
welich. Inevitabilis. le. ter. ras. Necarius.

a. um. oportunus. a. um. indevitabilis. le.
ter. ras.

Myeden. hueren. in H. Hueren.

ber **Myeden.** verhueren. in H. Hueren.

Myddach. Meridies.

Mydwehe. in G. Guedesdach.

Mydsomer. Solsticium estivale.

Mydwinter. Solsticium hyemale.

Mydbasten. Dominica letare.

Mydwech. Medivium.

Myden. Medius. medianus. a. um.

Myddel. myddelbom. ten halben. Medium. me-
dietas. meditullium.

dat **Myddel** of platze tuschen dat eyn ind dat an-
der. Medium. spacium. spaciolum. intercape-
do. intervallum. interspacium. intersticium.

tuschen **Myddel** ind uterste. **Medioximus**. a. um.
in dat **Myddel** gestalt myt dwangh. **Mediarci-**
tus. a. um.

int **Myddel** staende. **Mediastinus**. a. um.

Myddelen. **Mediare**. **dimidiare**.

Myddelen en sake tuschen den meerren ind den
myneren. **Incesso**. **sis**. **sere**. **ivi**.

Myddeler. **Mediator**. **interventor**. **sequester**.

Myddelmatick. **Mediocris**. **cre**. **ter**. **tas**.

Myddelmaticket. [*l. Myddelmaticheit.*] **Me-**
diocritas.

wat **Myddelmatick**. **Mediocritulus**.

Myghe. **sepche**. in **U. Harne**.

Myghen. **sepchen**. **streulen**. **Urinare**. **mingere**.
emingere. **demingere**. **per**. **valde**. **mictare**.

mictitare. **minsare**. **micturire**. **minstare**.

samen myt **Myghen**. **Commingere**.

in **Myghen**. **insepchen**. **Inmingere**.

be **Myghen**. **beseppen**. **Permingere**.

weder **Myghen**. **wedersepchen**. **Remingere**.

Myghelick. **sepchlick**. **Urinalis**. **le**. **ter**. **minsatilis**.

Mygher. **sepcher**. **Mictor**. **minsfator**. **urinator**.

Myghe bat. **sepch bat**. **Urinale**. **minsfatorium**.
minsfaterium.

Mygheste. **sepchste**. **Minsfatorium**.

Myle. **Miliare**. **leuca**. **miliarium**. **rii**.

Myle in greeck **Stadium**. in walsch **Leuca**.
in egyptisch **Signes**. in persen **Parasanga**.

der **Mylen** een achte deyl geheeten. **Miliarium**.
stadium. **dii**. ind dat **stadium**. **stadiolum** et

stadiolum et **stadialis**. **le**. **ter**. **tas** heidt een
hundert **xxv**. schreden of trede **s. apud grecos**.

Mylien seit heirse. **Milium**. **centenum**.

Mynde. **byn**. **Munificus**. **strenus** i. **Largus**.
Largifluus. **Liberalis**. **Copiosus**. **Dapaticus**.

dapiticus. **munerofus**. **collativus**. **dativus**.
Largiusculus.

Mynde in doighden. **Pius**. **clemens**.

seer **Mynde**. **Prelargus** **quamlargus**. **Dilargus**.
Largifluus.

Mynde sonder mate. **Prodigus**. **prodigalis**. **le**.
ter. **tas**.

Myndelick. **Large**. **Largiter**. **Largiflue**. **colla-**
tive. **dative**. **munifice**. **center**. **copiose**. **li-**
beraliter. **dapice**. **dapitice**.

Mynte. **Splen**. **lyen**.

Myntspeck. **Spleneticus**. **linofus**. **lienofus**.

Mynt. **Meus**. **mei**.

Mynt selven. **Meiipsius**.

Myntne. **Minus**.

Myntre. **Minor**. **minuscule**. **minorculus**.

Myntre. **cleynre** werden. **Diminui**. **decrescere**.
discrescere.

Myntre. **cleynre** worden. **Minoratus**. **Decretus**.
discretus.

Myntre. **cleynre** maken. **Minorare**. **minuere**.
diminuere. **imminuere**. **comminuere**. **mi-**
nutare. **carpere**. **subtrahere**. **semare**.

Myntreboeder. **barboite**. **Frater minor**. **barvo-**
tus.

weder **Myntre** maken. **Reminorare**.

dat een ver **Myntre** des he **byggen** solde. **De-**
frutare.

ver **Myntreng**. **Detrimentum**. **diminutio**.

Myntne. **byntscap**. in **T. Liefde**.

Myntnen eerlick. in **T. Liefhebber**.

Myntre. **mynter** eerlick. in **T. Liefhebber**.

Myntlick. in **T. Lieflick**.

Myntlick in gaide. **Caritativus**.

Myntsch. **Homo**. **homuncio** et **homunculus**.

Homulus.

gheyn **Myntsch**. **Non homo**.

half **Myntsch**. **Symo**. **onis**. **femiunculus**. **se-**
munculus.

half **Myntsch** half esel. **Onocentaurus**.

half **Myntsch** half pert. **Ypocentaurus**.

aeder vijf **Myntschen** een oeverste. **Penthacon-**
tarchus.

aeder tven **Myntschen** een oeverste. **Decurio**.

aeder hondert **Myntschen** een oeverste. **Centurio**.
demarchus.

Myntschen dyent. **Hominium**.

stede dair men die **Myntschen** verbernet. **Bostar**.
aris.

Myntschen verhoeyer. **Plagiator**. **plagiarius**. **pla-**
gioxippus.

Myntschlick. **Humanus**. **humanitus**. **adver**. et
humaniter. **tas**.

on **Myntschlick**. **Inhumanus**. **abhominabilis**. **le**.
ter. **tas**.

Myntschlike anneeminge. **Humanacio**.

myt **Myntschlikeit** bekleydt. **Humanatus**. a. um.

Myntsch

Menschlicheit. Humanitas.
geMunt. holt. lief. in G. Gunstich.
Munte. een ruyt. Menta.
coern belt **M**unte. Menta agrestis. pluraliter colocassia orum. calamentum. nepita. te.
Mirakel. wonder. in C. Cepchen.
Mirre. Mirra.
Mirren bzucht. Xiromiricum.
Mirren bate. Mirrinus. a. um.
Mysf. oneben. Impar. dispar.
Mysfdaet. in B. Bzoethe.
Mysfoedich. oekeldebich. Reus. malefactor. maleficus. transgressor. prevaricator. sceleratus.
Mysdoen. mystreden. Prevaricari. Excedere. forisfacere. transgredi. malefacere.
Mysduncken. bewagpen. Suspiciari.
Mysgaen. Errare. deviare. in C. Erren. dwelen.
Mysghagen. Displicere.
Mysghandelen. in D. Dzoeben.
Mysballen. Displicere. Dilabi. Relabi.
Mysbzuncken. Abuti.
Mysfen. Deficere.
Myschen. in M. Menghen.
Mysse. Missa. se.
Misse halben. misse doin. Missare. missitare. celebrare.
die **M**ysse steetlich duet. Missaticus.
Mysse boick. Missale. lis.
Mysgewaidt. Ornamentum. preparamentum.
tot der **M**ysen hoerende. Missalis. le.
Myslich. in A. Abenteuerlich.
Myspel. Esculum.
Myspelboem. Esculus.
Myspantch. myspantch. Auricalcum. electrum.
Myspungen. Auricalceus.
Myspunghs beteken. Lechitus. ti.
Mysfen. nyet treffen. in F. Falgen.
Mysfen dat lant. Missena.
Myst. Fimus. mi. letamen. nis.
Mystdzerger. Olor. oris. fimarius. a. um.
Myststede. baelt. Fimarium.
Mysfen. Infimare. stercoreare.
Myt. mede. Cum.
Myt my. Mecum.

Myt by. Tecum.
Myt u. Vobiscum.
Myt oen. Secum.
Myt een ander. Unanimiter. invicem. simul. una pariter.
Myt een. to mail. in A. Al.
Modde. slijm. in D. Dreck.
Modstede. in D. Dreckstede.
Modderich. slijchich. in D. Dreckich.
Moede. in M. Matt.
Moeden. moit maken. Animare. Confortare.
ber**M**oeden. meynen. in D. Dunchen. gysen.
an**M**oeden. anspinnen. berghen. Petere. exigere. requirere.
gwait **ber****M**oeden dat men heft. Suspicio. Suspectio. onis.
gwait **ber****M**oeden to heben. Suspicio. cis. cere. Suspicor. aris.
bait dat **ber****M**oeden gwaait is. Suspectus. a. um.
die gwaait **ber****M**oeden heft. Suspectivus. suspiciosus. suspectuosus. a. um.
gwaide **ber****M**oedynge. Suspicio. suspectio.
ber**M**oedynge. in G. Gysynge.
ber**M**oedelich. Coniecturalis. le. ter. tas. Coniecturative. opinabilis. le. ter. tas. opinative.
gaids **M**oeder. Theotocos. dei genitrix.
Moeder. Mater. matricula. parens. Genitrix. Tama. me.
Moeder alre figuren. Aliotheca.
dyn alder **M**oeder. Ava. Avia. e.
dyn aber alder **M**oeder. Proavia. e. oer **M**oeder Proavia. oer **M**oeder Attavia. oer **M**oeder Tritavia.
Moeder van echten kynd off kynderen. Matrona unde matronalis. le. ter. tas.
der **M**oeder in seeden to gelicken off to volgen. Matrissare. matrizare. And die also is. Matrimis. mis.
des **M**oeder by is sonder eyghentscap off gehoere. Aldius. a. um.
beer**M**oeder. hacht**M**oeder. in B. Beermoeder.
wyse**M**oeder. hebelmoeder. Obstetrix.
der **wyse** **M**oeder ampt to doin. Obstetrico. as. are.

Moeder utweſ manſ off wijsſ. Socrus. us. And
 oer vader iſ utwe Profocer. ind oere Moeder
 iſ utwe Profocrus. us.
 die Moeder inder vrouwen licham. Matrix. ma-
 tricola. hymen. nis.
 deſ Moeder doit iſ Matrimies.
 ope upt ſpre Moeder huyck geſneden iſ. Ceſo-
 onis.
 die Moeder off alder moeder lebendich heſt. Ma-
 trinius.
 mpt Moeder. Commater.
 deſ Moeder ind vader upt twee landen ſant. Bi-
 gens. tis. omnis ge.
 ſynſ Moeder. Noverca. matrina.
 ſynſ Moederſch. Novercalis. le. ter. tas.
 ſynſ Moeder werck dynen. Novercor. aris.
 Moedermoerder. Matricida.
 Moedermoerderp. Matricidium unde matrici-
 dalis. le. ter. tas.
 Moeder deſ geſonds. Materfamilias.
 Moeder die meer dan een ſynt gehad heſt. idem.
 Moederlicheit. Maternalis. le. ter. tas. Ma-
 ternus. a. um.
 Moederlicheit. Maternitas. maternalitas.
 Moederloſſ wepſhen. Pupillus unde pupilla-
 ris. re. tas.
 Moederlich guet. Matrimonium.
 Moedich. in C. Coene.
 groot Moedich. Magnanimis. me. ter. tas. Ina-
 nimis i. valde Animequior.
 lanch Moedich. Longanimis. me. ter. tas. Lon-
 ganimus. a. um.
 gelich Moedich. Equanimis me. ter. tas.
 een Moedich. in D. een Drechtich.
 licht Moedich. in B. Blyde.
 half Moedich. Semianimis. e. ter. tas.
 clegn Moedich. Puſillanimis. me. ter. tas. pu-
 ſillaris. re. ter. tas. microſichus.
 ſwant Moedich. in B. Bangh.
 on Moedich. in A. Anxen. in B. on Blyd.
 upt Moedich. Exanimis. me. ter. tas.
 aff Moedich. Deanimis. me. ter. tas.
 weſel Moedich. in H. verhardt. in D. een Deſ-
 ſich.
 hom Moedich. in H. Homoeidich.
 bitter Moedich. Rancorofus. tas.

dobbel Moedich. bedriechlick. Biplex. alterplex.
 oit Moedich. in O. Oitmoedich.
 ont Moede. verſlagen. in A. Anxtſeldich. in B.
 Bloede. in D. Dredich.
 ge Moede. in D. geDanch.
 deſ Moeds verluſſ. Dyastasis.
 ſacht Moedich. Mansus. a. um. mansuetus. sua-
 vis. tranquillus. quietus. Placidus. blan-
 dus. lepidus. lepidofus. mitis.
 ſacht Moedich weſen. Mansuere. mansueſcere.
 mitere. miteſcere.
 ſacht Moedich maken. in M. be Mozen.
 ſacht Moedicheit. Mansuetudo. Suavitas. lepi-
 ditas. mititas. micia. cie. placiditas. placa-
 bilitas. tranquillitas.
 onſacht Moedich. in S. Struſſ.
 onſacht Moedicheit in S. Stuprichtich.
 ſwigt Moedich. in G. Gehytzich.
 ver Moeghen. Poſſe. queo quis quire. valere.
 valeſcere. convalere. leſcere. equivalere.
 leſcere. per. equaliter. prevalere. leſcere
 i. pre aliis Evalere. invalere. leſcere. per.
 valde.
 niet Moegen. Nequeo. quis. quire.
 Moeglick. Poſis. te i. poſſibilis. le. et poſis
 comparatur ſ. pocior. poſſimus.
 Moeglick. in B. Blycken.
 Moeglicheit. Poſſibilitas. facilitas.
 on Moeglick. Impoſſibilis. le. ter. tas.
 on Moeglick. in B. on Blycken.
 Moeg. in A. Wel.
 Moeye. moddere. moyne. waſe van deſ vader we-
 gen. Amita. oir ſoen amicus van der moe-
 der wegen. matertera. matruelis.
 eyne Moegen ſynt. Matruehs.
 Moegen. verſtoeren. in B. Bedroeben.
 Moepelick. [i. Moeyelick.] in T. Taſtich.
 Moepelicheit in T. be Taſticheit.
 Moepeniffe. in C. Crot.
 Moel. unck. een ſenijn dyer. Gamaleon. cama-
 leon. ſtellio.
 Moel moete. weech. Mollis. le. ter. tas. unde
 mollitas et mollicia et mollicies. quam-
 mollis. premollis. permollis.
 Moelworm. mollworm. in G. Ghoere.
 Moede. in B. Back.

Moete. Molendinum. molinellum. mola. le.
 pistrilla. le.
waich Moelle. in **M.** **Walchmoellen.**
water Moelle. Aquimola.
wynt Moelle. Ventimola.
veig Moelle. Trapeta. te. trapetum. ti.
peper Moelle. Fractillum. li. fritillum. li.
Moellen stegn. Molaris. ris.
 dair men die Moelle mpt umbwendt. Molu-
 crum. cri.
Moelleken dair mede die kynder tegen den wynt
 lopen. Giraculum. li.
totter Moellen hoerende. Molaris. re.
Moelner. Molitor. molendinarius.
Molken. Lacticinium. mulcedo.
Molt is eyn maît van iii. walzen.
Molter. molster. Multa. te. emolumentum.
Momoter. in **C.** Cement.
Mopne. eyn bish.
Mopne. wase. in **M.** **Moepne.** mobdere.
Monich. Monachus.
Monich die dicke van telle tot tellen loipt. Cir-
 cumcellio. onis.
Moniken clept. Epedicen.
Monichs. Monachalis. le. ter. tas. Monachi-
 cus. monasticus. a. um.
Monster. Monasterium. monasteriolum. affi-
 sterium. archisterium.
Monstren. herschoutwen. in **B.** **Blaseneren.**
Mont. muyl. in **B.** **Beck.**
Monfel. in **B.** **Beete.**
 die mpt den Mont sangt na der vogel sanct.
 Oscan. nis.
krupchen Mont. Lura. re.
 die den Mont steeds toe heldt. Duribuccius.
 cii.
des Muntz toedryckung. Cinnus. ni.
gulden Mont. Crisostomus a. um.
 die synen Mont nget oplugchen wilt. Oridu-
 rius.
 die mit den Mont gesunt maect. Orifonus.
 die mit den Mont syn sprack maect. Oridi-
 cus.
 die mit den Mont geseng maect. Oricanus.
Moit. Ethiops pis. Ethiopus. pi.
Moitpne. Ethiopissa.

Moerlant. Ethiopia.
Moeren. wortelen.
Moerh. march. Medulla.
Moerhlich. Medullitus. a. um. medullinus.
toe Moerdelen. in **C.** **Qwetzzen.**
toe Moerdelt. in **C.** **geQwetz.**
Moerden. Latrocinor. aris. in **D.** **Doerden.**
Moerder. scheecker. Latro. latrunculus. San-
 guinari. homicida. Iugulator. Vispilio.
 onis. ficcarius. mit pyemen.
 der Moerder gefelle. Satelles. tis.
Moerder spng vaders. Patricida.
Moerder spure moeder. Matricida.
Moerder spng broeders. Fratricida.
Moerder spng kynds. Prolicida.
Moerder van eenigen spure alderen. Parricida.
 dair men Moerder ind dpebe henght. pluraliter.
 Furcelles. lium.
Moerderge. Latrocinium.
Moeghen. Cras. Crastinus. a. um.
aerber Moeghen. Procrastinus. a. um. procras-
 tinum. perempdie. postridie.
Moegenstonde. in **D.** **Dagherast.**
 but Moegenstonde. Crepusculum.
Moegenstern. Lucifer. Diana.
Moegenbzoit. Ianciaculum.
Moegengaebe. Dos. tis. Dotalicium.
Moeseel. beete. montfel. Buccella. in **B.** **Beete.**
Moert. in **D.** **Doitslach.**
Moertkynl. Anfractus. us.
Moertpym verborzen in eynen flabe. Sica.
 ce. ind die dair mede moert. Sicarius. a.
 um.
Moter. in **C.** Cement.
Moetierstegn. bysel. Mortarium. Mortariolum.
 Tritorium. Crucibolum. Pila. le. Trigo-
 na. ne.
Moetwe. wecke. in **M.** **Moll.**
Moetwe. weick. slap werden. Mollere. Molles-
 cere. Emollere. lescere. Lentere. tescere.
 Laxari.
weeder Moetwe werden. weeder weick. slap wer-
 den. Remollere. lescere. Relentescere. Re-
 laxari.
weeder Moetwe. weick. sachte maken. Remul-
 cere.

be. Moztwen. versachten. versueten. versoppen. still-
len. bezedigen. beweegchen. restich maken. Pa-
care. pacificare. placare. lenire. dulcorare.
mollire. Demollire. emollire. mulcere. re-
mulcere. permulcere. demulcere. conten-
tare. delinire. ablinire. macerare i. molli-
ficare. mollitare. emollitare. demollitare.
Mitigare. mitificare. demitigare. Commol-
lire. permollire. remollire. submollire. mul-
care. paragorizare. sedare. quietare.
be. Moztwing. versachtung. versueting et cetera.
Placacio. placamen. pacificacio. Delinicio.
delinimentum. lenimen. tum. Dulcoracio.
emollicio. mulcibilis. mulcedo. inis. pa-
ragoria. e.
wat Moztwe. Molliculus. a. um.
Moztweichheit. weegchicheit. Mollicia. e. molli-
cies. ei.
be. Moztwelich. beweegchlich. versopplich et cetera.
Pacabilis. placabilis. le. ter. tas. pacifica-
bilis. lenibilis. ter. tas. dulcorabilis. mol-
libilis. emollibilis. demollibilis. ter. tas.
mulcibilis. demulcibilis. ter. tas. contenta-
bilis. ter. tas. delinibilis. ablinibilis. miti-
gabilis. ter. tas.
Mozt op den boom of anders. Ulmus. quisqui-
lie. arum. unde quisquilius. tas.
Mozt in C. Coil.
Mozt stelen. in C. Coil stelen.
Mozt planten. in C. Coil planten.
Mozt in B. By.
Moztchel schoelpe. Murex. icis. luter. ris. con-
cha. coclea. di. die bish dait binnen heit
ostrea. e. conchile. lis. conchilium. lii.
Moztchen leser. Conchilegus. gi.
Moztchen herheper. Ostrearius.
Mozt. Mustum. carenum. ni. mulsun. si.
Moztzant. Mustacium. cij.
Moztzantier. Muscio. onis.
Moztart. senex. Sinapium.
Moztart sagt. Granum sinapis.
Moztart. Sinapicus. a. um.
Moztte. moite. stunde. Tempus. oportunitas.
intervallum. vacancia. pausa. mora. inter-
polacio.
Mozt in D. geDant.

on. Mozt. in D. berDyget.
ge. Mozt. in H. gehert.
ont. Mozt. in H. ontHert.
egn heilich Mozt. Sacernus. ni.
wederom Mozt gruppen. Resipere. resipisce-
re.
Mozt maken. Animare.
ont. Moeden. Deanimare. exanimare.
Moeten. Posse. licere.
Moeten. in G. beGegenen.
Moetelen. proetelen. in C. Croenen.
Moeren. Oportere.
die ont. Moetende. begegenende is. Obvius. a. um.
unde obvie et obviam adver.
ont. Moetunge. Occursus. us. obviacio. ypo-
panti. indecli.
Moete. Tinea.
Moettich. bol motten. Tineosus. tas.
Moede. Modius. dii.
Moede. in A. Arbeit.
Moede. lass. in H. verHeerd.
Moede. lasmaken. in H. verHerden.
Muyche. in T. Cott.
Muychen. trecken. in T. Laten.
Muychen als die perde an den hoeten.
Mussen. stynchen. Fetere. olere. perolere. for-
dere. fordescere. absordere. descere. infor-
dere. descere. resordere. descere. per. ite-
rum. tabere. bescere. putrene. rescere. pu-
tere. putescere. computere. rescere. depu-
tere. rescere. rancere. fraterere. rescere. squa-
lere. lescere. cleo. cles. clere.
Mussende. stynkende. Sordidus. sordidulus. fe-
tens. olens. fordescens. Cenofus. fetofus.
fetulentus. fetidus. cenofus. cenulentus un-
de cenulencia. olidus. putidus. putulentus.
spureus. contagiosus i. sordidus. hyrcosus.
oletus. a. um. exoletus. per. valde. olax-
acis. ter. tas. rancidus. rancidulus. squali-
dus. squalidulus.
Mussende. stynkende stede. Oletum. ti.
Mussery in S. Stanch. mussery.
Mussen. stynchen. in D. Doemen.
Mugge. Culex. zinzala.
Muggen nett of bligen nett haeben den hoide.
Canopeum. pei.

Mul. stubbe. stoff. Pulvis. eris. Palver. eris.
 Athamus.
 Mullich. stubbich. staebich. Pulvereus. a. um.
 vol Muls. stubg of staesg. Pulverofus. tas. Pul-
 verulentus. lencia.
 Mulheit. stubbicheit. staebicheit. Pulverositas.
 Pulverulencia.
 Mupl. mont. in B. Beck.
 Muple. en dper. Mulus. dat en hengt an eynre
 eysennen wynt. Burdo. onis.
 Mupinne. Mula.
 Muplen verwarre off leyder. Mulius. lii. mu-
 lio. onis.
 dat toe den Muplen verwaren off leyden hoirt.
 Mulionicus. a. um.
 Muplber. Morum. ri.
 Muplberboem. Morus. ri.
 Mum. in B. Bud.
 Munimen. Larvales.
 Mumber. boirmunder. boirtwefter. besorger. Mumburnus.
 Ecnomus et Yconomus i. dispensacio super familiam.
 Dispensator. Administrator. Tutor. Curator. mumburnus.
 Syndicus. Procurator.
 Mumberfchap. boirmunderfchap. procuratorfchap.
 Procuracio. administracio. Dispensacio. tutela.
 tutoria. villicacio f. super dispensacione domus.
 ber Muplen. verstoppen. in B. Bagen.
 Muplen. Rumor. aris.
 Muplung. Rumor. murmur.
 Munster. in M. Monster.
 boir Munder. in M. Mumber.
 Munte. Moneta. calophista. era. re.
 Munten. in G. Geltslaen.
 Munter. Monetarius. Erarius. Nummularius.
 Trapezita. Trapezietra.
 Muntfper.
 Muntfede. Monetarium. rii. monesum. fi.
 der Munter anbild. Trapetum. ti. Trapeta. te.
 der Munter of wester taffel. Trapezia. e.
 Mupre. Murus. murulus. Ticus. grece.
 Mupre die verhallen off berdozben is. Saricus.
 ci.
 bur Mupre. in B. bur Bozchte.
 rpn hoge Mupre. Palanteum. rei.

Mupre of want af to bzeien. Parietare. Dis-
 parietare. Exparietare.
 der Mupren off want nederball. Parietina. Pa-
 rienna.
 by der Mupren eyn spatium. Promurium. rii.
 Mupre. Cementarius.
 der Mupre off steynmetzleren. Norma. me.
 der Mupremeister off steynmetzler loit mit der ligen.
 Amullis. fis. Dependiculum.
 Mupren maken. Morare.
 tot Mupren hoerende. Muralis. le. ter. mu-
 rale. lis. ter.
 Mupremeister. Cementarius. lapicida. et in S.
 Steynmetzler.
 Murmureren. in C. Coenen.
 Mupff. Mus. musculus.
 Mupff in den handen dpehen ind armen. Mus-
 culus. Lacertus unde masculofus. tas. La-
 certofus. tas.
 bieder Mupff. Vespertilio. Blacta. Blata. te.
 ban der bieder Mupff dat dunne velle an oeren
 bloegel. Membrana. ne.
 belt Mupff. fchermupff. watermupff. maf. ge. So-
 rex. foriculus. foricillus.
 Mupffvenger. Muriceps. muricida. de. musci-
 pulator.
 Mupffbal. Muscipula. mustricula. Pacifcola.
 Mupffbagen. Muscipulor. aris.
 Mupffboech. Muscerda. de.
 Mupffneft. Musium. fi.
 Musch. in L. Luyngntch.
 Muschait appel. Muscatum. ti.
 Muscaten boem. Muscatus. ti.
 Muschaten bloem. Flores muscati. Macis.
 Musijch. Musica.
 ban der Musijchen instrumenten die namen. Fi-
 dis. dis. vel fida. de est corda instrumenti
 musici. cicuta. te. barbitum de offe ele-
 phantis factum.
 Musijchen instrumenten daer men op speelt die
 namen daerban. Organum. tuba. buccina. ti-
 bia. calamus. musicalis. sambuca. tympa-
 num. cithara. lira. salterium. cymbalum.
 clavicordium. cornu. cistrum. tyncinnabu-
 lum. fistula. vigella. lutinum. quinternus.
 positivum.

Muscus. in D. Desem.
 Mupt bur die bogel. Cavea.
 Mupien. Caveare. explumare. mutare.
 Mueticch. in T. Tediich wesen.
 on Mueticch. in T. on Tediich.
 Mutsche. in B. Byrreet.

Mutte. foghe. in C. Cypeme.
 Muwe. Manica. manulea. lee.
 boir Muwe. Mantus. ti.
 Muwen meker. Manularius.
 Muwen maiken. Manicare. manuleare.

N.

NA.

Nae. in B. Bp.
 Nae. adver. Secundum.
 Nae denersten. Secundus. a. um.
 Nae. hynden. in A. Achter.
 Nae. wal bepl. in C. gueds Coings.
 Nae een ander. Successive. ordinarie. vicissim.
 succursim. alternatim. interpolatim.
 beel Nae. bynae. Quasi. fere. fera. Circa. pro-
 pmodum. pene.
 Naemais. hernae. Post. Postmodum. postea.
 Dehinc. Depost.
 van Nae. Aprope. Deprope.
 dair Nae. Postubi. Postquam. Acubi.
 dair Nae. Deinde. Dehinc. Postremo. Poste-
 rius. Postea.
 Nassen. genaken. Propinquare. appropinquare.
 proximare. approximare. appropriare. vici-
 nare. convicinare. luxtare. appellere i. ap-
 plicare. attingere. contingere. Contignere.
 vergo. gis. gere. vergitare.
 Nahett. Proximitas. vicinitas. vicinium. nñ.
 propinquitas. contiguitas.
 Naher. naerre. negher. Propior. propius. pro-
 pinquior. propinquius. vicinior. vicinius.
 citerior. citerius.
 Naeste. neghste. Proximus. Citimus. Citerri-
 mus. propinquissimus. Vicinissimus.

NA.

Nabur. Ancho. onis. Ancerius. a. um. Con-
 finis. ne. tas. affinis. ne. tas. conterminus.
 a. um. ergata. te. finitimus. a. um. apodi-
 sius. a. um. tas. apodiscus. a. um. vicinus.
 a. um. tas. vicinulus. convicinis. vicanus.
 convicanus. a. um. vicanus. convicanus.
 a. um.
 fuch Naberlich halben. Vicinare. Convicinare.
 Naberlich. Viciniter. Confiniter. affinitas.
 on Naberlich wesen. Abvicinare.
 Naberfchap. Vicinitas. Convicinitas. affinitas.
 Confinitas. Affinium. nñ. Confinium. nñ.
 vicinium. nñ. vicinia. e.
 Nacht. Nox. Noctula.
 to Nat. in H. Hynt.
 Nachlich. Nocturnus. a. um. nocturnalis. le.
 Nachstunde. Nocturno tempore.
 Nachtegale. Philomena. accredula.
 Nachtrabe. Nicticorax. Noctua. Cecumia. alias
 Cicunia. hec Nitimene. nis.
 Nachtblid. Ciparissa.
 hebt gueden Nacht. ter gueder Nacht. Got bewar
 u. in A. Abdee.
 der Nacht ierste bepl. Crepusculum. Vesperum.
 dat ander bepl. Conticinium. dat derde bepl.
 Gallicinium. dat vierde bepl. Intempestum.
 dat vyfte bepl. wederum Gallicinium. dat sefte
 bepl.

beyl Matutinum. dat sevendē beyl Diluculum
of Aurora. dat nae weder Crepusculum i.
dubia lux.

Nacht ind dach eben lanch. Equinoctium. Equi-
dium. Licitum. ti unde Equinoctialis. le.
tas. Equidialis. le. tas.

Nachstunde als men niet langer wat en doet.
Immaturitas.

be Nachten. Pernoctare. nocturnare.

gelijck Nachlich. Equinoctialis. le. ter. tas.

twe	} Nachlich.	Binoctius.
dyn		Trinoctius.
bper		Quadrinoctius. a. um.
bpf		Quinquinoctius.
gelijck		Equinoctius.

Nachts gedwessniss. Fasma. me. vel Fasma. tis.

Nachts. Metilius. a. um. nocturnus. a. um.

Nachts waken. Nictor. taris et nicto. tas et
nictito. tas et nictitor. taris unde nictan-
ter i. vigilanter. noctare. pernoctanter.

Nach. Occiput.

Nachrast. in C. dat men de Ellenbaigen.

Nacht. hale. in B. Bloot.

Nader. een tucht. Serpentina. Colubrina.

Nagel. Clavus. vi.

Nagel dat mgt men holt an holt negelt. Epi-
grus. gri.

Nagel an handen of voeten. Unguis. is. mas.
ge.

muschaten Nagel. groffels nagel. Gariophilus.

Naggen. taggen. pghelen. tergen. Ceytzen. regit-
zen. Irritare. provocare. Stimulare. Insti-
mulare. pungere. Stigare. Instigare i. Sti-
mulare. Rodere. Carpere. Invidere. Odire.
eciam in B. Bedrogen.

Naghelen. Conclavare.

Naegen. Suere. Consuere. Sartire. Millare.

ont Naegen. optrennen. Dissartire. Absuere. Dis-
suere. Obsuere. Displodere unde Displo-
sus et Diplosus. a. um.

her Naegen. wedernaegen. Resartire. Resuere.

to hoip Naegen. to samen naegen. Consartire.
Consuere. Assuere.

umb Naegen. Circumsuere.

to rug Naegen. Desuere. Insuere. per. in.

tuschen Naegen. Intersuere.

boir Naegen. Presuere.

tegen Naegen. Obsuere.

Naeglich. Confutlis. le. ter. tas.

onge Naeghet. Inconfutlis. le. ter. tas.

Naeper. Sartor. Sartorius. futor.

Naegnge. Sartimen. tum. sartura.

Naegstede. Sartorium. rii.

Naide. naeynaide. Acus. us. fe. ge. Splynter
et Calamistrum.

stich Naide off spelde.

holten Naide dat men die boicklenber mit toe-
naeyet. Brocca. ce. inde Imbroccare. dat
heit also toenaegen.

Name. Nomen.

to Name. Cognomen. Cognomentum. Agno-
men.

to Name. in B. Bpname.

to Namen. Cognominare. agnominare.

eys Namen benoeminge of verwandelinghe. An-
thonomia. cathacrisis.

die Name sngs baders hebet. Patronomicus.

die Name verre moeder heft. Matromonica.

boir Name. Prenomen.

een Name van sunderlinge werdcheit gegeven
als david propheta is genoemt ind sent pau-
wel apostolus ind aristoteles philosophus.
Anthonomafia.

Name van dynen genaden. Trigarium.

die den Name gheeft den anderen nae synen ampt.
als her prast. her deken. her doost. her rich-
ter. die heit Nomenculator. nomuncula-
tor.

die Namen heft. twee. dyn of vele. Dionimus.
a. um. trionimus. a. um. polionimus. a.
um. binomius. trinomius. polinomius. a.
um.

twee Namen. dyn namen. vier namen. Binomen.
trinomen. quadrinomen.

boir Namen. Prenominare.

her Namass. in C. to Comende.

Nayme. roiff. Spolium. ablacio. scavillum. se-
polia. lie s. vestium. preda. van den nabes-
ren sonder beede. rapina. van den vyanden.
rapinula. pancra. cre. sarapia. e.

ge Nanne. Cognomius.

Nappe. in B. Bekker. et in C. Cop.

Napp mgt twee oren of henghelen. Crater. ris.
 cratulus. li. cratera. re
 Nappen. taggen. betſchen. nypſchen. nijdich ſpe-
 len. Pungere. ſtimulare. mordeſcere.
 Narre. ghech. in A. Nff.
 Naerre. in N. Naſer.
 Naſe. Naſus. naſellus. naſicellus. naſculus.
 ſonder Naſe. Anaſus.
 Naſe gater. Naris. ris. ri.
 rom Naſch. Aquilus. a. um.
 Naſe ſnuten. Mungere. emungere. mucare.
 demucare.
 der Naſen ſnotter of onreynicheit. Carunca. ce.
 mucus. ci.
 Naſe aſhouwen of ſnyden. Narire.
 des Naſe altyt onreyn iſ. Naricus. a. um. bru-
 tus. a. um.
 dat die Naſe beſchermt. Naſale. li.
 der Naſen gater buitenſte. Pirula. le.
 der Naſen gater rechter ſyde ind lichter ſyde.
 Pennule.
 der Naſen gater dat middelſte onderſlach. Inter-
 funium. nii.
 der Naſen ſtanch. Polipus. pi.
 der Naſen rechtſte van haeren neder. Colum-
 na.
 an der Naſen dat noch bleiſch noch heyn en iſ.
 Cartillago. ginis. dat iſ dat wepſch bux an
 den topſen.
 Naſelich. Naſalis. le. ter. tas.
 groot Naſch. Naſoſus. a. um. tas.
 aever Naſch rom. Proboscis. diſ. promuſcis.
 diſ. ſimus. a. um unde ſimitas.
 Naſchen. ghijlen. in B. Bedelen.
 Naſch. in D. Doſe.
 Naſt. Conſutura.
 Naſer. ſlang.
 Naſt adiectivum. in C. Clam.
 Naſt maſken. netten. Humectare. humefacere.
 madidare. madefacere. auſtrare. humidare.
 rigare. irrigare.
 Naſt werden. Madere. deſcere. demadere. de-
 madefcere. humere. eſcere. humefieri. Ma-
 defieri.
 Naſt ſubſtan. Liquor. vapor. ſuccus.
 ſter Naſt werden. Demadere. dimadere. im-

madere. emadere. permadere et faciunt de-
 ſcere inchoativa.
 ſamen Naſt werden. Remadere. Commadere
 Remadeſcere. Commadeſcere. Re. per. ite-
 rum. In. per intra.
 twerley Naſt toe hoſp gemengt. Sinalympha.
 phe.
 twerley Naſt toe hoſp menghen. Sinalymphare.
 vol Naſticheit. Humorofus. a. um. tas. Ma-
 dor. onis i. Maditas.
 Naſtmaking. Humectacio. humectamen. hu-
 mectatim adverbium. Madificacio. Madida-
 cio.
 Nature. complexi. in A. Anghe.
 Nature. complexi. Natura. Complexio. Endo-
 genia. Endogenitus. a. um i. naturalis.
 Endogenite i. naturaliter. Genesis. ſis. vel
 ſe.
 die van der Naturen caſſet. Genealogus.
 der Naturen conſt. Phisica. ce.
 Naturen arden. Naturare.
 dat tegen der Naturen loſp ſchijnt to weſen dat
 heit Monſtrum unde Monſtruofus. a. um.
 tas.
 dat in der Naturen ongeraect iſ als ſeff honger
 an epure hant. Portentum. ti unde porten-
 tuofus. tas.
 afgot der Naturen. Genius. nii.
 Nature. Complexi als ſchone bzolike lunde heben.
 Sanguineus. a. um.
 Nature. Complexi als bzunttoernighe lunde he-
 ben. Colericus. a. um unde Colera. re.
 Nature. Complexi als vette buchte vol lunde he-
 ben. Flegmaticus. a. um unde Fleuma.
 tis.
 Nature. Complexi als bleyche ertbarwige lunde
 heben. Melancolicus. a. um unde Melan-
 colia.
 Nature. Naturalis. le. ter. tas. Endogeni-
 tus. Phisiculus. a. um. Genuinus. a. um
 i. naturaliter.
 Nature. kunſter. Phisicus.
 die van Naturen ſaken ſprecht off wercht. Phi-
 ſiologus.
 Naſe van en rat. Meditullium. Timpanum. ni.
 Nabel. Umbilicus. ci. Glomon. onis.

Nabel van en wolff. Ciccum. ci.
 Nautre. in C. Com.
 Nautre. vrack. in C. Carck.
 Nautre. engh. in D. beDzongh.
 Nautwelck. in C. Com.
 beNautwen. betengen. in D. beDzangen.
 beNautwer. in D. beDzanger.
 beNautwelck. in D. beDzanglick.
 beNautwet. in D. beDzangt.
 Neercken. in N. Naen.
 genNeercken. [1. geNeecken.] anlaen. Instare
 unde Instancia. ter. Imminere. Ingruere.
 Incumbere. Impendo. des. dere. Insistere.
 Propinquare.
 geNeden. daren. in C. Coen wesen.
 beNeden. under. unden. Sub. Subter. Subtus.
 Infra. Inferius.
 Neder. leghe. sijde. Bassus. a. um. tas. Ymus.
 a. um. tas. Depressus. Infimus.
 berNederen. berlegghen. in D. beDzangen.
 die Nederste. leeghste. sijde off underste. Infe-
 rior. Inferius. Infimus. Infimas. atis.
 Negen. in B. Buchen.
 Negen. Novem.
 Negenpen. Decemnoyem.
 getal van Negenen. Nonarius. a. um.
 getal van Negenpenen. Denarius. nonenarius.
 getal van Negenigen. Nonagenarius. a. um.
 getal van xxi. Nonagenarius unarius.
 van xxi. Nonagenarius binarius. ind so boylan
 bis tot hunderden.
 Negenste. Nonus. novenus. nonarius. nove-
 narius.
 Negenmail. Nonies.
 Negentich. Nonaginta.
 eyn ind Negentich. Nonaginta unus.
 twe ind Negentich. Nonaginta duo.
 drij ind Negentich. Nonaginta tres.
 vier ind Negentich. Nonaginta quatuor.
 vijf ind Negentich. Nonaginta quinque.
 sess ind Negentich. Nonaginta sex.
 seven ind Negentich. Nonaginta septem.
 acht ind Negentich. Nonaginta octo.
 negen ind Negentich. Nonaginta novem.
 Negentichste. Nonagesimus. nonagenus. nona-
 genarius. a. um.

eyn ind Negentichste. Nonagesimus primus.
 twe ind Negentichste. Nonagesimus secundus.
 drij ind Negentichste. Nonagesimus tercius.
 vier ind Negentichste. Nonagesimus quartus.
 vijf ind Negentichste. Nonagesimus quintus.
 sess ind Negentichste. Nonagesimus sextus.
 seven ind Negentichste. Nonagesimus septimus.
 acht ind Negentichste. Nonagesimus octavus.
 negen ind Negentichste. Nonagesimus nonus.
 Negenbeidich. Nuncuplus. a. um.
 Negentich mail. Nonagies.
 dat Negenderien gelupdt hest. Enneaptongon.
 Negen hondert. Nongenti. te. ta.
 Negen duzent. Novem milia.
 Negen oghe. eyn bysch geheuten en pyck. Mu-
 renula. nonoculus.
 Negen oghe. eyn quait swere. Apostema. ulcus.
 ceris. glans. tis.
 Neghelen. Conclavare.
 geNeght. in B. geBoeght.
 Negen. in B. Boegen.
 toegeNeght. Aclivis. ve. deditus. a. um.
 promptus. sedulus. aclivatus. cernuus. cer-
 nulus. a. um. inclinatus. proclivus. a. um.
 proclivis. ve. pronus.
 toeNegonge. in A. Anghe.
 toeNegonge. Inclinacio. acclinacio. Enclisis.
 affectio. affectus. us.
 Negen cum suis. in N. Naen.
 tuschen Negen. Interclinare.
 tuschen geNeght. Interclinus. a. um. intercli-
 nis. ne.
 toeNegen. Inclinare. acclinare. afficere. ver-
 gere. vergitare. versare.
 toeNegher. Inclinato. inclinus. a. um. in-
 clinis. ne. acclinato. acclinus. a. um.
 toeNeghelich. Inclinator. a. um. encliticus.
 a. um.
 Nemen. ontsangen. in B. opBoeren.
 Nemen. roben. schynnen. Rapere s. van den
 byanden. spoliare. praedare et depredare s.
 van den dye upet byande sunt. pilare. com-
 pilare. depilare. expilare. predor. aris. di-
 ripere. subtrahere.
 berNemen. breschen. in C. Erbaren.
 berNemen. versien. erpnen. begypen. Intelli-
 gere.

gere. capere. concipere. percipere. comprehendere. cognoscere. sentire. animadvertere. capessere habet preteritum in si. pendere. sardare. advertere. incorporare. **armemen.** umbbangen. helsen. **Amplecti.** amplexari. circumdare.
onderneemen. Surripere. suppellere.
hyn afnemen. astellen. hyn doen. Auferre. tollere. decutere. devertere. intercludere. precludere. abdere. adimere. extremare. amolior. liris. avertere. amovere. demovere. emovere. removere. summovere. detrahere. subtrahere. Evador. daris i. removere. avelere.
afnemen. in S. Stelen.
afnemen. in O. ontvagen.
last afnemen. in L. ontlasten.
anemen. anbangen. Acceptare. assumere.
mytnemen. Excipere. exinere. demere.
voitnemen. Pretendere.
ondernemen. onderwynden. in C. Croeden.
bernemelich. Perceptibilis. ter. tas.
Nemelich. sonderling. in S. bySunder.
Neyn. Haut. non. neque.
Nennen. noemen. in H. Henten.
Neren. voeden. optreken. Nutrire. enutrire. fovere. confovere. alere. Pascere. depascere. per valde Reficere. recreare. fomentare. educare. tollere i. nutrire. nutrico. cas. care. alumnare. panagorizare. foculare. focillare. refocillare. adoptare i. nutrire.
Nerng. boedng. Nutricio. nutrimentum. victus. us. victuale. pastus. Fomentum. fomentacio. refocillacio. Refocillamen. Recreacio. Recreamen. Refectio. Lomentum. ti. altus. us. alitus. us. ales. lis. alimentum. alcio. alicio.
Nerng. gewyn. romanscap. Questus. lucrum. porisma tis. questura. questuacio. mercimonium. negociacio.
Neren. winnen. werven ter romanscap. Questuare. mercari. negociari. Lucrari. victare. et victitare i. victum querere.
die Nerng doet. Questor. oris. questuarius. negociator.

dat ter Nernngen hoirt. Questorius. a. um.
Nerng doen. Questionor. aris.
Nerng. gewynne. in B. Bate.
Nerastich. Questuosus. a. um.
schentlike Nerng doende. Turpilucrus. a. um.
schentlike Nerng. Turpilucrum.
Nerghen. Nullibi. nusquam. nuncubi. neutrobi. neutrobique.
Nerren.
geNesen. gesunt werden. in G. Genesen.
geNesen. gesunt maken. in A. Artzedgen.
Neste. Nidus. nidulus.
Nestmaken. Nidificare.
Nestling. Pullus.
Nestelen. nastlen. rgem. in H. Hofbeter.
Neeft. Proximus.
die Neeft. Posterus. die Neeft nae den oick Posterus. ind so allet voortan i. sequens. posticus. a. um.
Nett. polijt. cass. in A. Abel.
Nete van lusen of bloen. Lens. dis.
Nete. Reth. reticulum. reciaculum et reticula. le. hamus. cassis. sis. cassicula. cassillus. ologium.
onder Nette trecken. Irretire. illaqueare. aucupare.
tot den Nette hoerende. Reciarus. a. um. recialis. le. ter. tas.
bliegen Nette haeden den hoisde buc die muggen of bliegen. Canapeum. zinzalarium.
Nettemeker. Cassarius. reciarus. lamarius. linarius. plagarius. plagarius.
myt Nette bangen. Rethio. tis. tire.
eyntelepe Netie. Tragum. gi.
warpNett. Funda. de. iaculum. li.
warpNettmeker of werper. Iaculator.
bischer Nett. Gurgustrum. tri.
id cleyenste Nett. Gemiplagium. gii.
an den Nette dye lijnen of corden. Plage.
eyntelen Nett. Verriculum. li.
Netteboebe. Iodder. in B. Boebe.
Netten. in R. Natmaken.
Netele. Urtica. ce.
Netelen stede. Urticetum.
in Netelen wintelen. Urticare.
Neteisch. Urticinus. urticarius. a. um.

Nebe.

Nebe. Nepos. nepotulus. **Nebe** dat is kind's kind ind heit in onser tange-
 gen en enydclyck. dat neest dair nae **Prone-**
pos. dat neest dair nae **Subnepos** alias **Ab-**
nepos. dat neest dair nae **Trinepos** alias
Adnepos. dat neest dair nae **Subternepos.**
 dair nae **Adnepos.** **Nota** dat **Hugucio** se-
 get alsus **Nebe** dat is kind's kind. **Nepos.**
 dye neest dair nae **Pronepos.** dye neest dair
 nae **Abnepos.** dye neest dair nae **Adnepos.**
 dye neest dair nae **Trinepos.** **rechte** neben of beddere twer broeder kindere of
 twer suster kindere. **Consobriini.**
Nevel. Nebula.
Nevelen. Nebulae.
Nevelich. Nebulosus. tas.
beNeven. besyden. **A latere.**
Nye. Nunquam.
Nyh. nix. **Novus.** novellus. recens.
berNyhen. Renovare. innovare. pernovare.
opipare.
berNyhyng. Innovacio. renovacio.
ban Nyhes wat opmaken. **Instaurare.**
Nyh mayne. Novilunium. incensio.
Nyh lende. Novalis. le. novale. lis.
Nyhycheit. Deuterosis. novitas.
Nyh werck. Novum opus.
 dye **Nyhe** ind alde dengen schijft. **Librarius.**
cronographus.
berNyhen. vermaken. in **L.** berLustigen.
berNyhyng. vermakyng. in **L.** berLustinge.
Nyb. snab. snabel. **Rostrum.** rostellum. li.
 des **Nybs** of **snab's** bozte deil. **Prorostrum.** pro-
 rostellum.
geNybt. gesnabt. **Rostratus.** a. um.
Nyht. nyet. nuyt. **Nil.** nichil.
berNychten. vernieten. **Annichilare.**
Nyhte. Neptis. neptacula.
 een **Nyhte** vleischlich to bekennen. **Incestus.**
 us. incestum. ti inde incestare i. talem im-
 pudicare.
Nyhte dat is utwes kind's dochter. **Neptis.** tis.
 der dochter **Proneptis.** der dochter bozt **Ab-**
neptis. der dochter bozt **Adneptis.** der doch-
 ter bozt **Trineptis.**
Nycken mgt den ogen. in **G.** **Ogentwicken.**

Nycken mgt den hoiste. **Inclinare.**
Nycken mgt den knyen. **Incurvare.** genuflec-
 tere. geniculare.
beNyden. haten. in **G.** **berNyden.**
Nyder. berghynre. **Diffautor.** invidus.
weder Nyden en nagel. **Recurvare.** retundere.
Nijghen. in **B.** **Bugghen.**
berNyelen. in **D.** **Delighen.**
Nylyng. in **C.** **Coztlich.**
Nyman's. Nullus. nemo. neuter.
Nynnen als dye kinder dyncchen. **Bibere.** su-
 gere. potare.
Nypen. in **L.** **Nypen.**
Nypschen. in **N.** **Nappen.**
Nyere. Ren renis. **Renunculus.** rien nis.
 tot den **Nyeren** hoerende. **Renalis.** le.
Nyfen. in **H.** **Hoisten.**
Nysen. [*l. Nyesen.*] **nyusten.** **Sternutare.**
Nysing. **nyusting.** **Sternutacio.** **sternutus.**
 us.
Nyet. in **N.** **Nyht.**
 tuschen **Nyet** ind wat. **Yle.** yles.
Nyet to mynne. in **D.** **Doch.**
 to **Nyet** maken. **Cassare.** annullare. **Irritare.**
 derogare. annichilare. enervare. evacuare.
 rescindere. abolere.
 to **Nyet** makyng. **Recipe** verbalia de ly. to
Nyet maken.
 umb **Nyet.** umb suz. in **G.** to **berNyess.** et in
L. **berNyeren.**
berNyeten. verwaten. in **B.** **Blameren.** et in
G. **aerberNyeten.**
berNyeten. verstoeren. in **D.** **berNyeten.**
geNyeten. in **B.** **geNyeten.**
Nijt. in **G.** **wanNyust.** et in **H.** **Nat.**
Nijtsch. in **G.** **wanNyustich.**
 den men **Nijtsch** is. in **G.** den men **inNy-**
 stich is.
Nijtschen. in **N.** **Nappen.**
Nobel. Nobilianus.
Noch. Adhuc.
Noch eyns. in **N.** **Andertwerf.**
Nochtan. in **D.** **Doch.**
geNyich. Satis. sat. sufficiens. sufficiencia. suf-
 ficienter. habundancia. habundanter. copio-
 se. tas. suppetencia. suppetenter.

ge Noich. vast. seer. Satis. sufficienter. com-
petenter.
ge Noichlich. versedelich. Contentivus. conten-
tabilis. ter. tas. faciabilis. ter. tas.
ge Noichlich. lustlich. in B. Blijlich.
onge Noichlich. onsedelich. Incontentivus. incon-
tentabilis. infaciabilis. le. ter. tas.
ge Noich wesen. genoege. Sufficere. conten-
tari.

be Noegen. gaden. in G. Gaden.
ber Noegen. in D. boe Doen.
nget ge Noegen. in G. myn Gaden.
ge Noicht. lust. in B. Blijtschap.
Noede. in G. on Gern.
Noeden. bydden. laden tot eenigher ghenoechten.

Invitare. corrogare.
Noedigen. benauewen. in D. Dwingen.
ge Noedicht. in D. ge Dwongen.
Noemen. nennen. in H. Hepten.
Noemelich. Nuncupativus. nominabilis.
ber Noempt. in C. wijtbe Cant.
dat uytge Nomen of uytgeschepden wordt. Excep-
torius. a. um.

uytge Nomen. Excepto. dempto. preter. fal-
vo.

None. myddach. Nona. merities.
Nonen. eten. Prandium.
Nonne. in C. Cloisterbouwte.

eyn Nonne vleischlich to bekennen. in N. eyn
Nichte vleischlich to bekennen.

Noppe of blo op den doich. Lanugo. ginis.
Noppen.

Noorden. noorden wynt. Septentrio. onis. aquilo.
onis.

van Noorden int suden die streck recht uyt heit
Cardo. dinis.

Noedelich. Aquilonaris. ter. tas. septentriona-
lis. le. ter. tas.

Noedoist. Vulterinus.
Noirdstern. Polus articus.

Noirdwest. Boreas.

Noymandgen. eyn lant. Normandia.

Nozen. twisten. in H. Hamplen.
Nozwegen. dat konynckryck. Norwegia.

an Noesel. in H. Altwet.
wal Not. Nux gallicana.

Notboem. Nucus.
hasel Not. Avelana. corilus. li.
hasel Noten stede dage sy wassen. Coriletum.
wal Noten stede dage sy wassen. Nucetum. nu-
clearium.

muschaten Not. Muscatum.
ban eyne Not dye uterste holster of schale. Cul-
deola. le.

ald Note wittertich. Albane. arum.
Not dye alt ind hart is. Moracia. e.
bander Not dye harde schale of oick dye dunne
schale dage dye kerne onder is of oick dat tu-
schen der kernnen sytt. Nauci indeclinabi-
liter.

Note. wijze in den sanghe. Tonus. nota.

Noit. in H. behoiff.

Noit. berdyet. in C. Crot.

Noit hebn. in B. Bederben.

Noitursticheit. in H. behoifficheit.

Noit. sozgh. in N. Anxt.

Noit. sozgh lijden. in N. Anxt lijden.

Noitlich. in C. tijt Coztlich.

Noitlich. wonderlich. in G. Ghemelich.

ge Not. verball. in B. Vate.

Notarius dat is eyn gemeyn schryffer van patwes
of heyser gemechicht. Tabellio. onis. nota-
rius. sceptor. ind syn ampt heit notaria. no-
tariatus. us. sceptoria.

des tot Notarius gehoirt. Sceptorius. a. um.

Notariatschap. tabellionatschap. Notariatus. us.
tabellionatus. us.

Noitstal. Angarium. artabulum. li.

Noitstern. Cometa. te. maf. ge.

Nouwte. in C. Com

Nu. in H. Noetoe.

Nu ter tijt. Hodiernus. tas. a. um. moder-
nus. tas. a. um. pronunc.

ber Nunft. in B. Bede.

ber Nunftich. in C. Cloich.

Nu als wapr. Nuncubi.

Numermeer. Nunquam.

Nuremberg. eyn stat in franchien. Nurenber-
ga.

Nuwe. profijtlich. oeverlich. Conveniens. opor-
tunus. necessarius. ferius. a. um. utilis.
le. ter. tas. expediens. proficius. fruibilis.
le.

le. ter. tas. fungibilis. frugalis. fructua-
rius i. utilis. frugi indecli i. utilis. com-
modus. accommodus. tempestus. Tempe-
stivus. a. um.

Nutticheit. oßer. in B. Vate.

a. Nuttichept. in A. Adelhept.

Nutliker. oßerliker. in B. Beth.
onNutte. Inutilis. frivolus. gurdus. in B. on-
Begneme.

Nutten. genpeten. in B. Byncken.

Nutten. smaecken. in C. Coeren.

Nuwe. in A. Nuy.

OI. OF.

O. Iepder. wach. och. in X. Iepder.

Oick. ind. in E. End.

Oicken. in M. ver. Meerren.

Oicker. egnreley gheleerde. Oca. cre.

Off. oder. in A. Alder.

Off in maten. in A. by Alfoe.

Oedder. oedder. stoek. Ciconia. Ibis.

Offer. offerhand. Oblacio. oblaciuncula. agea.
orum i. victima pro rebus agendis. pro-
digna i. hostia multum consumens. offer-
torium. fertum. holocaustum. holocausto-
ma. tis. ymolacio. hostia. adoria. orum.
pluraliter. Cremunium. offerenda. deliba-
men. libacio. victima.

Offeren. Immolare. offerre. litare. libare. de-
litare. delibare. perlitare. pollucere. sacri-
ficare. iniciari. februare.

Offerman. in C. Cloekener.

Offerfanch. Offertorium.

dat ier Offerhand begweme is. Immolaticius.
a. um.

Offerhand umd die stat to dragen. Ambarvalis.
le. amburvale. arvanbale. amburbalis. le.
amburbium.

die Offerhand doir. Sacrificativus. Cerimonialis.

Offerhand van wyprock in den buyr. Thuricre-
mulum.

OF.

Offerhand die eermails bur die spelen geschach.
Februa. orum.

helsche Offerhand bur die boden. Inferie. arum.

Offerhand die men bacha doir dat is en asgot des
wijns. Orgia. gie.

Offerhand to doyn den boden alderen. Paren-
tare.

Offerhand bur die sunden. Piacularis. re.

Offerhand des dubels. Sacrilegium.

Offerhand van waskerffen. Cerimonia. orum.

Offerhand bat. Armellum. li.

Offerstock of kijnst. Corbona. ne. vel corbo-
nan. indeclina. gazophilacium. pastoforium.
donarium.

Offerhande talsfel. Anclabus. bi. anclabris.
bris. libatorium.

wijn den men Offert. Fertum. ti.

boirOfferen. Prelibare. prelitare.

samen Offeren. Coofferre. collibare. Colli-
tare.

weder Offeren. Relibare. relitare.

Oessenen. oeben. bljstigen. Exercere. exercita-
re. frequentare. studere. satagere. conari.
niti. inherere. inhyare. anniti. obire. eciam
in A. Anderchtich wesen.

Oessenunge. bljst. Exercicium. exercitacio. fre-
quentacio. studium. studiositas. nisus. us.

conatus. us. conamen. gignasium. diligen-
cia.
Oeffenen. in **E.** Eeren.
Oeffenen. in **M.** toe Maaken.
Oste. vake. in **D.** Dicke. duche.
Oghe. Oculus. contuosus i. oculus.
Oghappel. Pupilla.
Ogen artzet. Oculista.
Ogendpenre. Adullator. suggillator. ypocrita.
palpanista. susurro. bilundius. eciam in **T.**
Tunscher.
Ogen openen. in **T.** Tunschen.
Ogendpenst. in **T.** Tunscherpe.
Ogenblich. wynch. in **B.** ogenBlich.
Ogenbzaid. ombzaid. wynchbzaid. Sinus. us. pal-
pebra unde palpebrofus.
Ogenwyncken of nycken. Conniveo. es. conni-
vio. is. nicto. as. nictor. aris. annictare.
annictari. annictitare. annicticari.
hair haben den Ogen an dat lyt dat men to lugt.
Supercilium. lii. cilium. lii.
Ogen wnt. Albugo. albumen.
Ogen stern. Ocellus. acies.
Ogenbel dair men die mede becht. Cilum.
Ogen spytz. Acies.
tuschen den Ogen ind den ogbzaden. Interci-
lium. lii.
der Ogen verlesung. Orbitas. tis.
hoir Ogen heb. verschulden. in **D.** berOpenen.
die dy Ogen an dubbeltsteynen woxt. Ternio.
onis. trio. onis.
Ogenwynchunge off nychinge. Nictus. us. nic-
tatus. us. nictamen.
myt den Ogen luechende. Nubilofus. superci-
liosus. a. um.
dye syn Ogen myt wullen donck droget. Lano-
culus. lanofculus. a. um.
Ogenbleek. Glaucoma. tis. glaucoma. me.
Ogen toe luycken. Conibeo. bes. bere.
der Ogen hoynich of wynchel dair dye hob ver-
gader. Hirquus. qui.
Ogen sypen. Lippio. pis. pire. lippiscere.
Ogen maiken. Oculo. as. are.
Ogen gebert. Oculo. as. are.
Ogen uytuerpen. Exoculare.
Ogen toeluen. Conquiniscere. conquexi.

in den Ogen een sweer of gwaet bleest. Egi-
lopium. pii. egilopa. pe. ind dye so is dye
heit egilopicus. a. um.
onder den Ogen dye hoebelen of hunchen van
den hynbacken. Mala. le.
myt den Ogen wat hunt to doen. Innuere. An-
nuere.
der Ogen betoberng. Prestigium unde presti-
gialis. le. ter. tas et prestigiosus. a. um.
tas.
Ogen betoberen. Prestigiare.
den dye appelen spure Ogen sych snel her ind dat
betwegen. Petus. ti. guelcus.
eynOgich. Monoculus.
eynOgich in den boirhofsde. Ciclops. pis. agrio-
phagita.
lypOgich. loitOgich. aberOgich. stichsuyntch. Li-
nus. a. um. linis. ne. strabus. bi. strabo.
onis. obliquus. guelcus. petus. ti.
geOight. Oculatus. et oculosus et oculus. et
oculissimus. a. um.
scheelOgich. Luscus. a. um.
sypOgich. Lippus. a. um.
Ogensypng. Lippitudo.
Oelent of afhanch van en getimmer. Appendix.
appendicium. appendium. appendicius. a.
um.
Oely. Oleum.
wilt Oelyboem. Oleaster.
tann Oelyboem. Oliva.
Oely bzucht. Olea. lee.
boem Oely. Oleum olivarum.
Oelystede dayer he wesset. Olivetum. ti. oliva-
rium.
Oelymoellen. Trapetum. ti. trapeta. te.
Oelybauch. Velabrum. bri.
Oelybat van leder gemaect. Scoria. e.
Oelybat. Emicadium. dii. olearium. ri.
Oelyheffen of barm. in **D.** Dross van oely.
van den Oely dat oeverste. Muria. e.
dat van Oely is of dayer toe hoirt. Oleaginus.
olearius. a. um.
des tot den Oelyboem gehort. Olivaris. re.
Oelybzuchtgechich. Olivifer. a. um.
Oelybomen hegen sommigen Orcas. orcadis. ra-
diole. passie. lucinie. pavie. pansie srie.

Oelg unt wltter bzucht gedzucht. Spanum. ni.
 Oelg dat unt bzunne onripper bzucht kompt. Vi-
 ride. supple oleum.
 Oelg dat unt heelte ripper bzuchte kompt. Com-
 mune. supple oleum.
 heyllich Oelg. Crisma. tis.
 Oeipen. amipien. Inungere.
 Ollant. in B. Bzongh.
 Om. als olmich holt. Caries. ei.
 berOlmen. Cario. as. are.
 Olmich. Cariosus.
 Om. umb. Propter. propterea.
 daprOm. daprumb. Eapropter. propterea. ideo.
 ergo. ideo. idcirco. igitur. profecto.
 Om. umb den wech. Circum.
 Om. dem. in D. Dem.
 Opme. bedder. baders broder. Patruus. barba-
 nus.
 Opme. bedder. moeder broeder. Avunculus.
 Opme van baders of moeders wegen. Tius. tii.
 Oen. yn. hem. in D. Dem.
 Onder. tuschen. in M. Manch.
 nnt Onderfchepde. in maten. in A. byWfoe.
 Onderfcheit. bozwarde. in C. aeberCompnghe.
 Onderstont als die wint nnt umddzeppen die erde
 stof of fant in die lucht dzijft. Turbo. onis.
 secundum antiquos Turben. binis. verti-
 go. ginis unde vertiginous et vertiginosus.
 a. um. ras.
 Onderstondich. Turbineus. turbinosus.
 Ondertuschen. Alternatim. altrinsece. divisim.
 vicissim. vicissitudinarie.
 Onderscheit. Differentia. cathadia. discrimen.
 distinctio.
 Op. Super. supra. superius.
 Operment. Auripigmentum.
 Op. ut. quatenus. uti.
 Open. pachen. in C. Cussen.
 Openen. onslupen. in A. Aepenen.
 Optwart. Sursum.
 Optwart berheben of boeben. Sustollere. efferre.
 levare. elevare. erigere.
 Oir. Auris. auricula.
 van en Oir dat oeverste beyl. Pennula. le.
 Oircussen. in C. oirCussen.
 Orendzeger. in O. Ogendgenre.

Oren rynch of clegnost. Inauris. ris.
 der Oren of der boete oureynichheit heit Pedora-
 rorum.
 die in den Oren gestwelle hebet. Parocidus. a.
 um.
 Oren pijn. Otagia. gie.
 groitOrich. Auritus. a. um.
 Oren hair. Auricus.
 Ozer. pzoijt. in B. Bate.
 Ozerlich. pzoijtlich. in M. Nutlich.
 Ozerlicher. in B. Beth.
 Ozel. bondenisse. wijsunge. Sentencia. diffinicio.
 diffunio. determinacio. censura.
 Ozelen. ozel wijsen. rechtwijsen. bondeniss wijs-
 sen. Sentenciare. pronunciare. diffinire. de-
 finire. decidere. decernere. censere. per-
 censere. iusticiare. iudicare. abdicere. dis-
 ceptare i. iuste iudicare. diiudicare.
 toeOzelen. toetwjsen. Adiudicare.
 afOzelen. afwjsen. Abiudicare.
 gelijk Ozelen of wijsen. Equipensare.
 berOzelen. herwjsen. Damnare. condemnare.
 circumscribere.
 Ozels stede. gerichtes stede. Tribunal. consi-
 storium. auditorium. audiencia. iudicato-
 rium. epicaustorium.
 des lesten Ozels stede of fonteyne. Cades. in-
 declinabiliter.
 berOzelt. herwist ten dode. Addictus. condem-
 natus.
 Ozeler. in R. Richter.
 Ozden. ozdenonge. ozdinantie. Ordo. ordinacio.
 ordinancia. textura. re. eulogium. series. ei.
 Ozden. Ordo. dinis.
 die unt den Ozden verlopen is. Apostata unde
 apostasia.
 Ozentlich. Ordinate. analoyce. seriatim. pro-
 porcionabiliter.
 Ozinieren. schaffen. schicken. bestellen. Struere
 i. ordinare. disponere. centuriare. expedire.
 dispensare. seriare. texere. concinnare. con-
 senturiare. dirigere. regere.
 Ozinanti setter. Ordinarius.
 Ozinanti to verketen. Deordinare.
 Ozinprlich. schicklich. Ordinalis. le. ordinatim.
 ordinate. digestim.

onOzdenprlich. Inordinatus. a. um. inordinate.
 Ogel. Organum.
 Ogeipijpe. Amena. ne. cantes. cium. aule
 pluraliter.
 Ogeispeetre. Organista.
 op Ogeelen spelen. Organizare.
 Ogel suete. Aulidus. a. um.
 Ogel geluyt. Ydraula. le.
 Ozhonde. bestnisse. stedncheit. tynchnisse. Testi-
 monium. robur. munimen. firmitas. firma-
 mentum.
 Ozhonde dye men gheest. Arra. re.
 Ozhonde dair men getuych op eycht. Portesta-
 cio. [*l* Protestacio]
 herOzhonden. Subarrare.
 Ozhonde eytchen. Protestari.
 Olof volburt. in C. Consent.
 Olof geben. in C. Consenteren.
 Oloflich. Licenter. licenciosus.
 geOloft wesen. in G. Gelympen.
 geOloft. Licitus. a. um. te. fas. fastus. a.
 um.
 ongeOloft. verbasden. Illicitus. nefas. nefastus.
 prohibitus. vetitus.
 Oloben tegen dat recht of gewoente. Dispen-
 sare. dispungere.
 Oloben. in C. Consentieren.
 Oloch. bede. in C. Oeghe.
 Ologen. beden. in C. Oeghen.
 Ooff. pert. in H. Hewet.
 Oofake. in C. herCompst.
 Oofakelich. oofpunctlich. Origineus. a. um. ori-
 ginalis. le. ter. tas. fontalis. le. ter. tas.
 fundamentalis. le. ter. tas. Occasionalis. le.
 ter. tas. Causalis. le. ter. tas. radicalis. le.
 ter. tas.
 Oofake. in C. herCompst.
 Oofpunct. in C. herCompst.
 Oirt. wynchel. in C. Cant.
 Oyt. in B. Blesfel.
 Oytien. in B. Bieghen.
 herOytien spijfe. walgen. Nauseare. tabescere.
 tabefacere. fastidire.
 Obede die sake nget to waken. Orveda.
 herObeden. versweren. Abiurare.
 Ooff. rgent. Bos. bovis Trio. onis.

long Off. Iuvencus. ci.
 Off. pert. esel. lumentum. ti unde iumenta-
 rius ad id pertinens aut custos eorum.
 Off dye geluyt is. Semibos.
 wilt Off. byr off. Urus. ri.
 Offen huyt Byrsa. se.
 dage men Offen verhoipt. Boarium. bovarium.
 bovilla. le. vel boville. arum.
 Offen stede dage sy to staen plegen. Bostar. ta-
 ris. penulis. longa. bucetum.
 Offen wende. Bucetum. ti.
 Offen bergaderunge. Bubetum. ti.
 Offen herdde. Bubulcus. buffecus.
 Offen doeder als bleischoutwer. Boscida. bocida.
 macellarius.
 Offen memme. Bumasta. te.
 Offen patt of werch. Bofforus.
 Offen hoigh ind rom. Camures. rium.
 eyng wilden Offen start. Colurus. ri.
 mensch dye eyng Offen haist hebet. Monocen-
 taurus.
 Offen sonder luch. Iniux. gis. seiux. gis.
 Offen haeyer of bell onder den halse boz der bofst.
 Palear. ris. palearium. rii.
 Offen tong. eyn tzynt. Buglossa.
 Offen. Bovinus. bucerus. bucerinus. a. um.
 Bucolicus. a. um.
 Oistmagnt. Augustus.
 Oisten. Oriens. tis. anacole.
 Oisten wynt. Subsolanus.
 Oist sunden. Euroauster. tri. Eurus. ri.
 Oisten wynt. idem.
 van Oisten int westen recht ynt die streeck heit
 Decumanus. ni.
 Oistlich. Orientalis. le. ter. tas. eous. eoy.
 Oistren paisthen. Pascha. che. anastasis unde
 paschalis. le. ter.
 Oisterrich dat lant. Austria.
 Otter. en dyer opt lant ind in den water sych
 behelpende. Luter. fiber.
 Oitmoedich. demoedich. Humilis. supplex.
 Oitmoedlich. Humiliter. tas. suppliciter. tas.
 herOitmoedigen. Humiliare.
 Oebel. boese. in A. Archlichen.
 Oebelait. ondait in B. Boifheit.
 Oebelidoyt. sundigen. gwaait doen. Peccare. de-
 lin-

linquere. forifacere. malefacere. transgredi.
prevaricari. excedere. admittere. commit-
tere. scelero. as. sceleror. aris. et.
mgt Oebeldoen. Conscelerare.
Oeben. in O. Oeffenen.
Oeben in to bachen. Furnus. fornax. cliba-
nus.
Oeben. in B. Baeben.
Oeber en dynck. Trans. per.
Oeber by den water. in B. Boirt.
des Oevers of schairs afbzekingh. Allivio. onis.
alliveis. ei.
Oeversh. oeberrechtich. Litoreus. litoralis. le.
ter. tas. margineus. marginalis.
Oeversant. Sabbura. re.
Oeber of schare dat smal off engh is. Stemon.
onis.
Oeberloip. in B. Blesffel.
Oeberloopen. in L. oeberLopen.
Oeberen. in L. oeberLopen.
Oeberloopen. Inquietare. molestare. invadere. ce-
tera in L. oeberLopen.

dem nyet en Oebert. Cathaleticus.
Oeberich. in B. Blesffel.
Oeberste. Supremus. summus. altissimus. ex-
cellentissimus. architipus. monarcha inde
monachia.
Oeberste oeber all. Monarcha. che. syn hocheit
heit monarchia. monarcha.
Oeberste oeber wat of all. Toparchus unde to-
parchia. e. toparchatus. us. ui.
Oeberste des volckes. in B. die Beste.
Oebertredung. in B. Boiffheit.
Oebermoegen. Postcras.
Oebertwynnen. oebergaen. Superare. vincere.
excellere.
Oeberbloedich. Superhabundans. excessivus. ex-
cedens. superfluous.
Oeberbloedichheit. Superhabundancia, excessus.
us. superfluitas.
Oebet. brocht. in A. Aist.
Owee. in L. Teyder.
Ouwe. Ovis femelle.
Ouwe. [in A. Anger.]

P.

PA.

Pachen. in C. Cussen.
Pacht. Pactum. ti.
Pachten. Pactare.
ber Pachten. Exponere. locare.
Pach. in B. Bozden.
Pach ban cleyderen dat men op en perde buert.
Mantica. ce. sagina. saginula.
also Pachen. Manticare.
Pad. ped. in B. Bredwoon.
Padouw. epa stat. Padua.
Paeds. iong. in F. Fent.

PA.

Paghe. pert. in H. Henxt.
Palle. Sudes. dis. palus. pasillus. di.
Pailmeher. Sudas. datis. sudates. tis.
Pallen. bepallen. Palare. sudibus firmare.
gePailt. Sudatus. a. um.
Palle. eritschode. Escaneus. nee.
Palen. wande. triffse. Tensorium. tentorium.
trochea. chee.
Pallas. Pallacium.
des tot den Pallas hoirt. Palatinus. a. um.
Palm. Palma. me.

Palmboom. Palma. me. Spadix. eis. Spadi-
 ca. ce.
 dair Palmboom wassen. Palmetum. ti.
 Palm ruyf. brycht of blat. Spatula.
 Palmbrucht. Dattilus. palmula. cebaicus. mis-
 calis. carica.
 Palmfch. Palmalis. le.
 Palm van der hant. Vola. palma. palmu-
 la. le.
 Palmatorium dair men die schoelte myt flegt. Pal-
 matorium. hortatorium.
 Paltzebe. Palatinus.
 Paltzeiffcap. Palatinatus. us.
 Pan dair men in hoectit. Cultrum. tri. frixo-
 rium. confrixorium. fervorium. sartago. gi-
 nis. patina. patinula. patinarius i. ad pati-
 nam pertinens. hec strigilis. lis. patella.
 hant Pan ten alter dyenende. Arula. le.
 hern Pan. Testa. testula et testu indeclina. un-
 de testeus. a. um.
 Pan op den bakke. Alveola. cetera in O. Deek-
 fel der fteppen bakken.
 Pannen maker. Patinarius.
 dat in der Pannen gehoert is. Frixorius. pati-
 narius. a. um.
 Panhoethe. ftrugbe. Placenta. liba.
 Panglen. cupden. in B. Buytten.
 Panffer. in A. Afer.
 Pant. Pignus. noris. arrobona. ne. Arrabo.
 onis. vadimonium. vadium. dii.
 Pant dat to borgh ftept. in B. eyn pant dat
 Borgh is.
 Pant to borgh fetten. in B. to Borgh. pand
 fetten.
 Pant van der borghfchap byghen. in B. van der
 Borghfchap.
 Pant to borgh fetten of borgh werden. in B.
 Borgh werden.
 dat men but eyn Pant fett. Pigneracius. a. um.
 pigneraticus. a. um.
 Pant der gelaiſien. Sacramentum. ti.
 Pant fetten of ontfangen Pignerare.
 ſamen Pant fetten of ontfangen. Conpignerare.
 Pant antrecken. Oppignerare.
 Pant loiffen. Depignerare.
 weder Pant fetten. Repignerare.

boick Pant. Antibolum. [Antibibulum] li.
 ver Panden. verſetten. Impignorare. Sub aſtare.
 diffiduciare. infiduciare. effiduciare.
 Pant off ſeple dair men wilde dyeren in of nebe-
 bngt. Capulum. caſſis. ſis.
 Pantzer andogin. Loricare. illoricare. delori-
 care. per valde. Colloricare per ſimul.
 Pantzer uytogin. Eloricare. deloricare.
 Pantzerbleck. Hamus. mi.
 Pantzer voir andoen. Preloricare.
 Pantzer weder andogin. Reloricare.
 Pape. in C. Clerck.
 Paepſcap. Clerus.
 Paven byff. Patrina. Sacerdotiſſa.
 Pappyr. Papirus. fe. ge.
 Par. twe. Par. paris.
 ber Paven. in G. ber Baden.
 Parabel. in B. Bywoort.
 Parch. freptz. Parcus. circulus.
 Parijs. eyn ſtat. Parisius.
 Pargament. Pagamentum.
 Parma. eyn ſtat.
 Pargament of francijn onbeſchryben. Carta. re.
 Pargamentmaker. Pargaminista. pargamenta-
 rius. pelliparius. pargamentator.
 Pargamentsch. Pargameneus. a. um.
 Parner. in C. Capellaen. in H. Kerckher.
 Parre. in H. Kerſpel.
 Parrekerck. in H. Kerſpels kerckhe.
 Parrehuſſ wedem. Domus dotis.
 Parreman. in H. Kerſpelsman.
 Parſſ. in H. Kerſter.
 wynd Parſſ. oley Parſſ ind vergelicken. Trochea.
 chee i. Torcular. aris. vel torculare. ris.
 calcatorium. prelum. li.
 Parſſ. Girale. preſſorium. prelum. li.
 Parſſboom. Prelum. li.
 Parſſen. ſtampen. Torquere. Comprimere. Agi-
 tare. coagitare. tundere. contundere.
 Parſebant. Perſicialis. fecialis. feſtialis.
 Partij. Pars.
 weder Partij. Adverſarius.
 die twee Partijen in loſſheit gunſtich is. Dupli-
 canus.
 Partijch. partijlich. Parcialis. le. ter. tas.
 Partijlichkeit. Parcialitas.

eyn Pass. eynmoit. Pertinacia. obstinacia. obdu-
ratio. induracio. Incompunctio. depunctio.
eyn Passich. Immansivus.
bereyn Passen. berharden. Indurari. obdurari. ob-
stinari.

dit Pass. dit mail. Pronunc. hac vice.

Passch. wepde. in B. Beend. [1. Bend.]

Paiss. pauwes. Papa. Summus pontifex apo-
stolicus. princeps principum. pater pa-
trum. vicarius cristi. sponsus ecclesie. Ge-
rarcha inde gerarchia. monarcha inde mo-
narchia. Toparcha inde Toparchia. Archi-
cherarius.

Paissdom. Papatus. us.

Paisslich. Papalis. le. ter. tas.

Paissen. in O. Oistren.

Paisslich. Paschalis. le. ter. tas.

Passen. en dobbelspel. Taxillare.

Passen. raechen. in D. Deyen.

Passen. luchen. in D. Deyen.

Passiboich. Passionarius. passionale. lis.

Pastepde. Pastilla. pasteda.

Pastoir. in H. Herckher.

Pastoirsch. Pastorius. pastoricus. a. um. pasto-
ralis. le. ter. tas. Nomius. a. um.

Pat. pisse. pade. Patrinus.

Pat. wech. Iter hominum. semita s. duorum
pedum. Callis s. pecudum et ferarum. Via.
cetera in W. Wech.

Patene. Batura. re. Patena. patenula.

Patren. in P. Pamen.

Pater noster. Oracio dominica. Pater noster.

Patriarch. Patriarcha. der is dym als Romanus.
Alexandrinus vel iherosolimitanus. Anthio-
chenus vel constantinopolitanus.

Patriarchlich. Patriarchalis. le. ter. tas.

Patriarchscap. Patriarchatus. us.

Pabiment. in D. Dele.

Pauluyn. tent. Papilio. onis. Tentorium.
Cadurcum. ci. Cadurcus. ci. periparas-
ma. tis.

Pauwe. eyn schoen vogel. Pavo. onis.

Pauwe. eyn regher in lumbardpen. Padus.

Pauwes. in P. Paiss.

Peck. Pix. eis. pissa. se.

Peck die hart ind droigh is. Pissaxera. re.

Peck die weick is. Pisagra gre.

Pechen. Picare.

Peechen. Piceus. a. um.

Peechel. in S. Solper.

Peeckhen. in B. Boldekhen.

Pebde. in B. Breedwoym.

Pebdenstail. in B. Bulte.

Pegge. prop. in D. Dobbe.

Pegge. in B. Beutel.

Peggen. Cavillare.

Pegshen. song berckshen. in C. Coedken.

Pele. schappele. in C. Crantz.

Pele of rynch op den hoisde daer men wat op
dreeghet. Cesticillus. li.

Pelegym. wendler. Peregrinus. advena. alige-
nigena. adventicius. Viator. cetera in H.
uyt Heymsch.

der Pelegym of wendler eersam herberghe. Xe-
notrophium. ind die herwaerre hier as het
Xenotrophica.

Pelegymaerde wandelen. Peregrinari.

Pelegymus hoit. Galerius. ri.

Pels. Pellicia. e.

Pels anrechen. Pelliciare.

Pennenbogel. vivalter. in C. Capelle.

Peemse. Pomicium. fungia. e. pumex. cis.

Peemsen. Pomicare.

bol Peemsen. Pomicofus. a. um. tas.

Peemisch. Pumiceus. a. um.

Penne. veder. Penna. ne.

in der Pennen dat middelste dat men daer uyt
trekt. Hilum. li. Hilus. li.

Pene. Pena.

geliPene. Mulcta.

Pene as to dypngen. Multare.

en Pene is achterley in heffterrecht. als schade
s. Damnum. geventhiff scilicet vincula ste-
ghe s. verbera. waiche eyn umd dat ander
s. talio. onis. verscheyneniss s. ignominia. des
lands verdryng s. exilium. eygentscap sci-
licet servitus. tutis. die doot scilicet mors.

Pentlich. Penale. lis. ter. tas.

Penne weder cum suis ut hic statim supra et
de eodem in D. Oeder.

Penden. pant nemen. in P. Pant setten.

berPenden. verseten. in P. berPanden.

Pen-

Pennynck. Denarius. denariolus. moneta. nu-
 mus per simplex m. numulus. numullus.
 nummisma. assatum.
 sulveren Pennyngh. Argenteus. argirus.
 gaidē. wynnkops. lychkops Pennynck. Arra. re.
 en half Pennyngh. Obulus. clocertum.
 truw myed gaidē Pennyngh. Arra. re. messio.
 onis.
 die myt Pennynghen hantijert. Nummularius. mo-
 netarius. mensarius. campfor. banckerius.
 negociator numarius. a. um.
 van Pennynghen eyn ingesette. Numaria. e.
 vol Pennynghen. Numosus. tas. numatus.
 Pennynckghyperich. Cupidenarius.
 Penitencie. in B. Boete. correctie.
 Pensē. in G. in Geweyde.
 Pensy. rente. in G. Gulde.
 liff Pensy. liffucht. liffrente. Usufructus. vite-
 ductus. us.
 Peper. hoc Piper. ris.
 tot Peper gehoerende. Pipereus. piperinus. a.
 um.
 myt Peper hoeken of bereyden. Piperare.
 Peper redich. Raphanus minor. mer vrouwen
 redich of meerredich. Raphanus maior vel
 raphanus maior vel raphanus. marinus.
 Peperlynnck. peddenstoll. in B. Bulte.
 Pere. here. Pirum. ri.
 Perboem. herboem. Pirus. ri.
 Perle. Margarita.
 Persike. eyn vrucht. Persicum. ci.
 Persikenboem. Persicus. ci.
 dair Persiken wassen. Persicetum. ti.
 tot Persiken hoerende. Persiceus. a. um.
 Persone. Persona.
 Persenlich. Personalis. le. ter. tas.
 Pert. paghe. in B. Penet.
 Persoenstay of personait. Personatus. us.
 long Pert. balte. boellen. Poledrus.
 seumer. sommyr Pert. Emissarius. Admissarius.
 Apompeus. Apogeus.
 gelubt Pert. ruy. Cabo. Scabo. Spado. onis.
 Incanterius. ri.
 telbende Pert. Dextrarius. Gradarius. palafre-
 dus. duetrimannus. Mannus. Asturco. onis.
 moeder Pert. nierpe. Equa. saginaria.

Pert dat die slede trekt. Veredus. di.
 Pert dat appelgra is. Spadix. cis.
 see Pert. Ypotamus. mi.
 half Pert half mynsh. Ypocentaurus.
 Pert weteren. Aquor. aris.
 Pert dat gewapent is. Cathafractus grecum
 est.
 Pert mit hallen boeten. Cabo. onis.
 snoed Pert. Caballus.
 drauwende Pert. Trotator. Subcussator. Gra-
 dator.
 Pert vertzyren. Epythiare. falerare.
 wylt Pert in der stait geboidt. Equiferus. ri.
 fera. re.
 Pert. off. esel. Iumentum unde iumentarius.
 a. um. ad id pertinens. die hoeder hje af.
 Iumentarius. ria.
 Pert dat witte bolte heft. Petulus. li.
 Pert dat gelynstrende appelen hebet. Scutula-
 tus.
 van Perden byerspennich off byeriuchich. Qua-
 driugus. a. um. quadriugis. ge.
 der Perde last. Cliptella. le.
 der Perde renbane. Circus. ci.
 byer Perde der sonnen. dat ijerste Atteus off Eous.
 dat is roit myt der sonnen opganch. dat ander
 heit Ericeus off pirus. dat is blynnhende ge-
 lych den byer in der sonnen opstugen. dat der-
 de heit Lampas off phlegon. dat is pferen
 funckende in den middage. dat byrde heit
 Ethon. dat is latwende ind nederstijgende to
 naemiddage in der sonnen nederganch.
 der Perde namen nae oeren barwen off seeden.
 Spadix. Glaucus. Gilinis. Albus. Subalbi-
 dus. Candidus. Sentulatus. Varius. petulus.
 Emissarius. Admissarius. Cervinus. Eranes.
 Mirtus. Dosius. dosinus. Retrogradus. Suf-
 fusor. Cespitator. Sternax. Cinereus. Re-
 dorsarus. Edorsatus.
 der Perden off togen vergadering. Equiricia.
 der Perde byghecht. Antela.
 der Perde ehyer gereyde. Postela.
 der Perde toem. Frenum.
 der Perde sabel. Sella. selle.
 der Perde gebyt. Chamus.
 der Perde halter. Capistrum. Habena. Habenula.
 twe

twee Perde die een karre trecken glich heit Biiu-
 gus a. um. vel biiugis. ge. of sa heiten on-
 der een heyde Biiugi. biiuges. is. der Perde
 dyn off meer. Triiugus. gi. vel Triiugis.
 Quadriugus. gis et cetera.
 dat men onder of op des Perts sabel legt of dyn-
 det van tzierheit. Subsellium. lii.
 Perts off anderre dperen manen. luba. be.
 des Perts tzierheit. Epitia. orum. falera. re
 unde Epithiare. Falerare.
 der Perde beelheit. Equitatus. us.
 der Perde rijdynge. }
 der Perde daben. } idem.
 der Perde telden. }
 der Perde lopen. }
 der Perde strumelen. Cespitare.
 Perdschijp. Ypogabus. bi.
 byrPerdighe wagen of carre. Quadriga. ge. die
 byber dair af. Quadrigarius.
 Perts start. Penis. nis. ni.
 Perdstal. Ypodromus. Equistacium. cii.
 Perdhueder. Equarius.
 Pense. byede. in S. Sonne.
 Pepsen. byeden. in S. Sonnen.
 eynPessich. in H. verhardt.
 Messer. cirkel. Circinus. truellum.
 Pestilenci. sterfte. Pestilencia. clades. dis. cla-
 decula. clandestula. Lues. Luecula.
 Peter. pade op der dopen. Patrinus.
 Petercilie. Petrocilinum. petrapium.
 Ppeck. Hasta.
 Ppchart. Piccardus.
 Ppcharpden dat lant. Picardia.
 Ppcken als hoenre.
 Pyl. geschot. Pilum. li. telum. sagitta. Spicu-
 lum. sparus. ri. missile. cacabulta. obolis-
 tus. obelus. tragula.
 byrPyl. Falarica. ce.
 Pylhaicker. Pharetra.
 Pyl. in C. Columne.
 Pyl. pat op der dopen. Filiolus. la. in P. Pat.
 Pille ter medicinen. Pilla. pillula.
 Philosophen taissel van oeren figuren. Abacus.
 ci. pinax. cis.
 Pyne. tweede. in C. Castynge. et in C.
 Crot.

Pyne. tweede liden. Dolere. allere. ui. et ca-
 ret supino.
 Pyne of herdyet u en ander anboet. Allopo-
 sia. e.
 Pyne liden. in T. Tijden. pyne hebn.
 sonder Pyn. Impunis. ne. impunitas. impune.
 impuniter.
 Pynnge. in C. Castynge.
 alreleue Pyn. Terribolum. li.
 Pyngeitescap. in C. Casty. pyngeitescap.
 Pyn werdich. Cruciatorius. a. um. cruciabi-
 lis. le.
 so wat Pynicht. Cruciatorius. a. um.
 Pynigen. in C. Castyn.
 to Pynigen die lunde die dair aever gebot hebet.
 Pretor. toris. prefectus. ti. questor. ind. san
 herlicheit heit pretura. prefectura. des dair
 toe hoirt. pretorius. a. um. prefectorius. a.
 um. dat hupff of platze dair men dit handelt
 heit pretorium. pretoriolum.
 Pyne. Tortor. anger. geris. in B. Boedel.
 Pynboem of peckboem het Pinus. ni.
 dair Pynboem wassen. Pinetum. ti.
 Pynbomen taissel. Pinax. acis.
 Pyn. en nagel. Pinna.
 Pynappel. Pinnaculum. conus. tolus. li.
 Pynsel to maiken. Ponsellus.
 Pynsen. in D. byer Dencken.
 Pynsen. in D. Doeben.
 Pynselich. in D. byer Dencklich.
 Pynsa et byrdel van eyne quarten. Pynta. te.
 Pynsten. Penthecoste. tes. vel penthecosten
 indeclina.
 Pyp. sleute. Fistula. musa. piplea. Canna. ca-
 lamaula. siriga. ge. sirinx. ringis.
 spoffPyp. Panus. ni.
 orgelPyp. in D. Orgelpyp.
 Pypen. Fistulare. musare.
 die mgt Pypen omigheit. Musaticus. piericus.
 eyneleue Pyp. Talia. lie. idem tessera. tess-
 cula. le. tessella. tessellula.
 die sulke Pypen maect. Tessellarius. tessera-
 rius.
 en Pypende herdde. Turturus. ra.
 hymmeische Pyp. Urania. nie. vel uranies.
 nie.

Pnyper. Fistulator. Calamularius. Musator.
Pnyper egnrelen schyp. Navis.
Pnr. Lumbricus. ci. Lumbriculus.
Perich. Lumbricosus. tas.
Pesse. streule. in **H.** Harne.
Pessen. streulen. Urinare. Mingere.
Plache. Placca.
Plach. gypnt. schoft. in **G.** Gypnt. ruyt.
Plachich. in **G.** Gypndyck.
Pladzen. tallen. ontnutlich sladzen. snacken. clappen. sleffen. slaffen. snateren. snappen. Fabulari. garrulare. verbosor. aris. gannio. nis. garrio. ris. aggarrire. degarrire. pregarrire. oggarrire. per. contra. re. per. iterum. micolor. aris. menor. aris.
Pladdyse. scholle. Pecten. nis.
Plaghe. Plaga.
Plaghen. in **C.** Castnen.
Plaggen. Vestes attrite. cincinnus. ni.
Plamen. Planare.
Plaen. in **N.** Anger.
Planch. in **B.** Boicde.
Planete. Planeta.
 der Planeten hoichfel in den begynne. Absis. dis. die sich der Planeten onderwynt. Planeticus. planetarius. planetaris. re.
 der vii. Planeten namen. Sol. Luna. mercurius. mars. iupiter idem. diespiter idem. foratinus. venus. saturnus.
Plant. Planta. plantula.
Plant van en toll. Brassica. planta. plantula. unde plantaris. re.
Plant van en hoem. Plantatorium. plantare. ris f. rapta de arbore. planta f. cum radicibus.
Planten. Plantare. Complantare. per. simul. deplantare. per. valde. replantare. per iterum. Serere quando habet serui.
 ber Planten. Transplantare. replantare.
Planten uyttrecken. Explantare. Deplantare.
 samen Planten. Conferere. Complantare.
 umh her Planten. Circumferere. Circumplantare.
 in Planten. Inferere. Interferere. Insertare. Interferrare.
Planting. Conficio. Confercio. plantacio.

Plaff gebacken. Placenta. collirida. Laganum. Tortella.
Plaster. Epilema. tis. Cathaplasma. tis. Emplastrum. Implastrum.
Plaster tot muylwerck. in **C.** Cement.
Plaster tot steynwerck. Plastice. nis.
Plat. Planus. a. um.
Plat der clerckscap. in **C.** Cypne.
Plate. Torax. racis.
goltPlaten. in **B.** goltBlader.
Platenmeier. Torifex.
Plattyn. tryp. in **H.** Holsch.
Platong naevolger. Achodemicus. platonicus.
Platteel. grote schottel. Discus. disculus. Lanx. cis. Catinus. Trublium i. parapsis. dis. Scutella. scutellula.
Plecken. in **M.** Maseren.
Plecke. in **M.** Maser.
Pleederen holt.
leemPlecker. Glebator. argillator. Alutarius.
Pledieren. plecten. Placito. as. placitor. aris.
Pledgering. plecte. Placitum. ti. placitacio. placitamen. tum.
 des tot den Plect hoirt. Placitorius. a. um.
Plectstede. Placitorium.
Pleghe. blecke. gelegenheit. Situs. us. Situacio.
Plegen. Solere. solescere. assolere. assolere. insolere. insolescere. consolare. consolare. persolare. persolescere. assuere. assuescere. consuere. consuescere.
nyet Pleggen. Dissuere. dissuescere. absuere. absuescere.
 ber Pleggen. Tractare.
Plegghen. in **M.** Menghen.
Pletten. Planere.
Pletten. suet. Abdomen.
Plicht. mysbait. in **B.** Boisheit.
Plichtich van scholt. schuldich. Debitus. obligatus. astrictus. obnoxius. a. um.
onPlichtich. onschuldich. Innoxius. Innocens. apoollogicus. innocuus. Immunis. ne. expers. tis. insons tis. ter.
Plichtich. schuldich van boisheit wegen. Reus. obnoxius. culpabilis. le. ter. tas. nocuus. sons. tis. cetera in **N.** Arch.

onpflicht. onsehoft. Innocencia. ter. immuni-
tas.

Ploich. Aratrum. Aratellum.

Ploichstart. Buris. ris. capulus. vomer. vo-
mis.

Ploichboem dair die beesten an treflien. Themo.
onis.

Ploichcolter. Vomer. ris. vomis. is.

Ploichstart's eynde dat men myt den handen helbt.
Stina. ne. stutula. le. di.

Ploich helber. Stivarius. a. um.

Ploichmeker. Stivarius. a. um.

Ploich der rummerlupbe dair myt so boeren rytt-
zen in dat hoit. Scrophina. ne.

Ploegen. buwen. in A. Acheren.

dair men ploeghet. Aratorius. a. um.

Ploch wollen of van snee. Floccus. floccu-
lus.

Ploch wollen. Villus. li unde villosus. tas.

Ploch. Globus. globulus.

Plop. balde. Plica.

Plottzen. in M. Wijngart's blader plottzen.

Plucken. roppen. Vellere. pervellere. velli-
care.

Plucken. roppen mehelick. Vellico. cas.

nae sich. tot sich Plucken. Advellere.

samen Plucken. Convellere.

um her Plucken. Circumvellere.

ber um Plucken. Provellere.

upt Plucken. Evellere.

wijbertwegen Plucken. Divellere.

tegen Plucken. Obvellere.

weber Plucken. Revellere.

under of opwaert Plucken. Subvellere.

aever of doir Plucken. Transvellere.

to Plucken. to rucken. to splyten. to rijten. to

schoeren. to roppen. Divellere. convellere.

displodere. labefacere inde laceramen. rum.

dilacerare. elacerare. laniare. macerare i.

dilaniare. rumpere. abrumpere. corruppe-

re. dirumpere. vel dirumpere. interrom-

pere. ruptare. abstrahere i. lacerare. dis-

trahere i. Dilaniare. Discerpere. lacinio.

as. are. lacino. as. laceffo. sis. fivi. rum.

samen to Plucken. to rijten. Collacerare. Col-

laniare.

upt Plucken. untruppen uter erden. Evellere.
runcare. unde runco. onis. cetera in A.

upt Gaiden.

eyn Plucker. rijter. schoerre. Lanio. onis. La-
nista. ste. Lanius. nii. divulsor. displosor.

Lacerator. Dilacerator. Laniator. Ruptor.

Discerptor. Lacinator. Laciniator.

Plumme. Pluma. plumula. plumella.

Plumkussen. in C. oir Cussen.

Plummenstrijcher. in L. Lunscher.

bol Plummen. Plumosus. a. um. tas.

sonder Plummen. Implumis. me.

ont Plummen. Deplumare.

tot Plummen hoerende. Plumarius. a. um.

myt Plummen decken. Plumare.

myt Plummen gedeckt. Plumatus. a. um.

Plumich. Plumeus. a. um.

Plumich wesen off plummen heben. Plumere.
plumescere.

Plump. groff. in D. Dul.

Plump. stump. see. Retusus. Recurvus. a. um.

Stupidus. a. um.

Plump. stump. see maken. Stupefacere. Obtur-
rare. Retundere.

Plump. stump. see werden. Stupere. Stupesce-
re. Stupesceri.

Pa. in P. Patwe.

Pock. Morbilla.

Packen. Morbillare.

bol Pocken. Morbillofus. tas.

hoigh Poicken. in B. Baighen.

hoigh Poicker. in B. ver Baiger.

Poider. polber. Cuyt gepolbert. Species. Aro-
ma. tis.

Poete. Poeta.

Poeten schryft off gedicht. Poetria. Poesis. poe-
ma.

Poets huyffrouwe. Poetissa. poetrida.

Poetry dichten. Poetor. aris.

Poetsch. Poeticus. a. um. poetricus. poetri-
dus. a. um.

Poets werck van vele boicken. Poesis.

Poets werck van eynen boick. Poema. tis.

fulke Poete. Poematicus Poemaneus. a. um.

Poill. in A. Adelpoill.

Poley. eyn cuyt. Pulegium. gii.

Polity. Policia. politica. ce.
 dat ter Policien hoert. Politicus. a. um.
 Polen. in C. Critschoden.
 Polen lant. Polonia.
 Polender. Polonus.
 Polijt. nett. cass. in A. Abel.
 Polieren. licken. in G. Glijffen.
 Polber. in P. Poeder.
 Polber tonder buge in te slaen. Araula. Tu-
 ber. ris.
 Polw. Pulvinar.
 Pomerancien appel. appel van arangen. Pome-
 rancia.
 Pont. een schuy toe beiden eynden apen. Na-
 vis.
 Pont gewicht. Libra. talentum. pondus. pon-
 duscum. libella. di.
 twee Pont. Dipondius.
 die derdehalf Pont an geld of guede om gaid
 wil gheeft. Sexquiterciarius.
 Popel wylliche. Populus. malva. Altea.
 Popel wylliche. Populeus. populinus. a. um.
 dage Popelwyllichen wassen. Populeum.
 Popelcy. Apoplexia.
 dne dne Popelcy hest. Apoplectic.
 Pozren. moegen. in B. Bezoeven.
 Pozren. in H. Bentzen.
 Pozrende. in H. Bentzende.
 Pozrynge. in H. Bentzunge.
 Poze. Porta. portula. portella
 stat Pozen. Amburbiales. amburbium.
 Portener. Portarius. portenarius. portitor. por-
 tensis. hostiarius. exclusarius.
 Pozer. in B. Borger.
 Poztersche. in B. Borgersche.
 Pozail. Portale. lis. Porticus. us. fe. ge. Ves-
 tibulum. li.
 een. twee. dze et cetera Pose of reyse. in M.
 een Mail.
 dne ngt Posen of berschortingen wat dont. Vi-
 cissitudinarius. interpolaris. re.
 Posen. resten. ruwen. Quiescere. requi. pau-
 sare. repau. ociari. vacare. intervallare. re-
 spirare. interpolare.
 berPosen. in A. berAbemen.
 berPosange. Respiracio. respiramen. pausacio.

repausacio. inpolacio. intervallum. inter-
 vallum.
 Post. stijl. stander. Postis. tis.
 Postende. Archicopus. artocrea. pastillus. li.
 pastilla. le.
 Postenden becker. Artocopus.
 Postenden of bladen cop. Arcoptra.
 Pot. in D. Deggel.
 Pot. in C. Can.
 erden Pot in te hoeken met dzen stampen.
 Sitropes. peder.
 erden Pot met vier stampen. Scitropedis. dis.
 erden Potmecher. Figulus. lutifigulus. olla-
 rius.
 Poterde. daerde. Opis. pis. glis. glitis.
 Pot dechel. Ollifera.
 Practijck. Practica. ce.
 Practiseren. Practicare.
 Praghe of Pra. een stat in bemen. Praga. ge.
 praxis. gis.
 Praen. pzen. coeren. in C. Callen.
 Praelng.
 Praelng. plentleng.
 Pzampren.
 Pzangen. wangen. rangen. wasselen. rasselen.
 wozstien. ragen. Luctari. colluctari. duel-
 lare. concertare.
 Pzangen. in H. Hysben. stryben.
 Pzangen. in H. Hamplen. hyben.
 Pzangh. wazangh. wozsting. rasing. ruzang.
 Lucta. luctamen. tum. luctacio. hiis eciam
 prepone col. duellum. concertacio. pa-
 lestra. tre.
 gern Pzangende of wozstende. Luctabundus.
 tegen Pzangen. Obluctari. reluctari.
 Pzangstede. Lucta. te. palestra. tre.
 Pzanger wanger. wozstier. ruzger. Luctator.
 gignocista. duellator. Concertator. palestri-
 cus. a. um. prans.
 Pzalt. Prepositus. ta.
 Pzaten. puzlen. Musitare. drensere. substo-
 machare. mutio. tis. tire. mussare.
 Pzediken. sermonen.
 Pzencken. pzyten. in B. Byncken.
 Pzechel. Aporia. punctorium. itiga. ge. sti-
 mulus unde stimulosus. tas.

Preechelen. Stimulare. pungere. tondere. con-
rundere. pungitare.

Preechelen. tzerren. in **N.** Naggen.
myt samen Preechelen. Compungere. contunde-
re. depungere. per. valde. dis. per. diver-
simode. in. per. intra. re. op. per. contra.

Preechelechtig. Punctorius. a. um. Stimula-
torius.

Preehelng. stotng. huffng. Punctus. us. punc-
tator. confio. stimulacio.

Prediken. sermonen. Predicare. Sermocinari.
cathegorare. cathegoricare.

Predike. sermoen. Predicate. Predicacio. pre-
dicaciuncula. sermo. fermunculus. sermo-
cinacio. cathegoria. omelia. rabulo. onis
i. sermonacio.

Predichstoll. Ambo. onis. analogium.

Prediker. sermoenre. Predicator. Sermocinator.
hic et hec cirix. cis.

Prefacij. Prefacio. preiaciuncula.

Prelate. Prelatus. ti. prelatissa.

Prelatiscap. Prelatura.

Prelaturschap. Prelatura.

Prente.

Prenten. drucken. Premere.

inPrenten. indrucken. Inprimere. inculcare.

Presentieren. in **C.** Choenen.

Pynke. Nonoculus. Murenula.

Pyme. Prima. me.

Pym. in **E.** Effen suwel.

moetPym. of pynel verborren in en staff. Sica.
ce. dolon. onis.

Pymdregger in stede eyng mess. Sicarius.

Prince. eyn furst. Princeps.

Prince der hessen. Pluto.

Princede of princester furstynne. Princeps. prin-
cipissa.

Principaalich. in **N.** Nolsdelich.

Prinden. stelen.

Prior in en cloister. Prior. priorculus.

Priorische. Priorissa. Antista.

Prioricap. Prioratus. us.

Pysf. loff. in **E.** Eere.

Pysen. in **L.** Laeven.

Pyslich. in **L.** Laebelich.

Pysien. pzecken. in **B.** Bzunchen.

Priester. Sacerdos. Sacerdotulus. presbiter.
Geron. rontis. et hic Geronta. te. Vates.
tis.

Priesternne. Sacerdos. Sacerdotula. Sacerdo-
tissa.

Priester des lroids. Lupercus. ci.

Priester dat eyn gebuyt off achterman is. Eco-
onis.

Priester off custer in der afgaide tempel. Phana-
ticus.

Priesterlich. Sacerdotalis. le. ter. ras. pres-
biteralis. le. ter. ras. Geronteus. Geronti-
cus. a. um.

Priesters dochter. Sacerdotula.

Priesters holt. Tyara. re.

erizPriester. Archipresbiter. Archifacerdos un-
de Archipresbiteratus. us.

Priesterscap. Presbiterium. Sacerdocium. An-
tisticium. cii.

Pysugn. gebentniss. in **H.** Hercher.

Pysvalt. in **H.** Hegenlicheit.

Probe. Proba.

Processe. Processio. onis.

Procurator. in **F.** ontfenger.

Procurator. in **M.** Mumber. Administrator.

Proffen. in **D.** toeDrucken.

Profes doen. Profiteri.

Professi. Professio. onis.

Prosgt. oerher. in **B.** Bate.

Prosjtlich. oerberlich. in **N.** Nutlich.

Prosjtlicher. in **B.** Beth.

Prophete. wissaghe. Propheta. vates. tis. vi-
dens. tis. presagus.

Prophetiss. Prophetissa. Sibilla.

balich Propheta. [*1* Prophete.] Pseudo propheta.

Prophetsch. Propheticus. a. um. prophetalis.
le. vaticanus. varidicus. a. um.

Prophetieren. prophetisieren. propheten. Prophe-
tare. prophetizare. vaticinari.

Prophetie. Prophecia. varicinium. presagium.

Proy. wegge. in **D.** Dabbe.

Proper. in **A.** Abel.

Proishefe. Balducta. balbuca.

Proetelen. wederzauwen. in **C.** Czoenen.

Proten. codzen. in **C.** Classen.

Prothocol dat is eyn hoete schriftlike antepkenn-

ge der heele materien woe men egnre saken
oebertommen is. Prothocollum. li. sceda. de.
Prothocols schryber. Prothocollarius. Scedarius.
a. um.

bes tot den Prothocol hoort. Scedularius. a. um.
prothocollaris. re. ter. tas.

Proeben. in M. Mercken.

Proeben. in S. onder Soeken.

Proebynge. in S. onder Soebynge.

Proebynge. Apodixis. apodixia.

Proebende. Prebenda. prebendula. Prebendi-
cula.

Proebend geber. Prebendator. prebendarius.
collator. trix.

Proebender. Prebendarius.

Pruplen. in P. Patten.

Prupme. Prierckie. Prunum. ni.

Prupmbaem. Prunus. ni. spinus. ni.

bage Prupmen wassen. Pronetum. ti.

Prupmsch. Pruneus. a. um.

Prupssen lant. Prussia.

Prupss mynsch. Prutenus. a. um.

Prupsthrup. Sanguinaria.

Prupsten. in P. Pnesen.

Prupsten. in P. Pngsten.

Psalm in den psalter. Psalmus. spicames. psal-
mulus. psalma. tis. psalma. me.

in den Psalmen en wegnich swyngens. Dyapsal-
ma. pausa. pausacio. punctuacio.

Psalm setter of meker. Psalmista.

der Psalmen lesung of geseng. Psalmodia. ce-
tera de Psalm. in S. Salm in den psalter.

Psalter. Psalterium. rii.

Puder. polver. in P. Poeder.

Pug. ped. in B. Breedwoym.

Puggen. iong berckshen. in C. Coedhen.

Puplen.

Puppre. berdoeben mepster. Ignavus.

Puplerpe. Ignavia.

Pulpt umb boicke op to leggen. Pulprum. ti.
analegium. analogium. ambo. onis. lectrum.
tri. legium. gii. legitorium.

Pulss. Pulsus.

Pulssader. Vena pulsatilis.

Punte. artikel. Punctus. ti. punctum. ti. arti-
culus.

Punt. stipken. streckshen. Punctus. stigma. cis
unde stigmaticosus. Virgula. iota. apex.
mas. ge.

groot Punt. Periodus. fe. ge. paragraphus.

van Punte to punte. Punctatim. articulatum.

Punten maken. Punctare. punctuare. arti-
culare. repunctare. per. iterum. rearcticu-
lare.

Puntieren. idem.

Punten uytdoen. Dispunctare.

twy Puntich. Bipunctalis. le. ter. tas.

dry Puntich. Tripunctalis. le. ter. tas.

vyer Puntich. Quadripunctalis. le. ter. tas.

byss Puntich. Quipunctalis. le. ter. tas.

sest Puntich. Sexpunctalis. le. ter. tas.

Puppe. in D. Doche.

Puppe als water off ander nat mekelick rannet.

Vermiculare.

Pure. Purus. merus. impermixtus.

Pure. clagr. luter. in B. Baer.

Purhent. in C. Luterhent.

Purpur. Purpura. blata. te. ostrum. tri.

dat Purpuren to samen is. Olosetrus. a. um.

bage men Purpuren maect of verhoopt. Bassium.
fi.

Purpuren werker. bartwer of verhooper of hooper.
Bapharius ostrarius.

Purpuren dat men oever meer holet hent. Stra-
taria. rie.

Purpuren meker. Strator. oris.

ge Purpert. Purpuratus. purpuritus. a. um.
ostratus. a. um.

Purpursch. Purpureus. bapharius. a. um. bla-
teus. a. um. blatealis. le. ostreus. purpu-
rinus. sarranus. strataris. a. um.

Pupst of pupsthen an den lybe. guppel. Pus.
indecli. pustula. pustella.

bol Pupsten. Pustulosus. pustulentus.

Pupsticheit. gupplicheit an den lybe. Pustulo-
sitas. pustulencia.

Pupsten in den brede.

Pupster. in B. Balch.

Pupster. cappencogel. in B. Blaisbalch.

Putte. Lacus. puteus. puteolus.

Puttede of reitscap to putten. Hausorium. hau-
ritorium.

Putrat. Anclia. girgillus. haustra. tre. haustum. tri.

cleyn Putrat. Trochea. chee.
lang Putswyngel als dat lang opgaende holt. Ciconium. nii. telo. onis. ciconia. nie. tollinum. ni.

tot Putten of scheppen hoerende. Hauritorius. a. um.

Putten. scheppen. Haurire. anclare. exanclare. dehaure. per. valde.

Putlich. Anclabilis. hauribilis. haufibilis.

samen Putten. Cohaurire.

Putsepl. Situla. le.

Putepmer. Situla. le.

Putsch. Putealis. le.

Q.

QW.

Qwachelen. vjsebasen. Floccifico. cis. circ. frasciligo. gis. gere. Struntsaghen.

Qwachelp. vjsebase. struntsaghe. Floccificium. frascilegium.

Qwachelen. Floccifactor. frascilector.

Qwall. in C. Castphynge.

Qwall. in D. Doefnisse.

Qwalm. soide. wall. Bulicus. us. bulicio. bul. lor. oris. bullio. onis. scaturies.

Qwalm. in B. uyt Verstynge.

Qwalmen. in B. uyt Versten. qwalmen.

Qwalster. onreynicheit uyt den monde of der nasen. Carunca. ce. screea. ee.

Qwalstren. Screare. excreare.

Qwalstren. Screatus. us. screacio.

Qwantzes.

Qwapp. eyn bisch. Allota.

Qwart. eyn mait. Quarta.

Qwartnen. Febris quartana.

Qwartenspyl. in C. Cartenspyl.

Qwartieren. byrdelen. Quartare.

wyQwast. Asperforium.

bjegghen Qwast. Muscarium. flabellum.

Qwast.

Qwait. hoese. in A. Arch.

Qwait. hoese maken. in A. Argheren.

QW.

Qwait doen. in O. Oebel doen.

Qwait wunschen. bloicken. in B. Blameren.

Qwaitheit. in B. Boisheit.

Qwatern dat synt acht blader. in A. Acht blader.

Qwatter. Quatuor.

Quatter meyster.

Qwateremper. vzoen bast. Quatuor tempora.

Qweede. Coctinum. ni.

Qweddenboem. Coctinus. ni.

Qwedelen. Modulari.

Qweken in den achter. Ruscum. ruscum unde ruscus. a. um. tas.

Qwelen. suychelen. Languere.

Qwelen. in C. Carmen.

Qwellen. pynghen. in C. Castghen.

Qwellen. bynden. in D. Dyck werden.

Qwellen. qwichen. opspynghen als water uter erden of berghe. Scatere. scaturire. scateare. rarefieri.

Qwellich. in A. Archlich.

beQweem. Oportunus. conveniens. in B. Beqweme.

beQweeme. in A. Angeneme.

beQwemgheit. in A. Angenemgheit.

beQwemgheit. Oportunitas. convenientia.

onbe~~Q~~wempeheit. Disconveniencia. inconve-
niencia. importunitas. Inoportunitas.
onbe~~Q~~weme. Ineptus. incongruus. Intempe-
stus. intempestivus. cetera in **B.** on~~Be~~
qweeme.

~~Q~~wene en alt vjff. Vetula. anus. us.
~~Q~~wene.

Quentijn. en byrdel wijs. Quentinus.

~~Q~~werdel an en schoen. Liripipium.

~~Q~~westen. baedstoben. Balneare.

~~Q~~wetten. wonden. wemen. Ledere. Vulnerare.
plagare. plagiare.

~~Q~~wetten. moedelen. Quassare. quassitare. con-
quassare. conquassitare. concutere. succu-
tere. secussare. quaterere. decutere. excutere.
crispere. illidere. perlidere. collidere. al-
lidere. elidere. fredo. dis. dere. fresare.
furcillare. affurcillare. conterere. labeface-
re. macerare. contundere. compilare. dis-
plodere.

~~Q~~wetten allentelen. Interlidere.

bur~~Q~~wetten. Prelidere.

tegen ~~Q~~wetten. Oblidere.

weder. achter ~~Q~~wetten. Prelidere.

ge~~Q~~wetzt to moedelt. Quassatus. contritus. fre-
sus. confesus. defesus.

onge~~Q~~wetzt. Caplosus. illesus. a. um.

~~Q~~wetzynge. Lesio. collisio. contricio. con-
cussio. lesura. conquassacio. et cetera se-
cundum verba ceterorum terminorum for-
manda sunt.

~~Q~~wetzlich. Ledibilis. lesibilis. le.

~~Q~~wyck. in **H.** Habe.

~~Q~~wyck of habe van een schepden. Abigere.

~~Q~~wyckdyeff. Abigeus. abactor.

~~Q~~wyck off bye uter wyden in dyden. Inigere.
in **B.** Beesten.

~~Q~~wyck of bye banden stalt in die wyden dyden.
in **B.** Beesten.

~~Q~~wyck betwaerre. Pecularius. a. um. armen-
tarius. a. um.

bye groits ~~Q~~wyck beke hest. Pecorosus. tas.

bye cleyng ~~Q~~wyck beke hest. Pecudosus. tas.

~~Q~~wycken. in **D.** Dwellen.

er~~Q~~wycken. in **T.** Taben.

~~Q~~wyck. spynck. Fons. fonticulus. scaturies.

upt of op~~Q~~wycken als en fonteyn of dyssant. in
B. upt~~Be~~esten. gwalmen.

op~~Q~~wyckynge. in **B.** upt~~Be~~styngh.

~~Q~~wyckysilver. Argentum vivum. mercurius. ser-
vus fugitivus.

~~Q~~wynt in den sanghe. Quinta.

~~Q~~wyntern in en boick dat syn tyn blader. in
C. Eyn boickblader.

~~Q~~wyntern. seyden spil. Quinterna.

op ~~Q~~wynternen spelen. Quinternizare.

~~Q~~wyspelen.

ber~~Q~~wycken. in **D.** Doemen. sloemen.

ber~~Q~~wycken. in **D.** ber~~De~~lighen. berstoeren.

ber~~Q~~wycker. in **S.** ber~~S~~loemer. et in **T.** Tecker.

ber~~Q~~wycker. in **D.** ber~~De~~liger. berderber.

ber~~Q~~wyckynge. in **D.** ber~~De~~rsnisse. et in **D.** ber-
Delegging.

ber~~Q~~wycklich. in **D.** ber~~De~~lgelich.

~~Q~~wijt. by. loss. in **T.** Ledigh.

~~Q~~wijt maken. in **T.** Ledigen. et in **T.** Loissen.

~~Q~~wijt maken. ontferren. in **D.** ont~~O~~aghen.

~~Q~~wijtscheldynge. Quitacio. acquitacio. accep-
tilacio. absolucio.

~~Q~~witanci. Quitancia. acopa. apocopa.

bye mynne ~~Q~~wijtschildt dan he ontfengt. Dis-
noicus. a. um.

bye so beke ~~Q~~wijtschildt als he ontfengt. Oto-
noicus. a. um.

R.

RA.

Rae an den schynp. Anthena. antemna.
 Racht in en bysch. Poligranum. ova.
 Rachtjept. huptrait. in G. Gerepyscap.
 Radden. uptraden. upptrecken. Evellere. eruere.
 eradicare. extirpare. Extrahere. obturare i.
 extirpare.
 Raiden. raistgeben. in G. inGeben.
 beRaiden. bespinnen. in D. beDencken.
 beRaiden. besonnen. in D. bogbeDacht.
 onbeRaiden. onbesonnen. in D. onbeDacht.
 ontRaiden. wederraiden. Dehortari. Dissuadere.
 disconsulere.
 verRaiden. Tradere. prodere.
 wederRaidsynge. Dehortamen. tum. dehortacio.
 dissuasio. dissuasus. us.
 tot Raidsynge byenende. Hortatorius. a. um.
 consulatorius.
 tot wederRaidsynge hoerende. Dehortatorius.
 dissuasorius.
 beRaiden. bestaden. in H. Hyllichen.
 Radermeier. Rotifex. rotarius.
 Radermaien. Rotare.
 Radercuyt. Zizania.
 geRade of bogdel dat die vrouwen geben als sy
 sterben. in G. Gerade.
 geRade. snel. in B. Balde.
 Rassen. roechen als die raven. Crocitare.
 Rake in den monde. Palatum. ti.
 tot den Rake hoerende. Palatinus. a. um.
 opRake. oprayme. in D. onbeDacht.
 Raken. treffen. in D. Deyen.
 Raken. rapmen aever wech. Tractulare. notare.
 afRaken. in L. afLengen.
 Rallen. onnutlich halten. in P. Pladeren.

RA.

Rame datr men wat op spennet. Extensorium.
 distensorium. aculeus. eculeus.
 Ramen. in D. Deyen.
 Rammstaek. Paxillus. in D. Wijnstock's staecke.
 Ramen aever wech. in H. Raken.
 Ramp. rampoist. in A. Armoede. et in A. on-
 Abenteuer.
 Rampsoedich. in A. Arm. et in A. onAven-
 turlich.
 Ransch. magher. in D. Doyre.
 wijnRansch. wijnstock. Vitis.
 Ransch. twijch. telch. Ramus. palmes.
 Rangen. wangen. in P. Pangen.
 Ransf.
 Ranssen. in P. Pangen.
 Rant. in B. Bolet.
 Rap. roe. wuest. in B. onBestuyr.
 Rappang. rupsching. woesticheit. Insolencia. dis-
 solucio. ventricositas. turgiditas. cervicosi-
 tas. frontositas. cerebrosititas. importunitas.
 impetuosititas. Iniugitas. vehemencia. tur-
 bulencia.
 Rappen. rupschjen. Insolere. lescere. turbulen-
 tare.
 Rappen. herren als en doere. in H. Herren.
 Rappen. in G. Gijppen.
 Rustch. [l. Rasch.] snel. in B. Balde.
 Rasen. ontspringen. in D. Doeben.
 Raselen. Ahallen. [denk. te lezen kallen.]
 hur anderen Rasen. Prefuro vel prefurio. ris-
 rere.
 Rasende maken. in D. Doebende. rasende maken.
 Raserpe. onspinnicheit. Mania. demencia. amen-
 cia. excordia. fecordia. Vesania. insania.
 Cc fu-

ria. furiositas. Baburia. blicia. dira. re. eris-
 sis. frenesis. rabies.
 van der Raseren opheeren. Defurio. is. ire.
 heische Raseren. Eumenides. erinis. nis. eri-
 nis. dis. mania. ut in H. Heische raseren.
 Rasende. in D. Doebendich.
 verRassen. versnellen. in C. voirComen.
 Rassen. in D. Rangen.
 Rasselng. in B. Radelng.
 Rast. in G. Gemach.
 onRast. in G. onGemach.
 Rast. bzede. in G. Gemach.
 Rastlede. in L. Loenpnghe.
 Rast des ellenboegens of nacken. in E. dagemen
 den Ellenboegen et cetera.
 Rat. Rota. rotula. rotella.
 des Rats nabe. Meditullium. tympanum. ni.
 des Rats gheiben. Tympanum. ni.
 Rat eyns puttes. Anclia. e. gurgillus. li.
 Rait. Consilium. persuasio. suggestio. insti-
 gacio. consiliolum. concionabulum. anti-
 graphia.
 Rait geben. hic regit dativum. Raitz bagen.
 hic regit accusativum. Consulere. consul-
 tare.
 Rait des dubels vergadert. Conciliabulum. con-
 venticulum.
 Rait eyns gnoten heren. Muniacus. a. um.
 Rait heb'n. Consilior. aris.
 eyn Rait in synen raistoll sittende. Currilis. le.
 et currilis. lis.
 Rait den men gheest. Consilium. persuasio. sug-
 gestio. instigacio. consultacio. indicio. sug-
 gestus. us. suggillacio.
 dyce vander Raitscap aslet. Exconsul.
 eyns Raits tijt als men den kuyft. Comicum.
 eyns Raits inleynge. idem.
 Rait luyesen of inleynen. Comicio. as. comicior.
 aris.
 Raistoll. hec Curulis. lis.
 des Raits vergaderynge. Consulatus. us.
 des Raits werdtich. Consularis. re.
 des Raits asgesat. Exconsul.
 beRait. Deliberamen. tum. deliberacio. pen-
 sum. si.
 Raimeider. Arbiter. tri.

onnut Rait des heren. Birria.
 Raitman. Consul. consiliarius. consultor. be-
 letes. pretor. creditarius. antigraphus. apo-
 crisarius vel apocrisarius.
 Raitmeyster. Proconsul.
 Raitkuyff. Pretorium. consiliatorium. consul-
 torium. auditorium. consiliabulum. concio-
 nabulum. comicum. epicaustorium. domus
 consulatus.
 Rat. en dyer. Glis. ris.
 des tot Ratten hopt. Glirius. a. um.
 honichRait. Favus. vi. brisca. ce.
 kuyfRait. in G. Gerep'tscap.
 Rabe. Corvus. corax. cis.
 nachtRabe. Nicticorax. nocticorax. cis. noc-
 tua. cecumia. e.
 Rabesch. Corvinus. a. um.
 Ree. reebuck. Caper. pri. capreus. ei. capreo-
 lus.
 Ree dat wijsken. Caprea. ce.
 Ree. eyn note in den sangh. Re.
 Reasl. staetich. in H. Raebelich.
 Rechen. wzenen. Vindicare. Ulcisci. talionem
 reddere.
 Recht. Ius. Censura. iusticia. equitas.
 verwilhoert Recht. Arbitrium. arbitralis sen-
 tencia.
 verwilhoert Recht spreken. Arbitrari.
 Recht verwilhoeren. Arbitrari.
 Recht wijzen in D. O'delen.
 Rechtwijser in D. O'delwijser.
 Recht setten. Statuere. constituere. instituere.
 Recht nemen of geven umd lancijent wider ia-
 ren of tijt. Prescribere unde prescriptio.
 Recht off gelijck doyn. Equito. as.
 onRecht. ongelijck doyn. Inequitare.
 onRecht doen. in C. verCozen.
 Rechtferdich. Iustus. equus. rectus.
 onRechtferdich. Iniustus. iniquus.
 Rechtferdich maken. Iustificare. corrigere.
 Rechtspreeker. Iuridicus.
 Rechtwercker. Iusticiarius.
 statRecht daeben oer ander recht. Municipium
 inde municipalis. le. ter. tas.
 onRecht doeyng. in C. verCozyng.
 die van Rechten hantiert. Iurisdicialis.

fiede des Rechts. Consistorium. iudicium. au-
 ditorium. audiencia.
 des Rechts oeverste den dat bevoelen is. Questor.
 ris.
 des Rechts bereyting off siltstanningh. Iusticium.
 cii.
 gotlick Recht. Ius divinum anagogia. theo-
 logia.
 payff. geistlick Recht. Decreta. canones.
 heersers werelick Recht. Leges. ius civile.
 lant statrecht. Municipalia. plebicita.
 Rechtferdicheit. rechticheit. Iusticia. Equitas. iu-
 dicio. astra. ee.
 onrechticheit. in S. Scholt.
 Recht dynck dat nyet rom is. Rectus. Direc-
 tus.
 Recht maken dat rom is. Rectificare.
 rechterhant. in H. rechterhant.
 ter rechterhant. ter bozderhant. Dextrorsum.
 dextroversum.
 Rechts ind lichts beyde. Ambidexter. equima-
 nus. a. um. mancinus. a. um.
 Rechticheit. Rectitudo.
 Rechts. Dextralis. le. ter. tas.
 Recken. Tendere. pandere. tensare. obtende-
 re. per. contra. retendere. per. iterum. vel
 a tensura tollere.
 uptrecken. uptrecken. uptspreiden. Extendere.
 distendere. protendere. propendere i. ex-
 tendere. expandere. dis. pro. op. per un-
 dique. diffundere. explicare.
 Recke weges. schoete weges. Iactus lapidis.
 iactus baliste.
 Recklich. Tensilis. le. tensibilis. le. ter. tas.
 uptrecklich. Extensilis. extensibilis. Distensi-
 lis. distensibilis. expansilis. expansibilis. ex-
 plicabilis.
 uptrecking. Extensio. extensura. Tentigo s.
 ad libidinem. cetera verbalia de verbis in
 ly. uptrecken.
 uptgerecht. Vafatus i. expansus. Extensus.
 Distensus. explicatus. amplus. amplificatus.
 Reckenscap. Computus. compotus. ti. com-
 putacio. calculus. calculacio.
 der Reckenscap konst. Arismetica. compu-
 tus. ti.

ter Reckenscap hoerende. Computatorius. a. um.
 Reckenen. tellen. aeverlaen. Computare. cal-
 culare. numerare. connumerare. recensio.
 sis. fere. sui. situm. recensio. fivi. situm.
 recenseo. sui. censum.
 kunster van Rekenen off tellen. Arismetricus.
 algorista inde algorismus. compotista.
 Reckenen. achten. in A. Achten.
 Reckelng. bisch. Pictillus. li.
 Reckelich. in B. Berbe.
 Recklicheit. in B. Berbicheit.
 uptrecken. betalen. in D. volDoen.
 gerekch. Commodum.
 gerekchen. in B. Buwen. habenen.
 gerekcht. in B. geBuwet. gehabent.
 ongereckht. in B. ongeBuwet. ongehabent.
 Reckhsfer. Andena. ne.
 Reede. Paratus. preparatus. promptus.
 Reede. nu. iam. nunc. modo.
 besieden. in B. Bereyden.
 besiedt. in B. Bereydt.
 Reede. Febris. in C. Calbe.
 Reede. vernunft. verstant. Racio. raciuncula. in-
 genium. intellectus. capacitas. capedo. inis.
 Reede. tale. saghe. spranche. Sermo. fermuncu-
 lus. logisma. me. locucio. loquela. fassio.
 proposicio. ydeoma. tis. linguagium vul-
 gare. hemum. mi.
 Reede maken of geBuwchen. Racionor. aris.
 Reedemainghe. Raciocinacio.
 Reedemaker. Raciocinator. raciocinatorius.
 burReede. Prologus. Prohemium. prohemio-
 lum. prefacio. prefaciuncula. prelocucio.
 burReede maken. Prologizare. prohemiare. pro-
 hemizare.
 dobbelReede. Amphibiloquium. abrigo.
 dobbel van Reeden. Ambiloquus. altriplex. am-
 bifarus. bilinguis gue.
 en Reede ter gelijcknissen. Paradigma. tis. pa-
 rabola. le.
 also to Reeden. Paradigmatizare. parabolizare.
 en Reede ter ongelijcknissen. Paroemia. e.
 der Reede bergaderinge ind boegginghe. Silogis-
 mus.
 dge so Reedt. Silogisticus.
 also to Reeden. Silogizare.

Rede dpe bellet tuschen den braghet ind antwoer-
 der so wes dair uyt geleert wurd. *Dragma-*
ticus. a. um.
 Rede dpe bellet tuschen den meyster in den disci-
 pel. *Didascalicus. a. um.*
 Rede dpe eyn alleyn seghet ind die ander of an-
 deren swijgende hoeren toe. *Hermeneuticus.*
a. um.
 waire Rede. *Veriloquium.*
 dpe wair Redet. *Veridicus. veriloquus. a. um.*
 Rede of spracke dpe men doot van groten of ede-
 len personen in eyne lesterliker materien. in
 L. Toff of rede.
 Rede of spracke dpe men doot in gebuyr af heerly-
 materien. in L. Toff of sanct.
 Rede to hartwen. *Fucare. colorare. Phalerare.*
comere.
 eynsam Rede. *Soliloquium.*
 dpe so Redet. *Soliloquus. a. um.*
 ghecke Rede. *Stultiloquium.*
 dpe so Redet. *Stultiloquus. a. um.*
 schandRede. *Turpiloquium.*
 schandReder. *Turpiloquus. a. um.*
 vele Rede. *Multiloquium.*
 vele Reder. *Multiloquus. verbosus. policus.*
a. um.
 burRede. *Anteloquium.*
 dpe burRedet. *Anteloquus. a. um.*
 lang Rede. *Macrologia. firma. tis.*
 lang Reder. *Macrologus. firmaticus. a. um.*
 cozte Rede dape men den gantzen samne uyt ver-
 steet. *Epilogus. epilogium.*
 also to Reden. *Epilogare.*
 senijnlich Reden. *Foncio. tis. tire.*
 suete Rede. *Dulciloquium.*
 suete Reder. *Dulciloquus.*
 dpe en Rede leert. *Interpres. tis. interpreta-*
tivus. hermeneuticus. a. um.
 der Rede tzyrjent. *Phalera. phaleracio.*
 Reden to tzyren. *Phalerare. comere.*
 Rede of sanct des lants. *Ymnilogia. Eulogium.*
gii eulogia. e.
 Reder des lants of des labesangs. *Ymnidicus.*
ymnilogus.
 Rede tot behoif des burchs. *Ventriloquium.*
 dpe so Redet. *Ventriloquus. a. um.*

pbel Rede. *Vaniloquium.*
 pbel Reder. *Vaniloquus. a. um.*
 Rede verhozten. *Epitomor. aris.*
 der Rede verhoztynge. *Epitoma. tis.*
 die syn Rede verhoztet. *Epitomaticus. a. um.*
 Rede off handlung van gotliken saken. *Theolo-*
gia.
 Reden off tracteren van gotliken saken. *Theo-*
logari. theologici.
 Reder of tractierre van gotliken saken. *Theo-*
logus.
 en Rede dair men dat rechterste voic sett. *Site-*
rologia.
 die so Redet. *Siterologus. a. um.*
 grote Rede. *Magniloquium. grandiloquium.*
 grootReder. *Magniloquus. grandiloquus.*
 cozte Rede. *Breviloquium. micrologium. Bre-*
vilogium.
 coztReder. *Breviloquus. a. um. micrologus.*
brevilogus. a. um.
 cochtlers Rede. *Mimilogium et mimilogus. a.*
um.
 disputierlich Rede. *Probleuma. tis.*
 die so Redet. *Probleumaticus. a. um.*
 bedriechlich Rede off die betworen ind doch tot
 beyder meynungen betwijlich is. *Paralogismus.*
mi. sophisma. tis.
 die so Redet. *Paralogisticus. sophista. sophis-*
maticus. sophisticus.
 also to Reden. *Paralogizare. sophismare. so-*
phismatizare. sophismaticare.
 geleerde Rede. *Doctiloquium.*
 geleert Reder. *Doctiloquus. a. um.*
 Rede die doncker is. *Enigma. tis.*
 also to Reden. *Enigmatizare.*
 wair Rede. *Ethimologia.*
 wair Reder. *Ethimologicus.*
 wair Reden. *Ethimologizare. of doncker Rede*
tegen die wairheit.
 Rede tuschen got ind der heilliger herken. *Alle-*
goria. ind die dair af Redet. Allegoricus. a.
um.
 Rede tuschen got ind der saken. *Moralis. tropo-*
logia. ind die dair af Redet hent Tropologi-
cus. a. um. ind hie af to Reden hent Tro-
pologicare. tropologizare.

en Rede gehiert an den afwesende. Apostrophaph.
 een Rede also to fieren an den afwesende. Apostrophare.
 omfprekende Rede. Perifraſis. circumlocutio. circuiſio.
 die ſo Redet. Perifraſicus. perifraticus. a. um. perifrasticus. a. um.
 clerende Rede off ſchryfte als men die gelegenheit verhoort heft. Ypographia.
 die ſo Redet off ſchryft. Ypographus.
 Rede van den tien geboden. Decalogus.
 dair van to Reden. Decalogizare.
 Rede boeven die waarheit. Yperbolica locutio.
 Rede die verſakende ind toelatende is. Apofaſis.
 wederhalende Rede. Anacaphaleoſis.
 preſt off oeverſte off burRede. Archilogium.
 die ſulke Rede doet. Archilogus. ariologus.
 alſo to Reden. Archilogizare.
 Rede die ſtraiffende. weygerende off onſchuldigende is. Apolliga unde apolligus et apolligare. apollologizare.
 Rede van den oeverſten comende. Antilogus unde antilogia. antilogizare.
 Rede ter gelijckniſſe. Analogia.
 ſo Reden. Analogizare et analogus. a. um.
 contrari Rede. Antifraſis. anticeta.
 corte Rede den ſanne beſlutende. Brevilogus. brevilogium. brevilogia. breviloquium. amphorismus. afforismus. aporismus. formabis ex hiis verba.
 ſonder Rede. worde of ſpraken. Alogus.
 herdende Rede of halange. ſamengeknupte rede. Anxioma. tis.
 ontvondende Rede. Analetica.
 Rede die gelijc of gelijckmakende is. Analogia.
 die ſo Redet. Analogicus.
 Rede die bekwame is. Antisma. anthiteca.
 Rede die twijbelechtich is. Ambago. giniſ. ambages. giſ. amphibolia. amphibologia inde amphibolus. amphibologicus et amphibolicus. a. um.
 ſo to Reden. Ambagiare vel zare. amphibologare. amphibologizare.
 bremde Rede. Allegoria. alienaloquium et huius ſunt vii. ſpecies ſ. Yronia. antifraſis.

enigma. tis. carientismos. paroemia. ſarcasmos. aſcismos.
 omgelijperde Rede. Antemetaboles. anaſtrupaſtomachi
 Rede kunſtich ind tzierlich. Rethorica.
 die ſo Redet. Rethor. rethoricus.
 Rede van meer worden dan noit is. Perifologia.
 die ſo Redet. Perifologus.
 Redebeklinge. Diſſologia unde diſſologus et diſſologare et diſſologizare.
 Rede die ſtraiffende off beſcheldende is. Satiricus.
 ſonder Rede. Barbifierilis. le. buribuſtius.
 bremder Rede of tongen ſtraiffing of laling. Barbarolexis.
 eygenre Rede of tongen halange of ſtraiffing. Barbarismus.
 die beſer Reden of ſpraken vol is. Barbarostomus.
 Rede tuſſchen twee weſſelende. Dialogus. Dialogeticus. diſſologia.
 twijbelinge Rede. Dipla. ple.
 Reden. ſpreken. ſeggen. in C. Callen.
 Reden. coſen. claſſen. in C. Coden.
 Redefelich. Facundus. eloquens. diſertus. lepidus. reſolutus.
 licht van Reden. Gaus. a. um.
 die Redet van der naturen. Genealogus.
 alſo to Reden. Genealogizare.
 als in den Reden anders wat getaigen wordt dan die worde lypden. Involucrum. cri.
 Reden die ſchoen ſont. Ydee.
 waelReden. Eloqui. ediffere. diſſerere. diſſertare.
 waelReder. Eloquens. dicax. facundus. diſertus. lepidus. lepidofus. benelinguatus.
 waelRedinge. Eloquencia. facundia. Elogium. diſertitudo. lepor. poris. lepiditas.
 Reden to beweren. Affirmare. aſſeverare. allegare. approbare. confirmare. aſtruere.
 een Reden waelſtaen of guede mangere. Tropus. pi.
 Reden bloedelich of ghechlic ſonder ſake. Blaterare.
 naelReden. Cathaepilogium i. ſecundum rationem.

swaer Riedende. Gravidicus. graviloquus.
 sleeds Riedende. Frequentidicus. frequentilo-
 quus.
 waelRiedende maken. Diserare.
 des Rieders burwoirt dair he syne materie op slut.
 Thema. tis propositum. ti. propositio.
 Rieder of werker van salen die nature antref-
 sende. Physiologus.
 scherp Rieder. Oridurius.
 Rieder der onreynscheit. Spurcidicus.
 Rieder umt gelt of loon. Mercurius.
 wonder Rieder. Miridicus.
 Rieder of sprekter tot den volck. Concionator.
 so ta Rieden. Concionor. aris.
 dge Riedet ter gelijckiniss. Paradigmaticus. para-
 bolicus. parabolista. Similitudinarius. me-
 thaphoricus.
 sulke Riede heit Paradigma. parabola. similitu-
 do methaphora.
 die Riedet tot den volck off die des heren gebot
 verhandicht. Logoteca.
 die Riedet onverstentlick. Opicus. a. um.
 Riedsel. Enigma. tis. paradigma. tis. probleu-
 ma. tis.
 Riedselbzager. Enigmatista. communis gene.
 enigmaticus.
 Riedsel bzagen. Enigmatizare.
 Riedelick. bescheydelick. Racionalis. le. ter. tas.
 rationabilis. le. ter. tas. rationativus. dis-
 cretus.
 Riedelick. lijcklick. et gheyt hynne. et mach lij-
 den. bescheydelick. adver. Competenter. me-
 diocriter.
 Riedelicheit die die heyser van sich ghebet. Au-
 gustea. tee.
 onRiedelick. onbescheydelick. Irrationalis. le. ter.
 tas. irrationabilis. le. ter. tas. indiscretus.
 verRieden. in M. Maechen.
 verRiedsel. Preparamentum.
 verRiedsel der vrouwen.
 haer Riedynge. in G. Gehucht.
 verRieder. Traditor. proditor. factiosus. de-
 tractor. obtrector. obtrectator.
 verRiederpe. Tradicio. tradimentum. prodicio.
 prodimentum. ti.
 Rieden. beschermen. in T. verLoiffen.

Riedynge. beschermynge. in T. verLoiffynge.
 Riedich. Raphanus maior et minor. raphanum
 maius et minus.
 Rieff. in B. Bant.
 Rieffsch. in C. Clepsch.
 Rieffter. Refectorium.
 Rieghel. Regula. norma. canon.
 sonder Rieghel. Irregularis. re. ter. tas.
 Rieghel. ryh. in T. Lynge.
 Rieghel. Regularis. regularis.
 Rieghelische. Regularissa.
 Rieghel halden. Observare.
 Rieghel haldende. Observant. observans.
 Rieghel haldng. Observancia. reformacio.
 Rieghel. Observancia. reformacio.
 Rieghen. Pluvia. pluviola. criscus.
 stofRieghen. Ymber. ymbrius.
 Rieghenen. Pluere. pluitare.
 stofRieghenen. Ymbere. ymbrescere.
 Rieghenechtich. Pluidus. pluviosus. tas. plu-
 vialis. le. ter. tas. ymbrius. ymbriosus.
 Rieghenblaiffen off stoppen op den water. Bulla.
 le. ampulla. le.
 Rieghenbaighe. Yris. dis. arcus celestis.
 van Rieghen nat maken. Compluere i. pluvia.
 irrogare unde complucio et compluor. eris
 in passivo.
 van Rieghen nat gemaect. Complutus. a. um.
 Rieghen stede dair des vele to samen blut off bel-
 let. Compluvium. contigua. e.
 Rieghen die warm is. Cauma. tis.
 Rieghen schuym. Flustrum. tri.
 Rieghen ind want to hoep gemenght. Niblus. bli.
 Rieghen die rueloos kompt. Nymbus. bi.
 Rieghen die in eyn getimmer bellet. Impluvium.
 vii.
 dunnen Rieghenen. Impluere.
 wepnich. dunne Rieghenen. Pluvicinare.
 vol Rieghens myt onbestuor. Nymbosus.
 Rieghen. beschicken. ordineren. in O. Ordineren.
 Riegherre. beschicker. ordinerre. Rector. guber-
 nator. director. dispositor. dispensator. fac-
 tor.
 op'wart. wal Rieghen. Arrigere. surrigere.
 dach Riegherre dat is eyn die van guden regimente
 is. Dieticus. a. um.

Regiment. Regimen. tum.
 Regger. en vogel. Ardea. patrium. tartalus.
 rantalus.
 Register dair men boiche mpt byndet. Appendix.
 Register. eyn boich. Registrum.
 Registrieren. schryben in eyn register. Regis-
 trare.
 Regnteren. Regnare.
 mpt Regnieren. Conregnare.
 Regnanci.
 Reg. in D. Dantz.
 Regen. in D. Dantzen.
 Regen als wijn.
 Regen. Oscillare.
 Regscholle. Oscillum. li.
 Remmen. stil doen staen. Sistere.
 gerempt. schyanch. traig. Gerre. arum. can-
 cellus. li.
 gerempt hur en richtstede. Caula. le.
 Renne. in C. Canail. et in G. Gatte.
 Rennen als hese off melck. Coagulare. con-
 crescere. coalescere.
 Renssel. Coagulum. li.
 Rennen. in L. seer Ropen.
 Rennen eyn pert.
 Renbane. in B. renBane.
 Rejn. in C. Cuyfch.
 onRejn. in C. onCuyfch.
 Rejn. bledich. onbledict. onbesmet. Mundus. im-
 maculatus. incontaminatus infedatus. illi-
 batus. deliquus. eliquus. Elutus. purus.
 perpurus. quampurus. Merus. sudus. per-
 sudus.
 onRejn. onbledich. bebleet. besmet. becladt. be-
 smudt. Immundus. fedus. Maculatus. ma-
 culosus. contaminatus. squalidus. aceratus.
 brumofus. cenofus. cenulentus. obcenus.
 Mendus. a. um i. maculosus. ruceus. Squa-
 lidulus. sordidus. sordidulus. spurcus.
 contagiosus i. sordidus.
 Rejn maken. reynighen. in D. Dwagen.
 Rejn maken. reynighen. Mundare. mundifica-
 re. purare. depurare. purificare.
 onRejn maken. ontRejnen. in L. Luntken.
 onRejn wesen. Sordere. sordescere. squalere.
 squalescere. turpere. pefcere.

Reynicheit. Mundicia. mundicies. puritas.
 onReynicheit. Immundicia. immundicies. spur-
 cicia. feditas. pus. indecli. Putredo. putri-
 ditas. quisquillie. arum. id est pulverum.
 quisquilius. turpitude. caries. ei s. ligno-
 rum. sordes. dis. fordecula. sorditas. squa-
 lor. oris. squaliditas. contagium. gii. con-
 tagio. onis i. putredo. labes. macula. ma-
 culositas. Menda in libris. nevus in cor-
 pore.
 der onReynicheiden wercker. Spurificus. spurci-
 ficus.
 der onReynicheiden spreker. Spurcidicus.
 Reynighen. suberen. schoen maken. Purgare. pur-
 gitare. purificare. expurgare. purare. de-
 purrare. compurare. repurare. per. iterum.
 mundare. mundificare. emundare. extrema-
 re. februlare inde februius. a. um i. Pur-
 gatus. defecare. elimare unde elimatim.
 adver. liquare. eliquare. luere. colluere.
 diluere. eluere. lustrare. illustrare. collu-
 strare. per. simul. perlustrare. prelustrare.
 per ante. sublustrare. per. subtus. Piare i.
 purgare. expiare. putare i. purgare. tergeo.
 ges. gere. tergo. gis. detuberare. extube-
 rare scilicet quo ad terram. Verro. ris.
 vergitare i. purgare. convertere. per. simul.
 evertere. per. extra.
 Rejnmainghe. reynnge. Purgacio. Mundifica-
 cio. aporogia. lustracio. lustramen. tum.
 purgamen. tum. elimamentum.
 Rejnmaelich. Lustralis. le. ter. tas. lustrabi-
 lis. le. ter. tas. purgabilis. le. ter. tas. de-
 purabilis. le. ter. tas et cetera verbalia
 iuxta verba in ly. Rejnigen. meracus i. pur-
 gatorius. a. um.
 Alreien onReynicheit upt der erden begghen of trec-
 ken. Eruderare. ind dat men so uptbegghet heit
 rudus. eris. ind dge dat so begghet heit ru-
 dista. te.
 der onReynicheiden bergadering abermitz den
 water. Colluvio. onis. colluvium. collu-
 vies. ei.
 Gente. in G. Gulde.
 lijfGente. in P. lijfPensh.
 Gentmeister. in H. ontFenger.

Hente der heeren. *Fiscalis*. le. vel *fiscale*. *lis*.
 want all gemeen guet der heren hepten *fis-*
calia.
 Hye Henten uptgheest of pachtet. *Pensionarius*.
 Hepe. eyn seyl of tautwe. *Restis*. *resticula*. *fu-*
nis. *funiculus*. *cirogia*. e.
 Hepe of seyl tot den segel of seyle op den schyp
 openende. *Apifera*.
 Hepe of seyl inden schyp der men in den wynt-
 storm gebuyet. *Curculia*. e.
 Hepe dair men dat segel in den schyp mede op-
 trect. *Rudens*. *tis*.
 Hepe of tautwe uptgerect. *Transentina*. *tran-*
sethna.
 Hepe of seylmeier of bercoeper. *Restio*. *onis*.
resterio. *onis*. *resticularius*.
 tot Hepen. tautwen of seplen hoerende. *Resticu-*
larius. a. um.
 Nota. van Hepe steet vast meer in S. Seel
 geschgeven.
 Hepe dape men blaff mede reept. *Ratera*. re.
 blaff Hepen. *Raterare*.
 Heppseren tot blaff. *Tritorium*.
 Heppen. in C. Clymmen.
 opHeppen upt der helen. *Ructor*. *aris*. *Eructa-*
re. *eructuare*. *ructuare*.
 opHepper. *Ructuosus*. *eructuosus*. *tas*. *eruc-*
tuator.
 opHeppsch. *Ructanter*. *ructatim*.
 Heren. in C. Clyjten.
 Heren. belien als hoe. halber. offen. *Mugire*
 unde *mugitus*. us. boare unde *boatus*.
 Heren als eyn schay. *Balare* unde *balarus*.
 Hese. hyne. *Gygis* *antis*.
 der Hesen strijt tegen dye asgaede. *Gyganthoma-*
chia.
 des tot Hesen of hyunen hoirt. *Gyganteus*. a.
 um.
 Hense aber den wech. *Profectio*. *profectio*. *pro-*
fectus. us. *transitus*. us. *ambulacio*.
 eyn. twe. dy et cetera Hense of pose. in M.
 eyn Mail.
 Hensen. wanderen. wallen. Ipen. *Ambulare*. *per-*
gere. *bitare*. *peragrarare*. *meare*. *commearare*.
Peregrinari cetera in G. Gaen.
 Heysch. lant van lybe. *Procerus*. a. um.

Responsorium dat men in der kercken songhet
 heit *Responsorium*.
 des Responsoriums verwandeling tot den berse
 heit *Stropha*. phe. *Strophula*. le. ind als
 dat berse upt is ind men dan dat *responsorium*
 weder beghnnet dat heit *antistropha*. phe.
 Hesten. rutwen. gemak nemen. *Quiere*. *equi-*
escere. *requiere*. *requiescere*. *conquiere*.
conquiescere. *appodiare*. eciam in P.
 Hosen.
 Hesten op den ellenboegen etende. *Accumbere*.
accubare. *discumbere*. *discubare*.
 Hestlich. restich. bzeedsam. sachtmoedich. *Pacifi-*
cus. *quietus*. *tudo*. *tranquillus*. *tas*. *mitis*.
tas. *mansuetus*. *tudo*. *lenis*. ne. *ter*. *tas*.
lenimen. *portunus*. *tas*. *paciens*. *cia*.
 Hestich. bzeedsam maken. bemogwen. [l. in M.
beMorwen.]
 onHestich. onbzeedsam. onberdychlich. *Impaciens*.
inquierus. *immansuetus*. *immitis*. *importu-*
nus. *turbulentus*. cetera in B. onBestugt.
 onHestich maken. in B. Bedrogen.
 Hete. splete. in C. Clabe.
 Hete off splete in den handen. *Plemen*. *nis*.
 Hete off splete in der huyt. *Talacrum*. *tri*.
 to Heten. to schoirt. *Lacer*. a. um. *laceratus* un-
 de *lacerofus*. *tas* et *lacertositas*. *dilaniatus*.
discerptus.
 half to Heten. *Semilacer*. a. um.
 die to Heten cleyder an hebet. *Lacinofus*. a. um.
tas. *laceratus*. a. um. *panofus*. *tas*.
 Heptzen. hyssen. pozren. *Provocare*. *Incitare*.
stigare. *instigare*. *stinguere*. *instinguere*. ce-
 tera in B. Bedrogen.
 Heptzende. hyssende. pozrende. *Provocativus*. *in-*
citativus. *instigativus*. *inductivus*. a. um.
 Heptzung. hyssing. pozring. *Provocacio*. *inci-*
tacio. *incitamen*. *tum*. *instigacio*. *instiga-*
men. *inductio*. *instinctus*. us.
 geHeptscap. tautwe tot alreley saken. *Instrumen-*
ta. *correquisita*. *armamentum*. *armatura*.
 geHeptscaps stede die to bewaren. *Armarium*.
 Hebenter. eethuyss. *Refectorium*.
 Hebper. in M. Water dat vlietende is.
 en Hebper upt eyne fonteynen to leyden. *Diri-*
vare.

veel Hebjrken upt eyne fonteynen to maeken. De rivare.

Hebberlich. Rivalis. le.

bol Hebbers. Rivosus. tas.

Bygh. regel. in L. Lynge.

van Bygh tot rygh. Lineatim. rigatim.

Byghen. setten off stellen. Ad seriem ordinare. ad ordinem locare. lineare.

tuschen den Byghen dat ledige spatium. Interlinium. nil.

Byghelich. Linearis. re. ter. tas. linealis. le. ter. tas.

tuschen Byghelich. Interlinearis. re. ter. tas. interlinealis. le. ter. tas.

Bygh. Costa. costula. costella.

wyenke Byghen. Ypocondria. drie.

Byghen stede. Costarium. rii.

ontByghen. Decostare. discostare. excostare.

geBygh. Costatus. a. um.

geByghen. Iudicium. iudicium. censura f. ecclesiastica. coma. tis.

des tot den geByghen hoort. Iudiciarius. a. um. iudicialis. le. ter. tas.

geByghen stede. in O. Oudstede.

Bygher. Iudicatorius. a. um. iudicabilis. le. ter. tas.

Byghen. in O. Oudelen.

samen Byghen. Coniudicare.

uptByghen en sake. Expedire. exoccupare.

uptByghen alle dynen. in O. Oudieren.

Bygher. ouder. Iudex. iusticiator. iudiciarius.

iusticiarius. iudicator. pronunciator. deter-

minator. diffinitor. decisor. commissarius.

conservator. executor. delegatus. subdele-

gatus. creticus. Censor qui iudicat de mo-

ribus. idem Censorius et Censorinus inde

Censura. Straneus i. pretor Tribunus.

des tot den Bygher hoort. Iudicatorius. preto-

rius. a. um. des Byghers ampt off werdicheit. Tribunatus. us.

des Byghers richtstol. Tribunal. lis. Tribuna-

lis. le. ter. tas. Tribunale. lis.

Byghstol van elken dynen. Driftin.

en Bygher off surst die wyff ind kloick is. Sa-

trapa.

des Byghers ruede. Rudis. dis.

verhoeren Bygher. Arbitrator. arbitrator.

van verhoerenen Bygheren eyne vergaderinge. Arbitrium.

des geByghs heilheit. Rasides. dei.

Byghing. Pretorium. Consistorium.

tot geByght eynen eyghen. Citare. evocare. Vador. aris.

des geByghs herlicheit. Iurisdicio et Execucio. uptByghen. in B. Baitscappen.

uptByghinge. Expeditio.

Byghen. recht maeken dat siem is. in B. Recht maeken.

ontByghen. betalen. in D. bolDoen.

verByghen. bescheyden. in A. Antwerpen.

verByghen. beraiden ter ee. in H. Hylken.

verByghen mit gaide. Communicare.

onderByghen. in B. Beschenben.

opByghen dat ge sculdich sydt. in D. bolDoen. et in G. verByghen.

wat opByghen in die lucht off in die hoighde. in B. opBoeren.

geBygh van spysen. Ferculum. Epulum. Edulium. Esculentum. Dapsile.

lest geBygh nae den aventmael. Impometum. ti.

Bygh off holt tgen boit lanch. Decempeda. de.

Bygh dair men wat ophengt. Partica. Phalanga. ge. Litrum.

Bygh. in H. boirBygh.

Bygh maeken. Ditare. Locupletare. et in H. boirBygh maeken.

Bygh wesen. in H. boirBygh wesen.

Bygh maeken. in A. van der Armoeden.

eyn Bygh. Regnum.

aber en Bygh eyne eygich prins. Monarcha. che inde Monarchia et Monarchatus. us.

Byghen lunde. Divites. Culmites. micium.

Byghdom. Divicie. Opes. Abundancia. Copio-

fitas. Superfluitas. Diviciositas. Facultas.

Mammona. ne.

bol Byghdoms. Diviciosus. Copiosus. Opulen-

tus. Abundans.

Bygh werden. Ditari. Locupletari. Diteo. tes-

tere. Ditescere. Opulentari.

Byghelich. Abundanter. Affluenter. Opulenter. Opipare.

Rick van romen. Imperium.
die des Ricks gheyn deyl en hebet. Ethronus.
a. um.

Ride. woest. in R. Riep.

Riden. Equitare. Grumare.

Rider. Eques. tis Equester vel hic Equester.
hec stra. hoc stre.

Ridynge. Equitatus. us.

Ryl bur eyn bat.

Rylen.

Ryme. Rigmus. mi. Rigma. tis.

Rymen. Rigmatizare. Rismor. aris.

Rymme. in R. Hoffeter.

goedel Rymme. Mastigia. gie.

die Rymen an dat middel des speers gehecht. Amen-
tum. ti.

die Rymen daryn myt men dat iuck an den treck-
doemen spennet. Cohum. hi.

an en Rymen of snout en cluyt loits gebesticht daer
mede van sych to werpen ind weder na sych
to trecken. Cestus. us.

roep Rymen in en schyp. Remus. remulus. remil-
lus. tonsa. tonsilla. tonsita. te.

roep Rymen meker. Remx. igis.

roep Rymen stede in den schyp. Casterium. ri.

roep Rymen gater in den schyp. Columbaria. rie.

des roep Rymens bledse. Tonsus. si. palmula. le.

Rymp. runtzel. in C. Czoekel.

Rympen. runtzen. in C. Czoekelen.

van Rympen. runtzen soiet voert in C. Czoec-
helen.

Ryn. eyn recht edel rebber in duytschlant. Re-
nus. ni.

Rynck. in C. Cirkel.

cleyn Rynck. Tinnius. nii.

Rynck. bingerlyjn. Anulus. clipeola. dautilus.
vagulus.

in en Rynck dat gat daer men en hostelen steyn
in settet. Pala. le.

Rynck hostlich besteynt. Ungulus. li.

Rynck die gulden is myt eyne yseren hantseste.
Samotrachus.

Rynckdreggher. Anulatus. anularius.

Rynckstede ruyghe to maken. Anularium. ri.

Rynghmeker. Anularius.

in en Rynck signet. Apofragisma.

Rynck off pecl op den halsde daryn men wat op
dreeghet. Cesticillus. li.

to Ryngh umbgheghe. Cavea. ee.

Rynghel duybe. Palumbus.

Rynghen. wozflen. in P. Prangen.

Rynghen. streben. in A. Arbeiten in eyne R. e.

Rynchauwe. eyn lant. Rincovia.

Rynnen. leycken. in D. Druppen.

Rynnen als melck cum suis. in R. Renssel.

Rynsen als eyn die onreynicheit upt den monde
woypt. Screare. excreare.

dat men Rynsende uptwoypt. Screa. ee. carun-
ca. ce.

Rynsinge. Screacio. screatus. us.

Rynt. in D. Off.

Rynderen. Bovinus. a. um.

Rijp. Maturus. a. um.

Rijp maken. Maturare. maturire.

onrijp. Acer. immaturus. crudus. a. um. com-
maturus. incisivus. a. um.

Rijp werden. rijpen. Maturere. maturescere.
permaturere. permaturescere.

Rijp van seeden. stendich. in T. geLatich.

Rijpheit. Maturitas.

onrijpheit. Commaturitas. immaturitas. cru-
ditas.

Rijff. eynreley pottasp. Risum. si.

Rijff. tellich. twijch van en boom. Virgula. ra-
mus. ramusculus. cuna. ne. coma. me.
frons. dis. frondicula.

bol Rijfer. bol telgher. bol twoggher. Frondosus.
tas. frondatus. ramosus. tas.

Rijferich. Frondeus. Ramalis. le. ramale. lis.

ontrijferen. rijfer asdoen. Defrondare.

Rijfere verliesen. Defrondere. defrondescere.

Rijfer wederom rijgen. Refrondere. descere.

Rijfer leser of dreyer. Frondator.

Rijferich werden. Frondere. descere.

Rijfere werck maken of geben. Frondare.

Rijfen asballen. Cadere. decidere inde decidi-
vus i. cito cadens.

hairsing van schorsheit. Alopecia.

berijfing der doeden. Anastasis. resurrectio mor-
tuorum.

Rijfen. berijfen. opstaen. Surgere. Resurgere.

oprijfen. swellien. in D. Dyck werden.

opkyping. dynding. gwellingh. swelling. dyck-
werding. Grumatus. us i. Tumiditas. tu-
mescencia. Insufflacio. Inspissacio. Tubero-
fitas. Turgiditas. Tumerositas.

Rysch. wacker. in D. Dail.

Rysch. magher. in D. Dore.

beskypen. in B. Berspen.

Ryst henney off blasse. Roca. ce.

Ryset. Canna. cannula. arundo. cannella.

Ryset in den hooch wassende. Carexis.

Rysetede dair dat wesset. Cannerum. Caretum.
Arundinetum.

Rysetch. Arundineus. Canneus. a. um.

to Ryten. schoeren. in B. Breen. et in D. to
Plucken.

Ryten. spalden. in C. Cloeben.

Ryten als die erde. in H. Hynen.

Ryting der erden. in E. der Erden rying.

Ritter. Quiris. ritis. Miles. tis. Milito onis.

Tiro. onis. Ala. le. Donus. ni. als he
tzolt verdyent. Eques. tis. stractes. tis. Ste-
rion. onis. Stragilis i. miles ad sternen-
dum.

en nph Ritter. Tiro. onis. Tirunculus.

Ritterschap. Milicia. cie. Stracia. Sterna. ne.

nph Ritterschap. Tiocinium. ii.

mpt Ritter. Commilito. onis.

Ritterschare. Alares. tis.

die dyp Ritter onder een hest. Ternio. onis.

Ritterlich. Militaris. re. ter.

van twee hondert Ritteren een geselschap. Mani-
pulus. li. ind die Rittere heiten Manipula-
rius. rii. vel Manipularis. re.

der Rittere oberste. Stratilates. tis.

Ritters sper. Alarica. ce.

Ritters swert. Acinacis.

Ritters goedel. Balteum. Balteolum vel lus in-
de Balteatus. a. um. Bulla. le.

Ritters knecht. Calcula. le.

Ritterschap dyghen. Militare. Cicurare.

Ritter mit lichten harnesch. Veles. tis. Velita-
ris. re. velitarius. ind also to bechten heit
Velitor. aris.

die Ritter werck oebet. Missirius. a. um.

Ritterwerck dyghen. Militare. Commilitare.
Quiricare.

die den Ritteren off dem hooch rechten ghebet off
behulp doet. Tribunus. ni.

doit dat Rybe. coenlich. in C. Coenlich.

Rybe dair men wat op ryft. Strigula. Terula.
Arpica.

Ryben. Strigulare. Conterere. Terulare. Ar-
picare.

Roe. in G. onbare.

Roe bestaen to werden. Crudere. Crudescere.

Roe. woest. in H. Rap.

Roebe. Rapa. rapula. rapulum.

Roeben stede. Raparium. rapularium.

Roeben synse. Rapulatum.

Roch. een rytsch.

Rochlen. in C. Chonreleit.

Rochlen. roepen. in C. Ryten.

Roch. een clept. Strica. ce. Tunica. Tunicula.
Tunicella.

Roch andoen. Tunicare unde tunicofus.

Roeche. Odor bonus et Odoria et Redolen-
cia. Fetor malus et Olor. odorancia et
Odoratus. us. fragancia boni. alatus. us
Olfactus. us. indifferenter Nidor oris bo-
nus proprie carnis.

die gueden Roeche hebet. Odorifer. a. um. fra-
grans. tis. odoriferus. a. um.

die den Roeche volget. Odorisequus. a. um. ut
canes.

vol gueds Roechs. Odorus. a. um. odoratum.
ti. odorisequum.

Roich. Fumus fumulus. citor. toris.

Roichghar. Epicaustorium.

Roichen. Fumare. fumigare. fumidare i. fu-
midum facere.

besroichen. smoichen. Fumare. fumigare.

onderroichen. Subfumigare. desio desis de-
fire desivi desitum i. subfumigare.

Roichen in sych selven. neutra. Fumeo. es. fu-
mescere.

inwendich Roichen. Infumare. infumigare.

wederroichen. Refumare. refumigare.

toeroichen. Affumare. affumigare.

burroichen. Prefumare. prefumigare.

gelijck Roicherechtich. Fumigabundus. a. um.

onderroiching. Subfumigium. subfumigacio.
refumigium. refumigacio. per. iterum. pre-
fu-

fumigium. presumigacio. per. ante. infumigium. infumigacio. per. intra. affumigium. affumacio.

Nota. fumigare et fumidare et eorum composita activa sunt.

spinnRochen. Colus. li.

Rochenen.

Roecken. in *N. Achten.*

Roecke. forghen. in *N. Achte.*

Rochet. in *H. Itedel.*

Rochet. subtilij lijnen cleit aever die cleider. Subtile. sindon. onis. canobolagium. anaboladium.

Roebe. in *H. Hunt.*

Roibe. in *G. Gherdde.*

Roibe sonder knope of este. Virga. ge.

Roibe mpt knopen und esten. Scorpio. onis.

bol Roiben. Virgosus. a. um.

volheit der Roiben. Virgultum. ti.

daer vele Roiben wassen. Virgultum. ti.

geRoibt. Vergatus. vergulatus. a. um.

Roibe daer men die duypte des waters mede socht.

Amentum. ti.

stat Roibe. Scipio. onis.

keisers. koenings Roibe. Sceptrum. in die die dreghet. sceptriger.

oerheste Roibendzeger bur den keiser of koeningsh. Primivirgius.

Roibendzeger umd epnen geslagen ta werden. Castifer. a. um.

Roibendzeger van ampts wegen. Preco s. civitatis. bedellus scilicet universitatis. Angarius i. arrestator. Exactor. Inhibitor.

Roibich. Virgeus. a. um.

Roibeken. Gerdken. Chene. Weede. Virgula. Vimen unde vimineus. a. um. et viminetum. ti. vibex unde vibicosus et vibicetum. vibernum. ni. clessen roibeken unde vibernosus et vibernetum. Butiligo. ginis.

Roidelechtig. Fulvus. a. um.

Roidelechtig werden. Fulvere. vefcere.

Roideheit. Fulvedo. rubedo. bicunditas.

Roideisteyn. Bolus. Creta rubea.

Roibde. in *D. hontchDoutre.*

Roeden. uptroeden. in *H. Roiben.* uptraiden.

Roiber an en schyp. Gubernaculum. amplustre. tris. themo. onis. plectrum. tri.

Roiff. in *M. Nagme.*

Roiff den men nae der manghlyngen den byanden neemt. Exuvi. arum. manubie. arum.

Roifflich. Predatorius. predabundus. Predabilis. le. ter. tas. vesticularius. a. um. Rapidus. rapidinosus. tas.

Roiffstede. Spoliatorium. depredatorium. Spoliatorium. rapinatorium.

Roiff. Rapina.

Roiff. en schyp.

Rog. Siligo. ginis.

Roggen. Siligineus. a. um.

Roepen. Remigare. Navem ducere.

Roepampt. Remigium. gii.

Roeper. Remex. igis. temigator.

anRoepen. Adremigare.

samen. mitRoepen. Conremigare.

Roepen herwart ind darwart. Diremigare.

Rolle. Rotulus. li. rotula. le.

Rolle. schijbe.

Rollen. in *M. toeMaekken.*

Rome. sinant van der melck.

Rome die grote stat. Roma.

Roemisch lant. Romania.

Roemer. roemisch mnsch. Romanus. na.

Roime. bermetelheit. in *B. Boch.*

Roimen. bermeten. in *B. Baighen.*

beRoimer. in *B. herBaigher.*

geRoimen als melck. Concretus. Coagulatus. a. um.

Roeye. Clamor. Vociferacio.

Roepen epnen tot sich. Vocare. Vocitare. Cio.

Cio. Adscio. is. ere i. advocare. Adsciscere. Calo. as. are inde kalende. Advocitare.

Roepen. Clamare. boare. Bombicare. bombinare.

Roepen. reren. in *C. Cijten.*

toeRoepen. Acclamare.

upRoepen epnen. Advocare. Evocare.

upRoepen. Exclamare.

toe samen Roepen. Convocare. Conclassare.

Ecclesiare. Ecclesiare. Concionari. Compellare.

Roeye

Roepen der schynpluude. Celeuma. tis.
 wederRoepen. weder spreken. Reclamare. revo-
 care. respondere i. Contradicere. Retrec-
 tare. oblegare i. contradicere. convenire.
 obnitor et oppedere i. contradicere.
 anRoepen got of die heiligen. in B. Beden.
 achterwart toe rug Roepen. Sevocare.
 anRoepen mit beddingen. Advocare. Invocare.
 Interpellare. Efflagitare.
 toe samen Roepen in eyne stemme. Conclama-
 re. Conboare.
 beRoepen an en anderen rechter. in A. Appel-
 leren.
 beRoepen. scheiden. in B. Verspen.
 Roepen die heylunge oproept. Pariscus. ci.
 anRoepen. Advocatus. paraclitus.
 anRoepunge tot got of synen heiligen. in B.
 Bedunge.
 wederRoeplich. Revocabilis. le. ter. tas. cetera
 ex verbis in ly. wederRoepen.
 ontwederRoeplich. Irrevocabilis. eciam cetera
 ista formabis a contrario sensu ex verbis
 in ly. wederRoepen.
 Roepen uptrecken upt der erden. in A. upt-
 haelden.
 Roepen. in P. Pluicken.
 Roere. een rebget. Rura.
 Roere in den buick. Fluxus ventris.
 Roere. roeringe. Tactus. contactus. tactura.
 Roeren. raken. in D. Deyen.
 Roeren sachtlich. Fodicare. fullare. affullare.
 beRoeren. antreffen. in D. anDeyen.
 Roeren. tasten. voelen. Palpare. tangere. Sen-
 tire. Contrectare. palpitare.
 Roeren. umbroeren. Volvere. Circumvolvere.
 movere. girare. circumgirare.
 beRoeren. wagen. weghen. in S. Swaicken.
 Roeren. wagen. gewach heben. Mentionari. Mo-
 vere. Allegare. tangere. Notare. Volvere.
 Roeringe. gewach. Mocio. mencio. Allegacio.
 beRoeringe. bewegunge. Motus. us. mocio.
 Agitacio.
 Roeringe. tastunge. hoelunge. Tactus. us. con-
 tactus. us. attactus. us.
 onbeRoirt. Illibatus i. intactus.
 Roest. pert. in H. Hengst.

Roestupscher. Mango. onis.
 Roestham. Strigilis. lis. fe. ge.
 Roestbehen. Sandalium. lii.
 Roesthamen. Strigilare.
 Roese. Rosa. rosula. rosella.
 Roesen bloem. Rodantes. tis.
 Roesen wijn ind honich to hope ghemencht. Rodo-
 mellum. li.
 Roesen stede. Rosarium. rosetum.
 Roesen krantz. Rosacea.
 Roesthich. Rodicus i. roseus. a. um. roseo-
 lus. rosaceus. a. um.
 Roestdommel. een vogel. Onocrotulus. li.
 Roesel. smoor. Abdomen. nis. anxungia. gie.
 Roestynen. Racemus. mi. uvapassa.
 Roest. ruester. Rubiga. erugo. erisma. me. eri-
 feba. be. scoria. siginus. ni. ferrugo. gi-
 nis.
 Roest asdoen. Deeruginare. exeruginare. deru-
 biginare. exrubiginare.
 Roesterich. Rubiginus. rubiginosus. erugineus.
 eruginosus. ferrugineus. ferruginosus.
 Roest. roister. Crates. tis. fe. ge. craticula.
 Roestren. harsten. in B. Barden.
 Roest. Rubens. rubicundus. burrus. vermicu-
 lus. punicus. puniceus. fenix. cis. feniceus.
 fulvus. a. um. ruber. bra. brum. rufus. a.
 um.
 tuschen Roest ind ghele. Coccus et cocceus et
 coccineus.
 Roest of wgt. Flavus. a. um. flavescere. fla-
 vere.
 Roest maken met barwen. Minio. as. rubricare
 unde minium et rubrica talis color unde
 miniator. rubricator.
 Roestbarwich schryber. Miniator. Rubricator.
 miniographus.
 Roest schryfte. Miniographia.
 Roest schryben. Miniographare.
 Roest gemaect van bloide. Rufatus. a. um.
 Roest wesen of werden. Rubere. bescere.
 daer men Roest met barwet of schrybet. Minium.
 rubrica.
 goltRoest. Fulvus. a. um. rufus. rufulus. rau-
 stellus. a. um.
 Roetheit. Rubedo. Rubor. oris.

Rooftichtich. Rubicundus. rubicundulus. rubriculus. rubellus. rubeculus. spadix. cis. sub-rubeus. a. um.

die Roit is. Rufus. birsus. a. um.

wat Roit. Rubriculus. rubellus. rubeculus. a. um.

Rooftoghe. boern. egn. vifch. Rubecula.

Rotte. gefelfchap. in C. Company.

Rotten. buplen. Putrefcere. putrere. Cunio. is. ire.

Roben. fchynnen. in N. Nemen.

beRoben. Despoliare. depredare. expoliare.

beRoben doftghalven van bynden of maighen. Orbare. destituere unde orbus et orbatus et orbitas. tis.

famen mpt Roben. Compredor. aris. Conspoliare.

Roeber. fchynne. nemer. Spoliator. Predator. Depredator. Vespilio et vespillio. onis.

Stratilates. tis. predo. onis. pilator.

beRoeber der erden. Vespilio. onis.

dair men Roeber dpebe ind moeder henght. Furcelles. lium.

feeRoeber. Pirata. te. vifpilio. onis. Piraticus. a. um.

feeRoeberp. Piratica. ce.

feeRoeber fchyp. Paro. onis.

Rouw. raft. in G. Gemack.

Rouwen. in H. Beften.

Rouw. Contricio. Dolor. penitudo.

Rouwen. leytwezen. Dolere. Tedere. pigere. penitere.

beRouwelich. Dolens. ter. Tedens. pigens. penitens.

onbeRouw. Impenitencia.

onbeRouwelich. Impenitens.

Ruw. Hirsutus. Pilosus. Setosus. Hispidus. Crinosus. Grusus. Reburus. a. um.

Ruw fteublich. hoebelich. in C. onEben. ongelich.

Ruwe fcharpe ftede. Abrupta. Scopulosa. ruposita. Aspera f. loca Tesqua habet tantum nominativum accusativum et vocativum. Tuberosa.

Ruw in den walden off fteupchen. Frondosus. tas. Condensus. tas.

Ruwicheit. Hirsucia. e. Hirsucies. ei. Pilositas. Setositas. Hispiditas. Crinositas.

Ruwicheit van fcharpen fteden. Scopulositas. rupositas. Tuberositas. cetera in C. onEbenheit.

Ruwart. in S. boirStender.

Ruwlich. in C. Cinader.

Ruwicieren. Rubicare. Miniare.

geRucht. Clamor. Vociferacio. clamofitas.

geRucht. Fama. me. famen. nis.

bnt. anRuchtich. Famofus. tas.

mptRuchtich. Infamis unde infamia.

geRucht maken. Famare.

mptRuchtich maken. Infamare. Diffamare.

heymelich geRucht. Rumor. rumorculus. rumusculus.

heymelich geRucht maken. Rumare. Adrumare.

Corrumare. rumitare. Adrumitare. Corrumitare. rumificare. rumigerare.

die heymelich gerucht maect. Rumigiculus.

bol geRuchts. Rumorosus. tas.

Rucken. afrucken. Abstrahere.

en wech Rucken. Movere de loco.

wael Ruckhen. Odoro. as. Odoror. aris. Olfacere. redolere. Fragrare. Aromatizare.

Alare. Nidere. proprie gezaiden bleyfch.

oebel Ruckhen. Fetere. Olere.

wael Ruckhende dyngen. Aromatica. redolencia. fragrantia. aromatizancia.

oebel Ruckhende dyngen. Fetencia. Olencia.

wael Ruckhlich. Odorabilis. Fragrabilis. le. ter. tas.

oebel Ruckhlich. Fetibilis. Fetidus. fetiditas.

Ruckhende maken. Olefacere vel Olfacere.

Ruecken. in A. Achten.

Ruede. Virga cum suis in G. Gherdde et in H. Groide.

Rundich. plackich. in G. Gynndich.

Rundicheit off rupt in G. Gynndt.

Ruffgaen. in H. Querenpeger.

Rugge. Dorsum. Dorsiculum. Tergum. Tergulum.

op den Rugge wat laden. Indorsare. Indorsellare.

to Rugge. in A. Achterwart.

Rugge der bierdoetiger beesten. Tergus. geris.

Rug.

Ruggich. Tergoreus. a. um.
 groot Ruggich. Tergofus. a. um.
 den Rugg van voer toe te snijden. Edorsare.
 achter in. Redorsare.
 Ruym. wijd. breed. Spaciosus. amplus. latus.
 distensus. setensus. capax. capaculus.
 Ruymen. in A. Adel maken.
 ontRuymen. wijchen. in G. ontGaen.
 Ruymen van den leuen. verscheyden. sterben. Mo-
 ri. obire. occumbere. obdormire. oppete-
 re i. mori. emori. permori. interire. dece-
 dere. emigrare. defungi. vitafungi. evolare
 i. sine purgatorio celum petere.
 Ruymtheit. Spacium. spaciositas. Capedo.
 dinis. capacitas. amplitudo. latitudo.
 Ruymtheit tuschen twee wonden. Intercapedo.
 Ruymting. wijching. Cessus. us. discessus. us.
 recessus. us.
 Ruym. pert sonder kullen. in P. geluidt Pert.
 Ruymen. lubben. in B. Voeten. hepen.
 Ruymen. in L. Luytren.
 Ruymtinge. in L. Luystringe.
 Ruymgh in en waghen. Racra. cre.
 beRuymghen. stoutwen. in D. Dwynghen.
 Ruymchen. snoezhen in den slapp. Stertere.
 Ruym. senetwel als een stock. Teres. tis.
 Ruym als een cloit. Rotundus. orbicularis. re.
 ter. tas. circularis. re. ter. tas. Congialis.
 -le. ter. tas. spericus.
 so wat Ruym ind bewegelic is. Spera. re. spe-
 rala. le. als dat. cloit et cetera.
 Ruym maken. Globare. agglobare. Conglo-
 bare. inglobare. rotundare.
 Ruymtheit eyns cirkels of enichs dynghs. Con-
 vexitas. devexitas. rotunditas. orbicularitas.
 circularitas. congialitas. spera.
 Ruymtheit eyns langworpels dynghs. Teritas. tis.

in Ruymtheit geboght als dye hmyel. Convexus.
 devexus. a. um.
 en halbe Ruymtheit. Semisperium. Emisperium.
 Ruymde schijbe of cloit. Orbiculus. li.
 Ruymde form. Scuta. te.
 Ruymzel. rymy cum suis in C. Czaechel.
 Ruympe. Erugo. eruca.
 Ruympe op den coel of loich. Urica. ce.
 uytRuympen uyt der erden. in P. uytPlucken.
 to Ruympen. to rijten. in P. to Plucken.
 opRuympen uyt der helen. in R. opReysen.
 Ruymfchen als boeme. in C. Czaechen.
 Ruymfchen. in B. Bolderen.
 Ruymfchen. in R. Rappen.
 onRuymstich wesen. in B. Bolderen.
 Ruymstper. in B. geRuympr.
 Ruymt. eyn cymt. Ruta.
 abeRuympte. Abrothorum.
 Ruymten dat is myt eynen swerde of anderen dyn-
 gen eyn wynt geluyt to maken. Vibrare. cris-
 pare. choruscare.
 Ruymter. Ruterus. ruterulus. satelles. tis. fatra-
 pa. decurio. onis.
 der Ruymter halt. in H. ruterhalt.
 in den Ruymterwerck hondert personen. Centuria.
 rie.
 Ruymterp.
 Ruymterwerck. } Satellicium. cii.
 Ruymter loyn of tzoit. j
 Ruymet in den schairsteyn. Fuligo. caligo. ginis.
 Ruymetechtich. Fuliginous. a. um.
 vol Ruymets. Fuliginosus.
 Ruymess.
 Ruymessel. in H. geRuymmels.
 Ruymeben. in H. Ruymmelen.
 Ruymwen. resten. in P. Posen.
 Ruymwart. in S. voer Stender.

S.

SA.

Sabel.
 Sabelen.
 Sabben.
 Sachte. sanft. wech. Mollis. Lentus. Lenis.
 Sachte. mekelich. in L. Tijse.
 on Sachte. onsuete. we. Penal. le. ter. tas.
 Dolorosus. tas. Lesivus. a. um.
 Sachtelich. wechelich. Leniter. tas. Molliter.
 ver Sachten. versueten. in M. be Mozen.
 Sachticheit. Mollicia. e. Mollicies. ei. Leni-
 tas. Lenitudo.
 Sachtmoedich. Mansuetus. Mitis.
 Sachtmoedelich wat doen. Cicurare.
 Sach. Saccus. sacculus.
 lederen Sach dair men grote oebelbeder in be-
 nepet et cetera. Culleus. Culleolus unde
 Culleare et Culleatus. a. um. dair men dan
 mede in benepet leggen of ephat een slang
 ind en haen.
 on Sach. swedeler. Saccellus. Bursa. Pera.
 Sacken. Saccare.
 in Sacken. Infaccare.
 unt Sacken. Defaccare. Esaccare.
 Sacrament. verborghenheit. Sacramentum. secre-
 tum.
 Sacrament. onff lieben heren licham. Corpus
 cristi. sacramentum altaris. eucharistia.
 dat men an Salde wyppet. Seminium.
 Sadel op to rijden. Sella. Exedra. dre. sagina.
 ne. salma. me.
 dat men onder den Sadel van tzyrheit legghet of
 byndet. Subsellium. ii.
 Sabelen. Sellare. Arces sternere.
 Saden. sat maken. Saciare. saturare. Refacia-
 re et refaturare per. iterum. Consaciare.
 Consaturare. per. simul. spectaculare.

SA.

Sabichheit. Societas. Saturitas. Amplestia. tie.
 ge Saden. Elixus. Lixatus. a. um unde lixa-
 tura. lixamen. tum.
 ont Sabelen. Desternere. Absellare.
 Saffraen. Crocus. ci.
 Saffranen. Croceus. a. um.
 Saffre. Saphirus.
 Safferschy. Saphireus. a. um.
 Saghe. in H. Bede.
 wair Saghe des monds ind bedyckelike loegen des
 herten. in L. Loegen des herten.
 Saghe. sabel. in A. Abenteuer.
 Saghe host mede to snyden of anders. Sarra.
 farrula.
 Saghen. Sarrare.
 Saghemete. Quisquillie. arum unde Quisqui-
 liosus. tas.
 Sake. Causa. Occasio. Pragma. e.
 Sagen. segen sant. Seminare. Serere. semen-
 tare.
 Sachelich. Seminalis. le. ter. tas. Sacionalis.
 le. ter. tas.
 Saper. seper. Seminador. sator.
 woirt Saper. Semiverbius. a. um.
 samen nigt Sagen. Conseminare. conferere.
 hier ind dair Sagen. Disseminare. differere. ob-
 ferere. Proferere.
 in Sagen. Interseminare. Inferere.
 weder Sagen. Reseminare. Referere.
 tuschen Sagen. Interseminare. interferere.
 tegen Sagen. Obseminare. obserere.
 Sake. Causa. occasio. pragma. me.
 weder Sake. in P. weder Parthye.
 Sake waist. Actor. principalis.
 Sake dyftich off drechtich. Causativus. prac-
 maticus.

Sake

Salie dye coytz voir volbracht is. Paraseymenon.
 en Salie aeverstellen. to bestaen laten. Suspen-
 dere. transigere.
 ten in Salie. Quin. nisi. nisi.
 oir Salie. Occasio. origo.
 Saken. Causare. occasionare.
 ver Saken. missaken. in T. Teunen.
 an Saken. in C. Claghen.
 ver Saling. leuning. Negacio. cetera in T.
 leuninghe.
 ver Saling off ghyeyng. Apotasis.
 Sall. Debet.
 Sale. Aula.
 Sale eyng tempeis. Pastophorium.
 Sale hoeder off gesunde der heren. in G. Gesond
 der heren.
 Saelsch. Aulicus. a. um.
 Sall onder den voir off anders. Solea. ee.
 Sall. sloitze. Sandale. lis. sandalium. lii. so-
 lea. ee. soleola. le.
 Sallen. slotzen maken. Soleare.
 hur dye Sallen bueren. Ohsoleare.
 ont Sallen. Dissoleare. Exoleare.
 Salschken. eyneley woist. Salsicium. cii. lau-
 canica. ee.
 Salde. wunne. in A. gude Adventure.
 Salm. eyn bysch. Salmo. onis.
 Salm spijse. Salmentum. ti.
 gedroeght Salm. lass. Esos. focis.
 Salm in den salter. in P. Psalm in den salter
 cum suis.
 der Salmen eyndrechticheit. Siripsalma. tis. si-
 ripsalma. me.
 der Salmen beschryving. Psalmographia.
 der Salmen schryver. Psalmographus.
 Salpeter. Salpetre.
 Salsse. bepruyff. sapoir. Salsa. veriusa.
 Salt. Sal. falis.
 Saltbat. Salinum. salserium. sulzica. ce.
 dair men Salt maect off verhoipt. Salina.
 Saltmeier off verhoeyer. Salinarius.
 Salt soide. Salsugo. ginis. Salina. ne.
 des ter Saltsoiden hoirt. Salsugineus. salsugi-
 nosus. ras.
 Salten. Sallo. is. ere. fallio. lis. lire.
 ge Salten. Salsus. fallitus. a. um.

onge Salten. Insulsus. a. um.
 Saltung. Salmentum. salsamentum. falsum. si.
 Salter. eyn boick. in P. Psalter.
 Salbe. Unguentum. pigmentum. aromatum.
 Salbe verhoeyer. Miropola.
 dair men Salbe verend. Farmacia. e.
 Salbehuiff dair men sy verhoipt. Miropolium.
 propola. le. seplassum. si.
 Salbe stede to verwaren. Miroteca.
 Salbe dye droeghe is. Xeromirum.
 Salben verhoeyer. Farmocopola. propola. se-
 plassarius.
 van Salben of seepen eyn mengsel. Migma. tis.
 smigma. atis.
 Salben bat off busse. Olfactorium. olfactorio-
 lum.
 des ter Salben hoirt. Unguentarius. pigmen-
 tarius. a. um. aromaticus. a. um.
 Salbe van verheng smeren. Axungia. axuiga.
 ind des dair toe hoirt off dye dat verhoipt.
 axungiarius. ind dair mede to salben off to
 smeren. axungiare. exungiare i. axungiam
 auferre.
 Salben meier of verhoeyer. Mirocopus. Ciro-
 copus. Farmacopola. Unguentarius. miro-
 onis. mirocopista. pigmentarius.
 mit Salben smeren. Ungere. Unctare. Un-
 guentare. Unctitare. Adungere. Perungere.
 Inungere. Linire. Arvinare. Pigmentare.
 Delibuo. buis. bui. butum. tu. Delibutus.
 a. um.
 Salbung. Unctura. Unctio. Linicio. Lini-
 men. rum.
 der Salbungen stede. Terme. arum.
 Salm. mit eyn ander. in A. Al mit eyn.
 Sam. bucht. in C. Clam.
 Sappe. sapt. in C. Coern.
 Samen to gader. in A. Al mit eyn.
 to Samen. in G. to Gader.
 to Samen. in C. Clacheloiff.
 to Samen. in B. By eyn.
 ver Samen. in G. ver Gaderen.
 Sampt. syden. Coctinum. sericum.
 Samptdach. sonaebend. saterdach. Sabbatum. ti.
 mit Sampt. in A. Al mit eyn. et in G. to
 Gader.
 E e

Sanch. Cantus. us. Cantus. ti.
 daeben Sanch. Discantus. us.
 under Sanch. Succentus. us unde Succentor.
 groff Sanch. Tenor unde Tenorista.
 hymmeis Sanch. Armonia unde Armoniacus.
 a. um.
 Sanch den men dem brudegom ind der bruyt sun-
 get. Epithalamum unde Epithalamicus. a.
 um.
 labe Sanch. Ympnus. ympnulus.
 labe Sanch singen. Ympnire. ympnizare.
 laif Sanch singen. Ympnizare.
 laif Sanchs schryber. Ympnigraphus.
 laif Sanchs spreker. Ympnilogus. ympnidicus.
 laif Sanchs schryfte. Ympnigraphia.
 laif Sanchs rede. Ympnilogia.
 den Sanch rechtscapen volbracht. Orthoneume-
 nus. a. um.
 des Sanchs off lieds begynfel. Exodium. dii.
 Sanch den men doet van groten off edelen per-
 sonen in lesterliker materien, in T. Toff off
 rede.
 Sanch den men doet in gebuyge off kerls mate-
 rien. in T. Toff off sanch.
 Sanch anheffen. Intonare.
 des Sanchs off der liebe loff. Odeporium.
 schrey dwoes Sanch. Delos. Trenom. ni. Trena.
 ne. Lamentum. ti.
 Sanch der cleynster vogellien. Mimuricio. onis.
 in den Sanch wat verbaeyngen. Pausa. Pausa-
 cio. Diastema.
 Sanch off gesette van twee verssen. Disticum.
 Disticon. Disticium.
 Sanch eyns manschen. Scicinium.
 Sanch twee manschen. Bicinium.
 Sanch veelre manschen Chorus. ri.
 laister Sanch van stynckender snoder materien.
 Tragedia.
 hulof Sanch. Hysmenechion.
 suet Sanch. Liricus. Perliricus. Melos. Iodis
 et Melos inde Neuma. tis. Modulacio. Me-
 lodia. Melodiana. tis. Symphonia Armo-
 nia. Melopeius. Modulamen. Modulancia.
 doden Sanch. Nenia. nie. Delos.
 des tot dorp Sanch gehoert. Comedicus. Comi-
 cus. a. um.

dorp Sanch. Comedia. e.
 van Sande of erden eyn anschoet van waters
 wegen. Alluvium. ii. Alluvio. onis. Allu-
 vies. ei. Colluvium. Colluvio. onis. Col-
 luvies. ei.
 dye geSandt is. Angelus. apostolus. legatus.
 missus. paranympus. nuncius.
 Sanch. wepck. in S. Sachte.
 Sanchlich. in S. Sachlich.
 Sanghboick. Cantuale. gradale.
 Sant. Arena. sabulum. li.
 Sandich. Arenosus. fabulosus. tas.
 Santstede. Arenarium. rii.
 oever Sant. Sabbura. re.
 Santsteyn. Lapis arenalis.
 cleyn Santhoip. Sorica. ce.
 Santrose. in C. Carthuser.
 Sapp. Succus. succulus.
 upt Sappen. Exuccare.
 Sappich. Succulentus. ter. succulencia.
 vol Sapp. Succosus. succidus. tas.
 Sappich maken. Succare.
 Sarch. Tumba.
 Sarchsteyn. Sarcophagus.
 doden Sarch. Tumba. sarcophagus.
 Sardoich. busteyn. arres. Arracium.
 Sasse. Saxo. onis.
 Sassenlant. Saxonia.
 Sassen mensch. Saxonicus. saxo. onis.
 Sassen sprack. Saxonicum.
 Satt. Satur. faciat. saturatus. a. um.
 Satt maken. in S. Saden.
 Sait. in C. Cam.
 alreley Sait. Semen. sementum. feminium. fe-
 minarium. sementis. tis. ti scilicet frugum.
 Sait tijt. Sementis. tis.
 Sait vat. Seminarium.
 Saitlich. tot sait gehoerende. Seminalis. le. ter.
 tas. facionalis. le. ter. tas. sementinus. fe-
 minarius. a. um.
 hur Sate. opfate. Propositum. exprecogitato.
 deliberate. deliberanter. voluntarie.
 Sait der naturen. Sperma. tis. virus. semen.
 dat de Sait wordt in testament. Legatum. ti.
 den wat de Sait wordt. Legatarius.
 op Sate van gwader leere. Secta. te.

beſatt. bekommert. Arrestatus. detentus.
 Satersdach. in S. Sampsdach.
 Schab. eyn beſubt onreyn wiſſ.
 Schabben. in C. Crouwen.
 Schabbende. in C. Crouwende.
 Schabber. in C. Crouwer.
 Schaich. in B. Begn.
 Schaichen. Scacare.
 Schaichſpel. Ludus scacorum. scacarium. ſti-
 padium.
 Schade. in H. Hynder.
 dye ſteeds Schaden lydt of doſt. Iactuarius.
 rii.
 Schade donn. ſchedigen. in D. Deren.
 Schade. ſcheme. Umbra. umbrellā. ſcena. ne.
 tipus ſ. inviſibilis.
 Schade of ſcheme der duble dye buyt maſien. Fu-
 gillatores.
 Schade of ſcheme dye bygt beſpynnet ind ſmal
 epudet. Conoides. diſ.
 Schade of ſcheme die gelijc int lang ſpēcht recht.
 Chelyndroydes. diſ.
 Schaderende of beſende ſald liden. Frugueio.
 tis. tire.
 Schaffen. beſtellen. in O. Ordinieren.
 Schaffener. rentmeiſter. in F. ontſenger.
 Schafriet. Iuncus. papapirus. corroſivus.
 Schaffel van holt. Aſſula. le.
 Schaffel van enighen dyng. Perifima. quiſqui-
 lie. arum. quintilie. arum. ramen. nis. ra-
 mentum. ti. ſtrigmentum. ti.
 Schall. geluydt. in C. Clanch.
 Schallen. luyden. in C. Clynchen.
 Schale. verſlagen als dyanch. Defectuoſus.
 Schael. baſt. in B. Barch.
 Schael van appel of beren. Perifoma. Peripſi-
 ma. me.
 Schael van en ey off anders. Teſta. Cortex.
 Schael of holſter van der not. Culleola.
 Schalle upt to dymchen. Phiala. Crather. Ci-
 phus.
 Schallſchat. Arrabo. onis. arrabona. e.
 gewicht Schalle. Trutina.
 der gewicht Schalle gat dair ſp in werbet. Agi-
 na. ne.
 Schalch. Nequam.

Schalch weſen. Nequitare neutraliter. Nequi-
 tari deponentaliter.
 Schalchheit. Nequicia. Nequiciola. Ribalde-
 ria. Felonia.
 Schamen. ontsaen. Verecundor. aris. Erubere.
 beſcere. vereri. pudere. per pudere.
 Schamen. ontsaen um en anderen. Propudere.
 Prepudere.
 weder Schamen. Repudere.
 Schamgachel. Cephat. in A. Aff.
 Schamp. ſchmip. in S. Schmip.
 Schampen. ſpotten. in A. Affen.
 Schamplien. in B. Bultze.
 Schampen. aſſchampen. Fallere.
 et Schaempt. Pudet. Dispudet. Depudet. per
 valde.
 Schande. laſter. in H. Hoen.
 Schande. in C. onCere.
 to Schanden maſien. in D. verDelligen.
 Schape. ſpynde. in C. Caſt.
 Schaip. Ovis. Ovicula. Bidens. Duidens.
 Ovilla. Ambidens habens ſuperius unum
 et inferius unum. Arva. ve. Balans. tis.
 Laniger. ra. rum. Berbica. ce.
 wnt Schaip. Mala. le.
 bet Schaip. Baſſa. ſe.
 Schaip dat mang kunne iſ ſ. weder. Aries.
 Vervex.
 Schaip dat mnt twen ſameren geoffert wordt.
 Ambega. ge. Ambigena. ne. Ambogna.
 Schaip dat onder den dunch ſale iſ. Apica.
 ce.
 Schaip dat aſſighe warde hebet. Cinerica. ce.
 Schaip dat geluydt iſ ſcilicet hamel. Muto. onis.
 alt Schaip Odafia. ſie.
 Schaipſherdde. Ovilio. oplio. onis.
 vederſte Schaipſherdde. Archimandrita.
 Schaipſtong. eyn cymt. Agnigloſſa.
 Schaipen. Ovinus. a. um.
 die der Schaipe ingewende beſunt um dair upt
 wijchlen. Oviſpex.
 Schaipſhant. Moleſtra. tre.
 Schapeller der geordender luyde. Scapularis. re.
 ſcapulare. ris. Armelaus.
 ge Schapen. in M. geMaecht.
 wan Schapen. ſelick. in C. Epſlick.

ge Schapen. gestalt. Dispositus.
 yst ge Schapen. Prothoplastus hic prothoplas-
 res huius Prothoplas-
 weder. andertwerf Schapen. Replasmare.
 Schapunge. schapenisse. Plasma. plasmatura.
 factura. formatura.
 Schare. in H. Hereschare.
 Schare van verd ruten. Alaris. ris.
 van Schare tot scharen. Catervatim.
 die in der Schare of here steeds is. Caterva-
 rius.
 ge Schart. Turmatim. Turbatim. Aciatim. Ca-
 tervatim. Coatervatim.
 Scharen. Coatervare. Catervare.
 Schaire. oever. in B. Woist by den water.
 des Schairs of oevers byking. Allivio. onis.
 Allivies. ei. Allivium. vii.
 Schairpost. stutte. Pila. le. Sustentaculum. Su-
 stentamen. tum. Flustrum. Destines. Tibi-
 cen.
 Schairen. stypzen. Sustentare.
 ge Schairen. Rasus. confus.
 onge Schairen. Inconfus.
 Scharff. Testa. testula et testu indeclinabili-
 ter unde testus. a. um.
 der Scharber bele by eyn. Testacium. cii.
 Scharff. en half pennynck. As. assis. obulus.
 Scharlaken. Scarleticus.
 Scharley. eyn ruyt. Scarlegia.
 Scharn. vleischuyff. Macellum. macellulum.
 carnarium. rii. carnificina. lanitorium. na-
 eera. re.
 Scharp. supr. in A. Amper.
 Scharp. Acutus acumineus. fragosus i. asper.
 oxus. salebrosus. centus. centicosus. scau-
 rus. scruposus. a. um i. asper.
 dat Scharp of synz van enighen metall of yse-
 ren plump. stump of sleet maken. Obturare.
 retundere.
 dat Scharpe hanten of eggen heft. Oxiga-
 nus
 Scharp. rufsch. rutwe. Abruptus Scopulosus.
 tas. ruposus. tas. asper. a. um. tas.
 Scharpe rutwe sted. [i. stede.] in B. Rume scarpe.
 Scharp maken Acuere. aperare. molere. pro-
 prie ferrum acuere.

Scharpicheit. Acucio. acutus. us. acuitas. acu-
 tela. scrupositas. acumen.
 Scharplich. Acutim.
 Scharpwegich. Ruptuosus. tas. ruposus. tas.
 amfragosus. tas. anfractuofus. tas. scopu-
 losus. tas.
 Scharren schubben. Scalpere.
 Schairsteyn. Caminus. ignearium. Focarium.
 Scharben als hoil. Conscindere.
 Schat. Thezaurus. gaza. gazula.
 Schat gaderen. Thezaurare. thezauzare.
 Schat verwaerre. Thezaurarius.
 Schatwaerre des henschers. Arricharius. apocri-
 farius. archanius.
 Schatter. Exactionator. exactor. angarius. ex-
 tortor. bedellus. compulsor.
 Schatstede. Thezaurarium. gazophilacium. cor-
 bonan. erarium. rii. Exedra. dre. gazetum.
 ti. gazophilax. cis vel gis.
 Schatten. Exactionare. talliare. exigere. ex-
 torquere.
 Schatten. werdepnen. in A. Achten.
 Schatting of tribunt dat dne huyren tegen ryst-
 misse oeren herscap geben. Nefrendicium. cii.
 Schatting off tribunt int gemeyn. Exactio. Ex-
 actionacio. Extorsio. Tributum. Munium.
 nii. Tallia.
 die Schatting geest. Tributarius. Muniacus.
 Schatwaerre des gemeynen lands. Tribunus.
 Schait umd habe dair in to schutten. Inclu-
 sura.
 Schaiter. Inclusarius. Inclusor.
 Schataissel. in S. Schaitspel.
 Schaitze. in C. Cucke.
 Scharren. in G. Gahelen.
 Schabe. Dolabra. dolabella. dolabrum. do-
 labellum. dolumen. planatorium. Leviga-
 ge. scabrum. scabrellum. ascia. Asciola.
 Bipennis.
 Schaben. Dolabrare. exasciare. asciare. levi-
 gare. radere. corradere. abradere. Rasa-
 re. rasitare. verro. ris. rere. verritare.
 Converrere. per. simul. everrere. per. ex-
 tra.
 der Schaben yser of bentel. Scobs. bis. Bi-
 pennis.

Schaber des holtes. Strigliarius. dolator. ex-
sciator. levigator. rasor. Corrasor. abrafor.
rasitator.

Schabynge. Dolatura. Dolacio. Rasura. Cor-
radium. Corrasio.

Schaffel. Dolatura. Rasura. Quisquillie. arum.
dat to Schaben begweme is. Dolatilis.

Schabestede. Dolatorium.

Schebbich. in G. Gindich.

Schepde. Vagina. Vaginula. Bagina. Baginula.

Schepdemaker. Vaginator. baginator.

van Schepden trecken. Evaginare.

Schepden maken. Vaginare. baginare.

Schepden. reysen van malckanderen. Recedere.

Abcedere. Abire.

Schepden die echtschap. Divorciare.

Schepdynghe der echtschap. Divorcium.

Schepden. deynen van een. in D. Deynen.

onber Schepden. onberdeylt. Indivisus. insepara-
tus. Indisiunctus.

onber Schepden. Distinguere. subdistinguere. Di-

videre. subdividere. Determinare. Designa-

re. Punctare. specificare. Discernere. Dig-

noscere.

Schepden. in S. Soynen.

burbe Schepden een in of stede. Prefigere. Pre-

finire. Prestituere. predestinare. Prenotare.

presignare. determinare.

uytge Schepden. behalven. in A. Ann.

be Schepden deyl. in A. Antale. [l. Andeyl.
Antael.]

be Schepden. berichten. in A. Antwerpen.

ber Schepden. sterben. in H. Kuymen van den
leven.

onber Schepden. in D. onder Daen.

Schepdynghe der wege. Divorcium. Diverticu-
lum.

Schepdynghe van twee off meer lantscappen. in
A. twee off meer off vele Lantscappen.

ber Schepdelich. Divisibilis. le. ter. tas. Par-
tibilis. le. ter. tas. segregabilis. le. ter.

tas. Distinguibilis. le. ter. tas. separabilis.

le. ter. tas. sequestrabilis. le. ter. tas. Di-

scernibilis. le. ter. tas. secernibilis. le. ter.

tas. Disiungibilis. le. ter. tas.

onber Schepdelich. Indivisibilis. le. ter. tas. et

cetera. prepone in hijs precedentibus ad-
iectivis in ly. ber Schepdelich.

ber Schepdelich adverbialiter Separatim. femo-
tim. segregatim. Disiunctim. Divisim. Di-
stinctim. sequestratim.

Schepdsman. soynre. breedmaker. Compositor.

Pacator. Pacificator. Placator. sequester.

Concordator. Conciliator. Reconciliator.

Opipator.

dat uytge Schepden wordt. Exceptorius. a. um.

be Schepdelich. in H. Hedelich.

uyt Schepden. Excipere. Demere. Eximere.

onbe Schepdelich. in H. onHedelich.

dat uytge Schepden is. Exceptus. Exemptus.

Demptus. a. um.

onber Schep. bozwarde. in O. Onderseheit.

onber Schep. wesende. Differre. Distare. Diffe-
renciare. Referre.

sonder onber Schep. Indifferenter.

mpt onber Schepde. Dempto. salvo. Excepto.

Condicionato.

onber Schepdenheit. Discrecio.

Schedel. hofst. in C. Cop.

Schepdel op den hofde. Discrimen. Grana. Gla-
bella.

Schepdel off werbeltop. Vertex unde Vertico-
lus. a. um.

onber Schepdelich. Distinctim. sparsim. Divisim.
segregatim. Disiunctim. Differenter. Parti-

tim.

be Schepdelich. in H. Hedelich.

Schepdelich. in D. Derlich.

on Schepdelich. in D. onDerlich.

Schedigen. hunderen. in D. Deren. et in S.
Schaden doen.

on Schedelich. Indemnitas. ne unde Indemniter.
Indemnitas.

Schepff. sijn. to warff. Obliquus. tas. Trans-
versus. tas. Transversalis. le. ter. tas. Pla-
gius. a. um.

Schepff. sijn. to warff maken. Obliquare. Exe-
quare. Transvertere. Transversare.

Scheffener. in M. Mumber.

Schefferlich. onderwonderlich. in D. Doenlich.

Schessich. in D. Daal.

Schel. in C. Clanch. et in B. geBrecht.

tton Schelich. in D. tton Drechtich.
 Schelen. in B. geBrecken.
 Schelen. in D. ontDagen.
 Schelung. in B. Babilung.
 Schele van gesicht. Luscus.
 Schelechlich. in T. Lijpetchich.
 Scheelheit. Lippitudo. Epiphora.
 Schelden. straffen. in B. Berispen.
 Schelder. straffer. in B. Berisper.
 Schelden. huylen. in H. Hampien.
 Schelden. verwanten. Improperare. Rixor. aris.
 Obiurgor. aris. Contendere. Imputare.
 Scheldung. verwijting. Contencio. Impropera-
 cio. Improperium. obiurgacio. Rixa unde
 Rixosus. ras. Imputacio.
 Schelle. in B. Belle.
 Schellen klepel. Tyntynnabulum. Tonabu-
 lum.
 Schellen. cloppen bur den doeren. in B. Boit-
 hen. schellen.
 Schellen. die schale asdoen. Decorticare.
 Schelwort. eyn cruys. Celidonia.
 Scheeme. in S. Schade.
 Scheemen. schade geven. Umbrare. Adum-
 brare.
 aeber Scheemen. Obumbrare.
 Scheeme off schade der dubel die buye maken.
 Fugillatores.
 Scheemlich. Umbratilis. le. scenicus. a. um.
 Scheemfel. Umbraculum.
 vol Scheems of donker. Umbrosus. ras.
 Scheemstede der beesten in den busch tegen die
 heptste. Estiva. ve.
 onder den Scheeme des somers resten. Estivare.
 cetera de ly. Scheeme. in S. Schade.
 Schemde der leede. Genitalia. pudibunda. pu-
 denda. nates. virilia. Rinoceros rontis s.
 virorum. Inhonesta. Ignominiosa. turpia. ve-
 renda. peeten. tinis.
 Schemde. in S. Schande.
 Schemel. in H. Hoessich.
 on Schemel. in T. Testerlich.
 Schemelheit. Verecundia. pudor. Pudencia.
 pudicia Erubescencia. Rubor. ruboris.
 on Schemelheit. Impudencia. Impudicia. In-
 verecundia. Ignominia. Turpitude. propu-

dositas. propudor unde propudose adver-
 bium.
 on Schemel syyl. Propudium. dii.
 on Schemel sich to halben. Propudiare.
 on Schemelich veronCupfchen. Impudicare. In-
 cestare. stuprare.
 ber Schemen. in B. Blameren.
 ber Schemunge. Infamacio. diffamacio. confu-
 sio. fac verbalia de verbis in ly. Blame-
 ren in B.
 ber Schemyt. de hoc similiter fac.
 Schentch. die schentit. Pincerna. Caliculis. in-
 declinabiliter. propinator.
 Schentch. in H. Ham.
 Schentchel. Anca.
 Schene. schenkel an den beyn. Poplex. Tibia
 unde Tibialis. le. ter. ras.
 Schentcheber. scherwier. Pifana.
 Schentchebiers. scherwier dat. Pifanarium.
 Schentchen. dyncken. langen. Propinare. pro-
 pinitare. Potare i. potum dare.
 Nota. residuum de Schen sequitur post
 ultimum de Scheep. in ly. Schentch-
 huiff.
 Scheep int gemeyn. Navis. Navicula. Caudea.
 Literis. Scapha. Gaulus. Lembus. Lem-
 bulus. Caupulus. Liter. Carabus. Lembus.
 Puppis. Amplusum. Archa. Achatus est
 Navicula. Navicella. Ratis. Raticula.
 ber Schep to beyden syden apen dat heyt eyn pont
 ind eyn verscheep an den rueder eynde toe ind
 an den boordersten eynd apen dat heyt eyn pij-
 per. ind beyde dese scheep heiten Podonium.
 nii.
 Scheep dat ront is. Gulus. li.
 rebijr Scheep. Litoraria. Trabaria. rie. Can-
 dica. ce.
 Scheep mit eynen holt gehoutwen. Catafscopus.
 pi. scapha. phe.
 versyne Scheep idem.
 Scheep tot verden. Ypogabus.
 Scheep dairmen op wandert s. eyn heren scheep.
 Istega. ge.
 dair men Scheep tommert. Navale. lis. Tex-
 trinum. ni.
 roiff Scheep. hic Paro. onis. Parunculus. li.
 Mio.

Mioparo. onis f. de viminibus et coreo. subactiva. scalaria.
 see Scheep. Strataria.
 Scheep der weberschen. Panulea. lee.
 Scheep dat krum is. Musculus. li.
 schep Scheep. dyesscheep. Hypus. pi.
 tabern Scheep. idem.
 Scheep van sprien. Portemia.
 visch Scheep. Verriculum.
 groot Scheep myt dyen onderslegen. Trieris. ris.
 Durco. onis.
 Scheep dat twe roeybenche hebet off dy off vier off vyf off seff. Biremis. me. Tiremis. me. Quadriremis. me. Pentiremis. me. Exquirmis. me.
 en groot see Scheep. Plagaris.
 Scheep dat holt buert. Calaria. rie.
 vischer Scheep. Scapha. phe.
 Scheep dat last dreghet. Corbita. te. Caldica-
 ria. rie.
 snel Scheep. Celox. celotis et Celonis. Celundria vel Celuntia. Celonix. Liburna.
 Scheep dat genomen is. Decentrix.
 Scheep dat lanch ind snel is f. eyn vardsse. Dromo. onis.
 to Scheep varen. Navigare.
 Scheepverdrich. Navigabilis. le. ter.
 Scheep ter roymanscap. Barca.
 Scheepstrijt. Navimachia. Naumachia.
 eyn Scheep myt der lijnen voorttrecken. Remulcare.
 dair die Scheep en tijtlanck vertueben. Stacio. onis. staciuncula.
 eyn snel Scheep. Anquiromagus. Barcula. Barcella forte eyn vardsse.
 Scheep dat men roeyet ind seylt. Actuaria.
 grote Scheep. Carpasia. Arodo. Rodia.
 royt Scheepken. Caupulus.
 Scheep dat clem is. Cercillus. Cumba. Cimba. Musculus. Faselus. Faseolus. Legia. Lembus. Lembulus. Caupilus. Linter. ris. Carabus. Leus. lei. Radius. Radiolus.
 clem Scheep f. en hoit dat men in eyn groot scheep sett of dair achter an henght. Scapha. strigula.

Scheep van ruebeken ind leder gemaect. Mioparo. onis.
 Scheep van den lande in dat water trecken of dregen. Deducere.
 Scheep van den water an dat lant trecken. Subducere.
 Scheep ankeren. Anchorare.
 Scheep ontanckeren. Exanchorare.
 der Scheep veelheit off vergaderinghe. Classis sis Navigium. gii. Stulus. li.
 Scheep vergaderen. Conclassare.
 der Scheep toehompt. Catuplus. pli.
 Scheepman van den helsen scheep. Caron. onis.
 Scheepman. Nauta. Naclerus. Navigator. Ampnicola. Proreta. Classicarius. Egeator. toris.
 die to Scheep umt syn loyn beert. Epibata. re. onnutte Scheepbracht als van stegnen. sande of erden. Sabura. re.
 Scheepsch. Nauticus. a. um. Navalis. le.
 Scheepmans stoil. Amplusra.
 des Scheeps achterste deyl. Puppis.
 des Scheeps vorderste deyl. Prora.
 des Scheeps myddelste deyl. Carina.
 des Scheeps deyl dat tuschen den myddelsten ind den understen deyle is of dat tuschen den achtersten ind myddelsten deyl is. Ratis. ris.
 des Scheeps deyl dat dem water neeste is. Cinba. Cumba.
 des Scheeps hol syden. Forinavia.
 des Scheeps vorderich dair sych dat water bergadert. Sentina. ne.
 Scheeployn. beergelt. Nabulum. li. Naulum. li. in den Scheep die reepe off touwe an den alre vorderen eynde. Saphon. onis.
 in den Scheep die reepe off touwe dair men dat seyl off segel myt optrecht. Rudens. ris.
 des Scheeps habel of lijne dair mit men dat an lant bestichet. Prosineum. ei.
 des Scheeps habel. Scapha. phe.
 des Scheeps lijne dair die perde of lunde dat myt voort trecken. Remulcum. Promulcus. ci.
 des Scheeps roeder. Amplusre. tris. Gubernaculum. Themon. onis. Plectrum. Plectellum.

des Scheeps touw. seyle off reepe die den mast
halden. Antempna. ne.
des Scheeps valsch gehepen en ra dair dat se-
gel of seyle angebesticht is. Antempna. ne.
des Scheeps roepbencke. Transtrum. tri.
des Scheeps roegater dair dpe ryemen in liggen
of doirgaen. Forus. ri. Columbaria. rie.
des Scheeps mastboom. Malus. li. ind dat hoich-
ste van den mastboom dair die reepe of lijnen
sich vergaderen. Carthesium. ind dat wympel
op den mastboom. Cherutus. ti.
des Scheeps holter dair die mastboom an gebestet
is. Parastrata. te.
Scheep reitscap dair myt men die scheep in die
haben brengt. Pulvinus. ni.
in den Scheep die lederen of lijnen band dair men
die roepryemen myt byndet. Sturpus. pi.
in den Scheep eyn sturboom. Trudes. dis. Con-
tus. ti.
des Scheeps anker. Anchora. re.
tot den Scheep pseren of holtten haelke den men
op dat lant in die erde sleit dat scheep dair an
to merren. Tonsilla. le.
in den Scheep dair men die ryeme an bestet.
Scalinus. ni.
des Scheepmans hemerken of reitscap dair mit
he den roepluden en teyken duet. Porticulus.
portisculus.
des Scheeps wech van binnen. Agea.
des Scheeps oirt by den mast. Anquina.
in den Scheep die ryemstede. Casterium. rii.
des Scheeps eyne helste als die dypch dair aff.
Carina ne.
des Scheeps underste deyl neest den water. Cum-
ba. be vel Cuba. be.
des Scheeps segel of seylz. Velum. Arthenum.
Carbasus in plurali Carbasa.
des Scheeps cleyn segel gehepen henneken of
bonet. Dalum. li.
Scheepbrekling. Caribdis. Naufragium. gii.
Naufragium. gii.
des Scheeps wech ghelbende dair dat hyne gheit.
Sulcus. ci.
eyn Scheepseel of reepe. Camellus. li.
des Scheeps alreley gereyscap. Armamentum.
armamenta.

Scheepbreklich werden. Naufragor. aris.
die Scheepbreklich wurd. Naufragus.
dair die Scheeplunde nae baren in den meere of
nae den hyntel die wech gheit. Strataria.
rie.
meer Scheepmeker. Strator. ris.
der Scheeplunde roepe. Celeuma. tis.
Scheepbart. Navigium. gii.
Scheephaben. in H. Haben doz die scheep.
Scheeps. Nauticus. a. um. Navalis. le.
des Scheeps verwaerre of meker. Navicula-
rius.
des Scheeps patroen of meker. Patronus. Nau-
picus. Navarchus.
des Scheeps regiment hebende van der kost ind
anderen berichte. Naustologus.
Schepel mudde. Scepelinum. modius.
Schepen. Scabinus.
Schepen stail. Sedes scabinatus vel scabina-
lis.
Scheppe dair men mede schept. Hausorium.
Scheppen. in H. Putten.
Scheppen. in M. Maechen.
Schepper. Creator. Plasmator. factor. Con-
ditor.
Schepsel. in C. Creature.
samen Scheppen. Concreare.
Nota. van Scheper cum suis in H. Herde.
Residuum de Schen iam sequitur.
Schenckeluyss of stede. Propinatorium.
Schencken. lastren. in B. Blameren. et in G.
aeberGeben.
Schenen ind beyne der lunde. Sarabellum. li.
la. lorum.
pseren Schenen of beyne gewant. Caliga. ge.
ocree ferree. et in B. Beyne gewant.
tot den Schenen of schenckel hoerende. Tibianus.
a. um.
Schene. Tibia. bie.
Schenckich. in C. onErlich. et in L. Tesler-
lich.
Schencklike nerong doende. Turpilucrus. a. um.
Schencklike nerong. Turpilucrum.
Schere tot doich. Forfex. forficula.
Schere hair mit to snijden. Forpex. Forpicula.
Tonsilla.

Schere

Schere der snede. Forceps. forcicula. pluraliter hii Formicales. lium.
 Scheren. Radere. abradere. rasare. rasitare. tondere. tonditare. tonsitare. attondere. detondere. per. valde contondere. per. simul. retondeo. per. iterum. subtondeo per. parum vel post vel subtus. circumtondeo. per. circum.
 Scheren to gronde. Arradere.
 af Scheren. Abradere.
 samen Scheren. Corradere.
 uyt Scheren. Eradere.
 Scherpng. Tonsura. rasura. Corradium. Corratio unde Corrasim adver.
 Scheerhuyff aff stede. Tonstrina. Tonforium.
 Scheerre. Rasor. Tonfor.
 Scheerrestje. Tonstrix. Tonstricula.
 Schermerff. [denkt. te lez. Schermess.] Ralium. Rasorium. Rasoriolum. Novacula. le.
 Scherbeer cum suis. in S. Schenckber.
 Scherne. in B. Wytze.
 Schermen. Dimicare Gladiare.
 Schermer. in S. Swertspelle.
 be Schermer. in T. verLoisser.
 der Schermer spijse. Miscellaneum nei.
 be Schermen. beschudden. Defendere. Defensare. Tuor. eris. sed raro Tueor. eris. Tutor. tatis. Tutelare. Protegere. Cluere. precludere. stipare unde stipatim adver. Instipare. per. in. aut valde Obstipare. per. undique vel contra. Re. per. iterum. sub. per. subtus. vel post vel parum Tendere. Tensare. Tensitare. Protensare. Protensitare.
 be Schermlich. Tutelarius. a. um. Protectorius. Defensorius et reliqua adiectiva de verbis in ly. be Schermen.
 be Schermng. beschuddng. Defencio. Defensaculum. Tutela. Tutelacio. Tutelamen. Tutelatus. us. Tutamen. tum. Protectio.
 be Schermng. in A. berAntwerdng.
 die sich be Schermt. in A. die sich verAntwert.
 be Schermng. in T. berLoissng.
 be Scheren. Fatare. Periodare.
 be Schert. Fatatus. Periodatus. a. um.
 Schertz. schamp. in B. Buerde.

Schertzen. schampen. in B. Buerden.
 Schebe. dese. Festuca. Napta.
 Schebersteyn. in T. Lege.
 ge Schicht. in D. Dalt.
 wan Schicht. in D. onbeDacht.
 Schicken. bestellen. in O. Ordineren.
 Schicken. blyghen by syden. Seponere. Reponere.
 Schicken. senden. Dirigere. Destinare. Legare. Translegare. Portendere. Deputare. Transcludere. Grumare. Mittere. Mittitare. Misfare. Missitare. Vovere hec omnia pro destinare.
 be Schicken. vetermen. Ordinare. Deputare. Disponere.
 be Schicken. in R. Regieren.
 be Schicker. in R. Regierre.
 ge Schicht. gestalt. Compositus. benedispositus. beneformatus. beneordinatus. a. um.
 unge Schicht. ongestalt. Indispositus. Deformis. Distortus.
 Schicken. blyghen. buegen by eyn. Iungere. Coniungere. Applicare. Iugare i. Copulare. Coniugare. Dirigere. Apponere. Combinare.
 be Schicken dat got op eyen doot. Fatare. Periodare.
 uyt Schicken. uytenden. Emittere. edere.
 in Schicken. insenden. Immittere. Indere.
 die to Schicken begwene is. Missibilis. Emissibilis. Transmissibilis.
 boir Schicken. boirsenden. Premittere. Predestinare.
 weder Schicken. wederenden. Remittere. Redestinare.
 aber Schicken. abersenden. Transmittere.
 bur Schicken ter ewiger selicheit. Predestinare.
 uyt Schickng. uytendng. Emissio.
 be Schickng van gaide. Fatacio. fatum. ti. periodacio hec periodus. di.
 tot sulker be Schickngen hoerende. Fatalis. le. ter. tas.
 Schicklich. boichlich. Iungibilis. Applicabilis. Combinabilis. Dirigibilis. Iugalis. Iugabilis. Coniugabilis. le. ter. tas.
 Schicklichkeit. boichlichkeit. Forma ex adiectivis in ly. Schicklich. [l. Schicklich.] boichlich.
 F f

Sicklick. [*l. Schicklick. Zie in O.*] in *O.*
Ordinerlick.

die steeds geSchickt wordt. Missaticus.

dat geSchickt wordt snellich an belen enden als eyn
oghe of herte. Emissicius. Emissirius. a. um.

beSchpde. listich. in *C.* Cloich.

cippel Schpde.

geSchpen. Fieri.

et geSchpe. Fiat. Amen.

mach geSchpen. in *A.* by Abenteueren.

geSchpen. geballen. Accidere. Evenire. Con-
tingere. Cleopare. Vergo. gis. gere.

et is geSchpet. in *B.* et hest spch geVoirt.

Schilling. Solidus. Ciclus.

twelf Schilling. Ferto. onis. marca. ce.

der Schilling ontfenger off die dair umd dgent.
Solidarius.

Schilt. in *B.* Bokeler.

eeyn Schilt die form van eynre mannen hebbende.
Pelta. te.

Schiltmecht. in *H.* Haisman.

Schiltped. Tortuca. decades.

mit en Schilt spch to decken. Clipeare.

die mit Schilde bedect is. Clipeatus. Scutatus.

die mit den Schild spch behelpen kan. Scutatus.

Schildmeier. Scutarius.

dair vele Schilde synt. Testudinetum.

Schilt die ront uptgebullet is. Testudo unde
Testudineus. a. um.

Schilven.

Schym. stech. vanderen. Methadus. Vadum.
Braceum.

Schymmel in den hode. Mucor. coris. Mu-
cus. ci.

Schymmel maken. Mucidare.

Schymmelpch. schymmelechtich. Mucorosus. tas.
Mucidus. a. um.

Schymmel barwe. Subgriseus. a. um.

berSchymmelde wtuechtige noete. Albane. na-
rum.

Schym. schertze. in *B.* Buerde.

Schym. spot. Derisio. Illusio. Subsannacio.
Ridiculum. Ludibrium. Ludificacio. Deri-
fus. us.

Schympen. in *A.* Affen.

beSchympen eynen spelende. Ludificor. aris.

Schympende. spottende sake of materie. Ridicu-
lus. a. um.

beSchympend. bespottend woirt. Vah.

Schymper. spotter. Derisor. Illusor. Ageneus.
Subsannator.

Schym. schamper. spaetsch. Ridiculosus. tas.

Ridicularis. le. ter. tas. Ludibriosus. tas.

subsannativus. Derisorius. Irrisorius. far-
casmicus. a. um.

Schijn. in *G.* Glantz.

Schijnen. in *B.* Blencken.

Schijnen. in *B.* geVeren.

voirSchijnen. in *B.* voirBlijcken.

seer Schijnende. Ephebus. bi. als eyn schoen
ionck gesel sonder bart. Ephibiolus. di.

berSchijnng. in *A.* Apenbairng.

berSchijnngen. in *A.* Apenbairren.

voirSchijnich. clair. in *B.* Baer.

Schijnlich. schynverlick. in *A.* Apenbairlich.

et Schijnt. et lett. et blick. in *B.* et geVeert.

Schynbele. Chilindrum. dri.

Schynnen. billen. hant astrecken. Excoriare.
Discoriare.

Schynnen roben. in *M.* Nemen.

Schynre. in *H.* Roeben.

Schynre. byre. Excoriator. Discoriator.

Schynren. luden. in *D.* Dynren.

Schyp cum suis et cetera hyr af steit vele in
S. Scheep.

Schyer. snel. in *B.* Bald.

Schyer. altomall. Penitus. Totaliter. Integra-
liter.

Schyer. asdan. in *B.* Bald.

berSchyeren. berroepen. Imprecari.

Schypeten. Sagittare. Iaculari. Crispate. Obeli-
lare.

myt Schypeten. Coniaculor. aris.

berSchypeten. verschicken. in *A.* Anxten.

berSchypetng. in *A.* Anxsfeldich.

berSchypeten als water. Desluere.

beSchypen bedyrben in *D.* beDyegen.

beSchypen. in *D.* beDyeger.

Schypbe. Rotunda.

Schypbe. taffel. in *D.* Disch.

Schypbe. trille. Circulus. Circularis.

Schypbe in den worttaffel byede. in *B.* Bycke.
Schyp.

Schjben. in H. Heulen.

Schoe. Calceus Calciamentum. Ypodema. tis.

Schoe een kepers of hoenngs. Milles.

hoben Schoe. Baxe. Baxea. ee.

bat Schoe. Sotular. ris. sotularis. ris.

geburs Schoe. Pero. onis. Culponeus. ei.

suike Schoe an heinde. Peronatus.

Schoe den men met regmen to bindet. Obstri-
gillus li.

Schoesnoir of roem. Pedux. cis.

van den Schoe een leyst. Calciarius.

Schoemeker. Sutor. Calcifex. Calciator.

Schoon updoen. Excalciare. Discalciare.

Schoedubel. haller. in B. Budde.

des Schoemakers afgesneden lappen. pluraliter.
Succisiva. orum.

Schoemakers mess. Alifolium. Ansatum. An-
sarium.

Schoemakers neppinge. Sutura.

Schoemakers gadem of neystede. Sutorium. su-
trinum.

des tot des Schoemakers neppingen hoirt. Suti-
lis. le. ter. tas.

Schoen antrecken. Calciare et Calcerare.

In of onder den Schoenen die dreck. Baltea. tee.

Schoebe van en visch. Squama. e. Squamula.

Schoeben asdoen. Squamare. Desquamare. Ex-
quamare.

Schock is een getal van ix.

Schol. een visch. Pecten. nis.

Scholder. in A. Assela.

Scholder der menschen. Scapula.

Scholder der dyere. Armus. mi.

tuschen den twee Scholderen dat spatium heit
Interfscabulum. li.

Scholderen breen. Expatulor. aris.

groit. brydt Scholderich. Spatulatus. spatulo-
sus. tas. scapulosus. tas.

Schole. Scola. le. Studium. Studiolum.

en hoghe Schole. Gignasium. sii.

kleene Schole. Gignasiolum.

die oberste Schoolmeister hyr af. Gignasiarches.
in der Schole een meester of doctoic. Gignaso-
phista.

Schoolmeister. Rector scolarium. Magister sco-
le.

Scolaster. Scolasticus.

Schoetre. in D. Discipel.

der Schoetre off geistliker lunde strafunge die sa-
liden. in D. Disciplin.

des ter Schoelen hoirt. Scholaris. re.

setzen gwaalt Schoetre. Discolus.

met Schoetre. Conscolaris.

der Schoetre vergaderung of beelheit. Farrago.
ginis.

Schoelg. Scolasticus. a. um. Scolasticalis. le.
ter. tas.

Scholpe van en visch. Ostra. tre.

Scholpe. in M. Moschel.

Scholt die du schuldich bist. Debitum.

Scholt die men dy schuldich is. Creditum unde
Debitor et Creditor.

Scholt. funde. in B. Boisheit.

Scholt. tucht. Culpa. noxa. Crimen. Repre-
hensio. Culpula.

Scholtbrieff. Cyrographum. Apocopa.

Scholt cedel. Dica. ce.

Scholtiss is so vele als en richter. Sculterus.

Scholtmeyer. in B. geBurr.

Schoen. in A. Abel. huppsch.

Schoen. suberlick maken. smucken. huppsch ma-
ken. tzeren. Ornare. exornare. deornare.
perornare. per. valde. decorare. fulcire.
amicire. colere. comere compsi. accomere.
excomere. decusare. Incorrigiare. Conde-
corare. Redimire. Predere. frigere. pul-
chrare. Pulchrificare. Fullare i. decorare.
sufflare i. fulcire. palliare i. ornare. Ap-
palliare. Oppalliare. Subpalliare. compo-
nere i. ornare s. verba. stipare unde stipa-
tim adverbium. instipare. per. in. vel val-
de. obstipare. per. undique. vel contra. re-
stipare. per. iterum. substipare. per. sub-
tus. vel post vel parum. Phalerare s. ver-
ba. Venustare. convenustare. per. simul.
devenustare. per. valde. vel venustatem
auferre.

ber Schoenen. verlaten. in D. berDagen.

ont Schoenen. ontzieren. Depulchrificare. deve-
nustare. dedecorare. abornare. cetera con-
traria sume ex precedentibus verbis in ly.

Schoen. suberlick maken.

Schoenheit. huypscheit. suberllicheit. tzerpung. Pulchritudo. decor. species. venustas. formositas. ornatus. us. speciecula. specimen. conspicuitas. opiparitas. citrositas. speciositas. proceritas. elegancia. conspiciacia. conspiciacitas. ornatus. forma. formula. formella. speciositas. decorositas. eucrepia. euprepia.

Schoepe mede to gneten. Fundibulum.

Schop huete. in B. Walde.

Schoere. in B. Boeckie.

Schoeren. in B. Velen. et in P. to Pluckien.

Schoerpung. rijtung der erden. in E. der Erden schoerpung.

Schoest. in G. Gynndich.

Schozdrichheit. in G. Gynndichheit.

droegh Schozdrichheit. Impetigo. ginis inde impetiginosus. tas.

Schozptoen. Scorpio. onis. scorpius. ii.

Schozpioens armen. Chele.

Schozen. Cingere.

boir Schozen. Precingere.

op Schozen. Succingere. subcingere. Subfarcinare.

um Schozen. Circumcingere.

ver Schozen. verlengen. in H. verhallden.

Schozeldrich. Lintheum. Lima. tis. Limus. mi. Tibiale. lis. Tibricus. ei dat van der droich hangende op die schenen declit.

die mgt ver Schoztingen of mgt verposingen wat duet. Interpolatus. Vicissitudinarius.

Schozinoit. Succinctorium.

Schoffen. werścappen. Convivari. Epulari.

Schot is geit dat men den raide geest. Exactio. Xenia. e.

Schotten. Exactionare.

Schot. in P. Pijle.

Schotspete. Trama. me.

be Schot van placken in huyse off camerem. Lamentum. ti.

Schoete die geschaeten word. lactus. sagitta. sagitacio. ctus. us.

senijnt ge Schot. Scorpio. onis.

an Schoet van sa de of erden als van waters wegen. in S. Sand of erde.

Schoit. sluy. Sinus. us. Gremium. Gremiolum unde Gremiosus et Grematus. a. um. Echus. ti.

op den Schoit nemen. Aggremiare.

Schoit maken. in den schoit nemen. Gremiare. Aggremiare. Ingremlare.

van den Schoit setten. Degremiare. Egremiare.

samen Schoten. Congremiare.

Schoit of sluy hoger op to boeren. Subgremiare.

Schottel. in P. Plattel.

erden Schottel. Catinum. Catillum. di.

Schottelkoff. Carrallum.

Schotteldregher. Discoferus.

Schottelwater. Squalor.

Schottelmeker of vercoeper. Patinarius. scutellarius.

Schottel stede. Scutellarium.

Schottant. Scotia.

Schottender. Scotus.

Schoutwen. syen. in T. Lutwen.

Schoutwen hymmelsche ongentlike dungen. Contemplari.

Schoutwen van hinnen anderre saken. Speculari. ymaginari.

got Schouwinge. Contemplacio. Contemplamen. tum. Apotheosis. Theorica.

die egn be Schouwende leven legh. Contemplativus unde Contemplabilis. le. ter. Theoricus. a. um.

durch Schoutwen. doirsen. Pervidere. Perspicere. Perspectare. Transpicere. Transpectare.

an Schoutwen. ansen. Aspicere. Aspectare. Inspicere. Inspectare. Conspicere. Conspicor.

aris unde Conspicabilis. le. ter. tas et Conspicabundus. Attendere. Intendere. Intuor.

eris. Intueor intueris. Contueor contutus sum. Contuor contutus sum. Detuor et

detueor. per. valde. vel deorsum. Obtuo et Obtueor. per. undique. vel contra vel

ob aliquid.

an Schouwinge. Aspectus. us. Intuitus. us. Contuitus. Inspectus. us.

her Schouwinge mgt den haren sch. in H. Herschouwinge.

an Schouweliſch. Conſpicabilis. le. Conſpicabundus.
 um Schouwen. umſien. Circumſpicere. Circumſpectare.
 Schouwinge. Luſtracio. Luſtramen. Spectacio. ſpectamen. ſpectaculum. Viſus. us. Viſio.
 Schouwſpele. Theatrum ſpectaculum.
 Schouwſtede dair aff men vzeemde dungen ſchouwet. Specular. riſ. Conſpiculum. Conſpicillum ſpeculare. riſ. ſpectaculum. ind dat werck dair ſo geſchuydt heyt oick Spectaculum. ſpectamen.
 alſo ſo Schouven. Spectare. Conſpicere. Conſpicor. ariſ.
 van verre Schouwen off ſien. Proſpicere.
 Schouweliſch. Spectabilis. le. ter. taſ.
 Sch. ae. in D. Dore.
 Schraiden. in H. Knagen.
 Schraiden.
 Schraider.
 Schrafferen.
 Schraghe. Carpentaria.
 Schram. re. in C. Clabe.
 Schram. halboeder. dritus.
 Schraach. italy. in H. Reemptſ.
 um den Schraach ſtellen. in G. ontcheſten.
 Schrantzborzen.
 Schrantzenbant. Retica. ce.
 Schrappen. Strigilare.
 Schreede. ſtreede. trede. Paſſus. us.
 der Schreede hondert ind xro. maken eyn ſtadium ind viii. ſtadia maken eyne myle nae greeckſcher maten.
 Schrevel. dun. mager. in D. Dore.
 Schrieken. in A. Ancken neutraliter.
 Schrieken. in A. Anckelſdich maken active.
 der Schriekende wonderen. Stupere. ſtupeſcere.
 der Schrieklich. Glirius. gliricus. a. um i. ſtupidus. cetera adiectiva formabis ex verbis in ly Ancken et Anckelſdich maken. et in G. Gynlich.
 der Schricking. in A. Anck.
 onder Schrycht. onderveert. Interritus. Imperterritus.
 Schryden. Paſſare.

wynt Schrydende. Grefſutus. a. um. Paſſutus. a. um. Lixabundus.
 Schryen. weynen. in G. Gynen.
 to Schryen. Allacrimari.
 ſamen. mynt Schryen. Collacrimari. Collugere. Collugeſcere. Conſlere. Complangere.
 bele. ſeer Schryen. Illacrimari.
 der hunder Schryen. Vagire. vagitare.
 der hunder Schryinge. Vagitus. us.
 de Schryen. Deſſere. Efflere. Deplangere.
 Schrytraen. Lacrima. Lacrimula.
 Schryſanck. Tenum. ni. Delos.
 gheyn Schryen. Inſletus. a. um.
 vol Schryens. Lacrimoſus. luctuoſus. taſ.
 weder Schryen. Relugere. Reſlere. Replangere. Relacrimari.
 Schryinge. Fletus. Luctus. us. Lacrimacio. Planctus. us. Ululatus. Flebilitas. Lacrimoſitas. Eiulatus. us. lamentum. lamentamen.
 Schryelich. Flebilis. le. ter. taſ. lacrimabilis. le. ter. taſ. plangibilis. le. ter. taſ. lamentabilis. le. ter. taſ. lugubris. bre. ter. taſ. feralis. le. ter. taſ. funebris. bre. ter. taſ. i. circa funera. plorabilis. le. ter. taſ. plorabundus. funeſtus funereus. a. um.
 Schryende. ſchryen. bereykenende ind die beſchryet word. Luctificus. a. um.
 Schryft. Scriptura. ſcripturula. pagina. paginula. graphia. agraphia.
 gotliſche Schryft. Theologia. Agiographia. Analogia.
 geiſtlichſ rechten Schryft. Canones. decreta. heyfers of wertlichſ rechten Schryfte. Leges. medicinen Schryft. Medicina.
 hitorien Schryft. Historiographia.
 twybelechte Schryft. Apocriphia.
 rechte Schryft. Orthographia.
 wederlachte Schryft. Improbata. Reprobata.
 Schryft die tot gueden ſeden ind leven dyent. Tropologia. Moralis.
 Schryft die tuſchen got ind der heyliger kercken dyent. Allegoria.
 wynt Schryft. naeſchryft wynt anderre ſchryfte. Copia.
 Schryft twe wynt en anderen geſneden of geliche ſchryſterre twe machanderen geſneden. Singraphus vel phum unde Singraphia.

sulke Schyft schryben. Singraphare.
 boir of haeben Schyft of titel opt coztste rueren.
 de ban dat dair nae volghet. Epigrama. tis.
 Epitaphium.
 balcke Schyft. Plastographia.
 der heiliger Schyft verborghen sunne off onder.
 soeckinge. Theodoria.
 Schyft die nae verhoerpingen des wercks die sa-
 ken kleeert. Ypographia of ypographicels.
 Schyft ymande to laebe gemaect. Eulogium.
 gii.
 Schyft die roit is. Miniographia. Rubrica.
 Schyft to trecken uyt anderen schyften. Excer-
 pere. Compilare. Copulare. Colligere.
 Commentare.
 Schyft sonder versse of ryme. Prosa. se unde
 Prosaicus. a. um. ind alskulke schyft maken.
 Prosaicare.
 Schyft van verssen ind sonder versse onder een
 gemengt. Prosimetricus. a. um.
 Schyft uytbeligen. Abscribere.
 der Schyft kunst ind gewoente. Stilus.
 der Schyft kunst ind gewoente ymande to leren.
 Stilare. Instilare.
 Schyft haeben der doden grabe. Epitaphium.
 die die ondersaten Schyft tot den gemeynen ge-
 bruycht. Yponematographus.
 Schyftlich. Scriptilis. Scripturalis. le. ter.
 ras.
 um Schyftlich. Circumscriptibilis. le. ter. ras.
 onum Schyftlich. Incircumscriptibilis. le. ter.
 ras.
 Schyftstede. Scriptorium.
 Schyftlich aduer. Graphatim. scriptim. Seria-
 tim.
 Schyftlich inhalt. Tenor. series.
 Schryben. Scribere. scriptitare. Exarare. Gra-
 phare.
 de Schryben guet off saken. Annotare. Conscri-
 bere. prochocollare.
 Schryben nae gewoenten. Stilare. Constilare.
 Instilare.
 de Schryben die werlt. Cosmographare.
 de Schryben een laet. Geographare.
 de Schryben die psalmen. Psalmographare.
 Schryben roit. Miniographare. Rubricare.

to Schryben. to teyken. to teykenen. to veter-
 men. Ascribere. Assignare. Deputare. Ar-
 tribuere.
 weder. andertwerff Schryben. Rescribere.
 onder Schryben. Subscribere.
 haeben Schryben. Supscribere.
 uyt Schryben. Exscribere. excopiare.
 uyt. aever. nae Schryben. Transcribere. Cata-
 graphare.
 hant Schryben. in H. Hant Schryben.
 hant schyft Schryben. Cyrographare.
 regn Schryben uyt enen ontwarp. Ingrossare.
 an Schryben. Ascribere.
 aff Schryben. Abscribere. describere.
 de Schryben dwe gestalt of gelegenheit eyns dinghs.
 Describere.
 mgt. samen Schryben. Conscribere.
 in Schryben. Inscribere.
 spch in Schryben of verbynden tegen enen ande-
 ren in eyne saken um den to verbynnen.
 Inscribere.
 dwe spch so in Schyft. Inscripticius.
 tuschen Schryben. Interscribere.
 aver Schryben. Perscribere. transcribere.
 bur Schryben. Prescribere.
 Schryber. Scriptor. graphus.
 des lands de Schryber. Geographus unde geo-
 graphia i. talis descriptio.
 de Schryber der psalmen. Psalmographus unde
 psalmographia.
 Schryber van hystorien. Hystoriographus un-
 de hystoriographia. ac [l. a] commentariis
 indeclinabiliter.
 Schryber van croniken. Cronographus unde
 cronographia.
 Schryber van nyen saken. Librarius.
 Schryber van alden saken. Antiquarius.
 Schryber van twybelechtiger schyft. Apocri-
 rius unde apocrisia.
 Schryber der meysteren. Autorius.
 Schryber der heiliger schyft. Agiographus un-
 de Agiographia.
 dape men der Schryber guet verhoipt. Astra-
 rium. rii.
 de Schryber der werlt. Cosmographus unde
 cosmographia.

de Schryber van der hoenngen wercken. Tragedus. coturnus.
 Schryber die roit schryft. Miniographus. miniator. rubricator.
 Schryber die dopplugde beschryft. Comicus. Comedus.
 Schryber van onschemelen snoeden materien. Tragedus. tragicus.
 Schryber die sonselfs testament beschryft. Olographus unde olographia.
 halſch Schryber. Plastographus unde plastographia.
 Schryber van sendbyeben. Epitaphista.
 de Schrybynge der werlt. Cosmographia.
 de Schrybynge. mate. off wyſe allen dingen to ge-
 ben. Describere.
 Schryn. in C. Coffren.
 Schryeder. snijder. Sartor.
 Schryederen. snijden. Sartire.
 Schryederſcap. Sartoria.
 Scrupel dat is eyn hoernien ſandeg. Scrupulus. lapillus.
 Scrupel in der consciencien. Scrupulus. fideris. remorsus. us.
 Scrupel. eyn gewicht. Scrupulus.
 Schrypbe.
 Schube. in N. Nach.
 Schub. in G. Garbe.
 Schubben. schubben. in H. Heren. schubben.
 Schuebe van byſchen. ſlangen off anderz. Squama. squamula.
 bol Schueben. Squamatus. squamosus.
 Schueben. onschueben. Squamare. desquamare. disquamare. exquamare.
 Schuebich. Squameus. a. um.
 Schudden. Quatere. conquatere. quassare. conquassare. quassitare. conquassitare. Concurre. decutere. excutere.
 Schubbynge. Quassacio. conquassacio. Quassitacio. conquassitacio. concussio. Decussio. excussacio.
 Schuddelich. Quassabilis. le. quassatilis. le. ter. ras. quassabundus et quassatim adverbium.
 Schudden als eyn swert off speer. Vibrare. librare.

fulke Schubbynge. Gradivus. vi. Vibracio. libracio.
 de Schubbynge. in T. verLoiffnge.
 Schudzen. in B. Weben.
 de Schudden. in T. verLoiffen. et in S. ver Schermen.
 ver Schulden. in D. verOpenen.
 Schulder die dat syn eyen anderen leent of ber-
 hoipt. Creditor.
 Schulder die sulckz ontfangt. Debitor.
 dese Schulder als he synen schulder beteykent geest in schriften so wes he oen betaelt die schryft heyt Antipota.
 die sich ontSchuldicht. in A. die sich verAntwert.
 verSchuldng. in D. verOpenst.
 Schuldich. in P. Plichtich. schuldich.
 Schuldich. in P. Plichtich van bojsheit.
 Schuldunge. Fac verbalia ex verbis in B. ly. Verispen.
 ontSchuldunge. Excusacio. apollugia.
 die Schuldige. Reus. noxius. Culpabilis. sons fontis et fontiter. Viciosus. ras. eciam de hiis in B. Verisplich.
 Schuldigen. in C. heClagen.
 ontSchuldigen. Excusare. negare. Abdicare. Contradicere.
 onSchuldich. Insonter. Innocenter. Innocue. Innoxie.
 Schuml.
 Schumlen. stoppen. in B. verBargen.
 Schumlſtede. Latibulum. Latebra.
 Schulle. slinger. Funda. in S. Slinger.
 Schupme. Spuma. me. Alga. ge.
 Schupm op den water. Flustrum. tri.
 Schupm van rasenden handen. Lympha. phe.
 silber Schupm. Litargirium.
 Schupmen. affschupmen active. Despumare.
 Schupmen neutraliter. Spumare.
 ſamen. mit Schupmen. Conspumare.
 uyt Schupmen. Expumare.
 in of seer Schupmen. Inspumare.
 weder Schupmen. Respumare.
 Schupmich. Spumeus. a. um.
 bol Schupms. Spumofus. a. um. ras.
 Schunnen. in H. Hussen.

Schuppe. Pala. le. fossorium. rutrum.
 Schuppen. in D. afDyngen.
 Schuppen. Precipitare.
 Schupstoll. in C. Cakie.
 Schupre. Horreum. tugurium. grangia.
 reghen Schupre.
 to Schupre loyen.
 Schupren. schuplen. in B. Varghen.
 Schupren. regn maken.
 Schuppte. Navicula.
 Schuppte. Sagittarius. balistarius. Ferentarius.
 Iaculator.
 Schutt to perde. Arquites. tis.
 die geSchutt dreghet of boirt. Sagittifer.
 geSchutt. Telum. li. sagitta. missile. lis.
 verborzen geSchutte. Dolon. onis.
 van geSchutte die dop of dat yser. Giseleu. Gaida. de. Hastilia. lie.
 wes tot geSchutte hoirt. Iaculatorius. a. um.
 Schutten have. Includere.
 Schuttschait. Inklusura.
 Schutter. schaiter. Inklusarius. Inklusor.
 waterSchutte. slupse. Catharacta. te.
 Schutten. stouwen als men water stouwt.
 Schupben. Amovere.
 afSchupben. Abmovere.
 Schupberen. schalderen van halthheit. Frugutio.
 tis. tire.
 Schutwen. Horrere. Horrescere. Abhorrere.
 abhorrescere. Pertimere. pertimescere. et
 in A. Anxten.
 Schutwen. myden. in H. verhoeden. schutwen.
 Schutwelich. in H. verhoedelich.
 See. in M. Meer.
 See. een groot stauende water. Stagnum. ni.
 Seeroeber. Pirata. Piraticus. Vispilio. onis.
 der Seeroeber oeverste. Archipirata.
 Seesupcht. Alofa. se.
 Seekrupt seestijn in M. Meerkrupt.
 Seeroeber scheep. in S. roisScheep.
 Seeroeberpe. Piratica. ce.
 der See of meers perichel. in M. des Meers
 perichel
 Nota. van der See soecht boeder in M.
 Meer
 Sepche. in H. Harne.

Sepchbat. Macula. le. Metallum. li. Urinale.
 lis. Urinarium. Urinaria. e. Sifon. onis.
 Sepchen. in M. Myggen.
 Sepchen. gelick. Micticius. a. um.
 van der Sepchen dat gloem of grontsoy. Sedi-
 men. Ypostasis. sis. Pitasis. sis. Crinodis.
 dis. Subsistencia.
 Sepchebed. Submelos. dis.
 cald Sepch. Stringiria. stranguiria.
 Secklen. in B. Bundel.
 Setzeet pribait. in H. Heemlichkeit.
 Setzeet. cleyen segel. Secretum. ti.
 Setzetarius. een heemlich schryber. Apocrifa-
 rius. Apocrisarius. Secretarius.
 Seede. gewoente. Consuetudo. Assuetudo. usus.
 us. usitacio. ritus. stilus. Cultus. assuefac-
 tio. Mos. mosculus. Mosculus. moralitas.
 Solitudo a soleo.
 Seede. in A. Anghe.
 Seede. in H. Hoesscheit.
 Seeden. in G. Gebere.
 gwaide Seede. Cacebes. tis.
 gwaide Seeden afneemen. Deviciare.
 besteding op Seeden der lunde. Ethiopeia. e.
 Seedich. in Hoessch. seedich.
 onSeedich. [l. onSeedicheit.] in D. Dapper-
 heit
 Seedelich. in H. Hoesschlich.
 nae dynen Seeden of gewoenten of nae Seeden
 of gewoenten dings lands of dings volcke. Tua-
 tim adverbium. ind des gelicks machmen seg-
 gen van Meatim. Suatim.
 guede Seeden heben. Morigeror. aris.
 Seedelich. gewoentlich. Moralis. le. ter. tas.
 solitudinarius i. consuetudinarius. solitarius
 a soleo. solitus. consuetus. Usualis. le. ter.
 tas. tropitus unde tropus. pi i. moralitas
 et Ethica idem.
 Seede. snout. corde. Fidis. dis. Fidicula. le.
 Corda. Cordula.
 Seeden spel. Armonia.
 Seeden of snaren speetre. Cordicista. commu-
 nis. ge. Fidicen.
 Seeden of snaren meker. Cordex. cis.
 van tien Seeden of snaren. Decacordus. a.
 um.

Sebele op to sitten. Sedile. lis.
 een Sedel. in C. Clusener.
 ber Sedelich. in D. geDichtlich.
 onber Sedelich. in D. ongeDichtlich.
 Seber der tijt. synt der tijt. Interim. Hucusque.
 Segel. ingesegel. Sigillum. li.
 Segel graben. in G. Graben. snijden.
 Segelen of segel maken. Sigillare. Desigillare.
 per. valde.
 samen mit Segelen. Consigillare.
 manigerley of ont Segelen. Dissigillare. Desigil-
 lare.
 achterwart of weder Segelen. Resigillare.
 beneden of onder Segelen. Subsigillare.
 Segel. seple. Velum.
 Segelen. seplen. Velare.
 Seggen. bischerz nett. Sagena.
 des totter Seggen hoirt. Sagenarius. a. um.
 dit mit Seggen umu gheit. idem.
 Segge. verwinnunge. Triumphus. Victoria.
 Laurea.
 Seggebechten. verwinnen. Triumphare. victo-
 rizare. superare. vincere. convincere. de-
 vincere. expugnare. debellare. saterizare.
 conficere. depugnare. agonizare unde ago-
 nista et anthigonista et agonizeta et ago-
 nita et agonator et Insticus i. victoriosus.
 Seggebechter. verwonne. Triumphator. victor.
 superator. supplantator. expugnator. debel-
 lator. saterizator. cetera ut hic proxime
 supra in ly. Seggebechten.
 ber Seggebechter rone of hrantz. Donatica. ce.
 ovale. lis. palmarium. Laurea. aureola.
 Seggebechtlich. Triumphalis. le. ter. tas. Vic-
 toriosus. tas. Palmosus. tas. Victoralis. le.
 ter. tas.
 Seggebechtlich clept. Adorea. ree.
 die in der Seggebechtungen sijn opfattet herben-
 de is. Pervicax. cis unde Pervicaciter. per-
 vicacia. pervicacitas.
 Seggen. spreken. in C. Callen. et in R. lie-
 den.
 andertwerff Seggen. Redicere.
 weder of tegen Seggen. Contradicere. Obdi-
 cere. Replicare.
 hoir Seggen. Predicere.

to Seggen. in T. geLaeben.
 to Seggen of ansprache tegen ymans to heben.
 in C. Claghe.
 een Seggen. Dictum. ti. Dictus. us.
 nae. hoir Seggen. in A. Apenbaren.
 wair Seggen. in B. Boeten.
 wair Segger. in B. Boeter.
 hoir Seggen. Pronunciare.
 hoir Seggen. in B. ber Baitscappen.
 bedziechtich wair Segger sijn monds ind loeghe-
 ner sijn herten. in T. Loeghener in den herten.
 Nota. van Seggen of spreken byndet men
 vele in R. lieden.
 Segge. tzege. in G. Ghepte.
 iong Segge huetstien. Edus.
 van Seggen of ghepen. Capreus. a. um. Ca-
 prinus. a. um.
 Seggher.
 Seggher als die wynn reyt. Pendulus.
 Segen cum suis. in S. Sagen.
 Seeckel. Falx. cis. falcicula.
 Seeckelen meker. Falcarius.
 Seecker. seeckerlich. in W. hoir Wair.
 Seecker. beylich. by. Tutus. Liber. Securus.
 Seecker. wisse. cetepp. warachtich. by. bast.
 ontwijbelechtich. apntwijbel. Indubius. In-
 dubie. Indubiosus. Indubitanter. Certus.
 Certitudinarius. Certe. Certitudinarie. Fi-
 xus. Fixe. Securus. re. riter. Firmus. me-
 ter. Inhesitabilis. le. ter. Inhesitanter. Ve-
 rax. Veraciter. Verificus. ce. Indubitatus.
 te. tive. tanter. Indubitato adverbium. Exa-
 mussim adverbium i. valde sine Dubita-
 cione et omnino sine dubitatione Verus
 Vere.
 on Seecker. [denkl. te lez. on Seecker.] want-
 hel. ontwisse. twybelechtich. Dubius. Dubio-
 sus. Dubitabundus. Dubitativus. Dubita-
 bilis. Incertus. Frivulus i. incertus. Am-
 biguus. Apocriphus. Ambiguosus. Ambi-
 giosus. Creperus. Creperius. Anceps. Am-
 phibolicus. Amphibologicus. Hesitativus.
 Hesitabilis. Hesitabundus. Nutabundus.
 Seecker. bast maken. verseecken. Certificare.
 Cerciorare. Firmare. Securare. Affecurare.
 Verificare.

Seekerheit. wijsheit. in G. Geloofde.
 Seckerheit. beplijcheit. in G. Geloofde.
 Seekerheit. waarheit. ontkonbelechteit. Veraci-
 tas. Veraculus i. aliquoliter Verax. Certi-
 tudo. Indubietas. Indubiofitas. Securitas.
 Infallibilitas. Inheftabilitas. Inambiguitas.
 Sekerheit. wijsheit. Securitas. libertas. Tuicio.
 Tutela. Confugium. Confugela i. Secu-
 ritas.
 ftede der Sekerheit. Presidium. Subterfugium.
 Perfugium. Confugium. Confugela. Pro-
 tectaculum.
 dair gheyn Sekerheit noch maiftamheit en is. In-
 temperium. Intemperium.
 onSeckerheit. twybelechteit. Incertitudinarie.
 Incertitudinaliter. Dubitanter. Dubiofe. ras.
 Ambigue. Ambiguofo. ras. Dubitative. Mus-
 fim i. Dubitanter. Muffitanter. heftitanter.
 Heftitative.
 Seel. toutw. in H. Repe.
 Seel an den wagen. Trahale. fequitur hic
 poftea.
 Seel. woyfel. in H. Halsbant.
 Sepl. feget an en fcheep. Velum. Velulum.
 Velare. ris. Velarium. Arthenum. Carba-
 fus pluraliter Carbafa.
 totten Sepl of feget gehoerende. Velarius. a. um.
 die ftede die eyn Sepl of feget aeverfcheempt.
 Velarium. rii.
 elenn Sepl of feget bonet henneken genant. Da-
 lum. li.
 Sepl of feget maiken of optrecken of dair mit fe-
 len. Velificor. aris.
 dat meyste Sepl of feget in den fcheep. Acha-
 teon.
 des Sepls of fegets corde. Antenna.
 des Sepls of fegets twe repe beneden an gher
 oirt eyn. Pes. pedis. Propes. dis.
 Seplen. fegefen. Velare. Navigare.
 Seplifch. fegelelch. Velaris. re. ter. ras.
 Sepl. feget optrecken. Advelare.
 Sepl of feget nederftrichen. Develare.
 Sepl of feget umb werpen. Circumvelare.
 Seele. reepe of toutw totten [i. tot] den Sepl
 of feget dyenende. Apifera.
 Seel. toutw. in H. Repe.

Seel an den wagen. Trahale. lis.
 Seel. repe maiken. Scenofacere.
 Seel of repe of toutw totten feget of feple dyen-
 nende. Apifera.
 Seele. repe of pant dair men wilbe dyere mit
 bengt. Capulum. li. in P. Pant.
 Seel of repe uytgerect. Transfentina. ne.
 Seel of repe onder an den orden banden feget
 of feple. Pes. pedis. propes. dis.
 dat Seel of repe dair men dat feple of feget mit
 regiert. Antenna. ne.
 Seel of repemeker. Scenofactor.
 Seel of repe of weele dair men fch langhs treck
 mit den fcheep aber eyn water. Antenna. In-
 tenena.
 des to Seele of repemaken dyent. Scenofacto-
 rius a. um.
 Seel of repemakers konst. Scenofactoria.
 Selich. Felix. prosper. beatus. dexter. a. um.
 dextimus. eutex. cis. fecundus. a. um.
 onSelich. in A. Arm. et in A. onAbenture-
 lich.
 Selicheit in A. Abenture.
 onSelicheit. in A. Armoede.
 Selich maiken. Beare. Beatificare. Felicitare.
 Secundare.
 Selicheit. in A. guede Abenture.
 onSelich maiken. Infeliciare. Infelicitare.
 Selden. feltzem. Rarus. a. um. raro adver.
 Seltzen wesen. Rarere. Rarefcere.
 Seltzen. byend. ongewoentlich. Alienus. Infoli-
 tus. inconluetus. pauciens. externus. ex-
 traneus. extranus. a. um. extrarius. Inufi-
 tatus. eciat de hiis in B. Butenmyntich.
 Seltzen. byend maiken. Rarificare. Externare.
 alienare.
 Seltzenheit. Raritas.
 Selbe. eyn zygt. Salvia. xiliphon.
 he Selbe. die selbe. Idem. Idemipse. metipse.
 Ipsemet. Iidem. Idenitidem.
 Sels persoenlich. Personaliter.
 Semele. in C. Elyen.
 Semele. wegge. in B. wyntzof.
 Seemfchleder. Semestinum. mellicorium.
 Senatoir. Senator. ris. fincecius.
 Senatoirs clept. Ambolla. ambulla.

Senatoirſcap. Senatus. us. ſincletus. us.
 des ter Senatoirſcap hoirt. Senatorius.
 dair ſich die Senatoren vergaderen. Senaculum.
 Sencken active. Mergere. demergere. Sub-
 mergere. Merſare. Merſitare. Demerſare.
 demerſitare. Submerſare. Submerſitare.
 in Sencken. Immergere. Immerſare. Immerſi-
 tare.
 nipt. ſamen Sencken. Commergere. Commer-
 ſare. Commerſitare.
 dyer Sencken. Profundare i. in profundum.
 Demergere.
 weder Sencken. Remergere. remerſare. remer-
 ſitare.
 upt der Senckingen trecken. Emergere. Emer-
 ſare. Emerſitare.
 Senden. in S. Schicken.
 upt Senden. in S. upt Schicken.
 in Senden. in S. in Schicken.
 ver Senden. verbannen. in B. Bannyngh leggen.
 Sendynge. ſchickynge. Miſſio. Legacio. lega-
 ciuncula. ſtolia. e i. miſſio. Directio.
 ver Sendynge. in B. ver Bannyngh.
 Sendelich. ſchicklich. Miſſilis. Miſſibilis. le.
 Sendbaide. in B. ſendbaide.
 Seene an en dyer of mynſch. Nervus. Nervu-
 lus.
 ſonder Seene. Enervis. ve.
 van Seenen ſamen ſetten. ſeenen geven. Ner-
 vare.
 an den Seenen to ſtrencken. Denervare.
 Seenen uprepen of ſnijden. Enervare.
 groit. vol Seenich. Nervosus. nervicoſus un-
 de nervositas. nervicoſitas.
 Seene an en armborst. Amentum. ti. Trama-
 me.
 Seene. ſnoir. Sona. ne.
 Senewel. in H. Hunt. ſenewel.
 Senep. in M. Moſtart.
 Senghen. verſoelen.
 Sengher. Cantor. Bardus. Fabarius.
 der Sengher meſter. A cantariis indeclinabi-
 liter. Peranphonista. phonicus. Themeli-
 cus i. Muſicus.
 Sengher die geſich ſymmich ſpn. Paritonus.
 der Sengher loyn. Sipharium. rii.

loſſ Sengher. Ymnidicus. ymnista. ymniciſta.
 ymnicanus.
 voir Sengher an den dantz. Coraula. le. Co-
 raules. lis.
 haeben Sengher. Discantor. Florator.
 onder Sengher. Succentor.
 groſſ Sengher. Tenorista.
 ſuet Sengher. Modulator. Neumaticus.
 voir Sengher. Precentor. Exordarius. Raro-
 phonista.
 totten voir Sengher hoerende. Exordarius. a.
 um.
 Sengher van ſnoeder doxperliker materien. Tra-
 gedus. ind des dair toe hoirt. Tragicus. a.
 um.
 Sent. woeghe der geſtlichelt. Synodus. ſe. ge.
 Sentlich. woegher. Synodalis. le. ter. tas.
 Seepe. Smigma tis. ſapo. onis.
 van Seepen of ſalben eyn mengſel. Migma. ma-
 tis.
 Seer. vaſt. in M. geſtoich.
 Seer. Valde. nimis. maxime. oppido. Affa-
 tim. antigion. apprime.
 ſa Seer. Adeo. Intantum.
 Seerich. in G. Gynidich.
 Sermoen. in P. Predike.
 Sermoenen. in P. Predikent.
 Seg. Sex.
 die Seſte. Sextus. ſenus. a. um.
 Segſelich. Sextupliciter. sextuplex.
 Segſelich maken. Sextuplare. sextuplicare.
 Seſteyn. Sedecim.
 Seſteynende. Sedenus. ſedenarius. Sedecimus.
 Declimusſextus.
 Seſteynmail. Sedecies.
 Seſtich. Sexaginta.
 Seſtich ſait alt. Sexagenarius.
 eyn ind Seſtich. Sexaginta unus.
 twe ind Seſtich. Sexaginta duo.
 dry ind Seſtich. Sexaginta tres.
 vier ind Seſtich. Sexaginta quatuor.
 vyf ind Seſtich. Sexaginta quinque.
 ſeff ind Seſtich. Sexaginta ſex.
 ſeven ind Seſtich. Sexaginta ſeptem.
 acht ind Seſtich. Sexaginta octo.
 negen ind Seſtich. Sexaginta novem.

Sestich mail. Sexagies.
 Sestichste. Sexagesimus. Sexagenus.
 eyn ind Sestichste. Sexagesimus primus.
 twe ind Sestichste. Sexagesimus secundus.
 dry ind Sestichste. Sexagesimus tercius.
 vier ind Sestichste. Sexagesimus quartus et
 cetera.
 getal van Sessen. Senarius.
 getal van Sestepnen. Sedenarius. Sesdenarius.
 getal van Sestigen. Sexagenarius.
 van Ixi. Sexagenarius unus.
 van Ixii. Sexagenarius binarius. ind so boztman
 [l. vortan] bis tot Ixx.
 Sesjhondert. Sexingenti. te. ta. secenti. te. ta.
 sexcenti. te. ta.
 Sesselfdich. Sextuplex. Sextupliciter.
 Sesmail. Sexies.
 Seste. Sextus. a. um.
 Ses voichblader dat heyt eyn tritern to hoip ge-
 bonden. Triternus. Triternulus. Triternun-
 culus. Cytternen maken. Triternare. Cytter-
 nen to hoip setten. Contriternare. Cytternen
 van eyn onderscheiden. Distriternare. Retri-
 ternare. per iterum. van Cytternen tot Cy-
 ternen. Triternatim.
 Sepffen to mepen. Falcastrum.
 be Sete. bespittinge. Possessio.
 be Sete of bespittinge eyns dynghs so lang to he-
 ben dat des in den rechten genotich is to be-
 halven. Prescripcio a Prescribere.
 Setel cum suis. in S. Stoil.
 be Seten myt den dubel. in D. myt den Dubel.
 be Seten van eynen mechtigen dubel. Architenens.
 ge Setie. Statutum. Institutum. Institucio. De-
 cretum. scitum. ti. Plebiscitum. xancio.
 Constitucio. Ordinacio. Condictum.
 ge Sette. in D. geDichte.
 Setten. insetten. Statuere. Censere. Condice-
 re. Instituire. Constituire. Sistere. Ord-
 nare. sanctio. tis. tire. sanxi vel sanctivi.
 sanctum vel sanctitum.
 Setten. legghen. Ponere. Locare. Locitare.
 in Setten. Instituire. Investire. Imponere. In-
 dere. Compociare i. Investire.
 Setten van eynre stede op die ander. Transfer-
 re. Translocare.

aeber Setten. Appodiare.
 uyt Setten. Impociare i. Disvestire. Destituere.
 ont Setten. assetten. affstellen. Deponere. Desti-
 tuere. amovere. debassare. Calare.
 to Setten. in T. to Leggen.
 weder Setten. Reponere. Relocare.
 onder Setten in ymans stede. Subponere. sub-
 stituere. Obdere. subrogare. surrogare. sub-
 sistere.
 bur off bozt Setten. bur off bozt trecken. bozde-
 ren. helpen. Promovere. Provehere. Pro-
 desse. Proficere. Proficere. Predere. proro-
 gare. Preferre. Anteferre. Provecrare.
 haeben Setten. Superponere.
 bur Setten. Preponere.
 bur Setten. burleggen. Proponere.
 be Setten. in C. Cummeren.
 ber Setten. in P. verPanden.
 ont Setten banden commer. Dearrestare.
 ont Setten stede of slaete die belegen sant.
 tegen Setten. Opponere. obdere. Contrariare.
 Obistere. in T. tegen Leggen.
 tegen of contrary Settinge. Anthitesis. sis. Op-
 posicio.
 in Setten in schyften off woerden. Inferere. In-
 texere. Imponere.
 tuschen Setten in schyften of woerden. Interferere.
 interponere. intertexere.
 tuschen Setten. Interponere. Intercalare. in-
 tercalare. interpolare.
 tuschen Setlich. Intercalaris. re. ter. tas. In-
 tercalaris. re. ter. tas. Interpolaris. re.
 aber Setten die eyn sprack in die ander. Trans-
 ferre. Translatore. interpretari.
 alsulken aber Setter. Translator. interpres. in-
 terpretator. Hermes. me. Hermes. mis. me-
 tis.
 af Setten eynen van synen stalde off werdcheit als
 en pape to ontpapen. Degradare.
 weder an Setten totter eren ind werdcheit. Re-
 gradare.
 to hoip. to gader. to samen Setten. boegghen of
 blyghen. Componere. Coniungere. Appli-
 care. Adiungere. Adhibere. Amicire. Co-
 pulare. Arcere. Constituire. Stipare. Con-
 stipare. Instipare. per. in vel valde. Ob-
 per.

per. undique vel contra. Re. per. iterum.
 sub. per. subtrus vel post. vel parum.
 onder Setten. in B. onder Bevelen.
 be Setten geben in testament. Legare.
 be Setter in den testament of den wat besat wordt.
 Legatorius.
 des tot der be Settingen hoirt. Legatarius. a.
 um.
 be Setten. umbsetten. umbtzingelen. beliggen. be-
 stallen. in T. umb Leggen.
 be Setten en stede mit crupde of boemen. Con-
 ferere. rui. fertum. Inferere.
 umb Setten. umbtzingelen. in T. umb Liggen.
 in Setten in eyn stede. Illocare. Imponere.
 boir Setten in eyn stede. Prelocare. Preponere.
 af Setten van der stede. Delocare. Ablocare.
 samen. by eyn Setten in eyn stede. Perlocare.
 Collocare.
 her Setten. hermaillen als ich nu ga dan. in M.
 her Maillen.
 be Setten van der hant in testament. Ablegare.
 samen. mit be Setten. Collegare.
 to rug. achterwart Setten. Seponere.
 Settende. Teticus i. positivus.
 samen Settinge. Sintesis i. compositio.
 Setter. Locator.
 Setlich. Localis. le. ter. tas.
 upt Setter van Schrif. Commentator. Com-
 mentarius.
 aerber Setter van eyne spraken in die ander.
 Translator. Interpres. tis.
 Sebe. syff. temff. Cribrum. in B. meel Budel.
 Setarium. fetacium.
 Seben. syffen. in B. Bundelen.
 Seben. Septem.
 Sebentgen. Decem et septem.
 Sebentgende. Denusseptenus. Denusseptena-
 rius. Denariusseptenarius. Decimussepti-
 mus.
 getal van Seben. Septenarius. a. um.
 getal van Sebentgenen. Denariusseptenarius.
 getal van Sebentich. Septuagenarius.
 van lxxi. Septuagenarius unus.
 van lxxii. Septuagenarius binarius. ind so hoit
 an bis tot lxxx.
 Sebentich. Septuaginta.

eyn ind Sebentich. Septuaginta unus.
 twe ind Sebentich. Septuaginta duo.
 dry ind Sebentich. Septuaginta tres.
 byer ind Sebentich. Septuaginta quatuor.
 vijff ind Sebentich. Septuaginta quinque.
 sess ind Sebentich. Septuaginta sex.
 seben ind Sebentich. Septuaginta septem.
 acht ind Sebentich. Septuaginta octo.
 negen ind Sebentich. Septuaginta novem.
 Sebentichste. Septuagenarius. septuagnus. sep-
 tuagesimus. a. um.
 eyn ind Sebentichste. Septuagesimus primus.
 twe ind Sebentichste. Septuagesimus secundus
 et cetera.
 Sebenbeldigen. Septemplex. septempliciter.
 Sebentich. Septuplare. Septuplicare.
 Sebenbeldich maill. Septuagies.
 Seben maill. Sepcies. septuplum.
 Sebenhondert. Septingenti. te. ta.
 Sebenstern. Septistellium. plyades alias pleya-
 des s. pleyas in nominativo singulari. Vir-
 gille. Septentrio. onis.
 andere Sebensternen. Hyades. succule.
 Sepber. Saliva. Ossedo. dinis.
 hol Sepbergs. Salivofus.
 Seumer. in P. seumer Pert.
 Sy of se. Illa. Ipsa in singulari.
 Sp. se. in plurali Illi. ipsi.
 Spbbe. geslecht. in A. Art.
 Sibille. eyn wijse vrouwe. Sibilla. prophe-
 tissa.
 Sich. sichselben. Sibi. sibiipfi.
 Sichte mit to megen. Runco. onis.
 Sichte meker. Runcator. runcarius.
 mit der Sichte megen. in M. Megen cogn.
 tober Sicht. in H. Haay.
 tober Sicht. Respectio. respectus. us.
 ge Sicht. beschouwung in den slape. Visio. onis.
 Visus. us. Oroma. tis.
 ge Sicht. gesunn. Visus. us.
 Sichtlich. in S. Spenlich. sichlich.
 on Sichtlich. in S. on Spenlich.
 ont Sichtich. in A. Anxifeldich.
 ont Sichtniss. in A. Anxt.
 ont Sichtich. Reverens. Reverendus.
 boir Sichtich. in B. Bescheyden.

boir Sichtich. Previdens. providens.
 onboir Sichtich. Improvidus. Imperspectivus.
 boir Sichticheit. Providencia.
 onboir Sichticheit. Improvidencia.
 boir Sichticheit of toersicht to heben. Prospec-
 tare. Perspectare. Respectare. prospicere.
 perspicere. Respicere.
 merkende Sichtich. Conspicius. conspicax un-
 de Conspicacia. tas. ter.
 boir Sichtich mantsch. Speculativus. Speculato-
 rius. Perspectivus.
 verre Sichtich. Prospectivus.
 boir Sichtlich. Perspicabilis. le. ter.
 verre boir Sichticheit. Prospectus. us.
 die toe of boir Sichtlich is. Respectivus. pro-
 spectivus. provisivus. providus.
 Sichten. seben. in B. Budelen.
 Sichte. budelsebe. in B. veel Budel.
 Speck. in C. Czanck.
 Speck wesen. in C. Czancken.
 Specken dzanck. in D. specken Dzanck.
 stede dair men die Specken heplet. Nosoco-
 nium.
 Speck maken.
 Sijde. leghe. in M. Meber.
 Sijde an den lybe. in L. Lanche.
 op dese Sijde. Cis. Citra.
 op ghene Sijde. Ultra.
 Sijde. sijdtwerck. Sericum. Coccinum. Bom-
 bicinum. Tramisericum.
 dat van Sijden is. Sericus. a. um. Coci-
 neus. bombicinus. a. um. Tramisericus.
 a. um.
 Sijdwazn. Bombax. acis. lanugo unde La-
 nuginosus.
 Sijdwolle Bombicinum. ni.
 Sijdtwerck maken. Bombicinare.
 Sijdtwercker Bombicator.
 Sijden clept. Tramiserica.
 Sijden ingedragen in lynen schersel. Tramiseri-
 cus. a. um.
 te samen Sijden oick dat verhaven is van bild-
 werck of figurert. Olostrius. a. um.
 mit Sijden to tzieren of van sijden wercken. Se-
 ricare.
 de Syden. in B. Beneben.

Sijdelich. Lateralis. Collateralis. Allateralis.
 ter. ras.
 gij Sijdt gij bunt. Estis.
 Sijdt. weset. bunt. Sicis. Sitote. Estote.
 Sieden. wassen. Bulire. Lixare et Lixere.
 Elixere active.
 doim Sieden. Fervo. vis. vere.
 doim Sieden gelich. Lixabundus.
 samen Sieden. Colligare. Combulire.
 weder Sieden. Religare. Rebulire.
 aever of unt Sieden. Elixare. Ebulire.
 half Sieden. Semibulire. semilixare.
 van Sieden opheeren. Debulire.
 Siedinge van groenen rzupde. Aposma. Apo-
 zima.
 Sijdelich Colum. li. Colatorium.
 Sijde. Cola. le.
 Sijden. Colare. Excolare. Eliquare.
 Syff. temff. sebe. Cetarium. Cetacium. in B.
 veel Budel.
 Syffen. in B. Budelen.
 Sijghen. legchen. in D. Druppen.
 Sijghen allentelen nederwart. Declinare.
 Signet in een rynch. Signetum. Apofragisma.
 Apophiasma.
 Spel. in G. Geyst.
 Speellen. Animula. Animuncula.
 an Spel ind an lybe starr. Bicanor. oris.
 Speltaighen. Agonizare.
 Speltaigher. Agonista. agoniceta.
 Speltaighing. Agon. onis. Agonia.
 Spelen dregger aever dat heische hzoick. Por-
 meus. ei.
 der Spelen oeverste depl. Sacernus. ni.
 Spelen in der hellen. Manes indecli.
 der Spelen strijt. Sichomachia.
 der Spelen prste instoetynge in dat lychem. Ani-
 macio.
 Silbe. Sillaba. Bannita.
 Silben to hoij boegen. Sillabare. Sillabicare.
 van Siliben tot siliben. Sillabatim. sillabica-
 tim.
 een Silbich. Monosyllabus. monosyllericus.
 et sic de singulis hic iam sequentibus.
 twe Silbich. Bissyllabus.
 dze Silbich Trissyllabus.

vier Silbich. Tetrasillabus.
 vijf Silbich. Pentasillabus.
 seff Silbich. Exasillabus.
 seven Silbich. Eptasillabus.
 acht Silbich. Octisillabus.
 negen Silbich. Nonisillabus.
 tgen Silbich. Decasillabus.
 enlf Silbich. Indecasillabus.
 veel Silbich. Polisillabus.
 Silber. Argentum.
 Silber begger. Comator. toris.
 Silber smyt. Argentarius.
 die Silber steelt. Argiropata.
 berSilbert. Argentatus.
 Silber groebe. Argentifodina.
 Silber herbaerre. Argentarius.
 Silber verderber. Agiropata.
 Silber meker. in G. Goltmeker.
 gwich Silber. in G. Gwichsilber.
 Silberfchuyt. Litargium. litargirium.
 ftuck Silbers. Emblema tis.
 Silberren. Argenteus. a. um.
 berSilberen. Deargentare.
 Silberich. Argenteus. a. um.
 wepnich Silberich. Argenteolus.
 Silbers eyn deyl ind gouds eyn deyl. Electrum.
 tri.
 Spe. Ecce. Vide. Aspice. Intuere.
 Spm. merhat. in A. Aff.
 Spmpel. in A. Alwer.
 Spmpelheit. in A. Alwerichheit.
 Spen. in L. Lutwen.
 aeverSpen. in D. verDagen.
 ontSpen. ontfuchten. in A. Anften.
 ontSpen. in S. Schamen.
 umbSpen. in C. Cagen.
 berSpen. berlenen. Providere. beneficiare.
 anSpen. in S. anSchoutwen.
 doitSpen. in S. doitSchoutwen.
 wederSpen. Revidere.
 buz fuch Spen. Previdere.
 umbSpen. Circumspicere. Respicere. Circum-
 spectare.
 famen Spen. in S. famen Schoutwen.
 berre Spen. Prospicere. prospectare.
 opwart Spen. Suspicere. suspectare.

neberSpen. Subspicere.
 verSpen. verschulden. in D. verOpenen.
 herSpen. beroegen. Explorare.
 herSpen. veraiden. bewegen. in D. bozbeDacht.
 onberSpen. onberaidden. in D. onbeDacht.
 boirSpen. boirschade. in H. Hoeden.
 onberSpenlich. in A. Abenteuerlich.
 Spenlich. fichtlich. Visibilis. le. ter. tas. Spec-
 tabilis. le. ter. tas. Conspicabilis. le. ter.
 tas. Lustrabilis. le. ter. tas.
 onSpenlich. onfichtlich. Invisibilis. le. ter. tas.
 Incontemplabilis. le. ter. tas.
 onSpenlicher dungen betrachtong of becommenong
 of kunst. Theorica. ce. ind die sulchs han-
 delit heit Theoricus. a. um.
 Syn. moit. in G. Gedanch.
 Syn. verstant. begryp der saken. Intellectus. us.
 sensus. us. series. Capacitas. Effectus. us.
 sententia. sentenciuncula unde sentencio-
 fus.
 die vele Spnne hebet. Polisenus. sensuofus. tas.
 sensatus. cetera in A. Abel.
 to Spnne neemen. Animadvertere.
 to Spnne bangen. wederklaren. Resipiscere.
 der Spnne verlichtunge. Porisma. tis.
 en Spen of verstant die bedwongen steyt. Stro-
 pha. phe. strophula.
 an Spnnen berghen. annoden. Requiere. pe-
 tere. expetere. exigere. et in M. anMoe-
 den.
 verSpnnen. bespnnen. in D. beDencken.
 Synlich. Sensualis. le. animalis. le. ter. tas.
 Synnefrjst. in A. Abel.
 dat vele Spnnes of beteghengen hest. Polise-
 nus. Polisenius. Polixenius. Equivocus. a.
 um.
 ghepns Synnes. in M. ghepns Maten.
 ontSpnnen. raifen. in D. Doebe.
 upt of onSpnnich. maken. in D. Doebeendich.
 raifende maken.
 dat vol Spnnes is. Sentenciosus. tas.
 heel. gantz. Spnnich. Ulixes. is. ulixeus. ei.
 et ulixeus. a. um. sensatus Rosus. a. um.
 Spnnich. fachtlich. in M. geMacklich.
 eynSpnnich. in H. verhart.
 onSpnnich. onspnnet. in D. Doebeendich.

Synlich. verstenlich. Sentencialis. le. ter. ras.
 Intellectualis. le. ter. ras.
 Sijn. des. dijs. Sui. illius. huius. istius.
 Sijn. wesen verbum. Esse. Existere. Persi-
 stere. Consistere.
 wy Sijn. Sumus. Existimus. Consistimus.
 sy Sijn. Sunt. Existunt. Consistunt.
 by Sijn. bywesen. Adesse.
 aff Sijn. affwesen. Abesse. Deesse.
 bur Sijn. burwesen. Preeffe. Celleo. es. ere.
 lui.
 Spngen. Cantare. Cantitare. Canere. Pange-
 re. Pangitare. Pfallere. promere. Decan-
 tare. Modulari.
 samen Spngen. Concinere unde Cocentus. us.
 Concantare.
 bollich Spngen. Calamicare. Iubilare.
 by Spngen. Accantare.
 Spngen discant. Discantare. Excantare. Flo-
 rare.
 achter of weber Spngen. Recantare. Recin-
 nere.
 gellich Spngen. Accinnere unde Accentus. us.
 Symphonizare unde Symphonicus. Sym-
 phonista.
 suet Spngen. Modulator. aris. Meditor. Sym-
 phonizare.
 boir Spngen. Precinere unde precentor et pre-
 centus. us.
 tegen of alrewegen of ymande to laster Spngen.
 Occinere. Occentare unde Occentus. us.
 Occamen.
 onder Spngen. Succanere. succinere unde Suc-
 centor et succentus. us.
 clemlich Spngen. Mimurio. ris. rire.
 die Spnght mit den monde nae der vogel sancti.
 Ofsen. ofcennis.
 Spngens konst. Musica.
 Spnghtede dair oerre vele to samen spngen.
 Pangitorium.
 Spngzoen. eyn tzyt. Potentilla.
 Spnt der tyt. in S. Seder der tyt.
 Spntelen ynt der smede aeben. Scoria.
 Sijppen. lecken. in D. Druppen.
 Sypel. loich. in A. Aune.
 Sprope. in D. specken Dranch.

Sijff. bis. wese. Esto.
 Sijse van begynnen. Axilia.
 Sitten. Sedere. sidere idem.
 be Sitten. Possidere.
 be Spittinge. were. Possessio.
 be Sittynge. in E. Erbe. Erfnisse.
 Sitten loyen ind traigen. Residere. Resides-
 cere.
 Sitten sich to resten idem.
 beneden. onder Sitten. Subsidiere. Subsidio. dis-
 dere.
 bur Sitten. Presidere.
 bur Sitter. Preses. dis.
 volcomlich Sitten. Persidere.
 umd ind umd be Sitten. Obsidere. Obsidere.
 Sitten op eyn geistlich leen. Residere. Resi-
 descere.
 Sitten of liggen in coymanscap. idem.
 by Sitten. Assidere. Assidere. assidescere.
 samen mit Sitten. Considerare. Considerare. Con-
 fesco. Confidescere.
 umd her Setten. Circumsidere.
 in Sitten. Insidere s. Insideo equo. Insidere
 s. Insido equum.
 be Sittende. Teticus i. Possessivus.
 hoigh Sitter. Altichronus.
 Spittinge to ruygh umd. Cavea. vee. Caveo-
 la. le.
 Sittynge. Sessio. onis.
 Sittlich. Sessilis. le. sessibilis. le. ter. ras.
 Slabben.
 Slabbart. in B. Blaffart.
 Slabben. in B. Blaffen.
 Slach. Ictus. aporia. percussura. percussio.
 Ictio. Verber. cerera verbalia fac ex ver-
 bis in B ly. Woeten.
 onder Slach. in B. Breytze.
 onder Slach. Intersticium. Intervallum. Inter-
 vallum. Intercapedo.
 backen Slach. Alpha.
 halss Slach. in H. Halslach.
 dair Slach. in M. Moert.
 dair Slach. temp. in B. meel Dubel.
 Slach op woep der blyden als die den stegn loff
 gheeft. Verber. ris.
 Slachten bygh. in D. Doeden.

Slach.

Slachten. gelicken. Assimilare active. assim-
lari passive. Comparare. ri. Equiparare. ri.
Slachting onder den bozgeren. Sedicio.
Slachting. in H. Hiff.
wat men Slachtet van bych dat heit Magmen-
tum. Magnamentum.
Sladeren. slaffen. in P. Pladeren.
worden geSlagen. Vapulo. as. are.
verSlagen. versuft. in A. Anxifeldich.
verSlagen. in B. onBlijde.
verSlagen als dranch. in S. Schale.
Slaen. in B. Boken.
opSlaen. verschemen. in C. Caechen.
anSlaen. in C. anCleben.
anSlaen. befaen. in G. beGinnen.
affSlaen. in B. affBrecken.
verSlaen. spoeren. in C. Erbaren.
doirSlaen. versloemen. in D. Doemen.
tegenSlaen. in B. tegenBocken.
verSlaen. nederSlaen. sencken. ontswellen. De-
tumere. escere. Distumere. escere. Exu-
mere. escere. Disturgere. escere. Exur-
gere. escere. Deturgere. escere.
verSlaen. verSlagen maken. in A. Anxifeldich
maken.
uptSlaen. Excutere.
to hoip of samen Slaen. Concutere.
verSlaen. verwilden. verstoeren. in D. inDra-
gen.
weder of achter Slaen. Referire. repercutere.
Reverberare.
Slaenlick. Verberabilis. Percussibilis. Referi-
bilis. le. ter. tas.
die Slaens verdient heft. Verbero. onis.
die Slaens gericht is. Verberofus. Flagello-
fus. tas.
Slang. Serpens. Serpentulus. Aspis. Colu-
ber. Anguis.
Slang mit twee hoifden. Amphibena.
Slang die spreekt. Offulcus. ci.
Slangen verwaerre. idem.
Slang die des winters oer hunt afstrect dat alle
andere slangen des somers doin. Scita vel
scitalis.
eyn Slarg of aber die oeren man dat hoist af-
bit And oere tongen vijten sieh upt oeren lijbe.

Vipera unde vipereus et Viperinus a.
um.
Vunder Slang. Salpiga. cecula.
eyn Slangen att dat mit synen gesichte man-
schen ind dperen doedet. Basiliscus. Regu-
lus. li.
Slang die bloegelen hebet. Syrena. ne.
Slang goltbarwich. Amotides.
Slang die nu in den water ind dan op den lan-
de is. Chelindrus et Cerfidrus.
Slang die roit is. Emorois.
Slang mit vele hoifden. Ydrus.
waterSlang. Emdros.
Slang die oer iongen verteert behalven eyn die
oer op den rugge sitt.
Slang die dat water senijnt. Natrix et Rina-
trix. maf. ge.
Slang cleyn ind slippich van hartwen. Ophites.
men heit sy oick stellio. onis. dat is en unck
of moll.
behalven de Slangen die genoemt volgen meer
namen van slangen herua.
Dipsas is cleyn ind doedet eer ment boist.
Tirus tegen synen deet is natu remedium.
Ydra heft vele hoifde.
Saura beschermpt den mynschen tegen andere
slangen.
Quadragnus leeft int suyr.
Salamandra leeft oick so.
Centris slngt allet recht upt.
Iaculus is eyn bliegende slang.
Boas sugghet dat gwick ind doedet dat.
Cerastes heft hoern ind berderst vele dperen.
Ypaialis doedet eyne in den slayp.
Prester doedet mit groter swellingen.
Seps is raifende ind seer senijnt.
Cacoblephas doedet mit anspen.
Botrax is seer halt in synen senijn.
Rubeta.
Cocodrillus heft vier boit ind wonnt opt lant
ind in den water.
Linx van spure urinen wesset en costel steyn.
Draco heft vele tande want des ele-
phants.
Scorpio steekt lachende npt den start.
Spuens doedt mgt saen spghen.

nigh Slangen hunt of velle die sy antrecken. In-
 duvie. arum.
 Slangen hunt off velle die sy upstroppen. Exu-
 vie. arum. Reduvie. arum. Redivive. arum.
 Slangen blaifung. Sibilus li unde Sibilare.
 Slangen start. Strepia. e.
 van Slangen gebaeren. Serpentigena.
 Slanghs. Serpentinus a. um.
 der Slangen slangen. Serpere.
 Slap dat niet done en is. Remissus. Laxus.
 Slap. weick werden. in M. Moewe. weick.
 Slap maken.
 Slap. Dormicio. somnus. somnellus. som-
 nculus sopor.
 die sonder Slap is. Insomnis. ne. Exomnis.
 ne.
 sonder Slap. Insomnium. nii. Insomnia. e.
 Slaphupff. in D. Doympter.
 Slapcamer. Cubile. lis. Thalamus.
 Slapen. Dormire. Dormitare. Lallo. as. are.
 Somniare. somnitate. somnio. nis. nire.
 dun Slapen. slupmeren. Sopire. Soporare. Con-
 soporare. soporizare unde Sopor. poris.
 Slapieren. baicken. idem quodammodo.
 Slapperich. baickerich. Somnolentus. somnicu-
 lentus. somnosus. soporifer. somnifer. so-
 porosus. glirius. Gliricus.
 dun Slapierich. Soporos. a. nm. soporabi-
 lis. le. ter. tas.
 Slapiericheit. baickericheit. Somnolencia. Som-
 niculositas. Soporositas.
 de Slaiten. Clausus. conclusus. Inklusus.
 de Slaiten adverbium Clausum. septim.
 de Slaiten stede. gewrecht. Septum. ti.
 Slec als en vucht of anders wat. Accasius.
 stupidus. a. um.
 Slec werden. Stupere. escere. Obstupere.
 escere. Stupesceri.
 Slehicheit. Stupor. Stupiditas. Accasia. sie.
 Slec die op en sleedaern wesset. Accasium. sii.
 Sleedaern. Accasius. sii.
 Slec. plump of stumpy. onscharp. Obtusosus. Ob-
 tusus. Stupidus a. um. Retusus.
 Slec. plump of stumpy maken. Obturare. Ob-
 tundere. Retundere. Stupescere.
 Slecghen say. Accacia.

Slecht. in E. Eben.
 Slecht maken. in E. Eben maken.
 geslechter. maichscap. in A. Art.
 van den selven geslecht. Tribulis. le.
 mede van den selven geslecht. Contribulis. le.
 van geslechter tot geslechter. Tributim.
 eyns geslechter oeverste. Genearcha.
 die sonder of van snoeden geslecht is. Deneger.
 aborigenes.
 van twee geslechter. Bigenus ut mulus.
 Slecht maken. stichten dat eyn umd dat ander.
 in T. verlijcken.
 Slechtmaking stichtingh. in T. verlijckyngh.
 Slechter. in D. Vleischhouwer.
 Slecke. Testudo. dinis.
 Sleccken dop. Conchile. lis.
 Sleccken sont manigerley als
 see Sleccken.
 suet vaterliche Sleccken.
 walt Sleccken.
 vzoick Sleccken.
 dair der Sleccken vele sont. Testudinetum.
 Sleclich. Testudineus. a. um.
 Slecde. Reda. de. Basterna. ne. trabea. bee.
 van der Slecden dat voerloyn. Redarium.
 Slecden pert. Veredus. di.
 der Slecden voerman. Veredarius.
 Slessen. in B. Blassen.
 Slessen. snappen. in P. Pladzen.
 voer Sleggher. vergwister verfloemer. in D. Doe-
 mer. et in T. Lecker. Vappa. pe. Vappi-
 dus. Ambro. onis
 Sleggher die slegt. Fac verbalia ex verbis in
 B. ly. Woeken.
 Sleger. in D. Doick hulle.
 Slegg. swantz. Sirma tis.
 Sleggen. swantzen.
 Slett. in D. Doick hulle.
 die den anderen Slegt. Verbero. onis.
 ver Sleten. verzoeght. veraldet. Xerapellinus.
 a. um.
 Sleg. eyn visch. in T. Tjke.
 Slegberich. in G. Gelat. et in D. Dreckich.
 Slichten. slecht maken dat eyn umd dat ander.
 in T. verlijcken.
 Slijck. in D. Dreck.

Slijckich. in D. Dreckich.
 Slijckstede. in D. Dreckstede.
 Slijcken. sluyppen. in G. mechelich Gaen.
 Slijken. slijcken. slinden. bootschap doen. Vorare. Devorare. Anclcare. Cleo. cles. clere.
 Commessare unde Commessacio. Degulare. Ingulare. Hyare. sorbere. Absorbere. Glutire. Conglutire. Deglutire. Inglutire. Eglutire. Ligutire. Deligutire. Lurcare.
 boir Slijcken. Preglutire.
 weder Slijcken. Reglutire.
 boir Slijcken. Transglutire. Transgulare.
 Slijcker. slinder. in D. Drait.
 Slijm. in S. Schepff.
 Slijm maken. in S. Schepff maken.
 Slijm. in D. Dreck.
 Slijmich. in G. Gelat. et in S. Slibberich.
 Slijck.
 Slijckich. luyck. in L. Luyck.
 Slijcker. luyckerhant. Sinistra. Leva.
 ter Slijcker. luyckerhant. in L. ter Luycker.
 Slijcken. ontswellen. in S. neder Slaen.
 Slijnden. in S. Slijcken.
 ver Slijnden. Absorbere. Deglutire. Eciam de hiis in S. Slijcken.
 ver Slijndinge. Fac verba de verbis in S. ly. Slijcken.
 Slijnder. slijcker. in D. Drait.
 Slijngen. in G. Luyppen.
 Slijnger. schulle. Funda. Fundula. Fundibula. Amentum. finda.
 Slijnger. werper. Ferentarius. Fundibularius. Fundibulus. Fundibulis. Funditor. Bales trator. Baleator.
 mit Slijnger werpen. Balestrare. Fundare.
 Slijntworm. Luyntworm. Linx. cis.
 Slijp. in S. Schoit.
 Slijp. in G. Gheer.
 Slijp. reete. in L. Clabe.
 Slijpen. wetten. Lapsare.
 Slijpsteen. wetsteen. Cos. cotis. Allo. onis est rotundus.
 Slijten. verslijten. Atterere.
 Slijtong. verslijtong. Attricio.
 Slijet.
 Sloemen. in D. Doemen.

ver Sloemen quet. Dilapidare.
 ver Sloemer. bootsleger. Dilapidator. Abligura tor. ambro. onis. gluto. nis. Vappa. pe. Vappidus. superfluous. Eciam de hiis in L. Lecker.
 Sloppen. sluyppen. Sorbere. sorbescere. Sorbillare.
 samen of myt Sloppen of sluyppen. Conforbere. in Sloppen of sluyppen. Inforbere. Re. per. iterum. Ex. per. extra.
 Sloppich. sluyppich. Sorbilis. le. ter. tas.
 dat men Sloppt. in S. Supp.
 Slot. Sera. serula. Claustrum.
 Slot. in B. Boech.
 Slot of boech op eyne lantscheidingen. Dividiculum.
 be Slot. Clausura. Claustrum. Claustrillum.
 tot be Slot gehoerende. Claustralis. le. ter. tas. Claustrensis. le.
 Slotel. Clavis. Clavicula.
 Slotelzeger of meker of sluytter. Clavarius. clavicularius. claviger. ri.
 Sloit. poel. in A. Adelpoel.
 Sloitsche. in S. Sallen.
 Sluycken. mussen. in D. Doemen.
 Sluymeren. in S. dun Slaipen.
 Sluymeringe. Sopor.
 uyt der Sluymeringen te wecten. Absopire.
 Slunt. sump. in A. Adelpoel.
 Sluyppen. in G. mechelich Gaen.
 Sluyse Catharacta. te.
 Sluyten. toeluycken. toedoin. Serare. Claudere. Cludere. Obdere. repandere. Obferare. Recludere. Spinare i. Claudere.
 uyt Sluyten. in D. as Duyngen.
 uyt Sluyten anders. Excludere. Precludere. Extrudere i. excludere.
 be Sluyten en sake. Concludere. Terminare. Circumscribere.
 tuschen Sluyten. Intercludere.
 tuschen Sluytunge. Interclusio. onis. Intercludo. onis.
 to rugge of wael of seer Sluyten. Decludere. Recludere. Secludere.
 in Sluyten. Includere. obtrudere i. Includere.
 boir Sluyten. Precludere.

tegen Sluypen. Obcludere. obferare.
weeder Sluypen. Recludere. Referare.
aber Sluypen. Transcludere.
ander of heymelick Sluypen. Succludere. sub-
ferare.

uyt of duyten Sluyter. Exclufor. Exclufarius.
op of ont Sluypen. in A. Apenen.

Sluyter. in S. Sloeteldreger.

Smacht. in H. Hungher.

Smachten in H. Hungheren.

Smachtich. in H. Hungherich.

Smack. in S. Slach.

Smacken. fmijten. werpen. Iectare. Iacere un-
de lactus. us. Proicere.

Smaeck. Gustus. fapor.

Smaecken pzoeben. in C. Coeren.

die Smaeck is elsterley als:

finnlick Smaeck. Sapor fenfatus.

eyghen Smaeck. Sapor proprius.

fuert Smaeck. Sapor dulcis.

finerich of falbich Smaeck. Sapor unctuosus.

falt Smaeck. Sapor falsus.

bitter Smaeck. Sapor amarus.

fehary Smaeck. Sapor acutus.

fuert Smaeck. Sapor acetosus.

tamper Smaeck. Sapor ponticus.

flee Smaeck. Sapor stipticus.

Smack. [l. Smaeck.] onsmackelick. Sapor in-
fipidus.

famen of mit Smaecken. Congustare.

bur Smaken. Pregustare. prelibare.

weeder Smaken. Regustare.

nyet Smaken. Desipere.

on Smackelick. Infipidus. elutus. illepidus.

Smackelick. Sapidus. lepidus.

Smackelicheit. Sapiditas. lepiditas.

on Smackelicheit Illepiditas. infipiditas. Vappa.
pe. Vappiditas.

Smaker pzoer. toze. Saporifer. ra. rum. fa-
porator. faporifator.

Smadden. versmaden. in B. Blameren. et in
G. aber Geben.

Smaden. versmaden. idem.

her Smadelick. Contemptibilis. le. ter. tas. Re-
fufabilis Confufabilis. le. ter. tas. Asper-
nabilis. Despectibilis. le. ter. tas. Dedig-

nabilis fastidibilis. le. ter. tas. Despicabi-
lis. le. ter. tas. cetera adiectiva fume in
B. ex verbis ly. Blameren.

ber Smader of versmadende. Despectivus. Asper-
nativus. fpernax. cis. tas. fpernaculus. i.
aliquantum fpernax. Cathafronitus. Con-
temptuosus. tas.

ber Smadpinge. Contemptus. us. Cetera fume
in B. Blameren et fac inde verbalia.

Smagheit. fpijt. in H. Hoen.

Small. in D. Dunne.

Smalt. fmeer bet. Sagimen. Arvina. Pingue-
do. Adificulus. est di. ab Adeps. Abdo-
men.

Smalt van walbifch. Ambra. bre.
berheng Smalt. Abdomen. anxunga. Anxun-
gia. axungia. fumen f. in ventre.

Sant. [l. Smant.] bet vander melck. in H.
Horne.

Smechten.

Smechten. in L. Lunschen.

Smechende. in L. Lunschende.

Smechynge. in L. Lunscherpe.

Smeden. Fabrare. Fabricare. Cudere. Decu-
dere. per. valde.

ber Smeden. in B. Blameren.

ber Smede fehre. Forceps pluraliter hii For-
micales. lium.

Smelick wesen. Ringo. gis. gere.

famen of mit Smeden. Concudere.

Smelick. in H. Hoenlick.

Smeliken. in B. Blameren. et in G. aber
Geben.

Smelten active. Liquare. Eliquare. Liquida-
re. liquifacere. liquefacere. diffolvere. Di-
luere.

Smelten neutraliter. Liquere. ef cere. Deflue-
re. Decurrere. Deliquere. ef cere. Liquor-
eris deponentaliter.

famen Smelten active. Colliquare.

famen Smelten neutraliter. Colliquere. Colli-
quescere.

bur Smelten. Preliquere. ef cere.

weeder Smelten. Reliquere. ef cere.

Smeltynge. Deliquacio. deliquium. liquido.
Liquescencia. liquiditas. liquamen. tum.

Smelte

Smeltlich. vlyetlich. Liquidus. Fluidus. Fusilis. le. Deliquus. a. um. Defluus. a. um.
 Smere. in S. Smalt.
 verlieng Smere. in S. verlieng Smalt.
 Smeren. in S. Salven.
 Smering. in S. Salbyng.
 Smerille.
 Smert. Dolor. livor. pena. plaga.
 Smerten. Dolere. Livere. escere.
 sauen Smerten. Collivere. escere.
 Smerlich. Lividus. tas.
 Smette. vleeke. in T. Tunchen.
 be Smet. besuht. Aceratus i. fordidus. Cetera participia sume ex verbis in T. Tunchen.
 Smetten. vleecken. in T. Tunchen.
 Smyck. sweepe. in G. Ghepffel.
 ge Smijde. Ornamentum. auratum. argentatum. Gemmatum. decoratum.
 myt ge Smijde vertziert. Brateatus. Auratus. argentatus. fibularus.
 Smijdich. moete. Malleabilis. le. Ductibilis. le. ter. tas. Mollis.
 Smyt. Faber. fabriculus. Malleator. Ferrarius.
 Smyt die tegen synen gesellen stept smeden. Anrifaber.
 golt Smyt. Aurifaber.
 silber Smyt. Argentifaber. argentarius.
 yseren Smyt. Ferrarius.
 holt Smyt s. tymmerman. Faber. Lignifaber.
 Smyt wijs. Fabrissa.
 Smijten. slaen. in B. Boecken.
 Smijten. werpen. in S. Smacken.
 tegen Smijten of slaen. in B. tegen Boecken.
 be Smadden. in T. Tunchen.
 Smoken. in H. be Roecken.
 Smuck. nett. polijt. in W. Wbel.
 Smucken. tzieren. in S. Schoen. suberlich maken.
 Snab. snabel. in D. Dnb.
 Snacken. snatren. snappen. in P. Pladeren.
 Snair. coede. in S. Seyde.
 Snairenspiel. in S. Seydenspel.
 die vyfte Snair op eenichen speelinstrument. Nete.
 Snairen. seiden speetre. Fidicen.
 Snair. suel. in B. Bald.

Snarren. snawen. in C. wretlich Cassen. et in H. Hampfen.
 Snee. Nix.
 Sneeploch. Floccus. Flocculus.
 Sneewater. Nubata. te.
 Sneechlich. Niveus. a. um. Ningidus. Nivalis. le. ter. tas. Ninguidus. a. um.
 Snghen. Ningere. Nivare. Nivascere. Floccare. Floccitare.
 Snecke. in S. Sletche.
 Sneede. snyt. Scissio. scissura. Conscissio.
 Sneede. wate. in C. Egge.
 umb of be Sneeden. Circumcisis. ancisis. acrisus.
 onbe Sneeden. Incircumcisis.
 be Sneeden als die soeden. Circumcisis. Recutitus.
 be Sneeden uptlendsch bzemd die grst was van eyne anderre geloben. Profelitus.
 dat ge Sneeden wurt van enigen dyng. in H. dat ge Hautwen of gesneeden.
 Sneydich. sneysich. in C. Cundich.
 Sneydich. suel. in W. Altohant.
 Sneffel.
 Snel. gerade. in B. Bald.
 Snellen. pten. in H. Haisten.
 ber Snellen. in C. boir Comen.
 Snelliken. plende. in B. Bald.
 Snelheit. Velocitas. Celeritas. cursilitas. Curacitas. pernecitas. Tarriditas. alacritas.
 Snellunge. in H. Haistunge.
 Sney. eyn vogel. Coturnix. Ortix. Ortigometra. tre.
 Sneben. strupcken. Cespitare. vacillare. Nutare. Titubare.
 Snijcken. slacken. in G. meechlich Gaen.
 Snijden. Scindere. Conscindere. Discindere. Inscidere. Ossillare. Putare.
 be Snijden. umbsnijden. Circumscidere. Circumscindere. Ancidere.
 upt Snijden. lubben. in B. Boeten.
 upt Snijden. Exscindere. Excidere.
 af Snijden. Abscindere. Abcidere. Prescindere. Prescindere. Demetere. Detruncare. Desecare. Putare. Amputare. Preputare. Abstrahere i. Abscindere.

in Snijden. Inscindere. Incidere.
 tuschen. onder Snijden. Interscindere. Interci-
 dere.
 beneden Snijden. Succindere. Succidere.
 onder Snijdblick. Succidaneus. Succisivus. a.
 um.
 de Snijden als die ieden. Prepuciare.
 voir Snijden. Proscindere. prescindere.
 te Snijden. Discindere. Exossare.
 Snijden of graben segel muntysen of der gelicken.
 in G. Graben. snijden.
 baick of gewant Snijder. Panniscida.
 voir Snijder. Prescindaneus.
 Snijder. in S. Schjoeder.
 umb Snijdyng. Peritomen. Peritonium. Cir-
 cumcisio. Ancisio.
 Snijdyng. Concisio. Sectio. Cesio. Sintonia.
 Sintonomia.
 af Snijdyng eynichs dynghs. Abscisio. presci-
 cio. detruncacio. defecacio. putacio. am-
 putacio. putamen. amputamen.
 Snijtzet. in H. Hackel.
 Snoick. eyn biesch. in H. Hechte.
 Snoede. boese. in A. Arch.
 Snoede maken. in A. Argheren. et in B. Vla-
 meren. et in G. aevergeben.
 Snoede werden. buyl werden. Putrere. Putres-
 cere. Austernare. Putresieri.
 Snoede. onduyr. in D. onduyr. snoede.
 Snoede. onduyr werden. in D. onduyr. snoede
 werden.
 Snoede. onduyr maken. in A. snoed Achten.
 die Snoede dyngghen eyscht of soecht. Sicho-
 phanta.
 Snoeder. in A. Argher.
 ver Snoedyng. in A. Argherdyng.
 Snoedicheit. in B. Voisheit.
 Snoedeliken. in B. Voislichen.
 Snoepelyng onnutte teigher of ryser van den
 boemen. Sarmentum. ti. Quisquillie. lia-
 rum.
 Snollen. snozen. in E. Eten.
 Snop. Catarra. Reuma. tis.
 Snoppen. snuyben de nase. Emungere.
 Snotr. in C. Cassione. [l. Casfioen.]
 Snotr. in S. Seene.

meet Snotr der steynmetzeler. Amussis vel
 Amussa.
 Snotr an eyn loit dat men die dunpte des wa-
 ters mit ondersoecht. in C. Corde an eyn loit.
 wyndel Snotr voir de linder. Fascia. e. fascio-
 la. le. fasciale. lis. instita. te.
 Snorcken. runcken. in H. Runcken.
 Snot of snotter uyt der nasen. Mucus. ci. Ca-
 runca. ce.
 Snot of snotter uyt der nasen doin. Mucare.
 Demucare.
 mit Snot of snotter ontregnen. idem.
 Snotterechtich. Muculentus.
 Snotterechticheit. Muculencia.
 Snuyt. mont. in B. Beck.
 Snutten eyn herse. in H. Herse snutten.
 Snutter tot den herffen. Emunctorium.
 Snuten. snuyben die nase. Mungere. Emunge-
 re. Mundare. Purgare nasum.
 Snuyben. in S. Snop.
 Snuyben. in S. Snuten.
 Soe. in A. Alse. alsus.
 Sober. maitfam. in M. Maitfam. sober.
 Soberheit. maitfamheit. in A. Wistnenci.
 Soek an den voir. Pedile. lis. Capetus. Cer-
 nuus. Linipedium. Lanipedium. Soccus.
 focculus. foccellus.
 Soeken. Querere. Queritare. perquerere.
 under of ver Soeken. proeven. Inquirere. per-
 quirere. Scrutari. perscrutari. sciscitari. In-
 vestigare. indagare. Explorare. Perconctari.
 conctari. Rimari. perrimari. Experiri. exa-
 minare.
 weder Soeken. wederproeven. Requiere. Repe-
 tere.
 uyt Soeken Exquirere.
 wyderwegen Soeken. Disquirere.
 under of ver Soek. Scrutinium. Exploratio.
 sciscitacio. perconctacio. Examinacio. exa-
 men. visitacio. probamen. tum. probacio.
 Inquisicio. Experimentacio. Experientia.
 Rimor. oris.
 onder Soekilich. Scrutabilis le. ter. tas. scru-
 tabundus. Experibilis. Experimentalis. ex-
 plorabilis. examinabilis. le. ter. tas.
 Soeker. grondysen in den puy. Arapax.

Solde. walle in den syden. in **O.** Oualm.

Solde opbrecken der spysen. in **B.** opbrecken.

Solde heben. Ructare. Eructuare. singultare.

Soedaen. in **A.** Alsuicken.

Soeghe. suchmoeder der wercken. in **C.** Cye-
me.

Soeghe. swyn. wercken. in **D.** Dercken.

Soeghe. swyn cum suis. in **D.** Dercken. swyn.

Soeghsch. Suinus. subillus. fuillus.

Soeghen active. Lactare. elactare. Lallare.

samen of mit Soeghen. Collactare.

Solghstal. Suarium. et in **C.** Coeben.

Sol. eyne note in den sangh.

Soldperen. in **L.** Loeden.

Soelen. beblecken. in **L.** Luncken.

Solper. pechel. Salsugo. Muria.

Solre. Solarium. Meniarium. menianum. ni.

Solre maken. Menianare.

Some. in **B.** Boirde.

Sopmen. in **L.** Lijsten.

Somer. Estas. Estatula.

Somerdzeger. Estifer. ra. rum.

myd Somer. Calicularium. et hoc idem myd

winter.

Somerlich. Estivalis. le. ter. tas. estivus. a.

um.

Somerhupff. Estivale.

Somerhamer. Estuarium.

Somerlaide. Virgultum. ti.

des Somers die dach op syn langhste ind des

winters op syn korse dat heit Solsticium in-

de solsticialis. le. ter. tas. i. ad solsticium

pertinens.

Somigen. in **C.** Cenighen.

Sommeis. betoglen. in **C.** somCt.

Sonne. Sol. Titan. apollo. phebe. bis. phe-

bus. bi. lucifer. Crinius. ypogeus. Elios.

als die Sonne in den rechten mydsomer of oick

inden rechten mydwinter op oic hoigste is dat

heit Solsticium unde solsticialis. le. ter. tas

i. ad solsticium pertinens.

der Sonnen opganch. Ortus. us.

der Sonnen onderganch. Occasus. us.

der Sonnen beerste cirkel. Absis. dis.

Sonsch. Solaris. re. ter. tas. Phebeus. a.

um.

Sonaeend. in **S.** Sampsdach.

Sondach. Dies dominica. Dies solis.

Soen. Filius. Filiolus. Natus. proles.

bercaeren Soen. Filius adoptivus.

eyn guet Soen. Euchius.

Soen eyng boesen wijs. Amorpius.

all echte Soen. Fulbor.

Soen eyng hepers of hoengngs. Clito.

stijf Soen. Prevignus. ni. Filiaster.

Soens wijs. Nurus. us.

Soenssoens wijs. Pronurus. us.

Soenlich. Filialis. le. ter. tas.

Sopne. bzeede. peps. Ceuge. Pax. Concordia.

Sequeltracio. composicio. Reconciliacio.

Pacacio. Pacificacio.

Sonnen. berdzagen. schepden. bzeeden. pepsen. Pla-

care. Pacare. Pacificare. Pacisci. Compa-

cisci. Depacisci. Componere. Complacare.

Concordare. Reconciliare. Conciliare. Opi-

pare i. Recomponere. Sequestrare. Ster-

nere i. Pacificare.

weder Sonnen of bzeeden. Replacare. Repa-

care. Recomponere.

her Sonnen. versueten. betwepchen. in **M.** be

Mozwen.

Sonne bzecken. Depacisci.

her Sonlich. Pacalis. Pacabilis. Pacificabilis.

sequestrabilis.

Sopne. bzeedmeier. in **S.** Schepdman.

Sopnresche. Sequestria. et alia verbalia de ly.

Sopnen.

Soeng. troch. in **B.** berckens Wack.

be Sonnen. betwegen. in **D.** burbeDacht.

onbe Sonnen. in **D.** onbeDacht.

Sopp. Offa. Offula. offella. Ypa.

wijn Sopp. Vipa.

hyer Sopp. Cervipa.

Soppen meier. Offarius.

van Soppen to soppen. Offatim.

Sorgh. bze. in **A.** Anxt.

Sorgh. in **A.** Achte.

Sorghen. rucken. in **A.** Achten.

Sorghen. truren. in **D.** Doecken.

be Sorgher. in **M.** Mumber.

Sorgh. noit liden. in **A.** Anxt liden.

Sorghdzeger des gesundes. Musarius.

Sochfeldicheit. bliticheit. in **E**. Ernsticheit. sochfeldicheit.
 Sochlich. in **A**. Anxetlich.
 Sochfeldich. blitich wesen. in **D**. anDerhtich wesen.
 Sochfeldich. bruchtsam. in **A**. Anxifeldich.
 Sott. gheck. in **A**. Aff.
 Sotheit. in **A**. Awyse.
 Spacium. stunde. tijt. Inducie. terminus. Tempus. Dilacio. Curriculum. cetera formabis ex verbis in **H**. verhaliden. verlengen.
 Spacium op off in den boicken. Margo. spacium. spaciolum.
 Spacium. ure. stunde. tijt. Hora. spacium. spaciolum. Tempus. Tempusculum. Horula.
 Spacium rugmicheit. in **A**. Rugm.
 Spacium tuschen twee wenden. in **A**. Rugmicheit.
 Spacium tuschen dat eyn ind dat ander. Spacium. spaciolum. Interspaciolum. Intervalum. Intercapedo. dinis. Intersticiolum. Intercepcio.
 Spacieren. vergaen. verwandere. Solaciari. spaciari.
 um Spacieren. Circumspaciari.
 Spacieren wiltlich enwech van der hant. Expaciari.
 to rug Spacieren. Dispaciari.
 Spacieren. spelengaen. vergaen. verwandere. Vagor. aris i. spaciari. Despaciari. Deambulare. Obambulare.
 Spacierstede. Spacium. spaciamen. tum. spaciatorium. Deambulum. Deambulamentum. Ambulacrum. Deambulacrum. Imbulus. Inambulus. Porticus. us. Xeracus ci. Lobium. bii. Caldicum. ci. Peribulum. Peribubulum. Peribulatorium.
 Spacierstede op baigen geslagen. Ypodromus. mi.
 Spacierens aflaten. Despaciore. aris.
 Spach. in **D**. Doyre.
 ver Spachen. in **D**. Doyren.
 Spaide. in **A**. Late.
 Spade to graben. Fossorium.
 Spalde. reie. in **E**. Clabe.
 Spaliden. splekten. in **E**. Cloeben.

Spalteren. spertelen. Palpitare. Calcitrare.
 eyn Span die men spennet mit der hant. Palmus.
 Spang eyn boick of anders wat mede to sluyten. Tetenda. Tenaculum.
 bur Span. in **B**. Baidich.
 bur Span dat ront is. Clipeola.
 Spannen. Tendere. Extendere. Tensare. Expandere.
 Spanjaick. trijff of wynde. Tensorium. Tensitorium.
 tegen Spannen. Obtendere. Obtensare. Obtenfitare.
 weder of ont Spannen. Retendere.
 Spanlich. Tensilis. le. Tensibilis. le. ter. tas.
 Spanninge. Tensura.
 Spaen van hoit. Hastula.
 Spanghen. Tenaculare.
 Spanggroen. Viride hispanicum.
 Spair. Calcar. Calx. cis.
 wagen Spair. Orbita. re.
 Spair dat men spoirt. Vestigium.
 Sparwer eyn vogel. Sparaverius. Nifus. si.
 Sparen. verschoenen. in **D**. verDagen.
 Sparen u guet of anders. Parcere. Continere.
 Sparlich. Parce. Parciter. Tenaciter.
 Sparlicheit. Tenacitas.
 Sparre an eyn getimmer. Tignum. Tigillum unde Tignosus. tas. Peristroma. atis.
 die die Sparren op den dach verwercht of bestellet. Tignarius. sartitecor.
 des tot den Sparren hoirt. Tignarius. a. um.
 Sparren to bewercken. Tignare.
 Spat.
 Spee smelich. in **H**. Hoenlich.
 Speetap.
 Speetwijn.
 Specht eyn vogel. Picus. Merox.
 Speck. Lardum. Lardulum. Taxea.
 spde Speck bliche. in **B**. Baecche.
 Speckstede. Lardarium.
 vol Speck. Lardosus.
 Speetiel. speeghe. spyhe. Sputum. Saliva.
 Speculeren. in **D**. dneyDencken.
 Speele. in **B**. Burde.
 Speelen. in **B**. Burden.

Spellbzet. wortaisselfzet. Alea. Aleoa.
 Spelengaen. in S. Spacieren.
 Spelstede. hupff off plaetz. Theatrum unde
 Theatricus et Theatralis. Amphiteatrum.
 Cavea. ee. Scena. ne. Proscenium
 des men in sulcken Spele van schyften of spoe-
 lien boirbzengt dat heit Scena. ne. And die
 dat boirbzengt Scenicus. a. um.
 sephen Spele. Armonia.
 aber Spele. in E. Gebreckinge.
 aber Spelen. in E. Gebrecken.
 aber Speire. in E. Gebreker.
 die in aber Spele gehoeren is. Adulterinus.
 wortaisfel Spel. Ludus alee.
 des ten wortaisfel Spel hoitt. Aleatorius.
 wortaisfel Speire. Aleatorius. aleo. onis. Alea-
 tor.
 wortaisfels Spels stede. Alearium.
 Speel off spzoiche die men doitt van groten edelen
 personen in eyne lesterlicher materien. in L.
 Loff of rede.
 Spele of spzoiche die men doitt in gebueris of heris
 materien. in L. Loff of sancn.
 eyneley suet Spel. Vitula. le.
 ind dair op to Spelen heit Vitulor. aris.
 Spel dat men mit wapen of harnesch drijft.
 Armilustrius.
 des tot den selben Spel dyent. Adluricum.
 Spel dat onschemel is. Propudium. dii.
 Spelstede. Gignasium. sii. Diludium. Luso-
 rium.
 dat Spel dat in der selber stede geschuyt heit
 Gignia. e.
 Spel int gemeyn. Ludus. Ludulus. Ludi-
 crum.
 Spelen int gemeyn. Ludere. Lusare. Lustare.
 Perludere.
 Speire. Lusor.
 tot Spele gehoerende. Lusorius. a. um.
 Spelechtich. Ludibilis. le. Ludibundus. Lu-
 dicrus. Ludicrosus. Ludicris. cre.
 Spelkent. Ludix. cis.
 Spelende beschynpen. Ludificor. aris.
 samen of mit Spelen. Colludere.
 Spelen manigerley of an vele stede. Diludere.
 boir Spelen. Preludere. proludere.

boir Spel. Preludium.
 cteyn Spel. Preladium. Ludulus.
 verre of boir en anderen Spelen. Proludere.
 oebel Spelen. Obludere.
 nae of weder Spelen. Reludere.
 Spelte. kyle van knoisloich of anders. in It.
 kyle.
 Spelte coern. Spelta. te.
 Spelunche off tynmer onder der erden. Apo-
 geum. Spelunca. Cripta.
 ge Spenne in eynen getynmer.
 ge Spenne perde.
 Spene. woutwen melch.
 Spenen die kinder van der boest. Ablactare in-
 de ablactatus. Elactare. Abuberare. Exu-
 berare.
 dat ge Spent is. Ablactatus. a. um. Exube-
 ris. re.
 Spere. in G. Gelabge.
 Sperre boirre off dregher. Hastifer. Hasti-
 ger. ri.
 Spere eng ritters mit eynen byskanten pfer.
 Alarica.
 Spere gekroent. Tricuspis. dis.
 Spere mit krantzen hertzyrt. Tyasus. si.
 Spere of swert schudden. Vibrare. And die schud-
 dinge heit Gradivus. vi i. Vibracio.
 in des Sperris middel die regem dair an gebed-
 ticht is. Amentum. ti.
 Sperrigck. musch. in L. Luyngnck.
 Spertelen. in S. Spalteren.
 Spertwer. in S. Sparwer.
 swyn Speet. Venabulum. Tenabulum.
 die mit eynen Speete gewapent is. Verutus. a.
 um.
 Speete dair wat an is. Veru inde.
 Speete dair niet an is. Verutum. ti.
 Spgh. speekhel. in S. Speeghe.
 Spghen. Spuere. sputare.
 Spghen. aetgergeben. in B. Brecien.
 samen of mit of de Spghen. Conspuere. Con-
 sputare.
 ber Spghen. Despuere. Desputare.
 ber Spghen. verantwerdigen. in B. Blameren.
 uyt Spghen. Expuere.
 in Spghen. Inspuere.

weber of achterwart Spynghen. Respuere.
 Spynghingh. Sputacio. sputamen.
 Spynghingh. coeryng. in B. Wylang.
 Spynghen. nomen. in B. Wailen.
 Spyngher. coernhupff. Granarium.
 Spyngher ter were. Fortalitium.
 Spyngher. nagel. Clavus.
 verSpynghen. in C. verClischen.
 verSpyngher. in C. verClischer.
 Spynghel. Speculum. Agalma.
 Spynghle. Fusus si. Fusellus li.
 op die Spynghle to wynden. Infusare.
 Spynghen meker. Fusarius.
 bander Spynghen wynden. Diffusare.
 des totter Spynghen hoirt. Fusarius. a. um.
 Spynghde. in C. Cast.
 Spynghwozm. Fusarius.
 Spynghne. eyn wozm. Aranea. nee.
 Spynghnetweff. Tela. sabbatim.
 Spynghnen. Nere. Pernere. Filare.
 Spynghroch. Colus. li.
 Spynghresche umb loyn. Filacista.
 Spynghwerck. Netus. us. filamen. nis.
 Spyngher. in G. Gass.
 Spyngherlyck. wisch. Spirlingus.
 Spynghse. eten. in C. Cost.
 cloch Spynghse. Es. Metallum.
 gar Spynghse. in C. geCoechte.
 lecher Spynghse. pluraliter hee. Cupes. pium.
 Galactine. arum. Laucie. arum.
 melck Spynghse. Lactatum. lacticinium.
 Spynghse van hese. van hroide. van deich ind van
 botteren. proprie en tarte. Artotira. Artoti-
 rista.
 bette Spynghse. Adipatum. ti. farracum. ci.
 Spynghse mit bette gekoect. Adipatus. a. um.
 Spynghse cypden of bereyden. Condire.
 Spynghse bereyding of cypding. Condimentum.
 wisch Spynghse in en moztiersteyn bereydt. Morcis-
 sum si.
 Spynghse van clegnen gesneden of ghehaichten vleisch
 gekoect als salcyghen of posteyden. Tucetum.
 ti.
 die sulke Spynghse koect. Tucetarius.
 Spynghse die weick ind bucht of van appelen ge-
 koect is. Pomacium.

Spynghse mit potelock gekoect. Porrata. te.
 Spynghse van rieben gekoect. Rapulatum. ti.
 Spynghse van salm gekoect. Salmentum. ti.
 droeghe Spynghse. Xerofugia. e.
 alreley clegn Spynghse. Vesca. ce.
 alreley Spynghse behalven droit. Pulmentarium.
 rii.
 dair die Spynghse of dranch in der helen preft oeren
 smack ontfangen. Ructus. us. Ructa. te.
 Frumen inis.
 Spynghse of dranch dair die helen in to laten. Ruc-
 tare. Conructare. Ructuare. Conructuare.
 wennich ind lecher Spynghse. Obsonium. nii. Com-
 panaticum.
 en Spynghse gericht dat guet is. Sumen.
 Spynghse geben. mit spynghen bouden. Escare.
 en Spynghse gericht. Ferculum. Edulium. Ges-
 torium. Esculentum.
 Spynghse heymlich ind snel to verslynden. Ligu-
 rire. deligurire.
 Spynghse mengher. Miscellio. onis.
 Spynghse dregher. Dapifer.
 Spynghse of droitstede die to bereyden. Cerealis. le.
 Cerealium. lii.
 Spynghse der schermer. Miscellanum. nii.
 oer Spynghse bat. idem.
 Spynghse mydelich geben. Dapinare.
 Spynghse myld. Dapilis unde dapilitas.
 Spynghse drolich. Dapax. pacis.
 Spynghse bat. Gavata. te. Escala. lis.
 Spynghse bat van weyt of coern. Sitorium.
 dair men Spynghse in sett. in C. Cast. et Cibu-
 rum. ti.
 Spynghse der asgaide. Ambrosia. si.
 Spynghse genome bur aeyndeten. Antecenium et
 Antecenia. e. Merenda.
 bat umb Spynghse in to dragen. Ciborium. rii.
 Spynghse rast of taffel. hic Curulis. lis.
 dach Spynghse. Diarium. rii. Diale. lis.
 Spynghsen. bouden. Cibare. nutrire. fovere. refi-
 cere. decibare. excibare. percibare.
 meering der Spynghsen op die taffel to setten als
 die preste spynghse gheten is. Auctorium. rii.
 alreley kunne van Spynghsen int leste als appel.
 beren. noeten of hese et cetera.
 Spynghse taffel. in D. Disch.

samen of mit Spijsen. Concibare.
 weder Spijsen. Recibare.
 heymlich of weynich Spijsen. Succibare.
 die der Spijsen in beelheit verboch hebben. Bru-
 marius. Imbrumarius.
 der Spijsen walging of verdoet. Fastidium. Ab-
 hominacio.
 vol Spijsen. Escosus. Cibosus. tas-
 ter Spijsen roepen. Adescare.
 die in der Spijsen syne selicheit sett. Epicurus
 inde Epicureus. a. um.
 der Spijsen lecherliche heilichheit. Laucia. Lau-
 ticia. e.
 weynich Spijsen an to tasten. Ligurire. deli-
 gurire.
 der Spijsen alremynste deyl. Minutal. lis.
 van droegher Spijsen abstinenti. Xerophagia.
 gie.
 Spyt des iegers. Excipulum. Venabulum.
 Spytz van wat scharps. Acies. Acucies. Acu-
 men. Penum. ni.
 Spytz des stryds of der oghen off des gewers.
 Acies. Aciecula.
 dat Spytz van enigher wapen als geladen. spere
 et cetera of geschot. Mucro. onis.
 Spytz van en hupse of toern. Pynna. ne unde
 Pynnaculum.
 Spyt. versmaetheit. in H. Hoen.
 Spytten active. in B. Blameren. et in G. aver-
 Geben.
 Spytten neutraliter.
 Spytich. smelich. in H. Hoenlich.
 Spylete. rete. in C. Clabe.
 Splyten. in C. Cloeben.
 Splyten. ritten als die erde. in H. Hynnen.
 to Splyten. to ritten. in P. to Plucken.
 Spoick. in B. Budde.
 Spoick. wijcheley. in B. Boite.
 Spoicken. wijchlen. in B. Botten.
 Spoiden. sjen. in H. Haisten.
 Spoidich. snel. in B. Bald.
 ram Spoidich. in A. onAventurlich.
 Spongi. swam. Spongia. penicium. penicil-
 lum. penicilla. peniculum. li.
 Spont op en tan. Obstructorium.
 Spoeren. in C. Erwaren.

Spot. in S. Schomp.
 Spotten. in A. Assen.
 Spotter. in S. Schomper.
 Spotten. beschimpend woirt. Vah.
 bur Spoit. in A. guede Adventure.
 weder Spoit. in G. onGeluck.
 ram Spoit.
 Sprae. eyn vogel. Turdus.
 Spracke. tale. in H. Heede.
 Spracke. tale des gantzen landes. Ydeoma.
 Linguagium. Vulgare. in H. Heede.
 by Spracke. in B. Byspracke.
 to of an Spracke mit claghe. Impeticio. Con-
 vencio. in C. Claghe.
 coyte Spracke. in H. coyte Heede.
 sonder Spracke. Alogus.
 samen Spracke. Colloquium. Collacio. in C.
 samen Callunge.
 to Spracke. Alloquium. Allocutio. Affatus. us.
 onnutte Spracke. in C. onnutlich bele Cal-
 longe.
 upt Spracke. Eloquium. Elogium. expressiva.
 upt Spracke tuschen parthynen. Pronunciacio.
 sentenciacio. Determinacio. Diffinico. De-
 claracio.
 schoen Spracke. Facundia inde Facunditas.
 Eloquencia. Lepiditas.
 geleerde Spracke. Doctiloquium.
 sonder Spracke. Barbisterilis. Duribuccius.
 byender Spracken of tongen laechunge of strais-
 fange. Barbarolexis.
 tweyerley Spracke to konnen. Bifarius.
 van dobbelre Spracke. [l. Spracke.] Bilin-
 guis. gue. Bifarius. Altriplex.
 van dreyerley Spracke. Trifarius.
 van vyverley Spracke. Quadrifarius.
 van veelreley Spracke. Multifarius.
 dobbel van Spracke. in H. dobbel van Heeden.
 eygenre Spracken laechunge of straisfange. Bar-
 barismus.
 die sulker Spracken vol is. Barbarostomus.

Namen van deyl Spracken.

Duytsch. Alamanicum. Theuthonicum.
 Hoedsch. Hebraicum. Iudaicum.

Greeksch. Grecum.
 Latijns. Latinum.
 Roimisch. Romanicum.
 Italiaens. Ytalicum.
 Lumbartsch. Lombardicum.
 Walsch. Gallicum.
 Engels. Anglicum.
 Wyesch. Frisonicum.
 Frantzoiß. Franconicum.
 Hispaniolsch. Hispanicum.
 Unghers. Hungaricum.
 Beems. Bohemicum.
 Caldeesch. Caldaicum.
 Egypt. Egypticum vel Egipciacum.
 Hybernesch. Hybernicum.
 Portegaeisch. Portugalicum.
 Slabens. Slavonicum.
 Syriens. Syriacum.
 Neapels. Neapulaticum.
 Arrogens. Arrogonicum.
 Indesch. Indicum.
 Arabesch. Arabicum.
 Armenesch. Armenicum.
 Aradesch. Aradicum.
 Albanesch. Albanicum.
 Atticks. Atticum.
 Archadesch. Archadicum.
 Alamesch. Alamicum.
 Amazoens. Amazonicum.
 Aquitanesch. Aquitanicum.
 Albernesch. Alvernium.
 Navernsch. Navernicum.
 Apulisch. Apulicum.
 Asturisch. Asturicum.
 Babiloensch. Babilonicum.
 Bactrijisch. Bactriacum.
 Traceensch. Traceanicum.
 Belligoensch. Belligonicum.
 Britisch. Britanicum.
 Wylainisch of Woztoensch. Britanicum.
 Boetijisch. Boeticum.
 Burgundes. Burgundicum.
 Capodoisch. Capodoticum.
 Cedarsch. Cedaricum.
 Canciens. Canciacum.
 Cantabers. Cantabriacum.

Campanesch. Campaniacum.
 Caudesch. Caudaticum.
 Cicilesch. Ciciliacum.
 Cyperisch. Cypricum.
 Ciclatisch. Cicladicum.
 Corsijisch. Corsiticum.
 Dalmatesch. Dalmaticum.
 Deensch. Daticum.
 Delesch. Deloticum.
 Dogans. Doganicum.
 Etilatisch. Evilaticum.
 Moirlands. Ethiopium.
 Elladisch. Elladicum.
 Eolatisch. Eolaticum.
 Fortunisch. Fortunaticum.
 Galesch. Galaticum.
 Gadesch. Gadicum.
 Getulesch. Getulicum vel Getuliacum.
 Gorduens. Gordonicum.
 Goth. Goticum.
 Gyndes. Gyndicum.
 Archannesch. Yrchannicum.
 Ycarisch. Ycaricum.
 Corsisch. Corsaticum.
 Lacedemonisch. Lacedemonicum.
 Lectoensch. Lectonicum.
 Lijflendsch. Livonicum.
 Liscisch. Lisciacum.
 Liddisch. Liddiacum.
 Lybisch. Lybiacum.
 Lusitameisch. Lusitamelicum.
 Mauritaens. Mauritanicum.
 Macedoensch. Macedonicum.
 Magneesch. Magnesicum.
 Mesisch. Mesiacum.
 Mesopotaensch. Mesopotanicum.
 Medisch. Medicum.
 Melesch. Melocum.
 Midesch. Midicum.
 Micelensch. Micelenicum.
 Nabatesch. Nabaticum.
 Noirweghens. Norwegicum.
 Normans. Normanicum.
 Numedesch. Numediaticum.
 Narboensch. Narboniacum.
 Ophiersch. Ophiricum.

Oradesch. Orcadiacum.
 Partensch. Particum.
 Paletijnsch. Paleticum vel Palestinum.
 Pamphijlsch. Pamphilicum.
 Pannonesch. Pannonicum.
 Paronsch. Paronicum.
 Pentaëlsch. Penthapolicum.
 Peersch. Persicum.
 Pyreensch. Pyrenicum.
 Pigmeesch. Pigmeticum.
 Pictabesch. Pictavicum.
 Pichardsch. Picardicum.
 Ramateesch. Ramaticum.
 Ruffensch. Ruthenicum.
 Sabesch. Sabeacum.
 Sambersch. Sambricum.
 Sardijnsch. Sardinicum.
 Sarmaetsch. Sarmaticum.
 Samosch. Samoticum.
 Sparciaitsch. Sparciaticum.
 Seresch. Sereticum.
 Sutijmsch. Sutimicum.
 Sitichs. Siticum.
 Syconesch. Syconicum.
 Sirtesch. Sirticum.
 Tanaetsch. Tanaticum.
 Trabobucaensch. Trabobucanicum.
 Tartisch. Tarticum.
 Traconsch. Traconiticum.
 Thesailisch. Thesalicum.
 Teneedsch. Tenedicum.
 Tripolitaensch. Tripolitanicum.
 Trogaidisch. Trogadicum.
 Vascoensch. Vasconicum.
 Umlansch. Umlandicum.
 Vitrichs. Vitriticum.
 Zeugisch. Zeugicum.

Spraitte. trappe. in G. Gede.
 leyder Spraitte. Scalare. ris. scalaris. re. Inter-
 ter-scalaris. re.
 Spraiten. insetten. Inter-scalare.
 Spreken. seggen. in C. Callen.
 to Spreken in gerichte. in C. Clagen.
 upt Spreken tuschen den partyen. Pronuncia-
 re. Decernere. Diffinire. Sentenciare. De-

terminare. Declarare. eciam in O. Odel
 wijfen.
 ber Spreken. verhoenen. in B. Blameren.
 samen Spreken. Colloqui. Conferre. Confa-
 bulari. Confari. in C. samen Callen.
 bur Spreken. Preloqui. pretor prefaris. pro-
 for profaris. predicere. proloqui.
 bur Spreker. Prelocutor. causidicus. procura-
 tor. advocatus. antica. ravilla.
 an Spreken. schuldigen. in C. Clagen.
 gwaitspreken. in B. Blameren.
 weder Spreken. in H. wederhoepen.
 wael Spreken. waelspreekinge. in H. Rieden.
 Sprekwoirt. hiwoirt. in B. Waspreekhe.
 tegen Spreken. Replicare. reficare i. Contra-
 dicere. eciam in H. wederhoepen.
 an Spreken dat volck. Quiritare.
 upt Spreken. Eloqui. Effari. exprimere.
 upt Spreklich. Effabilis. le. ter. tas. Expres-
 sibilis. le. ter. tas. Edicibilis. le.
 onupt Spreklich. Ineffabilis. Inedicibilis. Inex-
 pressibilis. le. ter. tas.
 an of to Spreken. Alloqui. Affari. Concio-
 nari.
 hoigh Spreken. Aliloqui unde Aliloquus.
 Spreken onnutlich. Fabulari. Garrire. Cor-
 nicor. aris. Corniculor. aris. Verbosor.
 aris.
 recht Sprekende. Anologicus.
 wael Sprekende. Eloquent. Facundus. Difer-
 tus. Lepidus. Resolutus. benelinguatus. Fa-
 cundiosus. Facundatus.
 Spreker tot den volck. Concionator.
 wael Sprekende maken. Facundare.
 geleert Spreker. Doctiloquus.
 an Spreker in der clage. Actor. And die antwer-
 der heit Reus. rei.
 to Spreklich. Affabilis. le. ter. tas.
 onto Spreklich. Inaffabilis. le. ter. tas.
 die onnutlich Spect. Loquax. Dicax. Fabu-
 lator. Garrulosus. Fabulosus. Diaculus.
 eciam in C. die vele onnutlich Calliet.
 Sprekinge. in C. Callinge.
 Nota. van Spreken. seggen. reden ind callen
 byndt men vele in C. Callen And in
 H. Rieden.

Spreyden hebbe of anders. Sternere. Disternere. Insternere. per. valde.
 uyt Spreyden. in R. uytstrecken.
 mit of samen Spreyden. Consternere et Consternor. aris.
 umd Spreyden. Circumsternere.
 ass of ont Spreyden. Desternere.
 hur Spreyden. Presternere. prosternere.
 her Spreyden. herstrogen. herstrouwen. Spargere. Dispergere. Dissipare. diffundere.
 he Sprengen. wghen. Spargere. aspergere. Aspergitare. Aspersare. asperitare.
 Sprenghtwast. wghwast. Aspersorium.
 Sprengen bleisch of bisch mit salt. Salire. condire.
 Sprengher. Saltor. Saltator. Amontator.
 he Sprengt. Aspersus. a. um. aspersim.
 Sprentzong. in D. Dalnggh.
 Sprey. eyn sericheit d'ynne monds. Ofcedo. Obfcedo. dinis.
 gwich. Sprynch. in B. Boyn.
 Sprynckel. wall. in D. Duiw.
 Sprynckel. in C. Coilsprynck.
 Sprynckelechtich. spruetelich. stippich ban barwen. Punctuosus. Varius. Lenticulosus. cefius. a. um.
 Sprynge. in H. Huppen.
 af Sprynge. Absilire. Absultare. Desilire. Desultare.
 umd Sprynge. Circumfilire. circumsultare. circumfalire.
 her ind daer Sprynge. Dissilire. dissultare.
 bzolich of uyt Sprynge. Exilire. Exultare.
 tuschen her Sprynge. Interfilire.
 her boir of verre Sprynge. Profilire.
 op of wegnich Sprynge. Subfilire.
 aeber Sprynge. Transilire.
 Sprynge de of abersprynge de. Ydichum.
 he Sprynge. transeneren. in L. aber Lopen.
 Sprynge. gwichen. in Q. Qwellen.
 ont Sprynge. ontwaechen. Evigilare. Devigilare. Expergiscor. ceris.
 Spryet of dat ryck daer dat seyle of segel an henght.
 Sprae. in B. Boerlich.
 Spraeche. in G. Gedicht.

by Spraeche. in B. Byspel.
 Spraeche. lyet of speel dat men doir ban groten edelen personen in lesterliken materien. in L. Loff of rede.
 Spraeche. sanch lyet of speel dat men doir in gebuys of herly materien. in L. Loff of sanch.
 ragn Spraeche. Sollers inde Sollercia.
 by Spraeche. Draulus. deficit in R. Blesus. in L. Balbus.
 Spraittel. Lenticula. cefia.
 Spraittelich. in S. Sprynckelechtich.
 Sprunch. Saltus. us.
 Spruytte. in L. Laide.
 Spruyten. Frutere. escere. Fruticor. aris. Exoriri. suboriri. succrescere.
 daer Spruyten wassen. Frutetum.
 Spruyttich. Fruticosus.
 uyt Spruyten ban eyne saken. Emergere. Accidere. Contingere. Occurrere. Oriri. Exorire. Insurgere. Obviare.
 Spuele daer men op spynnet. Pennula. Kerkelis.
 Spuele daer men mit webet. Trama. me.
 Spuelen. Pennulare. Filum volvere ad penulam.
 Spuelng in der missen. Ablucio.
 Spuelng schottelwater. in S. Schottel spuele.
 Spuelpijpe. Panus. ni.
 Staech. Phalanga. eciam in D. Palle.
 Staech. stock. Baculus.
 haghen Staech op der iacht. Hamis. tis.
 Staech. gebenckniss. in H. Verkenner.
 buyr Staechen. in B. Boeren.
 Staechette. Palata. te. Vallum. li.
 Staechette of hamen. Fascennina.
 to Staechen. schunnen. in H. Hussen.
 Stade. stunde. in D. Dachtstede.
 Staden. tolaten. in G. Gunnen. et in H. berhengen.
 Staden. verluycken. in B. Baten.
 he Staden in host of in en dyenst of in en schuy of op en wagen of bergelicken.
 he Steden ter echtschap. in H. Hylken.
 Staff stock. Baculus. Bacillus. Stipes. tis. Calopodius.

Staff.

Staff. stock daer eyn lanch steekpynem of mess
 verborogen in steecht. Sica. ce. Dolon. onis.
 die sulken Staff dreghet. Sicarius.
 draegh Staff. Porticulus.
 Stall. Stabulum. li.
 pert Stall. Stragulum. li. Ypodromus. Equi-
 stacium.
 beesten of bygh Stall. Stratorium.
 swyns. verheng. suw Stall. in C. Coeben.
 Stallzoeder. in S. Scham.
 Stalmienster. Stabularius. Constabularius.
 Stallen. seychen als eyn pert. Mingere.
 Stallen. Stabulor. aris. neutraliter.
 be Stallen. beliggen. in L. umb Leggen.
 Stale wat nae to maken. in B. Boits.
 Staill. Calips. Acer. ceris.
 vuer Staill. Ignile. lis. Fugillus unde Fugil-
 lare. Fugillator.
 Stallen. Calibeus. a. um.
 walge Stalt. in S. walge Schicht.
 onge Stalt. heyslich. in C. Eyslich.
 ge Staltnisse. Disposicio.
 ge Staltnisse. in L. Tijcknisse.
 ge Staltniss of forme eyns dings dat in den sin-
 ne bedacht eer dat dynch gemaect wurd.
 Ydea. ee.
 die eyn ge Staltniss of form also in sinen herten
 begrypt. Ydealis. le. ter. tas. Formalis. le.
 ter. tas. ymaginarius.
 Stam. geslecht. in A. Art.
 Stam van en boem. Truncus. stips.
 Stamelen. touelen. Titubare. Balbire. Balbi-
 zare. Balbucire. Balbere. escere.
 Stameler. totteler. Balbus. Burrus. Blesus.
 Frefus. Lopicus.
 Stamelinge. tottelinge. Balbicies. ei. vel Bal-
 bucies. ei. Titubacio.
 die weynich Staemelt. Scaurus.
 Stampen. in P. Parssen.
 Staan. Stare. sistere. persistere. consistere.
 wal Staan. boegen. in G. Gelympen.
 by Staan. in H. Helpen.
 weder Staan. wederstreben. Rebellare. Recalcit-
 trare. Reluctari. Obluctari. Contraire. Ad-
 versari. Refragor. aris i. Resistere. Re-
 fricare i. Resistere. Reniti. Obniti. Re-

pugnare. Oppugnare. Obistere. Obstare.
 Responsare.
 weder Staan. in H. Hynderen.
 weder Staent. in H. Hynder.
 den men weder Staan mach. Refragabilis. le.
 ter. tas. obstabilis. le. ter. tas. Obstanter.
 Obstancia.
 onweder Staenlich. Irrefragabilis. le. ter. tas.
 Invincibilis. le. ter. tas. Inobstabilis. le.
 Irresistibilis. le. ter. tas.
 op Staan. Surgere. Confurgere. Resurgere.
 op Staan van den slaip. Exurgere.
 op Staan ymans to helpen. Exurgere. Confur-
 gere.
 op Staan nae den ball. Resurgere. Resipiscere.
 Repullulare.
 op Staan vur daghe. Antelucare.
 op Staan tegen ymans um den eere to doen.
 Assurgere.
 op Staan tot ymans schade. Insurgere. Invade-
 re. Impetere.
 mit of samen op Staan. Confurgere.
 ver Staan. in N. ver Nemen.
 ver Staan tot eyen daghe of sake. Perstare. In-
 tendere.
 ver Staan in den woerden dat ghene dat niet uit-
 gedruet en wurd. Subaudire. Subintelligere.
 af Staan. Desistere. in H. op Hoeren.
 af of van Staan. Abstare. destare. Desistere.
 Absistere.
 be Staan. ontsaen. in H. op Hoeren.
 be Staan. in G. be Gynnen.
 be Staan. tohoeren in maichiale. Attinere.
 verre Staan. Distare unde Distancia. Distan-
 ter. Absidere. Differre.
 hopen of uit Staan. Extare.
 onder Staan. Substare. Subsistere.
 onder Staan dit of dat to doen. Instare. Insi-
 stere.
 onder Staan. Substantia. Subsistencia.
 onder Staende. Substans. ter. substantivus.
 onder Stant maken. Substantivare.
 haeben Staan. Superstare. in L. aever Toepen.
 Staan. blytighen. uutwesen nae en dynch to ver-
 krijgen. in A. Arbeiden nae en dynch.
 achter Staan. Restare unde Restancia.

to Staen. anhangen. in *C.* anleebent.
 an Staen. in *M.* gebeden.
 bur Staen. Antistare. Prestare i. Precellere.
 um Staen. Circumstare. Circumsistere.
 bol Staen. Perstare. Persistere. Subsistere.
 samen Staen. Consistere.
 die erghen nae is Staende. Incuba. be.
 ber Stant. in *S.* Synne der saken.
 nys Stant. wanseede. wanschicht. Defectus. Dis-
 plicencia. Imperfectio. Inmorigeracio.
 ber Stant. verstentnisse. in *H.* Kede.
 tuschen Stant. Intersticium. Intervallum. Spa-
 cium.
 Stanthastich. in *G.* Gantz. heel.
 on Stanthastich. Inconstans. Vacillans. Ambi-
 guus. Levis. Bombinator. Versipellis. In-
 solidus.
 by of onder Stant. in *M.* Hulpe.
 ber Stant to oeffenen. Ingenior. aris.
 an Staende. in *C.* to Conuende.
 Stanch. muffery. Fetor. Olor. fetulencia. Ce-
 nulencia. Fetiditas. putiditas. Oliditas.
 Squalor. Squaliditas.
 Stanch van swebelechigen water komende. Me-
 this. this.
 Stanch der onkupscheit. Cento. onis.
 Stanch der boete. Pedor. oris.
 Stande. en holten dat. Biota. te.
 Stander. styl. in *P.* Post.
 Stapp aber to klimmen. Transcensorium.
 Stapel van wasse. Conglobatum.
 Stapel daer die sinede dat pseren affhouwen. Pi-
 scillus.
 Stapel doichs. Fardellum.
 Stapelsteede daer men alreley guet berstapelen
 moit.
 Starch. in *G.* Gesunt.
 Starch stoff. stevich. vast. Firmus. Inflexibi-
 lis. Silicernus.
 Starch vast als en dynck starch is. Fortis.
 te. ter. tudo. Stipulus. Firmus.
 Starch als eyn mensch off dyer starch off krecht-
 tich is. in *C.* Crechtich. mechtich.
 die Starch in den stryde syn. Bargines.
 Starchen. eyn voieneemen toballen. in *B.* by-
 Blyben. consentieren.

Starchen. besten gelassie of ghyfte. Confirmare.
 Ratificare. Roborare. Approbare. Affirma-
 re. Vallare. Solidare. Consolidare. Munire.
 Communire. Fulcire. Affulcire. Stabilire.
 Constabilire.
 Starchen. besten stacte. stede of anders. Firma-
 re. Munire. Communire. Stipare. consti-
 pare unde stipatum adverbium. Instipare.
 per. in. seu valde. Obstipare. per. undi-
 que. seu valde. Restipare. per. iterum.
 Substipare. per. subtus. vel post vel pa-
 rum Vallare. Circumvallare i. Circumse-
 pelire unde vallosus et Valestris. tre. For-
 tificare.
 Starchen troisten. Confortare. solari. Conso-
 lari. Hortari. Cohortari. Adhortari.
 Starch. mechtich maken. in *C.* Crechtich. mech-
 tich.
 Starch an spele ind an lijbe. Bicanor. oris.
 Starchinge. bestynge van gelosten of gisten.
 Confirmacio. ratificacio. robur. Robora-
 men. roboracio. corroboracio. approbacio.
 approbamen. affirmacio. affirmamen. valla-
 cio. folidacio. consolidacio. Munimen mu-
 nimentum. fultura. fulcimen. rum. afful-
 tura. affulcimen. rum. stabilicio. Stabili-
 men. rum. stabilitas.
 Starchheit. in *C.* Cacht.
 Start. tzagel. Cauda. caudula inde Caudatus.
 a. um.
 Stat dat gheyn hoisstat des landes en is. Opi-
 dum. Opidulum.
 hoist Stat des landes. Civitas. Metropolis.
 Stat des hoengnekrichs. Urbs. bis.
 Statlunge. Opidani. Cives. Incole. Civita-
 tenses.
 Statpoirtten. Amburbiales. Amburbium.
 der Stat oeverste. Monarcha.
 Stat of dorp by en water gelegen. Aneses. sis.
 Stathelder eyns heren. Accommentariis. in-
 declinabiliter. Vicedominus. locum tenens.
 Vicissitudinarius. Vicarius.
 cleyn Stat. Civitatula.
 Stat die ix. stede ander hest. Neapolis.
 Stat die x. stede onder oer hest. Decapolis.
 der selver Stat here heit Decapolitaus.

voir Stat. Preurbium. suburbium. Antemurale.
porcestria. orum.

Stat buwen i. bewoenen of oeffenen. in B. Bozger maken.

Stat die eyn stat onderheft. Manopolis.

Stat recht. Municipium unde Municipalis. le. ter. tas.

Stat. stede. Locus. Loculus. Locellus.

Stait. in G. Grait.

Staitlich. bittich. in H. Haebelich.

Staitlich. wepdelich. in H. Herlich.

Stech bonderen. in S. Schym.

Stech. stocke. Stipes. ris. stilus.

Steeche. Fixura. punctura.

Steechen. Trudere. spinare i. pungere.

mit spere Steechen. Hastiludere.

Steechspel. Hastiludium.

voir Steechen. in B. voir Bairen.

in Steechen. Infigere.

ber Steechen. in B. ber Baren.

Stede. in S. Stat. stede.

woen Stede. in G. Gehucht.

heymlich Stede. in A. Affyde.

hoigh stede. Analogium.

Steede. steedich van moide. in G. Gantz. heele.

on Steede. onsteedich. onbast. in T. Tynsch.

in dine Stede setten. in S. onder Setten.

Stede off markt daer bepling is. Forum Apparatorium.

Stede eyns anderen verbullen. Supplere vices.

Stede in eynre stat of lantschap dat die alre overste is. Capitolium. And die principlich daer to gehoeren heiten Capitolini s. Capitolinus. a. um.

Steede. bast. in B. onberbrechlich.

Steede. Assiduus. Sedulus. Frequens Creber. bra. brum. Continuus. et in A. Altois.

Steede wesen. Assiduare. Continuare. Frequen-
tare.

Steedigen. to wassen in eyn boznemen. in B. by
Blijben.

Steede. in A. Altijt. altois.

Stedelich. staitlich. Localis. le. ter. tas. To-
picus. a. um.

de Steedych sequitur residuum post Stegger-
heit.

Steege. in G. Gasse.

Steegep. Strep. Scansilis et Scansile. lis.
substantivum.

Steggher off leube daer men aff fundt wat te
doen. Specular. ris. Speculare. ris.

Steggher daer men op wercht. Machinis. nis.
ni.

Stegger. stepl. styck als die berghe sant. Accli-
vis. ve. Abruptuosus. Precipiosus. tas.

Steggerheit. in T. Clippe.

Steedich nae der tijt. Assiduus. tas. Frequens.
cia. Continuus. Continuitas. cetera in A.
Altoes.

Steedicheit. Frequencia. Assiduitas. sedulitas.
Continuitas.

Steedigen. besteedigen. bewerren. bevestigen. Con-
firmare. Affirmare. stabilire. Approbare.
Comprobare. Corroborare. Autorizare. Au-
torare. Cathecizare. Cathezizare. Cathego-
ricare. pignorare i. Confirmare amorem.
Autenticare. Asseverare. Astipulor. aris. In-
stipari. per. valde. Constipulari. Restipu-
lari. per. iterum. Taxare i. Confirmare.

de Steedynge. Confirmacio. Affirmacio. Firma-
mentum. Approbacio. Communimen. Ro-
boramen. Roboracio. Astipulamen. Auto-
rizacio. Cathezizacio. Cathégorizacio. Au-
tenticacio. Astipulacio.

Steel daer de brucht anhengt op den boemen.
Pediculus.

Stepl. styck. in S. Steggher.

Stelen. afnemen. ontberren. Furari. Anclare.
Subtrahere. Admaniculari. Clepere. clepsi.
cleptum inde Cleptus. a. um.

ge Stailen. Compilare. depilare. expilare. Sur-
ripere. asportare. auferre. involare a vola.
le. legere i. furari subligere.

die sulver Stelen. Argiopata. te.

Stelen gemeen guet. Peculor. aris unde pecu-
lator.

Steelen als dat van stail is. Calibeus. a. um.
ge Stelle van en waghen of ploetj. Themo. onis.

de Stellen. schicken. doen. in S. Schaffen.

an Stellen. in G. beGinnen.

an Stellen. in T. an Leggen.

af Stellen. in D. af Daen.

upt Stellen. versten. in H. verhalben.
 hyn off af Stellen. in T. hyn af Leggen.
 af Stellen. in S. af Setten.
 ont Stellen van synre gelijcknisse. Deformare.
 Steheynck. Aforus.
 ont Stellen upt den schyanch. Dispartare.
 Stelte dair men op gheit. in T. Tuck.
 Stelte. eyn malt. Stelta.
 Stemme. Vox.
 Stemme is achterley.
 vette Stemme. Vox pinguis.
 sharpe Stemme. Vox acuta.
 clare Stemme. Vox perspicua.
 hardde Stemme. Vox dura.
 sharpe schrauwende Stemme. Vox aspera et vacua.
 blinde Stemme. Vox ceca.
 wonsche Stemme. Vox vinolenta.
 volmaecte Stemme. Vox perfecta.
 der Stemmen gereitscappen off instrumenten dair men die stemme mede maect als die lunghe. Pulmo. onis. die wyntaderen. Arterie. die hele. Guttur. dat cleyne tungken in der heilen. Uvula. le. die mont. Os. oris. die tanden. Dentes. die lippen. Labia. die tonghe. Lingua.
 en Stemme maect men guet mit desen branch. Fonasgum vel Fonasgo indeclinabiliter.
 Stemme uptgeven. Vociferor. aris.
 der Stemmen verheffunge in dem begynne. Arsis.
 grof Stemmich. Gravissonus.
 Stemlich. Vocalis. le. ter. tas.
 half Stemlich. Semivocalis. le. ter. tas.
 gelich Stemmich. Paritonus.
 under eynde Stemmen vele beteyckniss. Equivocus. a. um.
 vele Stemmich. Multivocus. sinonimus. a. um.
 Stempe. eyn reytscap der goetsmede. Tuntorium. Formarium.
 Stempen. in S. Stampen.
 Steyn. Lapis. Lapillus. petra. petrella.
 en hart Steyn. in H. Kieselgng.
 all edel Steyn. Gemma. me.
 mit edelen Steynen vertziere. Gemmare. De-gemmare. Ingemmare. Regemmare.

cleyne Steynchen. Lapillus. scrupulus. li.
 Steynich. Lapideus. saxosus. tas. lapidosus. tas. Petrosus. tas. Petrinus. a. um.
 slijp Steyn. Allo. onis.
 wet Steyn. Cos. cotis.
 Steyn in den lijbe. Calculus inde Calculosus. a. um. tas.
 water Steyn. Lapista.
 van Steyn die coten of stucken die men mede in die muren woeyt. Rudus. di.
 Steyn die boel ind gaterich is als dunsteyn. peemse ind dergelijcken. Tabentum. ti.
 Steyn die sharp ind ongelijck is. Tophus. Tophilus. li.
 eyn Steyn in den weghe dair men sich an stoitt. Lama. me.
 buyr Steyn in den heert of schairsteyn. Focarius.
 tychei Steyn. Later. teris. Laterculus. li.
 Steyn dair men die boite onder mede schraeyt. Fungia. gie.
 Steyn. hacht. gebentniss. in H. Kerckener.
 Steyn hatte. }
 Steyn loedse. } Lapidicina. lapicedina.
 Steyn kuple. }
 Steynbuch. in B. steynBuch.
 Steynigen. Lapidare.
 die mit Steynen hantiert. Lapidarius.
 Steynhoutwerck werck. Sculptura. Sculptile. Celatura. Celamen. tum.
 der Steynmetzier meetsnoir dair dat loft anhengt. Amullis. sis. Amulla. se.
 Steynbijl. Ascis. cis. mas. ge. Asciculus.
 Steynkuppel. Lapifodina.
 hoichste Steyn in der muren. Antes. antium pluraliter.
 Steynrudse. in T. Clippe.
 Steyngrunt. Adriaticus. Arenosus. Petrosus. tas.
 Steynhoutwng. Latomia. e.
 Steynbreeke. eyn eynt. Saxifragia. Antipirium.
 Steynbijt. eyn cleyne vijcken. Fundiculus.
 Steynhoutwen of bydwercck houtwen. Celare. sculperere.
 Steynmetzeler. steynhoutwer. Lapidida. lapicedius. Latomus. Cementarius.

van Steppen dat afzweefsel of fluchghien. Petro-
 onis.
 tleyn Stepphen die scherp fant. Scrupus. pi.
 scrupulus. li inde scrupofus. tas. scrupulo-
 fus. tas.
 ber Steppighen. in H. berhardden.
 ber Steppicht. in H. berhardt.
 ber Stendel. vernustich. in C. Cloick. et in H.
 Niede.
 ber Stendelheit. in C. Cloickheit.
 Stender. stijl. in P. Post.
 Stender die des steyt dat he geschat hest.
 bur Stender. burwefter. ruwart. Administrator.
 presidens.
 bur Stenders ampt doen. Administrare. Presi-
 dere. subfio. subfis. subfire. subfivi. subfi-
 tum i. Admistrare.
 Stendich. [i. Stendich.] rjyp. in T. geTatich.
 Stendich. heel. gantzmynsch. in A. Wijnch.
 on Stendich. wilt. Girovagus. Erro. onis. in
 T. hyslerLoeyer.
 ber Stenlich. Intelligibilis. le. ter. tas.
 onber Stentlich. Inintelligibilis. Inperceptibilis.
 le. ter. tas.
 opber Stentenisse der doeden. Anastasis. Resur-
 rectio mortuorum.
 Sterflich. Mortalis. le. ter. tas. Feralis. le.
 ter. tas. Funereus. a. um. Funestus. Fu-
 nebris. bre. Moribundus.
 on Sterflich. Immortalis. le. ter. tas. Athana-
 tus. a. um.
 Sterflicheit. Mortalitas.
 on Sterflicheit. Immortalitas.
 Sterfte. in P. Pestilent.
 Sterfing eynreken munt of gelt.
 Stern. Stella. stellula. astrum. sydus. sydus-
 culum.
 seven Stern. in S. Sevenstern.
 morgen Stern. aebendstern. Venus. Vesperus.
 Affrodita.
 osten Stern. morgenstern. Hesperus. Lucifer.
 Phosforos.
 aebend Stern. Venus. Vesperus. ri. vesper.
 ris. Hesperus. ri. Vesperugo. ginis.
 grote Stern. Astrum. Sydus.
 levendighe Stern. Zoroastrum. tri.

leynd Stern in den nozen. Polus articus.
 leynd Stern in den suden. Polus antarcticus.
 van der Sternen konst eyn reytscap. Astrola-
 bium.
 Sternen schott. Assub. Aporrogiā. e.
 dwelende Sternen. Planunta. te. Stelle erra-
 tice.
 beelre Sternen vergadering. Sydus. deris.
 Sternen schynen. Stellare. Constellare. per-
 simul.
 Sternen teyken. Constellacio.
 Sterne seer vlenckende. Lapena. ne.
 meyster int geSternt. Astronomus. Astronomi-
 cus. archimetricus. Astrologus habet par-
 tem Astronomie. And die konst hie af die is
 geheiten Astronomia. archimetria. astrolo-
 gia in parte.
 Sternich. sternsch. Astreus. stelleus. Sydereus.
 a. um.
 oghen Stern. Ocellus.
 Sterne voir dat hoist. in H. voirhoist.
 Sterben. in H. Rugmen van den leven.
 samen of mit Sterben. Commori.
 voir Sterben. Premori.
 weder Sterben. Remori.
 Steetlich. in A. Altyt.
 Stebich. stiff. in S. Strack. stiff.
 Stichte. hysdom. in B. Wysdom.
 Stichte als en dom. Ecclesia metropolitana
 vel Cathedralitica seu Metropolis aut Ca-
 thedralis ecclesia.
 Stichten. Fundare. Dotare. Erigere. Con-
 dere.
 Stichter. Fundator. Dotator. Erector. Con-
 ditor.
 Styck. [i. Styck.] in S. Steggher. stepl.
 Stycksupnich. in O. aberdigich.
 Stycken. in D. Dampen.
 ber Stycken. in D. ber Dampen.
 Stycken. bestycken. Stipare.
 Stycken. sydnepen.
 Stycker. sydnepet.
 ber Stycht. in H. Hestich.
 Styff gerecht. in D. Done.
 Styfte. Stilus.
 Styfbader. Vitricus.

Stypmoeder. Noverca. Vitrica.
 Stypsoen. Prevignus.
 Stypdochter. Previgna.
 ver Stypst ban gaen. Vietus. a. um.
 Stypghe. twintich. Viginti. Vigeni.
 Half Stypghe tgen. Decem.
 Stypghen. in C. Clummen.
 Stypswerck. stryptwerck slaete off stede mit to
 wippen. Tormentum. ti. Machina. ne. Ma-
 chinamentum.
 Styp. in P. Post.
 Styp. swigende. Tacitus. Taciturnus. Tacens.
 Silens.
 Styp. heimlich. in B. verbergen.
 Styp. restich als eyn styl water. Tranquillus.
 Quietus.
 Stille. p. wait. in B. Heimlichkeit.
 Stillen. versueten. in M. be. Moztwen.
 Stillen. Compescere. Cohercere. Tacitum fa-
 cere.
 Still doin staen. remmen. Sistere.
 Stillich. mehelich. in C. Lijfe.
 Stilheit. Silencium. Taciturnitas.
 Stimpel. stoff. Pes. pedis.
 Stynckie. hacht. p. sump. in H. Kerckener.
 Styncken. in M. Mussen.
 Stynckende. in M. Mussen.
 Stynckende stede. Methis. this.
 Stynckende czupt dair die luyde nae styncken als
 loyck et cetera. Acromen. Acromentum.
 Styp. stypken. Punctus. ti. Punctum. ti. Apex.
 Iota. stigma. tis unde stigmaticosus. a. um.
 Stypken dat mydden in eyn cirkel stept. Punc-
 tus. ti. Centrum. tri. Centro. onis. Cen-
 tron indeclinabiliter.
 Stypken maken. Punctare. punctuare.
 eenich Stypken des cirkels dair men maite nae
 dreeghet. Methesis centrum.
 onder Stypken. Sustentare.
 onder Stypkinge. Sustentacio. sustentamen. tum.
 Styppelechtig. in S. Spynckelechtig.
 Styppechtig. Punctalis. le. ter. tas.
 twy. dyp. vier. vyff. seff Styppechtig. Bipunctalis.
 le. ter. tas. Tripunctalis. le. Quadripunc-
 talis. Quipunctalis. le. ter. tas. Sexpuncta-
 lis. le. ter. tas.

Styp. barre. Thaurus unde Thaurinus. a.
 um.
 Stock. in S. Staff.
 Stock of staff dair eyn steckp. regm of mess ver-
 borzen in is. Cica. ce. Dolon. onis.
 Stock tot gewenckniss. in H. Kerckener.
 Stocken. in B. Blocken.
 Stockmeester. stockmeier. Carcearius.
 Stockmeester. Exactor. Angarius. Exaccidua-
 tor.
 Stocker. in B. Bodel.
 Stockbisch. Strumulus.
 Stoff. in M. Mull.
 Stoffechtig. Putris. tre. Putrus. a. um. Pul-
 verulentus.
 Stoil op to sitten. Sedes. sedicula. Sedile. lis.
 exedra. dre. sella. le. sellula.
 Stoil die half ront is. Eemicirculus. li.
 gaid. Stoil. Thronus dei.
 heysers Stoil. Solium. Thronus. Altithronus.
 Exedra.
 paiss. bisscop. doctoers Stoil. Cathedra. Exe-
 dra.
 fursten Stoil. Suggestus. us.
 richters Stoil. Tribunal. lis et Tribunalis. le
 Tribunale. lis.
 predikers Stoil. Ambo. onis. Analogium.
 choir Stoil. Scallus. li.
 Stoil des oeversten bander stat. Curule. lis.
 biederer Stoil of setel. Tabularium. rii.
 nederste Stoil of sitten beneden den hoghen sit-
 ten. Subsellium.
 Stoilmaker. Sedentarius. sellarius.
 Stoil ordinerre. Sedentarius.
 Stale in der heren hoebe. Sinedre.
 in of op en Stoil eynen setten. Sternere i. In-
 sellare. Instolare.
 tot den Stoil hoerende. Sellarius. a. um.
 Stoildreegher um dair op to sitten. Sellarius.
 Stoil of pult des edelung. Orcestra. tre.
 Stoil setten of ewech setten. Sellare.
 Stoil hier ind dair setten. Dissellare. Desel-
 lare.
 van den Stoil werpen. idem.
 Stoil weder setten. Resellare.
 in den Stoil setten. Insellare.

Stole als de papen dragen umb den halff. Stola. le.
 Stole den sy dragen umb den luehtren arm. Manipulus.
 Stole an of om to doin. Stolare.
 Stolpe. hulle. in D. Doichhulle.
 Stolpen. in It. umkieren.
 Stolt. in C. Coene.
 Stom. Mutus. Elinguis.
 Stom wesen. Mutere. Mutescere. Obmutere. escere. Demutere. escere. Immutere. escere. mpt of samen Stom wesen. Commutere. Commutescere.
 ver Stompien. vermompfen. in B. ver Bergen.
 Stoenen. kneesten. in D. Dzenzen.
 Stoppel. Stipula. Rima. me.
 Stoppen. hoiden. in B. Bagen.
 Stopp. Obstructorium.
 Stoppen. decken dat aepen is. Oppilare. Conrundere. Obturare. obstruere. Obcludere. obtundere. Constipare. Obnubere. Linire. allinire. collinire. illinire. Interlinire. perlinire. Palliare.
 Stoppen mit wiaff of hennen. Stupare. destupare. per. valde. vel onistoppen. Restupare. per. iterum. Instupare. instoppen.
 ver Stoppen. vermompfen. in B. ver Berghen.
 be Stoppen. Constipare. Conspissare. Conferrio. ris. tire. Differtio.
 be Stopt. Constipatus. Conspissatus. Conferrius. Differtus. a. um.
 Stoppen. in D. Decken. stoppen.
 ver Stopt. in B. ver Berghen.
 Stoir. eyn bisch. Rumbus. sturio. onis.
 ver Stoeren. in B. Wedzoeben.
 ver Stoeren. bernieten. in D. Delighen.
 ver Stoeren. in D. in Dagen.
 ver Stoirt werden. in A. Anxen.
 ver Stoering in C. Crot.
 ver Stoerre. bernietre. in D. ver Deligher.
 Storch. in O. Oidber.
 Storm van wynd of weder. Tempestas. Tempestuositas. Procellositas unde Tempestuosus. Procellosus. Turbo. inis. Turbulencia.
 Stormen. wynden. in D. Waigen. wynden.

Storm. in B. Bulderynge.
 so wes tot Storm of stride van rentscap hoirt dat hent Machina. machinula. And sulchs to maken Machinor. aris. And die sulchs versucht is Machinosus. a. um. tas.
 Storms winnen. Expugnare. debellare. Devincere.
 Stormen als men stede off staete stormpt. Impugnare. Oppugnare. Impetere. Confligere. Aggredi.
 Stortten dat sont twe grote yseren blader an en hangende dair men plat harnesch van maect. Lamine.
 Stortten in G. Ghieten.
 in Stortten in G. in Ghieten.
 unt Stortten. in G. unt Ghieten.
 ver Stortten. in G. ver Ghieten.
 to Stortten. to ghieten. Affundere.
 weder Stortten. wederghieten. Refundere.
 Nota ban desen Stortten mach men oick bruycken in G. Ghieten cum suis.
 Stoten. Trudere. Abstrudere. per. de. Conper. simul. De. per. deorsum. vel de uno loco ad alium vel excludere. extrudere. per. valde vel extra. intendere. per. valde vel intra. per. per. perfecte. pro. per. procul. obtrudere vel obstrudere i. contra vel ob aliquid vel undique trudere. Recludere i. intro vel retro trudere.
 Stoten mit den hozen. Cornupetare.
 Stoten achter unt mit den haken. Calcitrare.
 tegen Stoten. in B. tegen Voicken.
 af Stoten. afwerpen. Detrudere. Abicere. Deicere. Precipitare.
 ver Stoten. herschuyden. in B. Blameren.
 ver Stoten. in D. be Dangen.
 Stoten in en bysel of moztier. Tundere. Conrundere. Pilare. in B. clynn Bycken.
 weder of anderwers Stoten. Retundere. Repilare.
 stillich Stoten. Subrundere. subpilare.
 Stoter. Trusile. lis. Pilus. li. pistellus. li. Pistellum. li.
 Stoebe. in D. Doynsche.
 Stoebe meyster. Stubenarius. stubenator. Ballneator.

Stouwen. berungen. in D. beDwingen.
 Stouwen. schutten als men water stouwet.
 Starch. in E. Ernstich.
 Starch wesen. in S. Strupff wesen.
 Starchheit. in S. Stuprichtheit.
 Straiffen. in B. Berispen.
 Straiffer. schelder. in B. Berisper.
 Straifflich. in B. Berisplieli.
 Straiffing die men clercken of geistliken perso-
 nen an doot. Disciplina. Disciplinacio. Cor-
 rectio.
 Straill. eyn geschoot mit wederhaelchen. Pila re-
 curvata. Catapulta. te.
 Straill of radien als die sonne of ander glantz
 van sich gheest. Radius. dii. Radiolus.
 sulke Straillen van sich schieten. Radiare. Irra-
 diare.
 Strammen. Rigere. Rigescere.
 Stranch. garns. Filetum. filactrum. tri.
 Stranch. en uytbloet van en water. Fluxus.
 us. Fluctus. us. Decursus. us.
 Straite. Platea. strata. Apia.
 Straite. in H. Hele.
 der Stratten huytichheit so vele dat eyn waghen
 heer veert. Quintana. quintina.
 Straittlich. Platealis. le. ter. ras.
 Streeck.
 Streeckel of strijcker dat men coern mit strjckit
 van den dade Hastorium. ri.
 Strecken. in H. Recken.
 uyt Strecken. in H. uytRecken.
 clegn Streeckliken in der schijft tuschen twee
 worden. Liminiscus. ci. Virgula.
 Streelen. smeycken. in T. Tunschen.
 Strene blaas of hennep. Strena. Strenula. stre-
 nosus. ras.
 Strenen gherich. Strenicus. a. um.
 Strength sonder maet. in S. Strupff.
 Strength mit maten. Strenuus. Gravius.
 Strengicheit. in S. Stuprichtheit.
 Strengicheit in doeghen. Strenuitas. Gnavitas.
 Gnavia.
 Strenglich doen. Gnavare. auctionari.
 Streben in A. Arheiden.
 weder Streben. in S. weder Staen.
 weder Strebich. in H. onHorsam.

weder Strebicheit. in H. onHorsamheit.
 Streule. in H. Harne.
 Streulen. in M. Menghen.
 Strich. Nexus. Inflexus. us. Impleus. us.
 Laqueus.
 Strich. ball. in D. Dru.
 Strichen. Nectere. Innectere. Internectere. In-
 flectere. Interflectere. Laqueare.
 Strichen. hangen. Capere. Captivare. Laquea-
 re. Illaqueare. Allaqueare. Oblaqueare.
 ont Strichen. Delaqueare. Elaqueare. Solvere.
 ver Strichen. in B. verBunden.
 ver Strichinge. bereynunge. in B. verBunt.
 ver Stricht. bereynicht. in B. verBunden.
 Strijcken. Fricare.
 Strijden. manghen. wechten. in H. Vighen.
 to Strijde. to wedde. Certatim.
 Strijden in den dode. Agonizare.
 mit Strider. in H. mitHaber.
 Strider die meer gestreden hest. Recertator. an-
 tegonista.
 die in den Strijde starch sant. Bargines.
 Strider in den doot. Agonista. Agoniceta.
 Strijt in den doot. Agon. Agonia.
 Strijt. in H. Haff.
 Strijtder. Bellicosus. Bellipotens. Agonisti-
 cus. Mavoreius. Bellicus. Bellaticus. Bel-
 lax.
 die ander Strijt. Dibellum.
 so wes tot Strijt of storm van reyscap hoert. in
 S. so wes tot Storm.
 Strijt vuer en stat. Anterium. anteurbanum.
 Strijt der suelen. Sichomachia.
 Strijt des scheeps. Navimachia.
 des Strijts baide of kundiger. Perficialis. lis. li.
 Strijt dat niemans levendich blift. Internicium.
 eynreley Strijtwerck off stormwerck getymmert.
 Musculus. li.
 Strijt teghen mit der basunnen of ander. Tes-
 sera. re. Testecula. Tessella. Tessellula.
 die dat Strijt teghen doot. Tessellarius. Tesse-
 rarius.
 en Strijt beginnen. Velitor. taris.
 Strijts begyne. Velitarius et velitaris. re.
 Strijtverheit. Bellicositas. Bellipotencia. Mau-
 rocitas. Bellacitas.

Stro. Stramen. stramentum. Farrago. ginis.
Strohen. Stramineus. a. um.
Stroem. Alveus. Decursus. defluxus. us. pro-
 fluxus. us.
Stroutwen. Spargere. sparsare. Sparitare. Ster-
 nere. Disternere. Insternere. Prosternere.
 Sipare. Fundere.
ber Stroutwen. verspreiden. Dispergere. Dissipa-
 re. Prosipare. Diffundere. Profundere. Dis-
 gregare. Disicere.
to rug of af Stroutwen. Disternere.
boir Stroutwen. Presternere.
tegen Stroutwen. Obsternere. Obsipare.
samen of mit Stroutwen. Conspergere. Conster-
 nere.
umb Stroutwen. Circumspargere. Circumster-
 nere.
wijt of ber Stroutwen. Dispergere.
in Stroutwen. Insternere. Inspergere.
by Stroutwen. Asternere.
mit of samen Stroutwen. Consternere et Con-
 sternor. aris.
Stroutwel. Stramentum. ti.
ber Stroutwt. Sparsim. Dispersim. Dissipatim.
 Diffusim. Profusim. disgregatim.
weder Stroutwen. Respergere. Resternere. Re-
 sipare.
die dicke Stroutwet of gestrouwet wuordt. Ster-
 nax. acis.
Strubbelich. hoebelich. in E. onEben.
Strupch. in H. Hegghe.
Strupcheien. in S. Sneben.
Strupff. sturp. stugge. dzijst. supr. onfuet. wzeet.
 streng. ernstich. bitter. strack. ongenedich. Atrox.
 ferox. Pervicax i. Protervus. Amarus. Di-
 rus. Frivulus. Austerus. a. um. Austeris-
 re. Acharis. ris vel idis Rigorofus. Sevus.
 Severus. Acorbus. Rigidus. strennuus. Se-
 riosus. Acidus. Immanis. ne. ter. alpheus.
 Arduus. Acer. quamacer. peracer. Asper.
 Truculentus. Barbarus. Crudelis. Bilofus.
 Cauteriatus. Cauticus. Superciliosus. In-
 clemens. Immisericors. Ferus. Efferus.
 Fervidus. Horridus. Horrificus. Inhum-
 nus. Iniurius. Tortuosus. Terribilis. Hor-
 ribilis. Sevus. quamsevus. Tamsevus. Sce-

vus. Scordulus i. Ferox. Teter. tra. trum
 i. Ferus. Tetricus. Torvus.
Strupff. sturp wesen. wzeet. stug. bitter wesen.
 streng. strack. ernstich wesen. onfuet. berber-
 lich. onbarmhertich wesen. Ferocio. cis cire.
 Protervire. Amaricari. Acerbari. Exacer-
 bari. Acidari. Exasperari. Efferare i. cru-
 deliter Agere. Rigere. Sevire. Confevire.
 Desevire. Dissevire. Insevire. Obsevire.
 Resevire. per. iterum. Crudere. Crudes-
 cere.
Strunch. Tirsus. si.
Strunt. Merda. de. Merdum. di. Merdula.
 Merdulum unde Merdosus. tas et dicitur
 Merdare et Merdifer. Stercus. oris. ster-
 quilinium. et dicitur stercorare. Vide eciam
 in D. Dyck.
Struntich. Stercoreus. stercorosus. tas. Ster-
 cosus. tas.
Struntige stede. Sterquilinium.
Struntstede dair men den op eyn bergadert. Re-
 trimentum. ti.
Struppen.
Strupff. eyn vogel. Strucio.
Strube. in P. Pankhoick.
Strupbellen. Arbustum. Arboretum.
Stub. stoff. in M. Muil.
Stuch. stomp. Frustum. Frustulum. Antenna.
Stuch dat afgebaichen is. Fragmen. tum.
**Stuch dat van enighen dugh gesneden of ge-
 houtwen is.** Prescimen. inis. Proscius. Pro-
 ficuus. a. um. Succisivus. Succidaneus.
**Stucken van enighen metale off van steynen off
 van hout.** Crusta. te. Crustula. le.
Stuchlich. Frustatim. Fractim.
in Stucken deplen. Frustare. Infrustare.
Stupchen.
Student. schoeire. in D. Discipel.
Stugge. wzeet. in S. Strupff.
Stugge wesen. in S. Strupff. sturp.
Stuggicheit. in S. Stupricheit.
Stump. plump. in E. Gzoff.
Stump in der erden blybende van eynen boom.
 Surus. ri. Surculus. li.
Stump. in S. Stuch.
Stump. plump. onsharp. in S. Slec.

Stump.

Stump. plump. slee maken. in S. Slee. plump
off stump maken.
Stump. plump off slee werden. Stupere. Stu-
pescere. Stupesceri. Ebetari.
Stumper. onghewilligher. Miser. Miserabilis.
Infelix. et in A. Arm. onselich. et in A.
onAventurlich.
Stunde. tijt. in S. Spacium.
Stunde. ure. tijt. in S. Spacium.
Stunde. bewant. in M. Moite. moisse.
ter Stuppslaen.
Stupp.
Stupre. vollest. in B. beHulp.
sonder Stupre. Anormalus. Irregularis.
Stupr. weert. in S. Strupf.
onbe Stupr. haistich. Impetuosus. a. um. ras.
in B. onBestupr. et in H. Rap.
onbe Stuprichheit. in B. onBestupr.
onbe Stuprichheit maken des weder of water.
Tempestare. Intempestare. Turbare. Tur-
bulentare.
onbe Stupr van water of weder. Tempestuo-
sus. Turbulentus.
onbe Stuprichheit van water of weder. Tempe-
stas. Tempestuositas. Turbo. inis. Turbu-
lencia.
onbe Stupr. rap maken. in B. onBestupr. haist-
ich maken.
Stuprboem in den scheep. in B. stuprBoem.
Stuprman van en scheep. in S. Scheepman.
Stuprman den [l. van den] heischen scheep.
Caron. onis.
Stupren. regieren en scheep of anders wat. Gu-
bernare. Dirigere.
Stupren. leren tot guden stucken. Dirigere.
Instruere. Informare.
be Stupren. stouwen. in D. Dwynen.
Stupr wesen. in S. Strupf. stupr. stugge wesen.
Stuprichheit. strachheit. weedicheit. onsueticheit.
strengheit. ongenade. onachtmoedicheit. selheit.
onbarinherticheit. swyndicheit. Austeritas. Se-
veritas. sevicia. sevicies. Rigiditas. Rigo-
rositas. Atrocitas. Ferocitas. Protervitas.
Acrimonia. Aciditas. arduitas. Bilositas.
crudelitas. indignacio. Acerbitas. Ferocia.
Immanitas. Teritudo. i. Feritas. tyrannis.

dis. Torvitas. Trucitas. Truculencia. Li-
viditas.
Stuprich. strachlich. weedlich. swyntlich. streng-
lich. Austere. riter. Strenue. niter. se-
vere. riter. Rigorose. Atrociter. Feroci-
ter. Proterve. Acriter. Ardue. Crudeliter.
Indignanter. Acerbe. Livide.
Stup. wegge. Cuneus.
Stutte. in S. Schairpost.
Subben. smetten. in L. Luchten.
Subtil. in B. Behend. et in A. Wel.
Sunbe. in A. Nache.
Subtil. roket. in H. Kedel.
Substanti die men versteet sonder gesaltnisse of
forme. Ypostasis.
Subtilheit. behendicheit. in A. Argelst.
gheel Sucht. Ictericia.
Such. mutte. in S. Soegh. et in D. Ver-
ken.
ber Sucht. in E. Erwaren.
Suchten. kneesten in D. Drensen.
Suchten. in C. Carmen.
samen of mit Suchten. Congemere. Conge-
miscere.
bur Suchten. Progemere. progemiscere.
weder Suchten. Regemere. Regemiscere.
opwart Suchten. Aspirare. suspirare. Anhe-
late.
den Stichtende [l. Suchtende] gelijck. Ge-
mebundus.
Suchtinge. in C. Carnyng.
Supcher. Zucarum.
Supcher candu. Zucarum candie.
Suchten. in C. Crauchen.
Suchte. in C. Crenchte.
vriende Suchte. Alioteca.
Suchte dat men lang an gwelet. Languor.
-dris. Croma. me.
van Suchten of gwader luchten besmettinge.
Contagio. onis unde Contagiosus. ras.
Supden. Meridies. Auster.
van Supden int nozhen die streck recht upt heyt
Cardo. dimis.
Supden wynt. Auster. stri.
Supdwesten wynt. Circinus. ni.
Supdwest. Affricus.

Sundelick. Australis. le. ter. tas. hausternus.
ber Suft. verlagen. in A. Anriselich.
ber Sussen. verbeeren. in A. Anxten.
ber Sussing. in A. Anrt.
Sugghen. Sugere. Lactere. Lactescere. Evare.
 Lallare.

gelick Sugghende twe of meer kindere. Collac-
 teus. rei. Collacteus. a. um. Collactaneus.
 a. um.

die noch Sugghende is. Lactens. ti. Subube-
 ris. re.

Suple. pſtre. in C. Columne.
ban eyne Sunen off pſternen dat oeverſte hoſt.
 Abax. baxis.

Sul. are der tinnerlunde. Ascia. Alciola.
al Sulchen. in D. alsoe Daen.

Sulle. in D. Doppel.
Sullen. Debeo. es. ere.

Sulte ban dgeren. Amasum. Salsa. Extra. to-
 rum.

ge Sult of confect ban runde ind suyker. Elec-
 tuarium. Confectio. onis.

ber Supmen. verwarloesen. in G. verſhuten.
ber Supmick. Negligens. Remissus. Oblivio-
 sus. Inſollicitus. Incurius.

Summe. Summa. Summula.

Summen. Summare. Taxare.
ban Summen tot summen. Summatim.

to ſamen Summen. Conſummare. Contaxare.
Sump. in A. Adel. poſt.

water Sump. Forica. ce. Lama. me. Vorago.
 ginis. Lacus. us. Lacuna. ne. Lacunar. aris.

Castellum. li.

Sump dat ſich die vercken in welcken. Volu-
 tabrum. bri.

Sumpich. Voraginosus. Lamosus.

Sunde. in B. Boiſheit.

Sunder. Peccator. Reus. Commiſſor. Amas-
 ſiolus. in A. Arch.

apenbare Sunder. Publicanus.

Sundich. in A. Arch.

Sundigen. in O. Oebeldoen.

Sunder. behalven. in A. Ann.
by Sunder. inſunderheit. ſunderling. nemelick ad-
 verbia Precipue. preſertim. Specialiter.
 ſpecialius. ſingulariter. ſingularius. ſingula-

tim. ſingulatim. notanter. ſpecifice. nomina-
 tim. ſignanter.

unt of af Sunderen. in D. Deſten.
onder Sunderen. in S. onderſcheyden.

by Sunderheit. Singularitas. ſpecialitas. Monas-
 adis.

Sunderling. Specialis. le. ter. tas. Privatus.
 ſingulas. a. um. ſingularis. re. ter. tas. ſpe-
 cificus. a. um. monalis. le. familiaris. re.

ter. tas. Peculiaris. re. ter. tas.

Supne. vilticht. in A. by Abenteuer.
ſich Supnich. in O. ader Ogghich.

ge Sunt. ſtarch. in G. Gefunt. et in G. Ge-
 neſen.

onge Sunt. in S. Speck.

ge Sunt maken. in A. Artzebyen.

ge Suntheit. Salus. ſantas. ſopitas. Salvitas.
 incolumitas. validudo.

Suppe. Sorbucum. ſorbucunculum. Sorbit-
 lum. ſorbicies. ſorbicicula.

Suppen. Sorbere. eſcere. Sorbillare.

Suppen. ſwelghen. Ingurgitare. Ocreare po-
 tum. Potitare.

ſamen of unt of weber of in Suppen. in S.
 Sloppen.

Suppens aeverbloedicheit. Bibera. re.

Supper. in D. Drencher.

Supr. in A. Amper.

Supr. weet. in S. Strupff.

Supr. ſwait. in A. Arbeitlich.

ber Supren. Acere. Aceſcere. Acetere. Ace-
 teſcere. Exaceſcere.

Supr maken. anper maken. Acidare.

Supr maken dat broit. Fermentare.

Suprheit. in F. Falſheit. et in S. Stuprſheit.

Suprinck. grenſinck. epu ruyt. Acetosa.

Sus. alſus. albus. Sic. Siccine. Eomodo. Ta-
 liter. Talismodi.

umb Sus. in G. to verſeſſe.

Suſſen eyn gwait gerucht. in D. Deimpen.

Suſſen. wegghen. Cunare. Suſurrare. Modu-
 lari. Crepundiare.

Suſſtal. in C. Coeben.

Suſter. ſweſter. Soror germana.

meed Suſter. Conſoror. Conſratrilla.

uwer Suſter ſoen is u Sororius. Sobrinus.

uwer Suster dochter is u Sororia. fobrina.
 uwer Suster man is u Sororius.
 uwer Suster kinder. Confobrinus. ni. Con-
 fobrina. ne.
 Suster ind broeder kinder. idem.
 twe Susteren van eynen vader ind van twee moe-
 deren. Sorores. Sororecula.
 twe Susteren van eyner moeder ind van twee
 vaderen. Germane.
 den Susteren in seeden off gesteltuissen to gelijc-
 hen. Sororillare. sororillare.
 Susterlich. Sororius. a. um.
 Sute. Dulcis. quamdulcis. Suavis. quamsua-
 vis. Ambrosius. a. um. Sirenicus. a. um.
 Timinus. a. um.
 on Suet. in B. Bitter. et in S. Struiff.
 on Suetichheit. in S. Sturpichheit.
 Suerichheit. Dulcedo. Dulcimen. tum. Caris-
 ma. atis. Caristia. Snavitas. Mellicamen.
 on Suet wesen. in S. Sturp wesen.
 her Suten. to bieden stellen. in M. be Mozen.
 Suet maken. Dulcorare. Dulcificare. Indul-
 corare. Perdulcorare. Mellicare.
 Suetichheit in worden. Lepos. poris.
 Suetlich. Dulciter. suaviter. mellicose.
 Subel. in M. Mozen.
 Suber. in C. Cursch.
 on Suber. in C. on Cursch.
 Suberen. in R. Renghen.
 Suberheit. in C. Curschheit.
 on Suberheit. in C. on Curschheit.
 Suberlich. schoon. in A. Abel.
 Suberlich. mellich. in T. Tyle.
 Suberlich. schoon maken. in S. Schoen. sube-
 licit maken.
 Swadem. buchtichheit. Vapor. Vaporamen. Va-
 porositas. Fluiditas. Humiditas. Humecti-
 tas. Humectamen. Maditas. Mador. Exala-
 men. tum. Citor. toris. Humorositas.
 Swademen. Vaporare. Vaporizare.
 int Swademen. Exalare. Evaporare. Evapori-
 zare.
 Swademich. Vaporus. a. um. Vaporeus. Va-
 porosus. a. um. is.
 Swager. eyner suster man. Sororius.
 Swager int gemeen. Affinis.

Swagerstap. Affinitas.
 Swaech. in B. Boeghlich.
 Swaech. speck. in C. Cricht.
 Swaechheit. in C. Crichte.
 Swaewe. eyn clem vogelken. Yrundo. dms.
 Celido. onis.
 Swaltich. Yrundineus. Yryndinius. a. um.
 Swam. in S. Spongy.
 Swam dreyling. in B. Bulten.
 Swancken. waglen. wagen. wiglen active Agi-
 tare. Cilleo. es. ere. labo. as. are. labasco-
 cis. cere. Movere. motare. motitare. Tre-
 mulare. Quatere. Volvere. Revolvere. Sub-
 volvere.
 Swancken. wagen. waglen. wiglen neutraliter
 Nutare. Titillare. Vacillare. Titubare. Bal-
 lare. Cillare. Fluitare. Fluctuare. Treme-
 re. Todere.
 Swane. eyn vogel. Cignus. Cignulus. Ciei-
 nus. Olor. oris.
 roepende Swane. Atisar.
 Swanen stem. Cignitus. Drenfatus. us.
 Swanen roepen. Cignire. Drenfare.
 Swaensch. Cigneus. Cigninus. Olerinus. a.
 um. Progenies.
 Swanger. kyndzagende. in R. Kyndrechtich.
 Swantz in D. Dantz.
 Swantzen. in D. Dantzen.
 Swantz in S. Steyn.
 Swantzen. in S. Steppen.
 Swair. loedich gewichtich. Gravis. Pergravis.
 Pregravis. quamgravis. Ponderosus.
 Swair wesen of werden. Gravere. escere.
 mit de Swairen active Congravare.
 de Swairen active Gravare. Pregravare. Ag-
 gravare.
 Swair. verdzietlich. in M. Arbetlich.
 Swairmoedich. in B. Bangh.
 Swair als die lerpug. Difficilis. le. ter.
 Swairheit. Gravititas. gravedo. gravitudo. Gra-
 viditas. Ponderositas.
 Swarde. Crimea. nee. Cutis. tis.
 speck Swarde. Callus. li.
 Swart. Niger. gra. grum. Aquilus. Aquil-
 leus. a. um. Burrus. Furnus. a. um. Te-
 ter. tra. trum.

die Swartig. Niger. Bifus. **Swart**. Nigellus. Nigellulus. Pullus. a. um.
Swart wesen of werden. Nigrere. escere. Pur. nigrere. escere. Denigrere. escere. Enigrere. escere.
Swartelijck. Fulgineus. Picus. a. um. Subniger. A. Amencio. A. Amencia. A. Amencia. A. Amencia.
Swart maken. Nigrare. Denigrare. Obfuscare. fulginare. Pullare.
Swarticheit. Nigredo. Tetratudo.
Swarticheit afneemen. Denigrare.
Swabe. Swevus.
Swabenlant. Swevia.
Sweden. Swecia.
Swegen. in B. ber Borge. Taciturnus. tacidus et tacitus. a. um.
Sweghenheit. Taciturnitas.
Swegerhert dat is uwes mans off wijs vader. Socer. ri. us. A. in. A. in. A. in. A. in.
Swegerbroute dat is uwes mans of wijs moeder. Socrus. us. A. in. A. in. A. in. A. in.
Swegerlick. Socerinus. a. um.
Sweele. Callus. li. A. in. A. in. A. in. A. in.
ge Sweel. drupf. in C. Clyre.
Swellen. bynden. in D. Dichtwerden.
Swelling. Tumor. oris. Tumiditas. Tuberositas. Turgor. oris. Turgiditas.
bol Swellingen. Tumorosus. tas. Tuberosus. tas.
ont Swellen. in S. neder Slaen.
Swellen. gwellen. opspeden. spijse.
ge Swelle an der hant. in A. Adel.
Swelghen. in S. Suppen.
Swelgher. in D. Drencher.
Swippen. swiben in der lucht. Volitare.
Swemmen. blieten. blotten. Nare. Natate. Natitare.
an of to Swemmen. Adnatate. Annatate.
af Swemmen. Abnatate. Denatate.
samen of mit Swemmen. Connatate.
upt Swemmen. Enatate.
in Swemmen. Inpare. Innatate.
bur Swemmen. Prenatate.
doir Swemmen. Pernatate.

aeber Swemmen. Transnatate. tranare.
weder Swemmen. Renatate.
onter Swemmen. Subnatate.
guet Swemmer. Anas. tis. Anatinus. a. um.
Nator. Nator.
Swemlich. Nabilis. le. ter. tas. Nabundus. Natalis. le. ter. tas. Natabilis. le. ter. tas.
Swemstede. Natatorium. Natatus. us.
Swone. heftigherode. in B. swontherode.
Sweepe. fupch. in G. Gensel.
Swerdel. in T. Tuest.
Swere. Ulcus. ris. Apostema. tis. Plemeninis.
bloit Swere. Papula. Carbunculus. li.
bol bloit Swere. Papulosus. tas. Papulentus. cia.
Sweren afneemen. Deulcerare. Exulcerare.
Sweren. als en swere of wunde sweret. Sanare. Ulcerare. deulcerare.
bol Sweren. Ulcerosus. tas.
Sweren eyde. Iurare. Dejurare. per. valde. Peierare idem.
Sweren als en tuch. Festari.
sich to samen Sweren. in B. ber Bynden.
be Sweren. Adiurare. Coniurare.
be Swerping tegen den dubel. in D. tegen den Dubel.
be Swerping. Coniuracio. Adiuracio. Fratria. trie.
Sweringe. Iuracio. Certe. Mediusfidius. Edepol. Mehereule.
be Sweren. in T. be Lasten.
Swellich. in T. Lastlich.
Swerm van byhen. Examen. inis.
Swermen.
Swert. Ensis. Ensiculus. Gladius. Gladiolus. Framea scindens ab utraque parte. Romphaea. Ambiguus. Clunacula. hic Siromaces. cis. Spata. Sparula. Arpes. Arpon. Condilomata. re. Splendona. ne.
hrent Swert. Celidoniacus.
Swert transpich. Anceps.
dat clegste Swert. Semispadium.
lanck Swert an eynde syden scherp. Macera. re.
Swertknoip. Pynna. ne.

Swertthutte. Capulus. II.
 Swert of speer schudden. Vibrare.
 des Swerts of speers schuddinge. Vibracio. Vi-
 bramen. Gradivus. vi.
 Swertspeelre. schermer. Campio. onis. Caphio.
 onis. Cirtensis. sis. Condo. onis. Gladiator.
 Dimicator Pinnirapus. Emissarius.
 der Swertspeelre of schermer cleet. Campestre.
 tris.
 des tot den Swertspeelre of schermer hoort. Gla-
 diatorius. a. um.
 Swertspeelen. Gladiare. Dimicare.
 Schermer. idem.
 Swertspeel. Gladiatura. Dimicatura.
 Swertwerthier. bercoeper. Anger. ris. Spatarius.
 Swertboiere of dieger. Ensatus. Spatarus.
 des Swerts doitslach. Ensicium.
 mit den Swerde doitslaen. Gladiare.
 Sweete. Sudor. oris.
 Sweien. Sudare.
 Sweptgat. Porus. ri. amphorisma. ris.
 der Sweptgater oeyening. Porisma. ris.
 vol Sweptgater. Porosus. tas.
 Sweptdoich. Sudarium.
 seer of af Sweiten. Desudare.
 samen of mit Swepten. Confudare.
 uit Swepten. Exudare.
 over Swepten. Persudare.
 voer Swepten. Transudare.
 voer Swepten. Presudare.
 onder of weynich Swepten. Subsudare.
 in of binnen Swepten. Insudare.
 haer men Swept ind die huyt mit reynigheit. Stri-
 gilis. lis. fe. ge.
 Sweptich. Sudosus. Sudorosus.
 Sweptich arbeiden. Aporiare.
 Sweitzer. in C. die vele Callet. et in B. vera-
 Baigher.
 Swertzen. vele vallen. in B. Blaffen.
 Swebel. Sulphur. ris.
 Swebelechtig. Sulphureus. a. um.
 Swebelechtig stanch. Methis. this.
 Swebelstede. Sulphureum.
 Sweben. Voltare.
 de Swijcken.

Swijgen. in H. Helem.
 Swijgen. Tacere. Tacescere. Obticere. cescere.
 re. Subticere. cescere.
 de Swijgen. van sich seiven comen. Abduci in-
 de abductus. Stupari. Rapi. Sincopari. In-
 extasim labi.
 de Swijgange. Extasis. sis. Raptus. us. Sincop-
 pis. pis. Amencia. Amentacio. Abductus.
 us. Excessus mentis.
 Swijgange of swijgen. in S. Stilheit.
 die dat Swijgen gebuyt. Silenciarius.
 mit of samen Swijgen. Conticere. Contices-
 cere. Confilere.
 weder Swijgen. Reticere. cescere. Resilire.
 nae Swijgen. Subticere. cescere. Subsilere.
 Swijgende. in S. Styl.
 Swijmel. Vertigo. [l. Vertigo.] inis. turbo.
 onis.
 Swijmelen. Vertiginari.
 Swijmelechtig. Vertiginetus. Vertiginosus. tas.
 Swijmen cum suis. in S. Swemmen.
 Swijn. in D. Vercken.
 wilt Swijn. Aper. aperculus. et in C. Eber.
 Swijnstal in C. Coeben.
 Swijnherbde. in H. swijnherbde.
 Swijn speet. Venabulum. Tenabulum.
 Swijnen vleisch. Nefrendicia.
 van Swijnen vleisch en eetericht. Nefrendicium.
 Swijnen. Porcinus. nefrendinus. Nefrendicius.
 iong Swijncken. in C. Coebken.
 Swijnde dyft. in C. Coene.
 Swijnde. swijmdeich. in G. Gehitzich.
 der Swijnden. vergwijnen. in G. verbaen.
 der Swijnden. Evanere. nescere. disparere.
 Swijnghe. Comptus.
 Swijngen. Comptare.
 Swijngzet. Cifatrallium.
 Swijngen. wijcken ter eynde syden. declinare.
 Swijngel. Vectis. tis. maf. ge. obex. propa-
 gulum.
 put Swijngel. in D. Putswijngel.
 ge Swollen. Tumidus unde Tumiditas. Tumi-
 dulus et tumorosus. tas. turgidus. Turgi-
 dulus et Turgiditas.

C.

TA.

Tae. Cep. Tenax unde Tenacitas. ter.**Tabbart. in It. Kerl.****Tack. in A. Aft.****twy Tackich. Bifurcatus.****dyw Tackich. Trifurcatus.****Taiffel. in D. Difch.****Taiffel der offerhand. Anclabus. Anclabris.****Taiffel dat men in fchryft. Tabella. Dictica. Pugillum.****Taiffel van marmeren of alabaftren.****Taiffel der philofophen van oeren figuren. Abacus. Pinax vel Spinax.****die ijerfte Taiffel als men ytt heyt. Carnium. ni.****die ander Taiffel als men ytt heyt. Fructuum.**
dat synt notie ind appel ind ander vrucht.**fyne Taiffel. Cilliba. Affideria.****eynreley Taiffel. Scipadium secundum Hugucionem. fed secundum Catholicon stephadium. dii.****Taiffel der weffeler of der muntmeyster. Trapezia. e.****ind Taiffel. Dictica.****fchryft Taiffel van twee bladeren. Diptica.****Taiffel dat men by fittet. Affidella.****Taiffel. fchrybe in den woxtaiffel brede. in B. Bytche.****Taiffellaten. in D. Dytchlaten.****der Taiffelen bredere of plancken hooft of oere ftefte. Tabularium. rii.****Taiffelfch. Tabularius. a. um.****Taggen. terghen. in A. Naggen. et in A. Nappen.****Tal. Numerus.**

TA.

Tal der hulgen. Cathalogus.**huyfter van geTal. in A. huyfter van Rekenen.****bol geTals. Numerofus. tas.****Tale. fpraiche. in A. Riede. tale.****deTalen. in D. bolDoen.****oebel Talen. Obfolvere.****weder Talen. Refolvere. Reftituere. Refunderere.****Taelher. Solvendo.****Taelfam. Solutor.****Talpart. in B. Tafeler.****Tallure. telner. Infciforium. Tellerium.****Talmen. drammen. in B. Bolderen.****Talichman. taelfam. tollich. Interpres. Hermes. me. Hermes. mis. Hermes. metis.****Talichsman of tollichfamt doin. Interpretari. eyn gwaft Talichsman of tollichf. Perafrastes. tis.****Tam dat niet wilt en is. Domitus. Domesticus. a. um.****Tam maken. remmen. wennen. Domare. Frenare. Domesticare. Perdomare. Domitare.****weder Tam maken. Redomare. Redomitare.****Camper. Acer. Acrimoniosus. tas.****Camperheit. Acrimonia. Acrimoniositas.****Tanen. in A. Tnaegen.****umtCaent. in A. umtTnaeght.****deCaent. in A. deTnaeght.****Tangh. in C. Clucht.****Tangher.****Tant. Dens. Denticulus.****backTant. Molaris.****Tantblepich. Dentile. Dentiva. Gignia. e.**

Tant tang of yser die tande mit uyt te trecken.
Dentena.

Tant upttrecken. Edentare. Edentulare.

die **Tande** die buc in de mond sitten heiten In-
scisivi.

die **Tande** dair neest staende der synt tot ylier
sijden twe die heiten Canini vel Columpnelli.
die **Tande** dan dair neest dat syn die bachtande
ind heitten Molares.

bol **Tande**. Dentosus. tas.

die grote **Tande** hest. Dentatus. a. um.

die gheyn **Tande** en hest. Edentatus. Edentu-
lus. a. um.

twe **Tandich** als en gassel. Bidens. tis.

dyn **Tandich** als en greep. Tridens.

Tantelen. twisten. in D. Hamplen.

Cappe. in C. Cane.

Cappen. Trahere. Ducillare.

Capijte die ruym ind bytich is. Amphitapa vel
Amphitapum. pi.

Capijte. tapeterne. Tape. tis. Tapes. tis. ta-
petum. ti. hec tria sunt ab una parte vil-
losa. sed amphitalia ab utraque parte vil-
losa. expansorium. anabatum. appendicium.
auleum.

Carden. smeycken. in T. Tunschen.

Carden mit den hunderen. Lascivire. Palpere.

her**Cardicheit**. in D. Darttenheit.

her**Cart**. in D. Dartten.

Cairnich. in B. verVolgen.

Carters mynsch. Tartarus.

Carieren lant. Tartaria.

Carten. in C. Coick.

Cartzen. schilde in B. Boeckeler.

Casche. Pera. perula. tasca.

Casten. boilen in D. Kroiten.

in**Casten** instippen Intingere.

to**Casten**. togijppen. Attingere.

an**Casten** bangen. in G. Gjuppen.

an**Casten**. anroiren. Attingere. Contingere.

Castunge in D. Kroitunge.

Caster als eyn vlynde. Palpitator.

Catelen.

Cateker.

Cabene. herberge. logijs. Taberna. Tabernula.
gineum. capona. ne. Caupona. ne. pila. le.

crustaria. e. propina. ne. propinula. le. ga-
nea. nee. pandocium. ti. hospicium. ho-
spiciolum.

Cabernen verlaiffer. Bolona. ne.

die in **Cabernen** vele is. Tabernio. onis. At-
tibernalis. lis.

in der **Cabernen** en heymlich doncher stede volc
bul geselschap. Gurgustrum.

der **Cabernen** of herbergen tegken. Tessera. re.

Cabernperre. herbergheperre. Tabernarius. taber-
nator. Ocistio. onis. Labeo. onis. Ganeo.

onis. Caupo. onis. Cauponarius. Oriostrio.

onis. tabernio. onis. Crustarius.

Cabernpersche. herberghepersche. Cesaria. Caupo-
na. tabernaria. Crustaria. promametaria. Ga-
nearia. Clesedraria. Panpodicum.

tot **Cabernen** hoerende. Tabernarius. a. um.

Cabernlich. Tabernalis. le. Caponalis. le. Pro-
pinalis. le. Ganealis. le. ter. tas.

Careren. rechenen. in A. Achten.

Carerunge. in A. Achtunge.

dye grootste **Cee**.

Ceder. in C. Cleynlich.

Ceycken. in M. Mercken.

Ceycken. wonder. mirakel. Mirum. Miraculum.

Portentum. Prodigium. Monstrum.

Ceycken of vlynging. in B. Blyding of tegken.

Ceycken dat Miraculum heit dat geschuydt te-
gen gewontlichen loep der naturen. als die do-
den lebendich to maken ind ionserlike geburte.

Ceycken dat Mirum of Admirabile heit dair van
is die sake ons verborghen als alle dat ghene
des wy niet begripen en können.

Ceycken dat Monstrum heit dat vertoent tegen-
wozdelich syne verwonderunge als meer wonder
ind der gelijcken dair van dat eyn gestalt is
als dat ander.

Ceycken dat Portentosum heit dat is dat lycht-
like verwandelinghe nympt als dair die nature
tegen is als soe wannere pinans seff vinger
an eynde hant hebet of der gelijcken.

Ceycken dat Prodigium heit dat is dat in der
lucht geschuydt off dat men sulcks to coemende
buc verkundighet off id is eyn wondertey-
ken dat tot verbarssissen van daeren ge-
schuydt.

Ceyck.

Ceycken dat Prestigium heit dat is betoebeyning der oegen als dat eyen dunck dat dat sijn in den beide gewapende luyde sijn ind der ge-lycken.

Ceycken dat Ostentum heit dat is dat toecomen- de dingen beteykent als snee. hagel. reghen. wint. schoen weder ind anders.

Ceycken dat Portentum heit dat is dat sich wan- delt in en ander gestaltnisse als en wijff die en slangh off ped off boysch off der gelijcken ter werlt brenghet.

der xii. Ceycken gemeyne name. Maiuroth.

der xii. Ceycken sunderlinge name.

Aries dat is in den weder. des regiment is in den hoefde. in den oeghen ind in deghen des hoefdes droegh buyrich guet.

dat ander Ceycken heit Taurus dat is inden steper. des regiment is van den oeghen bis in den hals ind is halt. droegh ind eerdich ind is gwaait.

dat derde Ceycken heit Gemini dat is in den twee- linge. des regiment is in den scholderen in den armen ind in den handen. ind is heit bucht ind luytich ind is myddelmatic.

dat vierde Ceycken heit Cancer dat is in den kreeft. des regiment is in der boeste in der lan- ghen. ind der maghen ind in der miltten. ind is halt bucht ind wateretich ind is myddel- matic.

dat vyfte Ceycken heit Leo dat is in den leeuw. des regiment is in den herten. in den seenen. in den gebeynte ind in den syden. ind is heit droeghe ind eertich. ind is gwaait.

dat sesste Ceycken heit Virgo dat is in der ionf- seren. des regiment is in den buck ind in den ingeweyde. ind is halt droegh ind [l. ind] eertich ind is myddelmatic.

dat sevende Ceycken heit Libra dat is in der waige. des regiment is in den rugge. ind nge- ren ind daer winderent. ind is heit bucht ind luytich ind is guet.

dat achte Ceycken heit Scorpio dat is in den Schorpioen. des regiment is in der slede der oncuysheit. ind des fundaments ind in der blat- sen. ind is halt bucht ind wateretich ind is gwaait.

dat negende Ceycken heit Sagittarius dat is in den schutte. des regiment is in den hoippen. by den rugbeyn. ind is heit. droegh. eertich ind buyrich ind is guet.

dat tyende Ceycken heit Capricornus dat is in den steynduck. des regiment is in den hoippen bis an die knge. ind is halt. droegh ind eertich ind is myddelmatic.

dat elfte Ceycken heit Aquarius dat is in den waterman. des regiment is van den knghen bis an die enckelen. ind is halt. bucht ind luytich ind is guet.

dat twelfte Ceycken heit Pisces dat is in den vischen. des regiment is in den boiten ind is wateretich ind is myddelmatic.

Ceyckendzeggher. Signifer. lijch Ceycken. wair Ceycken. Inter signum. Inter- signum.

herberghs off strijt Ceycken. Tessera. Tessella. Tessacula. Tessellula.

die dat Ceycken maect off doot maken. Tessella- rius. Tesserarius.

Ceycken maken. Significare.

Ceycken breen of asleggen. Designare.

ont Ceyckenen. idem.

onder Ceyckenen. Subsignare. subnotare.

in Ceyckenen. Insignare. Innotare.

an Ceyckenen. Assignare. Annotare.

up Ceyckenen. Exsignare. Enotare.

voit Ceyckenen. Presignare. Prenotare.

weder Ceyckenen. Resignare. Renotare.

Ceyckenen. beteyckenen. Portendere i. Signare.

Designare. Consignare. Sgnificare. Notare.

Cathegorare Cathegoricare.

Ceyckenpung. Signacio. Signatura. Sgnificacio.

Notacio. Notamen. Caraxis. is. Cathego- ria.

Ceyckenpung int hoert van der heele materien der men aeverkomen is. Prothocollum. li. Sce- da. de.

die so Ceyckent. Prothocollarius. Prothocol- lator. Scedarius.

des tot sulke Ceyckenpunge hoirt. Prothocollaris. re. ter. tas. Scedularius. a. um.

dat vele be Ceyckenpungen heft. in S. datt vele Sgnare.

epn beTepchenpug in bele wörden. Synonimus.
a. um.

bele beTepchenpungen in epnen wörden. Equivo-
cus. a. um.

Teder. in T. Teynlich.

Tegen. weder. in T. Tegen.

Tegen. legen. in bono Erga.

Tegen wesen. in T. Tegen wesen.

Tegenwozichheit. Presens. Presentaneus. Pre-
sencialis. le. ter. tas. Impresenciarum. Presto.
niet Tegenwozich. Absens. Absencialis. le. ter.
tas.

Tegenwozichheit. Presencia. Presencialis.

niet Tegenwozichet. Absencia. Absencialis.

Tegenwozichheit. Presencialiter.

niet Tegenwozichheit. Absencialiter.

Tegenwozich wesen. Adesse.

niet Tegenwozich wesen. Abesse.

Tegenwozich maken. Presentare. Represen-
tare.

Teldener. in T. telbenbe Pert.

Telgh of laide van en boem. in T. Tylgh. tel-
lich.

onbuchtber of water Telgh of laide. Aborigo.
ginis.

bol Telgher. in T. bol Tylgher.

Tellen. in T. Tellingen.

kunster van Tellen. in T. kunster van Tellingen.

to of anTellen. Adnumerare. annumerare.

samen of mit Tellen. Connumerare.

berdeylt Tellen. Dinumerare.

berTellen. vertellen. voortseggen. Narrare. Nar-
ritare. Denarrare. Enarrare. Referre. Re-
citare. Recensere. ui. censum. Recenso.

fui. situm. Recensio. fivi. situm. Allegare.

Asseverare. Namo. as. are.

berTelling. Narracio Relacio. Relaciuncula.

Narraciuncula. Anaphora.

weder berTellen. Renarrare.

aberTelling. in T. haeden Maten.

berTelling. Narrabilis. le. ter. tas.

onberTelling. Innarrabilis. le. ter. tas.

Telling. Numeralis. le. ter. tas. Numerabilis.

le. ter. tas.

Telte die tellet. Numerarius. Numerator. Cal-
culator. Recensitor.

Telner. in T. Culture.

Thema. Thema. tis.

Temen. volgen. in T. Teympen.

Temlich. in T. Tylken.

Temelich. in T. Teymplich.

onTemelich. ongeboichlich. in T. onTeymplich.

Temelicheit. Decencia. Codecencia.

Tennen. wennen. in T. Tamen maken.

Tennen. stautwen. in T. Teyngen.

Tempel. in T. Teydehuyf.

kleyn Tempel. Sacellum. ti.

tot den Tempel hoerende. Templarius. a. um.

Tempel der afgaide. Phanum. ni.

eyns Tempels sale. Pastophorium. ri.

eyns Tempels of huyf hoichste. Pynna. ne. Pyn-
naculum. li.

des Tempels herwaerre. Templarius.

Temperail. wyttich. in T. Teydelich.

Tempse. suff. in T. meelTudel.

Teene. weede. in T. Teyden.

daer Teenen off weeden wassen. Viminetum.

Teenich off weedich. Vimineus. a. um.

beTengen. in T. Teynennen.

beTengen. noedigen. in T. Teyngen.

Tente. in T. Teylun.

Tente is gestalt als meelte berniff. Tenta.

Tent. untz hent. in T. Tey.

Teppe. Tractor. Ducillator.

Teren. Consumere.

Teren gelaich. Cymbolare.

berTeren. Absumere. Consumere.

berTeren. in T. berTeywen.

Teyng kost. Sumptus. us.

Teynde suych. Tyfis. sis.

Teynde mynsh van derselber suychten. Tyficus.

Teystich. Sumptuosus. tas.

Teygen. freitzen. in T. Teydoeben.

Teyng. in T. Teybelsteyn.

beTeymen. in T. Teyschicken.

to beTeymen. in T. to Teyshyben.

Teymn. Terminus.

Teymnlich. Terminalis. le. ter. tas.

Nota van Teymn cum suis soecht byt in

T. Teynd.

die beTeymt is tot enigen byng. Ascripticius.

Deputatus. Ordinatus. Inscripticius.

ontCernen. of opternen. ontnagen. Dissartire.
 Cert. Corts. ga en doest des niet geneden.
 Certien. Crotzen.
 Cerwe. weyt. Triticum. Frumentum. Ceres.
 ris.
 Cerwen of wepten betticheit. Adeps. Ador.
 Cerwe of wept versamenen. Frumentor. aris.
 vol Cerwen of wepts. Triticofus. Frumento-
 sus. ras.
 Cerwysch. weptich. Triciceus. a. um. Frumen-
 ticeus. a. um.
 Cest of deghel of dat dair men eylich metall in
 smeltet. Testa. Testula. Testu indecli. unde
 Testeus. a. um.
 Cesten meker. Testarius.
 vele Cesten. Testacium. cii.
 Casche. in C. Casche.
 Testament. lestewille. Testamentum. Ultima vo-
 luntas.
 Testament maken. Testor. aris. Testamentor.
 caris.
 Testament dat eyn mit sijn selfs hant schrybet.
 Olographum.
 Testament meker. Testator. trix.
 Testament dat eyn by sich selven in cedelen of
 schryften maect. Codicillus.
 sonder Testament sterben. Abintestato adver-
 bium.
 die sonder Testament is. Intestatus.
 die sijn Testament gemaect hest. Testatus. a.
 um.
 Testamentlich. Testamentalis. le. ter. ras.
 Testamentis uptrichtere. als testamentoren. execu-
 toren truwhanden. Executores. Manusfideles.
 Executor. trix.
 Ceute. gelte. in B. Bpermaite.
 Ceewe an den voít. Pedica. ce.
 Text. Textus. us.
 Cyber en ridder gheet dair romen. Tibris. bris.
 Cyhlen.
 Cyhler. Latrifex.
 Cyhellsteyn. Later. teris.
 Cycht. in S. Schoft.
 Cychtigen. in C. Clagen.
 hebCyech. Culcitra. tre.
 to Cycken. in S. to Schryben.

die beCyekt is tot eychen dyng. in C. die be-
 Cernpt is.
 Cydich. Tempestivus. a. um.
 Cydich mynsch. in H. Haebelich.
 onCydich mynsch. Immaturus. Frontofus. Ca-
 pitofus. Inhonestus. Inverecundus. Ineptus.
 Inportunus. Eciam in H. Hay.
 langCydich. Longevus. a. um. ras.
 grootCydich. Grandevus. a. um. ras.
 ystCydich. Primevus. a. um.
 Cyhen. wyten. aeberheben. opleggen. Accusare.
 Imputare. Imponere. Impingere. Imprope-
 rare. Obicere.
 berCyhen. berlaten. in B. Begeben.
 berCyhen op guet. in G. aeberheben. uytgaen.
 berCyhen. vergeben. mysdait. in G. beGnaden.
 berCyhen.
 berCyhen. berlaten. in H. opHoeren.
 Cymus. eyn wael rupchende cypst. ind sijn bloe-
 me heit Timus vel Timum. mi.
 Cymilame is van somigen cypden to hoip gemengt
 walrupchende als wyeroich. Thimiama. aris.
 Cymiaemisch. Thimimaticus.
 geCymmer. in B. Butwe.
 geCymmer van holt. Carpa. pe.
 eyns geCymmers kuple. Absis. dis. Absida. de.
 en Cymmer of gat onder der erden. Apogeum.
 gei.
 geCymmer dair vele luyde onder wonen. An-
 dron.
 en Cymmer dat seer groot is ind vele wercks he-
 bet. Laborintus.
 Cymmermeister. Architectus. Architector. ris.
 apenbair of gemeyn Cymmer. Amella.
 Cymmeren. in B. Butwe.
 Cymmerman. Carpentator. Carpentarius. Lig-
 narius. faber lignorum.
 Cymmeren umd her. Circumsternere. Circum-
 struere.
 boir Cymmeren. Prestruere.
 mit of samen Cymmeren. Coedificare. Con-
 struere.
 weder Cymmeren. Reedificare. restaurare.
 van nges opCymmeren. Instaurare. Fundare.
 tuschen Cymmeren. Obstruere.
 Cymmerpugh. in B. Butwe.

Timmerlich. hutwelck. Structibilis. Construc-
 tibilis. Edificabilis. le. ter. ras.
Timmeren meesterlich. Architectari.
 der **T**immerlunde ploich dat in voeren mede rij-
 ten in plancken of holt. Scrophina. ne.
 des **T**immers tzierheit. Portanus. ni.
 des **T**immers alrehoichst. Arx. Pynna.
Timp. tzep. Relipendium. Retropendium.
Tinnen pluraliter hec Menia. nium. nibus
 unde Meniare.
Tinne. Stannum. Stagnum.
 mit **T**inne umngaen. Stagnare. Constagnare.
 per. simul. vel cum. De per. valde vel
 deorsum. In. per. intus vel valde. Re. per.
 iterum vel retro.
 die mit **T**inne umgheit. Stagnarius. Stagnen-
 sis. se.
 des tot **T**inne gehoert. Stanneus. a. um. Stag-
 neus. stagnarius.
 vol **T**innes. Stannosus. itagnosus. a. um.
Ten. Decem. Decas. dis.
Ten snaitich. Decacordus. a. um.
 die **T**en onder oen hebet id in in der kercken of
 anders. Decanus. a. um.
 van **T**enen geselschap. Decania.
 oever **T**en een oeverste. Decurio. onis. De-
 cures. ris. Decudes. dis.
Ten voichblader to hoip gebunden dat heit een
 quintern. Quinternus. Quinternulus. Quin-
 ternunculus. Quinternen maiken. Quinterna-
 re. Quinternen to samen setten. Conquinter-
 nare. Quinternen verscheiden. Disquinternare.
 Requinternare. per. iterum. van Quin-
 ternen tot Quinternen. Quinternatim.
 getall van **T**enen. Denarius. Decalagus. De-
 cenarius.
Tenialrich. Decennis.
Tenbelrich. Decupliciter.
Tenmail. Decies.
 die **T**en gebede. Decalagus. Decem precepta.
 die **T**ende. Decimus. Denus. Denarius.
Tende begl. Decima pars.
Tende mail. Decima vice.
Tende unt en guede. Decima. decime. Deci-
 mula.
Tenden. Decimare. Decumare.

Tenst. Censur. us.
Tensen. Censuare.
Tensich. Censualis. le. ter. ras.
Tensberwaerre. Censorius. Censorinus.
Tens opboerre. Censualis. lis.
Tensplichtich. Capitecensus. us.
 hoist **T**enst. Capitecensus. us.
Tenst die twee tobehoert. Dicensus. us.
Tenst van der voest. in **M**. **M**ennen **t**enst
 f. Papilla.
Tenst dat hoigste van en **t**immer. Apex.
Tiran. Tirannus. ni.
 die en **T**iran doitsleit. Tirannicida. de.
 die selve dootslach heit Tirannicidium.
Tiransch. Tirannicus. a. um.
Tiranscap. Tirannia. Tirannis. dis.
Tieren.
Tieher.
Tieren in **T**. anleggen.
 guder **T**ieren. in **B**. Verbe.
Tiraniel. Tiriaca. ce. Anthidotum.
Tirien sachte gaen in **T**. Tyse.
Tijt. ure. in **S**. Spacium ure.
Tijt. stunde. in **S**. Spacium. stunde.
 som **T**ijt. somwels. onderwijlen. bewijlen. Inter-
 dum. Aliquando. Aliquociens. Quandoque.
 Quandoquidem.
 sonder **T**ijt. Acronicus. a. um.
 der **T**ijt berloip of beschijving. Cronica. eorum.
 der **T**ijt beschijvinge. Historiographia. Crono-
 graphia.
 der **T**ijt beschijver. Cronographus. Historio-
 graphus.
Tijt die mit der werlt began. Evum. vi.
 onse **T**ijt dat wy nu in san. Evum. vi.
Tijt van eenen iare. van seiven iaren. van hun-
 dert iaren of eeniche gesatte tijt heit Etas.
 Etacula.
Tijt der menschen of der werlt heit oick Etas.
 Etacula.
Tijt. stade. stunde. in **D**. Dagh.
Tijt so lang dur hy gaen dat sy den eenen recht
 neemt ind den anderen recht geest. Prescri-
 here unde prescriptio.
Tijt is dat spacium dore onder wy leven f. An-
 nus dat ier. Mensis die maent. Ebdomada

of Septimana die werke. Dies dñe dach. Hora die ure. ind Momentum dat ogenblich.
 Tijt is ouch Aer. die lucht ind dat weder. f. Aura.
 Tijt is ouch duyrcheit of walbeplicheit des coijps ind vercoijps. scilicet Caristia et Fori competencia.
 Tijt is ouch die stunde wat in to dain.
 Tijt is ouch die to valle des woordes of der noten in den sangh.
 des tot der Tijt hoirt. Temporeus. a. um. Temporaneus. a. um.
 in der Tijt comende. idem.
 dat gelijck of samen in eyne Tijt is. Idem.
 die inder Tijt niet en doir als he sal. Intemporeus. Intemporaneus.
 Tijt verbyjben. Temporare. Temporalizare. Contemporare. Contemporalizare.
 nae der Tijt leven. idem.
 Tijtlich. Temporalis. le. ter. tas.
 onTijtlich. Intemporalis. le. ter. tas.
 Tijtlich. hore. Tempestivus. Mane.
 Nota van Tijt als dat onderscheit van Eternus perpetuus. Sempiternus. Eviternus ind Temporalis stept hier geschreben in E. Ewigheit.
 hier of eerTijts. in D. wanDaghes.
 Tjtel in den schryben. in C. Tittel.
 Tjtel als men an eynen schryft off als dair an den boeken stept. Titulus.
 Tjtel schryben. Titulare.
 Tjtel inschryben. Intitulare.
 Tjtel burschryben. Pretitulare.
 Tjtel verschryben of anderwerf of achterwaert Tjtel schryben. Retitulare.
 Tjtel schryver. Titulator. Titularius.
 Coe. to hupff gaen. Ad.
 Co. in A. An.
 Co dat niet aeynen is. Clausus. Obstructus.
 Co den yeste mail. Primitus. Prima vice. Primo.
 Co den iesten mail. Novissime. Postremo. Ultimo.
 waer wyldg Co Colne. to Romen. Coloniam. Romam.
 waer is Herman Co Colne. to Romen. Colonie. Rome.
 Cobben. spelen. in B. Burden.
 Coch. Tractus. us.

herCoch. in D. Hertoch.
 Cochen. locken. in D. anhalen.
 Coegel. in L. Cong.
 Col. dop. in D. Dop.
 Col. Theloneum. Theoloneum.
 Collen. Theoloneum solve.
 Coelner. Theolonarius. Thelonarius.
 Colsch. Theolonarius. a. um.
 Collich. in C. Cassichman.
 Coem. Frenum. frenula. aurea. rec. Aureas. atis. baiulum. li. oria. rie.
 scharp of getand Coem. Lipatum. ti.
 Choemen. Frenare. Confrenare.
 ontCoemen. Defrenare. Effrenare.
 wederCoemen. Refrenare.
 ongeCoemt. Effrenus. a. um. Effrenis. ne.
 Infrenus. a. um. Infrenis. ne.
 Coenen. wijsen. tzenge. presentiren. Diffinire i. Ostendere. Indicare. Monstrare. demonstrare. Sistere i. presentare. Representare. Exhibere. perhibere. Intimare. Insinuare. Ostentare.
 herCoenen. in A. Apenbaren.
 herCoengng. Apparicio. Apparencia. Liquecencia. Ostencio. Ostentacio. Ostentamentum. Ostentaculum. Ostentus. us. Demonstracio. Exhibicio. Presentacio. Insinuacio. Apodixen.
 Coenre. tzengher. bewijfer. Monstrator. Ostensor. Ostentator. Exhibitor. Presentator. Indicator. Intimator. Insinuator.
 Coender. bewijflich. Demonstrabilis. Ostensibilis. Ostentabilis. Exhibibilis. Presentabilis. Indicabilis. Intimabilis. Insinuabilis hec omnia le. ter. tas. Demonstratorius. a. um.
 boirCoenen. Premonstrare.
 Coensel. Apparatus. Apparencia.
 Conne. Tonna.
 Coe mit twee oren an en boom to dragen. stunsa. Tina.
 Copp. Cirrus. ri.
 Cophair. Cincinnus. ni.
 Cop of cymficheit der boeme. Capillamentum. ti.
 Cop die afgehouten is. Murilus. li.
 Coze. hespe. dair of wysterhaick. Cardo. dinis. Vertinellus.
 M m 2

Cozff. tozſche. waze. **Cespes.** tis. **Sorops.** opis.
Cozch.
Cozment. in P. Ppn.
Coern. on Moit. grammicheit. **Ira.** **Iracundia.**
Commocio. **Furor.** **Rancor.** **Sevicies.** ei.
Sevicia. **Severitas.** **Indignacio.** **Fremitus.**
cetera in B. berVolgenheit et in S. Stup-
richeit.
Coernich. hebich. in B. berVolgen.
Coernich wesen. in B. Belgen.
berCoernng. **Offensio.** **Irritacio.** **provocacio.**
Irritamen. tum. **Provocamen.** tum. **Exacer-**
bacio. **Apodixis.** **Perturbacio.** **vexacio.** **In-**
fencio. **Apodixia.**
Coernicheit. in B. berVolgenheit.
Coznlich. **Irascibilis.** le. ter. tas. **Tiliacus.** **Ti-**
liosus. a. um. tas.
berCoznt. in B. berVolgen.
onberCoznt. **Inoffensus.**
berCoznen. in G. berGammen.
Coern die getymmert is. **Turris.** **Turricula.**
Coern die hoigh ind ront is. **Coclea.**
Coern van holt. **Fala.** le.
Coernwerchter. **Arcubius.**
hal **Coerne** of mit toernen bertziet. **Turritus.**
a. um.
Cozen. **Torneamentum.**
Cozenren. **Torneamentare.** **Torneare.**
Coznerre. **Torneator.** **Torneamentator.**
Cozſche. waze. in C. **Cozff.**
Cozteidupbe. **Turtur.** ris.
Cottelen. in S. Stamelen.
Cotteler. in S. Stameler.
Cottelnghe. in S. Stamelnghe.
Cober. in D. Dubel.
Cober. egn water touwe. **Tyna.** ne.
Coberhoem. **Tynale.** lis.
Coberpe. wijchelp. in B. Boete.
Coberen. in B. Boiten.
Coebener. in B. Boiter.
Coebenersche. in B. Boitersche.
Coberen die oegen. **Preſtigiate.**
InCobernghe der oegen. **Preſtigium** unde **Pre-**
ſtigialis. le. ter. tas et **preſtigioſus.** a. um.
Coutwe. ſepl. in H. Hepe.

Coutwe. in H. geſteitſcap.
Coutwen. ylen. in H. Haſten.
Coutwelich. ſnel. in B. Bald.
Coutwen leber. in G. Gerwen leber.
lederCoutwer. in G. Gerwer.
Czaich. in L. Lantzem.
Czaich. in L. Loen. traich. buyl.
Czaicheit. in L. Loncheit.
Czaighen. buylen. in L. Loepen.
beCzachten. in D. beDencken.
beCzachter. in D. beDencker. **recipe verba et**
fac tibi ex illis verbalia.
beCzachtnghe. cum hiis **fac ſimiliter.**
Czachen. tueben. in B. Beiden.
berCzachen. bertueben active. in L. berLetten.
Czadden. **Calcare.** **Subpeditare.**
Czat. trede. in G. Ganck.
Czaghel op der biſcherepen. **Alveus.**
Czaighen. in L. Loepen.
Czalep. in H. geſtempt.
Czame.
Czane. in D. Dron.
Czanseneren. aeverwallen. in L. aeverLoepen.
Czansumpt. **vidimus** byeff. **Transumptum.** **Lit-**
tera vidimus. **Antigraphus.**
Czap. ſpauke. in G. Guede.
Czapganſſ egn vogel. **Viscardus.**
mit Czappen of gzeeden ta bertzieren. in G. mit
Gzeeden.
toCzat. in G. toGanck.
Czat trede. in G. Ganck.
Czat van en perde.
Czechen. in D. Dansen.
Czechen. wanderen. in G. Gaen.
berCzechen.
Czechen bur gericht. **Trahere.** **Evocare.** **Citare.**
Czechen van den egnen gericht tot den anderen.
Appellare. **Provocare.**
Czechen egnen in en ſake. **Compellare.**
ontCzechen. onſerren. in D. ontDagen.
uptCzechen upt worden of ſcyſten. **Elcere.** **Ex-**
trahere. **Compilare.** **Copulare.** **Exſummare.**
Excipere. **Colligere.** **Electare.** **Excerptare.**
Enucliare.
ontCzechen. ontwanderen.
anCzechen. lochen. in H. auhalen.

anTzechtlich. Attractivus. Sirenicus. Inductivus.
 Allectivus. Provocativus. Incitativus. Sir-
 tus. a. um.
 opTzecken. vouden. in D. Meren.
 opTzecken. Attollere. Sustollere. Sursum. tra-
 here. Attrahere.
 herTzecken. verlengen. in H. verhaldden.
 uptTzecken. uytrepfen.
 uitTzecken. roeypen. in H. uytstaiden.
 uptTzecken clepder. Exuere.
 anTzecken clepder. Induere. vestire.
 sich anTzecken eyns dings.
 afTzecken. in D. ontzagen.
 afTzecken an der eeren. Detrahere. Carpere.
 Deferre. Derogare. Maculare. Diffamare.
 cetera in B. Blameren. et in C. beClappen.
 toTzecken. Attrahere. Attollere.
 by eyn of samen Tzecken. Contrahere.
 uptTzecken. Extrahere.
 weynich of onder Tzecken. Subtrahere.
 heymlich Tzecken. Idem.
 Tzeckunge. Tractio. tractus. us.
 herTzeckunge. in T. verLengunge.
 Tzechtlich. Tractibilis. le.
 Tzedden. Calcare.
 onderTzedden. Conculcare. Subculcare. Pessun-
 dare. Prosternere. Supponere. Obdere.
 aberTzedden. in M. Misdoen.
 afTzedden. in G. afGaen.
 weder afTzedden. in G. weder afGaen van eynre
 saken.
 toTzedden. in G. toGaen.
 toTtrat. in G. toGanch.
 herTzedden. versmahen. in D. beDzangen.
 uptTzedden. in G. uptGaen.
 uptTzedden. in E. Erbaren.
 haeren Tzedden. in G. haeren Gaen.
 mys of aberTzedden. in M. Misdoen.
 mys of aberTzeddunge. in B. Broecke.
 Tzeffen. rachen. in D. Dreyen.
 anTzeffen. in D. anDreyen.
 Tzangel. Triangulus. a. um. Ambligonius.
 Tzibbelen.
 Tzibuyt of schattynge. in S. Schattyngh int gemeen.
 Tzibuyt of schattynge die die vuren oeren hercap-
 geben. Nefrendicium.

Tzicht. en stat. Traiectum superius.
 uTzicht. en stat. Traiectum inferius.
 Tzichter. Clepsedra.
 Tzille. in S. Schyde.
 Tzillen.
 Tzyp. in H. Holsch.
 Tzyphen. pensen. in G. inGeyende.
 Tzyper. en alde stat. Treveris.
 Tzyperlyng. in B. Boebe.
 Tzyff. wynde. in P. Paley.
 Tzyffen.
 Tzyffen. aberwallen. in T. aberTopen.
 Tziteren. in S. Sessboickblader.
 Tzobbel. in H. Holp.
 Tzoch. in B. Bach.
 denchTzoch. Pinsa. se. Magis. dis.
 Tzoy. in A. Nach.
 Tzoyen die grote stat. Troya.
 Tzoyisch mynisch. Troianus. na.
 Tzoff. in P. Pack.
 Tzossen. in P. Pachen.
 Tzoshien. woepel. in B. halsBant.
 Tzotz. tert.
 Tzotzen. terrte.
 Tzoist. in T. verLichtinge.
 mysTzoist. Desperacio. Desperamen. Diffidia.
 Diffidencia.
 Tzoisten. in T. ontTasten.
 Tzoisten. in S. Starcken.
 Tzoister. Consolator. Recreator. Refocillator.
 Hortator. Confortator. Paraclitus.
 Tzoistlich. Consolatorius. Hortatorius. Recrea-
 tivus. Refocillativus. Confortatorius. Con-
 fortativus.
 Tzoistunge. Consolacio. Consolamen. Recrea-
 cio. Recreamen. Refocillacio. Refocilla-
 men. Hortacio. Hortaciuncula. Hortamen.
 Hortamentum. Confortacio. Confortamen.
 mysTzoistich wesen. Desperare. Diffidere.
 mysTzoistich maken. Desolari. in B. Bedre-
 ven. bedruken.
 Tzubbelen.
 Tzupffel der steppmetzler. Trulla. Antrillus.
 geTzupffel op der watermoellen.
 Tzupffelen. muren.
 Tzupffelen. in B. Boeben.

Tzupffler. in B. Boete.
 Tzuffelen. in B. Webery.
 Tzumpen. in B. Basupn.
 Tzumpet. Idem.
 Tzumpen. trumpetten. in B. Basupnen.
 Tzumper. trumpetter. in B. Basupure.
 Tzuren. sozghen. in D. Dzeben.
 Tzuprich. in B. Bedzoest.
 Tzupricht. in B. Bedzoefnisse.
 Tzuppten hoeren. eyn bish. Tructa. Harena.
 Tzute. in G. Geloewe.
 die Tzute is. Fidelis. Fidus. Fiduciarus. Cer-
 nuus.
 beTzuten. in G. Geloeben.
 en Tzuten verlick. in M. Waer. bur. Waer.
 Tzuweloff. in E. Erlooff.
 die onTzute is. Infidus. Infidelis. Discreditus.
 Numida.
 onTzute. Diffiducia. Diffidencia. Infidelitas.
 Tzute of geloewe. toseggen of gelaeben. Fidu-
 ciare. Affidare. Affiduciare. Confiduciare.
 mpsTzuten. Diffidere.
 mpsTzuten. in H. mpsHalpen.
 Tzutelich. in G. Geloeflich.
 den men beTzute wat to bewaren. Fiducia-
 rius.
 Tzutonghe. Fiducia. Agonia.
 Tzute. Subarracio.
 Tzuten ter echtscap. Subarrare.
 Tzute cleynoit ter echtscap. Arra. re.
 To samen. to maik. in C. Clachelois.
 Tubbe kypen. in B. Borden.
 Tutch. honde. Testis. Arraba. Arbitr. Tes-
 ticulus.
 als en Tutch vut den richter staen of ierst tuc-
 gende. Antestor. aris inde Attetastor.
 Tutch bis ter bloitsloepinge of bis in den doot.
 Martir unde prothomartir. die ierste tutch als
 sent Steffen.
 mit Tutch vzenge of tutch maiken. Testificor.
 aris.
 als en Tutch waeren. Testari.
 Tutch leyden. Testari. Testes producere.
 die walsch Tutch doot twa daer men en dootlach
 doot die dootlach heit Internicies. ei. Inter-
 nicium. cii. internicidium.

als en Tutch volstaen. }
 Tutch leyden. } Antestor. aris.
 pest Tutchghen. }
 tegen Tutchghen. Obtestor. aris.
 Tutchlich Testabilis. Testimonialis. le. ter. tas.
 onTutchlich. Intestabilis. le. ter. tas.
 Tuggen. Testari. testificari. attestari. testimo-
 niare.
 Tuggen. gelden. in C. Copen.
 Tuggen. hoistolen.
 Tugchnisse. in D. Othonde.
 Tugchnisse. Testificacio. testimonium. eulo-
 gium.
 mit off samen Tuggen. Contestari.
 Tuggen alrewegen. Obtestor. taris.
 Tuggen erghent umd. idem.
 Tucht. in H. Hoiffheit.
 ijsTucht. in P. ijsPenst.
 onTucht. in D. Dorperheit.
 Tuchtich. sedich. in H. Hoessich.
 onTuchtich. onsedich. in D. Dorperheit.
 Tuchtich. loepich. en dger dat wippen wil. spee-
 lich.
 Tuck. in B. Boeynne.
 Tucken. in H. opHoeren.
 Tucken. trecken. Trahere.
 Tugne. Ceps. pie. Sepes. pis. sepecula. se-
 picula. hic seps indeclinabiliter.
 Tugnen. Cepire. Sepire.
 wederTugnen. Resepire. Ob. per. contra. Pre.
 per. ante.
 weder. tegen of ontTugnen. Dissepire.
 af of unt Tugnen. Desepire.
 in of dunnen Tugnen. Insepire.
 tuschen Tugnen. Intersepire.
 umdTugnel. in S. deSlaiten ede. [1 stede.]
 Tunder polver buze in to staen. Tuber. ris.
 Araula.
 Tugh in der gewicht waigen. Examen.
 Tug Lingua. Lingula. Glossa. se. Plectrum.
 tri. Plectellum li.
 Tugh uittrecken. Elinguare.
 sonder Tugh. Elinguis gue.
 onder der Tungen die stede of eyn blat dat men
 daer leghet daer mit men singet nae der bogel
 sanct. Sublinguium.

groit Tungich. Linguarus.
dobbeltungich. Bifarius. Ambifarius. Ambra-
go. Ambiloquus et Ambiloquium est talis
locutio altriplex. Bilinguis.

Tunne. Tunna.

Tunnen. baten. Invasare.

Tuschen. onder. in M. Manck.

onderTuschen. in O. Ondertuschen.

dair en Tuschen. in B. dair en Bynnen.

Tuschen. Inter.

die Tuschen derre twe wat werbet. Paraneticus.
a. um.

Tuschen. in B. Boeben.

Tuschen. wesselen. in B. Bynnen.

Tuscher. in B. Boebe.

Tuschern. in B. Boebem.

Tuttel of tytcl in en woede. Titulus. Titellus.

Tuttelen of tytclen. Titulare. Titellare.

boirTuttelen. Pretitulare. Pretitellare.

wederTuttelen. Retitulare. Retitellare.

achterTuttelen. idem.

Tueben. Tractare.

Tuebelich. Tractabilis. le.

Tueben. tracken. in B. Benden.

Tueben. besetten. in C. Cumeren.

Tueben. berletten. hertoeben.

Tueben. berletten. bertracken. in T. berTetten.

berTuebung. in T. berTetting.

Twaē. Twe. Duo. Due. Binus. Bini. Bi-
narius. rii. Dias. diadis.

Twaren. werliken. in W. boirWair.

Twarz. verliert. Obliquus. Transversus. Ever-
sus. Extraverso.

die Tweede. in A. Anderde.

getal van Treen. Binarius. a. um. daalis. le.
Subsequalter.

van Treen eyn oeverste. Ducentarius.

Tweelich. Dualis unde Dualitas.

tutchen Treen eyn twesselrede. Dialogus. Dia-
leticus.

Tweelinge die gelich gebaren syn van eynre
moeder. Gemelli.

Twelbe. Duodecim.

die Twelfte. Duodecimus. Duodenus. Duo-
denarius.

Tweismail. Duodecies.

Twelf boickbladet to hoip gebunden dat heit eyn
Sextern. Sexternus. Sexternulus. Sextern-
nunculus. Sexternen maken. Sexternare.
Sexternen to hope setten. Consexternare.
Sexternen verscheyden. Dissexternare. Resex-
ternare. per. iterum. van Sexternen tot Sex-
ternen. Sexternatim.

Tuern. garn. Duinum. Tuinum.

Tuernen. Duinare. Tuinare.

Twijch. telch. in R. Rijff.

bol Twijgher. bol telghen. bol boem. Arboro-
sus. in R. bolRijser.

Twyzacht. in R. Rijff.

Twyzachtich wesen. in D. twyDrechtich.

Twijden. gonne. in H. verhoeren.

Twydenit. Bipartitus. a. um.

Twy of tot twee deelen. Bipartior. tiris.

Twyerleg. Bifarius. Biformis. me.

Twyemal. Bis. Binies. Bina vice.

Twyholt. in D. Dobbelt.

Twyntich. Viginti.

eyn ind Twyntich. Viginti unus.

twee ind Twyntich. Viginti duo.

dry ind Twyntich. Viginti tres.

bier ind Twyntich. Viginti quatuor.

hijs ind Twyntich. Viginti quinque.

seff ind Twyntich. Viginti sex.

seven ind Twyntich. Viginti septem.

acht ind Twyntich. Viginti octo.

negen ind Twyntich. Viginti novem.

Twyntichste. Vicesimus. Vigessimus.

eyn ind Twyntichste. Vicesimus primus. Vi-
gesimus primus.

getal van Twyntigen. Vicenarius. Vigenarius.

getal van eyn ind Twyntigen. Vicenarius una-
rius.

getal van twe ind Twyntigen. Vicenarius bi-
narius et cetera.

Twyften. in H. Hamplen. et in D. twyDrecht-
ich.

Twytwelbigen. Duplare. Duplicare.

Twytwelbig. Duplex. Dupliciter.

Twytwellich clept. Dyplois. dis

Twytwellicheit. Dualitas. Duplicitas.

Twytweligher. Displonarius. Duplicator.

Twyvel. Dubium. Ambiguum.

Twy-

Twybelechtich. Dubius. Dubiosus. tas. Ambiguus. tas. Dubitativus. Hesitativus. cetera in **S.** on **Secker.**

ontwybelechtich. in **S.** **Secker.**

Twybelechticheit. Dubietas. Dubiositas. Ambiguitas. Dubitacio. Hesitacio. Hesitaciuncula. Hesitamen.

ayn Twybel. in **W.** voir **Wair.** et in **S.** **Secker.**

Twybelen. in **D.** myn **Duncken.**

ber Twybelen. in **H.** myn **Wapen.**

ber Twybelst. Desperatus. Diffidens. Diffusus. Discredens.

Twijbel enns woirds. Amphibologia.

Twybelechticheit. in **S.** on **Seckerheit.**

Twijbel des sannes. Amphibolia.

Twijbeler. Dubitator. Hesitator. Ambactor.

Twijbelechtige rede. Ambages. Ambagia. Ambago. ginis. Amphibologia.

Twyphentich. Biangularis.

Tzaghe. Febris. in **C.** **Calde.**

Tzaghe. vertzaghet. in **B.** **Bloede.**

ber Tzaght maken. Tabefacere.

onber Tzaeght. in **C.** **Coene.**

Tzaget. start. in **C.** **Tzail.**

Tzart. teder. in **C.** **Cleynlich.**

Tzegghen. bewijzen. in **C.** **Choenen.**

Tzepen. werdeggen. in **A.** **Achten.**

Tzotteren. in **B.** **Weben.**

Tzeghe. in **G.** **Ghepte.**

long Tzeghe. in **G.** **long Ghepte.**

Tzul tijt. stude. stunde. in **D.** **Dach.** stude. umb **Tzonglen** en **hugst** off **platze** dat men **dast** **ngst** **hun** en **moeghe.** in **T.** umb **Teggen.**

Tzperen. in **S.** **Schoen.** **suberlich** **maken.**

ont Tzperen. Deornare. Discomere. Ecomere.

Tzperng des arms. Armilla. s. an den arm.

Tzperng bur den doeren. Antipagimenta.

Tzperng. tzerheit. Ornamentum. Deornacio. Decoracio. Fulcimen. tum. Pultura. Cultus. Cultura. Venustas. Ridimiculum. Pulchrificacio. Ornatus. us. Stema. tis.

Tzperng der vrouwen an den arm of by den begh. Periscelis. dis.

Tzperlich of vertzpert. Ornatus. Comptus. Plaleratus. Venustus. Decusatus. Decoratus. Faber. a. um. cetera in **S.** **Schoen.** **suberlich.**

onber Tzjrtlich. Infaber. a. um. in **C.** **Eplich.** **ber Tzjrt** in **der meytjt.** Veractus. a. um.

Tzolt. tzoldep. Stipendium Municipium. Donativum. Sarellicium. Stipadium. secundum. Hugucionem. sed secundum Catholicon. Stepadium.

Tzoeldener. Stipendarius. Municipalis. Municipanus. a. um. Municeps. pis. Solidarius. **die Tzoldne geest** Stipendarius.

ont Tzunden. in **F.** **ont Fngen.**

ont Tzundng of ontsteeking van buyr. Incendium. Cauma. tis.

D.

VA.

geDach. pant.

Dacken. waghen. Nuter. Vacillare. Titillare.

Daecke. ofte. in **D.** **Ep he.**

VA.

Daiche. slaperrechtich. Sapor. sompnolencia.

Daichen. in **S.** **Slaperen.**

Dachierich. in **S.** **Slaperich.**

Dac.

Dackel. in T. Loyre.
 Dackelen maken. Faculare.
 Dadem. Filum. li. Apiculus. li.
 Dadem later. in T. Claster.
 in den Dadem die dicke knoren. Tumentum.
 ti unde Tumentosus. a. um. tas.
 Dadem die verrot ind buyl is. Tibicilium.
 Dadem in en wel gespannen. Liciu. cii. Sta-
 men. inis.
 Dader. Pater. Paterculus. Genitor. Parens.
 Proletarius. abba. arraba.
 Dader der naturen. Genitor. parens. proleta-
 rius.
 Dader den gy gelyck sijdt. Pater similitudine.
 Dader die zorghe voer u breeghet. Pater cure.
 Dader die u leert of regiert. Pater formalis vel
 doctrinalis.
 Dader der werddicheit ind eeren. Pater dignita-
 tis. reverencie vel honoris.
 Dader van alders wegen. Pater etate.
 Dader der geistlicheit. Abbas. prior.
 Dader des gesundes. Paterfamilias. paterfamilia-
 rum.
 den Dader in seeden nae to volgen. Patrizare.
 patrissare. patrinare.
 des Dader doot is die heit Patrimies.
 alder Dader. Avus.
 utwee Daders alder vader. Proavus.
 utwee Daders aelter alder vader. Abavus. dair
 neest. Attavus. dair neest. Tritavus.
 utwee Dader broeder. Patruus.
 utwee Dader broeders soen of dochter die is u ind
 gy oen. Patruelis. commu. ge.
 des tot utwee Daders broeder hoirt. Patruelis.
 le. ter. tas.
 alder Daders broeder. Apatruus.
 eyn Daders soens soen is des selven vaders nebe s.
 nepos. dat heiten wy en enyncklyng. dair
 neest pronepos. van abnepos. van atnepos.
 van trinepos.
 Dader utwee huyfrouwen is u Socer. ri.
 Dader utwee mannes is oick u Socer. ri inde
 socerinus. a. um. tas. ind syn vader of oer
 vader is utwee Profocer.
 eyn Dader die noch en alder vader lebendich hest.
 Patrimus. mi.

des Dader ind moeder bter twee landen synt die
 heit Bigens. tis. omnis ge.
 eyn by Dader. Bimaleus. ci.
 voer Dader. Progenitor.
 stijf Dader. Vitricus. Patrinus. patreus. pa-
 triaster.
 des tot en stijf Dader hoirt. Vitricus. a. um.
 myt den Dader in eynen wesen ind in eyne sub-
 stantien. Omouision.
 ge Dader of vader die u of gy oen eyn synt ter
 heiliger dopen gehalden heit. Compater.
 ge Dadersche of vadersche. Commater.
 die syn Daders name hest. Patronomicus. a. um.
 Daderloos weysen. Orphanus. na.
 Daderlich. Paternus. a. um. tas. Paternalis. le.
 ter. tas. Patricus. a. um. tas.
 Daderlich guet. Patrimonium.
 van Daderlich geslecht edel geboeren. Patricius.
 a. um.
 Daderlicheit. Paternitas. paternalitas. patrici-
 tas.
 der Daderen oerfste. Patriarcha.
 Daighet. Advocatus. prefectus.
 des tot den Daighet hoirt. Prefectorius. a. um.
 Daighdye. Advocacia prefectura.
 musse Dalf. Muscipula.
 ratten Dalf. Gliriscipula.
 Dalf. spynckel. in D. Dufwe.
 Dalf den men bellet. Casus. casura. lapsus.
 lapsura. ruina.
 Dallen. Cadere. ruere. corruere. proruere.
 Labor. beris lapsare. perlabi collabi Di-
 labi. allabi. concidere. tundere i. conci-
 dere.
 in Dalf. Incidens. incidencia. illapsus. us.
 to Dalf. Accidens. accidentia.
 in Dalf des gedancken. Ennoyan.
 as Dalf. Decidens. Decidencia.
 nae den Dalf weder op Staen. in S. op Staen
 nae den dalf.
 ge Dalf. aventure. in A. Abventure.
 onge Dalf. in A. gwaide Abventure.
 guet ge Dalf. in A. Abventure die guet is.
 to Dallen. volverden. in B. by Blijben. consen-
 tieren.
 as Dallen. astreden. in G. as Gaen.

weder afvallen. in G. weder afvaen.
 half gevallen. Semirutus.
 id is gevallen of gescheet. in B. id heft sich ge-
 boert.
 aevervallen. transeneren. in T. aeverlopen.
 bevallen. behagen. in G. Gaden.
 bevallen erghent onder. Obruerere. subruere.
 bevallen in en sanct. Egrotare. Infirmari. De-
 cumbere.
 vallen. struutelen. in S. Sneben.
 bevallen als getimmer. Collidere. Collabi.
 Ruere. Corruere. Ruinam pati.
 bevallen in pene of boetken. Cadere. Inci-
 dere.
 afvallen. in H. Nijfen.
 gevallen. in S. geSchypen.
 to samen of mit vallen. Concidere. Collabi.
 Corruere.
 uytvallen. Excidere inde Excidivus. dat snell
 vellet. similiter Excidivus. a. um.
 invallen. Incidere. Illabi. Irruere.
 tuschen vallen. Intercidere. Interruere. Inter-
 labi.
 id vult vallen of boer nedervallen. Procidere.
 Prolabi. Proruere.
 nedervallen. Occidere.
 weder of achterwart vallen. Recidere unde Re-
 cidivus et Recidivus. a. um. Relabi.
 ondervallen. Succidere unde Succidivus et
 Succidivus. a. um.
 afvallen. afgestoten werden. Precipitari.
 sulken afvall. Precipitium. cii.
 tovallich. Accidental. le. ter. tas. Enneo-
 maticus.
 diech vallende. Caducus. Cadebundus. a. um.
 vallend oebel. Epilencia. Comicius. a. um.
 Comicialis. le. ter. tas.
 die dat vallend oebel heft. Epilenticus. Em-
 pleticus. a. um.
 Noia van vallen stept oick in G. Gliden.
 vale. in B. Bleeche.
 vale. witticheit als malschap. Albor.
 val. boellen. in P. jong Pert.
 valde. runzel. Plica ce.
 valden. runzelen. Plicare. Complicare.
 ontvalden. Deplicare. displicare. eplicare.

clemt valden. Vestipliare.
 to hoip of to samen valden. Complicare.
 clemt valdende. Vestiplicus. a. um.
 valdoir. in D. Doirgader.
 valche. Falco. onis. alietus. ti. capus. pi.
 ghervalche. Herodius. dii.
 valsch. Falsus. a. um. Commenticius. a. um.
 valsch maken. valschen. Falsare. Falsitare. Fal-
 sificare. Refellere.
 valsch prophet. Pseudo propheta.
 valsch apostol. Pseudo apostolus.
 valsch cristen. Pseudo Cristianus et sic in si-
 milibus.
 valsch spreker. Falsidicus.
 valsch making. Falsificacio.
 valscher. valscher. Falsarius.
 valscheit. Falstas.
 valschelick. Fallaciter. Falso.
 egn } Simplex.
 twe } Duplex.
 dyp } Triplex.
 vier } Quadruplex. citer.
 vijf } Dalt } Quintuplex. citas.
 sech } Sextuplex.
 acht } Septiplex.
 negen } Octiplex.
 } Noniplex.
 Van. in A. Alf.
 dait Van. Inde. Deinde. Abinde. Exinde. Sub-
 inde.
 Vanden. bisiteren die krancken. Visitare. convi-
 sitare. per. simul. invisitare. per. intra. seu
 valde revisitare. per. iterum.
 Vane. Vexillum. vexillulum.
 Vanendzege. in B. Vanersdzege.
 Vanen. vaners of wimpels aeverdechfel. Claxen-
 dix cis.
 Vangarde. boeshoide. boeswarde der scharen.
 Vangen. antasten. in G. Gijppen.
 Vangen in woerden. in A. Archwiltigen.
 onder of bevangen int best. Intercipere. Inter-
 venire.
 anvangen. in G. anGijppen.
 ontvangen. Excipere. recipere. suscipere.
 ontvangen een brucht. Concipere.
 bevangen als sech een pert of heest verbrucht.
 umb

umbDangen. in *N.* Annneemen.
 umbDangen. umbgryppen enige dnyngen. *Cir-*
*cum*dare. *ciroc*erere. *amplecti*. *circumplecti*.
*amplex*or. *aris*. *complex*or. *aris*. *complec-*
tor. *eris*. *stipare* i. *circum*dare unde *stipa-*
tim adver. *instipare*. *per*. in. seu *valde*.
Ob. *per*. *undique*. *ambire*. *lustrare*. *per-*
lustrare. *vel contra*. *Re*. *per*. *iterum*. *Sub*.
per. *subtus*. *vel post*. *vel parum*.
 umbDanch. *Amplexus*. *us*. *amplexacio*. *com-*
plexus. *us*. *complexacio*. *complexio*. *am-*
plexio.
 bur umbDangen. *Prelustrare*. *preamplecti*. *pre-*
amplexari.
 geDangen. in *H.* beDacht.
 berDangen. boirbanch dogn. *Preoccupare*. *pre-*
venire. *anticipare*. in *C.* burComen.
 berDangen als eyn stede of herberghe. *Precap-*
tare.
 andDangen. in *N.* anNemen.
 onderDangen. *Intercipere*.
 sych geDangen geben. *Dedo*. *dedis*. *dedere*.
 die sych geDangen gebet. *Daticius*. *dedicius*.
deditor.
 als sych eyn geDangen gebet. *Dedicio*. *redicio*.
onis.
 umbDanglich. umbgryplich eenighe dnyngen. *Lu-*
stralis. *lustrabilis*. *le*. *ter*. *tas*. *circumplec-*
tibilis. *circumdabilis*. *le*. *ter*. *tas*. *amplecti-*
bilis. *amplexabilis*. *le*. *ter*. *tas*.
 Dair. in *G.* beGryp.
 Dairen. begryppen. in *N.* Archwilligen. et in
C. burComen.
 Dairlich. *Capciosus*. *a*. *um*. *tas*.
 Dair. soogh. in *N.* Anxt.
 Daren. wanderen aebertwech. in *H.* Kiepsen. wan-
 deren.
 Daren. bueren active *Vehere*. *vectare*. *vecti-*
tare.
 waelDaren to geluck. in *D.* Opjen.
 erDaren neutra. in *C.* Cundich.
 erDaren. vernemen. in *E.* Erbaren.
 Darende habe of guet. *Res*. *bona mobilia*.
 beedDart. *Peregrinacio*.
 herDart. in *H.* Herbart.
 andDart der see of anderre wateren. *Ostium*. *tii*.

Dart mael. got behued u. in *N.* Abdee.
 Darre. *stper*. *Thaurus*.
 Darrich. *stprich*. *Thaurinus*.
 Darsch. *bisch*. *Recens*. *recentulus*. *friscus*. *im-*
putridus.
 Darsch. groen als bisch of blesich. *Insulsus*. *re-*
cens. *recentulus*. *perrecens*. *quamrecens*.
friscus. *a*. *um*.
 Darsch maechen. *Recentare*.
 Darscheit. *Recencia*. *cie*.
 Dartwe. *Color*. *Tinctura*. *Fucus*. *ci*.
 Dartwe buc der vrouwen ansicht maillen. *Annu-*
lare.
 Dartwe afnemen. ontbarwen. *Deringere*. *Distin-*
gere. *Decolorare*. *Discolorare*.
 Dartwen. *Colorare*. *Fucare*. *Tingere*. *Tincta-*
re. *Contingere*. *per*. *simul*.
 ontDartwen neutraliter. in *B.* beBlijcken.
 van Dartwen manigerley gebild geweben. *Poli-*
mitus. *a*. *um*.
 dat van Dartwen manigerley geweben is. *Poli-*
mitarius. *a*. *um*.
 van Dartwen manigerley weber off meere. *Poli-*
mitarius.
 Dartwen eyn rede. *Fucare*. *Colorare*. *Comere*.
Phalerare.
 weder of berDartwen. *Recolorare*. *Retingere*.
 under of weynich Dartwen. *Subcolorare*.
 Dartwer. *Colorator*. *Tinctor*.
 twy of dobbel Dartwich. *Bicolor* inde *Bicolo-*
ratus. *a*. *um*.
 vele Dartwich. *Multicolor* In. *Multicoloratus*.
 dry Dartwich. *Tricolor* inde *Tricoloratus*.
 ongelich Dartwich. *Discolor* unde *Discoloratus*.
 manigerley Dartwich. *Diversicolor* inde *Diver-*
sicoloratus.
 eyn Dartwich. *Unicolor* unde *Unicoloratus*.
 twyt } *Dartwich*. } *Albicolor*.
 roit } *Rubicolor*.
 swart } *Nigricolor*.
 groen } *Viricolor*. *atus*.
 blaue } *Blavicolor*.
 grae } *Griscolor*.
 gheel } *Glaucicolor*.
 gemengt Dartwich. *Mixticolor* inde *Mixticolo-*
ratus.

doot **Varwich.** Luridus. a. um.
 blond **Varwich.** Lividus. a. um.
Varwinge. Tinctura. Coloratura.
 gheel **Varwe.** Epadicus. Glaucus. Citrinus.
 die spne **Varwe** in spnen angesichte van schem-
 den nyet verwandelt. Cromaticus.
Varwe krupt. Fenicium. cii.
 middel **Varwe** tuschen wyt ind swart. Elbus. a.
 um. Elbidus. a. um.
Vast. gewijff. in **S.** Secker.
Vast. starck. in **G.** Gesunt.
Vast. stantvastich. in **G.** Gantz. heel.
Vast. steede. in **B.** onberoecklich.
Vast. seer. in **M.** geWoich.
Vast. starck als eynich dyng is. in **S.** Starck.
vast.
Vast maken. bestigen staete of stede. in **S.** Starck-
 hen.
Vast maken. Firmare.
Vastlich. Firme. Firmiter.
Vaste. Ieiunium. Abstinencia. Angaria.
Vasten. Ieiunare. Abstinere.
Vasten tijt. Quadragesima.
Vastlich. Quadragesimalis. le. ter. ras.
 de **Vast** of des aevens nyet en ptt. Incenis. ne.
 Immorsus. a. um.
 die nyet en **Vast.** Morsus. a. um.
Vastlaeabend. Carnisprivium. quinquagesima.
Vat int gemeyn. Vas vasis. vasculum. vacil-
 lum. Tessera. Tesselcula.
water **Vat.** in **H.** Hantvat.
voeder **Vat.** Bacus. ci.
edich **Vat.** Acetabulum. Acetarium.
seych **Vat.** Macula le. Metallum. li. Syphon.
 onis.
Vat dair men groen cypst in to byst. Trapeta.
 re. Trapetum. ti.
Vat dair men garstenwater in supdt. Ptisanarium.
spijse **Vat** der schermer. Miscellaneum. nei.
erden **Vat.** Fictile.
Vat myt twee oren tot den wyn openende. Dio-
 ra. re.
eynreley ront **Vat.** Culigna. ne.
Vat wat in to bewaren. Filaxa. xe.
hefe **Vat.** Caseale. formella. formula. duca.
 ce. fissura. re.

appel **Vat.** Apoforetum vel apoforetum.
bunr **Vat.** Ignearius.
meich **Vat.** Mulceale. lis. multrum. tri. mul-
 tra. tre.
scherberg of **schenthebiers** **Vat.** Ptisanarium.
Vat hand ygt to waschen. in **H.** Hantvat.
Vat dair men wat natz of buchtes in doot. Mis-
 sorium. rii.
Vat dat onder eyn gat heft tot water openende.
 Guttilicium.
Vat bur die salbe meker. Guttus. ti.
Vat van glase. Guva. guina.
Vat van eynde gewassen fleschen gemaect. idem.
 ind oick Agula. le.
Vat wyn in to dragen als eyn huyt of selle.
 Hyrnea. nee.
Vat doot in to waschen. Pelluvium. Labrum.
 labellum. li. alveus. vei.
oel **Vat** van gold of salber. Lenticula.
Vat wyndzuwen in to treden.
oel **Vat.** in **G.** Oelvat.
salven **Vat** of busse. Olfactorium. olfactoriolum.
saet **Vat.** Seminarium.
Vat dair men appel in dreghet dat onder plat is.
 Apoforetum. apoforica.
Vat dair men den heren eten ind bynchen in
 byngt. Aristophorum.
Vat dair in men die spijse besaden sett. idem.
wyn **Vat** dat men op den schouderen dreghet. Ar-
 millum. li.
wyn **Vat.** Arferia. bacharium. lepiscum. ci.
 cetera in **M.** Wynbate.
Vat dair men haber myt ghebet of mytt. Bacus.
 bacillus.
groot **Vat** water in to doyn. Aqualis. lis. castel-
 lum. li.
Vat spijse in to doyn. in **S.** Spijsebat.
Vat spijse in to dragen. Ciborium. rii.
Vat spijse in to bewaren. Ciburum. ti.
alreley **Vat** ter hoerchen. Coculum. li.
dyngch **Vat.** Ciatus. ti.
Vat dat kunstich is. Artocapta. artocupa.
Vat myt henglen of oren. Ansatum. ti.
Vat der heiligen of der offerhande. Armellum. li.
Vat dat dzy pynappel of pynnen hebet. Triden-
 tal. alis.

erden Dat myt byre stymplen. Scitropedes. dis.
eynreley erden Dat. Trulla. le.
Dat dat bynnen grof ind dycke is. Turgiolum. li.
Dat ban myssynch dat cleyen is. Lenchicus. ci.
eyn snoed Dat. Quadrantal. talis. quadrantale.
lis.

ront Dat. Sperum. ri.
Dat verhoeyer of meker. Vascularius.
eyn Dat waters. Soriscula.
Dat dat gedreyet is. Torneuma. tornatura.
Dat dat neder ind cleyen is. Pigella.
doit Dat. Quartallum. li.

Dat dair men byre myt leschet. Syphon. onis.
Date die tot wijn gehoeren. in M. alreley Wijn-
bate.

alreley melchDate. in M. Meelchbate.
alreley eerDate. in E. Eerbate alreley.

Date to stoppen. Lino. is. ire. Allinire. Col-
linire.

baile Date ondycht. Futilis. le. Futilia. Fictilia.
der Date tzierheit. Emblema. tis.

Datmecher. Tesselarius. Tesserarius. cetera in
B. Boedeker.

gemaect off bereydt Dat. Anaglyphum. phi. An-
cesa. forum.

heilige Date. Anclabria.
Daten. tunnen. Vasare. Invasare. Convasare.
per. simul.

Dat der xii. in eyn en eymer maecht. Ciatius. ti.
eyn Dat dat xii. eymer maecht. Capsax. acis.
Cathapulta. Concha. e. ind dat is en erden
bat.

eynreley erden Dat. Calpar et Catinum. ni. dat
selbe is oick en erden schortel.

Dat ban bii. amen dat is eyn boeder. Plaustrum.
stri. Carrata. te.

Dat ban eyne amen. Ama. me.

Dat ban en eymer. Sextarium. ri.

Dat ban en byrbel dat synt vier quarteren.

Dat ban eyne quarteren. Quarta. te.

Dat ban en echtel off menghien dat is en halbe
quarte. Menglinum.

Dat ban eyne pynten dat is eyn half menghien.
Pynta. te.

Dat ban ruedecken beneden wyjt ind baeken engh.
Calatus. ti.

eynreley Dat des men tot wijn gebuyet. Crater.
ris. Cratera. re.

eynreley nutte Dat. Seria. Seriola.

eynreley Dat. Affrutabulum.

eynreley Dat. Arapagio. onis.

eynreley Dat. Brocca. ce.

eynreley Dat dat men op eselen off munten buert
mit wijn off oelg ind gelt by scrupchen. Bari-
le et Cadus idem.

Dat ban eynreley maten. Metreta. te.

eynreley Dat. Arpagma.

Dat dat by pyppappelken hest als by tande.
Triens. tis.

Dat des men tot water gebuyet. Orca. ce. et
Urceus idem. off die nap.

Dat dat eyn schail heit umb wijn uyt to bync-
ken. Fiala.

Dat dat eyn kruesen hest oick wijn uyt to bync-
ken. Crusibulum.

Dat dat eyn eymer hest dair men water mede
puttet of dreeghet. Situla. le. off urna.

Dat dat eyn boede off kuyden hest tot water.
byer off wijn. Dolium. lii.

Dat dat eyn tonne hest. Tunna. ne.

Dat dat eyn flesche hest. Lagenas. Flasca. Fles-
cula. le. idem. ind is sy groit soe hest sy
Fidelia.

Dat dat en hanne hest. Amphora.

Dat dat eyn cop off nappes hest. Urceus off
Orca. ce.

Dat dat eyn kofst of mande heit. Sporta. spor-
tula. sportella. cophinus. cophinula.

Dat dair men asch der menschen in duet. Urna.
ind is oick eynreleye mate.

Daten. in L. opLaden.

Datten. hechten. in C. Cleben.

Dattunghe. in B. halfBant.

Date baeken gebildet. Anaglipa. orum. ancesa.
orum.

geVecht. in H. Hysf.

Vechten. in H. Hysben.

Vechter. in H. Hemy.

seeghVechter. betogner. Triumphator. victor.

boirVechter. Actionarius. propugnator.

mytVechter. in H. mytHysber.

anVechten. Impugnare. oppugnare.

tegen Vechten. idem.
 vnr Vechten. Propugnare.
 weder Vechten. Repugnare.
 Vrede. oz och. in C. Vreghe.
 Vreeden. oz loghen. in C. Vreghen.
 Vreedeuylteff. Littera diffidatoria.
 Vredel. in G. Gghe.
 Vredeler. in G. Gggher.
 Vreder. pluyme. Penna. pennula. pluma. me.
 Vrederen. Pennosus. plumosus. tas.
 die Vrederen of pennen uyt en biogel treckt. Pin-
 nirapus.
 die Vrederen of pluymen eynen van den hoisde
 nympt. Pinnirapus.
 myt Vrederen decken of tzyeren. Pennare.
 vol Vrederen. vol pluymen. Pennosus. plumo-
 sus. a. um. tas.
 Vrederen die an pijlen stralen volten vzyeren fant.
 Tormido. inis.
 Vrederen. pluymen. pennen uyttrecken. Depen-
 nare. expennare. deplumare. explumare.
 Vrederen. pluymen insteken of myt vrederen pluym-
 enullen. Impennare. Implumare.
 ge Vredert. gepluympt. Pennatus. plumatus. a.
 um.
 Nota van Vrederen byndt men oick in P. Pluym-
 men.
 Vredder. opm. mynse vader broeder. in O. Opm.
 Vredder. opm. mynre moeder broeder. Avuncu-
 lus.
 Vreddere rechte neben. twyer broedere of twyer
 sustere of broeder ind sustere kindere. Conso-
 brini.
 Vredder alreleyn maich. in N. Neben.
 Vreggh. sterflich. Capularis. re. filicernus. a.
 um. filicernius. a. um. moribundus.
 Vregghel. eynpessich. in H. verhardt.
 Vregghbuyl. Purgatorium. cartaticum. expiato-
 rium.
 Vregghen. repnighen. in H. Heren.
 Vregl. Venum ni i. Venale. lis. ter. tas.
 wael Vregl. in C. guede Coips.
 dat Vregl is. Venalicius. vendicius. a. um.
 Vele. Multus. a. um. plurimus. a. um. co-
 piosus. a. um. copius. a. um.
 in Vele. Nimis. nimium.

Vele sprekende. Multiloquus. verborus. cetera
 in C. die vele onnutlich Callet.
 Veelheit. Multitudo. copia. copiositas. coops
 indeclina.
 Veelre wyse. Multiformiter.
 Veelre meer. Multus plurimus.
 eben. of gelick. of soe. of also. of sus. of alsus.
 Vele. Tantum. Totidem.
 woe Vele. Quot. Quantum unde quantitas.
 soe of sus Vele. Tot. Tantum. Tantidem. Tan-
 cillum. Tantisper unde Tanticas.
 Velle. in H. Hupt.
 dat Velle dair men de ogen mede decket. Ci-
 lum. li.
 tuschen Velle ind vleisch en fuychte. Intercus-
 tis.
 tuschen Velle ind vleysch. Intercutaneus. a. um.
 Intercuticus. a. um. Intercutaneus. a. um.
 Subtercus. tis. Subcus. tis.
 Velle of hupt van vollen. Hapsum. si.
 Veplich. byn in S. Secker.
 Vepliche byplatze off stede als kerck. kerckhoff.
 heylige ampt off kranne et cetera. Asylum. li.
 Veplicheit. in G. Geleide. et in S. Secker-
 heit.
 stede der Veplicheit. in S. stede der Seckerheit.
 eyn Veldich. Simplus. a. um. Simplex. cis un-
 de Simplicitas. Simpliciter.
 eyn Veldich maken. Simplare. Simplificare.
 twy Veldich. Duplex Duplus. Biplex. Altri-
 plex unde Duplicitas. Dupliciter. Biplicas.
 Bipliciter. Altriplicitas. Altripliciter.
 twy Veldich maken. Duplicare. Duplare. Du-
 plicare.
 dzy Veldich. Triplex. Triplus. a. um unde Tri-
 plicitas. Tripliciter.
 dzy Veldich maken. Triplare. Triplicare. Tri-
 plicare.
 wyer Veldich. Quadruplex unde Quadruplicitas.
 Quadrupliciter.
 vele of manich Veldich. Multiplex. Multiplus.
 vele of manich Veldich maken. Multiplicare.
 weder twy Veldich. dzy Veldich maken et cetera.
 Reduplicare. Retriplicare. Requadruplica-
 re. Requintuplicare. Remultiplicare et ce-
 tera.

geVelllich. in B. Begweime.
 nederVelllich. in D. berVatlich.
 ongeVelllich. in A. Amerlich.
 ongeVelllicheit. in C. Zot.
 ongeVellige. in S. Stumper.
 die haist off snel Vellet. Caducus. Todinus. a. um.
 Vellschen. in D. Valsch maken.
 Velscher. Falsarius Falsificator.
 Velt. in A. Acher. et in L. Lant.
 Veltman. in B. geBuer.
 Veme. Judicium vetitum.
 Vemschepen.
 berVemen.
 berVempt.
 Vencknisse. in H. Herckener.
 geVencknissegster. stochingster. Carcerarius.
 geVenckenstap als sich eyn gebangen geest. De-
 dicio. onis.
 Vent paedse iong. in F. Fent.
 Venit. in C. Clant.
 Venne. in B. Boick benne.
 Vensch. boickich. in B. Boickrechtich.
 Vere die die lunde oever dat water voert. Nauta.
 te. Navita. te. Promens.
 Vergelt. verloen. in S. Scheploen.
 Vere. wijt. Remotus. Longinquus. Exterus.
 Extraneus. Protenus i. procul. cetera se-
 quuntur post Vergwantz.
 Verberen. in A. Anxifeldich maken.
 berVert. in A. Anxifeldich.
 onberVert. in C. Coene.
 berVerlich. in G. Gyslich.
 berVerlich. verschuylich. in A. Anxlich.
 Verdypet. noit. in C. Zot.
 Verdrot. Tedium. Fastidium. [i. Fastidium.]
 Fastidiolum.
 Verdypeten. Attediare. Fastidire.
 Verdypetlich. swair. in A. Arheptlich. et in M.
 ongeNoichlich.
 Verghen. ansonnen. in M. anMolven.
 roogVerdich. in B. Wabing. et in D. roog-
 Dacht.
 Vergeers. in L. berLaeren.
 Veriuyf. in S. Slaesse.
 Vercken. swyn. Porcus. Porcellus. Porculus.
 Porca. Porcella. Porcula. Kyrry.

iong Verckshen. in C. Coedhen.
 wilt Vercken dat eyn beer is. in B. Ber.
 Verckens stal. in C. Coeben.
 Verckens dzanch. Silique. arum. squalor.
 Verckens herdde. in H. Herdde der vercken.
 Verckens sinere. in S. verckens Smalt.
 Verckens dunch. Aqualiculus.
 van Verckens blesich eyn gericht. Nefrendicium.
 Verckens blesich. Nefrendicia.
 der Verckens kuple die so wueten. Scrobs.
 der Vercken wueten. Scrobare. Inferobare.
 Vercken gebastren van en wilden beer ind van
 eyne tamer soigh. Cicuris vel Cicurres.
 Vercken dat gelubt is. proprie eyn vorch. Ne-
 frendus. di. Maialis.
 moeder Vercken. en ghilt die gelubt is.
 Verckens. swynich. Porcinus. Suinus. Subil-
 lus. Suillus.
 tam Vercken dat eyn moeder is. in C. Cyeme.
 Verckens harst den men en wech sendet. Nefren-
 dicium. cli.
 Vercken herwaerre. Scropharius. porcarius.
 Verckensbake. in B. Bake.
 Vercken dat noch sugget. Depubis. bis.
 Vercken wunnen in der naturen. Subare.
 der Vercken tynste ingewoe. Sumen.
 Verckens dunch wael gestunght. Scrutulus. li.
 Vercken sump sich in te wilstren. Volutabrum.
 Vermen. Confirmare.
 Vermynng. Confirmacio.
 Vermloen. in C. Cinober.
 Verne alt verlaert.
 Vernust. verstant. in H. Hebe.
 Vernustich. verstandel. in C. Cloich. et in H.
 Hebe.
 Verpelge. in A. Argelist.
 Vergwantzes. so te seggen.
 Verre. wijt. in D. Vere.
 van Verre. Alonge. delonge. elonge.
 Verricheit. Longinquitas.
 Verren. Elongare. Abentare. Abvicinare.
 ontVerren. in S. Stelen. et in D. ontDagen.
 so Verre. in maten. in A. by Aiso.
 Verre wesen. Distare. Dispescere.
 die Verre is. Absens. asenaneus. absencialis.
 le. ter. tas unde absencia.

Verste.

Verſe. in *H. Nach*.
 mit Verſſen ſteten. *Calcitrare. mulcare.*
 Verſ. *Versus. Versiculus. Metrum tri-*
Verſmaaken. Verſificor. aris.
 Verſmaakliĳ. *Verſificabilis. le. ter. ras.*
 werck van eynen Verſ. *Monasticum. Monasti-*
cium Monasticon.
 van twee Verſſen eyn geſengh of geſette. *Disti-*
cum. Disticum. Disticon.
 half Verſ. *Emisticus.*
 Verſſich. *Metricus. a. um.*
 twee Verſſich. *Bimetricus. bimeter. tra. trum.*
 drie Verſſich. *Trimetricus. trimeter. tra. trum.*
 vier Verſſich. *Quadrimetricus. tetrameter. tra-*
trum.
 vijf Verſſich. *Pentametricus. pentameter. tra-*
trum.
 ſes Verſſich. *Exametricus. exameter. tra. trum.*
 Verſſemeker. *Verſificus. verſicator. aetricus.*
metriſta. comaticus.
 van weynich Verſſen eyn geſet. *Ydilion.*
 die Veerſte. die boederſte. *Longinquior. distan-*
cior. remocior.
 Verſte van tynmer. *Doma. tis. tolus. li.*
 Verſte. verlengninge. in *H. verhalinge.*
 Verſten in *H. verhalden. verlengen.*
 Verſtendel. in *B. Beſcheyden.*
 Vertten. *fraetaten. Pedere.*
 Veſapn hoen. *Fesanus.*
 Veſe. ſcheebe. *Festuca.*
 Veſpertijt *Vesperum. ri.*
 Veſper dat getijde dat men heijdt. *Vespere. orum.*
et vespere. arum.
 Veſper maken. ſingen of leſen. *Vesperare.*
 Veſpertijt of aevend werden. *Vesperare. vesp-*
erascere. advesperare. advesperascere.
 Veſper ſtonde die wijle men dat veſpergetijde heijdt.
Vespere arum.
 Veſper die men luydet. *Vespere. arum.*
 Veſperliĳ. *Vespertinus. a. um.*
 Veſtman dem men ſchrijft of toegheeft dem be-
 ſten.
 Veſte. beſniſſe. beſtinge. bolwerck. berchſtede.
Fortalicium. municio. municipula. mu-
nicium. munimen. munimentum. munito-
rium. municipium. praesidium. obſidium.

propugnaculum. firmaculum. Firmatorium.
firmamentum. fultura. fulcimen.
 Veſten. beſtigen. baſt maken ſtede of ſtede et ce-
 tera. in *S. Starcken. beſten ſlaete.*
 Veſten. in *H. Hechten.*
 Veſten. ſtarcken gelaiſte of gyste. in *S. Sarc-*
ken. beſten gelaiſte.
 ontveſten. *Disſipare. Diſpactare.*
 ingt of ſamen Veſten. *Communire. conſulcire.*
 umbſten. *Circumfulcire. circummunire. cir-*
cumfigere.
 voer Veſten. *Premunire. prefulcire.*
 tegen Veſten. *Obfulcire. obmunire.*
 weder of achter Veſten. *Refulcire. Remunire.*
 Veſten an en cruce. *Crucifigere.*
 Veſten van beneden op. *Suffigere.*
 voer Veſten. *Transfigere.*
 Veſten manigerley. *Diffigere.*
 in Veſten. *Infigere. effigere.*
 Veſten voer an. *Prefigere.*
 weder Veſten. *Refigere.*
 Veſten. cleven. *Figere. affigere. configere. de-*
figere. perfigere.
 Veſtniſſe of beſtinge van gelaiſten of toefeggen.
Solidamen. tum. fulcimen. tum. munimen-
tum. communimen. tum. roboramen. cor-
roboramen. tum. foramen. tum. vallamen.
vallacio. ratificacio. roboracio. corroboracio.
 Veſtniſſe. tynchniſſe. in *O. Oykonde.*
 Veſtliĳ. *Firmiter. Irrefragabiliter. in B. on-*
berbrechliĳ.
 Vet. *Pinguis. crassus. perpinguis. Arvinofus.*
faginarus. carneus. Carnofus. carnulentus.
corpulentus. carnulentus. esculoſus. escu-
lentus. escosus. obesus i. pinguis. colloſus.
 Vet ſmeer. in *S. Smalt.*
 Vet weſen of werden. *Crasſeo. es. ere. escere.*
pinguere. gliscere i. pingueſcere. Impin-
gueſcere. repingueſcere. per. iterum.
 Vet weſen off werden van buchter materien. *Uveo.*
es. ere. Uveſcere.
 dat men Vet maket umb to eten. in *M. dat*
 men Meſtet.
 aeber Vet off meer dan vet. *Obelus. Obesus.*
ras.

dat mpt Vetten gehoert is. Adipatus. a. um.
 Vet maken. in M. Mesten.
 Vet mahunge. Impinguacio. Saginacio.
 Vet werden. in M. Mesten.
 Vet mnsch off dwer. Adipatus. Incrassatus.
 Vetticheit. Pinguedo. Crassitudo. Popa. pe.
 Sagina. ne. Saginum. ni. Saginula. Car-
 nositas. Carnulencia. Crassitas. Crassicies.
 Esculencia. Corpulencia. Callus. Sigimen.
 Sagimentum. Saginamentum.
 Vetticheit des bucks. Aqualicus. Aqualiculus.
 Vetschen. nrdich spelen. in M. Mappen.
 Vgeh. gwich. in H. Habe.
 Vgestal. Stratorium.
 Vgeh in dzyben. in B. Beesten vgeh.
 Vgeh van den stal in die wegde dzyben. in B.
 Beesten habe.
 Vpant. wederparthij. Inimicus. Hostis. Adver-
 sarius. Emulus.
 Vpant werden. in S. ontzeggen.
 Vpant of onbzunt wesen sonder ontsachte beede.
 Inimicari. Contrariari. Contraversari. Ad-
 versari.
 Vpant maken. Inimicari. Simultare.
 Vpantbenger. vpantsleger. Hosticapa. Hostiscin-
 da. Hostiscida.
 eyn getzpert Vpant. Toragium. gii.
 Vpantcap. Inimicicia. in C. Ceghe.
 Vpantlich. Inimicalis. Inimicabilis. le. ter. tas.
 Hostilis. le. ter. tas. Hosticus. a. um.
 Vicarie. cappellrye. Vicaria. Cappellaria.
 Vicarius. Vicarius. Altarista.
 Vijck. eyn cranchheit der visch. Vicus.
 Vijckbone. Lupinus.
 Vijcken. vijghen. in T. hynTopen.
 Vidimus bzies. in C. Consumpt.
 Vijf. Quinque.
 Vijftien. Quindecim.
 Vijftich. Quinquaginta.
 Vijfhondert. Quingenti. te. ta.
 Vijfousent. Quinque milia.
 Vijfte. Quintus. Quinus. Quindenus.
 Vijftiende. Quintus decimus. Quintanus. Quin-
 danarius.
 Vijftichste. Quinquagesimus.
 Vijfhondertste. Quingentesimus.

Vijfmaill. Quinquies. Quinies.
 Vijftienmaill. Quindecies.
 Vijftichmaill. Quinquagies.
 Vijfhondertmaill. Quingencies.
 Vijftich. Quinquaginta.
 eyn ind Vijftich. Quinquaginta unus.
 twee ind Vijftich. Quinquaginta duo.
 dzy ind Vijftich. Quinquaginta tress.
 dwer ind Vijftich. Quinquaginta quatuor.
 vijf ind Vijftich. Quinquaginta quinque.
 seff ind Vijftich. Quinquaginta sex.
 seven ind Vijftich. Quinquaginta septem.
 acht ind Vijftich. Quinquaginta octo.
 negen ind Vijftich. Quinquaginta novem.
 Vijftichste. Quinquagesimus.
 eyn ind Vijftichste. Quinquagesimus primus.
 twee ind Vijftichste. Quinquagesimus secundus.
 dzy ind Vijftichste. Quinquagesimus tercius et
 cetera.
 Vijfhunderste. Quingentesimus.
 getal van Vyben. Quinarius.
 getal van Vyftenen. Quindenarius.
 getal van Vyftigen. Quinquagenarius. van li.
 Quinquagenarius unarius van liij Quinqua-
 genarius binarius et cetera so voortan bis
 tot ix.
 Vijfbeldich. Quintuplex. quintupliciter.
 Vijfbeldich maecten. Quintuplare. Quintupli-
 care.
 Vyftien Veldich. Quindecuplus. pliciter.
 Vyftienveldich maken. Quindecuplare.
 Vyftichveldich. Quinquagecuplus.
 Vyftichveldich maken. Quinquagecuplare.
 Vyghe. Ficus. us.
 vzoegh Vyghe. Carica eciam dicitur dactylum
 f. fructus. palme. lappaces.
 prst gewassen Vyghen. Grossi.
 Vyghen eter. Sichophanta.
 dair men Vyghen. dzyghen. natte et cetera mpt
 steelt dat reytchap of haickshen heyt Strigilis.
 lis.
 Vyghenboem. Ficus. ci. ruminalis. lis.
 clegh Vyghenboem. Ficulnea. nec.
 Vyghenboems. Ficulneus. a. um. ficeus. a.
 um.
 dair bele Vyghen wassen. Ficulnetum. ficetum. ti.

Vngghen. vijcken. in T. hynLopen.
 Vghe. Lima. limula.
 Vglen. Limare. delimare.
 myt of samen Vglen. Collimare.
 Vglsel. Limatura.
 Vglnae. Quasi. pene. ferme.
 Vglschte. in A. by Abenteueren.
 Vgllen. huyt astrecken. in S. Schynnen.
 Vglre. in S. Schynre.
 Vglte. Filtrum. cento. onis.
 Vglmeher. Filtor. centor. toris.
 Vglstich. Filtrosus. centrosus. a. um.
 Vgm saids schoebe. schrantze of anders.
 Vgmmen.
 Vganche. Frigellus. carduellus. achallantida.
 achallantis. lucuna.
 Vgnden. Invenire. adinvenire.
 wederVgnden dat verlaeren was. Reinvenire.
 reperire.
 onderVgnden die waarheit. Comperire. experiri.
 in S. onder of verSoecken.
 ontVgnden.
 beVgnden.
 Vgngher. Digitus. digitabulum. dactilus.
 prste Vgngher als die duym. Pollex. cis.
 ander Vgngher. Index salutatorius demonstra-
 tivus.
 middelste Vgngher. Medius. impudicus. ver-
 pus. pi.
 vijfde Vgngher. Medicus. medicinalis. anularis.
 clegste Vgngher. Articulus. digitulus. digitel-
 lus. auricularis.
 Vgngerlyck. in K. Rynck.
 Vgngerhoit. Digitale. lis.
 daer men en Vgngher in steekt. Digitabulum.
 digitale. lis.
 Vgngher wijfen. Digitare. indigitare.
 Vganne van en vifch. Penna. pennula. pynna.
 le unde pynnotus. ras.
 Vgpnich. in G. Gardich.
 Vgpnicheit. in F. Felheit. et in S. Stupri-
 cheit.
 Vgnsen. in G. Glijffen.
 Vgnsen. in G. Glijffener.
 geVgnset. Fictus. Confictus. Simulatus. Com-
 menticius.

geVgnset werck. Facti Fictio. Simulacio.
 Vgnster. Fenestra. Fenestrella.
 Vgnster buten wijs ind bynnen engh. Exedra.
 dra.
 Vgnstren maken. Fenestrare.
 Vgnster geslijpt in eyne want. Riscus. ci.
 Vgnster. doncker. in D. Dgnster.
 Vgnsternisse. in D. Dgnsternisse.
 Vgypen. wetten. Terere. acuere.
 Vgjr. Quatuor. Thessera. re. Tesseron. Te-
 tras. adis.
 Vgjrtyen. Quatuordecim. Tesseredecas. dis.
 Vgjtich. Quadringenta.
 Vgjhondert. Quadringenti. te. ta.
 Vgjrdufent. Quatuor milia.
 Vgjrde. Quartus. quaternus. Quartanus.
 Vgjrtyende. Quartus decimus.
 Vgjtichste. Quadragesimus.
 Vgjhondertste. Quadringentesimus.
 Vgrrmail. Quadries. Quater.
 Vgrtienmail.
 Vgrtichmail. Quadragesies.
 Vgjhondertmail. Quadringencies. Quadringen-
 tesies.
 Vgrtich. Quadringenta.
 eyn ind Vgrtich. Quadringenta unus.
 twee ind Vgrtich. Quadringenta duo.
 dry ind Vgrtich. Quadringenta tres.
 vyre ind Vgrtich. Quadringenta quatuor.
 vyf ind Vgrtich. Quadringenta quinque.
 ses ind Vgrtich. Quadringenta sex.
 seven ind Vgrtich. Quadringenta septem.
 acht ind Vgrtich. Quadringenta octo.
 negen ind Vgrtich. Quadringenta novem.
 Vgrtichste. Quadragesimus.
 eyn ind Vgrtichste. Quadragesimus primus.
 twee ind Vgrtichste. Quadragesimus secundus.
 dry ind Vgrtichste. Quadragesimus tercius.
 Vgjhondertste. Quadringentesimus.
 getal van Vgren. Quaternarius.
 getal van Vgrttyenen. Quatuordenarius.
 getal van Vgrtigen. Quadragenarius.
 getal van eyn ind Vgrtigen. Quadragenarius.
 unarius. van xij. Quadragenarius. bina-
 rius et cetera soe boxt an bis tot vyftigen.
 Vgrrveldich. Quadruplex. Quadrupliciter.

Vgr.

Wtbelbich maken. Quadruplare. quadruplica-
 re unde Quadruplicator.
Wrtienbelbich.
Wrtienbelbich maken.
Wrtichbelbich.
Wrtichbelbich maken.
 die Wrt ritter onder oen heft. Quaternio.
Wrtiant. Quadrus. Quadrangulus. Quadran-
 gularis. re. ter. tas.
Wrtiant maken. Quadrare. Quadrangulare.
 tot Wperen denken. quartieren. Quartare. Qua-
 dripartiri. Quartipartiri.
 tot Wpreu gebeylt. gewyrdelt. Quadripartitus.
 Quartatus. Quadrifidus. a. um.
Wpreley wyse. Quadriformiter.
Wpreboittich. Quadripes. dis.
Wprepennich. wyrtuchich. Quadriugus. a. um.
 quadriugis. ge.
Wpre lair alt. Quadrimus. quadrimulus. qua-
 drimatus. a. um. quadriennis.
Wpre lairige tyt. Quadrimatus. a. um. Quadrien-
 nium unde quadriennalis.
Wpreperbich wagen of carre. Quadriga. ind die
 byjber dair af heit Quadrigarius.
Wprereley. Quadrifarie.
Wpre del. quartier. Quadra. dre. quarta. pars.
Wpre del of en oyt gulden of wyng of anders.
 Quartale. lis. quartarium. Quartallum.
Wpre del van maten. Quartale. lis. quarta pars.
Wpre. in D. byrDach.
Wperen. hoichtijlicheit halben. Celebrare. festi-
 vare. sollemnizare. festare. sabbatizare.
Wperlich. in D. hoichtijlich.
Wperdach. hoichtijt. in D. byrDach. hoichtijt.
Wperpuch. dat byr del van eynen pennpuch. Qua-
 drans. dodrans. ferto fertonis.
Wsch. Piscis. pisciculus.
 bol Wsch. Piscosus. pisculentus. lencia.
 stock Wsch. Strumulus.
 black Wsch.
Wsch dyck. Vivarium piscina.
Wscheter. Xiofagus.
Wschhoz. Nassa. se.
 der Wsch beelheit. Pisculencia. piscositas.
Wsch bertoeper. Piscarius.
Wschbzait. Piscivorus.

Wschhewwe. Senecia. cie.
Wschshuebe. Squama. squamula.
Wschesbunne. in D. Wunne.
Wsch. Piscor. aris.
 unt Wsch. Expiscari.
 samen of myt Wsch. Compiscari.
Wscher. Piscator. favissor. piscens. piscans.
 indeclina. piscarius.
Wschherpe. Piscina. piscaria. piscatoria.
Wschmenger of bertoeper. Bolo. onis.
Wschich. Pisculentus.
Wschlich. Piscatorius. piscabilis. le.
Wschieren. in D. beDencken.
Wschierre. Fictorius. ficticiosus. fictor. poeta.
Wst. wat. in G. Ghet.
 eyn Wst. Bombus. bi. Trulla. le.
Wst. Bombizare.
Wst. Tritorium. pyla. le.
 in den Wst stalen of wyben. Pilare.
 dat men in den Wst stoit heit Pylumen. inis.
Wschieren. Fingere. defingere. effingere. Dif-
 fingere. machinari in malo poyo. poy.
 poyre.
 samen of myt Wschieren. Confingere. comma-
 chinari s. in malo.
Wsch. in D. onDey.
Wsch visch.
Wsch haer lant. Planicies.
Wsch. Placenta. polenta. focacia.
Wsch becker of meker. Placentarius. placen-
 tinus.
Wsch of posteyden top. Arcopta.
Wsch. Flamma. flammula.
Wsch in sich selben. Flammere. flammes-
 cere.
Wschich maken. Flammare. Inflammare. Con-
 flammare.
Wschich. Flammeus. flammivomus.
Wscheren. eyn lant. Flandria.
Wschers mnsch. Flandrinus. Flamingus.
Wschpuch. idem.
Wsch of hennep. Stupa. Stupula.
Wsch. Linum. lini.
Wsch knop of bolle. Adula. le.
Wsch clabe. Roca. ce.
 mit Wsch of hennep reten stoppen. Stupare. De-
 stu.

stupare. Extupare idem vel Extupare est stupam remove. Restupare. per. iterum.

strene Vlasses of henneps. Strena. Strenula. unde Strenosus. tas et Strenicus. a. um s. der streenen gerich.

Vlassich of hennepich. Stupeus et Stuposus. a. um. tas.

Vle. eyn vogel. Bubo. Noctua.

Vlechte. in T. Loche.

Vlechten. Tricare. Plectere. Complectere. Campfare unde Campsatis. Plexor. aris. Complexor. aris. Capillare.

Vlechtinge des hairs. Capillatura. Capillamentum. Tricatura.

weberVlechten. Retricare.

omVlechten. Retricare. Districare.

goltfar Vlechtich. Auricomus. a. um.

slangen Vlechtich. Anguicomus. a. um.

Vlecke. smette. in T. Lunche.

en Vleck rodelich in den ansicht. Cesia. e. Lenticula inde Lenticulosus. tas.

en Vleck an den libe. Nevus. vi unde Nevosus. tas. Nevulus. li. di.

en Vleck in boischen of schijften. Menda. de.

Vleck tegen die spele of ere. Labes. bis. Labecula. Pernicies. ei unde Perniciosus. tas.

Vlecken. smetten. in T. Luncken.

beVlecht.

onbeVlecht. in H. Keen.

Vlechtich. in H. onKeen.

Vledermuys. Vespertilio. onis.

der Vledermuys of slangen gat. hol. nest off woninge. Scrobs. bis.

Vledich. in H. Keen.

onVledich. in H. onKeen.

Vlederen. in H. Hollenter.

Viegel to derschien. Tritulas. Tribula. Tribulum. li.

Vlehen. in B. Bidden.

Vlesch. Lagen. Laguncula. Amula. flasca. flacula.

grote Vlesch. Fidelia.

Vleschen sayt. in C. Cozette.

Vleschen garde.

Vlesch dat roe ps off mynschen vlesch. Caro. carnis. ni.

Vlesch dat gare is ind beesten vleische. Carnes. carnum.

Vlesch op haelen gebaiden. Carbonella.

die Vlesch to schairt. Carrinator.

Vlesch stede. Carnarium. rii.

Vlesch siede. in S. Scharn.

Vleschoutwer. metzigher. Macellarius. Bocida. Boscida. Macellator. Lanio. onis. Lanius. nii. Lanista. Carnifex. Macellio. Macerarius. Molarius.

Vleschoutwer ampt. Carnificium. cii.

Vleschen of vleschich. Carneus.

Vleschen.

des Vlesch hegerlicheit. in G. heGerlicheit.

stuck Vlesch al umd ind umd gelijk. Congiarium. rii.

stuck Vlesch. Capodium. dii.

tuschen Vlesch ind velle eyn suet. Intercus. tis.

tuschen Vlesch ind huyt. in D. tuschen Velle ind huyt.

Vlesch bynae doot. Gangrena. ne.

Vlesch huyten of slachten. Macellare.

gros Vlesch an den halse of an den armen. Torus. ri unde torosus. tas.

Vlesken di. Carnuncula. carnicula.

hol Vlesch. Carnosus. tas. carnulentus et carnulencia.

Vlesch aanneemen. Incarnare.

des Vlesches anneming. Incarnacio.

Vlesch sonder vette. Pulpa. pe. pulpula le unde pulposus. a. um. tas.

daer men Vlesch ind swept met reynighet. Strigilis. lis. fe. ge. unde strigilare.

Vleschlich. Carnalis. le. ter. tas.

Vlessen. lynen. Lineus. a. um.

Vlessen. smeykende. in T. Lunschende.

Vlyhen. in S. Schicken.

byVlyhen. byboegen. in S. to hoep Setten.

byVlyhen spch selven of en anderen erghent by. in D. byDoegen. byVlyhen.

Vlyhen als men eyen iaghet. Fugere. fugitare. aufugere. refugere. perfugere. effugere. defugere.

toe Vlieghen. Confugere. affugere. circumfugere.

wijderwegen Vlieghen. Diffugere.

die so Vliedt. Diffugus. profugus.

verre of to rugge Vlieghen. Defugere.

omt Vlieghen. Effugere.

voir Vlieghen. Prefugere.

af Vlieghen. Defugere.

verre Vlieghen. Profugere.

Vlieghen van den eenen hoep of her tot den anderen. Perfugere. transfugere.

die so Vliedt. Perfuga. ge. transfuga. ge.

to rug Vlieghen. Refugere. retrofugere.

die so Vliedt. Refugus.

onder Vlieghen. Subterfugere.

aever Vlieghen. Transfugere unde transfuga. transfugus.

Vlieghen. spalden. in C. Cioeben.

Vliegh of sijde speck. in B. Walle.

Vliederen. en hoem. in H. Hoellenter.

Vlieghen. Musca. muscula. asilus. li. cenecla. cle. vomica. ce. cenomia id est communis musca.

honds Vlieghen. Cinifes. fis. cinomia. ricinus. ni.

senjnde Vlieghen. Casnomia. spalangus. gi.

grote Vlieghen. Musco. onis.

Vlieghen gwasen nette. Muscarium. flabellum. li. muscarium.

Vlieghen of mucken nette haeben den hoefde. Canopeum pei.

daer der Vlieghen vele snt. Muscetum. musculum. muscarium.

bol Vlieghen. Muscosus. musculosus. tas.

Vlieghen. verbum. Volare. Voletare.

to hymmel Vlieghen. Evolare.

to Vlieghen. Advolare.

af Vlieghen. Avolare. abvolare. devolare.

bol Vlieghen. Pervolare.

to samen of to of omt Vlieghen. Convolare.

umher Vlieghen. Circumvolare.

in Vlieghen. Involare.

omt Vlieghen. Evolare.

tuschen Vlieghen. Intervolare.

tegen Vlieghen. Obvolare.

weder Vlieghen. Revolare.

onder of nae of wegnich Vlieghen. Subvolare. haeben of op Vlieghen. Supervolare.

doir of aever Vlieghen. Transvolare.

laet Vlieg. Flebothomum. mi.

omt Vliegmen laten bloit. Flebothomare.

Vliegmen later. Flebothomator.

Vliegmen latinge. Flebothomia.

Vlijt. soze. in A. Achte. soze.

Vlijten. in A. Achten. sozen.

Vlijtigen. in O. Oeffenen.

Vlijtig. sozhselich. in O. an Dechtich.

Vlijich wesen. in O. an Dechtich wesen.

Vlijigen nae en dunch. in A. Arbeiden.

Vlijicheit. Diligencia. Opera. re. in E. Ernsticheit.

Vlijlich. in O. an Dechtich.

Vlijeten. Fluere. Manare. Permanare. Demanare. Fluitare. Meo. as. are. Perluere. Decurrere.

to Vlijeten. Affluere.

voir Vlijeten. Prefluere.

voir hyn Vlijeten. Preterfluere.

doir Vlijeten. Transfluere. Perfluere.

aever Vlijeten. Transfluere. Superfluere.

in Vlijeten. Influere.

omt Vlijeten. Effluere.

mit of samen Vlijeten. Confluere.

weder Vlijeten. Refluere.

tegen Vlijeten. Obfluere.

af Vlijeten. Defluere.

to rug Vlijeten. Retrofluere.

um Vlijeten. Circumfluere.

haistlich Vlijeten. Defluere.

wijtwelich Vlijeten. Diffluere.

tuschen Vlijeten. Interfluere.

Hec omnia faciunt adiectiva in livis.

Vlijlich. Fluxilis. le. Fluxibilis. le. Fluidus.

Vlo. Pulex. cis.

daer der Vloen vele snt. Pulicarium. Pulicetum.

bol Vloen. Pulicarius. a. um. Pulicosus. tas.

Vloe of nop op den doich. Lanugo. inis.

Vloch.

Vloich.

Vloichen. in B. Blanieren.

Bloicken sich selbst. Imprecor aris.
 Bloicker. in V. Blasphemie.
 neberbloedlich. in M. haeben Maten.
 Bloigh. blucht. als men blugget. Alatus. us.
 Bloget. Ala le.
 van den Bloget dat onderste blegdepl. Vola. le.
 die Bloget an den voeten heft. Alipes. dis.
 Blogetvoerre. Alager. Aliger. Alatus. a. um.
 Bloepen als staende water. Stagnare.
 Bloepen als die see. Abundare. Exundare. In-
 valere. lescere.
 umbloepen. in V. umbloeten.
 Blopen genoeg hebben. in H. bozhebich wesen.
 te rug Bloepen s. ebben. Redundare.
 Bloit s. blietende Water. in M. Water dat blie-
 tende is.
 Bloit des waters. Inundacio Fluctuacio. Ca-
 thaclismus. Gurgitacio. Gurges. tis. Allu-
 vio. onis. alluvies. ei. alluvium. ii. Col-
 luvio. onis. Culluvies. ei. Eluvio. onis.
 Eluvium. ii. Proluvies. ei. Proluvium. ii.
 umbloit. Circumluvium. ii.
 uptloit. stranch van en water. Fluctus De-
 cursus.
 Bloit des meers. Ledo. onis. in M. des Meers
 stijngenge.
 Bloiten. bloeten. in S. Swemmen.
 Bloitich. bloitsch. Fluvialis. le. Fluvialis.
 Flumineus.
 bol Bloiten. Fluviosus. tas.
 Bloie. in V. onDey.
 Blucht. in V. Bloeghe.
 Blucht in der iacht. Fuga.
 toBlucht. ontwijck. Subterfugium. profugium.
 presidium. Cicopleum. sepedum. di.
 Blucht wijderwegen. Diffugium.
 uptBlucht. Effugium.
 stede der toBlucht. in S. stede der Seherheit.
 Bluchtich of bliende. Fugax. cis. profugus. fu-
 gitivus. a. um et fugacitas.
 Bluchtich van synen heer. Fugitivus.
 die mgtBluchtich is. Confuga ge. communis
 generis.
 Bluchtich. snel. in V. Bald. et in V. he-
 Dyplich.
 geBluchten. Complexus. Contricatus. a. um.

ongeBluchten. Incomplexus.
 Blugg als die vogel.
 Bluchtich. snair. in C. Cundich. in V. Bald.
 in V. heDyplich.
 Bluesch mit der wollen. Vellus. leris.
 Umb. dairumb. Propterea. Ergo. Ideo. Igi-
 tur. Ideoque. Idcirco. Eapropter. Eatenus.
 propter.
 wairUmb. Quare. quamobrem. quapropter.
 Quocirca. unde.
 Umbiangh. Circum Circa. Circiter. Prope.
 Umb ind umb. Circumquaque. undique. Cir-
 cumcirca. undiquaque.
 Umbfus. in G. toberGeef. [l. in G. verGeefs.]
 Ummende. in A. Amang.
 Ummen. in A. Ao.
 Ummerso. Profecto. Corgo.
 Ummerto. nu. in A. Doe to.
 Ummetmeer. in A. Mijt. Altois.
 Unck. egn senpn wozm. in M. Moll.
 Unck dat spnt twe loit. Uncia. cie.
 half Unck. Semiuncia.
 mit Uncien weghen of meten. Unciare.
 van Uncien tot uncien. Unciatim.
 Und. in C. Ende.
 Unde. ghelbe opt water. in V. Bulle.
 Unden. under. in M. heNeden.
 Underdenich in V. underDenich.
 Underdenicheit. in V. uuderDenicheit.
 Under enanderen. in A. under enAnder.
 Underlaet. Intervallum. Pausa. Mora.
 Underwijlen. in C. somCyt.
 Underwonden in C. Czoeden.
 die Underste. in M. die Nederste.
 Angel. Cepum. pi. Cebum. bi. Axungia. e.
 Antz. hent. in V. Bys.
 beVoichlich. in G. Geboichlich.
 ongeVoichlich. in A. onVestich.
 Vocken wepen. Flare.
 Vouden. optrecken. in M. Meren.
 Voider die voidet. Alumnus. Nutritor. Fotor.
 Fomentator Refector. Altor. Alitor. Ali-
 mons. pluraliter. Alumnator.
 Voldersche. Nutrix. Ales. Altrix. Alitrix. Alum-
 na. Fotrix. Refectrix. Getura. Nutricula.
 le. eciam in A. Amme.

die Voibt of geboibt wurd. Alumnus in maf.
ge. Alumna in fe. gene. Alumnulus. Nu-
tricius. a.

Voitfel. in N. Neron.

Voitfel. voibynge. Educacio. educatus. us. Nu-
tricio. Alimentum. Fomentum. Fomenta-
cio. Pastus. us. Refectio. Sufientacio.

Voiblich. Nutribilis. Fotibilis. Fomentabilis.
Refectibilis. Recreabilis. Educabilis. Pas-
cibilis. Fotilis. hec omnia le. ter. tas. Nu-
tritorius.

Voider als men den dyeren gheeft. Pabulum. li.
farrago. ginis. pastus. us.

Voideren of voider vergaderen. Pabulor. aris.

Voiderpynge. Pabulatura. pabulacio.

Voiderbat. Bacus.

Voidermeifter. habergeber. Abatis.

Voider onder die cleyder. Foderatura.

Voideren die cleyder. Foderare.

Voider hoens wyng of anders. Plaustrum.

Voiderfche. in N. Nimme.

Voigh. vergaderpynge twyfel dyngher.

Int geVoighe. ten beften. ten breedten.

Voigen. blyghen. in S. Schicken.

Voigen. themen. in G. Gelympen.

byVoigen. in S. to hoip Setten.

byVoigen. byblyghen fych felven of en anderen er-
gent by. Applicare. Disponere. Ordinare.
dirigere. adhibere. Appellere. aptare.

an een Voigen. Copulare. combinare. Con-
iungere. applicare. feneror. aris et fenero.
as. are i. adiungere. meio. is. ire i. iun-
gere. defectivum est compingere. Com-
plaudere. complodere. conferere. conglu-
tinare. compaginare. afcio. cis. cire i.
iungere. afciscere. admoveere. advicinare.
contexere. immeire. defectivum est finzu-
gere inde finzutus. a. um i. conjunctus.
conterminare i. coniungere. unire. adunire.
unare. adunare. counare. counire.

van een Voigen. Recopulare. reiungere. re-
coniungere.

Voighlich. in S. Schicklich. unde adiunctim
advicinatim. applicatim. cetera fume ex
precedentibus verbis in ly. an een Voig-
gen.

Voighlichkeit. in S. Schicklichkeit.

Voighlich. in G. Gelymplich.

Voigpynge an een. Compages. gis. compago
ginis unde compagineus. a. um. copula.
copulacio. combinacio. coniunctio. adiunc-
tio. applicacio. iunctura. conglutinacio.
complausus. us. complofus.

umbyer Voigen. Circumferere.

Vogel. Avis. avicula. volucris. ales. tis. al-
tile volatile.

tam Vogel. hec Attilis in fingulari et hec Al-
tilia in plurali.

die Vogel beyle dzeget. Avigerulus.

Vogel toutwe.

Vogeler. Auceps. aucupator. avicularius.

Vogel hangen. Aucupor. aris.

Vogelhangpynge. Aucupium.

Vogel lijme. Viscus. ci.

der Vogel heymliche ftede in den walde. plurali.
ter. Aviaria. orum.

Vogelwijchlen. Auguriari inde augurium.

der Voglen wech. Aviarium. rii.

die nae der Vogel fanch myt den monde fynet.
Oscen oscennis.

alre cleyne Vogel geluydt heit Fricinnio. is.
ire.

der cleynefter Vogel fanch heit Minuritio. tis.
tire

Vol. Plenus. repletus. refertus.

Volentlich. Plenarius. pleniter.

half Vol. Semiplenus.

Vol. in D. Droncken.

Volheit. in D. Dronckenfchap.

Volheit. Plenitudo.

Volburt. in C. Consent.

Volburt in gwaiden. Faucio. onis inde fau-
ciosus. a. um. tas.

Volburden. in C. Consenteren.

Volburden. toeballen. in B. byblyghen. consen-
teren.

Volck. Populares. vulgus unde vulgofus. tas.
et vulgaris. re. ter. tas. populus. popel-
lus. gens. plebs. plebicula unde plebeus.
a. um. plebiscula. eciam in T. Tugde.

tot den Volck fpreken. Concionor. aris.

tot den Volck fpreker. Concionator.

van twee Volcken geboeren als die vader cleeffch
ind moeder geiresch. Bigens. tis.
mit Volck verbulen. Populor. aris.
dat dat Volck oeffent of in weerden helbt. Ple-
bicola. le.
den Volck to volgen of tosprecken of an to roep.
Plebeo. es. ere. plebescere.
die den Volck of den ruterer oere rechten of be-
hulp geest. Tribunus. ni. Tribunucius. a.
um.
des Volck ingesette. Plebicitum. ti.
des tot den Volck hoerende is. Popularis. re.
ter. tas. vulgaris. re. ter. tas. plebeus. a.
um.
vol Volck. Populosus. tas. Populacio. onis.
Voilen in uwen guet duncken. in D. Duncken.
boilen.
gelick Voilen. in D. aeverdragen.
ongelick Voilen. in E. onegns wesen.
voirVoilent. [1. voirVoilen.] Presentire.
wederVoilen. Resentire.
Voilen. tasten. in H. Hoiren.
Voilunge. tastunge. in H. Hoirunge.
geVoilich. in C. Castlich
ongeVoilich. Insensibilis. le. ter. tas.
Volgen. Sequi. Imitari. Comitor. aris. Se-
cutor. aris. Sector. aris. Insequi et perse-
qui per. valde.
verVolgen. Persequi. Insequi et cetera. in B.
Bedzoeben.
verVolgen um wat to werben. in A. Arben-
den nae en dynck.
mit Volgen to laten in H. verHengen.
samen of mit Volgen. Consequi.
naeVolgen den anderen in seeden. Imitari. sec-
tari. equiparare. moralizare.
Volgen. volburden in B. byBliben.
verVolger. Persecutor. emulus. demulus. emu-
lator.
naeVolgen in eyns anderen stede. Succedere.
subsequi.
naeVolger. Successor. subsecuto. Sequax. se-
quaculus.
naeVolchnisse. Sequacitas. subsequela. subse-
cucio.
Vollen. Fullare.

Volre. Fullo. onis.
Volreboem Liciatorium.
Vondelnggh.
der Vondelng off wepsken hupff off herberghe
daer men is opboidet. Orphanotrophium.
der Vondelng berwaerre. Orphanotrophita.
Vondeniss. in O. Oedel.
Vonderen. in S. Schym. stech.
Voir. Pre. Pro. Ante.
Voirmails. ernaills. in D. wanDages.
Voir als dat eyn um dat ander. Pro.
Voir dat nyet achter en is. Ante. pre.
Voire als en ploich hutwet. Ariuncula. Sulcus.
Lyra. Arruncula. Sulculus. urbus. urnus.
Voren maken. lant boren. Sulcare. desulcare.
Lyrare.
upt der Voiren hutwen. Desulcare. Delyrare.
Exorbitare.
tuschen twen Voren die hoighde off dat spaciū.
Aruncula. Ariuncula. Porea. ree. Porcula.
le. Crebro. onis. ind alsulke hoighde of spa-
cium maken. Porcare. Imporcare unde Por-
cator. Imporcator.
Voren meker. Sulco. onis.
Voren wijsweidich. Dissulcare.
inVoren. Insulcare.
weder Voren. Resulcare.
die Vozberste of oeverste. Primicius. a. um.
Vozbricht an des peris sabel. Anchile. An-
rela.
Vozbricht an en slot of voirstat an eynre stat.
in B. voirBurghte.
Vozder hant. Dextra manus.
Vozder voit. Pes dexter.
Vozder hands of recht. Dexter. tra. trum.
Vozder. verre. Remocior. remocius. Distan-
cior. distancius.
Vozder. bozwat. boztan. Ultra. ulterius. ultro-
neus adver.
Vozder adver. als he sal dat bozder bozn dan
gn. Pocius. peramplius. amplius. magis.
Vozderen. in S. voirSetten.
Vozderen. bedrijven. in A. Arbeyden. et in C.
verZijghen.
Vozderonge. Promocio.
die Vozderste. die grst. in A. die Arste.

die Voederste. die wijsste. die uterste. in V. die
Deerste.

Vozdel. Prerogativa. ve. privilegium exempcio.
dem Vozdel voirt of geschuyt. Prerogatus. pri-
vilegiarius. privilegiatus. prelatus. exemp-
tus.

Vozdel eynen doen. Prerogare. predere. pre-
ferre. privilegiare. eximere.

Vozderen. vromen. in V. Vaten.

Voiren. Vehere. vectare. ducere.

inVoiren. indragen. in V. inVzengen.

aeverVoiren. in V. aeverVzengen.

aeverVoiren aever water. Transfretare. transva-
dare. traducere.

holVoiren. in V. holVzengen.

toeVoiren. in V. toeVzengen.

samen of to hoip of miVoiren. Convehere.
convehare.

umVoiren. Circumvehere. circumvehare. cir-
cumducere.

af of to rugge Voiren. Devehere. devehare.
deducere.

upVoiren. Evehere. evehare. educere.

in of tegen Voiren. Invehere. invehare.

voir of berre Voiren. Provehere. provehare.

op of neder Voiren. Subvehere. subvehare.

so waic op of waic mede men wat Voiren of dra-
gen mach. Vehiculum.

Voirman van eynre sleeden. Veredarius.

Voirman. Auriga. rutusmata. te. vector. duc-
tor. agitator. elarius.

Voirman des hellschen scheep. Caron. onis.

Voirloen van toutwe. Vectura. vectigal. alis.

Voirloen van scheppe. Naulum.

die wat to Voirloen nympt. Vecturarius.

Voirhoest. in S. Sterne.

Voirmunder. in M. Mumber.

Vozke. in G. Gabel.

Voern. in C. Cute.

Vozsch. in H. Huplingh.

beliVozsch. Agredula.

Vozschen. roepen. Quaxare. quaxquare. coxi-
tare.

Vozschen roip. Quaxum. xi. quascum. ci.
coaxitacio.

Vozschen stede. Ranetum. ti.

Voirspechtich. in C. Cloick.

Voirspan. in S. voirSpan.

Vozst. in H. Itelbe.

Vozstich. Gelidus. algidus unde geliditas.

Vozstballe. Gelicidium.

die Vozste. in A. die Arste.

Voirt daic men aever wandelt. Vadum. vadu-
lum unde vadofus. a. um. tas. braceum.
brevium. vii.

aever en Voirt reysen of voiren. Vadare. per-
vadare. transvadare. revadare. per iterum.

Vozt. Ultra. ulterius. ultro. item.

Voztan. vorder. Ultroneus.

Voztmer. Amodo. Peramodo. Amplius. Per-
amplius. Deinceps. Dehinc.

Vozte. vuchte. in A. Axt.

Voztte. in C. Czaetke.

Voztten. in C. Czaetken.

Voirbare. Predecessor. Precessor. Antecessor.

Vozwarde. in G. Geleghde.

Vozwarde. onderschept. in C. aeverCompnggh.

Vozwart. burghanne. Antrosum. ultra. ultro-
neus.

Vozwart. voirsich. Pronus. a. um.

Voss. Vulpes. pis. vulpecula.

Vossen. Vulpinus. a. um.

Vossen kugle. Amfractus.

Voit. Pes. pedis.

half Voit. Semipes. dis unde Semipedalis. le.
ter. tas.

Voitspait. Vestigium. gii. Gressus. us. Passus.
us. Peda. de. Calcaneus. nei.

Voitspait in den dreck getreden. Bitalassum. si.
Talassus. si.

dat twe Voit hest. Bipes. dis unde Bipedi-
us. Bipedalis. le. ter. tas.

dryVoit. Tripes. dis. Tripedi-
us. Tripedalis. le. ter. tas.

bijsVoit. Quadripes. Quadripedi-
us. Quadripedalis. le. ter. tas.

veelVoitich. Multipes. dis. Multipedi-
us. Multipedalis. le. ter. tas.

van den Voit of van der hant dat hant hynnen.
Vola. le.

van den Voit dat hant onder wat stoppen of ber-
ghen. Involare.

twee Voetich als een mensch. Bipedijs. Bipedalis.
 drie Voetich. Tripedijs. Tripedialis.
 vier Voetich. Quadripedijs. quadripedalis.
 vijf Voetich. Pentipedijs. Pentipedalis.
 ses Voetich. Senipedijs. Senipedalis.
 Voetoebel eynreys ghycht. Podagra.
 die dat Voetoebel hest. Podagricus.
 hynck Voet. Claudipes. dis.
 hozen Voet hebbende. Cornipes. dis.
 die grote Voet hebet. Gressutus. a. um.
 Voetvat um die voete daer in to waschen. La-
 brum. bri. Alveus. vei. Pelluvium. vii.
 die to Voet ghyet. Pedester. tra. trum. Pedes-
 tris. tre. Pedester. tris. tre. pedulus. Pe-
 dullus. Pedes. peditis.
 to Voet gaen. Peditare.
 der Voetlupde heesheit. Pedatus. us.
 Voetganch. idem.
 Voetgang an den halsen. Pedana. ne.
 Voetgang ansetten. Pedanare.
 Voetstanch. Pedor. doris.
 der Voet of oren onreynicheit. Pedora. rorum.
 die stynckende Voet hest. Pediculus. a. um. Pe-
 dicuitas et Pedicuositas. pedorofus unde
 Pedorofitas.
 onder die Voet treden. Pessumdare. Conculca-
 re. Subpeditare. Supplantare sed Hugucio
 negat Supeditare.
 des Voete licht synt. Levipes. dis.
 des Voete metalen synt. Eripes. dis.
 des Voete slecht synt. Plancus. a. um.
 des Voets nederste of sasse. Planta. re.
 Voetangel. Quadrifidus.
 Voetangel of hiet daer nagel doir gaen. Hamus.
 mi.
 lupde mit den Voeten tegen ons gaende. Anti-
 pes. dis. Antipos. dis.
 bar Voets. in B. Barvoets.
 bla Voet. een clam vogel. Ortogolus. Erodus
 sed aliqui dicunt Erodium ghyrbalch.
 by Voet. een reupt. Arthimesia.
 Voetsel. in M. Merongh.
 Nacht die men voirt. Vectura.
 die Nacht voirt.
 die Nacht voirt volren. } Vecturarius.
 tot Nacht ghygerende. }

Nacht. in C. Carich. [l. Carich.]
 Nachtheit. in C. Caricheit.
 Naighe. Interrogacio. interrogaciuncula. que-
 stio. questiuncula. indagacio. inquisicio.
 investigacio. sciscitacio. peticio. dragma-
 tis. zetema i. questio.
 Naigen. Querere. queritare. inquirere. per-
 quirere. requirere. indagare. investigare. in-
 terrogare. sciscitari. petere. constari. per-
 constari. excutere. interpellare. questio-
 nor. aris. scitor. aris. stipulor. aris i. in-
 terrogare.
 Naighe die heymelich ind swair is. Enigma. tis.
 proprie een reedsel.
 die so Naiget. Enigmaticus. enigmatista.
 commu. ge.
 alsoe to Naigen. Enigmatizare.
 upt of af Naigen. Exquirere. exigere. expe-
 tere.
 Naighsel. in H. Reedsel.
 Naist. gulpsch. sluchart. Katakus. Golofus. vo-
 rax. ingluviosus. tas. ambro. onis. ambro-
 sius. a. um. buccellarius. a. um. dorco-
 onis. gluto. onis. catilio. onis. catiliosus.
 degulator. mando. onis. manducus. a. um.
 comedo. onis. estor. oris. edax. edaculus.
 edulus. lurco. onis. lurconinus. pandox.
 cis.
 Naistcap. sluchern. gulpscheit. Ingluvia. e. in-
 gluvies. ei. edacitas. peredia. comessacio.
 orexia. poliphagia. kathaphigia. luvio. onis.
 Naistcap doyn. in S. Slicheren.
 Ure. Hora. horula. in S. Spacium.
 Ure tuschen dach ind nacht off tuschen nacht ind
 dach. Hespera. re.
 Ure tuschen nacht ind dach. Vespera. re.
 Urewerck of reytscap daer men die uren by ken-
 net. Clepsidra. dre.
 Urewerckmeister. Clepsidarius.
 Urewerck. Horologium.
 daer men Uren by kennet eynrelepe reytscap.
 Quadrans. tis.
 Urewerck regierre. Horologicus.
 des ten Urewerck hoirt. Horologicus.
 die nae den Uren supdt of mercht. Horuspex.
 horuspex. cis. horoscopus. Horospicus.

der Nren merckung. Horoscopium.
 van Nrewerck die wijser. Scioterus.
 Vrecht. Vectuarius. vecturarius.
 Vreede. rast. in G. Gemack.
 Vreede. in S. Sonne.
 onVreede. in G. onGemack.
 Vreedsam. in H. Hestlich.
 Vreede maken. vreedigen. in S. Sopnen.
 onVreedsam. in H. onHestlich.
 onVreede maken. in B. Bedroeben.
 Vreedigen. versueten. in M. beMozwen.
 Vreedomaking. in S. verSopning.
 Vreedomaker. in S. Schepdeman.
 ontVreeden. in B. Bedroeben.
 Vreede heinde. Apagesis. pacificus.
 die umb Vreede to maken uytgesant is. Cadu-
 ceator. caducealis. le. ter. tas.
 to Vreeden stellen. in M. beMozwen.
 stait of spdt in Vreede adver. Apogesis. apage
 singulariter. apagete pluraliter.
 Vremb. in B. Butenmynsch. et in H. uyt-
 Hemyrch.
 Vremb. ongewontlich. in S. Seltzen.
 ontVremden. in D. ontVragen.
 seer verVremden. Abalienare inde Abalienatus.
 a. um.
 Vreschen. vernemen. in E. Erbaren.
 Vreschlich. in S. Struyff.
 Vrese. in A. Anxt.
 Vresen. vruchten. in A. Anxten.
 Vreslich. in A. Anxtlich.
 Vressem. seerichheit. Colera. re.
 Vreten. slupchen. in D. Doemen. et in S. Slic-
 ken. slukeren.
 Vyter. in D. Vyait.
 Vybelich. in C. dol Coene. [l. in C. Coene.]
 Vybelich doin. Temerare.
 Vyn. in M. Mylde.
 Vyn. lofff. in T. Tedich.
 Vyn. wisse. vast. in S. Secker.
 onVyn. in E. Engghen.
 die to mail Vyn ind onbehacht is. Elisius. a. um.
 die Vyn van vyghen rechten angenommen synt.
 Familia.
 die Vyn geworden is van der eygenscap. in E.
 van der Eppenscap.

Vynlatung der hunder uyt gewalt des baders of
 numbers. Emancipacio.
 also Vyn to laten. Emancipare.
 die so Vyn gelaten is. Emancipatus. a. um.
 Vynlatunge eygentre luyde uyt gewalt oers her-
 scaps. Manumissio.
 also Vyn to laten. Manumittere.
 die so Vyn gelaten is. Manumissus.
 Vyghen. gwyten. in T. Tedigen. et in T. Tois-
 sen.
 Vyghelt. in M. Myldicheit.
 Vyghelt des willen of wilhoer. Arbitrium. Elec-
 tio.
 Vyghen. liesheben. in B. Boelen.
 Vygher. boire. Procus. Procator.
 Vygher. Procabilis. le. ter. tas. Amator.
 Vyghelt. Libertas. Immunitas. Libertacio.
 Exempcio.
 Vyghelt en best. in B. burVucht.
 Vyghelt. in S. Seckerheit.
 stede der Vyghelt. in S. stede der Seckerheit.
 Vynbach. Feria sexta. Dies veneris.
 stille of vrone of witte Vynbach. Parasceve. ves.
 Vysch. wepdelich. in A. Ael.
 Vysch. in D. Varsch.
 Vyslant. Frisia. e.
 Vysch mynch. Friso. onis.
 Vysen. Frigere. escere. Algere. escere.
 Vysen hoist. Gelare. Congelare. Gelascere.
 Congelascere. Aggelare.
 weder Vysen. Regelare.
 Vryhoen. Ornix. cis.
 Vroe. Mane. Lucubris. bre.
 Vroe morgens. Cras mane.
 Vro. in C. Tijtlich.
 Vro. vrolich. in B. Blide.
 onVro. in D. Vroebich.
 Vro wesen. in B. Blyde wesen.
 Vro maken. in B. Blyde maken.
 Vro ind vrolich in got wesen. in B. Blyd in
 got wesen.
 Vrolicheit. [l. Vrolicheit.] vroude. in B. Blytscap.
 Vrome. gewonne. in B. Bate.
 Vromen. bozderen. in B. Baten.
 Vrome. menlich. in C. Coene.
 Vrome. doeghlich. in B. Berbe.

Dzone. in H. Hyllich.
 Dzoen. in B. Waide.
 Dzoen. vast. in Q. Quatertemper.
 Dzoit. wijsse. in C. [l. in B.] Bescheyden.
 Dzoitheit. in C. Cloichheit.
 Dzoude. in B. Blijtschap.
 Dzoutwen. in B. Blijde wesen.
 Dzoutwe dat eyn wijs is. Mulier. Muliercula.
 femina. femellula. feminula.
 Dzoutwe van staids wegen. Domina. dominella.
 Hera.
 Dzoutwe dat hups to regieren. Hospita. Do-
 mestica. Materfamilias.
 HupsDzoutwe ter echt. Uxor. coniunx. gis. con-
 thoralis.
 HupsDzoutwe als eyn werdynne. in H. Hups-
 dzoutwe.
 IontDzoutwe. ionffer. Domicella.
 alt Dzoutwe. Vetula. Anus. us.
 alder Dzoutwe. alder moder. Ava. Avia.
 witte Dzoutwen. in G. Gudeholden.
 wyse Dzoutwe. Sibilla.
 wyse Dzoutwe. wyse moeder. Obstetrix.
 Dzoutwen cleit blynchende. Arthomium.
 Dzoutwen barwe tot oeren angesicht. Anulare.
 Dzoutwen maenstande. Menstruum unde men-
 struosus. tas. ind daic mede wat to rueren.
 bubinare. ind die materie heit bubinarium of
 bibinarium.
 der Dzoutwen bzoutolichheit. Cadurcum.
 der Dzoutwen izprait an den arm of an den beyn.
 Periscellis. dis.
 dat lytt van der Dzoutwen schemelheit dat weet-
 men wael woe dat heit. ind dat heit sich Su-
 menus.
 Dzoutwisch. wijsch. Muliebris. bre. ter. tas.
 Dzoutwisch. tot bzoutwen geneght. Venerius. dio-
 neus. a. um.
 Ducht die wesset op bomen. in A. Ayst.
 Ducht in den held. in C. Coern.
 Ducht alrelep. Fructus. us.
 Ducht alrelep int gemeyn. Arbutum. ti. xi-
 ros.
 Ducht of crupt wilt wassende. Agrestis. te.
 Duchte doyn. Fuctificare. fecundare.
 Duchtzeger. Frugifer. fructifer. a. um.

Duchtber erde. Frugifera tellus. uris. ind oey-
 bzucht heit tollinius. nix.
 Duchtber acker. Frugifer.
 bol van Duchten. Fructuosus. fructuosus. tas.
 fructuarius.
 die heel alpnge Ducht. Olocarpamen. tis.
 die prste Duchten. Primicie. arum.
 Duchtber. in G. Geyle als en acker.
 van Duchte of aiste snoede gaeben pluraliter.
 Trajemada. dorum.
 Duchtberheit. Fertilitas. fecunditas. fructuosi-
 tas. ubertas. ubertuositas. feracitas. vero-
 sitas.
 Duchtberlick. Ubertim. uberter adver.
 Duchtber maken. Ubertare. fertilitare. fecun-
 dare.
 Ducht. sozgh. in A. Axt.
 Duchten. in A. Axten.
 Duchten den genen die tot gwaiden vermoeden
 steyt. Susplicere. suspectare.
 Duchtfaam. in A. Axtfeldich.
 Ducht in den lijcham. Fetus. ti. fetura.
 Duchtberheit. als bzucht ter werlt bzengen. Fe-
 cunditas.
 die soe Duchtber is. Fecundus. a. um.
 Duchtber maechen. Fecundare.
 met Duchte maken. Impregnare. Gravidare.
 Ducht dzagende. Pregnans. fetans. gravida.
 Ducht bzengunge. Parturicio.
 daic die Ducht ongebairen in legghet. Secunda.
 secundina.
 Ducht maken. Generare. suscitare. Propaga-
 re. Procreare. Patrare.
 Duchtmaingunge. Generacio. suscitacio. Propa-
 gacio. Procreacio. Patraccio. Emissio. Ge-
 nesis.
 Ducht ontfangen. Concipere.
 Ducht ter werlt bzengen. Nitor. nixus. sum.
 Parere. Parturire. Gignire. Proignere.
 Edere. Procreare. Fetare.
 Duchtmeker. Genitor. Generator. Propagator.
 Duchtzengersche. Genitrix. Editrix. Propaga-
 trix. Pariens. Parturiens. Puerpera.
 Ducht by sich hebende. Fetatus.
 Ducht des lichams boztzengen. in H. Hantge-
 beren.

Ducht

Duchtber. Fecundus.
onDuchtber. Sterilis. artesus. infecundus. Stiritus.
Ducht bortgebracht. Partus. us. Natus. Genitus. Genitura.
der Ducht ontfangung heymlike stede. Virginallis. lis. Virginalis. lis.
sonder Ducht by sich to heben. Effectus. a. um.
onDuchtberheit. Infructuositas. Sterilitas. Infecunditas.
Dunt. Amicus. Dilectus. Carus.
Dunt maken. Amicare.
Duntlich. Amicabilis. Amicalis. le.
Duntlichste. Amicissimus. Carissimus. Dilectissimus.
Duntlich wesen. Amicor. aris. Afficior.
Duntscap. in T. Liefde.
valsche Duntscap. Fictio. Simulacio.
valsch Dunt. Ficticius. Ficticiosus. Simulatorius.
Dnt. Ex. E. Extra.
Dngeben. Expendere. Exponere.
Uterlich of uterlichste. Extremus. Extremitas. Explicitas. Explicitus. a. um.
Uterlichste maken. Extremare.
tuschen Uterste ind mddel. Medioxinius.
Dntendich. in B. Butenmynsch.
Ducht. sam. in C. Ciam.
Ducht van dynnen. Uvidus. a. um.
Ducht wesen of werden. Humere. Humescere. Uvere. Uvescere.
Ducht maken. Humidare. Humeftare. Madidare. Madeficare. Uvovis. vere s. ab intra Uvidare similiter.
Duchticheit. in S. Swadem.
Duchticheit als water. melck. jonich et cetera erghent upt trecken. Elicio. cis. cere. Extrahere.
hol Duchticheit. Humorofus. vaporofus. a. um. tas.
Dunch en nett gestalt als eyn bischhooff.
Dunch eyn wyb clept. Fuca. Diplois. dis.
Dunde scherm. in B. Wptz.
Dupl. onbarsch. Putridus. a. um. Putris. tre. Putrus. a. um. Putidus. Putulentus. Corruptus Fabidus. a. um.

Dupl werden. in S. Snoede werden.
Dupl. onbarsch maken. Putridare. Putrificare.
Dupl werdlich. Putribilis. le. ter. tas. Putrescibilis. Corruptibilis. le. ter. tas.
berDuplen. duplschen. onbarsch werden. Putrere. Putrescere. Putrere escere. Computrere. escere. Putrefieri. Exputrere. escere. Tabere. escere. Tabefieri. Intabere. escere.
onDupl werdlich. Imputribilis. le. ter. tas. In corruptibilis. le. ter. tas.
onDupl. in D. Barsch.
berDuplen. in R. Rotten.
Duplschen. in M. Mussen.
Duplscheit. Labes. Tabes. Putredo. Squalor. Putriditas. Corruptio. Putrifactio.
Duplich. pze. in A. Afs.
Duplichen. graben. Pollingere. inxi. ctum.
Dupl. brach. in C. Carich.
Duplheit. brachheit. in C. Caricheit.
Dupl. traich. in T. Tantzem.
Duplen. tragen. in T. Toegen.
Duplheyt. in C. Cacht.
berDuplen. berwaten. in B. Blameren. et in G. aetherGeben.
Dullen. Implere. replere. farcio. tis. tire. farcino. as. are. farsino. sis. fire. refertire. Suffertire. confertare. refertare. Pleminare. deplere. opplere. per. valde. stipare id est replere unde stipatim adverbium. Instipare. per. in et valde. Obstipare. per. undique vel contra restipare. per. iterum. Substipare. per subtus post vel parum.
berDullen. in B. volBrenghen. et in C. Egnen.
wederDullen. Reimplere. refarcinare.
berDullende. Expletivus. adimpletivus. Refarcinativus.
onberDullet. Inexpletus. incompletus.
berDulling der disputacien. Apolesma.
berDulling. Supplecio. men. tum. Adimplecio. adimplemen. adimplementum. explecio. men. mentum. complecio. men. tum.
Dunche dpe lebendich is. Scintilla. Scintillula.
Dunch die doit is. Favilla s. asmeren.
Dunch die upt en heften yseren springhet. Fomes. tis.

Duncte de uyt en buyt of uyt en hepten yseren
 springhet. Strictura. re.
 Duncten. Scintillare.
 dol Duncten. Scintillofus. tas.
 natwDunctich. in A. Abel.
 natwDundicheit. in A. Abellheit.
 Dunte. dat daermen in hersten doot. in D. Dope.
 geDueghe. in D. Duldich.
 ongeDuegh. in B. Bolderen.
 Nota. Dueghe cum suis in D. Voighe.
 Dupt. Ignis. igniculus. pyr. focus. focus.
 caminus. rogos et pira et bustum de lignis.
 vulcanus.
 Dupte daer men die doben mpt berbernet. Bu-
 stum. ti.
 Duptheert. in H. huptheert.
 Duptijl. Falarica. ce.
 Duptanne. Sartago. arula.
 daer men Dupt in heldt. Araula.
 hupt dat Dupt. Arseverse est verbum defec-
 tivum imperativi modi secunde persone.
 Duptich. Fervidus. Ignitus. Ardens. inflam-
 matus. zelofus. flagrans estuans.
 Durtich. Igneus. a. um. vulcanius. a. um.
 dat men mpt Dupt leschet ind mpt water ber-
 nende maect. Anteax. acis.

daer men Dupt mpt staet. Ficionarium.
 Duptgabel. in G. Gabel.
 begheDupt. in D. Beghebupt.
 Duptstede. Focarium. rii.
 Duptsteyn daer men buyt uyt slegt. Piritis. tis.
 Duptstaicher. Flammarius. ticionarius.
 Duptstaichen. Foculare.
 Duptstaichen of maken van bynden. Ticionor.
 Atticionor. aris.
 Duptdecksel des nachtes. Repofocilium.
 Duptstail. Ignile. lis. Fugillus. li.
 Duptslaen. Fugillare.
 Duptbleser. Ciniflo. onis.
 Duptbat. Ignearius. a. um.
 Dupthalvende. idem.
 Duptich maken. Ignio. is. ire. Inflammare.
 Durtich. hept werden. Igneo. es. ere. Ignescere.
 Dupt spghende. Ignivomus.
 van Dupt gebyant. Ignicremus. a. um.
 mpt Dupt bernende. idem.
 Duptbat daer men buyt mpt leschet. Syphon.
 onis.
 der Duptmakende dubel schem die heiten Fugil-
 lators.
 mpt Dupten slaen. Mulcare.
 Dupt. Pugnus. Pugillus. Anhelis. e. Lucta. re.

W.

WA.

Wach. o. och. ap. in T. Teyder.
 Wachelberen. wechelberen. Iuniperum. die boem
 hup af. Iuniperus. ri.
 Wachtel en vogel. Quisquila.
 Wachten. tueren. in B. Bepden.
 Wachten. waren. in B. Barchen.
 Wachten but schade. in H. Hoiden.

WA.

gewacht. in H. Hoeryng.
 Wachte. waechte. Vigilia. lie. Vigiliu. ri.
 Vigilio. Decubie. arum. Nictamen i. Vi-
 gilamen. Nictatus. us.
 die totter Wachten of waechen bereidt is of die
 die waecht. Vigilax.
 Waechte. in W. Wachte.

nachts-

nachtswaechte. in M. Wachte.
 schilwaechte of ter hoiden waechen myt hopen.
 Excubie. arum. manubie. arum.
 Waechen. Vigilare. Advigilare. Convigilare.
 per. simul. Re. per. iterum. Per. per. per-
 fecte. Cubare. Decubare et Decumbere
 et Excumbere et Excubare.
 ter hoiden Waechen. Nicto. as. Nictor. aris.
 Nictito. as et Nictitor. aris. Noctare.
 Waechen des nachts by den licht. Lucubrare.
 ontwaechen. waecherich werden. in S. ont-
 Springen.
 Wachende. Pernox i. Vigilans.
 die vele Waechens bermach. Vigilax.
 Wachter. in D. beDijflich.
 Wachterheit. in D. Dapperheit. et in D. be-
 Dijflichkeit.
 ontWacht. Experrectus.
 Wach. wedich. in H. Hoer.
 Wade au den beyn onder dat hnge. Sura.
 Waide. mare. Latus.
 Waden in den water. Vadare.
 Waffel.
 Waffelfter.
 Waighe to weghen. Libra. Pensum. Lanx. Bi-
 lanx. cis.
 Waigh schail. Lanx. cis.
 in der Waighen die tongh. Examen. Stikus.
 Trutina. Trutinula. Trutinella unde Tru-
 tinare. weghen.
 van der Waigen die balck.. Statera et eciam
 dicitur Trutina. Trutinula. Trutinella.
 Waghen. waglen. in S. Swancken neutrali-
 ter.
 Waghen. bewegen active. Movere. Agitare.
 Waigen. in A. Abenteueren.
 Waigen. ghesben. nomen. in B. Bulle.
 Waigen. wynden. stozmen. Tempestuare. Pro-
 cellare. Ampullare.
 Wagen myt raderen. Currus. us. Arcera. Qua-
 driga s. quatuor equorum. Seiuga i. sex
 equorum. Emedium. dii. Esedum. di. Pe-
 torium. rii. Pilentum. ti.
 block Wagen. Sarracum. ci.
 houtwen Wagen. Carpentum. ti.
 Wagen die suelle is. Ocina. ne.

Wagen an der lucht. Plaustrum. Urfa. Arto-
 philax.
 Wagenspaar. Orbita. te.
 Waggenwech. Actus. us.
 clynn Wagen. Epiredium. Curriculus.
 Wagen dair en bedde in is. Leticia. ce.
 die alsulken Wagen dijst. Leticarius.
 geWagen. gewach heben. in H. Hoeren.
 die in en Wagen restet. Arcubeus.
 Wagenman of wagenrijder. Auriga.
 Wagen hur egne persone. Arcula. Benna.
 craidWagen. Circum. si. Moniga. ge.
 Wall umb en bestnisse. Vallum. li.
 Wal adverbium. Bene. convenienter. compe-
 tenter.
 Walbart. in G. Genotcht.
 Wal soide. in Q. Qwalm.
 Walck moellen. Pannimola. Mola. Pannifi-
 cum. textimola. Mola textorum.
 Wallen. qwalmen. in S. Speden.
 Wale. eyn walsch mynsh of anders tot walsch
 hoerende. Gallicus. Gallicanus. a. um.
 Walhyn. Bene Modo Transeat.
 Walbedich. in B. Berbe.
 Walbedicheit. in B. Verbicheit.
 Walgen. oebel werden. in L. berLeeden.
 Walgen. in O. Otten. in B. Biepen.
 Walgng. Nausea. Nauseola. Abhominacio.
 Fastidium. Tabitudo. Tabiditas.
 Wallen. wanderen. in H. Hepsen. et in G. Gaen.
 Wallust. in M. geNoicht.
 Wallnott. Nux gallicana.
 Walnotboem. Nucus. ci.
 Walschiant. Gallia.
 Walsche spracke. Gallicum.
 tot Walsch hoerende. Gallicus. a. um. Galli-
 canus. a. um.
 Walbisch. Cete. mas. ge. indeclinabiliter. Ce-
 regrandia.
 Walbisch smalt. Abra. bre.
 Walbisch benger of bercoeper. Cetarius.
 dair men en Walbisch vngt of bercoept. Ceta-
 rium. rii.
 Walt. in B. Busch.
 eyn Walt dun van boemen. Saltus. us unde
 Saltuosus. tas.

des Walde sonni of uterste. idem.
 dair in den Wald hoighe boeme staen. idem.
 Walt die dupster is. in B. Busch die dupster is.
 Waltbloeme. Brecanica.
 des Wals dyckheit. Feretrum. tri.
 Waldsch. Nemorosus. tas.
 gewalt. aeverbacht. Violencia. Vis. Insul-
 tus. us.
 gewalt. in M. Macht.
 gewalt. in myre gewalt. Potestas. Dicio.
 Disposicio.
 gewalt andoen. verwelbigen. Violentare. Sup-
 primere.
 ript gewalt eyn persoon bekennen. Opprimere.
 Violare.
 Wanme tot volderwerck.
 Wan komystu. Unde.
 Wan tot sayde. Vannus. ni. Ventilabrum. Ve-
 labrum. Cumera. Copisterium.
 Wannen. Ventilare. Expaleare.
 Wanch. lach. in G. Gebreck.
 Wanch. astrat. Declinacio. Declinamen. tum.
 Cessus. us. Cessio.
 Wanchel. onstenich. Labilis. le. ter. tas. Nu-
 tabundus. Vacillans.
 Wanchel. in T. Tupsch.
 Wanchen. wiglen. in S. Swancken.
 Wandel. Mutacio. Alteracio. varietas.
 Wandel doin. in G. verGelden.
 Wandel hoite. in B. Beterynge.
 verwandelen. verandersaten. Mutare. Alterare.
 Alternare. Fletere i. Mutare. Divertere
 i. Diversare. Diversificare Variare. Diva-
 riare. Transformare. Transponere.
 Wandelen. verbeteren. Meliorare. Emendare.
 Wandelber. onstede. Mutabilis. nutabilis. insta-
 bilis. le. ter. tas. vacillans. inconstans. va-
 riabilis.
 Wanderen. in H. Hepsen. et in G. Gaen.
 wurWanderen. Preambulare.
 ingeWanderen. Coambulare.
 weder Wanderen. Reambulare.
 Wanderstede. in S. Spacijerstede.
 Wanderen. umtoegaen geselsamlich. in G. Gesel-
 samlich wanderen. inde Conversabilis. le. ter.
 tas. Conversativus.

guet hoessch suet van Wanderng. Suavis. cu-
 rialis. facetus et hoc ex doctrina. hic et
 hec comis et hoc come et hoc ex natura
 conversativus legalis.
 verwaggen. in D. verDencken.
 verwagnt. in D. verDacht.
 Wanghe. kinnelack. in B. Backe.
 Wangen slaen. Alapare. Alapizare.
 Wangenslach. Alapa.
 Wanne. wat megestu nu.
 Wanner. eertijts. in E. Eermass.
 Wanneere. Quando. dum cum.
 so Wanneer. Quandocunque. siquando.
 Wanschapen. ongestalt. in E. Egslich.
 Wanschicht. onseede. in S. myssStant.
 Wanschichtlich. in A. Abenteuerlich.
 Wanseedich. in D. Doyperheit.
 Want. Quia. exquo. quoniam. quoniamqui-
 dem. cum.
 Want. Paries. Parietulus.
 lang Want of bytzt dair wyngart of anders langh
 her gepoet is. Maceria. rie. ind die sulchis
 maect heit Macerio. onis.
 der Want of mupren neberball. Parietina. pa-
 rienna.
 Want of mupre as to breecken. Parietare. dis-
 parietare. exparietare.
 tuschen der Want ind den dach. Subgrunda. de.
 gewant. in D. Daich.
 gewanthupff. Pannetum.
 Wanthupff. Ciniphes phis.
 Wanten. in H. Harnesch.
 verwant.
 verwantnisse.
 Wapen io. io dupten.
 Wapengerucht.
 Wapen. in H. Harnesch.
 Wapen gewere.
 Wapen in den schild. Arma. orum.
 Wapenen. Armare.
 die stede ten Wapen. in H. Harnesch.
 in den Wapen machich. in H. Harnesch mach-
 tich.
 sonder Wapen. in H. sonder Harnesch.
 all Wapen of harnesch dat licht is. Parma. me.
 Wapeing. wepener. Armiger. Satrapa. Satelles.
 Wa

Wapenbreegher. Armiger. ri.
 half geWapent. in H. half geWapnescht.
 Wair. dat is eyne bzaighe. Ubi. unde. quo.
 Wair sonder bzaighe. Ubi.
 boirWair. twairen. secker. sekerlich. ann twij-
 bel. enrukken. Verus. vere. certus. certe.
 certivus. certive. verificus. ce. verax. ve-
 raciter. Revera. confidenter. fiducialiter.
 indubie. infallanter. inconstanter. inhesi-
 tanter. examullim.

Wairhan. Unde. de quo. ex quo vel quibus.

Wairher. idem.

so Wair. als wair. Ubicunque. ubiubi.

Wairhyn. warwarts. Quorsum.

Wairheit. Veritas. Verositas.

bol Wairheit. Verosus. Verificus.

onWairheit. in T. Toegen.

Wairachtich. in W. boirWair.

Wairachticheit. in S. Seckerheit.

beWairen. wairmaken. weren. Verificare. Cer-
 tificare. Affirmare. Astruere. Probare.

Wairmaekynck. Verificacio. Certificacio. Af-
 firmacio. Affirmamen. Astructio. Probacio.

Probamen. tum.

tegen die Wairheit spieghen. Inficior. aris.

die die Wairheit seggen met gunsten. Faudicus.
 a. um.

Wairseger. in B. Boeter.

Warumb. Cur Quare. Obquid. Quapropter.

boirWarde. in H. boirHoide.

Warde. in H. Hoide.

Warde. in C. Cuere.

Warden. bewaren. in B. Barghen.

Warden. in C. Cueren.

beWaren. hoiden. in B. Bargaen.

Warden op en anderen in arch. Observare.

Warden hur schade. in H. Hoeden.

Warder. in C. Cuerwechter.

geWardsam. hemoit. in G. Gehucht.

beWaren. in B. Bargaen.

Waren. warscap doin ten rechten. Warandiare.

Ware. warscap. Warandia. e. Manumissa.

Waren. weren. in D. Dupren.

Warhastich. in D. Duprich.

naeWaren. naelupren wat eyn ander doot. Ob-
 servare.

die so Wardet. Observativus.

beWarpnge. in H. Hoide. f. Custodia. Custo-
 dela. Pus. puris.

beWerre. Custos. Custodiarus.

beWarlofen. in S. berSuymen. et in G. ber-
 Gheten.

Warloiff.

Warff op of langhs en water.

Warm. in H. Hept.

Warm maken. in H. Hepten.

Warmde. in H. Heptste.

Warm werden. in H. Hept werden.

Warmoeide. bitter crupt. in A. Afse.

Warnen. warschoutwen. Avisare. Preavisare.

Monere. Commonere. Premonere. Ammo-
 nere.

Warnyng. warschoutwinge. Avisacio. Preavi-
 facio. Avisamen. tum. Premonicio.

Warp. warpsel in dolck. Stamen. nis.

onWarp van eyne soemen. Caraterismus.

Warpen. in S. Smacken.

beWarpen. in D. beDyngen.

beWarpen eyn bycht. Abortire.

weder of beWarpen. in A. wederAchten. Dei-
 cere. Reicere, unde Deiectus. Reiectus.

beWarpen. in D. asDyngen.

to of beWarpen. in D. toDoen.

nederWarpen. Deicere. Prosternere.

asWarpen. Deicere. Abicere. in S. asStoten.

asWarpen to gewynne neutraliter. Resulcare

unWarpen. Eicere. cetera de ly Warpen.
 quere post in W. Werpen.

unWarpen. lubbien. in B. Boiten.

tegen wederWarpen. Obicere. Opponere.

tegen of wederWarpyng. Obiectio. Opposicio.
 Antipophara.

beWarren. berstoeren. in D. inDyngen.

beWarren als garn netten et cetera. Implec-
 tere. transplectere.

Warbogel. Imbractator. perturbator. implec-
 tor. destructor. implicator. intricator.

Warpyng. in B. Wabpyng.

Warpyng. in H. Hysf.

toWarff. in S. Scheyff. flym.

toWarff maken. in S. Scheyf maken.

Warschoutwen. in W. Warnen.

Warscap. in *W.* Ware. warscap.
Wardt. in *G.* Gynnt.
Wartspennynck.
Wartrum.
Wase. moeye. in *M.* Moebdere.
Wass. Cera. re.
Wassen. wessen. Cereus. a. um.
Wascherse. Cereus. substan. cereolus.
Wascherffen offerhand. Cerimonia. orum.
Wascherffen op hoichtijden bele to gebuychen. Cerimonia. arum.
die Wascherffen bzeghet to bertopen. Ceroferarius.
die Wass maect of wercket. Cerarius.
die oeverste Wascherffen bzeget but en sursten of heren. Primicerius.
Waschen. in *D.* Dwaigen.
Wascher. Lotor. candidarius.
as Waschen. in *D.* as Dwaigen.
Wasch stede. Lotorium. apodisterium.
Wassen. Crescere. excrecere. adolere. lescere. convalere. lescere. coalo. lis. lere. coaleo. les. lere. lescere. clementare. fracticor. aris. exolere. lescere. gliscere i. crescere. inolere. tumere. escere.
toe of an Wassen. Concrecere.
to rug Wassen. Decrescere. discrecere.
to rug ge Wassen. Decretus. discretus. a. um.
seer Wassen. Excrecere unde excretus. increcere.
anderwerf of weber Wassen. Recrescere.
weynich of onder of nae Wassen. Succrescere.
tuschen Wassen. Succrescere. subolere.
Wassen bynnen den iaren als een hunder maken of hart krijgen mach. Pubere. pubescere. inde pubertas. tuis. pubere. bescere. pubedare. iuvenere.
Wassen of bloeyen staende water. Stagnare.
Waschen. reyn maken. habetur hic supra.
Wassinge. wasdom. Crescencia. excrecencia. clementum. incrementum. excrementum. tumor. tumorositas. tumiditas.
bol Wasdoms. Tumorosus. tumidus. tumidulus.
Wasdom. in *W.* Wassinge.
Wat. pet. in *G.* Ghet.

Wat in der bzaigen. Quod. quid. quit.
Wat als wat. Quicquid. quodcumque.
Wat dan. woe wael. Quamvis. licet. tamen.
tuschen Wat ind nyet. Yle. Yles.
Wate. sneede. in *E.* Egge.
ber Waiten. in *B.* Blameren. et in *G.* aever. Geben.
Watterien wijse. Qualiter. qualitercumque. quomodocumque.
Water. in *B.* Bzyn.
die dat Water butwet. Amnicola. le.
Water bzynchen. Aquor. aris.
Waterputter. Anclator. hausor.
Waterbzeget. Lixa. calcula. aquarius. Lixonis.
Waterfuchlich. Ydropicus.
Waterfuchte. Ydrops. pis vel ydroposis. ydropis. ydroposis. sis.
Waterbzoich. Aquefractus. aquefragium. ablutio. amfractus.
Waterbzecher. Aquebibus. aquebibulus.
Waterfpuher. Aquivomus.
Waterlegde. Aqueductus. Aquaductile. Aquagium. Aqualicium. Colimbus. cetera in *G.* Gate.
Waterrechtich. Aqueus. Aquaticus. Aquatilis.
Watermollen. Aquimola.
bol Waterg. Aquosus. tas.
groot Waterbat. Aqualis. lis. Castellum.
Waterbloet. Dilvium. Cathaclismus. mi.
Waterhoen. Ana.
Waterfchupm. Flustrum. tri.
Water mit rosen oley gemengt. Ydroleon.
verdarffnisse die dat Water doet. Eluvio. onis. Eluvium. vii. Proluvium. ii. Proluvies. ei.
mit Water menghen. Limphor. aris.
garsten Water. Pctifana.
Water dat bletende is. Rivus. Rivulus quod cito ruit et celeriter decurrit et cito deficit. Fons est caput decursus et naturaliter manat. Torrens est repentinus ymbrius factus. Fluvilus. fluviolus est aque decursus generaliter. Flumen est aqua decurrens. Alveus. fluentum. fluctus. Mandrus. dri. Mander. dri. Decursus. us.

Water ind wijnheffen in eyn gemengt dole en sack
geparst. Saccatum. ti. ind dat so to parssen
heit Saccare.
onder Water stecken. Submergere. Fullare.
warm Water dat men tot calden water doot. Ar-
seria.
Water onder der erden. Latex. ticis.
dat men myt Water vernende maectit ind myt huyt
leschet. Anteax. acis.
staende Water van konsten bisch hebende. Stag-
num, unde Stagnosus. a. um.
staende Water van konsten gheyn bisch hebende.
Piscina. ne. per contrarium quod caret
piscibus.
staende of wegnich blietende Water dae bisch of
ghepne bisch en hebet. Lacus. us. Laculus. li.
staende Watere bloeyen off wassende. Stagnare.
Destagnare. per valde. Instagnare.
staende Watere krumpen. Destagnare. [*l. De-
stagnare.*] Restagnare. per retro.
staende Watere verwolstende. Destagnare. In-
stagnare.
van Water ind hontich en brantch. Ydromel. lis.
Ydromellum. li. Mulla. se. Mulsim. si.
warm Water uyt der erden comende.
Water ind wijn onder eyn doch meer waters dan
wijn. Pusca. ce.
int Water wat geworpen die ruyghen die daer af
comen. Statura. re.
der Wateren perichel. in M. des Meers pe-
richel.
Waterrechtich. Aquaticus. Aqueus. Aquosus.
as. Aquatilis. le. Laticosus. Liquorosus.
Waterstecken in der lucht. Aquarius.
Watersump in S. water Sump.
eyn vat Waters. Soriscula.
bunch der Wateren. Alveus. Alveolus.
woneWauwen. Delirare.
Wee. in S. onSachte.
Wemoedich. wehertich. Vecors.
Wemoedichheit. weherticheit. Vecordia.
Wewe. liben. pyn heben. in L. Tijden.
Wey. wack. in H. Hoey.
Wegen. wynden. Flare. Ampullari.
Webbe. Tela. le. Trigona. ne.
dat tot den Webbe hoirt. Telarius. a. um.

tot den Webbe eyntelen reptscap daer de badem
in ghept. Insululus. spoil.
Webbe scheren. Ordior. diris.
des Webbes scherpinge. Oditus. us.
des Webbes badem of scheersel recht uytgaende.
Stamen unde stamineus. a. um.
des Webbes ruede die bademen schepdet. Panus.
ni. panululus. canellus. li.
Wech. Semita s. hominum. Callis s. pecu-
dum. via. iter. trames. limes. tis. mas. ge.
wagen of harreWech of wechwech. Actus. us.
via. vie. et sunt duo actus.
Wech in en scheep. Agea.
daer men en Wech betreedt die stede heit Fo-
rus. ri.
warWech. Limes. tis.
eyn Wech op stede die engh is. Angiportus.
us. angiportum. ti.
sonder Wech. Avius. devius. invius.
Wech der vogele. Aviarium.
die Wech in den mere of in den hymmel daer
die scheepvande na baren. Strataria. e.
Wechschepding. Divorcium. diverticulum.
cleyen warWech aever den acher. hic. Trames.
tis.
Wechloft. Commeatus. us.
Wechloyn. Viaticum. ci.
die bunt den Wech is. Avianus.
en Wech. Advias. in B. Bghyne.
Wechverdich. Iturus. itineratiturus. Recessu-
rus.
Wech wijfen aever eyng anderen lant. Viare.
Wechlich. Vialis. le. ter. tas.
beWechnisse alre dnyngen. Apotastasis.
Wecken. Excitare. suscitare.
weder beWecken. Resuscitare.
Wecken uyt der sluymeringen. Absopire. deso-
pire. dissopire. exopire.
weder Wecken. Resopire.
Wecker. en reptscap dat weckt. Suscitorium.
Weede. teene. in H. Kuedeken.
Weede. dat hartwe crunt. Sandix. cis.
Weedesch. Cineres. clavellati.
to Weede. in S. to Strijde.
Wedden. Vadiare. guadiare. inguadiare.
Weddyng. Guadia. die.

Weddng breeken. Deguadiare.
 Weddelich. Vadiabilis. le. ter. tas.
 Wedich. wach. in H. Hoep.
 Wendelich. schoen. in A. Abel.
 Wedplich. staitlich. in H. Herlich.
 Weeder. eyn schayp. Aries. ris. vervix. ecis.
 in des Weeder's hoernen die wozm. Simulcum.
 ti.
 Weeder's huyt. Scortes. tis.
 Weeder'sch. Arietinus. a. um. verveceus. a.
 um.
 Weder. eber. in A. Anderwerff.
 Wedermaken. dat selve weder heit Re.
 Weder. tegen. in A. Aegen.
 Weder in bono. in E. Entgegen.
 Weder in der lucht. Aura.
 onWeder. Tempestas. tempestuositas. Intem-
 peries. nymbofita et nymbofus. turbo.
 iais.
 Wederlichten. in B. Blyxmen.
 Wederhaen. Ventilogium. cherutus. ti.
 Wederleggen. in A. wederlichten.
 Wedeman des syne hupfrouwe doir is. Agamus.
 viduus.
 Wedebrouwe. weduwe. Vidua.
 der Wedewen hoistdoich dair gulden strijpen an
 synt. Nymbus. bi. unde nymbatus est nym-
 bo ornatus et nymbofus. tas.
 Weduwe maken. Viduare. orbare.
 Wedom. Dos. dotalicium.
 Wedom hof. des pastoir's hupf. in P. Parre
 hupf.
 Wedden. Pascuare. exentrare.
 asWedden. bjetten. Depascere.
 hol Wedden. Pascuosus. a. um. tas.
 die totter Wedden gemeynschap hest. Compascuus.
 Weebhupp. eyn vogel. Uppupa.
 Weyen. in D. Dochen.
 Wessel of werpsel web. Trama. me. Subtegi-
 men. ind dat schersel hent Stamen. inis.
 Weshupf. Textrinum. Geneceum.
 Wegge. weyten hooit. Cuneus. in B. witWoit.
 scharpe Weghe. Abrupta. scopulosa. amfrac-
 tus. us. unde amfractuosus. tas.
 hese Weghe by eyn. Amaria. Diversitriclinium.
 Diversitriclinus. ni. Compitum. ti.

heel Weeghlich. Compitalis. le. ter. tas.
 Weghen aever des anderen lant. Viare.
 in den Weghe cranch of muede. Verus. et in
 H. verHeerdt.
 Weghebrede eyn crupt. Plantago.
 Weghetijse eyn crupt.
 Weghtlaigen. in H. boirhalben.
 alre Weghen. Undique. Ubique. Utrobique.
 Ubivis.
 scharpWeghich. in S. Scharpwegich.
 tuschenWegich. Intervius. a. um.
 burWegich. Previus. a. um.
 sonder of anWegich. Devius. Invius. Avius.
 boirWegich. Pervius.
 twyWegich. Bivius. Bivialis. le. ter. tas. unde
 Biuiatim adverbium.
 dryWegich. Trivius. Trivialis. le. ter. tas. unde
 Triviatim adverbium.
 byrWegich. Quadruius. quadruiialis. le. ter.
 tas. unde Quadruiatim adver.
 der Weghe scharphheit off hoochen off breetheit.
 Salebra. bre. unde salebrofus.
 engh bedwongen Weghe in den bergen off an-
 ders. Fauces.
 des in den Weghe noit is. Viaticus. a. um.
 Weghen mit gewicht. Librare. Ponderare. Tru-
 tinare. Appendere.
 gelich Weghen. Equiponderare.
 burWeghen. Preponderare.
 samenWeghen. Colibrare.
 wederWeghen. Relibrare.
 Wegher. Librator. ponderator. trutinator. ap-
 pensor. libripens. dis. librarius.
 beWeghen active. in S. Swancken. wagen.
 beWeghen neutraliter. in S. Swancken. wa-
 gen.
 bdWeghen. betrachten. in D. beDencken.
 beWeghen tot eynde saken. Movere. Permo-
 vere. Emove. Immove. Inducere. In-
 citare.
 beWeghen participium. besonnen. beraiden. in
 D. burbeDacht.
 onbeWeghen. onberaiden. in D. onbeDacht.
 onbeWeghen. Immove.
 burbeWeghen. Premovere.
 to rugge Weghen. Semovere.

an of to Weghen. Admovere.
wiltWeldich maken. Dimovere.
afWeghen. Amovere. Demovere.
beWeghen dat hert tot ynnichheit. Compungere.

Depungere. per. valde.
beWeghen. tostaichen. in H. Hysen.
beWegelich. Mobilis. movibilis le. ter. tas.
onbeWegelich. Immobilis. Immoibilis. le. ter.

tas.
beWegelichheit. Mobilitas.
onbeWegelichheit. Immobilitas.
Weghelich. in D. Doenlich.
Weghelich. Vialis. le.

Weghelich. Librabilis. Ponderabilis. Trutina-
bilis. Appensilis. Appensibilis. le. ter. tas.
beWeghelich. Mobilis. Movibilis. Volubilis.
revolubilis. revolutilis. le. ter. tas.

Wegher. gewegenre. nutliker. in B. Beth.
Wengeren. in S. verSeggen.
Weke. Septimana. Ebdomada. de. ebdoma-
das. dis. sabbatum. ti.

Wekehelder. Ebdomadarius. septenarius. sep-
timanarius.

Wehemarchit.

Weeke. Mollis. lenis. in S. Sachte.

Weeke. moztwe. in M. Moll.

Weekelich. in S. Sachlich.

Weeke maken. Mollicare. lenificare.

Weekelich. teber. in C. Cleynlich.

geWeyhet holt. in S. Sop.

Weekehertich. Vecors. mollis corde.

Weekehertichheit. Vecordia. Mollicia. molli-
cies. ei.

Weeke. slap werden. in M. Moztwe. weyck.

Weekichheit. in M. Moztichheit.

beWeyhen. versueten. in M. beMoztwen.

Weheler bere. Juniperum.

Wehelerboem. Juniperus.

Weher. Vigil. vigilator. cubator. excuba-
tor.

Well.

Wellboem. Chelindrus.

Weldich. in C. Cychlich. et in G. Gesont.

afWeldich. in M. afMechlich.

afWeldichheit. in M. afMechtichheit.

verWeldigen. in M. geWalt andoyn.

berWeldiger. herbzucker. Violator. violentus
oppressor. in D. beDzanger.

Weelde. wallust. in G. Genoicht. weelde.

Weelde hebn. Delicior. aris. ipatolor. aris.

Weeldich. in G. Genoichlich. wallustich.

Welp van honden. lewen. heren et cetera. Ca-
tulus. catellus. catellulus. catulaster. stri-
stra. tre.

geWeldlich. Violenter.

berWeldlich. Violabilis. le. ter. tas.

Weemen. in Q. Qweetzen.

Wem to bzaigen. Cui.

Wen to bzaigen. Quibus.

Wenchen myt den oggen. in O. Ogghenwone-
hen.

Wenchen.

Wenden. in H. Heren.

Wenden. afstellen. in H. Heren.

wederWenden. wederheren. Reverti.

mytWenden. in H. verkeren ten archsten.

umbWenden. umbheren cirkelsche wyse. in C.

Cirkelsgewijse.

umbWenden oick wat anders. Girare. vertere.
versare.

uytWendich. in B. Buppten.

inWendich. in B. Bynnen.

uytWendich. werntlich. Mundanus. secularis.
terrenus. temporalis. animalis. cronicus.
mundialis. mundinagus. a. um.

Wendeler. in P. Pelegym.

Wene. en stat in oesterrijch. Vienna.

Wene. en busse van vleisch genant en Carnussel.

Wenen. meynen. in D. Dunchen.

Weynen. schynen. in H. Huplen.

Wenich. luttich. in C. Cleyn.

Weynich boir. Pauloante.

Weynich nae. Paulopost.

Weynich mynne. Paulominus.

Weynich meer. Pauloplus.

Wennehel. in H. Hebel.

Wennen. temmen. in C. Cam maken.

Wennen. gewonen. gewoentlich werden off maec-
ken. Inolere. escere. Insuere. insuescere. un-
de inolitus. insuetus. persuere. escere. ha-
bituare. habituari. assuefacere. assuesieri. as-
suere. assuescere. usitare. usitari. crebrescere.

Wensel. Assuefactio. usitacio. assuetudo. consuetudo. habituacio.
 onWennen. onwonen. Dissuere. Dissuescere. Absuere. escere. Insuere. escere. Absolere. escere. Dissolere. escere. Abolere. escere.
 Wente untz hynt. in B. Bng.
 berWeent. in D. Dartten.
 berWeentheit. in D. Darttenheit.
 Wentelen. in W. Weltren.
 Wer. wpe. wulck. wat. als men soe bzaighet. Quis. Qui. Que. Quod. Quid. Quisnam. Quinam. Quenam. Quodnam. Quidnam.
 so Wer. so wpe. so wulck. so wat. Quiscumque. Quicumque. Quecumque. Quodcumque. Quisquis.
 Were. in H. Hyndernisse.
 gelWere tot vertoynngen. Arma. Offensoria seu Invasoria.
 gelWere of wapen tot beschuddngen. Arma defensoria.
 Weren. in H. Hynderen.
 Were. ware. in W. Warscap.
 Weren. in W. Waren.
 Were. in S. be Spytynge.
 Were. woenstede. in G. Gehuchte.
 Weren. in D. Dypren.
 Weren. in W. Waer maken.
 Weren bur die wyande. in L. berLoissen.
 beWeren. ban werden maken. Autorisare. Autenticare.
 beWeren. in S. Stedigen.
 Werechtich. in B. Blissich.
 onWerechtich. in B. onBlissich.
 Werachtichheit. in E. Ewichheit.
 Werck. Opus. Opusculum. Opificium. Gestus. us. Actus. us. Factum. Factura.
 Wercken doen. in A. Arbeiden.
 heymliche Werckynge ban hynnen ind ban buten anders schijnende. Sacramentum. unde Sacramentalis. le. ter. tas. Sacramentarius. a. um. Misterium. unde Misticus. a. um. Misticalis. le. ter. tas.
 Werckynge. Operacio.
 cleyne Werckynge. Megera. re.
 Werck of heckels. Napta. te.
 hol Werck. Operosus. a. um. tas.

menstercap in eyne Werckstede. Ergasterium. terii.
 Werckstede. Ergasterium. fabrateria. rie.
 Werckman. werker. in A. Arbeider.
 snel bald Werker. Agitator. Aginator.
 Wercklich. bapper. in D. Dail.
 Wercklich. Effectivus. Operativus. Expeditivus.
 Wercklich. in D. Doenlich.
 der Wercklunde tzyerong. Fabrateria.
 Werker. Operarius. Actor.
 Werckman. in C. Cunster. et in A. Ambochtman.
 Werckdach. Dies ferialis.
 Weerde. Vis. Efficacio. Effectus. Energia. auctoritas.
 die ban Weerden spreek of schryft. Autenticus. Auctorizatus. Auctorabilis.
 ban onWeerden maken. Exautorare.
 onWeerdich. Indignus. Immeritus.
 onWeerdich maken.
 onWeerdichheit. Indignitas.
 ban cleyne Weerdichheit. in D. onDyge.
 Weerdich maken. in G. Groot maken.
 gelWeerdigen. Dignor. aris.
 onWeerdigen. Dedignor. aris. Gliscere. i. Indignari. Detractare vel detrectare idem.
 Werden geschypen. Fieri.
 eyng Werden. in C. neberComen.
 berWerden. vergwynnen. in G. verGaen.
 eyng Werden gwait to down. in C. neberComen. eyng werden.
 beronWerden. in G. aeverGeben. et in B. Blamen.
 Nota. die meyste hoip van den duytschen woerden die uytgaen op werden dat die selve woerde oick mogen uytgaen op maerken als deser gelijcken hijs na volgende.
 groot Werden. Magnificari.
 heyligh Werden. Sanctificari.
 gesont Werden. Sanari.
 werdich Werden. Dignificari.
 iawe Werden. Tepefieri.
 warm Werden. Calefieri.
 genoich Werden. Satisfieri.
 oebel Werden. Malefieri.

waerl Werden. Beneficere.
 geeert Werden. Honorari et cetera.
 Werlich. duyrder. in C. Costel.
 Werdigen. werdepnen. in A. Achten.
 Werlich. in A. Anneeme.
 Werlicheit. in C. Cere.
 die Werlichste onder den volck. in B. die Beste.
 Werdepnen. in A. Achten. werdepnen.
 Werdepnre. in A. Achten. tarjere.
 Werdepnynge. in A. Achtynge. tarjerynge.
 ontwerdigen. Prophanare.
 Werff. in B. Waiscap.
 Werff langhs eyn water.
 Werlichen. in W. voirwaer.
 Werlt. Mundus. orbis. orbiculus. Cosmus.
 macrocosmus. ego. onis. seculum. li. ce-
 tera in C. die Erde of ertryck.
 der Werlt yntce. Cosmarcha.
 der Werlt furstendom. Cosmarchia.
 der Werlt by denle. Asia. Affrica. Europa.
 die Werlt in byeren gedeelt dat hepten byer Cli-
 mata.
 Werlich. Cosmicus. secularis. re. ter. tas.
 Mundialis.
 der Werlt tyt als die began. Evum. vi.
 die grote Werlt. Macrocosmus. mi.
 die cleyne Werlt. Microcosmus. mi.
 Werlich. in W. uytwendich.
 ter Werlt byengen. in B. geberen.
 Werliche stede. personen of saken. Prophanus.
 a. um.
 geistlike byngen Werlich maken. Prophanare.
 Werlicheit. Secularitas. mundialitas.
 die Werlichste guedse arm is. Apiternus. a.
 um.
 Wermaede. in A. Afse.
 Wermen cum suis in W. Warm.
 Werpen. in S. Smacken.
 uytwerpen. iudgen. in H. Verlen.
 Werpen van sich. Proicere. amentare.
 acher of vurbg of duyr her Werpen. Traicere.
 onderwerpen. in G. ondergeven.
 to rug of herwerpen. Reicere. reiectare.
 wederwerpen. in T. weder of tegenleggen.
 inwerpen. Inicere. iniectare.
 samen Werpen. Conicere.

afwerpen. Deicere. deiectare. abicere.
 uytwerpen. Eiectare. in D. uytwerpen.
 wijderwegen Werpen. Dificio. in S. verstrou-
 wen.
 toewerplich. Adictivus.
 Wersfel of websel in den web. Trama. me. Sub-
 regimen. nis. dat scherfel hegt Stamen.
 Nota. van Werpen stelt oick voer in W. War-
 pen.
 Werscap. in G. Geselschap.
 acher en Werscap die oeverste van byen gesetten.
 Archiclinus.
 Werscap maken of halven. Convivor. aris.
 die vol Werscapen is. Epuraticus. Epulonus.
 Werscapen. in S. Schoffen.
 Werscap geselle. Conviva. Convivor. Con-
 vivans.
 Werscap stede. Epulatorium. Convivorium.
 Convivorium.
 Weert. woe guedse coysse. Cuius precii. Quanti
 precii. Cuius valoris.
 Weert. heff. in H. Hout.
 Weert. in H. Huysheer.
 Werbyne. in H. Huisbyrouwe.
 Werben. in C. berlijgen.
 Werben. in B. berbaitscapen.
 Werber. in B. sendbaide.
 Werbyng. in B. baitscap.
 Wes is dat. Cuius est hoc.
 Wes doestu dat. in W. Warum.
 Weyse. vaderloos. Orphanus.
 Weyse. moederloos. Pupillus.
 Weyse. vaderloos ind moederloos. Orbus.
 der Weyse huyff dair men sy opheidet. Orpha-
 notrophium.
 der Weyse hoeder off verwaerre. Orphanotro-
 phit.
 Weese. wijshe. in B. Wende.
 acher Wesel. nederWesel. twee stede op den rijn.
 Wesalia superior. Wesalia inferior.
 Wesels nymst. Wesaliensis.
 Weselken. en byer. Mustela.
 Weselkens nest. Mustelarium. Mustelium.
 tot den Weselken hoerende. Mustelinus. a. um.
 Weyung. Essencia. usia.
 eyn Weyen. Ens. entis. Esse. Essencia.

Wesen. *spn. verbum. Esse. Existere. Extare.*
 byWesen. byspn. Aesse.
 asWesen. asspn. Abesse. Deesse.
 asWeser altyt. Absentaneus.
 Weselich. Essencialis. le. ter. tas.
 myt samen Weselich. Consencialis. le. ter. tas.
 asWesen maken. Absentare. Abducere.
 Wesen. seede. in A. Anghe.
 berWesen. berquijnen. in G. berGaen.
 voirWesen. Preeffe. Celleo. es. ere. lui. Pre-
 celleo. es. ere. Presulare.
 voirWeser. voirstender. in M. Mumber. et in
 S. voirStender.
 inWesen. Inesse. Interesse.
 Wesen aeber en werck. Vacare. insistere.
 mytWesen. vlijtigen ergkent nae. in A. Arbeyden
 nae en bynghe.
 Wesen. in S. Spn.
 bozWeser des gemeynen guesd als die vader tot
 spnen kinde. Patricius. cii.
 Weser. eyn rebpr in sassen. Wisera.
 Wespe. eyne boese byge. Vespa. vespula.
 dair der Wespen vele is. Vespertum.
 der Wespen neste. Vespertum. rii.
 Wessel. Cambium. mutuum. Antisma.
 wederWessel. Recambium.
 Wesselen. cupden. in B. Bynen.
 Wessellanch. Campsorium. Trapezia.
 Wesseler. Camfor. Banckerius. Trapezita. Tra-
 peziera.
 Wesselen als geltwesseler doen. Cambire. Flec-
 tere i. Campfare.
 Wesseling. Campsura. Flexura.
 Wessel kerffen. Cerusum dulce.
 Wessen. dat van wasse is. Cereus. a. um.
 Wessen. verbum. myt wasse bestrijcken. Cerare.
 Incerare.
 Westen. Occasus. Occidens. Occidus.
 Westen wynt. Fanonius.
 West noordwest. Zepirus.
 van Westen ind osten die streecke recht myt heyt
 Decumanus. ni.
 tot Westen hoerende. Oceanus. a. um. Occi-
 dentalis. le. ter. tas.
 Westphalen lant. Westphalia.
 Westphalisch wonsch. Westphalus.

Wester huybe of cleet. Vestis baptismalis.
 Wet. wyt. ewe. Lex.
 Weete. Sciencia.
 Weeten. in C. Connen.
 Weeten. in H. bekennen.
 samen of myt Weeten. Conscire.
 voirWeeten. Prescire.
 voirWeeten van ewichheit. Prescire. predestina-
 re. providere. providere precognoscere.
 voirWeeten totter berboemenisse. Prescire.
 voirWeeten of schickien ter selicheit. Predesti-
 nare.
 voirWetende. Presciens. Prescius. a. um.
 voirWetenheit. Presciencia.
 Wetende. in C. Connende.
 myt Wetende. in C. myt Connende.
 Wetenheit. witticheit. Urbanitas. Curialitas. Le-
 galitas. Liberalitas.
 Wetenheit. const. Sciencia.
 Wetelich. Sciencialis. le. ter. tas. Scibilis. le.
 ter. tas.
 onWetenheit. onwitticheit. in D. Dulheit.
 onWetenheit. Ignorancia.
 mytWetenheit. conscienci. Consciencia.
 mytWetenheit of der consciencien woeghen. Syn-
 derefis. Scrupulus. li. Remorsus.
 mytWetende. Conscius. a. um.
 Weter der heymlicheit. in H. der heymlicheit
 weter.
 Wepre. in C. Certe.
 Weyen meele. Ador.
 Weyen. Triticus. Adorinus.
 Weyen betticheit. in C. Certeven betticheit.
 drs Weyes stubbe of kabe. Perisma.
 Weteren. in D. Drencken.
 Weteringe. in D. Drenche.
 Wetten. in D. Wyen.
 Wetten. in S. Slippen.
 Wetsteyn. in S. Slipsteyn.
 Webel. Cabro. onis. Scarrobeus.
 art van Webelen. Cicendela. Lucula. Luci-
 nium s. die des nachtes luchten. Noctilu-
 ca.
 ertzWebel gelick en eghel. Thaurus. ri.
 Weven. Texere. Textare.
 inWeven dat warpsel off wessel. Subtexere.

Weben. Texere. Textare. Contexere. per simul. Detexere. Detextare. per valde. off ban den westou doin. Distexere. tare. idem. Intexere. tare. per valde. Intertextere. tare. in of tusschen weben. Pretexere. tare. boirweben. Obtexere. tare. per contra vel undique. Retexere. tare. per iterum. of dat wessel berderben. Subtexere. tare. per sub-tus. vel parum. vel post.

Weber. Textor. Genecarius.

Weberhupff dair vele wybe bergaderen to weben.

Ginecium textrinum.

Weberboem. Liciatorium.

Webergetouw.

geWeben ban barwen manigerlepe gebuld. Polimitus. a. um.

Werber of **wercker** ban manigerlepe barwen. Polimitarius.

Webens gereyscap. Talarium. rii.

der Weber stede. Textrina. ne. Textrinum. ni.

Webynge. Textura. re.

Webelich. Texilis. le. ter. tas. Texibilis. le. ter. tas. Textilis. le. ter. tas.

in den Webe getouw die hame of holt dair mpt die badem onderscheyden wurt. Radius. dii. Radiolus. li.

Weweede. pijn. in C. Crot.

Wijh. eyn vogel. Milvus. vi. unde Milvinus. a. um.

Wij. wijr. Nos.

Wpe. wer. Quis. Qui. Que. Qua.

Wijchlen. in B. Boeten.

Wijchler. in B. Boeter.

Wijchle. in B. Boete.

namen ban Wijchelen. in B. Boete. toeberne.

Wycht. kynt. Puer. Puerulus. Pusillus.

gewicht. Pondus. deris.

gewichtich. in S. Swair.

gesichgewichtich. Hostimentum. Equamentum.

gewichtschale. Trutina. Moveta. Statera. Campana. Examen. Calcus. Ceratim.

namen ban gewicht. Obulus. Scrupulus s. vi. Siliquas. Dragma. Coclearium. Olche. Statera. Ciatas. Ocitabulum. Denarius. Solidus. et Nummismata idem vel Sextula. Solidarius. a. um. dat tot sulcken gewichte hoirt

of die dat ontfyngt. Sextula. Stater. Quadrans. Sichen. Uncia. et Unx. cis. Unciola. eyn unci synt blif. dragme. dat synt xliiii. scrupuli. ban Uncien tot Uncien. Unciatim. Unciare. mpt uncien weghen of meten. halve Uncie. Semiuncia. vijf Uncien. Quicunx. seven Uncien. Septunx. tgen Uncien. Deunx. cis. Libra. Mana. Talentum. Centenarium. Sagina. ne.

depl namen ban gewicht ind wat sommich dair ban weghet.

As. assis. maf. ge. dat synt xx. uncien. ind eyn uncie dat synt twe loit. ind xxxii. loit dat is eyn pont.

As. assis. dat heyt in der muntten of in den gewicht eyn scharff. ind dat is et derdel ban en pennynck. ind dat selbe derdel heyt Triens. entis. of enigen anderen dynghe.

As. assis. als dat eyn scharff heyt so heytten der twe Dipondius.

Bes of **bisse.** dis. dat synt blif. uncien.

Bilibris. bre. dat synt twe pont gewicht.

Calcus. ci. is dat alre minste gewicht.

Centenarium. rii. is eyn gewicht ban hondert ponden.

Coclear is en half dragma.

Cocula of **conculo** is anderhalf dragma.

Ceratim. indecli. is eyn gewicht ban en halven hellinck. Semiobulus similiter.

eyn Dragma heldet iii. scrupel ind weghet iii. schillingen.

bier Dragne dat heyt Statera. re.

xbii. Dragne dat is Ocitabulum.

en half Dragma heyt Coclear.

Dragma wurdte gehepten Mna. off Mna is derdehalf pont. ind die maken hondert Dragma.

Dracina. ne. is dat achte depl ban eynre uncien.

Dipondius is gewicht ban ii. scharff.

Dodrans. tis. of **Quadrans.** tis. dat synt is. uncien.

Ferto. onis. dat is eyn birlong of xli. schillingen.

eyn half hellinck heyt Seratim of Semiobulum.

R r

Li-

Libra of Libella of pondus of ponduscu-
 lum dat is eyn pont of oick Talentum. ti.
 Medalia is en half pennynck.
 Minatica ind Minacula is eynreley gewicht.
 Minutum. ti. is die helfte van eynre qua-
 dranten.
 Mna is eyn dragma.
 Mna is oick derdehalf pont. makende eyn han-
 dert dragma.
 Obellus. li. is en half scrupel.
 Ocitabulum maect xlii. dragma.
 Olche sunt iii. scrupel. wegende xlii. sili-
 quas.
 van en Pennynck dat derdel dat is gehepten.
 Triens. tis.
 en half Pennynck hept Medalia. le.
 en half Pont. Semipondius.
 en heel Pont. Talentum. Libra. Libella.
 Pondus. Pondusculum.
 derdehalf Pont gewichts. Sextercium. cii. ind
 des dair toe hoirt hept Sextercarius. a.
 um.
 derdehalf Pont gewichts hept oick Mna. ind
 die maken c. dragma.
 twee Pont gewichts. Bilibris. bre. Dipon-
 dius.
 dyp Pont. Trilibris. bre. Tripondius.
 vier Pont. Quadrilibris. bre. Quadripon-
 dius.
 eyn hondert Pont hept Centenarium. rii.
 van eynre Quadranten die helfte hept Minu-
 tum. ti.
 lxxii. Pont dat is by den romeren dat meyste
 gewicht ind hept Talentum. ti.
 Quadrilibris. bre. ind Quadripondius dat
 sunt lvi. pont.
 Semiobulus of Seratim. indecli. dat is eyn
 half hellinck.
 Siclus. cli. is dat vierdel van eynre uncien.
 dyp Scrupel wegende xlii. siliquas dat hept
 Olche.
 en half Scrupel hept Obellus. li.
 dyp Scrupul halben eynen dragma ind we-
 ghen iii. schellinck.
 Siclus is in heydenscap eyn unci of ii. loit. van
 in der heyliger schryfte so is Siclus eyn half loit.

Semis. semissis. dat sunt vi. uncien.
 Setmina is eynreley gewicht.
 Statera. re. dat sunt iii. dragma.
 Siliqua. que. is dat vier ind twyntichste deyl
 van eynen schillingh gewicht.
 xlii. Silique wegende iii. scrupel sunt gehep-
 ten Olche.
 xii. Schillingh is eyn vierling ind hept Fer-
 to. onis.
 eyn Schillingh. Solidus.
 Solidus. eyn schillingh.
 van eynen Schillingh dat vier ind twyntich-
 ste deyl hept Siliqua. que.
 van eynen Schillingh dat derde deyl hept
 Tremissis. tis.
 dyp Schillingh wegghen eyn dragma die held-
 dyp scrupel.
 dyp Schillingh halben eynen Staterem of Se-
 miunciam.
 Sextercium heldt derdehalf pont gewichts.
 twyfel Scharff gewicht. Dipondius.
 van eynen Scharff dat derde off van en pen-
 nynck. Triens. tis.
 Talentum off libra. ind libella off pondus.
 ind pondusculum. eyn pont.
 Talentum. ti. is by den romeren dat meiste
 gewicht ind heldt lxxii. pond. ind plicker
 pont by den romeren heldt xii. uncien.
 Talentum. ti. dat is dypreley. als dat meiste.
 dat myddelste ind dat mynste. ind noch dat
 alre mynste. dat meyste is eyn hondert ind
 xx. pont. dat myddelste lxxii. pont. dat myn-
 ste i. pont. ind dat alre mynste eyn pont.
 Tremissis is dat derdel van eynen schillingh.
 Triens. tis. dat derdel van en scharff off van
 en pennynck.
 Trilibris. bre. of tripondius. dyp pont.
 dat vierdel van eynre uncien. Siclus. cli.
 eyn vierling sunt xii. uncien. Ferto. onis.
 eyn viering. Quadrans. tis.
 en half Unci is eyn loit. dat hept Semiun-
 cia off stater. stateris.
 eyn Unci sunt twee loit.
 van eynre Uncien dat achte deyl. Dracina.
 ne.
 xvi. Uncien. Semis. semissis.

xii. Ancien heyt As. assis. mas. ge.
 acht Ancien. Bes. beffis. of Bisse. di.
 gewychtich. Ponderosus. tas.
 Wycken. toberen. in B. Boeten.
 Wycken. wyghien. toberen cum suis. in B.
 Boeten.
 Wycken. Cedere. Abcedere. Declinare. Fu-
 gere Secedere.
 om Wycken. in C. ontComen.
 Wycke by der water moellen. Presidium. Affu-
 g'um.
 ont Wycker. Declinus. a. um. Declinis. ne.
 Declinans. Cedens. Cessor. Declinator.
 die dich Wyckit. Cessiosus. a. um. tas.
 Wyde. wylige. eyn boem. Salix. cis.
 tot den Wyde of wyligen hoerende. Salignus.
 a. um. Salicius. a. um. Salicinus. a.
 um.
 Wyden of wyligen stede dair sy wassen. Sali-
 cium.
 Wyden of wyligen wart. Salictum.
 ber Wydyng. Uxesis. vel uxesis. i. Amplifi-
 cacio.
 Wyden onkrunt uyt der erden. in G. Ghe-
 den.
 Wyf. vrouwe. Mulier. Muliercula. Femina.
 Femella.
 eyn boese Wyff die oere honghert onder medici-
 nen bedyft. Farinaca. ce.
 papen Wyff. Patrina. Sacerdotissa.
 Wyff ind man gelick. Hermofraditus. ti. Her-
 mafrodita. te. Ambrogeus. Androgeus. An-
 drogutus.
 alt Wyff. Vetula. Veterata. Anys. us. Dui-
 dens. tis. Anicula.
 Wyf van twee. dyen. byeren. byff mannen.
 Bivira. Trivira. Quadrivira. Pentivira.
 meyn Wyff. in B. Boeynne.
 Wyff van vele mannen. Multivira. Multinuba.
 sonder Wyff. Agamus.
 storch. menlich Wyff. Virago. ginis.
 dat yeste Wyff doft ind van en ander to nemen.
 die man heyt Bigamus. ind die stait heyt Bi-
 gamia. Digamia. Deuterogamia.
 Wyfflich. vrouwelich. Feminus. a. um. Mu-
 liebris. bre. ter tas.

utweg Wyff of mang vader. Socer. ceri. inde
 Socerinus. a. um. ind syn vader is utwe
 Profocer. ceri.
 utweg Wyff of mannes moeder is utwe Socrus.
 us. ind oer vader is utwe Profocer. ceri.
 ind oer moeder is utwen Profocrus. us.
 utweg Wyff hroeder is utwe Sororius.
 Wyffche manne. in M. Manne die wyffch.
 sich Wyffch to regieren. Feminare. Effeminare.
 ber Wyff. Effeminatus.
 Wyeghe. Cuna. Cunabulum. Crepundium.
 Tirsus s. quadratis. Crocea. cee.
 Wyeghen. in S. Sypsen.
 Wyglen. in S. Swancken.
 Wyhen. in S. be Sprengen.
 Wyhen kerken of altaren. Dedicare. Conse-
 crare.
 Wyhen clercken of papen. Ordinare.
 Wyhynghe der clerchscap of paepscap. Ordinacio.
 Wyhyng der kerken off altaren. Consecratio.
 Dedicacio.
 Wyghwaist. in S. Sprengghwaist.
 Wyhyng. in C. Cypn.
 Wyhyng. Asperio. Aspersura.
 eyns gewyhet. Clericus.
 twy gewyhet. Acolitus. Ceroferarius. unde
 Acolitatus. us. i. talis ordo.
 dry gewyhet. Ceroferarius. Subdiaconus. un-
 de Subdiaconatus. us. i. talis ordo.
 hier gewyhet. Diaconus. unde Diaconatus.
 us. i. talis ordo.
 bysmail gewyhet. Sacerdos. presbiter. unde
 presbiteratus. i. talis ordo. Presbiterium.
 Sacerdocium.
 Wyher. in D. byschopch.
 Wille. Voluntas. Libido. Sponte. Nucus. us.
 by Wille. willhoer. Arbitrium.
 Willen. Volo. vis. vult. Velle.
 nget Willen. Nolo. nonvis. nonvult. Nolle.
 lieber Willen. Malo. mavis. mavult. Malle.
 guet Willich. Benivolus. unde Benivolencia.
 bereyt Willich. Voluntarius. Spontaneus. Kap-
 padenarius. i. voluntarius.
 gwaet Willich. Malivolus. Malivolens. Invo-
 luntarius. unde Malivolencia. Maligni-
 tas.

eynwyllich. eynpessich. in H. verhardt.
 wyllichlich. in G. Gern.
 wilsam. vertart. in D. Dartten.
 wylge. eyn voem. cum suis in M. Wyde.
 die wyle. in B. dair en Bynnen.
 wyle. en tyt. Tempus. Intervallum.
 onderwylen. in S. Somtyt.
 wyle der nonnen. Velum. li.
 wylen. Velare.
 verwylben. in B. Bysteren.
 wylsch. wendich. Ferinus. a. um.
 wylsch. Agrestis. te.
 des wyls dunster schynstebe in dem walde.
 Lustrum. tri.
 verwylben. verstoeren. verlaen. in D. in Dagen.
 wylt dyer. hec Fera. re. Teter. tra. trum.
 wylt. onstendich. Vagus. Dissolutus. Effrenis. ne.
 wyltloper. Erro. onis.
 wyltheit. Feritas.
 wylt van wesen. Argus. a. um. Dissolutus.
 Discursivus. Numida. de. Vagus. Vagulus. Pervagus. per valde. Vagabundus.
 wylt. roe. onbestur. in B. Ray.
 wyltichheit. Vagitas. Dissolucio.
 wyltlich. Planter. i. Vaganter. Dissoluter.
 wyltnisse. woestenge. woestyne. Heremus. desertum. Solitudo. Anachoresis. Heremum.
 Heremiculum. unde Heremicus. a. um.
 wyne to blesich.
 wynnem. in C. Ebeger.
 wympel in B. Baner.
 wympels. baners off banen oeverdecksel. Claxendix. cis.
 verwynplen. vermynplen. in B. Berghe.
 wympelsdygher. in B. Banersdygher.
 wijn. Vinum. Bachus. chi. Bronus. Cecubum. Dionisius. Aminea. Euanthis. Hyacus. ci. Leneus. nei. liber. beri. Libasius. Lieus. ei. Massicum. ci. Themetum. ti.
 suet wijn. Merum. Phalernum. unde Phalernicus. a. um.
 eynreley wijn. Precia. cie.
 snoed wijn mpt water ind wyn ugt den draberen geparst of ugt der hessen. Vappa. pe.

wijn die ser rost. Rubellum.
 ngt wijn. most. Mustum. ti. Mulsam. fi. Carenum. ni.
 eynreley wijn. Bubeum. bei.
 wijn den men offert. Infertum. ti.
 van wijn ind honich eyn dranch. Ynomellum. Malsa. se. Mulsam. fi.
 wijn ind honich onder eyn gemengt. Mellicratum.
 wijn. rosen ind honich to hoip gemengt. Rodomellum. li.
 wijn ind edich gemengt. Oximetum.
 wijndrupff. Botrus. Racemus. Siriaca. scilicet rubea. Omofragia. Uva. Uvula.
 late wijndrupff. Corda. de.
 wijndrupff bzoer ryp. Precia. cie. Precoqua. Precox. cis.
 wijndrupff die ngt swart noch rost noch wit en is. Elbola. elbida. de.
 wijndrupff die rost is. Rubiliana. Ceramna.
 dair men wijndruppen of bngghen mgt steilt dat haichshen of reyscap hent. Strigilis. lis. fe. ge.
 an den wijndruppen die knozellen of knoppen of hoebelshen langhechtige starren. Foles. lis. fe. generis. Turilla. le.
 wijndruppen assnyden. Racemare. Vindemiare. Putare.
 wyt wijndrupff. Amineus. Aminea.
 groit wijndrupff. Balanita. te. Bumasta. te. Barnaste. tes.
 wijndrupphen dat an den stock verlijft. Racemus.
 wijndruppen mgt den rishen. idem.
 cleyen snoed wyn. Vinellum. Villum. li.
 wijndruppen treder. Vinitor. toris.
 der wijndruppen ind der wijnstock namen sint mingerley. als Precoque. onrijpen. Purpuree. roden. Dactile. nae der lengden. Rodie. nae der lantschap van libien. Ceraunie. want sy ginnen als buyt. Tribiliane. Fecinie. die sint hart van coernen ind van belle. Stephanice. nae oerre randicheit. Tripodiane. Unciarie. nae oerre groitheit. Cinodice. Aminee. nae oerre roitheit. Apiniane. Balanite. Biturice. Argites. Merticule.

cule. Mereotice. Elbole. Viciscionie. nae
 heelheit des wijns in boezenghen. Cyriace.
 ind noch vele anderen.
 Wijnbeer of wijndrugsshoern dat een dunct is.
 Acinus. ni.
 Wijnberen heffen. of drupben of draberen heffen.
 draberen dat synt die vaste dair die wijn upt
 gepast is. Acinarium. Vinacium. vel Vi-
 naceum. cei.
 Wijnhoerhen dat in den beren is. Acinus. Aril-
 lus.
 Wijnbeer of hoern. Racemus.
 Wijnstock. Vitis. Siriaca.
 Wijnstock die ruwe is. Amphibulus.
 Wijnstock die swart is. Melena. Ampolos me-
 lana. Labrusca intercula.
 Wijnstock die suete drupben dreght.
 Wijnstock des drupben snel rijp werden. Lepo-
 ria. rie.
 Wijnstock die roit is. Rubiliana. Apiana.
 Wijnstock's bant. Vitiligo. Vituligo. ginis. Vi-
 bernum. ni. Corimbus. bi.
 des Wijnstock's waterlaiden die gheyn drupben
 en dragen. Vitulamen. nis.
 Wijnstock die groot is. Balanita. te. Bumasta.
 te. Bumaste. fles. ind grote drupben. idem.
 wilt Wijnstock. Lambrusca. unde Lambrusco-
 fus. a. um.
 dair wilde Wijnstocke wassen. Lambruscetum.
 ti.
 van den Wijnstock of boemen dat onnutte holt
 affsnijden. Sarmentare. ind dat men dair af-
 snydet dat heyt Sarmentum. ti.
 Wijnstock's. Viteus. a. um.
 Wijnstock die rode drupben dregt. Ceraunia.
 nie.
 Wijnstock plossen. dat is onderleggen in die erde.
 Fodere.
 Wijnstock weder opnemen ind banden. Propa-
 ginare.
 Wijnstock umdher graven die erde toe aepenen.
 Oblaqueare. Excodicare.
 Wijnstock snyden. Putare.
 Wijnstock's staethe dair he an gebunden is. s.
 rapmstaethe. vel simile. Extensorium. Di-
 stensorium. Aculeus. Eculeus. Paxillus. li.

Wjngart. Vineæ. Vineola. Vinetum.
 Wjngart's blat. Pampinus. ni.
 Wjngart's reben of laide. Racemus. Propago-
 ginis. Palmes. tis
 Wjngart's twijch of laide die drupben dregt.
 Racemiser.
 Wjngart's blader uplaten. Pampinare.
 Wjngart's blader plottzen off afsdoen. Depampi-
 nare. Epampinare. Dis.
 Wjngart snyden. Putare. Racemare.
 Wjngart's laiden uptrecken. Propaginare.
 Wjngart's preste ryge van den wijnstocken. An-
 tes. tis.
 Wjngart begaden. berenden. planten off graven.
 Pastinare.
 Wjngart dit ryge is. Pastinatum. ti.
 alde Wjngart plossen ind onderleggen. Repasti-
 nare.
 Wijnbat dat men op den scholberen dregt. Ar-
 millum. li.
 Wijnbat myt twee oren off henglen. Diota te.
 bat Wijn in to dragen van leder als een huyt.
 Hyrnea. nee.
 bat Wijn in to dragen. Oenoforum. ri.
 Wijnbat myt ruwen leder aeverdeckt. Pilasca.
 ce.
 dair men Wijnbate myt smeert op dat sy dichte
 syn. Gruma. me. unde Grumosus. tas.
 Wijnkupp of bat dair he in loipt. Lacus. us.
 Wijnbate. Arferia. orum. Bacharium. rii. Can-
 tarus. ri. Crater. ris. Galenum. Galemo-
 num. ni. Lepiscum. ci. Mellearium.
 Wijnbate aitreken. Emna. Flacea. ee. Flacco.
 onis. Lagenā. Laguncula. Cilicies. ei. Ace-
 licea. Bachea. Vatus. Cenoforum. ri.
 Wijnhooff dair men den wijn myt dreghet van
 den kelter ind die bate ind heyt en berile.
 Corbio. onis. Barile. lis. ind die die selve
 coze dregt. maecht off hercoipt heyt oick
 Corbio. onis. et Corbulus. li. diminuti-
 vum.
 umd Wijn uter epenen bat toe stelen dat reyscap
 dair toe. dat men van boeben in dat gat sleecht.
 heyt Clepsedra.
 als Wijn upt den kelter loipt dat he van inloopt
 heyt Leneus et Lenoy.

des Wijnſ hofchtide. Dyoniſia. Feſtum bachi.
 Wijnbouwte off arne. Vindemia. Surrura. re.
 Wijnparſſ off helter. Torcular. aris.
 die ſtede dair men Wijnbunben tredet. Forus.
 ri.
 bat dair men Wijnbunben in tredet. Mellea-
 rium. ri.
 dan Wijn bol of buncken. Temulentus. unde
 Temulencia. Ebrius. Ebriofus. tas.
 Wjngartſ umbbeſteng. Antes. Anticium.
 Wjnbabere of bolſtren. Acinarium.
 Wjnechtich. wjnſch. Vineus. Vinulus. Vio-
 lentus. Bacheus. Leneus. Lieus. Bachicus.
 a. um.
 Wjncolp. Commecium. Vinicopium. Arra.
 Mercipotus. us.
 Wjntappen. Ducillare. Trahere vinum.
 Wjnhoper of berhoeper. Caupo. onis.
 Wjnman. wjntweert. Caupo. Tabernarius.
 Wjncolpſ pennunck. Arra. re. den pennunck
 geben. Inarrare. Subarrare.
 buncken Wjngelaich. Bachinale. lis. unde
 Bachinaliter. tas.
 des Wjngſ bewarunge. Meroteca.
 des Wjngſ bewaerre. Merotecarius. Vinitor.
 Wjngſ wyne dan waters onder een. Puſca. ce.
 Wjnhaffen.
 Wjnhaffen ind water gemengt dair eynen ſack
 geparſt. Saccatum. ti. ind dat ſo to parſſen
 hent Saccare.
 Wjngartſ meſſe. proprie en hepe. Vanga.
 Wjngartſ karſt dair men dat ertrick myt um-
 hacht. Bacile. lis. Vanga.
 bol Wjngſ. Vinosus. tas. Vinolentus. unde
 Vinolencia.
 des Wjngſ hofchtijden. Vinalia. lium. ſeu lio-
 rum. pluraliter. Bachalia.
 Wjnhelre. Vinaria. rie.
 Wjnbreger. Viniforus.
 Wjnnachten. in C. Cijſmiſſe.
 Wjnbreide. in B. ogenbreide.
 geWjnnne. breide. in B. Bate.
 Wjnnen. in C. Cijſſen.
 Wjnnen. in S. Seghebechten.
 Wjnnen. langen. in B. Bantrechten.
 geWjnbreger. Oneliſorus.

eyn Wjnnre. Lucrator. Sofia.
 eyn Wjnnre dan en entvogel. Anetarius.
 Wjnnlich. Vincibilis. Superabilis. le. ter. tas.
 berWjnnen. Devincere. in S. Seghebechten.
 onberWjnnlich. Invincibilis. Irrefragabilis. In-
 ſuperabilis. Inexpugnabilis. le. ter. tas.
 berWjnninge. in S. Seghebertwinnige.
 Wjnnck. in B. ogenblick.
 Wjnncken myt den ogen. Connivere.
 myt Wjnncken wat to berhunden. et ſu myt
 bingeren of myt den ogen. Nutare. Inuere.
 Wjnnchel. oirt. in C. Cant.
 Wjnnchelen. in B. Bagen.
 Wjnnchelhaich. Gnomonis. Norma.
 Wjnnchelechtich. Angularis. re. ter. tas.
 Wjnde. eyn cruyt dat die bome off ſtaecken op
 loipt. Viticella.
 Wjnde. treijſe. in P. Palen. et in S. Span-
 haich.
 Wjndebant off wjndelsnoir. Fascia. Fasciala.
 faciale. lis. Arphago. inis.
 in den Wjndelsnoeren bunden. Fasciare.
 alſo to ontWjnden. Diffasciare.
 ſo weder toWjnden. Refasciare.
 Wjndeling. in B. Wjttzel.
 Wjndelſteyn. Coelea. ee.
 Wjnden. in H. Heren.
 onderWjnden. in C. Ceroben. onderwunden.
 to hoip of to ſamen Wjnden. Agglomerare.
 Ingglomerare.
 Wjnden. Glomerare.
 Wjnden. bewunden. Volvere. Revolvere. Cir-
 cumvolvere. Girare. Regirare.
 aſWjnden. Deglomerare. Eglomerare.
 onderWjnden myt onrecht. Uſurpare.
 onderWjnden myt recht off myt onrecht. Intro-
 mittere. Vendicare. cetera in C. Ceroben.
 onderwunden.
 Wjnden. wegen. Flare. Ampullari. unde Am-
 pulloſus. a. um.
 Wjnt en hunt. Velter.
 Wjnt. Ventus. ti. Ventulus. li.
 Wjnt myt regen gemengt. Nubilus. li.
 in den Wjnt werpen off berſtreuwen. Venti-
 lare.
 hofch Wjnt in der ſee. Altanus. ni.

en Wyntflach of wyntfanch. Ventilabrum.
 Wynt op den water. Ampulla.
 der Wynde landfchap in der lucht is volrechtich
 ind heyt Eola.
 die Wynt die upt den nozden wercht ten oiften
 wart die heyt Subsolanus. et contra.
 die Wynt die int werten wercht die heyt Favo-
 nius of Zephrus.
 Wynt int fuden werckende heyt Auster. Ari.
 Wynt int nozden werckende heyt Boreas. entis.
 oiften Wynt is gehepten Subsolanus. ind heyt
 an der eynde fuden ten nozdenwart eynen wynt
 gerant Vulterinus. ind an der anderre fuden
 to fudenwart eynen wynt gehepten Eurus. ri.
 wiften Wynt heyt Favonius. ind heyt an der
 eynde fuden ten nozdenwart eynen wynt ge-
 hepten Circius. ind an der anderre fuden to
 fudenwart eynen wynt gehepten Zephrus.
 fuden Wynt heyt Auster. ind heyt an der eynde
 re fuden ten oiftenwart eynen wynt gehepten
 Notus. in an der anderre fuden toe werten-
 wart eynen wynt gehepten Africus.
 nozden Wynt heyt Boreas. ind heyt an der eynde
 fuden ten oiftenwart eynen wynt gehepten Cho-
 rus. ind an der anderre fuden ten wertenwart
 eynen wynt gehepten Aquilo.
 Nota. dese burschreiben byer principail Wyn-
 den. als oiften. werten. fuden. noz-
 den. die hepten Quatuor venti cardina-
 les. ind die andere acht Wynden
 burschreiben die hepten Octo venti col-
 laterales.
 Wyntelen. hoblen. wentzelen. Volutare. Volvere.
 Wyntmaellen. Ventimola.
 Wynter. Bruma. Hyemps. Hyemicula.
 mydWynter. in C. Cystnacht. Calicularium.
 dat selve heyt oick mydsomer.
 Wynteren. Brumare. Brumere. Brumescere.
 Hyemare. Hybernare.
 Wynterlich. Brumalis. le. ter. tas. Brumofus.
 tas. Hyemalis. le. ter. tas. Hyernalis. le.
 ter. tas.
 Wynterhupff. Hybernum. ni. Hybernaculum.
 li.
 des Wynters die sonne in dem myddage op der
 neberje. ind des sommers op der hoichje dat

heyt Solsticium. inde Solsticialis. le. ter.
 tas.
 Wynterhangnack. een ser cleyne vogellien. Regu-
 lus.
 Wynt van holt of van stroe fanch gebunden.
 Wyppen. in S. Swancken.
 beWyperen. in C. Zoeden.
 Wyprock. Thus. turis. neu. generis. Tuscu-
 lum.
 Wyprockis boom. Thus. turis. fe. ge.
 dair men den Wyprock handelt off dair men dale
 mede roecht. Thurificina. ne.
 Wyproicken. Thurificare.
 Wyproickier als die priester of dyente in der hier-
 hen. Thurifex. ind syn ampt dair af heyt
 Thurificium.
 Wyproickis. Thureus. a. um. Thuridus. a. um.
 Wyproickisbat in der hierhen dairmen oen in ver-
 net. Thuribulum. Ignibulum. Cicendulum.
 Thimiamatorium. Epithimum.
 Wyproickisbat dair men oen in bewart. Acerra.
 Thimaterium. Thuricremulum.
 Wyffe. vast. in S. Seecker.
 Wyffe dat ngt en bellet. Fixus. stabilis. le. ter.
 tas. Firmus. a. um. tas. solidus. a. um.
 Wyjsheit. sekerheit. in G. Gelobe.
 Wyffe. seede. in A. Anghe.
 Wyffe of mate allen dyngen to geven. Descri-
 bere.
 Wyffe in den gesenge. Nota. Thonus. ut supra
 in A. Note.
 Wyffe. verstandel. in C. Cloick.
 Wyjsheit. in C. Cloickheit.
 Wyjsheit die haeben gaende is. Ypersophia.
 ypersocia.
 rebellike Wyjsheit. Analogia.
 Wyjsheit studeren off betrachten. Philosophor-
 aris.
 der Wyjsheit liefhebber. Philosophus. Philoso-
 phicus.
 der Wyjsheit liefde. Philosophia.
 die Wyjsheit of kunste hebet godliker in mynsch-
 liker dyngen. Philosophicus. a. um.
 Wyfsage. in P. Propheete.
 Wyfsen. in C. Choenen.
 Wyfsen. wyffe werden.

onder Wijsen. berijchten. in B. Beschenden.
 Wijsunge. Ostensio. Ostentamen. tum.
 Wijsen van den uytwerck. Scioterus.
 burbe Wijsunge. Ypodigma. i. predemonstracio.
 be Wijsen des eyn den anderen ghonnet. Impen-
 dere. Impensare. Exhibere.
 be Wijsen. in B. Bybrengghen.
 be Wijslich. in B. Bybrengghlich.
 be Wijsen. Allegare.
 be Wijsunge. Apodixis. Apodixia. Apodixen.
 onder Wijsen. in T. Tere.
 onder Wijsunge. in T. Tere.
 Wijsen. in O. Oydelen.
 Wijsunge. in O. Oydelen.
 toe Wijsen. in O. toe Oydelen.
 af Wijsen. in O. af Oydelen.
 ber Wijsst ten doede. Adictus. Indicatus. Con-
 demnatus.
 Wijsse. in M. Maniere.
 in wijsse Wijsse. in wijsse maten. Cuiusmodi.
 Qualismodi.
 in sulker Wijsse. in sulker maten. Talismodi.
 in deser Wijsse. in deser maten. Huiusmodi. Istius-
 modi. Huiuscemodi.
 in der Wijsse. in der maten. Illiusmodi.
 in gheynre Wijsse. in gheynre maten. Nullius-
 modi. Nequaquam. Nullomodi. Nulla via.
 Wijsche. in B. Bend.
 Wijschen. reynigen. Tergere. Mundare. in R.
 Reyn maken. Frateo. tes. tere.
 Wijspelen. Vagari. Divagari. Disturrere.
 Wijspeler. Vagator. Solivagus.
 Wyt. Albus. Candidus. Candidulus. Lacteus.
 Lacteolus. Eburneus. Albidus. Albidulus.
 Alburnus.
 weynich Wyt. Albidus.
 Wyt of roit. Flavus. a. um. unde Flavere.
 Flavescere.
 Wyt in den oegen. Albugo. ginis.
 Wyt van en ey. in E. Eywyt.
 Wyt maken. Albare. Dealbare. Albidare. Al-
 bificare. Albicolarare. Candidare. Coalba-
 re. per simul.
 Wytbarwich. Albicolar. oris.
 Witticheit. Albedo. inis. Albor. Albicies. Al-
 biditas.

bale Witticheit van lizerpen. Albor.
 die Wyt hant heft. Albanus.
 Wittich. kundich. in A. Apenbaire.
 Wittigen. in C. herkundigen.
 Witticheit. in M. Metenheyt.
 Wittich. in H. Habelich.
 Wittlich. echtlich. Legitimus. Legalis. le. ter.
 tas. Nomius. a. um.
 Wytten. in C. Chgen.
 her Wytten. in S. Schelden.
 Wyttruch. rugm. Spaciosus. Amplus. Latus.
 Wytmerich. Vulgaris. re. ter. tas. Famo-
 sus. a. um. tas.
 Wytwellich. in M. Manigerley.
 Wytwellich maken. in M. Manigerley maken.
 Wytwellicheit. Diversitas. Varietas.
 die vele Wybe hebet. Multicuba.
 Wybe twer heder heiten Iantrices.
 Wyberich die niet herder doin en dorste van syn
 wyf en wil. Uxorius.
 eyn Wybich. Unigamus. Monogamus. unde
 Monogamia. Unigamia.
 twe Wybich. Bimareus. Bigamus. Digamus.
 unde Bimaria. Bigamia. Digamia.
 dry Wybich. Trigamus. Trimareus. unde Tri-
 gamia. Trimaria.
 vele Wybich. Multigamus. Multicuba. Polida-
 mas. unde Multigamia.
 vier Wybich. byswylich. festwylich. Quadriga-
 mus. Pentigamus. Exagamus. unde Qua-
 drigamia. Pentagamia. Exagamia.
 Doe. hoe. wie. Quomodo. Qualiter. Per
 quem modum.
 Doe byche. hoe baechte. wie offte. Quomodo.
 Quantociens. Quot vicibus.
 Doe vele. Quantum.
 Doe wale. in M. Wat dan.
 Woicher van hoisguede. Usura. Usurula. Usu-
 rella.
 Woicher van woicher off dobbelwoicher. Fenus.
 neris. Collibum. bri.
 Woicherstede. Puteal. alis.
 die Woicher geest of neempt. Fenerator.
 Woicher geven of neemen. Fenero. as. Fene-
 ror. aris. Defenero. as. Defeneror. aris.
 Fenixor. aris. Usurare.

Woickier afstellen. Defenero. as. et Defe-
 ror. aris.
 samen Woickier geven of neemen. Confenero.
 as. Confeneror. aris.
 weder Woickier geven of neemen. Refenero. as.
 et Refeneror. aris.
 Woickierechtich. Usurarius. a. um. Usurato-
 rius. a. um. Fenoreus. Fenoratorius.
 Woethener. Usurarius. Danus. Danista.
 Woickiener die byrbellich woickier neemt. Qua-
 druplicator.
 Woedaen. wulcken. Quomodo. Qualiter. Cu-
 iusmodi. Qualismodi.
 Wolle. Lana. ne.
 Wolblyes. wolplock. Vellus. eris.
 Wol in eyn gewalcht. Villus. li. unde Villo-
 sus. a. um. tas. Floccus. ci. tas. Floccu-
 lus. li.
 Wolle maken. Lanificare.
 Wolmeker of wercker. Lanifex. cis.
 Wolbzeger als eyn schap. Laniger. lanigeri.
 Wolplucker. Lanarius. Carrinatur.
 plockWollen. Floccus. ci. Flocculus. li. La-
 niscus. ci.
 wol Wollen. Lanosus. tas. Vellerofus. tas.
 die der Wollen vele hebet. Lanutus. Lanosus.
 a. um.
 des tot der Wollen hoirt. Laneus. a. um. La-
 nutus. Lanicus. a. um.
 Wollen ampt. Lanificium. ci.
 Wolf. en byer. Lupus. Lupillus. Soratinus. ni.
 Wolf. Lupinus. a. um.
 Wolf nabel. Ciccum. ci.
 Wolf. eyn supchte. Lupus. Anapes. dis.
 Wolfonne. Lupa. Soratina.
 Wolke. Nubes. Nubecula. nubulum. li.
 der Wolken dichicheyt. Nymbus. bi. unde
 Nymbosus. tas.
 Wolken voest. Catheracta. te.
 Wolken dregger. Nubiger. nubifer.
 Woene. waechte. byte op dempse. Lacua. e.
 Wonde cum suis in W. Wunde.
 Wonen. Habitare. Morari. Residere. Colere.
 Accolere. Incolere.
 samen of mgt Wonen. Cohabitare. Commo-
 rari.

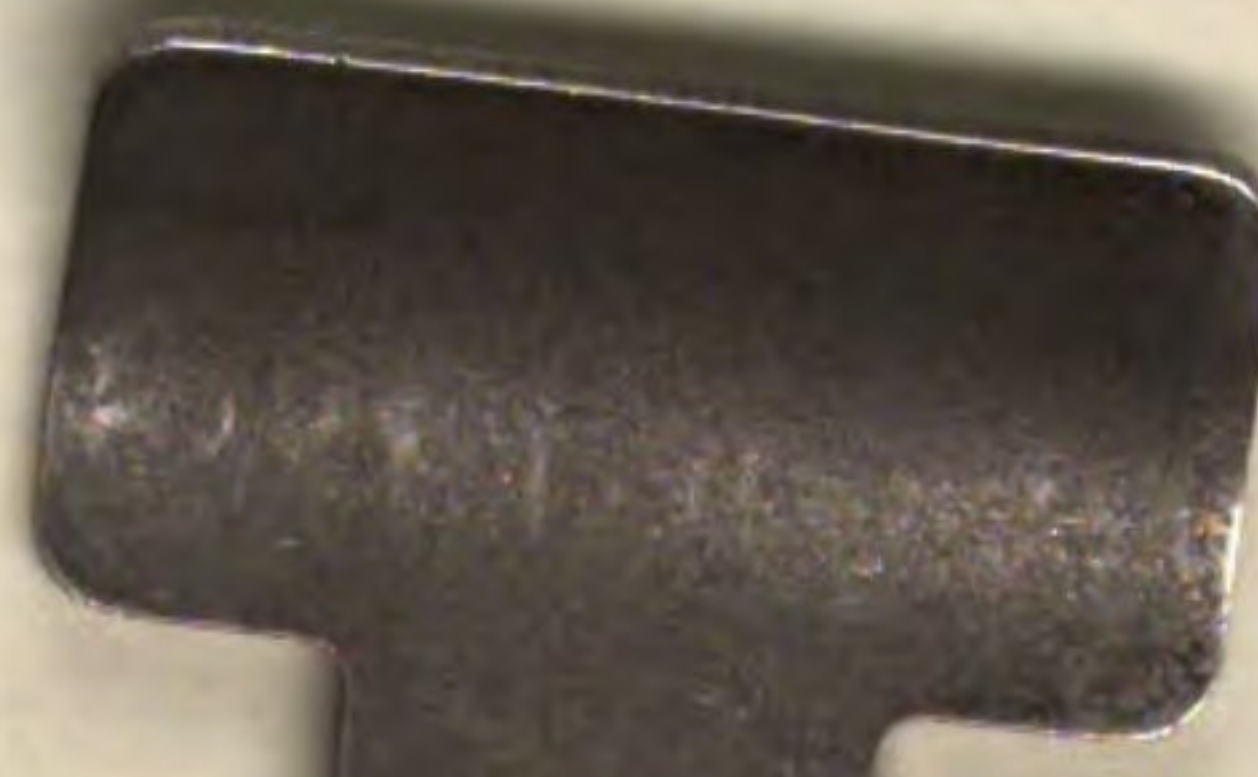
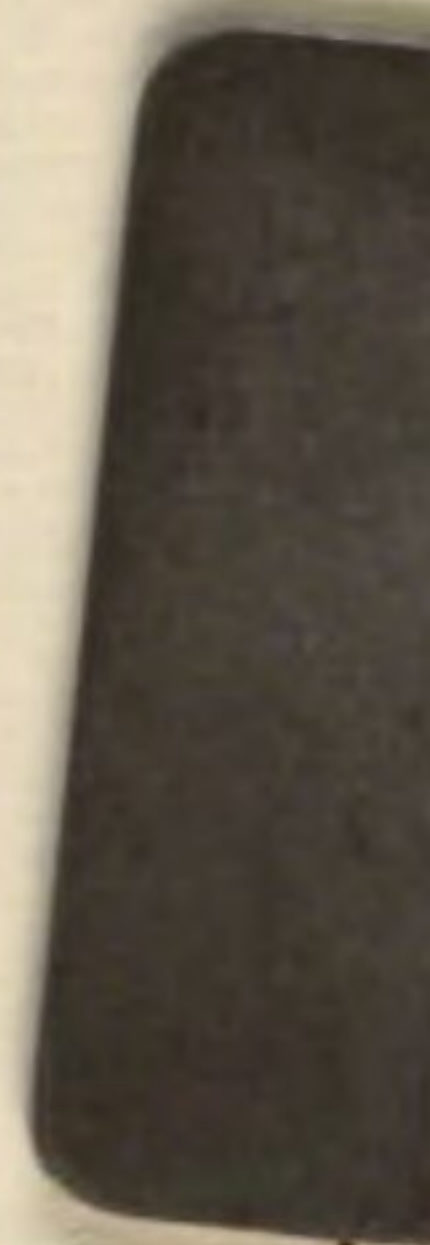
inWonen. Inhabitare. Immorari.
 onderWonen. Subhabitare.
 wederWonen. Remorari.
 Woningge. in G. Gehucht.
 Woningge van vele luden in ennen huse. An-
 dron.
 die tot der Woningge hoirt. Mansionarius.
 geWonen. gewoentlich werden. in W. Wennen.
 gewonen.
 ongeWonen. ongewoentlich wesen of werden. in
 W. onWennen.
 Woentlich. Habitabilis. Morabilis. le.
 onWoentlich. Inhabilis. le.
 Woenstede. in G. Gehucht.
 herWonen. Victus. Convictus. Superatus.
 Devictus.
 onherWonen. Inviectus. Anicus. Insuperatus.
 geWoente in S. Seede. gewoente.
 geWoente. nenghunge. in A. Anghe.
 en alde geWoente. Guardasida. de.
 ongeWoente. Dissuetudo. Insuetudo. Abusus.
 Abusio.
 eyn geWoente. Consuetudinarius. Assuetudi-
 narius.
 nae mynen of uae dynen of nae synen of nae
 oeren geWoenten. in S. nae dynen Seeden.
 geWoentlich. in S. Seedelich.
 Woerde. Verba.
 sharpe of bygdrige Woerde. Sales.
 in Woerden sueticheit. Lepos. poris.
 halfWoerdich. Semiverbius. Spermologus. a.
 um.
 kortWoerdich. Breviloquus.
 eyn Woerdich verhalinge anderwerff. Anaphora.
 beringrende Woerde. Blandicella.
 dobbel van Woerden. in H. dobbel van Heben.
 in Woerden heboch. Caprentula. le. die alsoe
 is. Subdolos. a. um.
 Worghen. in D. Dempen.
 Worm. Vermis. Vermiculus.
 spidWorm. Bombix. icis.
 Worm die dode lichamen eet. Letosagus.
 Wormen. wueten als swijn. in G. Graben.
 wol Wormen. Vermiculofus. a. um. ras.
 Worp. lactus. us. letus. us. Bolus. li.
 Worp op en taffel onberspenlich. Basiliscus.
 S s

Woepel. terlyng. in D. Dobbelsleyn.
 Woepel. seple. in B. halsbant.
 herwoeren. in G. Gemelich.
 Woest. Farcimen. Farcimentum. Fartum. Fartum. ti. Hila. le. Saltacium. Salcicium. proprie Saltijshen. Lucanica.
 Woest maken. Fartio. farxi. vel fartivi. fartum.
 Woefeler. wanger. in P. Wanger.
 Woefler. wanger. in P. Wanger.
 Woefling. in P. Wanger.
 Woert. Verbum. Verbulum. Dictio. Dictiola. Vocabulum. Terminus.
 hoort Woert. Brevilogia. i. brevis dictio.
 by Woert. in B. Wyspraiche.
 een Woert dat twe. by. vier of mer dyncen beteykent. Dionimum. Trionimum. Tetraonimum. Polionimum. Equivocum. Onomium. et hec omnia us. a. um.
 een Woert dat nyet dan een dync beteykent. Univocus. a. um.
 vele Woert die een dync beteykenen. Synonimus. a. um. Multivocus. a. um.
 Woert seker. Semiverbius.
 die vele Woert hebet. in C. die vele onnutlich Callet.
 toewoert. Adverbium. bii.
 Woertlich. Verbalis. le. ter. tas.
 toewoertlich. Adverbialis. le. ter. tas.
 spreekwoert. Proverbium. proverbium. unde Proverbialis. le. ter. tas.
 die der spreekwoert volle is. Proverbiosus. a. um. tas.
 spreekwoert seggen. Proverbior. aris.
 die van en woert gebairen is als alleyn Ihesus Christus. Verbigena.
 Woertspreeker. woertspreeke. Causidicus. Prelocutor.
 Woertaiselbet. Alea. Aleala. Tessera. Tessellula. Tessella. Tessellula.
 Woertaisel schijbe. in B. Bycken.
 Woertaiselbetmeke. Tesseraus. Tessellarius.
 Woertaiselbetz scrijpen off strallen dast men die schijben op set. Pirgus. gi.
 dat tot Woertaislen hoert. Aleatorius. a. um.
 Woertaisels speelstede. Alearium.

Wort.
 Wortel. Radix. Radicula. Stolo. onis.
 Wortel in der erden. Caudix. cis.
 Wortel van en hoelstronck. Siliix. cis.
 hol Wortelen. Radicosus.
 nae der Wortelen en huyte graben. Excodicare.
 Wortlich. gruntlich. Radicitus. adver. Funditus. Radicalis. le. ter. tas. Fundamentalis. le. ter. tas.
 Wortel. hercompst. in A. Art.
 Wortelen. Radicare. Convalere. lescere.
 uyt Wortelen. Eradicare. Abradicare. Diradicare. Extirpare. Evellere.
 Wraiche. Vindicta. Ulcio. Talio. onis. Retribucio. in bono vel malo.
 gewraichen passiv. Ultus sum.
 Wraiche doen. wreken. Ulciscor. ceris. Vindicare. Retribuere.
 Wraichen. lasten. in B. Blameren.
 Wraigh. in C. Coighe.
 Wraigen. rpingen. in P. Wraighen.
 Wraigher. in P. Wraigher.
 Wraighing. in P. Wraighing.
 Wrase. in C. Coisse.
 Wratte. Verruca. Mirmicea. ee. porrum. ri.
 hol Wratte. Verrucosus. tas Porrosus. tas.
 gewrecht: umhuytsel. in S. de Slait in stede.
 Wreken. in H. Hrepen.
 Wreken. in H. Hreghen.
 Wrecker. Vindix. Vindicator. vindicativus. a. um. Vindicatorius. Utor.
 Wreet. stugge. in S. Strupff.
 Wreet wesen. in S. Strupff wesen.
 Wreetheyt. in S. Stugricht.
 toewreen. Contritus. Fresus. Confresus. a. um. Desfresus. a. um.
 Wych hals.
 Wym. schubstail. in C. Caeche.
 Wympen als een wat suys uit of dyncet. Contrahere. seu pervertere vultum.
 Wympen in spotte. Valgio. is. ire.
 Wymppingh. Valgia. gie.
 Wymen. pert dat jongen maect. Admissarius. Emissarius.
 Wymghen. in D. uyt Wymghen.

Wynghen dat wee duet. Urgere. gescere. Stringere. Stimulare.
Wijten. breeffelen. in **D.** Dzenen.
Wijter. breeffeler. in **D.** Dzenen.
Wijben. toewijben. Terere. Conterere. Fre-
 dere. Fresere. Comminuere. Minutare. De-
 terere. Confringere. Atterere.
umbijben. Circumterere.
inbijben. Interere.
tegenbijben. Obterere.
onderbijben. Subterere.
Wijbunge. Tritura. Tricio. Comminucio. Mi-
 nutacio.
Wijflich. Tritilis. le.
Wzoeghen. in **B.** Berispen.
Wzoeghen der consciencien. Remorsus. Synde-
 resis.
Wzoeghen in den sent. Accusare. Proclamare.
 Inculpare.
Wzueten der bercken. in **G.** Gzaben.
 dat su **Wzueten**. Scrobs. bis.
Wueden. in **H.** Haisen.
Wulch. Qualis. Qualismodi. Cuiusmodi.
Wulcken. in **D.** woedaen.
Wulcken. somigen. in **E.** Eenighen.
Wulcken. Quales. Qualia.
Wulcherley. Qualismodi. Cuiusmodi.
Wuelen. wzueten. in **G.** Gzaben.
Wuelen. bestigen. in **B.** Wynden.
geWulste. in **H.** geHymnuel.
geWulst haich. Fornix. nicis.
 dair vele geWulsten synt. Testudinetum.
Wulben. rueben. in **H.** Hymnelen.
Wulle. cum suis in **W.** Wolle.
Wullen. Laneus. a. um.
Wullen laecken. Pannus. ni.
Wullen ampt. Lanificium.
Wulleger. Lanista.
Wullen weber. Lanifex. Textor. fullo. onis.
 dat van **Wullen** ind lijnen onder een gewacht
 is. Linostema. tis.
Wunne. in **B.** Blijscap. et in **G.** Genoechte.
Wunlich. in **B.** Blijbelich. et in **G.** Genoechlich.
Wunde. Valnus. Vulnusculum. plaga.

Wunden. in **O.** Owtetten.
 vol **Wunden**. Vulnerosus. Plagiosus. Plagofus.
Wundarizet. in **A.** wundArtzet.
Wunder. die eynen wundet. Plagius. Plagarius.
 Plagiarius. Plagioxippus. Vulnificus. a. um.
 et hec faciunt eciam in tor.
Wunder van gaide of van der naturen. in **C.**
 Cepcken. s. diverso modo ibidem.
 van **Wunder**tepcken eyn waieseggher. Prodigiator.
 die **Wunder** dingen segghet. Miridicus.
Wunder maken of doen. Mirificare.
 die **Wunder** maect. Mirificus. a. um. Mirifi-
 cens. tis.
 ayn of sonder **Wunder**. Nimirum. adver.
 eyn verWunderre. Miro. onis. Mirator.
 verWunderen. Mirari.
 mgt of samen verWunderen. Commirari.
Wunderens aflaiten. Demirari.
Wundermakinge. Mirificencia.
 verWunderende **Woirt**. Vau.
Wunderunge. wonderlicheit. Admiracio. Mira-
 bilitas. Tauma. tis.
Wunderlich. dair aff men sich verwundert. Mi-
 rabilis. le. ter. tas. Mirus. a. um. Miran-
 dus. a. um. Mirificus. a. um. Mirificen-
 cia. center.
 verWunderunge. Admiracio.
Wunderlich. in **A.** Awijsse. et in **G.** Gemelich.
Wunderen. verwunderen. Mirari. Ammirari.
 Demirari. per valde. stupere. Stupescere.
 i. Mirari. Torpere. Torpescere idem.
ser verWunderen mgt verschrickynghen. Stupere.
 escere. Stupesceri. Astupere. Extupere. In-
 stupere. Obstupere. omnia per valde. Re-
 stupere. per iterum. Hec verba faciunt
 frequentativum in ipesco. pescere.
Wunsch. Opcio. Optacio. Adoptacio.
Wunschen. Optare. Adoptare.
 gwaait **Wunschen**. in **B.** Blameren.
Wuest. roe. in **H.** Hay.
Wuest. in **B.** ongeWuwet. ongehabent.
 verWuesten. in **D.** verWesigen. verstoeren.
Wuestenge. in **W.** Wulstenisse.
Wuwen. blocken als die hunde. in **B.** Bassen.

Schueren, Gherard van der / Boonzajer, Cornelis Gerhardus, / Clignett,
Jacob Arnout,

Teuthonista of Duijtschlender

Leijden 1804

4 L.germ. 32 a

urn:nbn:de:bvb:12-bsb10523355-6